IO DANIEL. A LENNEP ETYMOLOGICUM LINGUAE GRAECAE SIVE...

Johannes Daniel : van Lennep, Everard Scheidius

IO. DANIEL. A LENNEP

ETYMOLOGICUM LINGUAE GRAECAE

SIVE

OBSERVATIONES AD SINGULAS VERBORUM NOMINUMQUE STIRPES SECUNDUM ORDINEM LEXICI COMPILATI OLIM A IOANNE SCAPULA.

EDITIONEM CURAVIT, ATQUE ANIMADVERSIONES CUM ALIORUM, TUM SUAS ADJECIT

EVERARDUS SCHEIDIUS

CUIUS PRAEMISSA SUNT QUOQUE PROLEGOMENA DE LINGUA LATINA, OPE LINGUAE GRAECAE ILLUSTRANDA, ADJECTUSQUE EST

INDEX ETYMOLOGICUS

PRAECIPUARUM VOCUM LATINARUM.

PARS PRIOR.

TRAIECTI AD *RHENUM* APUD
G. T. A PADDENBURG ET FILIUM.
Londini apud ELMSLEY, *Oxonii* apud FLETCHER & COOKE, *Parisiis* apud DE BURE, *Lipsiae* apud hered. WEIDMANN & REICH, *Venetiis* apud COLETUM, *Argentorati* in officina Academica.
CIↃIↃCCXC.

LAMBERTUS BOS

DISSERT. DE ETYMOL. GR. P. I.

EST ETYMOLOGIAE COGNITIO APPRIME UTILIS LINGUARUM STUDIOSIS ET NECESSARIA. QUANDO ENIM NOVIMUS, UNDE DUCTUM SIT VOCABULUM ALIQUOD, ET QUA DE CAUSSA ITA APPELLATUM, MELIUS MULTO ILLUD MEMORIA TENEMUS, MELIUS ETIAM EJUS VIM INTELLIGIMUS, PROPRIETATEM COGNOSCIMUS, ET PLANIUS REI NATURAM PERSPICIMUS.

VIRO. AVITA. NOBILITATE. MAXIME ILLVSTRI. AC. GENEROSISSIMO

IOANNI. ELIAE. BARONI DE. LIJNDEN

IN. TETRARCHIA. NOVIOMAGENSI. ORDINI. EQVESTRI. ADSCRIPTO. DELEGATORVMQVE. VNIVERSAE. EIVSDEM. TETRARCHIAE. ORDINVM. PRAESIDI. BVRGGRAVIO. IVDICI. ET. AGGERVM. IN. IMPERIO. NOVIOMAGENSI. PRAEFECTO. VRBIS NOVIOMAGI. CONSVLI. ET. PRAETORI. CVRIAE. PROVINCIALIS. SENATORI. EXTRAORDINARIO. MVLTIS. AD. SVPREMA. BELGARVM. SEPTEMPLICIS. REIPVBLICAE. COLLEGIA. LEGATIONIBVS. FVNCTO. ILLVSTRISSIMORVM. ACADEMIAE. GELRO-ZVTPHANICAE. CVRATORVM. PRAESIDI. CET.

MAE.

MAECENATI. SVO. ET. PATRONO. MAXIMO. OPERE. COLENDO. ATQVE OBSERVANDO

EDITIONEM. HANC. ETYMOLOGICI. GRAECI LENNEPIANI

VENERABVNDA. GRATISSIMAQVE. MENTE. PRO. SUMMIS. IN. SE. SVOSQVE. A. LIJNDENIA. GENTE COLLATIS. BENEFICIIS. OFFERT. ET LAETE. CONSECRAT

EVERARDVS SCHEIDIVS.

PRO-

PROLEGOMENA

AD

ETYMOLOGICUM

LINGUAE GRAECAE.

Praefaturi nonnulla ad Etymologicum Lennepianum primo loco quaedam dicemus, de ftudii, five Etymologici, five Originum linguarum, in primis Graecae, Latinae, Hebraicae, quin & Belgicae, hoc noftro faeculo, inter Batavos incrementis: deinde, de commodiffima, ut nobis quidem videtur, linguam Graecam, hujusque dialectum (potius, quam diverfam inde linguam) Latinam, alteram ex altera, & invicem, quafi, illuftrandi ratione: tandem de editione opusculi Lennepiani, quod prae manibus eft.

Principio igitur neminem facile, paullo doctiorem, in regionibus noftris, repertum iri, confidimus, qui nefciat, *Tiberio Hemfterhufio*, in Graecis, *Alberto Schultenfio* in Orientalibus, & *Lamberto Ten Cate* in Belgicis, novam viam,

(aut

(aut potius veterem illam regiam, a *Scaligeris*, *Salmasiis*, *Casaubonis*, *Vossiis*, commendatam) initio hujus saeculi, praeeuntibus, veras linguarum istarum origines in lucem protrahi coeptas esse; deinceps vero tantos, in nobili hoc, & Philosophis non minus, quam Literatoribus, qui dici solent, dignissimo studio, factos fuisse progressus, ut *Valckenario*, *Ruhnkenio*, *Lennepio*, ceterisque viris, de schola illa eruditissimis, rem urgentibus, ut de Orientalibus taceamus, nunc quidem in Graecis potissimum ac Latinis, pauca admodum restare videantur, (vel ipsi *Varroni*, Romanorum Grammaticorum doctissimo, & *Platoni* inter Graecos summo Philosopho, Etymologiisque vocum explorandis quam maxime intento, olim ignorata) quae, in hac literarum Graecarum luce, dummodo regia illa via firmiter insistatur, ad oculum, quod ajunt, demonstari nequeant.

Sed praeteriit hic tacere, quam aut nimium, aut parum, dicere. Neque mihi tamen tempero, quin ex elegantissimo illo Elogio, quod Tiberio Hemsterhusio, tanquam monumentum aere perennius, posuit Dav. Ruhnkenius, bo-

nacum viri summi venia, quaedam huc pertinentia, etsi longiora fortassis, adscribam: quae uti legant, relegantque, optimi juvenes, studia haec aemulantes, atque imitando conentur aliquando adsequi, literarum bonarum plurimum interesse autumo; quaeque simul ita comparata sunt ut in unius Hemsterhusii imagine, totam hanc rem nobis plenissime adumbrent.

„ Satis diximus, (verba sunt politissimi Ruhnkenii in Elogii Hemsterh. p. 40 ff.) de infinita rerum copia & varietate, quam mente complexus est Hemsterhusius. Verum ad rerum intelligentiam nullus aditus paret, nisi per exquisitissimam scientiam linguarum, Graecae praesertim & Latinae. Hic quid me attinet dicere, eum longa & accurata meditatione consecutum esse, ut Graecae linguae nativam indolem, proprietatem, & arcana omnia teneret? Notior res est & testatior, quam ut pluribus verbis explicanda esse videatur. Itaque complector brevi, &, non exaggerandae rei caussa, sed simpliciter & vere hoc dico, Hemsterhusium Graecarum scientia literarum omnino omnes, qui inde a renatis literis excellenter in iis versati

fint, ipfum etiam Ifaacum Cafaubonum, cui doctorum hominum confenfus primas deferre folet, longo poft fe intervallo reliquiffe."

„ Quod fi magna ingenia non nifi novarum rerum inventione metiamur, talem quoque fui menfuram vir fummus, in hoc ipfo linguarum ftudio, praebuit, invenienda veriffima Originum Graecarum ratione, fingulari linguae Graecae, adde & Latinae, praefidio & ornamento. Hujus analogiae tanquam filo ductus, fimpliciffimas verborum formas, quae binis tribusve literis conftarent, & una cum iis natas fignificationes indagavit, formas omnes & flexiones ad certam rationem revocavit, ex primariis notionibus fecundarias, & confequentes elicuit, earumque non folum cognationem, fed etiam migrationes oftendit, commentitias anomalias, quibus Grammatici omnia perturbasfent, explofit, denique tenebras linguae per tot fecula offufas ita difcuffit, ut, qua lingua nulla eft neque verbis, neque formis, copiofior, eadem jam nulla reperiatur ad difcendum facilior. Sed hujus rei fubtiliorem & exemplis confirmandam explicationem non capit popularis fcriptio. Gra-

tulemur potius aetatis nostrae felicitati, quae, quod majores nostri optarunt magis, quam sperarunt, id non tantum in Graecis, verum etiam in Orientalibus, uno tempore & inchoatum & consummatum vidit. Etenim quod analogiae lumen Hemsterhusius linguae Graecae, id eodem tempore Orientalibus intulit Hemsterhusii civis, aequalis, condiscipulus, collega, amicus, unicus literarum, quas profitebatur, vindex, Albertus Schultensius."

„ Hic forsitan dicat aliquis eorum, qui nolunt eundem hominem pluribus rebus excellere: sit sane ita: habuerit Hemsterhusius Graecarum literarum scientia parem neminem. At Latinarum certe regnum penes alios est. Ego vero non dubitem contendere, eum Latine doctissimos non solum aequasse, sed, quod adjumenta quaedam haberet, nec cognita illis, nec usurpata, superasse. Recte vir magnus statuebat, Latinam linguam Graecae sic aptam & nexam esse, ut, qui alteram ab altera distrahat ac divellat, animi & corporis discidium inducere videatur. Quod cum sibi idoneis rationibus persuasisset, eandem Latinae, quam Grae-

cae, operam dedit, atque adeo, quoniam ejus proprium erat, nihil mediocriter scire, talem Latinae, qualem Graecae, facultatem consecutus est. Dicam, quod sentio, &, ut arbitror, dicam vere. Latinae linguae origines nemo mortalium ante Hemsterhusium recte cognovit. Viderant Varro & alii Romani, multa ex lingua Graeca in suam venisse. Aliquanto plura, quorum origo veteres fefellisset, ex eadem lingua repetierunt Scaliger & Salmasius. Sed adhuc dubia lux erat. Enimvero, inventa Hemsterhusii ingenio Graecae linguae analogia, simul etiam Latinae ratio diluxit, patuitque clarissime, quod pauci magis suspicati erant, quam intellexerant, totam fere Latinam linguam ab Aeolica fluxisse. Restat, fateor, pars quaedam, quae invecta aliunde videatur. Verum aut fallor, aut exorietur aliquando vir doctus & ingeniosus, qui, Hemsterhusiana analogia adjutus, eam quoque partem ad Graecam originem revocet, planissimeque demonstret, omnem Latinam linguam pulcrae matris Graecae pulcram filiam esse."

„ Sed mittamus origines. Quantum Hemster- husio

husio praesidii esse debuit in Graecae linguae scientia ad Latinos scriptores rectius intelligendos? Constat inter omnes, scriptores, quos diximus, maxime Poëtas, Graecam formam singulis prope verbis expressisse, & innumerabiles lepores veneresque ex Graecis fontibus nunc apertius, nunc occultius derivasse. Nec M. A. Muretus dicere dubitavit, *eos*, *qui Graeci sermonis expertes sint*, *ne Latine quidem scripta penitus percipere posse*. Jam si cogitatione tibi fingendus sit harum elegantiarum interpres, an doctiorem Hemsterhusio reperias? Ipse vir summus sese in Latinis intelligendis sic a Graecis adjuvari sentiebat, ut interdum negaret, Poëtas eos, qui se totos ad Graecorum imitationem contulissent, nominatim Propertium & Horatium, Graece imperitis valde placere posse. Adeo multa, quae venustissima & exquisitissima sint, eorum sensum intelligentiamque fallere. Omnibus igitur modis bene a majoribus constitutam rationem, qua utriusque linguae studium conjungeretur, tuebatur, ab eaque non semel descitum esse vehementer dolebat. Sub ipsa Academiae incunabula Lei-

dae bonas literas docuit Juſtus Lipſius, perfectus literis Latinis, Graecarum mediocriter peritus. Is dicere auſus eſt, Graecas literas homini erudito decoras eſſe, neceſſarias non item. Quod ſtultiſſimum dictum Iſaaco etiam Caſaubono (*), quo non fuit lenioris naturae Criticus, vehementer bilem movit. Sed bonum factum, quod tam perincioſa literis opinio nullas radices egit. Mox enim tanquam coelo miſſus Joſephus Scaliger, cui Batavi prope omnem rectum ingenii cultum, quem ex eo tempore ceperint, ſi grati eſſe velint, acceptum referre debent, Scaliger igitur cum ceteras ingenuas artes, tum Graecas literas, earumque cum Latinis conjunctionem, in his regionibus fundavit. Scaligerana diſciplina per Grotios, Heinſios, Gronovios, Graevios, & alios usque ad patrum noſtrorum memoriam propagata eſt. Tum rurſus plerique literatores, Graecis vel neglectis, vel leviter delibatis, in unis ſcriptoribus Latinis habitare coeperunt. Altero igitur

(*) Vide Caſauboni Epiſtol. 291. & 294. & Lipſii Epiſt. 356. in Syllog. Burm. T. I. p. 376.

tur Scaligero opus erat, qui Musas Graecas fugam parantes sisteret, atque iterum cum Latinis artissimo foedere consociaret. Is fuit Hemsterhusius, quo bonarum literarum tutelam suscipiente, brevi tanta rerum commutatio facta est, ut Athenae in Bataviam commigrasse viderentur, nec tamen quicquam de summo Latinarum literarum studio remitteretur."

Hactenus Ruhnkenius. Unum fortasse haud injuria doleas, viros illos Graecarum Latinarumque originum doctissimos, Hemsterhusium, Valckenarium, Lennepium, ceterosque ex illius schola egressos, de elegantiis his, in libris suis (maximo cum litterarum Graecarum & Latinarum Criticesque nobilioris emolumento editis) ad posteritatis memoriam vix quidquam transmisisse, praeter oppido paucas observationes Grammaticas & Etymologicas, quibus, ipsa veluti necessitate cogente, uterentur, ad obscuriores veterum scriptorum locos, phrasesve difficiliores, illustrandos. Cetera omnia viri illi summi servabant scholis privatis suis: ex quibus adeoque ingens fluxit observationum manuscriptarum copia, (*dictata* vulgo vocant

literarum studiosi) in Homerum maxime, Euripidem, Aristophanem, Xenophontem, Aelianum, Aeschinem, Lucianum, & varias Novi Testamenti partes, ex ore clarissimorum virorum excepta, eaque ad literas has longe majori luce, quam hactenus adfulserat, perfundendas, apprime commoda & propemodum necessaria.

Longe aliter instituerat immortalis magni Hemsterhusii collega & amicus, Albertus Schultensius, qui, inde ab edito aureo illo Originum Hebraearum opere usque ad luculentissimarum ad Ill. Menckenium Epistolarum evulgationem, hoc est, per integros paene triginta annos, nihil fere aliud publice egit, quam ut vocabulorum orientalium origines, indeque repetitas phrasium proprietates, accurate explicaret, adspersis passim quoque permultis egregiis observationibus, quae facerent ad Graecas Latinasque voces rectius intelligendas difficillimosque scriptorum veterum explicandos nodos.

Quod quidem perpetuum fere scholae Hemsterhusianae, de originibus vocabulorum, propriaque eorum significatione, in scriptis publice editis, & aetatem laturis, silentium ut saepius

pius tacito mecum miratus fui, ita unam hanc, probabilem fortaffe, ejus rei cauffam videor inveniffe, quod, qua erant fagacitate Hemfterhufius, Valckenarius, Lennepius, & ceteri illi optimi viri, facile pervidérent, exorturos fore, qui nobiliffimo hoc originum ftudio, aut, prae nimio ejusdem amore, abuterentur, aut, praejudicatis opinionibus occoecati, & his facris minime imbuti, eidem protervius infultarent, utiliffimaque inventa ridenda difcipulis fuis propinarent: quod utrumque utinam experta non effet, neque hodienum experiretur, fchola Schultenfiana!

Sed eo majores gratiae debentur viro illuftri D'Anffenio de Villoifon, eruditae Galliae egregio ornamento, atque ad has literas promovendas nato, quod (in Animadverfionibus ad Longi Paftoralia, Libr. IV. p. 248.) filentium hoc ruperit, atque adeo cum Gallis fuis, Hifpanis, & Italis, primus communicaverit egregia quaedam Lennepii inventa Grammatica. „ Atque hic quidem, inquit, (de futurorum temporum apud Atticos contractione agens) me nonnullam ab eruditis lectoribus gratiam initu-

rum

rum esse confido, si cum iis communicem, quae, de hac futurorum & aliorum geminorum, ut putant, temporum forma, censuit Cl. Lennepius: cujus inedita in Graecae linguae analogiam Dictata, vel pueris in Batavia notissima sunt, sed caeteras gentes, ad quas nunquam pervenerunt, & praesertim Gallos, Hispanos, & Italos omnino latent, quarumque adeo particula, hâc occasione datâ, proferenda est." Hactenus ille. Sequitur, eo loco, Excerptum ex Analogia Lennepiana, quod ipsum, posteaquam a Villoisono publicatum fuerat, tanti quoque momenti visum fuit alii, inter Brittannos Graece doctissimos, viro in primis erudito, Thomae Burgessio, ut idem illud, de Futurorum contractione, excerptum Lennepianum repeteret, in Adnotationibus ad R. Dawesii Miscellanea Critica, p. 371. hoc addito encomio: „ UT NOTIORA FIANT, CUM DIGNA SINT." Et haec quidem hactenus de ſtudii Etymologici, Graeci in primis, hac aetate inter Batavos nostros, incrementis.

Alterum mihi propositum erat, ut dicerem quaedam de commodissima ratione, linguam Grac-

Graecam, hujusque dialectum, linguam Latinam, alteram ex altera, & invicem quasi, illustrandi: in quo argumento nolim mihi succenseant doctissimi illi viri, qui, cum Iusto Lipsio facere cupiant, viro *perfecto literis Latinis*, (ut Ruhnkenii mei verbis denuo utar) *at Graecarum mediocriter perito*.

Equidem sic censeo, totam fere Latinam linguam ita comparatam esse, ut non modo verba ejusdem, tantum non omnia, origines Graecas manifesto referant, (id quod in Indice Etymologico Latino, Lennepiano huic operi subjuncto, per inductionem singularum propemodum vocum Latinarum, demonstrare conatus fui:) verum etiam ut integra, qua latepatet, conjugatio verbi Latini, ex conjugatione Graecorum (quam quidem aeque ut in Lingua Latina unicam, non plures, numero statuo) omnium optime possit illustrari.

Conjugationem, enimvero, unicam apud Latinos, aeque ac Graecos! ecquis magistellorum hic non rideat, dicamque violatae rei Grammaticae mihi scribat, homini in Orientalibus fortasse nonnihil versato, cum haec isti provin-

cia obtigerit, at in Latinis Graecisque nimis multa nova molienti?

Neque tamen a veritate nimis abhorrere, quod modo innuebam, „ apud Latinos (nimirum si ad primam linguae formam attendas) *unicam* tantum esse, non plures, conjugationes," facile mihi daturos puto, quotquot, ad incredibilem naturae simplicitatem (quae in linguis quoque potissimum regnet) respicientes, secum consideraverint, omnia Praesentia olim terminata fuisse in o, omnia Praeterita in vi, aut i, omnia supina in tum, omnes Infinitivos in re.

Tabella conjugationis simplicissima haec esto:

Amo,	amavi,	amatum,	amare;
Deleo,	delevi,	deletum,	delere;
Peto,	petivi,	petitum,	petere;
Audio,	audivi,	auditum,	audire.

Verissimum quidem est, in conjugatione, vulgo dicta, *secunda*, magnam vim Praeteritorum dari, in ui desinentium, Supinorum item, terminatorum in itum, vel & in ctum, uti v. gr.

Debeo,	debui,	debitum,	debere;
Doceo,	docui,	doctum,	docere:

Ac

At in Praeterito illo perfecto, non, nisi adhibita contractione, veteres dixisse *docui*, pro *docevi*, *debui* pro *debevi*, vel me tacente, satis apparebit, modo attendatur ad normam sermonis in *oleo*, *olui*, *olere*, quod quum in composito quodam sit *olevi*, & *olui* (*adoleo*, *adolevi* & *adolui*, *adolere*) ecquis dubitet, in simplici forma etiam EVI olim habuisse; ut ex OLEVI, nempe, vocali E extrita, factum sit OLUI: atque ita *oboleo*, *obolui*, pro *obolevi*. Forma vetus superest non tantum in *deleo*, *delevi*; & in *oleo*, *olevi*, quae diximus, ejusdemque compositis aliquot, *adoleo*, *adolevi*; *exoleo*, *exolevi*; *obsoleo*, *obsolevi* cet. verum etiam in *fleo*, *flevi*; *impleo*, *implevi*; *repleo*, *replevi*; *neo*, *nevi*; *vieo*, *vievi*: quorum indicium Grammaticae Vossianae grati debemus.

Progrediamur ad conjugationem, quae *tertia* vulgo dicitur; ubi illud tamen reticendum non est, quod, ex Charisio, docuit magnus Vossius (De Analogia Libr. III, c. 18.) Comminianum Grammaticum veterem disertissimum, statuisse, „ conjugationes apud Latinos esse tres, primam, ut *amo*, *amas*; alteram, ut *video*, *vides*;

des; tertiam, quae interdum producte, interdum correpte, terminetur, ut *lego*, *legis*, *audio*, *audis*." Quae quidem ultima observatio si vera sit, mox inde consequetur, etiam in *tertia* ista conjugatione, aeque ac in *quarta*, tempora Praeterita perfecta olim in IVI terminari potuisse. Itaque qua lege, in *quarta* vulgo dicta, flecti solebat,

Audio, | audivi, | auditum, | audire.

eadem lege & in *tertia*, dixisse veteres oportebit,

Peto, *pro* petio, | petivi, | petitum, | petere.

Neque desunt hic nobis complura exempla formae plenioris:

Cupio, | cupivi, | cupitum, | cupere.

Sapio, | sapivi & sapui, | sapere.

Tero, *pro* terio, | terivi, | tritum, *pro* teritum, | terere.

Rudo, *pro* rudio, | rudivi & rudi, | rudere.

Ex quibus vel leviter inspectis, facile suspiceris, formam antiquam Praeteritorum perfectorum, & in *tertia* hanc, quam dicunt, conjugatione, olim desiisse in IVI, at, contractione facta, pro isto IVI, in multis exstitisse terminatio-

nem

nem in II, & I. Itaque quemadmodum, pro *laceſſivi*, dixerunt *laceſſii*, *laceſſi*; pro *capeſſo*, *faceſſo*, *inceſſo*, *capeſſi*, *faceſſi*, *inceſſi*; ita &, pro *fugivi*, *fugii*, tandem *fugi*, videntur pronuntiaſſe.

De induſtria ſuperius dixi, „ omnia Praeterita olim terminata fuiſſe in IVI, aut in I," & paullo infra, „ tempora Praeterita perfecta in tertia conjugatione olim etiam in IVI terminari *potuiſſe*." Minime igitur exiſtimandum eſt ea omnia, me quidem judice, in IVI terminata vere fuiſſe. Quorſum haec cautio pertineat; apparebit ex ſequentibus.

Sed pergamus ad *ſupina*, quae vocantur; quorum ratio etſi in *prima* & *quarta*, vulgo dicta, conjugatione perfacilis eſt, & obvia: in *ſecunda* tamen & *tertia* difficultate non caret. At uno ictu omnes dubitandi anſae facile praecidentur, dummodo obſervaveris, ſupina *doctum* & *partum* (quae & tanquam paradigmata ſupinorum, in *ſecunda* & *tertia* conjugatione, poni poſſint) per eliſionem quandam & contractionem fuiſſe enata, ex *docetum* & *paritum*. Formae veteris in *ſecunda* conjugatione exempla

 bene

bene multa superſunt, *deletum*, *fletum*, *impletum*, *repletum*, *adoletum*, *exoletum*, *obſoletum* cet. deſcendentia quippe a verbis, ſupra jam memoratis *deleo*, *fleo*, *impleo*, *repleo*, &c. in *tertia* vero conjugatione, ſimiliter ſuperſunt *cupitum*, *tritum*, *ruitum*, & *litum*, a *cupio*, *tero* pro *terio*, *ruo*, & *lino*, ſive antiquo *lio*: quin, & ipſum vetus illud *paritum* aeque ac *partum*, olim in uſu fuiſſe, doceat Participium futurum *pariturus*, ex ipſo Cicerone, a Voſſio, laudatum. Addi poſſunt alia nonnulla exempla, ſimiliter contracta, *factum* pro *facitum*, a *facio*, *captum* pro *capitum* a *capio*, *jactum* pro *jacitum* a *jacio*. Ex quibus hoc ſaltem certisſime efficietur, quod ſupra poſuimus, verborum Praeterita, olim terminari potuiſſe in *avi*, *evi*, *ivi*; Supina vero in *atum*, *etum*; *itum*.

Verum inde et aliud elici jam poteſt conſequens, haud minus in rem noſtram utile: vocales iſtas *a*, *e* & *i*, in *avi*, *evi*, *ivi*, atque in *atum*, *etum*, *itum*, nihil omnino facere ad discrimen ipſius conjugationis, atque ſolas (uti in Hebraicis inſtitutionibus loqui ſolemus) *diverſas ſpecies*, unius illius, & antiquiſſimae con-

juga-

jugationis constitueret: quae conjugatio *Praesentia* sua tempora habuerit terminata in *o*, vel & in *mi* (ut mox infra dicturi sumus) *Praeterita* porro in VI, cum digammate Aeolico praefixo, pro FI; *Supina* in TUM; *Infinitivos* denique in RE.

Sed, antequam pergamus, duo, triave adhuc monenda sunt, huc usque, quod sciam, nondum ab aliis observata. Primum esto, Praesentia tempora (paucissimis fortasse exceptis verbis) in *prima* illa, quae dici solet, conjugatione, non in o simplex, sed in o contractum ex AO, terminata olim fuisse: ut, nimirum, AMO fit pro AMAO, non aliter, quam apud Graecos est βοῶ, pro βοάω, γελῶ, pro γελάω, κλῶ pro κλάω &c. Itaque comparatione instituta inter utramque linguam; Graecam & Latinam; facile jam elucescet, Latinorum ARO, ARAVI, idem plane esse ac Graecorum ἀρῶ, pro ἀρόω; AESTIMO (ut *Vossio* aliisque placuit) patebit compositum esse ex *aes*, & *timo* τιμῶ, pro τιμάω, *exantlo* vero dici pro ἐξαντλάω, compositum cum ἀντλῶ atque ita in innumeris paene aliis, ut v. gr. in ipso *boo*, βοῶ, pro *boao*; βοάω ...

 mo,

mo, pro *cremao*, κρεμάω domo *pro* domao, δαμάω *fello*, five *felo*, pro *falao*, φηλάω, five θηλάω.

Neque reclamat analogia ceterarum (quas nuncupare folent) conjugationum aut conjugationis fpecierum; fed eandem potius quam certiſſime confirmat. Uti enim a *docere*, neglecta terminatione RE, adfcitoque *o*, tanquam adformante perfonae primae, enatum eſt *doce*, *doceo*; ab *audire*, *audi*, *audio*: haud aliter ab *amare*, *ama*, exortum eſt *ama*, *amao*, contractum deinde in AMO.

Alterum obfervatum eſto: verba Activa Latinorum antiquiora non in o folum, fed etiam in MI, five potius in M, ex MI contractum, terminata fuiffe. Itaque quemadmodum Graeci dixerunt φάω & φαμὶ, Dorice pro φημὶ, ita Latini veteres non tantum ufurparunt fuum *fao*, *fo* (unde *for*, *fari*) fed etiam *fami*, five *quami*, unde fupereſt compoſitum ἔνφαμι *inquam*, quod, contractius, INQUAM fuit pronunciatum. Plura hujusmodi infra recurrent.

Tertium denique fuccedat obfervatum: verba Pasfiva Latinorum veterum, (praeter terminationem, Latinis confuetam, in OR) etiam alte-

alteram in MAI habuisse, unde Participium Latinum Passivum ortum est, in MENOS, sive MENUS, terminatum: haud aliter atque a τύπτω, τύπτομαι, est τυπτόμενος. Exempli loco sit nomen *vertumnus*, sive *vortumnus*. Quid enim, quaeso, hoc aliud est quam *vertomenus*, a *verto*, sive *vorto*, *vortomai*? unde & *fortuna* (quasi *fortumna*, ut Perizonio placuit) pro *fortumena*, ab eodem *Ferto*, sive *verto*. Cui addas licet *auctomnus*, pro *auctomenus*, ab *aucto*, *auctomai* &c.

Argumenti, ni fallor novi, jucunditas, in patentiorem campum me deduxit quam, ingressu qualiscumque hujus scriptionis, decurrere destinaveram. Itaque bona cum venia lectoris mei rem adhuc altius repetere mihi liceat, aperteque magis & simpliciter profiteri, linguam Latinam non adeo de Gracca ductam esse, quam potius ipsam totam esse Graecam, non in verbis tantummodo (quod alii jam docuerunt) aut in nominum declinationibus, quae vocantur, sed in ipsis adeo verborum conjugationibus. Hoc vero ubi plenius paullo demonstravero, verisimum quoque esse apparebit, id quod supra satis audacter dixeram „ a-

** 3 pud

pud Latinos non fecus atque apud Graecos unicam tantum dari conjugationem."

Nimirum verba fimplicia Latinorum (non aliter quam in lingua Graeca) aut *bilitera* funt, aut *trilitera*, aut ad fummum *quadrilitera*. Quae a fono efficta funt, ut *coaxo*, *murmuro*, & fimilia (ficuti apud Graecos) de hoc numero funt eximenda.

Quemadmodum igitur in Graeca lingua, ex *Lennepii* obfervatis, dari conftat *quinque* biliteras formas:

ἄω, ἔω, ἴω, ὄω, ὔω,

olim etiam in μι terminatas, ut

ἄμι, ἔμι, ἴμι, ὄμι, ὔμι·

haud aliter apud Latinos (origine quippe fua Graecos, fed diverfas duntaxat literarum figuras, ex Graecorum tamen literis propagatas, adhibentes) fuiffe conjicio quinque verba bilitera:

ao, *eo*, *io*, *oo*, *uo*,

vel & cum terminatione *mi* prolata,

ami, *emi*, *imi*, *omi*, *umi*:

aut contracte potius, ut fieri folebat, pronunciata

am, *em*, *im*, *om*, *um*.

Cave

Cave hic te deludi existimes, mi lector: nam, etiamsi ceterae nostrae hypotheses falsae essent, hoc tamen longe foret certissimum, priscas istas stirpes biliteras *ao*, *eo*, *io*, *oo*, *uo*, in lingua Latina, adhucdum conspicuas esse, si minus in forma earumdem primigenia, at certe in forma recentiori, & leviter tantummodo inde variata.

Quid enim, quaeso, aliud est Latinum FAO, unde *fo*, & Depon. *for* effictum est (quemadmodum *flo* & *flor*, *flaris*, sunt a *flao*, *flo*, φλάω, φλῶ) quid igitur aliud est Lat. *fao*, atque Gr. φάω, sive ϝάω, praeposito digammate Aeolico effictum ex ἄω, sive AO. Vide hic Etymologicum nostrum in φάω, comparato simul ipso verbo ἄω. Ab ἄω certe isto superest, obvium toties apud Homerum, ἦ, i. e. *dixit*, non sane pro φῆ, & hoc pro ἔφη, a φημί, (ut male existimari solet) sed pro ἦε, ab ἤαον, ἤαε, ἦε, Praeterito Imperfecto verbi ἄω: uti in Analogia perspicue docuit Lennepius. Ab eodem isto ἄω, *ao*, etiam formatum fuisse Latinum AIO, hoc est ἀΐω, ecquis cum ratione dubitet?

Alterum primitivum EO, ἔω, manifesto su-

 perest

pereſt non tantummodo in ipſo verbo EO, *is*, *ire*, EUNT, ſed etiam in (Futuro verbi *ſum*) ERO, ERIS- ERIT. Id veteres pronuntiabant ESO, ἴσω, (quod dedit ἔσομαι) unde novum quoque verbum ductum eſt *eſo*, *eſere*, ex quo ſupereſt Infinitum ESSE, pro *eſre*, *eſere*, plane uti ex *velre*, pro *velere*, eſt *velle* &c.

Tertium primitivum IO, ἴω, quis non ſtatim agnoſcat, in Infinitivo IRE, & in perſonis obliquis Praeſentis verbi *eo*, *is*, *it*, *imus*, *itis*, *eunt*; in Imperfecto quoque IBAM; in Perfecto IVI; in Imperativo I, vel ITO &c. Ex quo quidem *io*, a Latinis, cum Digammate Aeolico praepoſito, quoque uſitatum fuit verbum Subſtantivum FIO.

Quartum primitivum OO, ὄω, clare etiam deprehendas in F.., unde orta *forem*, *fores*, *fore*. Inde quoque fluxit OVO, unde *ovis*, ὄϊς, *oFis*, nec non *ovum*, ὠόν, ὠϜόν &c.

Quintum denique UO, ὕω, ſupereſt in *Fuo*, ut OO. in *Foo*, *forem* &c. Unde enim alioquin fieri potuiſſet, ut verbo SUM (efficto ex SUMI; ut ſtatim ſumus dicturi) adjungerentur

Prae-

Praeteritum Indicativi *fui*, pro *fuvi*, & Imperfectum Subjunctivi *forem*, *fores*, *foret*, Infinitivus item *esse*, & Praesens Subjunctivi *sim*: nisi *fui* repetendum esset ab ὕω, UO, ut *esse* enatum diximus ex ἔω, EO; *fio* ab IO; *forem* a *foo*, pro OO?

Verum, inquies, quamvis tibi dederim, *quinque* verba ista, quae dixisti, *ao*, *eo*, *io*, *oo*, *uo*, in remotissimis linguae, sive Latinae sive Graecae, originibus, tanquam stirpes quasdam fingendas nobis esse, unde numerosissima verborum soboles succreverit; quibus tandem rationibus tu mihi persuadebis, Latinos illos antiquissimos alias quoque eorundem verborum formas in *mi*, vel in *m*, terminatas, *ami*, *emi*, *imi*, *omi*, *umi*, id est contractiores in *am*, *em*, *im*, *om*, & *um*, olim frequentasse?

Difficilior, fateor, mihi hic quidem accidit probatio, quum de quinque illis, *ami*, *emi*, *imi*, *omi*, *umi*, aut duae aut tres formae, *ami*, *emi*, *omi*, ita plane intercidisse videantur, ut vix earum vestigia nunc possis agnoscere. Neque tamen de reliquis desperandum est: modo cogitemus, litera S, loco spiritus, ab initio

** 5 vocis

vocis posita, pro *imi*, & *umi*, postea *simi* & *sumi*, sonari oportuisse. Ecquid vero τὸ *simi*, &, contractum hujus, SIM; *sumi* item, & abbreviatum SUM; aliud nobis exhibent, quam *tempora Praesentia* Subjunctivi & Indicativi in eodem illo verbo Substantivo, SUM, FUI, ESSE, adsciti? Quid quod ea ratione facile nobis constabit integri verbi SUM, per omnia sua tempora, flectendi ratio?

Hoc enim pacto prima Praesentis Indicativi persona erit SUM, pro *sumi*, ab *umi*: Imperfecta autem ERAM, ESSEM, & Futurum ERO, repetenda erunt ab EO: Perfectum FUI, indeque derivata tempora, *fueram*, *fuero*, *fuerim*, *fuisse*, descenderint a *Fuo*, pro *uo*: Praesens Subjunctivi SIM, pro *simi*, erit ab *imi*; Imperfectum denique FOREM, a *Foo*, pro *oo*: quod ipsum FOO Infinitivo Praesens suum quoque dederit FORE; quemadmodum alterum EO, sive potius obsoletum, at productius tamen, *ἑω*, ESEO, ex se praebuerit τὸ *esere*, *esre*, *esse*, ultima consonante priori adsimilata, ut in *velle* pro *velere* &c. Patebit quoque ex hactenus disputatis, solam formam AO, vel *ami*, ab

ab ea verbi Subſtantivi efformatione excluſam fuiſſe: niſi forte ſuſpicari malis, propter ſoni convenientiam (quae inter o & A obſcurius pronunciata deprehendatur) formas AO & OO, aut in vicem permutatas, aut pro iisdem acceptas fuiſſe.

Progrediamur jam ad recenſionem reliquarum formarum verbi, maxime ſimplicium, ſive *triliterarum*, quas, ex mente *Hemſterhuſii* & *Valckenarii*, (Analogiae Cap. XII, p. 167.) exhibuit Lennepius. Sunt vero hae (ſi literas Alphabeti ſimpliciores adhibeas, B, C, D, G, L, M, N, P, R, S, T, easdemque literas ab initio praepoſueris) numero quinquaginta quinque:

Bao,	beo,	bio,	boo,	buo:
Cao,	ceo,	cio,	coo,	cuo:
Dao,	deo,	dio,	doo,	duo:
Gao,	geo,	gio,	goo,	guo:
Lao,	leo,	lio,	loo,	luo:
Mao,	meo,	mio,	moo,	muo:
Nao,	neo,	nio,	noo,	nuo:
Pao,	peo,	pio,	poo,	puo:
Rao,	reo,	rio,	roo,	ruo:

Sao,

Sao, seo, sio, soo, suo:
Tao, teo, tio, too, tuo.

Sin vero easdem undecim, Alphabeti antiquissimi consonantes, in medio duarum vocalium collocaveris, alias quinquaginta quinque formas inde enasci deprehendes;

Abo, ebo, ibo, obo, ubo.
Aco, eco, ico, oco, uco.
Ado, edo, ido, odo, udo.
Ago, ego, igo, ogo, ugo.
Alo, elo, ilo, olo, ulo.
Amo, emo, imo, omo, umo.
Ano, eno, ino, ono, uno.
Apo, epo, ipo, opo, upo.
Aro, ero, iro, oro, uro.
Aso, eso, iso, oso, uso.
Ato, eto, ito, oto, uto.

Taceo jam, in superiori illa classe, pro *bao*, *beo*, *bio*, *boo*, *buo*, antiquissimam linguae normam etiam praebuisse quinque formas, *bami*, *bemi*, *bimi*, *bomi*, *bumi*. Sed hujus quidem posterioris formae, in *mi*, uberior demonstratio, nobis ad ulteriora servanda est.

Tu

Tu vero, lector fontium linguae detegendorum cupide, paullo attentius, quaeso, hic inspice agmen illud CX, quae expofuimus, *verborum triliterorum*, five malis ea Latina, five Graeca appellare. Latina quidem hoc in censu nobis Graeca sunt: Graeca sunt Latina. Una lingua est: diversae sunt dialecti. Aut ego vehementer fallor, aut oculis jam ipse tuis multas hic agnosces, five usitatas adhuc, five obsoletas, stirpes Latinas: & vel sic tamen haud ignobilem harum superesse progeniem nullus negabis.

Itaque de priori illa classe *quinquaginta & quinque* verborum, a consonante aliqua incipientium, quae diximus, *bao*, *beo*, *bio* cet. commune sermonis antiquioris naufragium vix evasisse deprehendimus *sex* verba:

cio, civi, citum, cire;
do (pro *dao*) *dedi, datum, dare;*
luo, lui, luere;
neo, nevi, netum, nere;
ruo, rui, rutum, ruere;
suo, sui, sutum, suere.

Quae his addenda videri possint, *beo, beavi; lia,*

lio, *liavi*; *meo*, *meari*; *pio*, *piavi*, meo quidem judicio ad derivata potius pertinent. Sunt enim per contractionem formata pro *beao*, *liao*, *meao*, *piaa*, unde facta sunt *beo*, *lio*, *meo*, *pio*, ut Graeca βοῶ pro βοάω &c.

Sed ad eandem classem insuper referenda sunt, non ipsa quidem in lingua Latina servata, sed ex compositis cum praepositione *imbuo*, *induo*, *deleo*, haud dubie restituenda:

buo, *bui*, *butum*, *buere*;
duo, *dui*, *dutum*, *duere*;
leo, *levi*, *letum*, *lere*;

quibus si adjunxeris ea, quorum in derivatis formis vestigia sunt, hic illic, certissima, permagnus sane numerus *thematum triliterorum* hujus classis, secundum linguae analogiam, restitui poterit. Quod antequam brevissime facere adgrediamur, in memoriam lectoribus meis revocanda sunt ea, quae de *verbis quadriliteris*, de *verbis derivatis proximis*, & *secundariis*, sive *productioribus*, ceterisque huc pertinentibus, in Analogia linguae Graecae (Capp. XII—XV.) perspicue docuit cel. Lennepius; quae fere omnia ad linguam Latinam, (modo

c 3 Graeca

Graeca verba, ibidem descripta, elementis Latinis repraesententur) nullo negotio transferri possunt.

Age, igitur, hujus rei specimen quoddam capiamus. Audacter dico, benemulta verba primitiva, a nobis superius (p. xxvii.) descripta, at in lingua Latina deperdita, ex formis derivatis, quas diximus, certissima lege posse restitui, & quasi postliminio revocari.

Stirpem BAO f. βάω revera olim exstitisse in fundo linguae Latinae, probat inter alia vox *baculus*, deminutiva a *bacus*; manifesto quippe ducta a βάκλον. Vide de hac & sequentibus omnibus, si tanti est, Indicem Etymologicum. Alterum *beo*, βέω, vestigium sui reliquit in *beao*, *beo*, de quo supra diximus. Tertium *bio*, βίω, superest in *bito*, *bitere*, & *bitio*, *bitire*: nisi fortasse *b* hoc, ab initio, pro adscititio elemento habeas, ut stirps proprie sit IO, unde *bio*, *bito*. *Boo*, βόω, derivatum nomen dedit *bos*, *boris*, βόος, βοῦς. *Buo*, βύω, produximus jam supra ex *imbuo*, certissime inde composito.

Eodem jam tramite pergere nobis licebit, ut, priscas verborum stirpes, derivatarum formarum ope, repraesentemus. CAO,

CAO, κάω, supereſt in *cavo:* CEO, κέω, in *cedo* & in *ceveo:* COO, κόω, in *coſſa* & *coxa:* CUO, κύω, in *cumus*, *cumulus*, *cutis* &c.

DEO, δέω, in *deceo*, *decet*, a δέω, δέδεκα: DIO, δίω, in *dico:* DOO, δόω, in *dono*, ut DAO in *damno*, atque ita deinceps.

GAO, γάω, in *ganea*, *ganeum:* GEO, γέω, in *geno:* GIO, γίω, in *gingiva*, pro *gigiva:* GOO, γόω, in *gomphus*.

LAO, λάω, in *lana:* LOO, λόω, in *lorum*. MAO, μάω, in *mater:* MIO, μίω, in *mina:* MOO, μόω, in obſol. *movo*, *moveo:* MUO, μύω, in *mutus*. NAO, νάω, in *natus:* NIO, νίω, in *nitor:* NOO, νόω, in *noſco*, *novi*.

PAO, πάω, in *paſco*, *pavi:* PEO, πέω, in *penus*, *penis:* POO, πόω, in *poſco:* PUO, πύω, in *puteo*, *puteus*. RAO, ῥάω, in *rado:* REO, ῥέω, in *remus:* RIO, ῥίω, in *rivus:* ROO, ῥόω, in *robur*. SAO, σάω, in SANUS: SEO, σέω, in *ſeta:* SIO, σίω, in *ſino*, *ſivi:* SOO, σόω, in *ſolvo*. TAO, τάω, in *tama*, *taceo:* TEO, τέω, in *temo:* TIO, τίω, in *timeo:* TOO, τόω, in *tomacula*.

De altera claſſe *primitivorum trilitterorum*, (ſupra recenſitorum p. XXVIII.) quorum, nempe, in

in initio aliqua undecim literarum consonantium habetur, quamque icidem LV verba in se comprehendisse diximus, adhuc supersunt integra, ni fallor, VI verba:

ico, *edo*, *ago*, *alo*, *emo*, *uro*:

quin & *uto*, *utis* (pro quo postea, Deponentis verbi forma, *utor* invaluit) usitatum olim fuisse docet Priscianus L. VIII, p. 799. Accedunt e productioribus, per vocalem (ante terminationem O positam) verba VI alia ejusmodi:

oco, sive *occo*, pro *occao*; *amo*, pro *amao*, quod & pronunciatum fuit, fortasse, *abo*, pro *abao*; *aro*, pro *arao*; *aso*, sive *asso*, pro *assao*; *oro*, pro *orao*.

Ex quibus igitur LV. vix XII. naufragium commune evasisse dixeris. Quo melius consultum fuit linguae Latinae, quod, qua lege in superiori illa classe, ne unicam quidem stirpem desiderari ostendimus, quae, ex derivatis productisve vocum suarum formis, repraesentari nequeat: ita & hoc in ordine paucissimae tantum stirpes desiderari videantur, quae tamen & ipsae ex vocabulis, verisimiliter admodum inde de-

rivatis, linguae Latinae reddi possint, & postliminio sedibus suis restitui. Hic tamen statim ab initio observandum est, Latinos illos veteres, pro *abo*, *ebo*, *ibo*, *obo*, *ubo*, (si quidem primam hanc ejusmodi verborum seriem vere admiserint) litera *b*, tanquam *v* pronunciata, videri quoque dixisse *avo*, *evo*, *ivo*, *ovo*, *uvo*.

Hoc quidem pacto superstitia verba habebimus: ABO f. AVO, ἄβω, in *aveo*: EBO, ἔβω, in *ebulum*: IBO, ἴβω, in *ibex*: OBO, ὄβω, ipsum fortasse thema, in OVO, pro *ovao*: UBO, ὕβω, in *uber*.

ACO, ἄκω, in *aceo*: ECO, ἔκω, in *ex*, ἐξ, pro *ecs*, *ecos*, ἔκος similiter in *ec*, pro *eci*: UCO, ὕκω, apud Graecos in ὕκος, ὕκης, ὑκελός. ADO, ἄδω, in *ador*: IDO, ἴδω, in *idus*: ODO, ὄδω, in *odor*: UDO: ὕδω, in *udus*. EGO, ἔγω, in *egeo*: IGO, ἴγω, in *ignis*: OGO, ὄγω, apud Graecos, in ὄγμος, aliisque: UGO, ὕγω, ipsum forte Latinorum *fugo*. ELO, ἔλω, in *elementum*, in *yclum*, & *velle*; pro *velere*, *v* praefixa: ILO, ἴλω, in *ile*, *ilia*: OLO, ὄλω, in *olus*, quin potius in *volo*, *volvo*: ULO, ὕλω, in *ulva*, *sylva*. IMO, ἴμω, in *imus*, *simus*, *sima*, *simum*: OMO, ὄμω, in

in *vomo*, *omentum*: UMO, ὕμω, in *humus*.

ANO, ἄνω, in *anas*, *anus*, *annus*: ENO, ἕνω, in *feneo*, *fenex*: INO, ἵνω, in *inae*, nisi ipsum quoque sit verbum *sino*: ONO, ὄνω, in *onus*, *honor*: UNO, ὕνω, in *unus*, *unio*. APO, ἄπω, in *apis*, *apiscor*, *aptus*: EPO, ἕπω, in *epulum*, & in *equus*, Gr. ἵππος: IPO, ἵπω, in Graecorum ἵππος, ἴππος, cognato Lat. *equus*: OPO, ὄπω, in *opus*, *opto*, quin & in *oculus*, *p* & *c* permutatis: UPO, ὕπω, in ὑπὸ, & Lat. *sub* pro *sup*. ERO, ἔρω, in *ervum*, aut in ipso verbo *fero*: IRO, ἵρω, in *iris*. ESO, ἔσω, in *esus*, *esca*: ISO, ἴσω, in Gr. ἴσος: OSO, in *ostium*: USO, ὕσω, in *usus*. ATO, ἄτω, in *at*, *ater*, *satis*, *sat*: ETO, ἔτω, in *et*, & ipso verbo *veto*: ITO, ἴτω, in *situs*: OTO, ὄτω, in *otium*.

Sed vereri jam incipio, ne, minutae supellectilis curiosa nimis recensione, lectoris oculos fatigaverim. Itaque, ne ultra modum excrescant qualiacumque haec, (quae breviora esse cuperemus) prolegomena, thesibus aliquot reliqua persequemur. Earum thesium esto

I. In verborum (*primitivorum* vulgo dictorum) formis, quae non, nisi vocalibus *a*, *e*,

i, *o*, *u*, sunt diversae, arctissima passim deprehenditur cognatio, tantaque saepe adfinitas, ut pro iisdem fere verbis possint haberi. Exemplo sint ipsa primitiva bilitera *uo*, *eo*, *io*, *oo*, aut formae eorundem (per *mi*, sive *m* prolatae) *umi*, *imi* &c. Ex quibus quatuor (diversis alioquin formis) conflatum esse vidimus unum verbum Substantivum *sum*, *eram*, *fui*, *ero*, *sim*, *forem*, *fuerim*, *esse*

II. In gemina classe triliterorum primitivorum, *bao*, *beo*, *abo*, *ebo* &c. nonnulla sunt, non tantum inter se cognata, verum etiam classi biliterorum, aut ipsis forte triliteris, ita adfinia, ut formas suas magis inde videantur accepisse, quam ut ipsa verbum aliquod primitivum constituant. Ita, v. gr. dubium adhuc est, utrum revera olim exstiterint stirpes *oto*, *eto*, *ito*, *uso*, *oso*, *iso*, *eso*, an formae, huc pertinere visae, potius referri debeant ad verba bilitera, *oo*, *eo*, *io*, *uo*, aut ad trilitera *edo* &c.

III. A *biliteris* istis & *triliteris* primitivis, ope novarum vocalium, vel & consonantium, iisdem insertarum, multae novae ductae sunt formae, quales tamen incertum quoque est, utrum

utrum pro derivatis biliterorum, triliterorumve, an pro aliis primitivis, (plures literas radicales habentibus) accipiendae ſint.

Ita v. c. a ſtirpe *ao*, unde (digammate Aeolico *F* praepoſito) haud dubie factum eſt *fao*, *fo*, in Deponentis forma *for*, *faris*, *fari*; ab eodem igitur *ao*, inſerta vocali *i*, ſimiliter deſcendit *aio*, ſive *ajo*. Ab eodem quoque primitivo, *ao*, videri poſſit nova verbi forma derivata eſſe *ano*, indeque deinceps *anio*, unde ſunt *animus*, *anima*, & ipſum verbum *animo*, *animavi*, quod ex ſe dedit formam nominis Participialem *animans* &c. A *bio*, inſerta *b*, factum eſt *bibo*, fere ut a Gr. πίω, inſerta ν, factum eſt πίνω de qua quidem poſteriori forma dubitare nos non patitur comparatio vocum Gr. πόμα ac πόσις, Latinarumque *potio* & *potus*, a πόω, *poo*, (cognata forma alteri πίω) derivatarum. A *doo* productum eſſe *domo*, pro *domao*, *domare*, ut, a δάω, Graecis eſt δαμάω, δαμῶ, quis hic non ſuſpicetur?

Sane a δέω ſimiliter eſt δέμω, unde δέμας: & ne dubitemus, quin omnino δέμω hoc ex δέω ſit repetendum, faciet comparatio vocis δέμας,

Latine *vinculum* notantis. Δέμα enim utique est a δέω, *vincio*. Porro, uti a πέω factum est πένω, inserta litera ν, sic a δέω, *doo*, est Lat. *domum*, Graecis diversa forma elatum δῶμα. Ab *aco*, ἄκω, sunt *acco*, *acus*, *acies*; ab *alo*, *aleo*, *alea*; ab *aleo* (*alego*, *alega*) *alga*; ab *amo*, *amao*, pp. *attraho*, *contraho*, & hinc i. q. ἀσπάζομαι. Diverso quoque significationis flexu, inde est *amarus*, pp. *contrahens* ora; ab *amao* etiam sunt *amaso*, *amasso*; ut ab eodem *amo*, *amuo*, est *amuso*, *amusso*; & hinc *amussis*, pp. *quae attrahitur*, regula, fortasse, aut filum rubricatum, &c. A sono *bee*, sive βῆ, est *belo*, *balo*, *balare*; a *geo*, γέω, fortasse est *gelo*, γέλω, unde *gelu*, & γελᾷν; a δέω, fortasse est δέλω, unde nomen δέλεαρ & δόλος. Hinc Lat. *dolus*, alteri isti δέλεαρ respondens: atque ita in similibus. Quis vero spondere mihi ausit, qua lege a δέω, *ligo*, fit δέλω, cognatum alteri δέλω, (unde δέλεαρ & DOLUS pp. notare potuerunt *escam* hamo *alligatam*, qua ferae decipiantur) eadem lege a βέω, BEO, productum fuisse βέλω, BELO, unde βέλος, & Lat. *belua*, *belluа*? Nulla certe convenientia videtur esse inter βέω *premo*,

premo, & βίλω, cognatum alteri βάλω f. βάλλω, *jaculor*, & βόλω, unde βόλος, *jactus*. Itaque a̧ lla via hic insistenda est, & alterutrum eligendum, aut literam λ in βίλω, βάλω, βόλω esse literam radicalem, aeque ac β, darique adeo, hoc quidem in verbo, duas literas consonantes, vere *radicales*, ut loquitur Grammatica Hebraea; aut consonantem λ solam esse radicalem, β vero ab initio *servilem*, & more Aeolum, adscitam: ut stirps, hoc pacto, sit ἕλω, cognata aliis ἄλω, ἴλω, pp. *traho*; unde βίλω, βάλλω, eximie notasset *attraho nervum arcus*, atque ita *jaculor*. Quod de βίλω, βάλλω, diximus, ad innumera fere alia transferri potest, a Lennep. exhibita Analog. Cap. XII, p. 170, 171.

IV. Nimirum formae verborum primitivae, quas hactenus recensuimus, ita comparatae sunt, ut varias literas, non solum vocales ad unam omnes, sed etiam consonantes (si non omnes, at plerasque certe) aut *ab initio*, aut *in medio*, adsciscere possint, ad novas vocabulorum formas ex se procreandas. Hoc ex fonte in lingua Latina, haud aliter atque in Graeca, repetendus est ingens numerus verbo-

*** 4 rum

rum, *quatuor*, *quinque*, *ſex*, *ſeptem*, aut plures literas habentium. Quid quod, praeter vocales *a*, *e*, *i*, *o*, *u*, & conſonantes Alphabeti antiqui, quas ſupra adhibuimus, *b*, *c*, *d*, *g*, *l*, *m*, *n*, *p*, *r*, *ſ*, *t*, vocibus ſuis praefixerunt, quin etiam inſeruerunt ſaepiſſime digamma, quod dici ſolet, Aeolicum, ſive F; uti & S, non jam radicalem illam literam, ſed ſervilem, &, loco ſpiritus, tam in medio vocis, quam ab initio, adſcitam: ut in *ſuper*, pro ὑπὲρ, *frago* (undo *frango*) a ῥάγω· *ovis*, ὄϊς, pro ὄϊς· *amaſo* (undo *amaſſo*) ab *amao* &c. Exemplum egregium, additarum ad literas verbi radicales aliarum ſervilium, nobis praebeat verbum Graecum διδάσκω, comparatum cum Latinorum DISCO, & DOCEO. Haec tria verba ad unam ſtirpem, familiamve, pertinent. Stirps eſt δάω, ſive δέω, cui cognatum eſt δίω. Itaque a *dio*, δίω, productum fuit *diſo*, *diſco*, δίσω, δίσκω· a δάω, ſimiliter δάσω, δάσκω. Prima conſonante δ, cum vocali ι, repetita (ut ſolent Graeci primam verbi literam, cum vocali quadam, repetere) a δάσκω, fluxit διδάσκω, ut a κράζω, κεκράζω, a πράσσω, πεπράσσω. Rurſus a DOO, δόω, factum eſt δίδωμι,

dedo

dedoca: hinc *doco*, *doceo*, quod cum *disco* ita cohaeret, ut *doceo* pp. sit *discere facio* alterum.

V. Obfervandum quoque est, loco literae *p*, π, cognatae alteri *c*, κ, saepissime adhibitam fuisse *q*. Ita dubitari nequit, quin Latinorum vox *equus*, sive *equs* (quae scriptio Gatakero placuit) eadem vox sit, ac Graec. ἵππος, sive ἵπος: antiqui enim literas non geminabant. Quodsi jam ἵπος, & ἴπος, ex cognatione certissima vocalium *i* & *e*, eodem sono proferri potuerint, quis dubitet, quin *equus*, f. *equs*, sit Gr. ἴπος, ἵπος, ἵππος. Latinorum adverbia QUO, & QUÂ, Graece sunt πῶ, & πῆ, Dorice πᾶ. Latinum QUE rursus est Gr. καὶ. Lat. *quot*, pro *quoti*, *quosi*, est Gr. πόσοι. Pro ἴνπαμι dixerunt ἔνφαμι, Latini *inquam*.

VI. Multae etiam literae permutatae invicem fuerunt, uti v. gr. *c* & *g*, *b* & *v*, *b* & *m*, &c. qua de re plura diximus in Animadversionibus ad Analogiam Lennepianam, p. 232—246. & integer exstat *G. J. Vossii* tractatus, Etymologico Latino illius praefixus: ex quo multa longe clarissima permutationis exempla poterunt colligi.

VII. In propagatarum formarum ad stirpes

suas reductione, diligenter quoque spectari debent literae characteristicae *personarum*, *temporum* & *modorum*, quae in verbo dicuntur. Characteristica primae personae Singularis, in tempore Praesenti, Modi Indicativi Activi, nunc vulgo haberi solet ω: at eandem quoque characteristicam olim fuisse MI, vel M, (uti apud Graecos ω & μι, in γελάω, & γέλημι, pro γέλαμι; in νικάω, & νίκημι, pro νίκαμι &c.) ex supra observatis, pro satis certo sumere mihi jam liceret; nisi promisissem, fusius me hanc formam esse demonstraturum. Itaque principe loco, ad hanc terminationem verbi Latini in *mi*, sive *m*, extra omnem dubitationis aleam collocandam, faciat, quae modo a nobis laudata fuit, diserta linguae Graecae auctoritas! Mirum sane foret, linguam Latinam (dialectum linguae Graecae) ista terminatione carere potuisse, qua ceterae omnes ejusdem idiomatis dialecti redundarent. Deinceps provocare hic nobis liceat ad exempla, praesentium temporum, in quorum prima persona Indicativi *m* illud adhuc reperiatur. Sunt illa *sum*, *possum*, *prosum*, & *inquam*; pro *sumi*, *possumi*, *prosumi*, *inquami*.

Ar-

Argumentum, ex verbo *fum*, hujusque compositis, defumtum, eo magis hic valebit, si cogitemus, *fumi* iftud pro *umi*, ὑμί, cognatam fuiffe formam alteri illi εἰμί, five ἐσμί, Aeol. ἔμμι, quo Graeca lingua, in eadem hac verbi fubftantivi perfona prima defignanda, utitur. Accedit tandem, quod terminatione illa in *m* non folum conftanter utatur Latina lingua in Praefentibus Subjunctivi activi, vel intranfitivi, *legam* pro *legami*, *amem* pro *amemi*, *fim*, *poffim*, *profim* pro *fimi*, *poffimi*, *profimi*; verum etiam in terminatione primae perfonae Singularis Futuri Indicativi Activi, *tertiae* & *quartae*, quam dicunt, conjugationis, *legam*, *audiam*: quas quidem formas Futurorum Activorum in *am*, veri nominis *Praefentia tempora* effe, pro *Futuris* pofita, docuimus in Animadverff. ad Analog. Lennep. p. 330. 331. Quo loco ceteras Futuri formas, in prima illa perfona, *amabo*, *docebo*, *fugebo*, *aperibo*, etiam ipfas effe primas Praefentis temporis formas, (inferta *b* Aeolico pro *amao*, *doceo*, *fugeo*, *aperio*, pofitas) indicavimus, ibid. p. 326. 327. Taceo jam, per omnia fere tempora Subjunctivi pariter atque Indi-

Indicativi, primas personas Singulares in *m* desinere: ut *amabaM*, *amayeraM*, *amareM*, *amaveriM*, *amavissеM*: quod fieri non potuisset, nisi M hoc in talibus quoque esset pro MI.

VIII. In quo quidem argumento, a terminatione Graeca, primae personae temporis Praesentis & Futuri Indicativi activi, ducto, cave objicias mihi, „ Futuri tamen Graeci primam personam in *εω*, *so*, terminari; neque inde tamen sequi, Latinorum Futura, in eadem prima persona, etiam terminationem *so* admisisse." Verissime enim Latinorum quoque Futura olim in SO terminata fuisse, probare poterunt exempla ejusdem terminationis in SO, adhuc in lingua Latina servata, *faxo* pro *facso*, *parso*, *viso*, *amasso*, *celasso* &c. Vide Animadverss. ad Analog. Lenn. p. 327—329.

IX. Quodsi quis hic ultra e nobis quaerat, quaenam igitur de caussa Praesentis Indicativi personae sive in *o*, sive in *m*, pro *mi*, terminatae fuerint? responderi poterit, idem & hic in caussa videri fuisse, quod in lingua Graeca; nimirum *m*, pro *mi*, & *o*, (quod ad originem harum terminationum attinet) syllabas esse, a pronomi-

nominibus primae persomae EMI ʃ. AMI, & EOO refectas, adeo quidem ut *amao*, (quod contractum fuit in *amo*, ut ἀμάω, in ἀμῶ) proprie sit compositum ex *ama* & *o*, hoc est *ego*, *doceo* ex *doce* & *o*, hoc est *ego*: *amem* vero, & *doceam*, pro *amemi* & *doceami*, ex *ama*, *doce*, & *emi* sive *ami*, i. e. ἐμὶ, ἀμὶ. Cujusmodi compositio ex verbo & pronomioe personali, non in prima illa persona tantum obtinet, verum etiam in ceteris personia reperitur, uti in contracte dicto *amas*, pro *amasu*, h. e. *ama su*, sive *tu*; in *amamus*, composito ex *ama* & *mus*, sive *mos*, cognata forma alteri μοῖ (unde ἡμεῖς) & Latin. VOS. Vide Animadverss. ad Analog. Lenn. p. 286. 288.

X. Terminatio primae verbi Latinae personae in O, vel in M, Graecorum ω & μι, ad radicales verbi literas non est referenda: tam parum certe, quám terminatio secundae illius personae in S, Graecum ς, aut primae pluralis terminatio in MUS, Graec. μεν, sive μες, ad ipsam verbi naturam dixeris pertinere. Sunt enim literae hae, syllabaeve, O, ω, μι, μεν, μες, MUS, proprie particulae pronominum antiquissimorum

ssimorum, vel ipsa pronomina, adhuc usitata; determinandis verbi personis unice inservientia, ut, apud Gallos, pronomina separata *je, tu, nous*, & Bulgarum *ik, gy, wy*, eundem hunc usum praestant. *Adformantes* syllabicas & asyllabas Grammatici Hebraei pronomina ejusmodi vocant: qua de re diximus ad Analog. p. 279. 280. Igitur, quae superius (p. XXII. XXVII. XXVIII.) dicta sunt de stirpibus simplicissimis,

ao, eo, io, oo, uo;

iisdemque, in MI, sive M, terminatis,

ami, emi, imi, omi, umi;

item de triliteris, a consonante aliqua incipientibus,

bao, beo, bio, boo, buo;

bami, bemi, bimi, bomi, bumi;

vel & a vocali, literae consonanti praeposita, exorsis,

abo, ebo, ibo, obo, ubo:

ea omnia ita intelligi velim, ut literae radicales harum formarum non aliae censendae sint, quam a, e, i, o, u; ba, be, bi, bo, bu; ab, eb, ib, ob, ub &c. In qua quidem conformatione verborum sane admirandam agnoscas na-

turae,

turae, quasi loquentis, simplicitatem, aut potius sapientissimi stirpium (quae linguis his insunt) conditoris venereris, & adores, benignitatem, qui tam simplicia loquelae semina mortalium mentibus insita voluerit.

XI. Hac via pergentes, naturamque adeo ducem sequentes, contueamur, quaeso, propius ceterorum verborum, quae pro *primitivis* aut derivatis, in utraque lingua, haberi solent, conformationem. Resecta a *biliteris* simplicissimis (ἄω, ἴω, ὕω, ἕω, ὕω, sive ab ἄμι, ἴμι, ἵμι, ἕμι, ὕμι) terminatione, quam diximus, primae personae ω vel μι· novisque vocalibus, aut insertis, aut praemissis, & resumta denique, in usum novae formae, eadem terminatione ω vel μι, enasci continuo deprehendas alia verba productiora:

Ab ἄω quidem, sive ἄμι, enascetur ἀάω, vel ἀάμι, ab ἀάω porro, sive hujus Futuro, ἀάσω, ἄατος, ἀάζω &c. Ab eodem quoque ἄω, sive ἄμι, orietur αἴω & ἄημι· ab αἴω denuo hebebis αἰόω, αὐδή. Ab ἄω iterum succrescet αἴω· hinc αἴτω, αἴτεω, & αἰτέω, αἴτημι, αἰτίω, αἰτίζω. Ab ἄω quoque ἄδω, unde ἀείδω, ἀοιδή, ᾠδή. Ab

ἄω

ἄω denique αὔω unde αὔθω, αὐθύω, αὐθάζομαι &c. Ab eodem ἄω, sive ἄμι, habebis ἰαμὶ, ἠμὶ, unde &, F, sive Φ, praemisso, φημί. Ab ἴω sive ἴμι, lucrabimur verba ἰάω, ἴέω, ἰημὶ, εἰμὶ &c. Quae singula si persequi vellemus, finem non reperirent satis verbosa jam prolegomena. In Analogia Lennepiana, nostrisque ad aureum illum libellum animadversionibus, data opera de iis actum est: quae ibidem dicta sunt, ad linguam Latinam facile possunt transferri.

XII. Unum tamen, commodo loco, adnotasse non poenitebit, a verborum formis, in α, ε, ι, ο, υ, desinentibus, adjectione literae consonantis, novas factas fuisse formas; quibus si terminatio primae personae, ω, addatur, verba habebimus, non omnia quidem fortasse primitiva, at certe multa, quibus lingua Latina aeque parum ac Graeca carere potuerit. Exemplo sint verba λέγω, LEGO, cum cognatis suis λάγω, λόγω, λύγω' κάπω item, sive CAPO, cum adfinibus suis κέπω CEPO, κόπω COPO &c. derivatis forte a primitivis simplicissimis λε, λα, λο, λυ' κα, κε, κο &c. Quorsum haec animadversio pertineat, ex sequentibus patebit, ubi

de

de Praeteritis perfectis, in I terminatis, necessario aliquid adhuc erit submonendum.

Nimirum ex hactenus disputatis constare potuit, Praesentia omnia olim in O, vel in M, desiisse; Praeterita in IVI, vel potius in I; supina in TUM; Infinitivos in RE.

Capiatur jam, quodcumque tandem placuerit, verbum aliquod Latinum, &, secundum observationes, supra propositas, similesque, (quas comprehendere omnes praesens non potuit disputatio) expendatur ratio verbi temporum. Nisi omnia me fallant, multo minus impeditae, quam antea, apparebunt tibi Latinae dialecti caussae.

Radicales, nimirum, literae verborum, quae paradigmatum loco pueris poni solent, AMO (pro *amao*) DOCEO, & AUDIO, (resecta tantisper terminatione O) hoc pacto erunt AMA, DOCE, AUDI; constabitque adeo simul, *terminales* verbi *vocales* apud Latinos, in verbis (quae in vocalem caderent) ut plurimum fuisse tres, *a*, *e*, & *i*. His tribus vocalibus (quas, de more Grammaticorum Hebraeorum *terminales* hic loci diximus) duae quidem aliae adjici potuis-

**** sent,

sent, e verbis *sum* pro *sumi*, & ex obsoleto *foo*, unde FORE, desumtae, *u*, nempe, & *o*: (pro *sumi* enim, sive *sum*, ablato *m*, existit SU, pro FOO, ablato O, oritur FO:) sed quia binae hae rarissimae sunt, eo in verbi loco, vocales, easdem de industria negligemus, solasque nunc spectabimus formas in *a*, *e*, *i*.

Ab *ama*, igitur adjecta vocali o, (tanquam adformante asyllaba primae personae) in Praesenti tempore, orietur *amao*, a *doce*, *doceo*, ab *audi*, *audio*. In Praeterito, adjecta vocali I, (quam aliquoties jam indicavimus unicam fere Praeteriti Latini, in Indicativo modo, characteristicam esse) orietur ab *ama* quidem *amaï*, a *doce*, *doceï*, ab *audi*, *audii*. Verum, quo minus difficilis acciderer, inter pronuntiandum, vocalium istarum perpetuus fere concursus, Latini potius, inserto digammate Aeolico F, sive V, pro *amaï*, dixerunt *amavi*; pro *doceï*, maluerunt *docevi*; pro *audii*, *audivi*. In Supino autem, ab *ama*, est *amatum*; a *doce*, *docetum*, & per contractionem *doctum*; (redi ad p. XVI. & seqq.) ab *audi*, *auditum*. In Infinitivo denique ab *ama*, *amare*; a *doce*, *docere*; ab *audi*, *audire*. Ab

At quid fiet de conjugatione, vulgo dicta, *tertia*, LEGO? Hinc quidem, resecto o (Praesentis terminatione) additaque characteristica Praeteri perfecti I, prono alveo fluet Praeteritum LEGI, additoque *tum*, Supinum LEGTUM, quod pronunciarunt LECTUM; ut pro *regtum* a *rego*, *rectum*; pro *agtum* ab *ago*, *actum*, pro *frigtum*, a *frigo*, *frictum* &c. Verum, in Infinitivo, hac ratione, a *lego*, resecto o, additaque syllaba RE, foret *legre*; a *rego*, *regre*; ab *ago*, *agre*; a *frigo*, *frigre*. Quae difficultas ut quanto ocius tollatur, observandum est, *e* illud, in Infinitivo *tertiae*, quae dicitur, conjugationis, minime pertinere ad originales verbi *vocales*, sed esse *e* mere adscititium, sive subsidiarium, facilioris solummodo pronuntiationis caussa adsumtum: qua propter semper quoque *e* illud *breve* est, & nonnunquam prorsus negligitur, ut in FERRE; quod, a *fero*, hac ratione descendere potuit, ut, ablato o, pronomine primae personae, habeas primum FER, dein, accedente RE Infinitivi, FERRE. Similiter a *volo*, sive potius a cognata huic forma *velo*, pro *ἐθέλω*, (unde fortas-

**** 2 se

ſe Graecum ϝέλω, θέλω, ut ϝὴρ, θὴρ) repeti poteſt VEL, VELRE, VELLE.

Ratio haec infinitivum formandi in *fero* & *volo*, uti longe ſimplicior eſt altera illa, quam ſupra deſcripſimus (p. XXIV. XXVI. XXXIV.) ita erudito palato magis placituram putem. Simul autem apparebit, hoc modo penetrari poſſe ad ipſas quantitatis, in hac ſyllaba, cauſſas. In *frigere* enim, a *frigeo*, media vocalis neceſſario longa erit, quia (ablata adformante o) forma verbi in *e* cadit, hoc modo FRIGE: in *frigere* vero a *frigo*, media erit brevis, quia *frigere* illud pp. eſt pro *frigre*, vocali brevi *e* tantummodo adſcita, ad pronuntiationem efficiendam paullo faciliorem.

Eadem porro res eſt in omnibus illis verbis, quorum forma (adformantibus ſuis nudata) in conſonantem cadit, uti v. gr. in *nubo*, *rado*, *cado*, *rego*, *tego*, *molo*, *premo*, *cerno*, *ſtrepo*, *fero*, *viſo*, *verto*, *texo*: quae cuncta *e* breve habent ante *re*, quia proprie eſſent *nubre*, *radre*, *cadre*, *regre*, *tegre*, *premre*, *cernre*, *ſtrepre*, *ferre*, *viſre*, *vertre*, *texre*. At mollior pronuntiatio poſtulavit *nubere*, *radere*, *cadere*, *regere*,

regere, *tegere*, *premere*, *cernere* &c.

Unum hic caviſſe oportet, ne putemus, radicalem verbi formam (qua paſſim uti cogemur) ſitam eſſe in tempore Praeſenti, uti in *texo*, *verto*, *viſo*, *fero*; unde, ablato o, fieri modo dicebamus *texre*, *vertre*, *viſre*, *ferre*, & dein *texere*, *vertere*, *viſere* &c.

Eſt ea forma radicalis verbi, non in ſolo *Praeſenti*, eſt & in *Praeterito*, eſt in *Supino*, eſt in *Infinitivo*. Ablatis, nempe, o vel M, I, TUM, & RE, ea exiſtit forma, quae nulli prorſus tempori modove propria eſt, ſed omnino eſt indeterminata, atque per adformantes (quas diximus) hoc eſt per particulas, ab antiquiſſimis pronominibus refectas, *o*, *s*, *t*, *mus*, *tis*, *nt*, reſtringenda ad Praeſens tempus; per *i*, vero *iſti*, *it*, *imus*, *iſtis*, *erunt*, vel *ere*, ad Praeteritum perfectum; per *tum* ad Supinum, per *re* denique ad Infinitivi formam praeſentem, quaſi, determinanda.

Ceteroquin ex attentiori *Praeſentis*, *Praeteriti*, *Supini* & *Infinitivi*, contemplatione conſtat, ſingula in verbo tempora non ab eadem verbi forma ducta fuiſſe, ſed, in conformandis

temporibus, cognatas, quin & diverſas ſaepe, verborum formas, idem fere ſignificantes, fuiſſe adhibitas. Ita v. gr. in formando verbo FERO, Praeſens quidem Infinitivi, &, quae inde formata cenſentur, tempora, *ferre*, *fero*, *feram* &c. ducta ſunt a *fer*: at Praeteritum TULI (quod & *tetuli*, per reduplicationem primae literae) arceſſendum eſt a *tulo*, ſive potius a TUL; quod, diverſa nonnihil vocalis pronuntiatione, elatum quoque fuit TOL, unde *tollo*, & Infinitivus *tollre*, *tollere*: Supinum vero, LATUM, deſumtum videtur eſſe ab obſoleto LAO, λάω, unde Gr. λάβω, λάμβω, λαμβάω, λαμβάνω. Haec ſane ratio ſimplicior eſt illa Voſſiana: qua *latum*, per aphaereſin, dici putatur, pro *tolatum*, vel *tulatum*: duabus literis reciſis.

Neque aliter ſe res habet in ceteris omnibus verbis, quorum, uſitata vulgo, praeterita & ſupina a praeſentis temporis forma plus, minusve, differunt. Recurrendum in his quoque eſt ad formas alias verborum ſive cognatas, ſive plane peregrinas, idem tamen, vel ſimile quid, ſignificantes.

Verbum *do*, pro *dao*, DEDI, *datum*, *dare*, prae-

praeteritum utique habere debuisset *davi*, pro *daï* (Confer fis p. L.) Sed usus sermonis voluit *dedi*, adsumtum (ut arbitror) a forma verbi obsoleta *dedo*, cui vicina est altera *dido*, servata adhuc cum alibi, tum in illo Horatii (Serm. L. II, 2, 67.) *dum munia* DIDIT. A *dido*, hocce (in compositis verbi *do*) Praeteritum reperias *didi*. Ita certe in *abdo*, *abdidi*; *addo*, *addidi*; *condo*, *condidi*; *dedo*, *dedidi* &c. Posterius autem hoc, *dedo*, quippe compositum verbum, probe distinguendum est ab illo priori, *dedo*, per solam adjectionem literae *d*, a stirpe *de* enato.

Crepo, *crepui*; *domo*, *domui*; *tono*, *tonui*; *seco*, *secui*, & similia, videri possint praeterita sua, in *ui*, contracta habere ex *avi*; vocali *a* extrita. Hoc certe suadent verba *neco*, *necavi*, *plico*, *plicavi* &c. comparata cum compositis quaeque suis, *eneco*, *enecavi* & *enecui*, *explico*, *explicavi* & *explicui*. At Supina tamen in *itum*, aut *ctum*, exeuntia; ut *crepitum*, *domitum*, *tonitum* (pro quo & *tonatum* in usu fuit) *sectum*, (contractum quippe ex *secitum*) quod etiam *secatum* fuit; haec, inquam, & alia si-

**** 4 milia

milia bene multa, aliud ſuadere videntur. Nimirum, quemadmodum Hebraeorum verba in omnibus vocalibus terminata olim fuerunt, *ſkad, ſkeed, ſkijd, ſkood, ſkuud*, ita & Graecorum Latinorumque antiquiſſimorum verba in omnes vocales *a, e, i, o, u*, videntur deſiiſſe. Quo pacto exorientur formae *quinque*, omnibus, quae vocantur, conjugationibus, ſive potius omnibus *unius ejusdemque conjugationis* ſpeciebus, efficiendis aptae:

ama, ame, ami, amo, amu;
doca, doce, doci, doco, docu;
peta, pete, peti, peto, petu;
auda, aude, audi, audo, audu.

Ex his vero, additis adformantibus, enaſcentur mox novae formae:

amao, ameo, amio, amoo, amuo;
docao, doceo, docio, docoo, docuo;
petao, peteo, petio, petoo, petuo;
audao, audeo, audio, audoo, auduo.

quin &, addita adformante *m*, ex *mi* oriunda, aliae, in *mi*,

amami, amemi, amimi, amomi, amumi &c.
aut potius, addito integro iſto *ami*, Gr. ἀμι, ex ἀμὶς

cui

cui ipsa adformans primae personae *m* originem debet: (Animadversf. ad Analog. p. 286. & supra p. XLV.) lucrabimur formas productiores *docaami*, *doceamis* *audaämi*, *audeami*, *audiami* cet. ex quibus (in modo Subjunctivo) etiam nunc superfunt usitata *doceam*, *audiam*, plane ut, pro *amemi*, ibidem habetur *amem*, pro *legami*, *legam*, pro *fimi*, *fim* &c.

Haud dissimili multum ratione Praeteritorum formae (quas modo produximus) *necavi*, *plicavi*, certissime repetendae quidem sunt a *neco* pro *necao*, *plico* pro *plicao*: at reliquae istae formae, hinc diversae, *plicui*, *crepui*, *domui*, *tonui*, aut referri poterunt ad formas obsoletas in EO, ut sint per contractionem enatae ex *plicevi*, *crepevi*, *domevi*, *tonevi*, plane ut *olui* est pro *olevi* cet. (secundum normam superius indicatam, p. XV.) aut, rectius fortasse, pertinere censendae sunt ad formas verborum in IO. Qua lege *plicui* foret pro *plicivi*, *crepui* pro *crepivi*, *domui* pro *domivi*, *tonui* pro *tonivi*. Posterius hoc suadere videntur Supina *crepitum*, *domitum*, *tonitum*. Idem similis contractio suadet, in aliis Praeteritis, ad *tertiam quartamve* conju-

 gatio-

gationem vulgo referri ſolitis, *ſapui* pro *ſapivi*, *rapui* pro *rapivi*, *ſalui* pro *ſalivi*, *aperui*, *operui*, pro *aperivi*, *operivi*.

Quae vero, ante terminationem Praeteriti *i*, literam c habent, ea, (ſecundum leges ſupra traditas) referri poſſunt ad verba origmalia in co exeuntia; ut *ici* ad *ico*, *vici* ad *vico*, pro quo in uſu eſt *vinco*: at potuerunt tamen hae etiam deſcendere a formis verborum derivatis, quae literam illam *c*, (tanquam characteriſticam Praeteriti perfecti Graeci in κα) ſervarunt. Simile quid haud abſurde forte ſuſpicari poſſis de permultis formis, quae literam *ſ*, ante *praeteriti* terminationem, oſtendunt: eſſe nimirum literam hanc *ſ* characteriſticam Foturi Graeci, σ, in verbi quoque Latini forma conſpicuam.

Utriusque rei exempla nobis praebeant tres Praeteriti unius formae, verbo *parco* tributae, *peperci*, nempe, *parſi*, & *parcui*. Hae tres certe (ſi ad linguae ſimplicitatem attendatur) non ad unum verbum *parco* pertinere potuerunt: ſed eas oportet ductas fuiſſe a diverſis verborum formis. Stirps communis fuit πάω, cui cognata fuit altera πιέω, pp. *premo*. A πάω igitur

eſt

est πάρω, PARO: a πέω, πέρω. A πάρω, πέπαρκα· hinc πάρκω, PARCO: a πάρω item πάρσω, PARSO. A πέρω, πέρκω· PERCO: hinc πέπερκα· unde novum verbum PEPERCO, ex quo, resecta adformante o, & adjecta Praeteriti terminatione in I, enatum fuit PEPERCI.

Reliqua omnia ad hanc regulam exigi facile poterunt. Quod qui sedulo fecerit, attentus semper ad literas, temporum (in verbo tam Graeco quam Latino) characteristicas, nae ille, re ipsa, facile experietur, *Unam tantum modo, non plures, dari* in utraque lingua *conjugationes; quae vero* verba *dicantur conjugationis* esse *diversae*, illa pertinere omnia ad *diversas unius antiquissimae conjugationis species;* idemque ille multa alia accuratius pervidebit, a Grammaticis huc usque nondum observata.

Possem hic pedem figere. Antequam vero discedamus ab altera hac prolegomenorum nostrorum parte; (quae in demonstranda arctissima illa linguae Latinae cum Graeca cognatione versata fuit) haud alienum erit tantam, tamque admirabilem, linguae utriusque convenientiam, in uno alterove fragmento contextus Latini

tini Graecive, eoque ex praestantissimis in utraque lingua scriptoribus, desumto, studiosius demonstrasse. Talis certe demonstratio (modò recte a nobis instituatur) vel pervicacissimis oblocutoribus adsensum extorquere poterit; praestiteritque, ejusmodi exemplorum inductione deinceps uti, quam sterilibus praeceptiunculis integrum librum complere, & nimis jam patientium lectorum fatigare ingenia.

En ergo tibi locum Virgilii, ex initio Aeneidis (L. I, 1—11.) descriptum, omnibusque, haec studia colentibus, longe notissimum: quem locum ex Homeri Iliados principio expressum esse, viri doctissimi monuerunt. Ibi sic incipit poëta:

Arma virumque cano, Trojae qui primus ab oris
Italiam, fato profugus, Lavinia venit
Litora; multum ille & terris jactatus & alto
Vi superum, saevae memorem Iunonis ob iram:
Multa quoque & bello passus, dum conderet urbem,
Inferretque deos Latio: genus unde Latinum,
Albanique patres, atque altae moenia Romae.
Musa, mihi caussas memora, quo, numine laeso,
Quidve dolens, regina deûm tot volvere casus,

Insignem

Insignem pietate virum, tot adire labores,
Impulerit?

In his Virgilii versibus si probaverim, ad unum omnia vocabula (ne minutissimia quidem particulis exceptis) cum origine sua, tum forma & significatione, esse Graeca; ecquid supererit dubii, de manifesta utriusque idiomatis, per totam, qua late patet, linguam, convenientia? Hoc vero dum facere conabor, eruditum lectorem magno opere rogatum velim, ut veniam mihi det, si hic illic ad praeceptiunculas nimis tenues atque ipsa elementa pueriliter propemodum descenderim. Voces singulae contextus Virgiliani, tale ad examen revocatae, clarius ab unoquovis poterunt intelligi:

Arma virumque cano. Vox ARMA haud dubie est Pluralis numeri, neutr. gen. in Accus. casu (ut ξύλα, ὅπλα) a Singul. obsoleto *armum*, quod origine sua Adjectivum est, ductum ab *armus, arma, armum.* Masculina forma (Substantivo usum item adhibita) superest in *armus, armi*, Graecorum ἁρμὸς, ὁ. Thema est ἄρω pp. *struo, committo*, a cujus prima Praeteriti Pass. ἥρμαι, est ἁρμὸς, ἡ, ὁ. Hinc *armus*, ἁρμὸς, pp. est, com-

commissura, eximie *humerus* animalis bruti. *Armum* vero, diverso nonnihil flexu, *pp.* est *quod instruitur* sc. in hostem, pec. instrumentum laedendi. Conf. ὅπλον & ὅπλα, Etymologici Lenn. p. 675.

VIRUMQUE, compos. ex QUE, id est Graec. κε, & *virum*. Nominativus antiquissimus fuit VIRUS, unde feminini forma VIRA. Sic *satur*, ex *saturus*, *satura*, *hir* (pro *hirus*) *hira* &c. Ipsa forma in *us*, *virus*, *viri* (sed neutro genere) adhuc superest, *graveolentiam*, & *tetrum odorem* notans. Th. fuit ἴρω, cognatum alteri ἔρω, εἴρω. Ab ἴρω, ἶρος, &, digammate praeposito, Fῖρος. Cum spiritu aspero prolatum ἵρω, in Praeter. perfecto dedit ἵρκα unde HIRCUS. Th. ἴρω, pp. *necto*: unde *Hesych.* ἴρεται, ἡ εἴρεται συνάπτεται. Terminatio Accusativi Latini, in *um*, respondet illi Graecorum in ον· vocali *u* obscurius pronunciata, & litera finali ν permutata cum *m*; ut in Μοῦσαν *Musam*. Quae varietas dialecto tribuenda; ut in *ne* & μὴ, *meo* & νέω.

CANO pp. idem est ac Gr. χάνω, servatum in ἔχανε &c. Etym. Lenn. p. 1088. Notio *hiscendi* (in χάω, χέω, χίω, χόω, χύω, formisque vicinis)

cinis) translata est ad illam *hiante ore effundendi.* pecul. *verba*, *voces*. Hesychius: χάναι· ἀνοῖξαι στόμα. Idem: χάνοιμι· εἴποιμι· & χανῶν· βοῶν.

TROIAE, Gr. Τροίης, a Nom. *Troja*, Τροίη; Hesychio Τροία. Genitivus Latinus, primae Declinationis, in AE, olim desinebat in *aï*, sive *ai*. Alibi Virgilius: *aulaï in medio*. *Auraï simplicis ignem* &c. Itaque *Trojae* est pro *Trojai*: ut in Plur. Nominativo *Musae*, pro *Musai*, Μοῦσαι pro αι Dorica terminatio erat ᾱ, & αι. Posteriorem hanc Latini quoque servarunt in *paterfamilias*, *materfamilias* &c.

QUI. Est Gr. κὸς sive κὶς, unde *quis*: ductum forte ab antiquissimis vocibus ἵ & ὅ. Vide Animadverss. ad Anal. p. 301. & Etymol. p. 769. III.

PRIMUS, contractum ex *priimus*, πρίιμος. Formatum hoc est a Dativo *pri*, πρὶ, pro πρὶ̈, quod a Nomin. πρὶς· unde Acc. πρὶν. Ipsum PRI adhuc superstes est, in *pridie* &c. Etymol. p. 818. 731. Jam vero, ut a προΐ, Dativo vocis πρόϊς, est πρόϊμος, sic a πρὶ̈, πρίιμος, *primus*.

AB, pro AP: hoc vero pro *apo*, ἀπό. Ex *apos*, ἀπὸς, enatum est *aps*, *abs*, ἄψ. Etym. p. 180.

ORIS.

Oris. *Ora* nomen eſt f. g., ductum a maſc. οὖρος, ſ. ὄρος, pp. ſignificante *id quod in altum ſe elevet*, aut *adſurgat*. Th. eſt ὄρω, unde Lat. *ortus*, in *orior*, *ortus ſum*, *oriri* &c. Etymol. p. 688. Jam vero Dativus, ſive Ablativus Plur. primae Declinationis, Graece deſinit in αις. Itaque ab ὥρα, ſ. ὥρη, ad hanc normam, exiſtere debuerat *orais*, vel *oraes*: ſed magna fuit olim adfinitas inter Ablativum Plur. primae, eundemque ſecundae, Declinationis, terminatum in οις, qui Latine efferri ſolet per *is*, ut ſentiri poteſt in ἀγροῖς *agris*, ἄντροις *antris* &c. *Servus* quidem in Ablat. Plur. habet *ſervis*; *ſerva* contra *ſervis* & *ſervabus*: *filius*, *filiis*; *filia*, *filiabus*, ſed etiam *filiis*. *Ambo* & *duo* in ſecunda faciunt *ambobus*, *duobus*: quum, ex lege ſecundae declinationis, flecti debuiſſet *ambis*, *duis*.

Ex quibus apparet, terminationem illam in *bus* (quam *Dativus* & *Ablativus*, *tertiae*, *quartae* & *quintae* Declinationis ſoli habere cenſentur, ut in *patribus*, *fructibus*, *rebus*) *primae* quoque & *ſecundae* declinationis olim fuiſſe: plane ut, non tantum *Genitivus* Pluralis in *um* omnium declinationum eſt, ſed in binis quoque declinationi-

bus

bus, *prima* & *secunda*, *Genitiv.* per terminationem s profertur, ut in *paterfamilias*, *solus*, *solius*, *ille*, *illius*. Unde haud sinistre forsan suspiceris; quemadmodum *una* olim fuit *conjugatio*, sic & *unam* tantum fuisse *declinationem*, per species quasdam variatam.

ITALIAM. Est & hoc nomen, non ex origine tantum, sed ipsa quoque forma, Graecum. Ἰταλὸς, namque, olim vocabatur ταῦρος *taurus*: *a quorum multitudine*, & *pulchritudine*, & *foeta vitulorum*, *Italiam* (Ἰταλίαν) *dictam fuisse*, auctores sunt *Varro*, *Gellius* &c. Vide Vossii Etymol. in voce.

FATO. Φατὸν, in Hesychii Lexico, redditur per ῥητὸν i. e. *dictum*; deorum, nempe, vel potius *dictum dei optimi maximi*. Th. φάω, *fao*, unde Deponens, sive Medium, *for*, pro *faor*; *fatus sum*, *fari*. Redi ad p. XX. XXIII. XLVIII.

PROFUGUS. A προφεύγω, sive προφύγω unde apud Homerum, Iliad. Z, 502. προφύγοντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν· H, 309. Αἴαντος προφυγόντα μένος &c. Discrimen solum in forma vocis est. Προφύγων f. προφύγων, est Particip. Activum, pro προφύγας, ut apparet ex casibus obliquis προφύγοντος,

*****

γόντος, πρόφυγόντα· PROFUGUS vero ad literam foret πρόφυξ· ut (in compoſitione cum eadem praepoſitione, ſed in vicina nominis forma) πρόσφυξ, pro πρόσφυγε, ſ. πρόσφυκε, ex πρόσφυγος, πρόσφυκος. Heſychius: πρόσφυγα· καταφύγοντα. Ubi laudatur, ab Iſ. Voſſio, Cyrilli gloſſa: πρόσφυξ, πρόσφυγος, ἱκέτης.

LAVINIA, ſive (quod in aliis eſt) LAVINAQUE. *Lavinia* filia fuit regis *Latini* (Λατῖνος) quem, teſte Heſiodo, Theogon. vs. 1013. *Circe pepererat*, Λατῖνον ἀμύμονά τε κρατερόν τε. Λαvῖνος & Λατῖνος (*Lavinus* & *Latinus*) unde *Lavinius*, & *Latinius*, haud dubie voces ſunt formae cognatae: ut *Laverna* & *Laterna*, unde *Laterniones* & *Laverniones*.

VENIT. A *veno*, cujus productior forma *venio*. VENO autem, Graece Ϝένω, cum digammate Aeolico praepoſito, productum eſt ab ἔνω, cognato alteri ἄνω: quod Homerus ſervavit in ἦνον, *Odyſſ.* Γ, 495. 496. ἔνθεν δ' ἔπειτα ἤνον ὁδόν. Plura vide in Etymol. Lenn. p. 279.

LITORA. A *litus*, ſive potius antiquo *litor*, ut *corpora* a *corpus*, ſive pp. a *corpor*. Nomen habet ab obſoleto λίω, i. e. *terĕre*, *atterere*:

tere: unde λεπὸς *tenuis*, pp. *attritus*, & LITUS, „ quod undarum appulsu attenuatur." *Scaliger*. *Cujac*. cet. apud Voss. in Etymol. Vide & Etymolog. Lenn. p. 507. Eadem ratio est vocis דק apud Hebraeos. (Lexic. Hebr. nostr. p. 167.)

MULTUM. Antiquis *moltum*, pro *molitum*, a Partic. Pass. verbi *molior*: quod a μόλω MOLO, i. e. *verto*. Stirps μόω. Notio *vertendi*, *versandi*, translata est ad illam *strepitus*, *tumultus*, adeoque *multitudinis strepentis*. Vide Etymol. Lennep. p. 527. 547. 577. 591. Conf. & המון pp. *strepitus*, *multitudo*. Lex. Hebr. p. 120.

ILLE pro *ile*. Veteres dixere *ole*, & *ilus*, *olus*, unde in Nomin. Plurali *illi*, *olli*, in Dativo, *illis*, *ollis*, pro *ollois*, Gr. ὄλλοις. Stirps est ὄλω, *s*. ἴλω quae verbi formae produci potuerunt ab antiquissimis Gr. ι & ο, notionem *substantivi verbi* praebentibus: unde *sim*, *forem*. Redi ad p. XLVI. Igitur ab ι isto, sive ἴω, est Futur. ἴσω hinc ἴς, IS, additoque τε, ISTE &c. Conf. Animadverss. ad Anal. Lenn. p. 301.

ET, pro ἔτι, *s*. ἴτι. Priori vocali resorbta ab

ἔτι, est τι. Vide Animadv. ad Anal. p. 308. & Etym. Lenn. p. 297. & infr. p. LXXX.

TERRIS. *Terra* antiquitus *tera*, τερὰ, pp. forma adject. f. g. a masc. τερός. Thema τέρω, Lat. TERO, unde τείρω, & τέργω, TERGO, i. q. *detergo*, atque ita *siccum reddo*. Hesychius: τέρρει· τέργει, ξηραίνει. Idem: τερσαίνει· ξηραίνει. Itaque rectissime, TERRA, a Vossio conferri videtur cum ἡ ξηρὰ, quod Hebr. היבשה, Oppos. ad *mare*, sive *aquas* המים, Gen. I, 9. 10.

IACTATUS. *Jacto* a *jactum*, pro *jacitum*, Supino verbi *jacio*: quod a *jaco*, ἰάκω, forma verbi orta ab ἔϊακα, f. ἰάκω, Praeterito perf. τὸ ἰάω. Hoc vero ab ἴω, unde ἰάω, ἴσω, ἵημι &c. Etymol. Lenn. p. 356. &c.

ALTO, i. e. ἐν πόντῳ. Th. *alo*, cogn. ἕλω, *volvo*. Ab ἄλω est ἁλίω, f. ἁλίσω quod, aspero spiritu prolatum, dedit Lat. *salio*, *saliri*, *salii*, vel *salui*, *saltum* pro *salitum*, *salire*. *Altum*, hac ex origine, pp. *convolutum*, *glomeratum*, notat: indeque *altitudinem*, ut Servius ait, *superiorem* & *inferiorem*. Vide Etymol. Lenn. p. 107. 110. 112.

VI. *Vis*, pro ϝὶς, i. q. ἲς a th. ἴω. Ipsum Lat. VI mansit in ἶφι, additum habente φι ut in

in βῆφι, quod ex βῆ, forma cognata, & φι.

SUPERUM. *Superus* est Gr. ὕπερος. Vide Etym. L. p. 1026—1030. Anal. p. 159. 212.

SAEVAE. *Saevus* minus recte conferri videtur cum σκαιὸς, i. e. SCAEVUS. Malim equidem repetere ab ἀΐω, unde ἀΐσσω, ἀΐσσω, i. e. *ruo cum impetu* vehementiori: de quo verbo lege Etym. L. p. 80. 81. Ab ἀΐω igitur, ἀϊὸς, ἀϜὸς, σαϜὸς, *saivus*, *saevus*. Insertum est *digamma*, & ab initio adscitum *s*, pro spiritu. Ita ab αἰὼν, *aivum*, *aevum*, a λαιὸς, *laivus*, *laevus*. Rursus ab ἑ *sei*, *si*, ab εἶδος *seidus*, *sidus*.

MEMOREM. *Memor ira*, observantibus F. Vrsino, & illustri Heyne, ad h. l. Aeschylo erat μνάμων μῆνις. Μνάμων esse pro μένaμων, a μενὰω, quod pro μενέω, e μένω, (cui vicinum Lat. *maneo*) satis constat ex Etym. Lenn. p. 572. Conf. & Etymol. Voss. in *Commentum*. De forma vocis *memor* nonnihil dubito, sitne ex *menimor*, a μεμένημαι, an ex ipsa stirpe μέω (unde μένω) repetendum?

IUNONIS. *Juno*, Graece, vulgo, alia voce dicitur Ἥρα, i. e. HERA. Etym. Lenn. p. 324. 325. At JUNO nostrum, pro JUNONIS

***** 3 (ut

(ut apparet ex Genitivo *Junonis* cet.) Italice *Giunone*, fluxit ex ἰύνων. Stirps est ἰω. Hinc ἰύω, ἰϝω, IUVO: unde Cicero, & alii, *Junonem* dictam tradiderunt. Ab ἰύω isto productior forma verbi fluxit ἰύνω, ut ab ἰάω, ἰάνω, & hinc ἰαίνω, tepefacio, pp. *remitto*, *laxo*, *dissolvo*. Itaque IUNO, f. IUNON, ἰύνων, i. q. ἰαίνων, pp. *remittens*, *laxans*, *solvens*, terram, glacie constrictam, vincula parturientium &c. aptum Ἥρας cognomen: quae & alibi *Juno pronuba*, *Juno Lucina* &c. dicitur. Terminatio Partic. ων c. g. erat, ut apud Latinos.

OB pro OP, (ut AB pro AP) ex ὄπι, ut ἐπ' pro ἐπί, ET pro ἔτι &c. Ὄπι illud superest in ὄπιθε, ὄπιθεν. Ὄπις, ὄπιδ☉ (olim etiam ὄπι☉) unde ὄπιν, ὄπι (ut ἶφιν, ἶφι) pp. *respectu*, *consecutione*, vim accepit particulae, *causam* notantis.

IRAM. *Ira*, ἶρα, i. q. εἶρα ab εἴρω, pp. *committo*. Cognata voci nostrae est alia ἶρις de qua inferius, ad Iliad. A, vs. 8.

QUOQUE compos. ex *que*, Gr. καί, & *quo* i. e. πῶ. Red. ad p. LXIII.

BELLO. *Bellum*, nisi sit pro *duellum*, potest fluxisse a βάλλειν, pp. *movere vehementius*; Hesych.

Hesych. βίλλειν, μίλλειν. Μίλλω autem, pro μίλω, a μίω *moveo*, &c. Eadem vis est in βιλω, vicino alteri βάλω unde βάλλω &c. Hoc pacto *bellum a motu vehementiori* dictum foret: ut Lat. *tumultus*. Formam βέλος, n. g. Graeci servarunt pro *telo*, aliove instrumento, magna vi excusso.

Passus. Lat. *pati*, & Gr. πάσχειν, ambo sunt a πάω pp. *premo*. Hinc πάσω, πάσγω, πάσχω. Ab eodem πάω, est πέπαται, πατέω, πατίω &c. Etym. p. 737. Supinum PASSUM est a πάω, πάσω.

Dum pro *dume*, ut *cum* pro *cume*: a δύω, δύνομαι, f. δῦμι. Indic. Etym. p. 1197.

Conderet. Comp. ex *con*, f. *cum*, Gr. κοὶν, ξὺν, a verbo *do*, f. *doo*, respondente Gr. δόω. Etym. p. 940. 236.

Urbem. *Urbs*, pro ὀρβὶς, vicina vox alteri ὀρβὶς *orbis*. Litera *b* est insititia. Th. *uro*, f. *oro*, cogn. *aro*, *ero*, *iro*, pp. *necto*, pec. *in circulum*. Cicer. pro Sext. c. 42. *domicilia conjuncta*, *quas* URBES *dicimus*.

Inferretque. *Infero* est Gr. ἰμφέρω, pro ἐνφέρω. Pro ἐν, ex dialecto, IN dicitur.

Deos. Gr. θέος. Hoc ipsum tamen fortasse θέος, per θ, est pro δέος. Etym. p. 309. 334.

***** 4 LA-

LATIO. LATINUM. Vide dicta in *Lavinaque* p. LXVI.

GENUS, Gr. γένος. Th. *geno*, γένω, unde γεγένω, γέγνω *gigno*, ut pro μιμένω, μίμνω. Analog. p. 142. Etym. p. 549.

UNDE, Gr. ὅθεν, resecto ., ut INDE Gr. est ἔνθεν.

ALBANI. Adject. in *nus*, f. ος, ab *Alba*, Ἄλβα, f. ἄλφα, nom. propr. f. g. ductum ab Adj. ἄλφος. Ab ἄλω, ἄλος, ἄλπος, ἄλφος, ALBUS. Etym. p. 119. & Anim. ad Anal. p. 297.

PATRES, pro *pateres*, πατέρες. Sing. *pater*, πατὴρ, πατέρος, πατρὸς. Etym. p. 738. 739.

ATQUE. Ex *que*, κε, & *at* pro *ati*, ἄτι, quod Dorice dicitur pro ἔτι.

MOENIA. A Singul. *moene*, quod Festus, ex Ennio, servavit. Ducta vox est a μύω, *claudo*. Ut a γύω, γύνω, sic a μύω, μύνω, μύνομαι. Etym. p. 587. Est igitur *moene*, pp. *ambitus*, *septum*: *quo* quid *clauditur*. Unde passim *moenia coeli*, *moenia mundi* pro *ambitu* &c.

ROMAE. *Roma*, ῥώμη, Dorice ῥώμα. Stirps ῥόω, Etym. p. 859. —— MUSA, Gr. Μῦσα, pro μοῦσα. Etym. p. 581.

MIHI pro μοι, f. integro ἐμοί, a Nom. obsol.

ἐμὶς

ἱμῶ. Vide Animadv. ad Anal. p. 286.

CAUSSAS. *Caussa*, f. *causa*, a καίω *pungo*, *stimulo*. Indic. Etym. p. 1183.

MEMORA. Verbum *memoro* est a *memor*, ut *honoro* ab *honor*, *decoro* a *decor*. In Imper. *ama* est pro *amaë*, ἀμαε. Ita *memora* pro *memoraë*. Stirps μίω, μέμω. Etym. p. 572. 573.

NUMINE. „ Ut a *fluo*, *flumen*, sic a *nuo*, *numen*," Forcell. *Nuo* Gr. νεύω, unde νεῦμα, vox vicinae formae. Nostrum *numen*, foret Gr. νευμὴν, formae ποιμὴν.

LAESO. *Laedo* est Gr. obsol. λαίδω, unde λαιδέω. Vicina forma verbi fuit λάζω *arripio vehementius*. Th. λάω. Etym. p. 478.

QUIDVE. Lat. *quid*, pro *quide*, Gr. τίδε; litera τ in κ, sive *qu* mutata, more Dorum, qui κόκα dixere pro πότε. Voss. Etymol. in *Quis*. Adjectum a fine, *ve*, est Gr. ἢ, unde ϝη, VE.

DOLENS. *Dolere* pp. *compungi*, *fodicari*. Indic. Etym. p. 1196. Participia Graec. olim in ν desinebant, ut τιθὲν, unde neutr. τιθὲν. Analog. p. 129.

REGINA. Ducta vox a *regi*, Dat. nominis *rex*, pro *regs*, ῥήγς, Etym. p. 845. Hinc ῥήγινος, ῥηγίνη.

DEûM, θεῶν. Genit. Plur. in *prima* & *secunda* decl. apud Latinos, *r* adſumſit, in media vocali terminationis ων. Itaque idem *r*, per contractionem, a poëtis elidi meruit.

TOT, pro *tos*, ex Gr. τὸς, quod integre τόσος. Vid. Voſſ. Etymol. in voce.

VOLVERE. *Volvo*, eſt ab ἔλω, unde ἐλύω, ϝλύω, VOLVO. Etym. L. p. 104. 196. 655. 657. 905. 1091. Vid. infra p. LXXVIII.

CASUS. Ἀκάω, χάω, pp. *cava mole ruo*. Hinc χάσω, χάσος. Indic. Etym. p. 1178.

INSIGNEM. *Signum*, docente *Iſ. Voſſio*, (ad Etymol. parentis ſui) eſt Gr. εἰκών. Ab εἴκω, εἶκα, εἰκνὸς, εἰκνὸς, &, loco ſpiritus, adhibito σ, σεικνὸς, σεικνόν, SIGNUM. Hinc, praepoſito ἐν, ſ. IN, *inſignis*.

PIETATE. *Pius* haud dubie eſt a Gr. πίω, cui vicinum Lat. *pio*, pro *piao*, *piavi*, i. e. *compeſco*, *ſubigo*, *placo*. Etym. p. 783. Itaque *pius* pp. eſt *placidus*, *mitis*, *obediens*. *Coelum pium*, *dies pius*, pro *placido* dicitur. Plura dabunt *Geſnerus* & *Forcellinus*.

ADIRE. Ex *ad* & IRE. Prius *ad*, pro *adi*, (ut *ac* pro *aci*) ab *ado*, ἄδω, *premo*, *adigo* (Etym.

p.

p. 47. 50. 53.) post. *ire*, Inf. verbi *eo*, f. cognati ἴω, ἴω, cujus productior forma ἴεω, f. ἴημι, dedit Gr. ἰέναι. Ipsum radicale verbum ἰ, (unde IRE, Ionicum ἴμεν) superest in benemultis aliis formis, ad verbum Gr. εἶμι, & Lat. EO, referri solitis. De primigenio ἰ, (quam, refecta terminatione *re* f. μεν, ex *ire* & ἰμεῖν, lucramur) redi ad p. XLVII.

LABORES. Ut ab *amo*, *amor*; ab *aequo*, *aequor* cet. (Animadverss. ad Anal. p. 259.) ita a *labo*, *labor*. *Labo* autem repetendum est ex simpliciori λάω, f. λα· unde factum est, litera β, Aeolum more, inserta, λάβω. Idem λάβω superest in Gr. ἔλαβον &c. sub verbo λαμβάνω. Ipsum vero λάω pp. significavit *arripere*: unde λάσιος *hirsutus*, pp. *qui arripi potest* crinibus &c. Dixerunt λαμβάνειν ἔργου pp. *arripere opus*: unde notio *operis*, *f. laboris*. Vide Voss. Etym. in voce & Etym. L. p. 476. 485. 488. 489.

IMPULERIT. Ab *impello*, f. potius a forma veteri *impulo*. Usitata Graecis fuerunt πάλω (unde πάλλω) πέλω (unde πέλλω) πόλω, πύλω· quorum omnium notio propria est in *vehementiori motu*, quo quid *agitur*. Plura dabit Etym.

p.

p. 727. 752. 801. 829. E πάλλω Graecis quoque superest ἀμπάλλω, pro ἀνάπαλλω, cui cognatum Lat. IMPELLO.

Ostendimus hactenus, Latinas voces, Virgilii, esse Graecas. Vicissim nunc demonstrandum erit, Graecas, Homeri, esse Latinas: idque facere conabimur, in his Homeri, Iliad. A, vs. 1—12.

Μηνιν αειδε, Θεα, Πηληϊαδεω Ἀχιλη☉
Οὐλομενην· ἡ μυρι' Ἀχαιοις αλγε' εθηκε·
Πολλας δ' ιφθιμους ψυχας αϊδι προιαψεν
Ἡρωων, αὐτους δ' ἑλωρια τευχε κυνεσσιν,
Οιωνοισι τε πασι· Δι☉ δ' ετελειετο βουλη·
Ἐξ οὑ δη τα πρωτα διαστητην ερισαντε
Ἀτρειδης τε αναξ ανδρων, και δι☉ Ἀχιλλευς.
Τις τ' αρ σφωε θεων εριδι ξυνεηκε μαχεσθαι;
Λητους και Δι☉ υἱ☉· ὁ γαρ, βασιληϊ χολωθεις,
Νουσον ανα στρατον ωρσε κακην· Ὀλεκοντο δε λαοι·
Οὑνεκα τον Χρυσην ητιμησ' αρητηρα
Ἀτρειδης.

In quorum tamen vocabulorum analysi, cave exspectes, Latina Graecis verbotenus responsura esse. Graeca lingua incredibile quantum locupletior est sorore sua Latina. Itaque ipsa quidem

quidem Graeca omnes, propemodum, voces, in suis thesauris, ostendere nobis potest, quas Latina adservavit: at hodierna Latinae linguae paupertas vix patitur, ut decem vocibus Graecis, unam opponamus vocem Latinam. In magni regis gazophylacio millenae myriades numorum sint, interque hos bene multi longe diversissimae monetae: possideat princeps alius millia aliquot numorum in suis thesauris. Hujus quidem numi propemodum omnes ad illos magni regis exigi poterunt: at quis regios illos omnes, in accisa principis, longe pauperioris, penu, reperturum se speret? Hoc sibi qui persuaserit, nae ille pari facilitate immensas oceani divitias, in vicina urbi nostrae maris particula, exspectet. Sed videamus, quot voces Latinas in ipso Iliados initio demonstrare nobis contigerit.

Μῆνιν Lat. *furorem*, *insaniam*. Ipsam vocem non videtur adservasse Lingua Latina: habet tamen, civitate Latina fortasse donatam, formam MAENAS, *maenadis*, μαινὰς, μαινάδος. Seneca in Troad. vs. 674. *qualis deo Percussa* MAENAS, & alibi. Juvenalis etiam Sat. VI, 315: *ointoque feruntur Attonitae, crinemque rotant, ululant-*

ululantque Priapi MAENADES. Th. μαίνω, f. μαίνομαι, Etym. L. p. 526. Unde a Plinio H. N. Libr. XXI, 13. *mel* ab *insania, quam gignit, maenomenon vocari* dicitur. Indicium horum similiumque, (quae passim, ex scriptoribus Latinis, laudo) diligentiae Gesneri & Forcellini debemus.—— ἀειδώ. Vox Participialis, hinc ducta, ἀήδων, ἀήδονος, AËDON, AËDONIS, apud Latinos quoque servata est. —— θεά est Lat. DEA; ut θεός, pro δέος, DEUS. Conf. in Etym. L. p. 334. 335. Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος *Pelidae Achillis*. Nomina Graeca: illud patronymicum, hoc proprium viri. Terminatio εω, f. εο, quae contracta fuit in ει, respondet illi Lat. in *ei*, secund. declin. ut illa in ηος, Lat. IS, declin. tertiae.

Οὐλομένην pp. VOLVENTEM SE, f. *magno cum impetu furentem*. Ab ἔλω, f. εὔλω, pp. *volvo*, est Lat. Fέλω, *volo, vis, velle*, pp. *volvere animo*. Pass. f. Med. ἔλομαι, praemissa β, Aeol. βέλομαι. Idem ἔλομαι, Lat. *volomai*, dedit Partic. *volomenus, volomnus*, f. *volumnus*, pp. *provolutus, pronus, inclinatus*, h. e. benevolus: unde VOLUMNUS & VOLUMNA, infantibus propitii dii. Alio flexu ἐλσθῇ *provolvi* dicitur, qui *in-*

festo

festo cum impetu aggreditur, *vastatque*, ac *perdit*. Ab ἔλω, ἔλλω, ὀλλύω, ὄλλυμι, Activa forma usitata est. —— ἁ Lat. HAE, in *haec* pro *haece*, ἅγε. Anim. ad An. p. 303. —— μυρίοι, pp. *spissos*, *densos*, numero, s. mole. A μύω *premo*, *denso*, est μῦρος MYRUS, MURUS, pp. *condensatus*; & μύριοι, pp. *densi*, pec. *decies mille*, Hebr. רבבה. Etym. p. 587. 588. —— Ἀχαιοὺς pp. ACHAEIS. Ex Aeol. Ἀχαῖος, Ἀχαιϝος, est Lat. ACHIVIS. —— ἄλγεα, ab ἄλγος, th. ἄλγω, pro ἀλίγω, pp. *versor huc illuc*, prae dolore, frigore &c. unde ALGOR, ALGUS &c. Etym. p. 101. 102. —— ἴθηκε *posuit*, pp. *tetendit*. Th. θέω, s. τέω, unde τείνω, τένω TENDO. Etym. p. 973. 337. Πολλοὺς, a πολὺς, s. pp. a πολλὸς pro πολός. Th. πόλω, s. πόλω, pp. *verto*, *verso*, unde πόλος POLUS. A *versando* est notio *multitudinis*: ut in Lat. MULTUS. Etym. p. 801. & supr. p. LXVII. —— ἴφι Etym. p. 224. —— ἰφθίμους. Ut ab ἶφι, ἴφιμος, sic ab ἶφθι, cogn. ἶφι, ἴφθιμος. Th. ἴω, unde ἴς, ϝὶς, VIS. Vid. p. LXVIII. —— ψυχὰς Etym. p. 1177. —— ἄϊδι ab ἄϊς, th. ἀΐω, AJO, pp. *spiro*, *exhalo*. Etym. p. 70. —— προΐαψεν *praemisit*; ex πρὸ Lat. PRO (s. περὶ, PRAE, Etym.

p.

p. 732.) & ἰάπτω, pro ἰάπω. Th. ἴω, ἴτω, ἴτω, unde MITO, MITTO, praemissa *m*. Anal. p. 208.

Ἡρώων HEROUM. Etym. p. 326. —— αὐτὸς Etym. p. 177. —— ἑλκόμενα, ab ἕλκω, th. ἕλω, unde ἕλκω *traho*, Belg. *sleepen*, f. SEULEN. Uti, ab ἕλω, est εἵλω, sic a cogn. ἕλω, f. ὄλκω, est *solco*, & hinc *solcus*, *sulcus*. Etym. p. 267. 643. —— τεῦχε, a τεύχω, cogn. τύχω, unde τεχίνη, τέχνη, TECHNA. Etym. p. 973. —— Κύνεσσι *canibus*. Vox Gr. κύων, (pp. partic. Activ. verbi κύω) Genitiv. habet κυνός, ductum a κύνω, quod vicinum alteri κάνω, unde Lat. CANIS. Etym. p. 468.

Οἰωνοῖσι pp. *solitariis*, i. e. alitibus majoribus. οἶος est *solus*: Aeol. ὦνος, Lat. OENUS, UNUS. Hinc οἰωνός, ut ab υἱός, υἱωνός. —— τε pro ἔτε, Lat. ET. Ab ἔτε, τε· ut ab ἐμὲ, με. —— πᾶσι a πᾶς, pro πάντς, Etym. p. 735. —— Διὸς *jovis*. A Nomin. obs. Δὶς, Lat. DIS. Vicina huic forma fuit Δεὺς, DEUS, unde Ζεὺς, Ζεύς. Vid. clar. Burgess. cit. Etymol. p. 311. —— Ἐτελείετο, a τελείω f. τελέω, quod a τέλω, pp. *protendo*, unde Lat. TELA, TELUM. —— βουλή, a βόλω. Th. ὄλω. Hinc ὄλω, βόλω. Hinc & ὀλύω, βολύω· unde VO-

LUN-

LUNTAS, aeque ac VOLVERE Lat., ductum est.

Ἐξ Lat. EX. — ξ pro ς, a Nomin. ἐς f, ab antiquo ἐ. Respondet fere Lat. HOC pro ὄγε — δὴ *sane*. Etym. p. 233. — τὰ πρῶτα *primum*, q. d. *prima*. Est Accus. Plur. vocis πρῶτος, quod a πρῶ, pro πάρος, Lat. PRO. Etym. p. 732. — Διαστήτην, ex διὰ & στήτην, quod pp. est 3 dual. a Sing. στῆ, vulgo ἔστη, aoristo secundo, sive potius imperfecto, verbi στῆμι, cogn. στάω, Lat. STO, pro STAO. Etym. p. 914. Alterum δίς cognata forma est Lat. DIS. Etym. p. 235. — ἐρίσαντε, pro ἐρίσαντες. Dualis enim Graecorum, ut apud Orientales, e forma plurali orta est, ut, cum aliunde, tum vel ex solo illo Ἀτρεΐδα Il. A, 16. 17. satis constat. Th. ἐρίζω, ab ἔρω, Lat. SERO, *consero, committo*. Etym. p. 294.

Ἀτρεΐδης ATRIDES. — ἄναξ *rex*, pp. *tollens, erigens se*, respondet, forma sua, Lat. ANAS: ut, contra, Αἴας, plane est Lat. AJAX. — ἀνδρῶν, pro ἀνέρων, unde (δ inserta, & ε per crasin, ejecta) ἀνδρῶν. — Utrumque vocabulum, ἄναξ & ἀνὴρ, eandem redolent origi-

nem, ex stirpe ἄνω, Etym. 140. 141. — Καὶ, *et*, respondet alteri κι, & Lat. QUE. Etym. 377. — Δῖος, pro Δεῖος, *nobilis*, pp. DIUS, quod idem ac, productior forma vocis, DIVINUS. Est autem hoc δῖος, DIUS, manifesto ductum à Διί, Dativo vocis Ζεύς, sive potius Δὶς DIS: de quo dictum p. LXXX.

Τίς, QUIS? Pro τίς, Dorice, per κ, pronunciatum fuit, κίς, unde Lat. QUIS? Redi ad p. LXXIII. Literarum istarum (τ, π, & κ, ק) permutationis manifestum quoque exemplum est in Hebr. adfixo pronomine ך, ducto ex הוא, su. — Τ' ἄρ, ex τε & ἄρ, pro ἄρα. De τε supra dictum, p. LXXX. Posterius ἄρα (explicitum quoque Etym. p. 154.) ortum est a th. ἄρω, Lat. ARO. Utrumque τε, nisi malis τὸ, & ἄρ, concurrunt in Lat. IGITUR, f. EIGITUR, conflato ex εἰ γέ τε (f. τὸ) & ἄρ, Ind. Etym. p. 1217. — σφῶϊ EOS, nempe, *ambo*. De hac voce data opera egimus in Animadverss. ad Analog. p. 288 ss. — ἔριδι, *contentione*, sive IRA. Nomina ἔρις, & IRA, sunt ejusdem familiae. Ind. Etym. p. 1220. & supra p. LXXXI. — ξυνῆκε *commisit*. Ex ξὺν CSUM,

CUM

CUM, de quo Etym. p. 940. 941., & ἷμι, pro ἷκμι, Aoristo verbi ἵημι, f. ἥσω, *mitto*, cujus stirps ἕω, ἰω, praemissa μ, *m*, *If. Vossio* ipsum Lat. MITTO dedisse censebatur. Nempe a MIO, analogice foret in Futuro *misa*. Hinc MITO, & dein MITTO, MISI, MISSUM, MITTERE. Cf. supr. p. LXXX. Ind. Etym. p. 1233. & Animadv. ad Anal. p. 512. —— μάχεσθαι *pugnare*. Observarunt viri eruditissimi, Homerum vocibus μάχη & μάχεσθαι, non de *sola pugna*, sed etiam de *magna contentione* uti. Quod ipsum eximie respondet vocum harum origini. Stirps nimirum est μάω, cognata alteri μέω. A μάω producta sunt μάγω, μάχω, μάχομαι· cujus quidem formae, sive μάχω, sive μάγω, propago certissima est Lat. MAGIS, Ind. Etym. p. 1229. Quin & ipsum MAGNUS, pro MAGINUS, ibid. loci hoc ex fonte repetitum. A μέω est μεύω MOVO, MOVEO.

Λητοῦς LATONAE. In Accusativo casu, pro Λητόα, est Λητώ: apud Herodotum etiam Λητοῦν. Prius illud Λητόα, (Dorice Λατόα) demonstrat cognationem cum *Latona* Latinorum. —— υἱός, *filius*. Ab ὕω FUNDO, FUDI. Pro ὕω dixerunt

****** 5

runt φύω, φύω hinc φῦλος, & forte φίλος unde FILIUS. Vide Etym. p. 1084. —— Ὁ *hic*. Ex ἔγε est Lat. HOC. Vide Animadv. ad Anal. p. 300. ad 306. —— γαῖ Graeci fortasse dixerunt, pro γαρεῖς ut καὶ pro καρεῖ. Παρεὶ autem est a πάρω, Etym. p. 731. An item γαρεὶ a γάρω, cujus th. γάω, Etym. p. 1096. A γαίρω, γάρον, Lat. GARUM, *liquamen* notat. Hinccine γαρά, γάρ, Adverbialiter positum pp. illud innuit, *quod liquidum sit, & splendore suo oculos feriat*? Conf. Etym. p. 207. 208. —— βασιλῆϊ χολωθεὶς. Etym. p. 187. 1112. 1113.

Νοῦσος Iones, ceteri νόσος, *morbum* dicebant, a νόω, unde νόυσσα, νόσω, NOCEO. Itaque Gr. νόσος, & Lat. NOXA, voces cognatae sunt. —— κακὴν. Lat. MALUS, pp. notat MOLLEM, *ignavum*. Ind. Etym. p. 1229. Eadem metaphora est in Gr. κακὸς, orto a κέκακα, f. κέχακα, th. χάω, cogn. χέω, unde CEDO. Etym. p. 381. 1096. Νοῦσον κακὴν, (ut Belg. *eene kwade ziekte*) eximie dixerunt *pestem*. —— στρατὸν *castra*, pp. STRATUM. Etym. p. 935. —— ὦρσε, pp. ORIRI FECIT, f. *excitavit*; pro ὤρσε, f. ὦρσε. Est 3 Sing. Aoristi Indicat. verbi ὄρω unde produ-

ctiores

ctiores formae enatae sunt ὀρέω, ὀρέω, ORIO, Latinis forma Deponentis, s. Medii verbi, ORIOR. Etym. p. 684. Notetur h. l. forma antiqua, s. perfecta; Aoristi ὦρσε; Analog. p. 50. —— εἰλίσσοντο, pp. VOLVEBANTUR, s. PRAECIPITABANTUR, in exitium; ab ἑλίσσω, quod ab ἕλιξ, ἕλω; unde ἕλυμαι, εἰλέω, ϝελέω, VOLVO. Redi ad p. LXXVIII. —— ἀολλ COPIAE. Etym. p. 484.

Οὕνεκα, pro οὗ, i. e. HUJUS, s. CUJUS, & ἕνεκα i. e. CAUSSA. Etym. p. 276. —— χρυσῆν CHRYSEN. —— ἠτίμησε, contumelia adfecerat; pp. NIHILI AESTIMAVERAT. Ex ἀ privante, & τιμάω, TIMO; quod superest in Lat. AESTIMO. —— ἀρητῆρα pp. ORATOREM. ἀρέω, & ἀράω, Lat. ORO, pro ORAO, verba vicina sunt. Formae in τηρ, & τωρ, i. e. Lat. TOR, eandem fere vim habent. Ἀρότης, est Lat. ARATOR &c. Vide Analog. p. 151—153. & Valcken. Observat. p. 49.

Haec quidem pro tenui specimine sufficiant: ex quo tamen ratio Latina cum Graecis, & Graeca vicissim cum Latinis, comparandi paullo plenius intelligatur. Ea certe (nisi vehemen-

ter fallor) in hoc sita est, ut verba singula cum verbis, phrases cum phrasibus, ad amussim quasi exigantur, nihilque plane hic admittatur, quod ab analogiae certissima regula deflectat: missis quoque omnibus anomaliarum, & exceptionum (quas nostra ignorantia invenit, ipsa lingua ignorat) tricis atque impedimentis.

Permulta nobis sunt in studio linguarum, huc usque, obscura, & paene investigabilia: sed multa, de quibus olim desperabatur, postea inventa sunt & sua luce nunc radiant. Plura reperiemus, modo via ac ratione semper procedamus; aurei illius dicti Schultensiani in primis memores, „ quo plures linguae addiscantur, & secum invicem componantur, eo faciliorem accidere singularum linguarum veram intelligentiam." Quod tamen minime ita accipiendum est, ac si omnes, quotquot in toto terrarum orbe vigent, linguae, ex una primaeva, sive Hebraica sive Graeca, sive alia quacumque, originem suam repetiissent; aut, quasi verba Graeca, Latina, Germanica, ex Hebraicis Arabicisque &c. (sono & pronuntiatione quodammodo vicinis)

 essent

essent illustranda. Ratio haec linguas tractandi (quae vel ipsi *G. J. Vossio*, at quanto viro! saepissime fraudi fuerat) ab eruditissimo ejus filio, *Isaaco Vossio*, summo jure est repudiata. At alia longe res est, ubi comparatio instituitur, non ipsorum adeo *sonorum* (quos voces in diversis linguis fundant) quam *significationum*, quas, per easdem metaphoras, aut metonymias, diversissimae saepe voces simillimas, quin plane easdem, acceperunt. Talium quidem comparatione, me judice, in linguis recte tractandis, nihil utilius est; atque ea de caussa, saepissime ea norma a Schultensiis, aliisque viris summis, adhibita est: quorum vestigia nos quoque legere instituimus.

Restat tertia prolegomenorum nostrorum pars: in qua de ipsa editione Lennepiani hujus Etymologici, sive *Observationum ad stirpes linguae Graecae*, dicenda quaedam forent.

Inchoaverat illud opusculum cl. Lennepius, in usum praelectionum domesticarum, anno, ni fallor, CIƆIƆCCLXII, quo anno Aristophanis Plutum elegantissime explicantem optimum virum audivimus; Stirpium vero harum enarrationi

tioni non potuimus interesse. Sed exceperant eam calamo suo honoratissimi duo commilitones nostri, iidemque amici carissimi: qui, id rogati, exemplaria sua, accuratissime scripta, ad editionem (nostro, aut bibliopolae potius, honestissimi viri, G. T. Paddenburgii, periculo, sumtibusque suscipiendam) quam officiosissime nobiscum communicarunt. Quo nomine gratias ipsis publice nunc ago, habeoque maximas; nec dubito, quin mecum habituri sint, quotquot Etymologicum hoc, tanquam primas lineas dexterrimi artificis, tironum in gratiam ductas, (quas ipse auctor implere non potuerit, morbis impeditus, morteque, Musis acerbissima, literis his ereptus) suos ad usus adhibuerint.

Quid me moverit, ut edere auderem, ab ipso suavissimo praeceptore nostro non edita, neque illo habitu, si vixisset, unquam forsasse edenda, de eo satis dixisse mihi videor, in praefatione ad alteram Analogiae ejus editionem, quam superiori aestate euravimus. Dicta ibidem huc quoque transferri velim: lectoremque eruditum magno opere rogo, ut a

i. si

si quid, nimio erga optimum elegantissimum- que praeceptorem amore, peccaverim, mihi illud ignoscat, simul & aequi bonique consu- lat, quae de nostra qualicumque penu (in po- steriori praesertim libri parte) adjecimus, ad supplenda utcumque illa, quae ipse Lennepius, infirmiori valetudine praepeditus, sub finem cur- riculi Academici, ut fieri solet, imperfectiora relinquere coactus fuerat. Adhibuimus quoque eum in finem, cum alia subsidia, veterum po- tissimum Grammaticorum, ab Hesychio & E- tymologici magni auctore congesta, tum vero in primis excerpta e praelectionibus summorum virorum, eorundemque Lennepii quoque prae- ceptorum, T. H. & L. C. V. quorum prae- tium facile aestimabunt harum elegantiarum haud imperiti lectores.

LENNEPII nostri vitam brevissime, sed ac- curate admodum, descripsit vir summus, quem modo nominavit, & ipse jam, una cum carissi- mis discipulis suis (quos, in Lennepii vita, laudavit) *Hightio*, *Piersono*, *Koenio*, mortali- tati huic ereptus, L. C. VALCKENARIUS, in Praefat. ad Phalaridis Epistolas Lennepii,

f 2 Gro-

Groningae editas, anno cIↃIↃCCLXXVII.

Plura, quae addam, non fuccurrunt. De Indice Etymologico, quo praecipuas voces Latinas fuis originibus reddere ftuduimus, alii judicent, rudibusque ignofcant initiis. Haud pauca, Indici ifti inferta, deprehendet lector, quae, in ipfo Etymologico Graeco, non leguntur, curasque arguant pofteriores: multorum denique vocabulorum indicatas tantum ftirpes videbit, accuratiori examini fubjiciendas. Sed haec hactenus. Quo vero certius de editionis noftrae γνησιότητι conftaret, aliorumque fimul fraudes caverentur, ut nomen meum, ad calcem horum prolegomenorum, manu mea ponerem, a me petiit amicisfimus Paddenburgius; cujus judicium, hac in parte, fpernere religio mihi fuit. Dabam Harderovici Gelror. Nonis Majis, cIↃIↃCCLXXXX.

Ev. Scheidius.

IO.

JO. DANIEL. A LENNEP

OBSERVATIONES AD STIRPES LINGUAE GRAECAE.

PROLEGOMENA.

Nihil esse tam necessarium, ad acquirendam exquisitiorem linguarum, quae *mortuae* dicuntur, cognitionem, quam diligenter & accurate inquisivisse in vocabulorum STIRPES & ORIGINES, eorundemque notiones PROPRIAS; inter omnes hodie constat, qui quidem in linguis sapiunt. Quoniam autem & veteres, & inferiorum aetatum scriptores, vix aliquid scripto consignarunt, unde ista cognitio acquiri possit: non alienum esse duxi, eorum caussa, qui quidem LINGUAE GRAECAE naturam & rationem penitius intueri & perspicere cupiant, hoc anno, diligentius paullo eas res exponere: ut habeant illi, ad quae pleraque, in scriptis veterum Grae-

corum

eorum obvia, possint perpendere. Fuerunt quidem, tum inter veteres, tum postea, qui, cognitionem hanc utilissimam existimantes, multum operae & industriae, in investigandis vocabulorum *stirpibus*, eorumque *propriis notionibus* determinandis, collocarent. Sed, quum plerique omnes incerta insisterent via, fieri aliter non potuit, quin multa commenta & ingenii ludibria, pro veris inventis, nobis relinquerent; a quibus tanto cavendum nobis est diligentius, quanto longius possumus, si ea sequimur, a recta ratione (qua omnis linguarum analogia describitur) abduci, & quibusvis erroribus implicari.

Ne de veteribus loquar, qui in patriae suae linguae caussis, ut fieri solet, omnino coecutiverunt; fuerunt jam, a multis inde seculis, qui, quum ad interitum jam vergeret sua lingua Graeca, in ejus originibus investigandis & exponendis, sedulo versarentur. Ex quoque numero cum alii quam plurimi accensendi sunt, tum in primis (quorum adhuc scripta quaedam supersunt) Scholiastae veteres & Etymologus magnus. Hi vero tot mala, bonis quibusdam mixta, habent, ut, nisi, quocumque incedas, *Analogiam*, tanquam filum aliquod Ariadnaeum, sequaris, ubique erres, ubique implicceris, & obhaereas.

Quod etsi vere dici potest, tamen existimandum non est, nihil esse in eorum scriptis, cujus caussa valde ea requiras: quum multa insint, scitu dignissima & utilissima. Sed lectore opus est peritissimo,

fimo, qui recta a pravis fcienter poffit fecernere, atque ita, quidquid probum inveniret, in ufus fuos convertere.

His aliisque fubfidiis inftructus, primus, poft renatas in Italia literas, opus hoc utiliffimum aggreffus eft HENRICUS STEPHANUS, edito *Thefauro Linguae Graecae*, quo vocabula, tam *derivata* quam *compofita*, ad *ftirpes* fuas, feu *themata*, referret, notiones etiam *proprias* & *figuratas* adderet, quarum quidem habuiffet notitiam. Sed, quod reliquis omnibus, qui, ante eum, aut poft eum, idem opus fuerunt aggreffi, ipfi quoque accidit, ut in permultis laberetur. Minus perfecta enim vera ratione & analogia linguae Graecae, a Grammaticis, & Scholiaftis vetuftis, omnia fere mutuatus eft vir ille doctiffimus, &, hoc pacto, imperitos duces fuos fequutus, ipfe harum rerum imperitus, in eosdem errores, in quos illi ante, adduci fe paffus eft.

Idem dicendum de Lexico JOANNIS SCAPULAE, qui, fi eruditionem fpectes, H. STEPHANO longe inferior, hujusque compilator, quaecumque in fuo Lexico habet, ex illo *Stephani Thefauro* depromfit: adeo ut, quod habemus *Scapulae* Lexicon, totum excerptum fit ex majori *Henr. Stephani* opere.

Praeter hunc *Stephani Thefaurum*, nihil fere eft in formam Lexici redactum, unde ftirpes Graecae linguae quodammodo cognofci poffint. Nam, quem fcripfit M. MARTINIUS, *Cadmus Graeco-Phoenix* tot ludibriis hominum, omnia ab orientalibus linguis

repetentium, eſt repletus, ut tutius ab ejus lectione abſtineant, ſaltem tirones. Quae autem viri docti alii, de hac parte eruditionis Graecae, ſunt commentati; quemadmodum SALMASIUS, CASAUBONUS, duo SCALIGERI, VALESIUS, aliique, qui *Analogiam* & *cauſſas* linguae Graecae penitius paullo introſpexerant; tum pauca ſunt, tum, per eorum ſcripta, tam varie diſperſa, ut non poſſint, niſi ab iis, qui eorum ſcripta diligenter legant, cognoſci.

Quapropter, quum plerorumque in manibus eſſe ſoleat memoratum iſtud SCAPULAE Lexicon, idque prae ceteris juventutis ſtudiis accommodatum videatur; ejus ordinem Alphabeticum thematum ſecuturus, conſtitui, eorum *veras ſtirpes* paullo altius indagare, unaque, quae ſit *propria*, tum illarum, tum inde propagatarum, vocum *vis*, quaeve *translatarum* ratio, breviter oſtendere. Hoc enim modo, quae in Lexicis minus recte expoſita leguntur, perpendi poterunt aliquanto accuratius.

Sequar autem ubique, hac in tractatione, certam & conſtantem *Analogiam*, ipſius linguae Graecae rationibus nixam, & uſu comprobatam; eamque pauciſſimis REGULIS GENERALIBUS comprehenſam. Quarum ne quis plane neſcius ſit, pauca quaedam, ex illis, quae ante duos hos annos copioſius cum auditoribus meis communicavi, praemittam excerpta.

I. Nullae ſunt proprie *origines*, aut *ſtirpes*, niſi verba *ſimpliciſſima*. Reliqua omnia vocabula ſunt *deri-*

derivata aut *composita*; five *nomina* fint, five *aliae partes* orationis.

II. Verba *originalia* fimpliciffima funt

1. *Bilitera*, & non nifi *quinque* dantur, per rei naturam. Sunt ea ἄω, ἴω, ἵω, ὄω, ὕω.

2. *Trilitera*, eaque *duplicis* generis: quorum alterum *confonantem*, in *principio*, habet; ut βάω, δάω & fimilia: alterum in *medio*, ut ἄγω, ἴλω & fimilia: vel tandem

3. *Quadrilitera*; ea, nempe, in quibus *confonantes* & *vocales alternatim* funt pofitae: ut λέγω, λάλω &c. quae etfi, ipfa forte a fimplicioribus verbis orta, verius *derivata* videntur poffe dici; in hac tamen tractatione, pleraque haberi *originalia* poffunt. Reliqua autem *quadrilitera* longe minus etiam effe *originalia* videntur. Nam aut formata funt a *verbis triliteris*, praefixa *confonante:* quemadmodum σίω a τίω, σάω a τάω &c. vel *confonante*, *vocalive*, *interpofita:* quemadmodum ἅπτω ab ἅπω, ἄγχω ab ἄγω &c. κτίω a κίω, βαίω a βάω &c. vel *contractione:* quemadmodum πλέω a πελέω, πνέω a πενέω. Et hujusmodi generis omnia verba pro derivatis merito habentur.

III. Verba, *quinque* literis conftrutia, omnia funt *derivata*: & quidem proxime a *quadriliteris*, five *addita* ab *initio* litera, five ea *interpofita*. Formantur autem

1. Addita *vocali* ab *initio*: ut ἐθέλω, a θέλω, ὀκέλλω a κέλλω & fimilia.

2. Addita *confonante:* ut σμύχω, a μύχω &c.

 3. In-

3. *Vocali interposita*; quemadmodum μαίνω a μένω, μαίνω a μάνω: vel, *eadem ante ω posita*; ut πιέω a πιω &c., vel denique,

4. *interposita consonante*; ut τύπτω a τύπω, βάπτω a βάπω & similia.

IV. Quae *plures*, quam *quinque* literas, habent, omnia oriuntur a *formis* verborum *simplicioribus* facta, vel *additione*, vel *insertione*, quarumvis fere *literarum*, tam *consonantium*, quam *vocalium*: eaque, sensim per *simpliciores* formas eundo, referri debent, vel, ad memorata verba *originalia quadrilitera*, vel ad *simpliciora* etiam; quemadmodum suis locis videbimus.

V. Verba quae non, nisi *vocali* ante ω, inter se differunt, significationem *unam* propriam, *communem*, habent. Et, si *simpliciora* sint, pro *iisdem originibus*, sunt habenda. Sin autem *pluribus* literis constant, ut eandem *stirpem*, ita *eandem notionem propriam*, habent. Sic verba (Reg. II. n. 1.) indicata ἄω, ἴω &c. significationem propriam *communem* habent, quae in *leni spiramine* posita est, quaeque, ipsis literis A vel E &c. pronuntiandis, efficitur. Similis ratio est verborum (R. II. n. 2.) βάω, βίω, βύω &c. quorum significatio propria *communis* quaerenda est in *motu*, *qui fit cum contentione* quadam. Similiter res sese habet in verbis ἀρόω, ἀρέω &c. quae orta, (secundum Reg. II, n. 3.) a simpliciori ἄρω, hujus verbi significationem sequuntur; quae est posita in *aptando*. Atque eadem reliquorum omnium verborum, ad hoc genus pertinentium, ratio

tiö est. Quin idem statuendum fere de *verbis aliis*, quae, ab *eadem* stirpe órta, *consonante* aliqua, vel *addita*, vel *interposita*, differunt.

VI. Similis ratio etiam *multorum* verborum est, tam *originalium*, quam *derivatorum*, quae in *principio*, sive *ante consonantem*, sive *post primam consonantem*, *vocali* tantum differunt. Ita ἄρω, ἔρω &c. *significatione* non tantum conveniunt, sed pro iisdem stirpibus possunt haberi. Similiter μάνω, μένω &c. eadem quasi verba *originalia* sunt, significationem communem *propriam* habentia: uti v. c. λέχω & λάχω. Huc quoque pertinent ea, quae *consonante vicina* differunt, sive ab *initio*, sive in *medio*; quemadmodum γάω & χάω, λέγω & λέχω, & similia.

VII. Notiones verborum *propriae* omnes sunt *corporeae*, sive ad *res* pertinentes, quae *sensus* nostros *externos* feriunt. Quibus autem alia notio subjecta est, ea omnia *translata* sunt & *figurate* sumta.

VIII. *Derivata nomina*, quae proxime descendunt a verbis, *simplicissima* ea sunt, in quibus terminatio *verbi praesentis* in eam *nominis* mutatur. Quemadmodum λέχος *lectus*, a λέχω *cubo:* γέρων, a γέρω *honoribus fungor:* quod posterius, ut multa alia, nomen *participiale* est, formatum a γέρω, ut τύπτων a τύπτω.

IX. Reliqua a *variis temporibus* aliis, & quidem maxime a *praeteritis* oriuntur; *terminatione* temporis istius, unde oriantur, in *eam nominis* mutata, & *augmento*, si adsit, *ablato*. Quae omnia cognosci possunt ex *litera* istorum temporum *characteristica*.

Ita ἁφὴ *tactus*, discimus esse a *praeter. perf. activ.* ἧφα verbi ἅπτω, solius literae φ indicio. Similiter litera μ docet, vocem ἅμμα esse ortam, a *praeter. perf. pass.* ἧμμαι verbi ejusdem ἅπτω. Litera ξ demonstrat, vocem λέξις esse a *2da person. praeter. perf. pass.* λέλεξαι verbi λέγω. Litera τ indicio est, nomen πατὴρ, oriri a *3tia perf. praet. perfect. pass.* πέπαται, verbi πάω *alo, nutrio*, atque ita in aliis omnibus.

X. A *nominibus*, variis modis, *nova* denuo *verba* formantur. Cujus generis exempla, in ipsa tractatione, multa videbimus.

XI. *Nomina*, a *verbis* orta, horum significationem sequuntur. Atque ita *verba*, a *nominibus* formata, proxime istorum *nominum*, unde descendunt, notionem sequuntur.

XII. Quae, praeter VERBA & NOMINA, numerantur, *partes orationis*, ea vel ad *verba*, vel ad *nomina*, proprie referenda sunt; nisi sint quaedam INTERJECTIONES.

XIII. Quae vocabula, sive *verba*, sive *alia*, ὀνοματοπεποιημένα sunt, hoc est *ficta a sono*; cujusmodi, in lingua Graeca, quam plurima reperiuntur, ut originem *sono* alicui debent, ita etiam hujus *soni* notionem sequuntur.

Atque hae praecipuae *regulae generales* sunt, quibus ANALOGIA linguae Graecae, quantum quidem ad *formationem verborum*, & *significandi rationem* attinet, circumscribitur.

Ad has igitur omnia perpendentes, ad ipsam jam rem aggrediamur.

ΓΟ.

JO. DANIEL. A LENNEP

OBSERVATIONES AD ORIGINES

LINGUAE GRAECAE.

A.

A, notionem habet propriam *soni*, qui literam hanc pronuntiando editur; (nisi est ab *articulo postpositivo* formatum:) vel vim *privandi*, vel *intendendi*, aut similem, habet.

Ab *articulo postpositivo* descendit ἅ, quando ponitur pro ἑὰ *sua*. ut est apud *Homerum*, [Iliad. Μ, 280. Ο, 58. Ρ, 193 Σ, 451. Od. Ι, 250. 310. cet. Nempe τὸ ἑὰ *sua* dici videtur pro ἅ, adscita *ab initio vocali* ε, ut alibi saepe. Vide Analog. p. 203. & Animadv. p. 360. Ut hinc appareat, ἅ hocce non adeo dici pro ἑὰ quam ἑὰ potius efferri pro ἅ, quod in prosodia *breve* est. E. S.]

Inde porro est Doricum ἆ, pro ἔπου, quod Latine

 dice-

diceres quâ *vid.* Tum nempe ᾇ, quasi antiquus *Dativus*, est a Nominativo ἥ, cujus masculinum est ὅς.

Quando autem litera α, in *compositis* vim habet *privandi*, *intendendi*, similemve, cognatum videtur esse *praepositioni* ἀπὸ, ut manifeste apparet ex Latina praepositione, huic respondente, A vel AB. [Nisi potius α' *privativum*, στερητικὸν, ortum sit ex ἄνευ: ut primo dixerint ἀν, & dein α. Istius ν vestigia supersunt fortasse in ἄνανδρος *effeminatus*, ἀνόρατος *invisibilis*, ἄνορχις *testiculis carens*, ἄνοσμος *odoris expers*, ἀνέλπιστος *insperatus*: pro quibus, litera ν extrita, etiam dixerunt ἀόρατος, ἄορχις, ἄοσμος, ἄελπτος. Alia vide in ἄγαν, ἅμα, ἀνά. E. S.]

Ἀάζω oritur, sine dubio, ab ἄω. Ex regulis enim memoratis patet, non esse *primitivum*. Oritur igitur proxime ab ἄω verbum ἀάω: atque inde ἀάζω. Est autem ἄω *spiro*: &, ut postea videbimus, de *leni spiritu* oris, vel *halitu*, qualis fere, litera α pronuntianda, editur, *proprie* sumtum videtur. Hinc, quum *spiritus*, vel *halitus* lenior, *calidus fit*, ἀάζω recte sumtum docent Grammatici, pro *calidum halitum efflare*: ut differat a verbo φυσᾷν, quod quidem etiam a *sono flatus* factum, tamen notat, ipsa sua natura, *cum impetu flatum* oris, vel alio quocumque instrumento, *exprimere*: quod fit, quum rem *calidam flando frigefacere* volumus.

Ἄβαλε *utinam*, *heu!* Stirpem altiorem non videtur habere: estque quaedam *interjectio*; cujusmodi generis voces, vel a *sono aliquo*, vel *simili* saltem ratio-

ratione, fere fiunt: ut adeo referendae sint ad ὀνόματα πεποιημένα. [Dubium adhuc est, scribendumne, divisis voculis, ἃ βάλε, vel ἆ βάλε, ô fuge! sitque βάλε, i. q. βάλλε, Belg. pak u weg: an vero ἄβαλε, voce unica, sit efferendum: quae vox contrahi potuerit ex ἀνάβαλε; quod idem atque ἀνάβαλλε. Vide ETYMOLOG. MAGN. pag. 186. vs. 40. ibidemque Sylburg. ad p. 3. vs. 3 porro HESYCH. Alberti, p. 12. collato Auctario emendat. col. 1. E. S.]

Ἄβαξ. Respondet Lat. ABACUS, unde formatum. Proprie id notat, quod, quasi baculo nitatur. Ortum ex α intensivo, ut vocant; de quo supra, & voce βὰξ, formata a verbo antiquo βάκω, vel vicina forma; quemadmodum λὰξ, a λάκω, πλὰξ a πλάκω, & similia. Docet jam litera ξ, (Reg. IX.) βὰξ repetendum esse a 2 praeter. perf. pass. βέβαξαι, verbi memorati βάκω. Βάκω autem, etsi originale verbum videri potest, (ut multa alia quadrilitera hujus generis, de quibus Reg. II, n. 3.) a simpliciori βάω oritur, ejusque significationem retinet: ut adeo notet nitor. Quae significatio cum in aliis multis derivatis conspicua est, tum in proximo derivato βάκος, cujus diminutivum superest in lingua Lat., BACULUS nempe, respondens Graeco βάκτρον, (a 3 perf. praeter. pass. βέβακται, verbi nostri βάκω) proprie id notat, quo nitamur, BACULUM adeo: ut πλῆκτρον id quo percutiamus, a πέπληκται, verbi πλήσσω. Est ergo ἄβαξ eximie, in usu, mensa vel tabula, baculo vel fulcro nixa. Ex qua notione propria reliquae significationes, quae in Lexicis notantur, sponte fluunt.

fluunt. [Potest etiam ἄβαξ compositum censeri ex α *privativo* & βάσις. ETYMOL. „ Ἄβαξ, ὁ μὴ ἔχων βά-„ σιν." G. J. VOSSIUS, in *Etym. Latino*, GUICHARTO est „ ἄβαξ, quasi μὴ ἔχων βάσιν, ut est apud *Etymolo-„ gum*. Itaque proprie ABACUS est mensa, quae ba-„ sin non habet; ut illa *logistarum*, de pariete sus-„ pensa: item *coquinaria*, quae nunc parieti appli-„ catur, nunc soluta demittitur, ut vasa super ea „ reponantur: unde & *repositorium* dicitur *Plinio*, „ Lib. XXVIII, c. 2." Posterius hoc forte rectius. E. S.]

Ἄβαρ [*placentae genus.*] Videtur originis peregrinae, certe ignotae. [Fortasse ἄβαρ, per apocopen, dixerunt pro ἄβαρι ab ἄβαρις, cui vicinum ἀβαρὴς pp. *non grave*, & hinc *placenta levior*. E. S.]

Ἄβρα. [„ vel potius ἄβρα *Ancilla honestior*, quae „ *delicata* Latinis, *pedissequa*."] Et hoc forte peregrinum: nisi sit femin. a masculino ἁβρὸς *pulcher, cultus*; ut ita intelligatur hac voce nomen θεράπαινα, vel simile. Est autem ἅβρα, in usu linguae, *Ancilla cultior*; quales matronis praesto esse solent, ad ministeria honestiora. Sunt in lingua Graeca infinita fere nomina *adjectiva*, *substantive* posita. [Plura de hac voce vide in *Novo Thesauro Philol. J. C. Bielii* edito a Clar *Mutzenbechero*, P. I, p 3. E. S.]

Ἀβρὸς [*mollis, delicatus, lautus.*] Non differt proprie ab αὖρος, quemadmodum promiscue pronuntiabantur olim λαῦρος & λάβρος, καλαύροψ & καλάβροψ, & sim. Αὖρος autem femin. habet αὔρα, quod est Lat. AURA, notans, in usu, substantive *flatum lenem*, *mol-*

mollemque: ex qua ſignificatione apparet, ſtirpem eſſe verbum ἄω, & inde formatum αὔω, quod produxit nomen ἄνθος, vel, quod ejus loco in uſu eſt, ἄβρος, a memorata ſignificatione, ad omnem *mollitiem* deſignandam. Unde porro eximie ſignificat *delicatum*, *effeminatum;* quae notio dein illam peperit, qua *pulcbrum*, *elegantem*, *cultum*, ſignificat. Hinc denuo poſitum idem pro *feſtivo*, *lepido;* vel, alia quadam translatione, pro *elato*, vel *faſtuoſo.*

Ἀβρότη *nox.* Adjectivum pp. eſt, formatum a maſc. ἄβροτος, quod, vi originis ſuae, idem plane, quod ἄμβροτος. Litera enim μ, ut ſuo loco videbimus, ſaepe interponi ſolet, ante *literas labiales:* ut eſt in κύμβη, formato a κύβη & ſim. Eſt autem ἄμβροτος, ut vulgo reddunt, *immortalis*, ex ἀ *privativo*, & nomine βροτὸς *mortalis:* de quo ſuo loco. Hoc ſenſu ἄμβροτοι θεοὶ ſaepe, apud Homerum, & alios poëtas, vocantur, qui apud Latinos *dii immortales.* Quum autem βροτὸς, apud Homerum aliosque poëtas, ſaepe ponatur, de *homine quocumque*, (ut, apud Hiſtoricos Latinos, vox *mortalis*) ἄβροτος etiam ſignificare poteſt *ſine hominibus*, *hominibus vacuum.* [HESYCH. Ἄβροτοι. ἀπάνθρωποι. ubi vid. *Albert.* SUIDAS. Ἀβρότη. ἡ νύξ. παρὰ τὸ ἐστερῆσθαι βροτῶν. E. S.] Atque inde ἀβρότη, ſc. νὺξ, *noctem* notat SOLAM, ut Latini poetae loquuntur, i. e. ubi nemo apparet, & *ſilent omnia.* [ETYMOL. ἐν ᾗ βροτὸς οὐ φαίνεται. E. S.] Quae ſignificatio quodammodo diſtinguenda eſt ab alia loquendi ratione Homerica, qua νὺξ ἀμβροσίη dicitur. Licet enim ἀμβρόσιος ejusdem ſit originis, atque ἄβρο-

ἄβροτος, sequitur tamen hoc adjectivum notionem vocis ἄμβροτος supra memoratae, & proprie *id* significat, *quod ad immortales*, (deos adeoque) *pertineat*. Hinc femin. ἀμβροσία, substantive positum, eximie dicitur *cibus deorum*, quasi subintellecta voce εἰδωδή. Jam autem, quidquid *in suo genere excellentissimum* est, θεῖον, δαιμόνιον, [δῖον] similibusque vocabulis, e *divinitate* repetitis, appellant Graeci. Hinc ἀμβροσίη νύξ, proprie quidem *nox divina* est, vel *qualem dii immortales agunt*. Inde vero, ab Homero, *nox placidissima* sic dicitur. Ex quo facile apparet, quemadmodum haec locutio ab altera differat. [Rectissime igitur Iliad. Ξ, vs. 87. νὺξ ἀβρότη, a Scholiaste, exponitur, ἐν ᾗ βροτὸς οὐκ ἀναστρέφεται, a CLARKIO vero „*nox intempesta*": quam vocis significationem, loco cit. ipse etiam contextus unice commendat. Contra Iliad. B. vs. 57. ἀμβροσίην διὰ νύκτα, i. e. διὰ τῆς θείας νυκτὸς SCHOL., qua nempe Agamemnoni θεῖος ἐνύπνιον ἦλθε. Vide omnino *Apollonii* Lexic. Homer. p. 10. 112. ibique eruditissimum amicissimumque nobis *Villoisonum*, in notis. E. S.]

Ceterum, quod huc refertur a *Stephano* & *Scapula*, verbum ἀμβροτέω, pro ἁμαρτέω, huc plane non pertinet: ut videbimus infra, in verbo ἁμαρτεῖν.

Ἀβρότονον [*abrotonum*] compositum est ex ἁβρὸς & τόνος, quod pertinet ad verbum τένω; cujus loco usitatum est τείνω, Lat. TENDO. Hinc ἀβρότονον Graeci vocarunt *plantam*, quae usque vireat, quasi dicas, *surculos*, vel *germina*, usque *viridia*, *protendentem*.

dentem. [Ita fere etiam voss. Etym. Lat. p. 2. post alia. „ Nisi malis" inquit „ esse a τόνος, quia ἁβρῶς „ τείνεται, *molliter extenditur.*" Descriptionem vide apud suidam, in voce, theophrast Lib. VI, c. 7. plin. H. N. L. XXI, c. 10. & millar, Garden. Diction. voce artemisia No. 4 & santolina. aliosque Botanicos. E. S.]

Ἄβρυνα [„ vel ἄβρυνα, *ut mora*"] Stirps incerta. lenn. „ Forsan *fructus* iste sic nominatur, παρὰ τὴν „ ἁβρότητα, καὶ ἁπαλότητα." h. stephan. Possis & repetere a βρύω, pp. *scateo*, *abundo*, unde factum fuerit βρύνος; &, cum α *intensivo*, ἄβρυνος *valde scatens*, *abundans*, *copiosus*: nimirum, ut a *copia fructum foliorumque*, dicantur, quam *arbor* ista, *fontis* ad instar *scaturientis*, *effundat* quasi, & cum *strepitu* ejiciat. plin. H. N. L. XVI, c. 25, „ morus novissima urbanarum germinat, nec nisi exacto frigore: ob id dicta *sapientissima arborum.* Sed, „ quum coepit, *in tantum* universa germinatio „ *erumpit*, ut una nocte peragat, *etiam cum strepitu.*" E. S.]

Ἀβυρτάκη dicitur *Eduli genus peregrinum.* Quapropter etiam peregrinae originis videtur esse. [Etymol. Βαρβαρικόν τι ἔδεσμα ἐκ δριμέων, κατασκευαζόμενον, καρδάμων, καὶ σκορόδων, καὶ σινάπεως. Plura vid. apud suidam. Etymologiam vocis, ex Lingua veteri Persica egregie explicuit *H. Relandus*, de vet. Ling. Pers. p. 104. ff. laudatus ab *Albert.* ad *Hesych.* T. I, p. 26. E. S.]

Ἀγαθὸς [„ *bonus*, *probus*, *fortis*, *dives.*" cet.] Origo

go eſt verbum ἄγω, cui vicinae formae verborum (ut poſtea videbimus) ſunt ἄζω, praeterea ἀγάω, ἀγάλλω, & ſimilia: quorum omnium *vis propria* in *munditie* quadam, & *puritate*, cum *ſplendore* conjuncta, quaerenda eſt; ut alio loco, [ad ſtirp. ἄγω] videbimus Verbum itaque ἀγάω, & inde formatum ἀγαθω, proprie notat *munditie* & *puritate ſplendere*; *mundum* & *purum eſſe*. Atque hinc ἀγαθὸς proxime deſcendens, proprie quidem *purum* atque adeo *probum*, notat: generaliter autem accipitur pro eo omni, quod quocumque modo *probum* adeoque *bonum* eſt. In primis *internam* alicujus rei *bonitatem* reſpicit: atque ita a καλὸς differt; ut hoc potiſſimum ad *externam ſpeciem bonitatis* referatur, & *id quod decet*. Hinc utrumque conjunctum, reſpectu morum, καλοκάγαθος, ſignificat eum, cujus *abſolutiſſima* & *conſummatiſſima* morum *probitas* eſt, & *honeſtas*. Reliquae autem notiones, ex memorata ſignificatione, facile cognoſci poſſunt & explicari. [Videri poſſit hoc pacto ἀγαθὸς, per *adſpirationem* literae τ, pro ἀγατὸς, proxime derivari poſſe, ab ἤγαται, pro ἐάγαται 3. ſing. Praeteriti perf. paſſ. verbi ἀγάω. Accedit quodammodo ipſius PLATONIS auctoritas, in Cratylo, (Opp. T. I, p. 412.) τὸ Ἀγαθὸν componentis cum ἀγαστόν. Ceterum ſynonyma huic voci ἀγαθὸς altera eſt ἀγανὸς, quam *Suidas* exponit „ καλὸς, ἢ ἀγαθὸς, ἢ ἱλαρός. —— „ Ἔνθεν καὶ ἀ-„ γανῆμεν", pro quo ἀγανῆμεν legendum eſſe ἀγαλλῆμεν, docuit *Toup* Cur. Nov p. 2. Quodquidem ἀγανὸς quum manifeſto jam compoſitum ſit, ex ἀ intenſ. & γάνος,

ceu

ceu vicinum alteri ἀγανὸς: merito dubites, sitne ἀγαθὸς ab ἄγαται, an formae ἀγανὸς, h. e. compos. ex ἀ intens. & γάθος. Conf. γήθειν, i. e. χαίρειν & sim. E. S.]

Ἀγάλλω [„ orno"] Vidimus jam in voce ἀγαθὸς, & alibi, propriam hujus verbi notionem positam esse in *munditie*, *paritateque* cum *splendore* conjuncta. Hinc igitur ἀγάλλειν notat *facere* ut quid *splendeat*, quasi, quadam *munditie*. Certissimum enim est, ἀγάλλειν profectum esse ab origine ἄγω, unde primum ἀγάω, dein ἀγάλω & ἀγάλλω, formata sunt; ut facile apparebit, ex regulis supra positis. Posterius memorata notio *illam* porro peperit, quae est in *ornando*, *decorando*, & inde sponte fluente significatione *honorandi* & *colendi*: quae postrema notio in primis locum habet, in antiquissima lege Rhodia, „ θεὸς κάρποις ἀγάλλειν *deos frugibus colunto*." Ex supra dictis significationibus, facile quoque apparere potest, quae sit vocis ἄγαλμα, a nostro verbo formatae, propria potestas. Dicitur, nempe, ἄγαλμα, *quidquid ornamento est*, vel etiam inde, *quidquid oblectamento est*. [Conf. *Euripid.* Helen. vs. 269 1449. & *Hom.* Iliad. Δ, 144. 145. ibidemque Ernest. E. S.] Atque hinc porro eximie ἀγάλματα vocata sunt *simulacra* deorum: praeterea *statuae* quaecunque, *tabulae pictae*, similiaque: imo ipsae *stellae*, quae in coelo apparent, & nocti quasi *ornamento* sunt, alibi ἀγάλματα νυκτὸς vocantur. Legi possunt quae, hac de voce, pererudita notavit vir cel. *Dav. Ruhnkenius*, in notis ad TIMAEI Lexic. Platon. voce ἄγαλμα [p. 3-5. ubi laudatur etiam *Tib. Hemsterhusii* insignis, de

B pro-

proprietate verbi ἀγάλλειν, observatio, ad THOM. MAGISTR. voce Ἀγάλλω, p. 4. 5. E. S.]

Medium autem ἀγάλλομαι proprie notat (vi sua reciproca) *Memet* quasi *splendentem facio*. Unde transferri solet, ad significationem *laetitiae*, quae fronte *explicata*, *serena*, & quasi *splendente*, fiat. [Confer. Lat. RENIDESCERE sive RENIDERE, LAETARI, GAUDERE; Anglicum to GLAD, *to make one glad*, *(exhilarare,)* Hebr. שמח, quae omnia, simili fere ratione, sunt translata. E. S.] Unde porro, hoc verbo, designatur *gaudium* quodcumque, ex aliqua re perceptum; significatque modo *oblectari*, modo *exsultare prae gaudio*, vel *gestire* laetitia: quo sensu verbum, hinc formatum, ἀγαλλιᾷν, & Medium ἀγαλλιᾶσθαι, a scriptoribus sacris & Christianis, poni solet.

Alia tandem via Ἀγάλλομαι, significans, ut supra vidimus, *Memet splendentem facio*, *memet orno*, transfertur ad significandum *Glorior*, *memet jacto*: cujus translationis ratio satis aperta. [Plura, de postrema hac metaphora, vide sis in Cl. J. W. Schroederi Comment. ad Pf. X, 3. p. 54. ff. collata Diff. nostra ad Cantic *Hiskiae* Lugd. edita, anno 1769, 8vo p. 258. ff. E. S.]

Ἀγάλλοχον *Ligni quoddam genus* notat. Ut videtur, compositum est ex ἄγαν & λόχος: de qua voce loco suo. [Copiose descripsit *Dioscorid.* L. I, c. 21. p. 19. E. S.]

[Ἄγαμαι *Admiror*: pp. *splendore afficior*, *percellor*. Est verbum poëticum, constructum cum *genitivo*,

Vide

Vide Stephan. Thef. T. I, c. 8. *Perizon.* Indic. ad Ael. V. H. *Toup.* in Suid. P. I, p. 5. *Burgeff.* ad Dawef. Mifcell. Crit. p. 469. Conf. porro infr. p. 22. E. S.]

"Αγαν [„ *Valde*, *nimis*, *nimium*, *immodice.*"] Adverbialiter poni folitum, proprie eft nomen adjectivum *neutrum*, quemadmodum μέλαν & fimilia. Ut itaque μέλαν eft a mafcul. μέλας, fic ἄγαν, a mafc. ἄγας obfoleto eft. Hoc autem non poteft non effe proximum derivatum verbi ἄγω, quod eft Lat. AGO. In cujus verbi Graeci fignificatione faepe ineft *vehementia quaedam*, ut fuo loco videbimus: perinde fere atque in Lat. verbo VEHO, quod refpondet aliquando Graeco noftro ἄγειν. Eft autem ifta notio verbi Lat. VEHO in primis confpicua in derivatis *vehemens*, *vehementia*, fimilibusque. Hinc jam τὸ ἄγαν pp. eft quidquid *vehemens*, *immodicum*, *nimium* eft Unde fimpliciter ἄγαν, tanquam adverbium, poni folitum, modo notat *fupra modum*, *nimium*; modo *valde*, [VEHEMENTER:] aliasve notiones habet.

'Αγανακτέω, *doleo*, &c. compof. eft ex ἄγαν, quod vidimus & verbo ἀκτέω. Verbum autem ἀκτέω oritur, a nomine obfoleto ἀκτὸς [cujus veftigium quoddam nobis fervavit *Etymolog. magn.* in voce 'Εχθος, p. 405. his verbis, εἰς ἀπὸ τοῦ ἀκτὸς γίνεται ἄχθω, καὶ ἄχθος, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἱκτὸς, ἴχθω, ἴχθομαι, γίνεται ἴχθος κ. τ. λ. E. S.] Atque adeo pertinet, ad Reg. X. Hujus femin. ἀκτὴ fupereft, de quo fuo loco. 'Ακτὸς porro oritur, a tertia *praet. perf. paff.* ἦκται, quemadmodum λεκτὸς a λέλεκται. ἦκται porro, a prima ἦγμαι hoc vero ab ἦχα, *praeterito activo*, verbi ἄγω, in fu-

turo ἄξω: quemadmodum λέλεκται pertinet ad λέγω. Inter alias autem significationes verbi ἄγω, (de quibus suo loco) hic in primis spectanda est ea *frangendi*. Hinc adeo ἀκτὸς significat *fractum*. Nomina enim omnia in τος cadentia, orta a 3. praet. perf. passivi, *passivam* quoque significationem habent, & congruunt, ex omni parte, *Adjectivis* Latinis *participiis*, ut *dictus*, *factus*. Ab ἀκτὸς, *fractus*, verbum itaque ἀκτέω significat *fractus sum* Ejus compositum ἀγανακτέω *valde*, *immodice*, *fractus sum*: unde postea profecta *doloris* significatio; simili via, qua Latini dicunt *frangi dolore*. Id quod proprium quidem est *corporis*, dein vero in primis ad *animi dolorem* translatum. Item *indignor* notat similiaque: quasi dicas *offensione frangi*: unde porro *conqueror*.

Ἀγαπάω [*amo*, *diligo*.] Videri potest esse ab ἄγαν, & πάω quasi *valde curo*. Nec tamen est. Obstat enim nomen ἀγάπη, quod non est ab ἀγαπάω: sed hoc ab illo descendere potest. Est enim constans observatio, „ vocabula omnia, nisi sint *contracta productiora*, a minus *productis* & *simplicioribus* oriri: non „ vero haec ab illis." Quid est itaque ἀγάπη? Docet Analogia, id non posse non oriri ab obsoleto ἀγάπω: quod ab ἄγαω, de quo verbo mox. Ἀγάπη est ergo *amor*, qui ex *admiratione* proficiscitur; vel *conjunctam* habet *venerationem*. Hinc jam ἀγαπάω proprie significat, eo *amore*, qui cum *veneratione* sit conjunctus, *prosequor*. Unde reliquae hujus verbi notiones videntur fluxisse: ut sunt *hilariter accipiendi*, vel *excipiendi*, *acquiescendi*, & reliquae.

Ἀγαστὸν.

Ἀγαρικόν. Origo incerta eſt: de voce ipſa confuſendi Botanici: [in primis *Salmaſius* Hyl. Iatric. p. 165. SUIDAS: Ἀγαρικόν. ῥίζα ἐστιν, ἐπίφυσις πρέμνου, χαύνη τὴν σύστασιν. DIOSCORIDES, L. III, c. 1. ſimiliter Ἀγαρικὸν δὲ οἱ μὲν „ inquit, φύσει ῥίζαν εἶναι. Addit tamen" τινὲς δὲ ἐν τοῖς στελέχεσι τῶν δενδρῶν κατὰ σῆψιν γεννᾶσθαι, ὥσπερ οἱ μύκητες, h. e. *alii* tradunt *in caudicibus arborum*, *ex putredine naſci*, *fungorum inſtar.* Quod etiam placuit PLINIO, L. XVI, c. 8. „ Galliarum glandi„ ferae maxime arbores AGARICUM ferunt. Eſt au„ tem *fungus candidus*, odoratus, antidotis efficax, „ in ſummis arboribus naſcens, *nocte relucens.*" Ex qua poſtrema deſcriptione, qua dicitur „ fungus „ *candens* — nocte *relucens*", veriſimile videri poſſit, ἀγαρικὸν, quaſi *relucentem* vel *relucidam*, dici ab ἀγαρὸς pp. *lucidus*, i. e. ἀγαυρὸς, ex ſtirpe ἄγω, unde ἀγάω, ἀγάλλω, *ſplendeo*, *luceo:* ſed *Dioſcorides* h. l. „ gigni tradit" ἐν τῇ Ἀγαρίᾳ τῆς Σαρματικῆς, *in Agaria regione Sarmatiae.* Ut ab Agaria nomen adipiſci potuerit. E. S.]

Ἀγασυλλὶς, [ὄνομ, ἡ „ *Frutex*, *unde liquor Ammoniacus elicitur.*"] Et hoc pertinet ad Botanicos, habetque originem incertam. [„ Dioſcorid. L. III, c. 98. initio Ἀμμωνιακὸν καὶ τοῦτο ὀπός ἐστι νάρθηκος, γεννωμένου ἐν τῇ κατὰ Κυρήνην Λιβύῃ. Καλεῖται δὲ αὐτοῦ ὅλος ὁ θάμνος σὺν τῇ ῥίζῃ ἀγασυλλίς. Videtur vox eſſe diminutiva formae Ἀμαρυλλὶς, quod, uti ab ἀμαρύω, (unde ἀμαρύσσω *ſplendeo*) pp. *ſplendidulam*, & eximie *meretricem* ſignificat, ita ἀγασυλλὶς ab ἀγασύω, ex ſtirpe ἀγάω *ſplendidam facio habeove rem* & c. oriri potuit &, a

 ſplen-

ſplendore ſimiliter dici, quia, eodem teſte Dioſcoride, inter proprietates hujus *liquoris* eſt, καθαρὸν, μηδεμίαν ἔχον ἐντασίαν. E. S.]

Ἀγάω. Eſt hoc ab ἄγη, quod non multum differt ab ἄγος; &, quemadmodum ἄγος proprie *venerationem* notat, vel, inde *proficiſcentem*, *honorem*, qui *rei* quaſi *ſanctae* & *purae*, habeatur: unde porro *admirationem* & inde natum *ſtuporem*, ſonat. Hinc apparet, verbum ἀγάω ſignificare primum *veneror*, dein *admiror*, *ſtupeo*, *laudo*, quaeque ſimilia ſunt. Cumque *veneratio*, & *admiratio*, aliquando *aemulationem* pariat, & haec *invidiam*, idem illud verbum ἀγάω, cum derivatis ſuis *invidendi* quoque notionem, ſimileſque, *acquiſivit*.

Quae de ſignificationibus hujus verbi breviter dicta ſunt, accipienda quoque de formis ejus vicinis ἀγαίω, ἄγαμαι, ἀγάαμαι, ἀγάζομαι, ſimilibusque, quae verbo noſtro ἀγάω, in *Scapulae* Lexico, ſubjiciuntur.

[Evolvamus haec paullo diſtinctius. Verbum ἄγω, inter alia, notat *frangere*. Uti Iliad. Π, vs. 801. Inde ἄγος, η ſive α, ον, pp. *Frangens*, vel *fractus*, *a*, *um*, ſive *qui*, *quae*, *quod frangitur*, & per metonym. ipſa *fractio*. Hinc ἀγὴ, apud SUIDAM, exponitur κλάσις τοῦ κύματος &c. Porro ἀγὴ adhibitum videtur de *fractione*, ſ. *refractione lucis radiorum*, qui ex eadem origine ἀκτῖνες dicuntur. Vide infra ſuo loco. Ab hac *lucis refractione*, ſ. *reverberatione*, ἄγη dicitur *ſplendor refractus*, oculoſque *feriens*, & *aciem praeſtringens*. Hinc notio *admirationis*,

tionis, cum *stupore conjunctae*. Quam vim vocis sentias in illis Iliad Φ, 221. Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἔασον· ἌΓΗ μ' ἔχει ὄρχαμε λαῶν. „ STUPOR q. d. *praestrictio visus*, s. potius *splendor* oculos praestinguens, *me invasit*." SCHOL. Ἄγη. ἔκπληξις, θαῦμα. APOLLON. θάμβος καὶ κατάπληξις. Vide etiam Odyss. Γ, 227. & Π, 243. Porro ab ἄγη sive ἄγα, est ἄγαμι vel ἀγάω *splendidum facio, habeove*; in Medio ἄγαμαι *splendore praestringor*, i. e. *Admiror magnopere, obstupeo*. Odyss. Ζ, 168. Ὣς δὲ, γύναι, ἄγαμαί τε, τέθηπά τε, δείδιά τ' αἰνῶς. Tandem ἀγάαθαι *splendore praestringi* dicitur pro *aemulari, invidere*. Exempla vide Odyss. Ε, 119. 123. 129. Iliad. Ξ, 111. Et ne dubites amplius, has *admirandi impensius, obstupescendi* &c. notiones ductas esse, a *splendore*, oculos mentemve *feriente*: en Ἀγαίων, SOL pp. forma particip. activ. verbi ἀγαίω, q. *splendens admodum, oculosque praestringens*, & hujus neutrum ἄγαιον apud Hesych. Ἄγαιον. ἐπίφθονον. „ Ἄγαιον h. e. invidiae expositum." Ceterum de differentia notionum in vocibus, ἄγασθαι & ἀγᾶσθαι &c. vide *Eustath.* ad Homer. (edit. Rom.) p. 1321:40. 1943:7. &c. E. S.]

Ἄγγαροι. Dicuntur sic *nuntii* regum, *tabellarii*: vocabulo Persico, a Graecis recepto. [Vide *H. Relandi* Diss. VIII. de Vet. Ling. Pers. p. 125.—128. & *Albert.* ad Hesych. T. I, col. 37. E. S.]

Ἀγγέλλω *nuntio*. Sunt qui putent, corrupta pronuntiatione vocis Persicae ἄγγαρος, ἄγγελος dici, & inde ἀγγέλλω. Sed sine fundamento. Verbum vetus fuit γέλω *explico, aperio*: de quo suo loco [in

voce γελάω.] Inde compositum ἀναγέλλω quasi significat, *Identidem aperiundo planum facio, explico, expono.* Hoc autem contractum in ἀγγέλλω. „ Solet „ enim litera N, hac in praepositione, in quibus„ dam compositis, sublata litera α, ante literas *pa-* „ *latinas* mutari in literam *palatinam* γ. Sic ἀγχωρῶ est „ pro ἀναχωρῶ, ἀγχαλάζω pro ἀναχαλάζω." Jam vero verbi ἀγγέλλω derivatum proximum est ἄγγελος *nuntius*, quasi is, *qui mandata explicat*, & *exponit*. Ab eodem verbo etiam ἀγγέλλω significat *Mandata explico*, adeoque *nuntio*, *nuntium adfero*.

'Αγγος, τό. *Vas.* Verbi ἄγειν, inter alias notiones, hae spectandae ea *ducendi*, *adducendi*, & COGENDI: quod postremum Latinum nihil aliud est, nisi Graec. συνάγειν, contractum, nempe, ex COAGO. Hinc verbum ἄγχω, inserta litera γ, ante literam *palatinam*: ut in multis fieri solet. Sic, pro κλάγω, dicitur κλάγγω, pro πάγω, πάγγω: quod utrumque in linguam Lat. transiit, ut etiam nostrum ἄγχω, Lat. ANGO; quod, significatione sua, Graeco verbo, ἄγχω huic nostro vicino, respondet. Proprie notat *adducendo coarctare*, & inde eximie *strangulare* · quae verbi Lat. ANGO propria in primis notio est; unde reliquae sunt profectae. Hinc jam apparet, nomen ἄγγος, proprium derivatum verbi ἄγχω, *vas* proprie dici quodcumque *adductum*, & *adstrictum*, *vinculis*: unde generatim quaecumque *receptacula* sive *vasa*, quibus aliquid recipiatur, hoc nomine designantur. Differt autem a σκεῦος, quod quidem etiam *vas* dicitur, sed eximie *vas quodcumque*; quoquis, vel quid, instruatur: de quo suo loco.

'Αγχίζω

Ἀγείρω [„ *congrego, colligo.*"] Oritur ab ἄγω *duco*: quemadmodum jam multi viderunt. Est autem primum ab ἄγω, ἀγέω, de quo postea: inde ἀγερω, cujus derivatum ἀγερέω [sive ἀγερέθω] superest. Porro, ab eodem ἀγέρω, nostrum ἀγείρω propriam notionem maxime habet *adducendi, cogendi in unum*, adeoque *congregandi.*

Ἀγέλη [„ *Grex* pp. *boum*, deinde etiam equorum &c."] Et hoc est ab ἄγω *cogo in unum.* Unde superest quoque verbum ἀγέω, in forma passivi ἀγέομαι.) Quod peperit nomen ἄγημα, & ἀγήτωρ, similiaque. Ἀγήτωρ autem *ducem* notat, & significatione convenit cum ἀγὸς, proximo derivato ab ἄγω, quod olim quoque *ducem* significavit. Unde, in Dialecto Laconica, *aquilam*, avium omnium *regem*, & quasi *ducem*, ἀγὸρ, terminatione Laconica, vocarunt. Hinc jam ἄγελος, proxime descendens ab ἀγὸς, nihil aliud proprie est, quam *duce instructus*, vel *eo, qui agat* & *ducat*. Unde ἀγέλη fem., positum substantive, proprie est *multitudo* duce instructa, sive quae *agatur, ducaturve*. Unde porro, in usu, notat *gregem* quorumcumque animalium, quae *gregatim* pascantur: eximie autem *boum*. Similis ratio est nominis νεφέλη, quod proprie *nubilam* dicit, a mascul. obsoleto νέφελος, *nubilus*. id quod a nomine νέφος *nubes*, ut suo loco videbimus.

Ἀγέρωχος [*Ferox, insolens, superbus* &c.] Apparet facile, non aliam hujus vocis originem esse ac verbum ἀγέρω: stirpem adeoque primam esse verbum ἄγω. Characteristica autem litera χ, hoc in nomine,

quasi digito nobis monstrat verbum aliquod, cujus *praeteritum* cadat in χα: ut adeo facile pateat, non esse compositum nomen; ut vulgo credi solet, sed *derivatum verbale*. Non potest autem non oriri a *praeter. perf. activ.* ἠγέρωχα; quod pertinet ad obsoletum ἀγερώσσω: quemadmodum nomen πτωχὸς, ortum a praeter. ἔπτωχα verbi πτώσσω, formatum est: de quo suo loco. Ἀγερώσσω, vi naturae suae, significare potuit *multitudinem congregare*, atque inde *versari in circulis*. Hinc ἀγέρωχος is proprie videtur esse, *qui circulos habet*: ut fere solet ἀγύρτης *circulator*. Quae vox ejusdem, cujus nostra, originis est.

Hinc jam in bonam partem si accipias ἀγέρωχος, significare potest *honoratum*: sin in malam partem, *ostentatorem*, *jactatorem*, qui instar *agyrtae* sit, *superbum*, *insolentem* &c. Jam autem verbum ἀγερώσσω proxime descendit a futuro in σω, quod ab ἀγερῶ; hoc ab ἀγείρω, de quo dictum: simili ratione, ut πτώσσω *terreo* a πτώσω, verbi πτόω. [Salva optimi praeceptoris reverentia, modeste hic ab ipso dissentire mihi liceat. Probat quidem, meo judicio, litera χ, *characteristica*, ἀγέρωχος formam esse, a *praeterito perf.* ductam: non tamen haec ipsa *characteristica* definire potest, sitne vox simplex, an composita. Deinde epitheton hoc ἀγέρωχος, ab *Homero*, *fortissimis* bellatoribus toties tributum, (uti Iliad. B, 654. Ῥοδίων ἀγερώχων. E, 623. Τρώων ἀγερώχων coll. Γ, 36. H, 343. Γ, 708. Φ, 584. & K, 430. Μυσοί τ' ἀγέρωχοι. Odyss. denique Λ, vs. 284. de Chlori, pulcherrima Nelei quondam uxore:

Τέκεν

Τέκε δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα
Νέστορά τε, Χρόμιόν τε, Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.

epitheton hoc, inquam, nullibi eam emphasin videtur habere, ut idem significare possit ἀγέρωχος, atque ἀγύρτης *qui circulos habeat* &c. Idem suadebit elegans, de hoc verbo, *H. Stephani* observatio, Thesaur. T. I. v. Γέρας, col. 846. 847. „ Ego vero" inquit „ ἀγέρωχος (quodcumque sit ejus etymum,) puto „ Latine vertendum *ferox*, in prosa: potius quam „ *superbus*" &c. Quid igitur dicemus, proprie esse ἀγερωχίαν & ἀγέρωχον? Etymo vero inveniendo occasionem praebeat HESYCHIUS. Ἀγερώχατο „ inquit" ἠμέλησεν NEGLEXIT, f. *curae non habuit*. & alibi; Ἀγερώχευ — ἀθετεῖ i. e. SPERNIT, *contumeliose tractat*. Quibus inspectis, verisimile mihi accidit, ἀγέρωχος esse vocem compositam ex ἀ *privativo* & γέρωχος: quod a γερώττω, hoc vero a γερέω, eadem via arcessendum, qua cel. LENNEPIUS nostrum ἀγέρωχος deduxit ab ἀγερώσσω. Porro γερέω est a γέρος, e stirpe γέρω. Quod ipsum γέρω superstes est in Lat. GERO; atque adeo idem fere significat ac Lat. *fero*, *porto*, etsi usu nonnihil sit diversum. *Gerere* autem in primis dicitur pro *curare*, sive *curam gerere*. Vide inter alios, *Aegid. Forcellinum*, in locupletissimo illo *Lexico totius Latinitatis*, (edito Patav. 1771. IV. Voll. fol.) voce GERO. A γερέω igitur est γερώσσω, γερώττω, & hinc γέρωχος pp. *gerens* curam. A γέρωχος, est γερώχος, η f. α, ον. Unde ἀ γερωχία apud *Aristophan.* in Lysistr. vs. 979. recte edi putem & significare

i.

i. q. γερουσίαν: quae posterior forma vocis, quum sit a γέρουσα, (quod foemin. est τοῦ γέρων, γέροντος,) priori illi explicandae aptissima est, & a Scholiaste opportune ibidem adhibita. Quemadmodum enim a γέρω, *curam habeo*, est γέρων *curam habens*, sc. *res domesticae*, vel *publicae*, & hinc eximie *senex*, unde etiam γραῖα, γραῖς, γραῦς, pro γέραια, γεραὶς, γεραῦς, *anus*, *vetula*, pp. sollicita, (*eene oude zorg;*) ita a γεράσσω, est γέρουχος *curae habens*, & hinc γερουχία i. e. γερουσία *qui curam* reip. *gerat*, *senatus*. Unde jam porro ἀγέρωχος, cum α privativo, dici potuit: *Qui nihil curae habet*, *audax*, *ferox* atque adeo homo αὐθάδης. Qua ipsa voce (αὐθάδης) alteram illam explicuit Scholiast. ad Il. Γ, vs. 654. coll. ad Ε, 623. Π, 708. Adde ad Il. Κ, 430. ubi Μυσοὶ ἀγέρωχοι, exponuntur αὐθάδεις, θρασεῖς, & alia habet Schol. huc facientia. E. S.]

Ἅγιος [*sanctus* &c.] Sunt varia adjectiva, apud Graecos usitata in rebus sacris; quorum ratio & significandi differentia non melius cognosci potest quam ex origine singulorum. Sunt autem ἅγιος, ἁγνὸς, ἱερὸς, ὅσιος: quae, ut origine, ita significandi natura differunt. Nunc de primo tantum: de reliquis suo loco videndum.

Est autem ἅγιος adjectivum, a nomine ἅγος, vel ἄγος. (*Spiritus* enim nulla ratio habetur, in deriva„ tione nominum & verborum.) Quum autem ἅγος, ut suo loco videbimus, significet rem, *naturali* & *interna puritate* quasi *sanctam*, consequitur, ut adjectivum inde ortum proprie significet *interna sanctitate purum*. Quapropter aptissimum epitheton

Spiritui

ſpiritui ſancto, in re ſacra adſcriptum: quemadmodum etiam *adyto* templi Judaici ſanctiſſimo, quod eximie τὰ ἅγια [ſc. δώματα] vel τὰ ἅγια ἁγίων (more Hebraeorum) emphatice admodum vocarunt interpretes Alexandrini V. T. ut & ſcriptores ſacri N. T.

[Vox ἅγιος rectiſſime a veteribus exponitur καθαρὸς PURUS, ſ. *nitidus*. HESYCH. Ἅγιοι οἱ καθαροὶ &c. Ἁγιάζειν, ἅγια ποιεῖν, καὶ καθαίρειν ἄγρια, ubi *Coccej. D. Heinſius*, & *Alberti* recte videntur repoſuiſſe καθαίρειν ἅγια. Gloſſa reſpicit fortaſſe ad locum Exod. XXIX, 36. Itaque rectiſſime & *Lennep.* noſter derivavit ab ἄγος quod proprie eſt *ſplendidus*, *nitidus*, atque adeo *purus*. Latinum *ſanctus*, cum *ſpiritu aſpero*, pro ἅγκτος eandem ſtirpem ἄγω, ſ. ἄγω, agnoſcit. E. S.]

Ἀγκαὶ *ulnae*. Non supereſt nomen hoc niſi in *accuſ. plurali* ἀγκὰς, ut apud *Homerum* [Il. Ε, 371. Ξ, 346. 353. Ψ, 711 Ω, 227. Od. Η, 252.] ſunt locutiones ἀγκὰς ἑλεῖν, ἀγκὰς ἔχειν &c., i. e. *ulnis complecti*, *ulnis tenere*: quae locutio plene efferri deberet κατ' ἀγκὰς [vel εἰς ἀγκὰς] ἑλεῖν, vel ἔχειν. Eſt autem ἀγκαὶ a ſingul. ἀγκή; a qua voce, ſi formationem ſpectes, non multum differt ἄγκος, de quo mox. Proxime oritur ab antiquo ἄγκω, in quo verbo litera Ν vel Γ, ante *palatinam* literam inſerta eſt: quemadmodum fieri modo vidimus, in ἀγγω, in voce ἄγγος. Eſt ergo ἄγκω, ab ἄκω, & hoc vicinum verbi ἄγω ex Reg. VI. Sunt enim literae *vicinae* γ & κ. [Propior fortaſſe erit anſa, vocem ἄγκος, ab ἄγω derivandi: modo ſtatuas, ἄγκω derivatum eſſe a *praeterito perf.* ἦγκα, (pro quo dein dixerunt ἦχα) verbi ἄγω.

ἄγω. Ab ἄγω enim, prona analogia, est *futur.* ἄγσω, contr. ἄξω, & *praeter. perf.* ἔαγκα, contr. ἦγκα, ἦχα. Ab ἔαγκα porro ablato augmento ἄγκα, unde ἄγκω &c. Conf. Analog. Lennep. Cap. VI, §. 1. ff. & in primis §. 7. Jam vero] ἄγω inter alia notat *duco malleis*, & ita *attenuo*, unde *acuendi* notio verbo ἄγω adsignata. Praeterea (ut fieri videmus) ἄγω inde notat, *ducendo malleis attenuare*, simulque *inflectere*, *incurvare*: unde *incurvandi*, *sinuandique* notio derivatis verbi ἄγκω adhaesit. [Possis & forte simplicius notionem *inflectendi*, *incurvandi* in verbo ἄγω ab *adducendo*, sive *coagendo* derivare. Vide auctorem in voce ἄγγος, superius pag. 24. E. S.]

Hinc jam ἄγκη proprie notat [*adductam*, *inflexam*, *incurvatam* i. e.] *quae se flectit*, *incurvat*, vel *curvaturam*: atque adeo eximie *ulnam*. Ex qua notione reliquae, quae *derivatis* hujus vocis subjiciuntur, facile cognosci possunt.

Ἄγκιστρον notat eximie *hamum piscatorium*. Vidimus modo, ἄγκη proprie esse *quidquid se flectit* & *incurvat*: formatum, nempe, ab ἄκω, idque vicinum esse verbo ἄγω; [sive potius, rectâ viâ, ab ἄγω, cujus *futur.* ἄγσω, ἄξω, *praeter. antiquum* ἔαγκα: consentiente quodammodo Etymol. magno: Ἄγκιστρον: παρὰ τῦ ἄγω ἄκιστρον & ἄγκιστρον. E. S.] Ab isto ἄγκη verbum proxime descendit ἀγκάζω, cujus *Medium* ἀγκάζομαι notat eximie *ulnis complector*, *ulnis recipio*. [Iliad. Ρ, 722. Ὣς ἔφαθ᾽ οἱ δ᾽ ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο. Schol. Ἀγκάζοντο εἰς τὰς ἀγκάλας ἔλαβον.]

Ab isto verbo ἀγκάζω, non nisi forma, differt proprie

prie inusitatum ἀγκίζω, cujus *Medium* ἀγκίζομαι non potuit non, generali notione, significare: *Instrumento incurvo prehendo & capio.* Id jam peperit nomen ἄγκιστρον, significans *instrumentum incurvum*, quo aliquid capias, atque arripias; atque adeo eximie *hamum*, & quidem maxime *hamum piscatorium.* [HESYCH. Ἄγκιστρον θηρατήριον ἐκ σιδήρου καμπτόν, ἀγκύλον στρεβλόν. Quae duae tamen voces postremae novam glossam vident constituere ut distinguendae sint Ἀγκύλον· στρεβλόν. Vide apud eundem v. Ἀγκύλον. E. S.] Est autem haec regula generalis probe observanda: „ Nomina, in τρον cadentia, oriri a 3 praeter perf. „ pass. terminatione verbi in τρον mutata, eaque deno- „ tare proprie *instrumentum*, vel *quodcumque*, quo, „ tanquam instrumento, id quod verbo exprimitur, „ fieri significetur. Ita a verbo ἀρόω nomen ἄροτρον „ significat *instrumentum*, quo terra aratur, ARA- „ TRUM. [quod ipsum ARATRUM Graecum est ἄρατρον, ab ἀράω, uti ἄροτρον est ab ἀρόω E. S.] A πλήσσω nomen πλῆκτρον *instrumentum*, quo aliquid *percutiatur*, quod Latini etiam *plectrum* vocant." Ut jam derivata ab ἄγκη, sic illa ab ἄγκιστρον, nominis sui, unde proxime descendunt, significationem sequuntur: ex Regul. nostra XI.

Ἀγκοίνη. Poëtis idem notat quod ἀγκάλη [*ulna*] in oratione soluta; quod ab ἄγκαλος, *masculino*, & hoc ab ἄγκη: cujus significationem & ἀγκοίνη, & ἀγκάλη habet. Notat adeo *ulnam.* Est autem ἀγκοίνη pro ἀγκόνη. „ Jota enim in *diphthongis* literal originalis haberi „ nequit." Ἀγκόνη autem est ab ἄγκων, participio verbi ἄγκω.

ἀγκη. [᾿Αγκόνη fem. est ab ἀγκανος, pp. *incurvatus*, *inflexus*. HESYCH. ᾿Αγκόνες· διακόνες, δοῦλοι. pp. *incurvatos heroque* suo humiliter *subjectos*. ETYMOL. ᾿Αγκόνες· διακόνες, ὑπηκόοι, *obedientes*. Derivata autem videtur vox ἀγκανος, (quae & cum jota, secundae syllabae subjecta, pronuntiatur ἀγκαιος) a Dativo ἀγκῃ (olim ἀγκαι) vocis ἀγκας, cujus fem. ἀγκη superius explicitum. Itaque & ἀγκοίνη (pro quo & ἀγκώνη scripsere, indicio Etymol. col. 596:43. & & col. 322:16.) idem origine sua fere est, quod ἀγκη & ἀγκάλη pp. *incurva*, sive *inflexa:* atque adeo pro his adhibetur. HESYCH. ᾿Αγκοίναι· ἀγκάλαι &c. Immo & ἀγκοῖναι *ancorae* dicebantur, teste APOLLONIO, pag. 24. οἱ δὲ νεώτεροι καὶ τὰς ἀγκύρας οὕτως λέγουσι. ᾿Αγκοῖναι denique i. e. χεῖρες apud HESYCH. pp. *incurvae*, ut Belgae dicimus *kromme* vingers, *kromme* handen. Ex quibus omnibus satis confirmari posse arbitror, quod modo diximus, ἀγκοίνη esse fem. gen. nominis adjectivi ἀγκοινος; quod quidem ἀγκοίνη, per ellipsin nominis substant. non aliter atque ἀγκη & ἀγκάλη, pro *incurva* anchora, manu, ulnave positum fuerit. Vide auctorem in ᾿Αγκύλη. E. S.

᾿Αγκος proprie & hoc originem habet ab ἀγκω. ᾿Αγκος autem [pp. *curvatus*, *inflexus*, sive, neutro genere, *curvatum*,] a *curvando* translatam significationem habet, ad *flexus* & *curvaturas* montium designandas. Ex quo factum, ut [ἀγκος, pp. *incurvatum*, *inflexum*, eximie] *vallem*, vel *convallem* significaverit. [Etiam ἀγκος, teste *Hesychio*, (ex eadem hac origine, procul dubio) denotat νῆσον πολλὰ ἀγκη ἔχουσαν,

ἔχουσαν, *insulam, multos flexus habentem.* Imo &, quod apud SUIDAM est, a *Lennepio* jam admonitum, "Αγκος designat ὑψηλὸν τοῦ ὄρους τόπον *excelsum montis locum, inflexum,* nempe, varie & *incurvum anfractibus* E. S.]

Ἀγκύλη proprie femininum adjectivum est, a masc. ἀγκύλος: quod tanquam ab hoc diversum thema exhibet *Stephanus,* & hujus compilator *Scapula.* Ἀγκύλος proprie dicitur quidquid habet *curvaturam,* quidquid *aduncum* & *curvum* est. Sequitur enim generalem notionem nominis, unde proxime oritur, ἄγκος, quod a verbo ἄγκω memorato. [Nimirum, ut a μικκός, sive μικρὸς, *parvus,* est diminutivum μικκύλος *parvulus;* a δριμὺς *acutus,* δριμύλος *acutulus;* sic ab ἄγκος *curvus,* sive potius ab ἄγκος, Lat. ANCUS, est Ἀγκύλος, η, ον, quasi Lat. dicas *curvulus, curvatulus,* vel simile. Conf. SUID. Ἀγκύλον· καμπύλον. Nempe καμπύλος a κάμπος, ut ἀγκύλος ab ἄγκος. Hujus ἀγκύλος, η, ον, masculina forma superest in Lat. ANGULUS, pro *Anculus,* (c & g permutatis, ut in *ancustalis* pro *angustalis,*) substantive posito, quod etiam pro *sinu* maris *incurvo* superest apud Catonem, (Charis. l. II. p. 186. Putsch. cit. Forcell. p. 162.) Feminina forma ἀγκύλη nostrum est Ἀγκύλη. Neutrum vero ἀγκύλον, propria forma adjectivi, mansit. Hesych. Ἀγκύλον· ἐπικαμπὲς, σκολιὸν, στρεβλόν &c. E. S.] Saepe apud *Homerum* adjective legimus ἀγκύλα τόξα de sagittis, quarum cuspides *curvaturam* habent. [ut Iliad. E, 209. ubi Schol. Ἀγκύλα, ἐπικαμπῆ· Etiam Ἀγκύλον ἅρμα Iliad. Z, 39. i. e. *curvum currum.* E. S.]

Inde ἀγκύλη, substantive positum, varias adsciscit

C no-

notiones, nam & *amentum* five *lorum incurvum*, jaculo alligatum, quo hoc prehendi poffit, notat, & *anfam* lori *incurvam*, qua canes a venatoribus retinentur; & *flexum* tum *cubiti*, tum *poplitis*, quaeque alia funt hujuscemodi, fignificat.

Ἀγκύλος. Vide fupra in voce Ἀγκύλη.

Ἀγκὼν [ῶνος *Flexus brachii*, *cubitus*, *cornu* citharae &c.] Et hoc eft ab ἄγκω. Proxime tamen oritur ab ἄγκος vel obfoleto nomine ἄγκη fimilive forma. Ut hujus nominis natura intelligatur, generalis regula tradenda haec eft. „ Nomina in ὼν defınentia, for„ mata ab aliis nominibus, *collectiva* funt, five co„ piam earum rerum, quae primitivo defignantur, „ notant. Ut funt δενδρὼν, a δένδρον, *arboretum*, ἐλαιὼν „ *olivetum*, ab ἐλαία; ῥοδὼν *rofetum*, a ῥόδον." [Nempe formata videntur haec nomina in ὼν, a *genitivis pluralibus* fubftantivorum. *Genitivus* fingularis, horum nominum, in ῶνος, ut funt δενδρὼν, ῶνος, ἐλαιὼν, ῶνος, contractione fua, hanc originem fatis videtur demonftrare. E. S.] Itaque ἀγκὼν proprie eft *locus*, quafi, ubi plures funt *flexus* & *curvaturae* vel ubi *plures* fe *flectunt*. Hinc eximie ἀγκὼν modo fignificat *brachia fluviorum*, modo *finus littorum*, modo, in corpore animali, ea loca notat, ubi *membra* vel *offa* flectuntur. Eftque vel *cubitus*, vel *curvatura* manus, vel quaecumque pars alia corporis, ubi articulatio membrorum fit.

Ἀγλαὸς pp. notat *fplendidus*, & inde, metaphorice, *pulcher*, *infignis*, *clarus*. Oritur ab ἀγάλω, de quo jam fupra in verbo ἀγάλλω, ubi id fignificare vidimus

fplen-

ſplendere, ejusque originem eſſe ἄγω. Peperit autem ἀγάλλω nomen ἀγάλη; quod contractum, ut fieri ſaepe ſolet, in ἄγλη: &, inſerto jota, mutatum in αἴγλη, *ſplendorem* notat: ut, ad vocem αἴγλη, videbimus. Ab iſto ἄγλη [ſive altera forma ἄγλα] proxime oritur adjectivum noſtrum ἀγλαός, idque illius ſignificationem ſequitur.

Ἀγλίη. Eſt & hoc ab ἄγλη: unde proxime ἄγλιος, & fem. ἀγλίη, quod, ſubſtantive poſitum, apud Medicos Graecos, eximie notat *ſubalbam* & *ſplendentem* cicatricem in oculis.

Ἄγλιθες. Eximie ſic dicuntur *alliorum capita* ſeu *nuclei*. A ſingul. ἄγλις. Videntur autem haec quoque ita dici a *nitore*, qui eſt capitum allii. [Nempe ab ἀγάλλω eſt nomen ἄγαλις, contracte ἄγλις. Ab ἄγαλις, item ἀγάλλιος, quod nobis ſervavit *Etymol.* Ἀγάλλιος· λοιδορία. καὶ τὸ ἀγαλλίζεσθαι, λοιδορεῖσθαι. Metaphora, ut videtur, ducta a *ſplendidis* dictis, convitiisque, quibus aliquis infeſtatur. Porro ex ἀγάλλιος contractum eſt ἄγλιος: de quo ſupra in ἀγλίη. E. S.]

[Ἀγμή *focus.* Hesych. Ἀγμή, ἑστία. Si vera ſit lectio, potuit ab ἄγω, *ſplendeo* cum *refractione* radiorum, analogice derivari. Sed rectius fortaſſe legemus Αἴγλη, ut infra apud eundem Αἴγλη· λαμπηδών, αὐγή, φῶς: potuitque illud αἴγλη de *foco* lucente adhiberi. E. S.]

Ἀγνός [*Caſtus, pudicus* &c.] Eſt a verbo ἄγω *ſplendeo*, notatque *ſplendens*, quaſi, *munditie*, *purus*, *intaminatus*, *impollutus:* unde ad animi *puritatem* eximie transfertur, nullis polluti ſceleribus, aliisve

inquinamentum. Ex qua posteriori notione ea porro nata est, qua ἁγνὸς *castum* dicit, quasi *purum* a venere. Credebant enim veteres, non tantum orientales populi, sed Graeciquoque, rebus venereis se pollui. Est autem, in re sacra, frequens hujus vocis usus, & quasi proprius: quemadmodum etiam verbi inde formati ἁγνίζω, quod de *lustrationibus sacris* poni olim solebat. [Exponamus haec, si fieri possit, paullo distinctius. Ἁγνὸς contractum videtur ex ἀγινὸς, uti στυγνὸς, pro στυγινὸς &c. Stirps ἄγω dedit derivata ἄγος, ἄγις &c. Hinc ἀγινὸς contr. ἁγνὸς, porro ἅγιος &c. quae eandem proprietatem habent, & usu tantum nonnihil sunt diversa. E. S.]

Differt autem ἁγνὸς, a voce, vicinae significationis, & in rebus sacris quoque usitata, καθαρὸς *purus*. Καθαρὸς enim in primis respicit *munditiem*, & *puritatem externam* in rebus sacris; quae nempe corporis potissimum erat & vestimentorum: ἁγνὸς vero ad *internam puritatem*, & *castimoniam*, animi, nullis rebus polluti, pertinet.

Ἄγνος. Sic dicitur *frutex quidam*, Latine VITEX. Est autem proprie eadem vox, quae praecedens. Dicitur autem sic *vitex*, quod vim habere credebatur libidinem veneream sedandi: qua, nempe, veteres pollui se credidisse, modo vidimus. Hanc ob caussam sacerdotes, quo facilius a rebus venereis abstinerent, & castitatem servarent, hunc fruticem olim lectis suis substernebant. Ex quibus facile apparet, quae sit nominis hujus ratio.

[DIOSCORID. L. I, c. 135. Ἄγνος, ἡ λύγος θάμνός

ἐστι

ἐστι δενδρώδης, — καλεῖται δὲ γονή. —— Ὠνόμασται δὲ ἄγνος, διὰ τὸ τὰς ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις ἁγνευούσας γυναῖκας, εἰς ὑπόστρωμα χρῆσθαι αὐτῇ· λύγος δὲ διὰ τὸ περὶ τὰς ῥάβδους αὐτῆς ἔνευον. Quorum partem Latine sic fere expressit PLINIUS H. N. L. XXIV, c. 9. p. 447. „ Non „ multum a salice, vitilium usu, distat VITEX, fo„ liorum quoque adspectu, nisi odore gratior esset. „ Graeci λύγον vocant, alii ἄγνον: quoniam matronae, „ Thesmophoriis Atheniensium *castitatem* custodien„ tes, his foliis cubitus sibi sternunt." Quibus, a se productis *H. Stephanus*, Thes. T. I, col. 129. subjungit: „ At Scholiastes Nicandri agnoscit „ quidem & ipse ἄγνον, in Thesmophoriis, usum, „ sed tamen ἄγνον tanquam ἄγονον dictum tradit: ac „ certe eo facit *spiritus tenuis*, quo passim haec vox „ notatur." Hactenus ille. Quam posteriorem etymologiam si sequaris, arbor haec ἄγονος i. e. *infoecunda*, *sterilisve*, dicta fuerit, & ο elisa, ἄγνος. E. S.]

Ἄγνωθες. Est a sing. ἄγνως, & hoc proxime ab ἄγνυμι quod ab ἀγνύω. Hoc ab ἄγω, cujus stirps ἄγω *frango*. Dicti autem ἄγνωθες eximie *lapides*, quos *stamini* appendebant textores: procul dubio a *fragilitate*, quae est *lapidum durorum*. Similis certe significationis ratio est in voce κλῆρος, eximie significante *calculum*, vel *lapillum*. Dicitur autem a *duritie* & *fragilitate*: quae notio verbo κλάω, unde oritur, inest. Notat enim *frango*.

Ἀγορά. Proxime oritur a praeter. perfecto ἤγορα verbi ἀγείρω, quod jam supra vidimus, in verbo ἀγείρω. Ἀγορὰ igitur eximie significat hominum *congre-*

 gato-

gatorum multitudinem; atque inde *concionem*, tum hominum, tum eam, quae *in hominum congregatione* habetur. Porro, ut fieri folet, idem, translatum ad *locum*, in quem congregari folent homines, *forum* eximie notat. Unde porro ipfa *judicia*, quae in *foro* haberi olim folebant, hac voce defignantur. Praeterea quia *res* quaecumque *venales*, in *forum* olim *congeri* & ibi proftare folebant, ipfae quoque illae *res*, quae in foro *venales* proftant, aut & ipfum *forum rerum venalium*, hoc nomine defignata fuerunt. Ex hac vero denuo fignificatione ea profecta eft, qua ἀγορὰ *annonam* & *commeatum* denotat. [Dubito nonnihil. Rectius forte dixeris, ἄγορα ab ἄγος, pro quo etiam pronuntiatum ἄγορ, fignificare i. q. Lat. *ductilis*, *e*, five quod *duci*, *agive* poffit foleatque. Hinc vero ἀγορὰ, eximie, pro *turba*, in *forum* vendundi caussa ACTA, *animalium* v. gr. vel & *aliarum rerum* illuc *perductarum*: unde notio *annonae*, & per metonym. ipfius *fori* &c. Conf. infr. voce ἄγρα & cel. LENN. in ἄγυρις. E. S.]

Ἄγος [five ἅγος.] Vidimus jam fupra alibi, oriri hoc nomen a verbo ἄγω, & notionem habere a *fplendore* ac *munditie*. Unde, in *re facra* pofitum, rem *puritate* quafi *venerandam* & *facram* notat. Ut autem SACER (quod a noftro ἄγω quoque eft) nonnunquam id fignificat, quod quafi *facrum horrorem* incutit, adeoque *abominandum*, *exfecrandum*: fic ἄγος in primis olim fuit pofitum pro *piaculo* vel *crimine piaculari*. [Vid. D. RUHNKEN. V. C. ad *Timaei* Lexic. Platon. v. Ἄγος, p. 8. E. S.]

Ἀγοσός;

Ἀγοστός. Non videtur aliud, atque derivatum a 3 *praeter. perf. paſſ.* verbi obſoleti ἀγόω: & quidem maxime ſequitur notiones nominum ejusdem originis, aut-ſaltem cognatae, ἀγκὴ, ἀγκάλη, ἀγκών, & ἀγκών. Disputant Grammatici quid proprie ſit ἀγοστός? Ex origine patefacta colligerem equidem, hoc nomine eximie olim deſignatam fuiſſe *manum digitis incurvatis, & contractis, in morem aliquid prehendentis.* [Reſpexit cel. *Lennepius* ſine dubio ad *Homericum* illud, ſaepius recurrens, ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ, quod a *Clarkio* redditum: *Ille vero in pulvere delapſus prehendit terram* PALMA. Sed voce ἀγοστὸς *ulnam* quoque deſignari quis dubitet, inſpecto illo *Theocriti*, quod *R. Conſtantinus* & *H. Stephanus* jam laudarunt, Νυμφίον ἐν μεγάροισι γυνὰ περιβάλλετ' ἀγοστῷ. Ulnis enim ſive *brachiis*, potius, quam *palmis* aut *manu*, *digitisve incurvatis* & *contractis*, am plectimur. Itaque & TOUPIUS, Epiſt. Crit. p. 13. (Epigramma corrigens ex Anthol. Reisk. p. 15.) ἐν ἀγοστῷ Ἀκαδημίας vertit *in* ULNIS *ulnae matris.* Quid igitur? Verbum ἀγόω deperditum proprie videtur notaſſe *adduco*, *adducendo incurvo.* Hinc ἀγοστὸς *adductus*, ſive potius *qui adduci*, *adducendo incurvari* ſ. *contrahi ſolet*, & eximie, uſu ſubſtantivo, *ulna*, *brachium*; *palma* manus, &c. pro vario uſu vocis. Obſervandum porro, uti ab ἀγόω factum eſt ἀγοστός, & hinc ἀγοστός, ita a ſimpliciori ἄγω, eodem hoc uſu, olim dictum fuiſſe ἄγος & ἀγὸς, pro diverſis ſignificationibus, diverſo ſpiritu a Grammaticis notata. Poſterius, nempe ἀγὸς, ſenſu *activo* ipſum notavit *ducen-*

ducentem, ſive *ducem*. (HESYCH. Ἀγός· ἡγέμων, & Ἀγοί· ἡγέμονες &c. ubi vid. *Albert.* & Lennep. voce ſequenti ἄγρα.) Prius vero ἄγος pp. idem forte quod ἀγόμενος, ſenſu *paſſivo* notavit *adductum*, & hinc *cubitum* ſ. *ulnam* &c. Unde apud SUIDAM, Ἄγος· μίασμα· ἢ ἀγκών. & *Gloſſ.* apud *Meurſium*, Ἄγος· ὁ ἀγκών, vid. *Alberti* ad Heſ. p. 63. 64. Certius tamen eſt, ἄγος, neutro genere apud HESYCH. denotare κλάσμα „ *fragmen-* „ *tum*", pp. *adductum* nimis atque adeo *confractum*. E. S.]

Ἄγρα feminin. proprie eſt, ortum a maſc. ἄγρος: quod itaque prius explicandum. Vidimus ſupra in voce ἀγέλη (pag. 25.) eſſe eam a maſcul. ἄγελος, & hoc ab ἄγος, quomodo olim dictus quicumque tanquam *dux* & *dominus* alicui rei praeeſt. Hinc (nempe ab ἄγος *dux*) primum ortum ἄγερος, & contract. ἄγρος, proprie nihil aliud ſignificat, quam *ad ducem* vel *dominum pertinens*, *ducem habens*. Porro, ſubſtantive poſitum, ἄγρος eximie notat AGRUM, quem quis tanquam *dominus*, & *dux* quaſi poſſideat. Unde praeterea *fundum*, *praedium* notat. Ac, latius etiam ſumtum, idem eſt quod AGER, *rus*, apud Latinos. A qua ſignificatione demum ad mores tranſiit eorum qui in *agris* degunt. —— Ita *ruſticitatem* ſignificaverit.

Hujus femin. ἄγρα, eximie ſubſtantive poſitum, ad id translatum eſt, quod quaſi pertineat ad ἀγόν, ſeu κυνηγόν, *ducem* nempe *canum*, *venatorem* adeoque. Unde *quamcumque* dein *venationem* ſignificat vox ἄγρα, tam *ferarum* quae *canibus* fit, quam *avium* & *piſcium*, alia-

aliarumque rerum. Hinc porro, generali significatione, quaecumque *captura*, *praedave*, a Graecis ἄγρα dicuntur.

[Derivationis significationisque rationes, his in vocibus, mihi quidem diversae nonnihil videntur statuendae. Thema ἄγω, i. q. Lat. AGO, pp. notat *duco*, hinc *induco*, *impello* &c. Inde ἀγός, pp. *Qui agit*, *ducit*, h. e. *pascit pecora*, v. gr. *gregem*, aut etiam *qui agit feras*, & ἄγερος (f. ἄγορος) contr. ἀγρός, non adeo ad *ducem*, quam potius ad ipsam *ductionem deductionemve* pertinens, *pecudum*, verbi caussa & similium. Itaque ἀγρὸς sc. τόπος, per ellipsin nominis subst., *locum* notat, quorsum *pecus pastum educitur*, i. e. agrum, Hebr. (ab eadem *ducendi* origine) מִדְבָּר dictum. Ἄγρα autem contractum ex ἄγερα, sive potius ἄγορα (vide supr. v. ἀγορά) a posteriori significatione *agendi* feras, est ipsa *turba*, quae *agitur*, f. ἄγεται a venatoribus, atque adeo *captura*, *praeda* &c. A priori isto *ducendi* f. *pascendi* usu Latine etiam videntur dici AGNUS, & AGNA, pro *aginus*, *agina*, h. e. *is qui*, vel *ea quae*, ducitur pasciturve. E. S.]

Ἀγρός. Vide in ἄγρα.

Ἀγυιὰ pp. oritur ab ἄγω *duco* & quidem forma sua proxime accedit, ad *feminina participialia*, quemadmodum τετυφυῖα & similia. Est itaque quasi a mascul. ἀγυὼς ut adeo significet ἀγυιὰ pp. *eam*, *quae ducat*, & intellecto nomine ὁδὸς *via*, *quae ducit aliquem aliquo*, sic dici potest: simili fere ratione, ut Latini *ductum* simpliciter vocant, atque hinc tandem eximie *viae* urbis & *vici* ἀγυιαὶ dicuntur. [Nempe ab ἄγω vel

ἄγνυμι (secundum Grammaticorum regulas) est, in *aoristo secundo Indicativi* Passivi, ἐάγην, in eodem *aor. partic.* ἐαγεὶς, in *perfecto Medio indicat.* ἔαγα, contracte ἦγα, & *perf. partic. Med.* ἐαγὼς, ἐαγυῖα, ἐαγός. Ab ἐαγυῖα, ablato *augmento*, fieri commode potuit ἀγυῖα, sive ἀγυιὰ, *accentu mutato.* Quod tamen etymon si verum sit, dicendum fortasse erit, vocem ἀγυιὰν, propria vi sua, non adeo *ducentem, ductumve* denotare, quam potius, ex alia significatione, *fractam, diffractam, effractam.* Ita certe apud *Homer.* ἐάγη, saepius legitur, in forma Aorist. Passiv. pro *fractus, diffractus fuit.* Iliad. Γ, 367. ἐάγη ξίφος. Λ, 558. ῥόπαλα ἐάγη. Ν, 162. & Ρ, 607. ἐάγη δόρυ. Odyss. Κ, 559. & Λ, 65. αὐχὴν ἐάγη. Verum & in *praeterito*, quod vulgo dicunt, *Medio* eadem vi *passiva* apud *Hesiod.* Ἔργ. vs. 533. s. τότε δὴ τρίποδι βροτῷ ἶσοι Οὗ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὖδας ὁρᾶται Τῷ ἴκελοι φοιτῶσι κ. τ. λ. Et sic κατεαγὼς, υῖα, ός: ne alia nunc conquiramus. Itaque ἀγυῖα s. ἀγυιὰ pp. fuerit *fracta*, & hinc *aperta* via, *compitum*, mox *via* universe. Iliad. Γ, 642. Ζ, 391. Υ, 254. Odyss. Β, 388. Ο, 440. Needum tamen haec satis liquida. Fortasse ἀγυιὰ formata vox est cum α *intensiva*, a simpliciori γυιὰ, hoc vero a γυιὸς, formae υἱός. Sane in *Hesychio* reperias γύαι· ὁδοὶ &c. ubi vid. *Albert.* p. 862. Est autem γύαι (si vera sit scriptio & non legendum sit γυιαὶ) forma alteri illi ἀγυιαὶ cognata. Jam vero γύω pp. notat *hisco, pateo*: unde γυιὸς, (ut υἱὸς est ab ὕω, ὑίω) significare potuit *patentem*, vel *patulum*, & ἀγυιὸς *valde patulum*: ἀγυιὰ denique *patentem latamque viam* E. S.]

Ἄγυρις.

Ἄγυρις. Eſt quoque hoc ab ἄγω *duco*, vel *adduco*. Unde ſupra vidimus oriri verbum ἀγείρω, ſignificans eximie *congrego*. Similiter ab ἄγω, antecedente forma productiori ἀγύω, eſt ἀγύρω, ſignificatione vix differens ab ἀγείρω. Hinc ἄγυρις idem quoque fere, quod ἀγορὰ *multitudo* adeoque *collecta*, *congregata*, ut eſt *coetus* hominum. Hinc & ἀγύρτης *agyrta*. Conf. ſupr. in Ἀγορά, ἄγρα &c.

Ἄγχι. Idem quod ſupra in voce ἄγγος & ἄγκη obſervavimus, hic quoque uſu venit; quod nempe litera γ ante palatinam inſerta eſt. Itaque ἄγχι eſt pro ἄχι, quod proprie neutr. ab ἄχις, quemadmodum τι a τίς. Ἄχις porro eſt ab ἄχω, quod, ex regulis ſupra traditis, non poteſt eſſe non cognatum verbo ἄγω *adduco*, *cogo in unum*. Hinc ἄγχι, *adverbialiter* poſitum, in uſu idem eſt quod *prope*; quaſi dicas *prope adductum*, *admotum*, atque ita aliquis ἄγχι τινός εἶναι dicitur, qui *prope* aliquem eſt. [Paullo propius ad Analogiam accedere videtur auctoris clariſſ. obſervatio, quam propoſuerat in *Prooem. de L. Gr. analog.* (p. 9.) „ Ἄγχι autem non poteſt non oriri ab „ ἄγω, ἐγγὺ vero ab ἔγω" cet. Nimirum ſtirps eſt ἄγω *duco*, *adduco*. Hinc in *futur.* ἄξω pro ἄγσω, *praeter.* ἔαγκα, pro quo ἤγκα, mox ἦγα, & ἦχα quaſi ἔαχα. Vid. ſupr. p. 30. Eadem ratione ab ἄγω eſt ἄγγω, *fut.* ἄγγσω, ἄγξω, *praeter.* ἔαγγκα, pro quo ἤγγκα, mox ἤγγα, ἤγχα, quaſi ἔαγχα. Ablato augmento ab ἔαγχα, fit ἄγχα; hinc verbum ἄγχω, de quo infra. Obſervavit cel. LENN. eſſe illud pp. „ *ſtrangulare*, *conſtringere* fauces." Itaque hoc pacto

cto ab ἄγχω, est ἄγχις pp. *constrictio*, sive *adstrictio*: cujus vocis casus *dativus* s. *ablativus* est ἄγχι pp. *adstrictioni* vel *adstrictione*. Porro ἄγχις *adstrictio*, idem est atque *admotio*, *vicinia*. Ut adeo ἄγχι τινὸς εἶναι elliptice dictum sit, quasi ἐν ἄγχι τινὸς εἶναι in *vicinia* alicujus esse, h. e. *prope aliquem* esse. Senties haec aliquanto distinctius, ex usu *Homeri* Iliad. Ε, 185. *Non hic seorsim a Deo ista furens facit*, ἀλλά τις ἌΓΧΙ Ἕστηκ' ἀθανάτων *sed aliquis* (in) VICINIA, (h. e. prope) *adstat immortalium*. Vide jam porro Iliad. Ζ, 405. Η, 188. Θ, 118. Κ, 161. Λ, 665. Ξ, 460. &c. &c. Eadem vis hujus nominis ἄγχις, in casu obliquo ἄγχι, cernitur quoque clarissime in compositis ἀγχιγείτων, ἀγχιμαχητὴς, ἀγχίπλοος, ἀγχιφανής. Observandum, autem est, pro ἄγχι etiam ἄγχει dixisse in cas. Dat. vel Ablat. veteres, ut, Latini dicunt *navi* & *nave* (Conf. omnino Animadv. ad Analog. p. 307.) unde ἀγχέμαχος pp. *in vicinia*, s. appropinquatione, *pugnans*, *cominus pugnans*. Denique cognata forma ἀγχοῦ, simili prorsus ratione, explicanda est. Ab ἄγχος nempe (quod ab *Hesychio* exponitur πνίγμα *strangulatio*, pp. *constrictio*, est *Gen.* ἄγχου. Hoc vero per ellipf. praepof. ἐξ vel ἀπὸ, pro ἐξ ἄγχου *e vicinia*, i. e. prope. Vide Herodot. Clio c. 9. κεῖται δὲ ἀγχοῦ τῆς ἐσόδε θρόνος, & sic apud Homerum saepissime. E. S.]

Ἄγχω. Quemadmodum ἄγγω ab ἄγω, sic ἄγχω ab ἄχω sunt. Ergo ut ἄγω & ἄχω, ita quoque ἄγγω & ἄγχω vicina verba. Id quod planissime apparet ex lingua Latina cum Graeca comparata. Quod enim

Grae-

Graecis ἄγχω, idem est Latinis ANGO, in usu, proprie *strangulo*. Significationem hanc accepit utrumque a generali notione *adducendi*, *cogendi in unum*: atque sic eximie notat *constringere* fauces, *strangulare*. Generalior autem notio cernitur quoque, in usitata hujus verbi significatione, quae est, *cogendi* quocumque modo, *coërcendive*. [Adscribamus unum alterumve locum, ex quo haec verbi proprietas paullo certius perspiciatur. Iliad. Γ, 371. Ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν. Ubi *Schol.* Ἄγχε· ἦγχεν, ἔπνιγε. *Aristoph.* in *Ranis*, vs. 470. *Qui canem nostrum Cerberum, protractum*, Ἀπῇξας ἄγχων *abduxisti* fauces *constringens* &c. Id. in *Vespis*, vs. 1033. *Incubi & febres*, οἳ τοὺς πατέρας τ' ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον. &c. Conf. THOM. MAGIST. voce Ἄγχει, & ibid. viros doctos. Porro hujus verbi *particip. act.* f. g. ἄγχουσα pp. *constringens* fauces, sive *suffocans*, eximie dicitur „ *herba* quaedam vim ha„ bens *suffocatoriam* & *strangulatoriam*." Vide *H. Stephan.* in Indice Thes. col. 265. & *Albert.* ad *Hesych.* col. 77. v. Ἄγχουσα. De origine verbi ἄγχω ab ἤγχα, pro ἴαγχα, a Them. ἄγγω, vide supra in Ἄγχι. E. S.]

Ἄγω. Vera stirps ea est, unde tot vocabula orta jam vidimus. Hujus propria notio, ut omnes primarum originum, generalis valde & vaga est. In primis tamen quaerenda in *motu* rei *impulsae*, & ita *motae*, ex uno loco in alium. Hinc sponte natae significationes *ducendi*, *ferendi*, *vehendi*, *adducendi*, *abducendi*, *educendi*, *eliciendi*, *impellendi*, *inducendi*,

ra-

rapiendi, *trahendi*, *populandi*, *diripiendi*, *hostili more vexandi*. Praeterea illa *ducendi*, *lancibus aestimandi*, aliaeque, ex his denuo ortae. Imo hinc apparet, quemadmodum *rex*, *dux*, *gubernator*, *praeceptor*, aliique, *qui praesunt*, ἄγειν dicantur: ut modo significet *regere*, modo *moderari*, modo *formare*, *instituere*, modo aliquid simile. Porro ex ista significatione *trahendi* apparet, quomodo significare possit *ducere in longum*, vel etiam, nominibus *temporis* junctum, *ducere*, *terere* tempus, similiaque.

Quum autem id, quod nimia vi *impellitur* ad aliquid, *frangi* soleat, inde quoque *frangendi* notio, quae fit ex *allisione*.

Ex ea autem porro nata est illa *rumpendi*. Tandem a *frangendo* translatum verbum quoque ad notionem *splendendi* seu *splendoris*, qui fit *refractione radiorum* lucis. Quae tamen maxime conspicua est, in derivatis ejus: ut postea, variis in locis, videbimus.

Huic autem postremae notioni vicina est ea *nitendi munditie*, & *puritate*: quam supra, in multis derivatis, jam vidimus.

[Ceterum Stirpi ἄγω cognatae sunt ἴγω, ἔγω, ὄγω, & ὕγω: de quibus vide infra, suis locis. E. S.]

Ἀγὼν, ῶνος. Est ejusdem prope formae, cujus nomen ἀγκὼν, de quo supra. [Nempe Ἀγὼν, ῶνος ab ἄγω, ἀγκὼν, ῶνος, ab ἄγκω descendit, hoc autem ab ἄγνυ, quod, cum augmento, ἔαγκα, e stirpe ἄγω Vide supr. p. 29. E. S.] Est ergo ἀγὼν, ubi plures sunt ἀγοί. Nam proxime oritur ab ἀγὸς, quod, ut

ut vidimus, ab ἄγω. Hinc follemnes *ludi*, ad quos, ex omnibus partibus terrarum, *principes* veniebant, eximie ἀγῶνες dicti. Sic enim in primis *quatuor* ludi Graeciae *follenniores*, vel certamina, ἀγῶνες ἱεροὶ dicebantur. Generalius autem quodcumque *certamen*, atque inde quoque *multitudinem*, hominum fpectantum certamen, ἀγὼν vocari folebat. Nec tantum ad *ludos* defignandos, fed etiam quodcumque *certamen difficilius*, quocumque modo inftitutum, adhibitum fuit. Unde porro fic dicitur *actio forenfis*, *actio* fabulae in theatro: quin imo, ulterius translatum, *quamcumque contentionem fummam*, & *fummum periculum* notat. [Nempe, quum nomina in ων, ῶνος, *locum* denotent, in quo plures *res* vel *perfonae* una fint, (vide fupr. voce ἀγκών,) facile apparet, qua analogia ἀγὼν ipfum *locum* fignificet, in quo complures fint ἀγοί. *Hefych.* Ἀγὼν· ὁ τόπος ἔνθα ἀθροίζονται οἱ ἀγωνισαί· ubi vid. *Albert.* Itaque ἀγὼν proprie *locus* eft *certaminis*, dein *certamen* ipfum &c. Vide *Etymol. magn.* in voce Ἀγών. E. S.]

Ἀδάρκης. Videtur effe ejusdem formae nomen cujus eft ποδάρκης. Eft itaque vox compofita e nomine obfoleto ἄδος, fimilive forma, quod a verbo ἄδω; de quo mox: & verbo ἄρκω, vel ἀρκέω. Quum autem ἄδος fignificare olim potuerit *congeftam*, & *condenfatam maffam*: inde ἀδάρκης, proprie fuerit *maffa condenfata*, quae fibimet fufficiat, quae *confiftat*, & *cohaereat*. Atque hinc *falfilaginem concretam*; quae, in locis paluftribus, arundini, aliisque plantis adnafci folet, fic vocarunt. [Defcriptionem vide apud *Diofcorid.*

ſcorid. L. V, c. 137. & *Plinium*, H. N. Lib. XXXII, c. 10. horumque interpretes.)

[Ἀδαχέω, ῶ (*Pruriginem excito, titillo, ſcabo.* Heder.) SUID. Ἀδαξῆσαι· τὸ κνῆσαι· —— καὶ ἀδαχεῖν· τὸ κνηθῆν· κ. τ. λ. ETYMOL. Ἀδαξῆσαι σημαίνει τὸ κνῆσαι καὶ ἀδαγμὸς, ὁ κνησμός. HESYCH. Ἀδάξομαι· κνήσομαι. *Idem.* Ἀδαγμός· κνησμός. Plura vide apud *Albert.* ll. cc. & *Foëſium* in *Oeconom. Hippocr.* voce Ἀδάξασθαι. Obſervat autem *Foëſius*, pro ἀδάξασθαι longe crebrius apud *Hippocratem* legi ὀδάξασθαι. Quemadmodum *Heſych.* etiam exhibet ὀδαγμός· κνησμός. & ὀδάξει· τοῖς ὀδοῦσι δάκνει· & ὄδαξ· τοῖς ὀδοῦσι ἐμπεφυκότες, ac ſimilia. Ex quorum comparatione veriſimile fit, ſtirpem τοῦ Ἀδάξασθαι eſſe ἄδω· τοῦ ὀδάξασθαι vero ἔδω, adeoque formas vicinas: quibus duobus verbis, ἄδω & ἔδω, cognatum etiam fuerit EDO Lat. Itaque ut ab *edo*, eſt *edax*, ita ab ἔδω, ἔδαξ; ab ἄδω, ἄδαξ. Porro ὄδαξ, pro ἔδαξ, mea quidem ex ſententia, contractum fuit ex ἔδακος, uti *bibax* ex *bibacus*, unde *bibaculus* & ſim. ἔδακος vero ab ἐδάκω quod ab ἔδακα, pro ἐέδακα, *praeter. perf. act.* verbi ἐδάω &c. Itaque ab ἀδάω, ἥδακα, eſt ἄδακος. Ab ἄδακος eſt ἀδακέω, quod cum adſpirata ἀδαχέω, in fut. ἀδακήσω. A ſimpliciori autem ἀδάκω, eſt *futur.* ἀδάκσω, ſ. ἀδάξω. Ab ἀδάξω iterum ἀδαξέω, unde ἀδαξήσω. De ſtirpe ἄδω, cum cognatis ἔδω, ἔδω, inferius dicendum erit. E. S.]

[Ἄδδιξ [*Menſura quatuor choenicum* H.] Etymol. Ἄδδιξ· μέτρον τετραχοίνικον. Euſtath. ad Homer. Odyſſ. τ, p. 1854. vs. 12. ἦν δὲ καὶ Ἄδδιξ μέτρον τι φασὶ τετραχοίνικον. Ἀριστοφάνης· ἀλφίτων μελάνων ἄδδιχα. Niſi peregri-

regrinum sit vocabulum, videri poterit dictum esse, per reduplicationem mediae, pro ἄδιξ, quod ab ἄδω, e stirpe ἄδω. Conf. infra ἀδινός, unde ἀδινῶς *confertim*. E. S.]

Ἀδελφός. *[Frater]* Oritur ex α & nomine δελφύς, notante *uterum*. Patet itaque, ἀδελφός respondere Lat. *uterinus*. Unde substantive *frater uterinus*, & generalius *frater*, sic dicitur. Adjective autem idem positum, significat *ex omni parte similem*. [Vide *Wolf*. ad Liban. Ep. 262. 374. 863. *G. Koenium*, ad Gregor. de Diall. p. 269. & viros doctos ibi laudatos. E. S.]

Ἀδέω oritur a simpliciori ἄδω vel ἅδω, quod ipsum superest, & suo loco explicabitur. Cum autem, ut ex derivatis, aliisque vicinis verbis, apparet, propria ejus verbi notio sit posita in *conferendo*, *congerendo in unum*, atque sic transferatur ad *copiam* rerum *congestarum*, *coacervatarumque*, designandam: inde porro ἀδέω significare potuit *satis esse*, *sufficere copia sua*. Quae notio tandem videtur peperisse illam, quae est verbi *placendi*, verbo ἀδέω tribui solita. Ea autem facile producere potuit eam *gratificandi*, *assentiendi*, similesque, quas alibi videbimus. [Vid. etiam infra v. Ἄδω, & ἄζω.]

Ἀδημονέω (*Gravissime angor* &c.) sine dubio oritur a modo memorato ἄδω, quod, ut suo loco videbimus, translatum ad *fastidium*, & *nauseam*, ex nimia *repletione cibi*. Inde porro transiit ad *animum*, ut fieri solet, & relatum fuit ad designandum *taedium* vehementissimum, cum *angore* & *moerore animi* con-

junctum, quod oriri solet ex *curis* nimiis, & *molestiis*, quasi *coacervatis:* quae notio conspicua est in nomine ἄση, formato a nostro verbo ἄδω. Unde quoque apparet, quemadmodum ἄση a λύπη differat, quocum aliquando conjungitur.

Jam autem ab ἄδω est ἀδέω, notans quoque *ejusmodi taedio affici.* Ab hoc autem derivatum est nomen ἀδήμων, quod (etsi obsoletum) significare debuit eum, qui quasi *nimia* doloris *satietate fatiscat.* „ Sunt enim nomina, in ων desinentia, generatim fere „ ejusdem naturae, cujus apud Latinos nomina in „ *osus:* ut adeo *copiam* significent *rerum*, quae pri- „ mitivo exprimantur, eamque saepe *nimiam* & *pra-* „ *vam.*" Hinc jam est ἀδημονία *gravissimus* animi *angor*, & ἀδημονέω *gravissime angi animo.* [„ Ab ἀδέω „ est ἀδήμων, ut ab ἐλεέω est ἐλεήμων. Ab ἀδήμων vero „ ἀδημονέω *pertaedeo*, ut ab ἐπιστήμων ἐπιστημονέω, *peritus* „ *sum*, & ab αἰδήμων αἰδημονέω, *verecundus sum.*" L. BOS de Etymol. Gr. p. 14. 15. Videetiam Cl. *Albert.* ad *Hesych.* voce ἀδημονεῖ, & *Biel.* Nov. Thes. Phil. voc. ἀδημονέω Xenoph. Hist. Gr. IV, p. 521. E. S.]

Ἄδην, vel ἄδδην [per reduplicationem, de qua vid. *Piers.* ad Moerid. p. 89. 90. „ *Ad satietatem* usque, „ *affatim, vehementer.*"] Est ejusdem generis adverbium, cujus est λήβδην a verbo λήβω; intercedente nomine, ut videtur, λήβη similive, & addita particula δην. Patet ergo, nostrum esse a verbo ἄδω, intercedente nomine obsoleto ἄδη, similive: quod idem esse potuit, atque ἄση, proprie notans *sufficientiam rerum congestarum*, & *repletionem.* Hinc ἄδδην in

in usu notat *confertim*, *affatim*, *abunde*, *largiter*, *satis superque*. Omisso autem altero δ, idem pronuntiatur ἄδην. [Ab ἄδω pp. *premo*, sive *constipo*, *coacervo*, est ἄδος, η, ον, pp. *constipatus*, *congestus*, *a*, *um*. Ἄδος, masc. gen., *substantive* adhibetur pro *satietate* s. *plenitudine insigni*. Hinc apud HESYCH. Ἄδος· κόρος, πλησμονή. ubi vid. *Albert*. Porro femin. ἄδη, itidem substantivo usu, notavit *satietatem repletionemve*. Superest hoc sensu *accusativus* apud Homer. Iliad. Τ, 423. Οὐ λήξω, πρὶν Τρῶας ἍΔΗΝ ἐλάσαι πολέμοιο. *Non cessabo*, *antequam Trojanos* SATIETAS *ceperit belli*; & Odyss. Ε, 290. Ἀλλ' ἔτι μέν μιν φημι ἍΔΗΝ ἐλάαν κακότητος. *Sed adhuc quidem ipsum dico* SATIETATEM *capturam esse miseriae*. Proprio sensu apud Athen. IV, p. 128 E. legi: εἰς ἄδην ἔχομεν βρώσιος, observavit cel. *Valck.* ad Herod. IX, p. 711. not. 10. Quod ipsum ἄδην, (& paullo fortius pronuntiatum ἄδδην) ut fieri solet, per ellipsin praepos. κατὰ, εἰς, similisve, *absolute*, positum, deinceps adverbialiter adhibuerunt, pro *ad satietatem usque*, vel *abunde*, *satis*. Ita rursus Iliad. Ε, 203. εἰωθότες ἔδμεναι ἌΔΔΗΝ: *soliti edere*, sive *pascere*, *satietatem*, h. e. *ad satietatem*. Et Iliad. Ν, 315. οἵ μιν ἍΔΗΝ ἐλόωσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο. *Qui illum* ad SATIETATEM *exerceant*, *etiam satis alioquin incitatum ad bellum*. Pro ἄδην, etiam dixerunt ἅδην, cum *spiritu aspero*; qua de re vide *Eustath.* ad *Homer*. Il. Ε, vs. 203. p. 538. l. 46. & p. 539. Il. Ν, 315. p. 933. l. 64. *Hesych.* Ἅδην· δασυνόμενον μὲν ἡδέως, καὶ τὸ εἰς κόρον· ψιλούμενον δὲ [ἄδην] ἡδέως. „Ἅδην" inquit „*cum spiritu aspero*, AD SATIETATEM"

&c. Hunc *spiritum asperum* Latini reddere solent per ſ, uti v. g. ἧμι est *semi*; ὑπὲρ *super*; ὑπὸ *sub*; ὕδωρ Lat. vetus *sudor*, h. e. *aqua*, Lucret. L. II, 464. Quâ analogiâ Lat. SATIS erit ἅτις, quod (litĕra vicina τ, pro δ, substituta) facile apparebit esse Gr. ἅδις; adeoque cognatum superiori isti ἅδην. E. S.]

Ἀδὴν, ένος, pp. a memorato verbo ἅδω significat *massam*, quasi, *densam* partium *congestarum*: unde eximie, apud Medicos Graecos, notat *massam carnis simplicem*, & quasi *constipatam* ex variis particulis, atque adeo eximie *glandulam*. Est autem ejusdem formae nomen, cujus est ἀῤῥὴν, ποιμὴν, ὑμὴν &c.

[Ἄδης *Orcus*. Vide infr. sub Ἀΐδης, suo loco.]

Ἀδινὸς, ἡ, ὸν. Forma convenit cum nomine πυκινὸς, ἡ, ὸν, similibusque: ut dubium non sit, quin, quemadmodum πυκινὸς originem habeat verbum πύκω, sic ἀδινὸς natum sit a verbo ἅδω, quocum etiam significatione plane convenit. Notat enim *confertus*, *densus*, *multus*, *frequens*, *continuus*, & similia.

Ἀδράχνη genus arboris est, quam *portulacam* vocant Latini. Nomen autem accepit a natura sua: estque vox composita ex ἁδρὸς & ἄχνη. [Est, nempe, vox formae ἀράχνη, quam, similiter fere, compositam esse ex ἄρω & ἄχνη, infra statuit cel. *Lennepius*. De ipsa arbore, *Plinius* H. N. Libr. XIII, c. 22. ADRACHNEN „ inquit" „ omnes fere Graeci *portulacae* „ nomine interpretantur; cum illa sit herba & *an-* „ *drachne* vocetur, unius literae diversitate. Cete- „ rum *adrachne* est silvestris arbor, neque in planis „ nascens, similis unedoni, folio tantum minore &

„ *nun-*

„ *nunquam decidente*, cortice non fcabro quidem, „ fed qui circumgelatus videri poffit: tam triftis adfpectu eft." Quibus perlectis verifimilior fortaffe videri poffit conjectura, ἀδράχνην, per contractionem, dictam effe pro ἀδερχίνην, hoc vero compofitum ex ἀ *privativo* & δραχίνη, a δράχνης, pro δεραχίνης, quod a ftirpe δέρω *excorio* &c. E. S.]

Ἀδρὸς. Quemadmodum ἀγρὸς vidimus effe ab ἄγω: fic ἀδρὸς eft ab ἄδω. Hinc ἀδρὸς *pp.* notat quafi *confertus*, *condenfatus*, *ftipatus*, atque inde eximie *validus*. Praeterea, *multus*, *magnus*, *abundans*, *maturus*, & fimilia. [*Hefych.* Ἀδρὸς explicat παχὺς, μέγας, πολύς: & ἀδρὸν fimiliter παχὺ, μέγα, δαψιλές: denique ἀδρότερον, ἐντρεφέστερον. Vide omnino *Foëf.* in Oecon. Hippocr. v. ἀδρός. Cognata etiam forma fuit ἀδρὺς, unde ἀδρύνω *Craffum reddo*, & ἀδρύνομαι *Craffefco*, *turgefco* &c. Ἄδρυνσις *Craffatio* &c. Conf. Etymol. magn. p. 18. *H. Stephan.* Thef T. I, col. 108, & *Biel.* Thef. T. I, p. 27. E. S.]

Ἅδω. Eft ipfa ftirps. Ut autem verbi ἄγω propria poteftas pofita eft in *motu*, qui fit rei *motae* ex uno in alium locum: fic hujus verbi propria notio quaerenda eft in *motu*, qui fit, res plures in unum *congerendo* & *coacervando*; unde nata ifta *complendi*, *explendi*, *acervandive* notio, quae in tot derivatis confpicua eft. Inde porro profecta denuo *fatiandi* notio, quae, fere ut propria, huic verbo, & quibusdam ejus derivatis, adhaefit. Alias autem translationes, inde factas, jam vidimus in verbo ἄδω, quod, *fpiritu* mutato, in ufu diftingui folet ab ἅδω,

quod significationem in primis sequitur verbi nostri ἄδω. Ab ea porro *satiandi*, nata fuit notio illa *fastidiendi* & *nauseandi*, quae in nomine derivato ἄση, hujusque derivatis, in primis cernitur. Propius paullo a generali notione verbi ἄδω abest ea verbi memorati ἄδω, significantis quasi, *satis superque habere*, vel ἅδδην ἔχειν. Dicuntur autem eximie καμάτῳ ἀδδηκότες, *qui plane defatigati sunt labore:* ita ut eo, tanquam *gravi mole* rerum, oppressi succumbant, quae vis proprie in natura hujus verbi inest. [Reperitur haec phrasis καμάτῳ ἀδδηκότες, vel ἀδηκότες, apud *Homer.* Iliad. κ, 98. 312. 391. 471. Odyss. μ, 281. ubi vide *Clark.* & *H. Steph.* Thes. T. I, col. 1441. 1442. coll. *Eustath.* p. 792, l. 37. 807, l. 24. 833, l. 13. 1721, l, 56. & infra v. ἄζω. E. S.]

Ἄεθλος. *[Certamen]* Proprie est ab ἀέθλω pro ἄθλω, ut ἀίξω pro ἄξω & similia. Ἄθλω autem est, quasi contractum ex ἀθάλω, & hoc ab ἀθάω, quod tandem ab ἄθω. Cujus verbi cum nulla fere vestigia, in Lingua Graeca, supersint, (nisi forte proxime inde ortum ἄθως; quo nomine olim varii *montes* dicti fuerunt, forte a *mole* & *acervo:)* propria ejus potestas repetenda est a vicino verbo ἄδω &, quod videbimus deinceps, ἄτω. Vidimus, quemadmodum ἄδω fuerit positum de iis eximie, qui, *gravi labore defatigati* & *oppressi*, quasi *succumbant.* Vidimus, quemadmodum ἄδω sic notionem habeat *magna copia congerendi*, & *coacervandi:* in quibus manifesta significatio *gravioris laboris* fit. Inde itaque, sponte veluti, fluit notio ista, quae voci

ἄεθλος,

ἄεθλος, & contract. ἆθλος, tanquam propria tribuitur; *laboris* nempe *gravioris*, *molestiorisque*. Ex qua dein significatione nata est illa *certaminis difficilioris*, praeterea *praemii certaminis* & similium. Quin inde ad *miseriam*, & similia, translatio facta est in variis hujus nominis derivatis: quemadmodum ἄθλιος *miser*, *aerumnosus*; atque ita aliquando ἀεθλεύω significat *mala tolero*, *perfero*. [Nisi sit ab ἄθω, pp. *tendo*, contendo. Vid. in αἰθήρ. E. S.]

Ἀεὶ *[Semper.]* Origo est verbum ἄω, de quo suo loco dicendum. Videtur autem a notione *spirandi*, in derivatis quam plurimis hujus verbi, translatio facta esse ad temporis *durationem*: ut, variis in locis, postea videbimus. Est autem αἰεὶ proprie quasi *dativus* antiquus nominis masculini αἰὴς, cujus loco productior forma αἰὼς *neutrum* propagavit αἰὲν, simili modo, ut ab εἰς ἐν est. Ἀεὶ autem & αἰεὶ poetis idem est, quod vulgo in usu αἰεὶ *semper*. [Uti a πόλις, in *Dat. Sing.* est πόλει, ab ὄφις, ὄφει &c. ita ab αἰὲς, αἰεὶ, ab αἰὴς, αἰεὶ &c. αἰὲν vero *neutrum*, est *participii* ἀεὶς, ἀεῖσα, ἀέν, pro quo, in neutr. gen. etiam αἰὲς Lacon dixit apud *Aristophanem*, laud. *Mattaire* de Dial. Dor. p. 244. B. Stirps ἄω pp. *spiro* &c. Itaque αἰεὶ pp. est *spiratione* h. e. *leni processu*, & quasi *perpetuo effluxu* temporis, atque adeo *duratione* haud *interrupta*; αἰὲν vero dictum pro κατὰ αἰεὶ, *per* tempus *spirans*, effluens &c. E. S.]

Ἀείδω *cano*, idem est, quod ᾄδω; unde ἀηδὼν, & hujus loco ἀείδων, *luscinia*, [quasi *canens*, vel *cantor* eximie] sic dicta a *canendo*. Potest quidem nostrum

ἀείδω, ex rationibus linguae Graecae analogicis, referri ad stirpem ἄω; (quod ὀνοματοπεποιημένον esse, jam supra vidimus, in voce ἀΐζω:) sed non opus est, ut eo adscendamus: ac verius puto, hoc ipsum esse verbum ὀνοματοπεποιημένον, a *sono*, nempe, factum, qui identidem voce canentis repetitur, hujus verbi pronuntiationi fere similis. Similis certe ratio videtur quoque verbi ὕδω, significantis itidem *cano*; de quo suo loco. Tribuitur autem eximie nostrum verbum *poetis*, carmina sua *canentibus*, uti *oratoribus* proprium fuit λέγειν. [Vicina huic verbo ἀείδω, alia fuit forma ἀοίδω, itidem a *sono*: unde ἀοιδὸς, ἀοιδὴ, & hinc denuo ἀοιδέω, contractum in ἀοιδῶ; porro ἀοιδέω unde ἀοιδήσω, ἀοιδιῶ, apud *Etymol.* c. 116. quin & ἀοιδιάω, unde apud *Hesych.* (ex Odyss. κ, 227.) ἀοιδιάει· ᾄδει, ὑμνεῖ. E. S.]

Ceterum pro verbo ἀείδω, per contractionem dicitur ᾄδω. Nomen Ἀοιδὴ contractum peperit ᾠδὴ, unde Latini ODAM dicunt, id est *cantilenam*. LENN. *alio loco.*

Ἀείρω *tollo.* Est ab ἄειρ, & hoc ab ἄρω: de quo suo loco. Notat autem proprie, quasi, *tendendo, sustentandove, in altum tollo:* [*Hesych.* Ἀείρω· ἄνω αἴρω & αἰωροῦμαι· ἄνω αἴρομαι.] Unde quoque *admovendi* [uti v. gr. vini poculum ori *admovetur*, Il. ζ, 264.] aliaeque significationes ortae. [Ab ἀείρω deinde ortum ἄειρος, & hinc rursus ἀειρέω, ex quo productum ἀειρέθω; quod nobis servavit *Etymolog.* c. 8; 22. E. S.]

Ἄελλα *procella, turbo.* Originem habet verbum ἄω *spiro, flo.* Unde nomen ἀὴρ proxime descendens,

vulgo

vulgo quidem *aërem* notat; nonnunquam tamen etiam *aërem tenebricosum*, & quasi *nubibus densum*. Ab hujus nominis *dativo* ἀέρι, *adjectivum* est ἀέριος, &, forma diminutiva, ἀέρυλος, quod contractum produxit masc. ἄελλος, cujus fem. est ἄελλα. Notat itaque *tenebricosam*, & eximie, substantive positum, *aërem tenebricosum*, *turbulentum*, atque adeo *turbinem* & *procellam*.

[Ab obsoleto verbo ἄλω *volvo*, cui vicina fuerunt αἰλέω, ἴλω, εἴλω cet. productum est ἀέλω *volvendo colligo*, *conglobo*. Ex qua notione, in Etymol. col. 143: 49. superest ἀελλὲς, i. q. συναθροιζόμενος: & ibid. col. 407: 31. 33. ἄελα i. q. ταραχὴ τῆς θαλάσσης, ἢ τοῦ ἀέρος, quasi *convolutionem*, *conturbationemque* adeo, dixeris. Pro ἀέλω dixerunt deinceps ἀέλλω, uti pro σέλω σέλλω: in quo quidem verbo ἀέλλω significatio *volvendi* tributa fuit *vento*, obvia quaevis, vi sua, *convolventi* & *avehenti*. Conf. Etym. col. 20: 1. Ἀέλλεται· πνεῖ. Ab eodem ἀέλλω porro est ἄελλος *convolvens*, *corripiensque* cuncta, adeoque per metaphor. μαινόμενος, apud *Hesych.* in Ἄελλος, quo loco clar. *Albert.* T. I, col. 110. opportune observavit, unam quoque *furiarum* AELLO dici ab *Hesiodo*, Theogon. vs. 267. haud dubie ab *insania*, cuncta *corripiente* & *conturbante*. Hinc tandem nostrum ἄελλα, h. e. συστροφὴ ἀνέμου ἄγαν πνέουσα, Etymol. col. 778: 12. Qua voce eleganter usus fuit princeps poëtarum Iliad. B, 293. Ὅν περ ἄελλαι χειμέριαι ΕἸΛΈΩΣΙΝ, ὀρινομένη τε θάλασσα: ubi ad originem alludi notat Eustath. p. 223: 12. Adde omnino Iliad. M, 40. 49. Ἶσος ἀέλλῃ—

Ὡς Ἕκτωρ, ἀν' ὅμιλον ἰὼν ΕΙΛΙΣΣΕΤΟ. E. S.]

Ἀέξω *[provebo, accumulo,* AUGEO H.*]* productior forma est a verbo ἄξω, unde quoque descendunt αὔξω, αὐξέω, αὐξάω. Solent, nempe, ista ratione, tanquam nova denuo verba, verborum quorundam primitivorum *futura* considerari. Constat autem, ἄξω esse proprie *futurum* verbi ἄγω, de quo supra; ubi vidimus, ἄγειν significare proprie *adducere in unum*, atque inde *congregandi* notionem proficisci. Hinc porro nata significatio *augendi*, quae huic verbo nostro subjecta est. Quod ipsum verbum Lat. AUGEO non aliud est, quam Graec. αὐγέω, formatum ab αὔγω, cujus *futurum* αὔξω vidimus. [Possis & hoc modo concipere, ut, quemadmodum ab ἄγω, ortum αὔγω, mox ἄυγω, ἀυγάω, ita ab eodem ἀγῶ, primum quidem descenderit ἀέγω, & hinc porro ἀέγσω, ἀέξω. E. S.]

Ἀετός *[aquila.]* Verbum ἄω a *spirandi* notione generali, sponte quasi, transiit ad *flatum* venti *spirantis* designandum eximie, in multis derivatis; quemadmodum ἀήτης, quod ab ἀέω, productiori forma verbi ἄω, cujus verbi ἀέω tertia persona praeteriti perfecti pass. ἤηται, praeter nomen ἀήτης, nostrum quoque peperit ἀετός. Differunt autem, natura sua, *duo* haec nomina, eodem modo, ut ποιητὴς, & ποιητός. Quod enim in altero η, in altero ε est, illud in his rebus momentum nullum habet: quum literas *longas*, η & ω, ignoraverint antiquiores Graeci. Uti itaque ποιητὴς, vi terminationis suae, *personam agentem* notat, *eum adeo qui faciat:* sic ἀήτης dici-

dicitur proprie *qui flat*, & abſolute, *ventus*. Ut [vero] ποιητὸς paſſive ſignificat *factus*, ſic ἀετὸς is proprie eſt *qui fertur*, quaſi *vento ſpirante* vel *aëre*, eoque *ſuſtentatur*. Hinc eximie *aquila*, ſic dicta ob altiſſimum volatum, quo ſupra aërem veluti ferri, & a vento ſuſtineri videtur. [Eo fere ſenſu, quo de *ſcarabaeis* Laco ait, apud Theocrit. Idyll. V, 114. Καὶ γὰρ ἐγὼ μισέω τὼς κανθάρος, οἵ, τὰ Φιλώνδα Σῦκα κατατρώγοντες, ὙΠΗΝΕΜΙΟΙ ποτέονται. Neſcio tamen, an rectius ſtatui poſſit, *aquilam* dictam fuiſſe ab *impetu* acerrimo, quo, fulminis inſtar, in praedam fertur. Etymol. Ἀετὸς, παρὰ τὸ ἀΐσσειν, τὸ ὁρμᾶν, αἰετὸς καὶ ἀετός. Non, quod ἀετὸς (ſecundum analogiam Grammaticam) fit ab ἀΐσσω, quippe quod productum eſt ab ἀΐξω, futuro verbi ἀΐω, ſed quod obſol. verbum ἀέω, unde proxime deſcendit noſtrum ἀετὸς, vicinum fuerit forma ſua alteri iſti ἀΐω, quod, uti ſtirpe primaria ἄω, ita ſignificatione cum noſtro conveniat. Teſtis *Heſych.* in Ἀΐσσει—ὁρμήσει, & Ἀετῆς πνόος. Ex qua poſteriori, Ἀεσίφρων, pp. *ſpirans* (h. e. πνέων *impetuoſus*) *mente*, pro *levi*, ſive potius *furenti*, ponitur, Il. Υ, 183. ἔμπεδος, οὐδ᾽ ἀεσίφρων: coll. Il. Ψ, 603. 604. & Od. Φ, 302. ἀεσίφρονι θυμῷ quod Clark. reddidit *dementi* [pp. impetuoſo] *animo*, HESYCH. autem κοῦφας ἔχων τὰς φρένας, & ETYMOL. col. 20: 48. ὀξύφρων. Ceterum de aquilae *impetu* acerrimo adi Bochart. Hieroz. P. II, L. 2, c. 2. Obſervandum autem eſt, pro ἀετὸς etiam uſurpari αἰετός: quod derivationem noſtram magis adhuc confirmat. Etymol. Αἰετός· λέγεται δὲ ἀετὸς, παρὰ τὸ ἀΐσσειν cet. E. S.]

[Ἀίω

[Ἀίω. Verbum obsoletum, pro quo poëtae adhibent ἄημι. Stirps ἄω, pp. *spiro*, unde ἀίω, αἴω cet. Proprie notat *spirationem*, *respirationem*, *fortiorem*, qualis exprimitur ipsis verbi hujus literis, estque v. gr. hominis magno labore defatigati: unde, porro, per synecdochen, αἴω est *dormio*. Vide Hesych. Ἀίσαι· ἀῆσαι i. e. *spirare*: & alia, apud Stephanum. Conf. dein Odyss. Γ, 151. 490. Ο, 40. 188. Τ, 342. ubi reperies formas ἄεσα, ἀέσαμεν, ἄεσαν, ἀέσαι, hinc manifesto ductas, coll. etiam Eustath. p. 1461: 61. ἀέσαμεν ποιητικὴ λέξις ἀντὶ τοῦ ἀνεπνεύσαμεν, & 1866: 50. ἄεσα, ἤτοι ἀνέπνευσα. A *spiratione fortiori* simul orta est notio illa *impetus* ardentioris, de qua diximus in voce ἀετός. E. S.]

Ἄζω. Duplex verbum ἄζω & ἅζω, etsi iisdem literis exarari solitum, non tamen idem est, & ejusdem originis: ut existimasse Grammatici videntur.

Prius ἄζω non videtur differre proprie, nisi forma, a verbo ἀάζω, quod supra vidimus, & est ab ἄω, notatque, ut illud, *halitum calidum efflare*: unde, ad ventum *calidum* similiaque, quibus res *siccari* possunt, translatum, porro notat *siccare*, *arefacere*.

Alterum ἅζω pertinere arbitror ad originem ἅδω, cujus figuratam notionem *placendi*, & similes, supra jam vidimus in voce ἀδέω: atque inde profecta videtur ista *venerandi* significatio, quam verbo huic adsignare solent Grammatici. Est enim ab ἅδω proxime ortum Doricum ἅσδω, quod respondet Jonico & Attico nostro ἅζω. Litera ζ enim composita est ex σ & δ. [Equidem vix persuadeor, verba ἄζω &

ἅζω,

ἅζω, ab ipsis veteribus inter se permista, esse originis diversae: tam parum certe atque ἅβρα & ἁβρὸς, ἁγὸς & ἄγος, similiaque, spiritu distingui solita, cel. Lennep. originis esse diversae statuit. Ergo potius sic statuerim: utrumque verbum ἅδω & ἄδω, unde analogice descendunt ἅζω & ἄζω, primarie significasse *premo*, premendo denso, constipo, & intrans. *pressus sum*, haereo, adhaeresco cet. Ab *adhaerescendo* orta est notio *placendi*, in ἁδέω, ἁνδάνω, eadem prorsus metaphora, qua aliud verbum ἀρέσκω & ἀρέσκομαι, (quod ex ἄρω, ἀρέω, ἀρέσω, ortum pp. nihil aliud est, quam Lat. ARESCO) a notione *adhaerescendi* transit ad illam *placendi*; unde ἥνδανε θυμῷ pp. est *haesit animo*, & Hebr. רָצָה *placere*, pp. est *adhaerescere*, uti v. gr. Jes. XLII, 1. Porro, ex eadem origine *premendi* sive condensandi, & haerescendi, in nostro ἄζω, (pro ἄδσω ex ἄδω) est significatio *siccandi*, quatenus, nempe, corpora expressis humoribus *exsiccantur*, & minorem in molem quasi *comprimuntur*: cujus translationis ratio vel ex ipso Lat. ARESCO, (quod Latinos in significatione *propria*, Graecos autem in *impropria*, adhibuisse modo vidimus,) satis perspicua est. Conf. Il. Δ, 487. & Hesiod. Ἐργ. vs. 587. porro Θεογ. vs. 99. ubi notat *luctu exarescere*.

Vicissim verbo ἅζω, sive potius forma *Media* ἅζομαι, ex eadem illa *premendi*, comprimendi, reprimendive, vi propria, in ἅδω, notari potuit *comprimo*, *reprimo* me, vel etiam *comprimo* os meum, prae *metu*, vel *veneratione*, aut *pudore*: qualis metaphora est

in

in Hebr. קָצַף aliisque verbis. Hinc igitur ἄζαι, vel & ἄζοι, teste Eustathio, c. 1024: 44. & 1090: 56, aliisque, apud Stephanum dicti sunt *servae, servique*, metu dominae, vel heri sui semet *reprimentes*, & ἄζομαι apud Hesych. est i. q. αἰσχύνομαι, σέβομαι &c. Conf. jam porro Iliad. Α, 21. Ε, 434. 830. Ζ, 267. Ξ, 261. Od. Ι, 200. 478. Ρ, 401. Hesiod. Asp. 585. Theog. 532. E. S.]

Ἀηδών *Luscinia*. Vidimus jam supra, in voce αὐδῶ, oriri hoc ab αὐδῶ, quod non, nisi forma, ab ἀείδω differt.

Ἀήρ, ἀέρος, AER. Est ab ἄω [sive αὔω] *flo, spiro*. Ἀὴρ ergo est *qui flat*. Idem autem, solis radiis privatus, *tenebricosus* est, unde factum, ut in femin., ἀὴρ quoque significaret *caliginem*. [Notio *caliginis* fortasse rectius derivari possit a *spirando*, exspirando, exhalando: quatenus *exhalationes* vaporum tenebras inducunt. Sane de *exhalatione* balnei vapidi *Galenus* (laud. Stephano) posuit, quin & ἀέρα pro *aëre nubilo* est apud Homer. Il. Ε, 864. ubi vid. *Clark*. & Hesiod. Ἐργ. 449. Ceterum cf. Socr. ap. Plat. in Cratyl. Opp. T. I, p. 410. E. S.]

Ἀήσυλος. Est ejusdem formae nomen, cujus ἀγκύλος, καμπύλος, & similia. Itaque oriri debuit a simpliciori nomine ἄησος, similivi forma obsoleta: quemadmodum a Dorico μίκκος, vel Aeol. μίκκυς (quod idem ac μικρὸς) formatum μικκύλος; ab ἡδὺς, ἡδύλος cet. Est autem hoc ἄησος pronuntiatum, Jonico more, pro ἄασος, quod ortum a nomine ἄση, quam vocem supra, in verbo ἄδω, vidimus notare inter alia *molestiam*, sive ea oriatur ex *copia* aerumnarum *coacervatarum*,

tarum, quarum quasi pondere *pressus* aliquis *gemat*, sive ex dolorum nimia *satietate*. Jam ἀ praefixo, ab eo nomine adjectivum est ἄασος, quod non potuit non notare *valde molestum noxium* atque adeo *ingratum:* quae significationes vulgo tribuuntur voci derivati ἀήσυλος. [Nisi praeplaceat fortasse derivatio alia apud Etymol. Ἀήσυλος - ἀπὸ τοῦ ἥδω, ἥσω, ἥσυλα, καὶ ἀήσυλα· τὰ μὴ τέρποντα. Quo pacto ἀήσυλα ἔργα apud Hom. Il. Ε, 876. eadem fere fuerint quae alibi ἀεικέλια. Pro ἀήσυλος dixisse etiam videntur ἀήσυρος. Conf. Albert. ad Hesych. T. I, p. 122. E. S.]

Ἄητος. Jonice pronuntiatur pro ἄατος, quod contractum effertur quoque ἆτος. Est autem ἄατος, ex ἀ & ἆτος, quod est a *tertia* praet. Pass. verbi ἄδω *satio, expleo:* ut supra vidimus. Hinc ἄητος, ἄατος, & ἆτος pp. est *inexplebilis, insatiabilis:* unde porro *magnum, imperterritum* similiaque, significat. [Vid. Il. Φ, 395. & Alb. ad Hesych. in voce. Nescio tamen an ἄητος habendum sit pro derivato verbi ἄημι *flo, spiro:* unde ἄητος *vehemens*, pp. *spirans*, Etymol. Ἄητον· δεινὸν, ἰσχυρὸν, μέγα. Ex qua Etymologi interpretatione, comparatis phrasibus ἀήτης δεινὸς ἀνέμοιο &c. videri possit, ἄητον, pp. datum fuisse mari, & notasse *vento agitatum*, cet. Unde dein aliis rebus tributum, significaverit *immane, vehemens, insatiabile*. E. S.]

Ἀθάρα. Origo videtur obscura. Forte, ut quidam volunt, nomen est ex lingua Aegyptiaca repetendum. Notat autem *pultem*. [Vide viros doctos in Hesych. Alb. T. I, col. 124. voce ἀθάρα.]

Ἀθέλγω

Ἀθέλγω. Ortum ſine dubio eſt a verbo θέλγω *mulceo*. Unde ἀθέλγω *valde mulceo*, & ſic eximie [per metonymiam adjuncti] *mulgeo* notat. Simili ratione verba eadem, quaſi, ſunt σπαίρω & ἀσπαίρω, σπάζομαι & ἀσπάζομαι. [Etiam pro *ſuctu detrabo*, vel *trabo*, veluti *ſugendo*, adhiberi, ait *Foëſius*, in Oecon. Unde ſuſpiceris, ſtirpem remotiorem verbi ἀθέλγω eſſe ἕλω *trabo*: ex quo ſpiritu aſpero in θ reſoluto, facta θέλω, θέλγω, uti a praeterito verbi ἕλω eſt ἕλκω, TRAHO. Itaque hoc pacto apud Nicandrum, ex emend. Foëſii, eſt ἀθέλγειν· ἕλκειν cet. E. S.]

Ἀθήρ *pars ſpicae acuta*. Origo incerta. Vox forte ex Aegypto, vel proxime etiam e Scythia in Graeciam tranſlata fuit. [Stirps videtur eſſe ἄθω, unde αἴθω &c. ejuſdem fere indolis ac θέω cet. pp. *tendo*, extendo, protendo. Hinc ἰθύς *recta protenſus*, *directus*, *porrectus*; ἰθύω *recta feror*, cet. Itaque ἀθήρ pp. fuerit *protenſus*, pecul. *mucro* gladii, lanceae, ſpicae cet. Ex eadem origine Ἄθως, *Athos*, mons celeberrimus, nomen videtur habere, quaſi dicas *protenſum* eximie. Eſt enim ὁ Ἄθων ὄρος ὀξύτατον, ὑψηλότατον κ. τ. λ. Strab. Geogr. Exc. Lib. VII, p. 331. a. E. S.]

Ἀθραγένη eſt nomen arboris [apud Theophr. H. P. L. V, c. 10. p. 117.] Compoſit. ex ἄθρα [cujus Plurale ἄθραι apud Heſych. ſupereſt, exponiturque ἀπειλαὶ καὶ ανατάσεις, q. d. *directiones*, *intentationes*. E. S.] & γένη, quod poſterius eſt a γίνομαι vel γένομαι. Prioris partis ratio incertior videtur. Legi poſſunt Botanici veteres.

Ἀθρέω.

Ἀθρέω. Vicinitas vocis ἀθρόος, *confertus*, efficit, ut credam, ἀθρέω originem habere obfoletum verbum ἄθω, unde fic oriri potuit: ἄθω, ἀθέω, ἀθέρω, ἀθερέω, ἀθρέω. Ut adeo proprium videatur ei maxime, qui *aciem oculorum intendat*, *ad rerum* COPIAM, *in unum* CONGESTAM, *fpectandam & confiderandam*. Non abfimili ratione, in voce ἄεθλος, vidimus fignificationem translatam effe a *re fpectanda* ad *fpectatores*. De verbo autem ἄθω dictum jam in nomine ἄεθλος, [& ἀθήρ. Vide tamen, an fimplicior fit etymologia, fi ftatuerim, a notione *tendendi*, quam verbo ἄθω vindicavimus, effe eam *intendendi vifum*: ut ab ἄθω, ἀθέω, ἀθερω, ἀθερέω, factum fit ἀθρέω, & hoc idem fit quod ἀτενίζω: recteque adeo *Etymologus* explicuerit ἀθρεῖν, τὸ μετ' ἐπιτάσεως θεωρεῖν. Unde jam facile intelligas emphafin Homericam, Od. M, 232. Οὐδέ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην· ἔκαμον δέ μοι ὄσσε, Πάντῃ παπταίνοντι. Ubi *oculi* pinguntur, nimia *intentione* vifus, *defatigati*. Itaque recte etiam *Apollonius*, & *Hefych.* noftrum ἀθρῆσαι expofuerunt per ἀτενίσαι. Vide quoque *Ariftoph.* in Thefmoph. vs. 665. *Hippocr.* de Morb. Mulier. I, 5. p. 595: 29. E. S.]

Ἀθρόος. Docet fignificatio hujus nominis, non aliunde id effe, quam ab antiquo ἄθω, quod proximum effe verbo ἄδω *congero*, *coacervo*, jam fupra vidimus. Non poteft autem non proxime oriri, a modo memorato verbo ἀθρέω, vel vicino ἀθρόω: ut adeo proprie admodum fignificet *confertus*, *in unum collectus*, *coacervatus*. [Mea quidem ex fententia verbum ἄθω pp. fignificavit *tendo*. Hinc igitur ἀθρέω pp.

 fuerit

fuerit *contentus*, *intentus*, Oppos. *remisso*, *laxoque*. Ita certe *Galenus* apud *Foës.* in Oecon. τὸ ἀθρόον „ inquit" τὸ ἐσφιγμένον, ἑαυτῷ τε συνεχόμενον: & apud *Ælian.* V. H. I, 4. τὸ ἀθρόως πίνειν, Belg. *in eenen teug drinken*, quasi *contente*, vel *continuo*, *libere* opponitur τῷ ἀνέδην πίνειν, *remisse bibere*. Porro ἀθρόος pp. dicitur de eo qui *magno* cum *studio*, & quasi *contente* aliquid facit: adeoque de *celeri*, *festinante*, Il. Β, 439. Ξ, 38. cet. Alio denique flexu ἀθρόος, Belg. *gespannen*, *opgespannen*, dicitur de *denso*, *conferto*, *frequenti*. &c. Il. Ο, 657. Σ, 497. Υ, 236. Od. Β, 356. Δ, 405. Ι, 544. Ν, 122. Veteres diverso spiritu diversas significationes, hac in voce, videntur designasse. Vid. *Etymol.* col. 25: 53. 655: 21. E. S.]

Ἀθύρω. Et hoc videtur repetendum ab ἄθω. Mos nempe puerorum, puellarumque *ludentium* est, ut *ludentes*, quae ipsis sunt ludicra maximo molimine in unum *acervum* congerant. Hinc factum videtur, ut ἀθύρω, a notione ista *conferendi in unum* & *congerendi*, significationem acceperit *ludendi*, *puerorum more*. Ex qua notione reliquae hujus verbi sponte fluxerunt. [Videtur haec derivatio, primâ fronte, vehementer commendari illo Homeri Il. Ο, 362-364. ὡς ὅτε τις ψάμαθον παῖς cet. quod tamen si propius inspexeris, non idem, credo, senties: Imo comparatio ejusdem loci Homerici efficiet fortasse, ut veram esse dicas *Etymologi* conjecturam, qua ponitur, verba θύρω & ἀθύρω esse παρὰ τὸ θύω, τὸ ὁρμῶ, atque adeo, cum α praemissa *intensiva*, ἀθύρω idem esse quod ἀγωνίζεται, παίζει

παίζω. Vide ipsum col. 26. Consentit *Eustath.* p. 1848: 56. ad Od. Σ, 322. Ἀθύρματα κατὰ τοὺς παλαιοὺς παίγνια, συντήματα· παρὰ τὸ ἄγαν θύειν, ὅ ἐστιν ὁρμᾶν. Adde *Steph.* Th. L. Gr. sub θύρα, col. 1618. E. S.]

Αἰ Lat. *Si.* Proprie *Doricum* est, nec, nisi dialecto, differt ab εἰ si, & hoc est ab ἴα, cujus productior forma ἰάω notat *sino.* Videtur autem proprie quasi *Imperativus* esse ἴε, & contracte ἶ, quasi dicas SINE, *permitte.* Unde facta est particula, qua aliquid significatur *concedi* vel *permitti*, sub *conditione.* Unde particula *conditionalis* dicitur. Eandem originem habent particulae ἐάν [pro ἴαεν, ab ἰάω, quod cognatum τῷ εἴω, unde SEINO, SINO] & ἄν, ut & ἴα, [pro ἴαε] de quibus suo loco. [Simplicius tamen videri queat, Gr. αἰ idem proprie esse ac Lat. *esto*, ut Belgae dicunt *het zij zoo*, pro *indien dit nu zoo is*, *indien zoo.* E. S.]

Ἂι, vel ἆι Lat. HEU. Interjectio est facta *a sono*, unde variam vim habet.

Ἀιάζω *Lugeo.* Verbum factum est a *sono* ingeminantis αἰ, αἰ, quod est *lamentantis.* [Etymol. Ἀιάζω· παρὰ τὸ αἰ, σχετλιαστικὸν ἐπίῤῥημα γίνεται αἰάζω, τὸ θρηνῶ, ὡς λίαν, λιάζω.]

Ἀιανὸς adjectivum est, formatum a nomine Ἄιας, vel Ἄιαν. Proprie autem ἄιας, vel αἴαν, dicitur *qui luget*, vel *lugubria patitur* nomine formato a verbo modo memorato αἰάζω, similive forma. Cujus verbi *secunda perf. Praeteriti Pass.* Dorice pronuntiata ἄιαξαι, vel ᾔαξαι, nomen produxit AJAX, quemadmodum a Latinis dicitur is, qui Graecis Ἄιας

A memorato αἰαι nostrum αἰακὸς notat *lugubris*, *luctuosus*, & inde *gravis*, *acerbus*. [Conf. omnino *Sophocl.* Ajax, vs. 682. apud *Albert.* ad *Hesych.* T. I. p. 134. n. 20. E. S.]

Αἰβοῖ. Interjectio est facta a *sono*, cujus generis multa sunt apud Graecos.

Αἰγανέα, & αἰγάνεον. Utrumque proprie *adjectivum* est, a masc. αἰγάνεος, quod ejusdem formae est, cujus κυάνεος. Ortum adeoque videtur a nomine αἶξ, αἰγὸς, quod ortum a verbo ἀΐσσω, vel ἀΐττω, *cum impetu prorumpo*, vel *ruo*. Inde αἰγάνεος dici videtur, qui *cum impetu proruendi vim habeat*. Unde eximie, substantive posita, αἰγανέα, & αἰγάνεος, significarunt *jaculum*, *spiculum*. De voce autem αἶξ suo loco.

Αἴγειρος [*Populus* arbor.] Ut multa *arborum* & *animalium* nomina originis parum certae sunt, ita quoque hujus nominis stirps certo indicari posse vix videtur. Patitur tamen analogia, ut repetamus a verbo ἀγείρω *congrego*. Cujus proximum derivatum videri potest ἄγειρος, quasi dicas *congregatorem*, & inde αἴγειρος: solet enim *Jota* sic saepe interponi. Jam vero antiquissimis temporibus sub *populos*, similesque arbores, confabulatum convenisse homines otiosos, ex vetustis poëtis abunde constat. Atque haec forte ratio est, cur, a verbo ἀγείρω, ἄγειρον dixerint *populum*. [*Etymol.* "Αἴγειρος, διὰ τῆς ει διφθόγγου. "Εὕρηται γὰρ καὶ χωρὶς τοῦ ι· ὡς τὸ καὶ αἰγείρων ἴφυσαν εὐγενῆ σθαι. „ Scholiastes Homeri hoc δένδρον nominatum dicit ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως καὶ ἀναδόσεως αὐτοῦ, forsan quia Homerus ipsum μακρὸν & μακεδνὸν appellat." *Henr. Steph.* App. Thes. c. 299.]

Αἰγιαλὸς

Αἰγιαλὸς *littus*, pp. notat *locum*, ubi *mare subsilit*. Compositum, nempe, est ex nomine ἀΐξ, significante inter alia *undam subsilientem* & nomine ἁλός, vel ἅλς *mare*. [*Etymologus* diversa esse monet ἀκτὴν, ῥηγμῖνα, & θῖνα. Ἀκτὴ nempe dicitur ὁ πετρώδης αἰγιαλός· ῥηγμὶν δὲ ὁ πρὸς ἄνεμον αἰγιαλός· θὶν δὲ ὁ ψάμμος, καὶ ἥσυχος αἰγιαλός. Ut αἰγιαλὸς omnibus commune nomen. Scholiastes *Sophoclis*, referente *H. Stephano*, T. I, c. 375. fere similiter, ἀκτὴν dicit esse κρημνώδη τόπον ἐν θαλάσση, at αἰγιαλὸν τὸν ἐπίπεδον, καὶ ὁμαλόν. Cf. & *Ammon.* p. 9. & ibid. *Valcken.* in notis. Ceterum mihi quidem certissima videtur cel. *Lennepii* conjectura a *subsultu*, vel *assultu* maris, dici αἰγιαλόν. Malim tamen vocem hanc habere pro simplici, terminata in λος: uti in vocibus αἱμύλος, ἄσυλος, ἄφυλλος, ἄργιλος, ceterisque, ex ipsius viri summi sententia. Alia longe ratio est vocis sequentis αἰγιθαλός. E. S.]

Αἰγιθαλός. Sic dicitur genus *aviculae*. Nomen sine dubio compositum est ex ἀΐξ, & θαλὸς, quod ortum a verbo θάλω, vel θάλλω, *floreo*, *vigeo*: ut adeo αἰγιθαλὸς is proprie sit, *qui delectatur procellis*, [Confirmare videtur hanc etymologiam, quod scribatur etiam αἰγιθαλλὸς, per geminum λ. Vide *Stephan.* Thes. Append. c. 300. E. S.]

Αἴγιθος. Et hoc nomen avis est. Proxime oritur a verbo αἰγίθω, quod non multum differt ab αἰγίζω; habetque originem saepius jam memoratum ἀΐξ. Ratio nominis autem petenda est ex historiae naturalis scriptoribus.

Ἀίγλη *Fulgor, ſplendor.* Vidimus jam ſupra, (in voce ἄγλαος) ἀίγλη dici pro ἄγλη, & quidem originem ejus eſſe ἄγω *ſplendeo.* [Nempe ex prima notione *frangendi* orta eſt ſignificatio *refractionis* radiorum lucis cet. Ex eadem autem proprietate *frangendi*, ἄιγλα etiam, ſeu ἄιγλα μυσίλη, dictus videtur *panis effractus*, ſive excavatus: de quo *Pollux*, L. VI, c. 12. Segm. 87. E. S.]

Ἀιγυπιὸς idem notat, quod γυψ̀ *vultur*: a quo nomine etiam repetendum eſt. Verbum nempe γύω, ut ſuo loco videbimus, notat inter alia *partes extremas explico, protendo, & protendendo capio.* Inde verbum γύπω, vel γύπτω nomen produxit γυψ̀, ſignificans eximie avem rapacem, quae *vultur* dicitur. Hinc adjectivum γύπιος, & praefixo α intenſivo, ἀγυπιὸς, & ſic tandem ἀιγυπιὸς formatum.

Ἀιγωλιὸς *Ulula.* Ejusdem formae eſt, cujus nomen ἀνεμώλιος, quod eſt *ventoſus.* Ut itaque hoc ab ἄνεμος, ſic ἀιγωλιὸς ab ἀιγὸς eſt, quod ab ἀὶξ. Proprie igitur ἀιγωλιὸς ſignificat quaſi *procelloſum*: unde quemadmodum *ulula* nomen acceperit, hiſtoriae naturalis curioſis explicandum relinquo.

Ἀίδης, & contracte ἄδης, *Orcus, inferi, deus inferorum.* Oritur a ſimpliciori nomine ἀὶς, quod eandem originem habet, quam vox ἀὴρ, nempe verbum ἄω. Et quidem primum ſignificaſſe videtur (quemadmodum aliquando ἀὴρ) *locum tenebricoſum*; inde porro *inferos*, & ſic tandem *deum inferorum.* Simili plane ratione nomen ἀὴρ pro *inferis* poſuiſſe *Theocritus* videtur, [& in Novo Teſt. Epheſ. 2: 2. τὸν ἄρ-

χοντα

χῶρον τῆς ἐξυσίας τοῦ ζόφου, h. e. *caliginis infernae*, sive *inferorum*. Vide interpretes, & confer omnino Iliad. Ε, 864. Od. Η, 143. Ι, 144. E. S.]

Αἰδὼς *Pudor*. Contractum est ex αἰδόος, unde usitatum adjectivum αἰδοῖος *pudorem adferens*, & inde porro *venerandum*: cujus neutrum αἰδοῖα eximie veteres posuerunt de *partibus pudendis*. Ἀιδόος autem est a nomine αἶδος, quod itidem redditur *pudor*: proprie tamen notasse videtur *sanguinem coagmentatum* in facie, & inde oriundum *ruborem*; qui, quum *pudoris* index sit, propterea pro *pudore* quoque positum fuerit. Origo est verbum ἄδω *coagmento*.

Αἰζηὸς *Juvenis vigens*, *florens*. Proprie forma Jonica est pro αιζαὸς, vel αἰζεὸς, quod pro ἀζαὸς, vel ἀζεὸς: & hoc ex α, & verbo ζάω, vel ζέω *ferveo*. Inde ad *fervorem* juventutis *vigoremque* translatum, nomen αἰζηὸ proprie notat, quasi *valde fervidum* & *vigentem*; & inde substantive *juvenem vigentem*. [Substantivum addimr Il. Π, 716. Ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῷ τε, κρατερῷ τε. *Hesych.* Ἀιζηοί· νεανίσκοι, οἱ τῷ αἵματι ζέοντες· ἢ οἱ ἄγαν θερμοί, καὶ θυμώδεις. E. S.]

Αἰθὴρ, *Aether*. Certum est, oriri ab αἴθω *incendo*, *uro*, *ardeo*, *fulgeo*, *splendeo*, *splendore candeo*. Atque hinc veteres *coelum*, vel *aethera* hoc nomine designarunt. Ratio nominis conspicua est in hoc *Ennii* versiculo: *Adspice hoc sublime* CANDENS, *quod vocant omnes coelum*. [Conf. Ἀιθέρα· ἐμπυρισμόν, apud *Hesych.* & ibid. Albert. T. I, col. 152.]

Αἴθρα. Proprie adjectivum est *foeminini* generis, contractum ex αἰθερία, quod a mascul. αἴθριος, & hoc

 deriva-

derivatum ab αἰθήρ. Αἴθρα sic, substantive positum, est quasi *coelum candens*, vel *splendens*: atque hinc eximie notat *aëris serenitatem*, *aërem sudum*; cui opponitur aliquando ἀὴρ *aër tenebricosus*. [Ut Iliad. P, 645. 646.]

Ἀιθυιά notat *avem*, quam *mergum* vocant. Vide historiae naturalis scriptores. Est similis hujus, quae nominis ἀγυιά, ratio: ut adeo sit foemininum, quasi a mascul. αἰθύς, quod ab ἄιθω.

Ἄιθω. Propria hujus verbi vis quaerenda videtur maxime in *calefaciendo*. Unde cum ea *arefaciendi* notio fluxit, quam videmus in verbo vicino ἄζω, tum aliae quoque significationes, huic verbo maxime propriae. A verbo ἄζω, non nisi forma, diversum fuisse videtur antiquum ἄθω: unde nostrum ἄιθω, distinguendum ab alio verbo ἄθω, de quo supra in ἄεθλος. Ἄζω & ἄθω nempe utrumque referendum puto ad verbum originale ἄω, ut vidimus in ἄζω. Ab ἄθω (quod ex hac origine non differt ab ἄζω) profectum nostrum ἄιθω, ab illa *calefaciendi* notione eam *incendendi* accepit, & inde porro *urendi*, *ardendi*, *fulgendi*, *splendendi*, *candendi*, similesque notiones. Porro, quemadmodum frequentissimae translationes a *motu ignis rapidissimo*, & *vehementissimo*, ad animum vehementissimis perturbationibus *motum*, fiunt, sic quoque verbum ἄιθω (in quibusdam derivatis, ut αἰθύσσω, ἄιθυγμα aliisque) eandem translationem passum fuit.

Αἰκάλλω. Qui contulerit verbum καλλύνω *pulchrum reddo*, *como*, *orno*, & ejus Medium καλλύνομαι, significans inter alia *sibimet placere*, non dubitabit hoc

no-

nostrum verbum, analogia duce, repetere a nomine *κάλλος pulchritudo*, de quo suo loco. Ab isto nomine adjectivum oriri potuit *αἰκάλλος*, idque significare *valde pulchrum*. Inde porro *αἰκάλλεω*, &c, interposito *Jota*, *αἰκάλλειν valde pulchrum facere*, *valde comere*, *valde ornare*, ex qua significatione, simili fere metaphora, qua nos dicimus *iemand opschikken*, *iemand de kap vullen*, ea notio nata est, quae huic verbo tanquam propria tribui solet *blandiendi*, *assentandi*, *adulandi*, similesque. [Egregie quadrat haec etymologia in locum *Aristoph.* Equit. vs. 47. ubi de servo vaferrimo, hero suo *blandiente*, legitur, & Scholiastes simul observat, *αἰκάλλειν* proprie de *canibus* dici. Αἰκάλλειν ἐςὶ τὸ τὸν κύνα τοῖς ὠσὶ, καὶ τῇ οὐρᾷ σαίνειν τοὺς ἠθάδας: quae proprietas optime respondet verbis *Aristophanis*, ὑποπεσὼν δὲ, nempe *catelli* ad instar, τὸν δεσπότην ἬΚΑΛΛΕ. E. S.]

Ἀικία. A verbo *ἄκω acuo* nomen *ἄκος* proprie *eum* sonat, qui *pungit acumine*. Inde eximie Lat. ACUS. Porro a nomine *ἄκος* (de quo plura suo loco) adjectivum *ἄκιος* proprie eum notat, *qui* quasi *habet acumina*, vel *vim pungendi*, vel *pungendo laedendi*. Hujus foemin. *ἀκία*, & inde *αἰκία*, substantive positum, inde proprie notat *cruciatum*, vel *laesionem*, quae fit *pungendo*, *pulsando*, vel *caedendo*. Unde eximie *αἰκία* saepe *verbera* sonat, &, altius translatum, quamcumque *injuriam* cum *contumelia* conjunctam. [Eadem translatio notissima est in Hebr. כְּלִמָּה, a כָּלַם *pupugit*, *vulneravit*, *laesit*. *Etymol.* col. 774: 13. voce ὕβρις, ubi ait πληγαὶ μόνον. Ὕβρις δὲ ἡμε-

 τὸ

τὰ πριστηλακισμῷ, καὶ ἱππείας αὐλεῖ. Inde etiam quaeritur apud *Aristoph.* in Ecclesiaz. vs. 659. Τῆς αἰκίας οἱ τύπτοντες πόθεν ἐκτίσουσι; [E. S.]

Αἷμα. Dubium non est, quin sit a verbo ἄω, quod ab ἄω *flo*, *spiro*, *calefacio*. Hinc αἷμα proprie id est, quo *spiramus*, & *incalescimus*, *sanguis*. Unde reliquae notiones hujus vocis sponte fluunt. [*Etymol.* Αἷμα παρὰ τὸ αἴθω, τὸ καίω. Quo duce rectius fortasse dixeris *sanguinem* simpliciter a *calore* dici, non *quo spiremus*, sed quo corpora sint *calida*. E. S.]

Ἁιμύλος. Quemadmodum a σῶμα, adjectivum est σωμύλος sic ab αἷμα, αἱμύλος, quod ex eo genere nominum est, quae a Graecis vocantur ὑποκοριστικὰ, id est, *diminutiva* nomina, vim *blandiendi* habentia. Hinc αἱμύλος eximie notat *festive*, & cum quadam *affabilitate* naturali *garrulum*, quasi dicas in quo *vis* & *vigor naturalis sanguinis* & sic *lepor* inest. [Confirmat hanc etymologiam Lat. AEMULUS, quod certe ab αἱμύλος nostro, non nisi spiritu, est diversum: quodque idem prorsus esse vocabulum clarissime evincit locus *Aristoph.* in Lysistr. vs. 1271. ubi Laco etiam Graece cum *spiritu leni* effert, καὶ τᾶν αἰμυλᾶν ἀλωπέκων Παυσαίμεθα: & Scholiastes „ δασύνεται, inquit, κατὰ — τοῦτο 'Αιολίων ἐστὶ ψιλοῦν" κ. τ. λ. Itaque & Latinis *aemulus*, etsi *Vossius* in diversa abeat, tamen, cum origine tum significatione vocis, est ζηλωτής. Utque Gr. αἱμύλος apud *Hesychium*, est ὀξὺς ἐν τῷ λέγειν *acer*, pp. *fervidus in dicendo*, ita Lat. *aemulus* videtur esse *acer in imitando* &c. E. S.]

Αἶνος pp. eadem vox est, quae, ordine sequens, in

in Lexico *Scapulae* reperitur αἰνός, & adjective redditur *gravis*. Est autem αἶνος quasi contractum ex ἄινος: quod ab ἄις, uti a κλῆις, κλῃνὸς &c. Vidimus autem supra, ἄις pp. in primis significare *tenebras*. Αἶνος itaque pp. est *tenebricosus*, *obscurus*, atque idem, substantive positum, *rem obscuram* significat, adeoque eximie *orationem obscuram*, *dictum obscurum*, quod Graeco vocabulo Latini appellant AENIGMA. Porro, ob eandem caussam, αἶνος quoque *orationem fabulosam* notat; ex eo, nempe, genere, quo sunt fabulae *Aesopaeae*. Latius porro sumtum quodvis *dictum*, in quo acumen veluti sit, & maxime in laudem alicujus, notat: unde sic *encomium*, vel *oratio laudatoria* dicitur. Vidimus autem, vocem ἄις notare quoque *inferos*. Inde αἰνὸς pp. significare potērit non tantum *tenebricosus*, sed etiam *infernalis*. Ab utraque significatione proficisci potuit ea, quae huic voci tribuitur, *horrendus*, quae porro aliam propagavit *gravis* similisque. Priorem significandi rationem, qua *tenebricosum* notat, in animo habuit *Eustath.* in Comm. ad Homer. [Od. τ, 568, p. 1878: 9.] cum hoc ipsum αἰνὸς redderet *obscurum*, *aenigmaticum*.

Αἰνὸς *Gravis*, *horrendus*. Vide ad vocem praecedentem.

Αἴνιγμα. Origo procul dubio est ἄνω, quod vide in verbo αἰνύω. Significat autem proprie ἄνω (ut suo loco dicetur) *hac illac*, *sursum deorsum*, *movere*, *cum incitatione*. Unde notio *perficiendi* verbo αἰνύω tribui solet: atque inde porro idem significat *consequor*, *obti-*

obtineo. Jam ab ἄνω formatur ἀνύω, & inde αἰνύω, vel αἴνυμι, formam *Mediam* habet αἴνυμαι: & id quoque notat *consequor* & inde porro *percipio*, *capio*. [Αἴνυμαι, nimirum, pp. est *sursum tollo*, *attollo* Il. Α, 374. 579. Ο, 459. Od. Φ, 53. Χ, 500. Hinc *aufero*. &c. E. S.]

Αἴξ, αἰγὸς *caper*, vel *capra*. Primum oritur a 2. Praet. Perf. Pass. ἤιξαι, verbi ἀΐσσω, de quo suo loco. Notat autem ἀΐσσω *motu subsultorio desultorioque ferri*, vel *ruere*. Hinc αἴξ [sive ἄιξ] eximie a veteribus Graecis positum fuit de *undis* maris, cum impetu *subsilientibus*: quae notio in primis conspicua est in multis compositis, quae ad *tempestatem* translata, *turbinem*que, quibus mare *asperum* fluctibus reddatur, varus modis sumuntur a Graecis. A *motu* autem isto *subsultorio* porro eximie *caprae*, quibus id, prae animalibus ceteris, proprium est, αἶγες dicuntur. [*Etymol.* Αἴξ ὄνομα ἀρσενικόν· τὸ ζῶον· παρὰ τὸ ἀΐσσω, τὸ ὁρμῶ, ἀΐξω, ἄιξ, καὶ κατὰ συναίρεσιν αἴξ. —— Πάντων δὲ τῶν εἰς ξ ληγόντων ὀνομάτων, τοῦτο μόνον διὰ τοῦ γ κλίνεται. Quod Genitivus hicce desinat in γος, id inde haud dubie est, quod αἴξ dixerint pro αἴγς, ut thema vetus fuerit αἴγω, unde & αἰγίς. Stirps vero remotior ἄγω, de qua supr. 45. &c. E. S.]

Αἰόλος. Etsi primo adspectu stirps hujus vocis videtur obscurior, tamen nullus dubito, quin repetenda sit a nomine ὅλος, ut nempe αἰόλος sit pro αἰόλος, quod natura sua non valde differre videtur a nomine αἰολλής, de quo suo loco videbimus. Est autem αἰόλος porro, ut opinor, ex αἰ & ὅλος, vel ὄλος, quod ut

ut suo loco videbimus, quum oriatur ab ἔλω (unde ἑλλω, ὀλλύω &c. nec non Lat. *volvo* descendunt) non potest non esse *volubilis*. Hinc itaque αἴολος, vel αἰόλος nihil aliud est proprie, quam *valde volubilis*: quae notio conspicua maxime est in verbo ejus derivato αἰολάω, significante inter alia *verto*, *volvo*. Ab ista autem significatione αἰόλος porro notat *varium*, *multiplicem*, *versutum*, *prudentem*: praeterea quoque *velocem*. Atque ex dictis facile quoque apparet, quemadmodum *vento* tribui potuerit hoc vocabulum. Quae ratio videtur, cur veteres *Deum ventorum* dixerint Αἴολον. Quemadmodum autem Latinis *varius*, respectu *multiplicis* colorum generis, eximie ponitur; sic quoque Graec. αἰόλος *variegatum* notat. [*Etymolog.* Αἰόλος — παρὰ τὸ αἴειν, ὃ δηλοῖ τὴν ἰσοπόσατον κίνησιν κ. τ. λ. *Hesych.* Αἰόλος — εὐκίνητος, ἀπὸ τοῦ αἰολεῖν, ὅ ἐστι κινεῖν. E. S.]

Αἰονάω *adspergo*. Origo valde videtur incerta. Si tamen conjecturae locus sit, repetendum fortassis est ab ὀνάω, quod vide in verbo ὄνημι. Ut, nempe, ὀνάω pp. significaverit *adspergo*, *perfundo*. Inde autem αἰονάω & nostrum αἰονάω oriri potuit, servata *adspergendi* notione. [*Hesych.* Αἶον· κάταντες *declive*. An hinc αἰονάω *per declive fundo*, *effundo*? *Etymol.* Αἰονᾶν, καταντλεῖν, καταχέειν, λούειν. E. S.]

Αἰπύς. Et hujus vocis stirps minus expedita: nisi tamen oriatur a verbo αἴπτω vel αἴπω, ut id vicinum sit alteri ἄλλομαι *subsilio*, & dialecto tantum differat: quemadmodum νίζω & νίπτω &c. Jam vero a *subsiliendo* translatio facilis ad res, quae *cacuminibus* suis *in altum* surgunt: atque adeo inde nomen αἶπος commode

mode *altitudinem* significare potuit: quemadmodum nostrum αἰπὺς *altum* & *excelsum*. [Sane apud *Homerum* notio *alti*, & hinc *excelsi*, *profundi*, hac in voce longe frequentissima est, & prope regnat. Unde & *Apollon.* in Lex. Hom. p. 64. Αἰπὺς „ inquit" ὑψηλὸν καλῶς: & *Hesych.* Αἰπύ· τὸ ὑψηλόν. Αἰπυτάτην· ὑψηλοτάτην &c. Ab origine tamen *subsiliendi*, *insiliendi*, *irruendi*, apud *Homerum* vulgo etiam *celerem* dicitur notare, nempe q. d. *insilientem* magno cum impetu, tu in tritissimo isto αἰπὺς ὄλεθρος. E. S.]

Αἶρα [*Malleus*, *securis*, *lolium*."] Etsi non diffiteor, nomen hoc oriri posse ab αἴρω *tollo*, nihil tamen definio. [Sane uti ab εἴρω, εἶρος, a σπείρω, σπεῖρα, a μαίρω, μαῖρα, ita facillime ab αἴρω, αἶρα duci potest, placuitque adeo simplicissima haec etymologia dudum veteribus. Vide *Stephan.* in App. col. 316. Jam vero cum αἴρω sit *tollo*, pp. αἶρα fuerit *quod*, vel *qui*, *quae tollitur*, eximie *securis*, quae *manu caedentis attollitur*, ad ictus validiores; *malleus* item, unde illud Maronis notissimum *Illi inter sese magna vi brachia tollunt*. Porro, alio flexu, αἶρα, Lat. AERA, *lolium* notat, herbam segetibus inimicam, de qua *Plinius* H. N. L. XVIII, c. 17. item ab *auferendo* quod, ceu maxime noxium, *extrahi*, & *auferri* solcat. In *Plurali* est apud *Hesych.* Αἶραι· ἄγριαι βοτάναι. Aliud autem est Lat. *aera*, vox Chronologica, sed originis recentioris, neque huc pertinens. E. S.]

Αἱρέω. Facilis derivatio est a verbo αἴρω, quod, quum inter alia notet *tollo*, inde αἱρέω significationem accepit *capiendi*, *prehendendi*, *occupandi*: praeterea alias,

alias, ut *expugnandi*, *subigendi*, *vincendi*, *evertendi*, *convincendi*, *decidendi*, *rem peragendi*, similesque. [Intransitive idem hoc verbum Latinis est HAERERE, h. e. prehensum, captum esse, undique teneri; ut *haerere* crimine, tanquam in *laqueo* &c. E. S.]

Αἴρω. Est a simpliciori ἄρω, quod notat *sublevando*, vel *motu vibratorio*, *in altum tollo*: de quo suo loco. Inde αἴρω sonat *tollo*, *attollo*, *evebo*: praeterea notiones accepit *capiendi*, *adferendi*, *auferendi*, *de medio tollendi*, *evertendi*, *abeundi*, *solvendi navem*, *castra movendi*. Dein, altius translatum, idem sonat quod *amplificare*, *exaggerare*; ac tandem de animo adhibetur, idemque est quod *animo concipere*, uti in αἴρειν θάρσος, cui opponitur αἴρειν δειλίαν.

[Ἅις *Orcus*, *inferi*. Vide supra in ᾅδης, p. 70. 71.]

Αἶσα *Parca*, vel ipsum *fatum*. Origo quidem vocis videtur esse verbum ἄω *flo*, *spiro*: praeterea *sentio*, &, ad animum translatum, *intelligo*. Quae tamen huic voci subjecta ratio sit, mihi quidem obscurior videtur. Videant alii. [Αἶσα fortasse contractum est ex ἄισα, quod formatum cum α *intensivo*, ab ἴσος, vel ἴσος, η vel α, ον *aequalis*, *e*, *aequabilis*, *le*. Itaque αἶσα, per ellipsin nominis substantivi, pp. fuerit *aequalis portio*, & ipsa *aequalitas*, *aequitas*. *Hesych.* Αἶσα· μοῖρα [Il. Σ, 327.] λαχόντα τε ληΐδος αἶσαν „ *adeptumque praedae* PORTIONEM," *aequalem*, vel *ex aequo*. Idem *Hesych.* Αἶσα· ἡ πεπρωμένη. [Od. Θ, 511.] Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι. Καὶ τὸ καθῆκον [Il. Γ, 59.] Ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν, pp. *secundum aequum* sive *aequitatem*, *non praeter aequum*.

Plura

Plura quaere in not. *Albert.* ad Hesych. T. I, 171. E. S.]

Αἰσάλων *Aesalo*, Accipitris species. Quae stirps hujus vocis sit, inquirendum relinquo historiae naturalis studiosis.

Αἰσθάνομαι. Origo hujus est ἀΐω vel ἄω *sentio*. Inde *Futurum* ἀΐσω, quod peperit primum nomen αἰσθὸς; porro αἰσθάω, & dein αἰσθάνω, cujus *Medium*, nostrum αἰσθάνομαι, ptoprium in primis verbum *sensibus corporis*; unde, ut fieri solet, ad eos *animi* translatum est: tum autem aeque ac Lat. *sentio* idem est quod *intelligo*.

Αἰσιμόω. Etsi hujus verbi stirps quoque non omnino manifesta est, videri tamen queat ortum a nomine αἶσα, quod translate quoque notat *portionem*, vel *partem*, quae quasi *fato* & *forte* alicui obtingat. Inde nomen αἴσιμος *ad portionem pertinens* significare potuit & parere verbum nostrum, cum notione *impendendi*, *insumendi*, quasi dicas, *pro portione insumere*, quae vis vera hujus verbi videtur, ut non obscure usus ejus docet. [*Etymolog.* Ὥσπερ παρὰ τὸ σπορὰ γίνεται ὑπόριμος, καὶ παρὰ τ. ἀλκὴ ἄλκιμος, οὕτω καὶ παρὰ τὸ αἶσα, αἴσιμος κ. τ. λ.]

Ἀΐσσω. Oritur, ut omnia verba in σσω cadentia, a *Futuro*, adeoque ab ἀΐσω, quod non potest non esse ab ἀΐω, & hoc ab ἄω. Est autem verbum ἄω proprie cognatum verbo ἴω. Constat autem verbum ἄω eximie *motus venti ruentis* designando inservire; atque eandem significationem quoque verbum ἴω habuisse satis apparet ex derivàto ejus ἰωὴ, quod *vento ruenti*

ruenti tribuitur. Ab hac significatione verbi ἄω & ἴω communi, generalior notio nata est *motus* cujuscumque, qui cum *impetu* quodam fiat. Unde eximie verbo ἴω, vel ἕω, notio adhaesit *mittendi*, *vadendique*; quae utraque cernitur in temporibus quibusdam, quae tribui solent verbis ἵημι & εἶμι. Memorata autem notio, quae eodem jure verbo ἄω, atque ἴω tribui potest, propagavit eas, quae verbis vicinis ἀΐσσω, & ἵπτω (unde *Medium* ἵπταμαι) adsignantur. Est nempe ἄσσω idem, quod ἄττω; & ἄσσω quidem venit ab ἄσω, verbi ἄω. Ἵπτω vero repetendum ab ἵπω, quod merito referri potest ad stirpem simpliciorem ἴω. Ut ergo ad cognatam stirpem pertinent ἀΐσσω, & ἄττω, sic significatione conveniunt fere. Et ἀΐσσω quidem notat *instar venti ruere*, & modo est *subsiltendo*, *desiltendove ferri*; modo *cum impetu ruere*, *irruere*; modo *prosilire*, *insilire*; modo *festinare*, vel simile: ἄττω vero iis rebus tribui solet in primis, quae *inopinantibus* nobis, instar *venti* vel *turbinis* subito *exorientis*, *prosiliunt*. Unde notat *subito* & raptim *emico*, vel *exsilio*, vel *erumpo*, vel similia.

Αἴσυλος. Dubium vix videtur, quin sit derivatum ab ἄσω, & conveniat cum voce ἀήσυλος, de qua supra suo loco. Ut adeo proprie notet *noxium*; dein etiam *iniquum*, *nefarium*, *flagitiosum*. Ab ἄση nempe primum ἄσυλος, & inde αἴσυλος formatum.

Αἰσυμνήτης *Rex*, vel *certaminis* praeses. Certum est, nomen hoc oriri a verbo αἰσυμνάω, cujus stirps videtur esse verbum antiquum νύω, quod idem ac σείω & σεύω *agito*, vel, proprie magis, *cum impetu & studio*

F pro-

propello. Hujus verbi participium *Medium* εὔμενος pp. notat *qui semet incitat*, vel *summo studio* ad aliquid fertur. Hoc contractum (quemadmodum ab ὕμενος, ὕμνος est) propagare potuit εὔμνος, & id verbum εὐμνάω. Unde dein ἀεσυμνάω & αἰσυμνάω: quod primum videtur significasse *summo studio ad aliquid agendum semet impellere*, *studio* adeoque *summo* res *curare*. Est igitur αἰσυμνήτης is, qui *studiose* & *diligenter* res *curat*, vel *cujus curae res commissa* est. Inde modo *certaminis praesidem*, *curatorem*ve eximie hoc nomine designarunt, modo etiam *regem*.

Ab eodem verbo εὔω, productior forma εὐάω, & inde ἀευάω videtur peperisse alterum nomen, quod Lexica exhibent αἰσυητὴς quod, ab *impetu* festinantis & *studio*, translatum videtur ad *ardorem animi* juvenilis, atque hac ratione adsignatum quoque adolescenti *robusto* & *animi calidioris*. [Vetustissimi Graeci, praesertim *Jones* & *Dores*, singularem habuerunt *summae auctoritatis* magistratum, qui dictus est αἰσυμνήτης, quasi *justi honestique moderatorem* dicas. Hujus imperium *Aristoteles*, Polit. III, 14. 15. IV, 10. describit αἱρετὴν τυραννίδα, vel μοναρχίαν: cui uni, ex voluntate populi, vel ad certum temporis spatium, vel ad vitam, summa rerum committebatur. Recte igitur *Dionys. Halicarnass.* Ant. Rom. L. V, p. 322. Romanos, more a Graecis ducto, ad *aesymnatarum* exemplum, *dictatores* suos creasse censet. Vide totum locum, ubi eximie de *regum* apud Graecos *potestate* disputatur. Hinc αἰσυμνᾶν vel αἰσυμνᾶδδ, Doricum verbum, *summo imperio praeesse*. T. H.]

Etymol.

Etymol. Αἰσυμνῆται· οἱ βραβευταί. Ὅμηρος εἰ τὸ αἴσιον ἀπονέμοντες τοῖς ἀγωνιζομένοις, κ. τ. λ. Ita fere *Budaeus* Comm. L. Gr. p. 768. „ Αἶσαν etiam inter alia καθῆκον significat, & *juste officioseque factum.* Unde αἰσυμνῆται olim dicti, quod genus est regum αἰσιοί αἴσιως πάντα νέμοντες." cet. *Lennepii* derivatio analogiae videtur convenientior. Ceterum de voce Αἰσυμνητὴς vide *Ernest*. ad Iliad. Ω, 347. p. 524. E. S]

Αἶσχος. Dubium vix est, quin sit repetendum a verbo ἄχω, quod vicinum verbo ἄγω. Verbi autem ἄχω notio, quae hic in primis spectanda videtur, fortasse repetenda est a verbo derivato ἄχθω, cujus Medium ἄχθομαι *gravor*. Ab ἄχθω nomen proxime descendit ἄχθος *onus*, quo *gravor* vel *premor*. Porro ab ἄχω proximum nomen ἄχος, quod metaphorice positum quoque superest. Ἄχος perperit ἄσχος, quod apparet ex derivato ejus verbo ἀσχάλλω *indigne fero*, *moereo*: de quo suo loco. Porro illud ἄσχος nomen nostrum peperit αἶσχος, *Iota*, ut fieri solet passim, interposito. Αἶσχος itaque pp. est quasi *pondus*, *quo graveris*, & inde, facili translatione, *molestia*, ex qua *dolorem capias*. Dein, altius translato, nomine, *foeditas*, *turpitudo*, cujus aliquem *pudeat*, praeterea *deformitas*, *dedecus*, *infamia*, *probrum*, vel simile. Paullo aliter vir cel. alio loco. Αἶσχος, inquit, pp. significat *naevum* in facie, & inde latius *quamvis turpitudinem*. Hinc αἰσχύνη *pudor*, in primis, qui ex *turpitudine* oritur. Differt enim a nomine αἰδὼς, *pudorem* notante profectum ex *verecundia*, quem *ruborem* vocarunt Latini: ut quando *rubore suffundi* & similia dixere;

 quod

quod Graecis pp. est αἰδοῖον. [Verbum mihi est ἄχω, ut placuit cel. *Lennepio:* quod, *adspiratione* omissa, tamen malim repetere ab ἀκω pp. *pungo.* Ab ἄχω, ἄχσω, & ἄσχα, ut ab ἴχω, ἴχσω, ἴσχω. Ab ἄσχω, porro ἄσχος, αἶσχος, pp. *quod pungit*, vel *deformat*, Belg. SPIJT, a *spitten*, conf. quod in ἀκίδα composuimus, Hebr. כְּלִמָּה, a כָּלַם *pupugit; vulneravit, laesit, deformavit* &c. Rectissime igitur *Hesych.* Αἰσχύνει ἀτιμάζεται, etymon quasi digito monstrans, & ipse *Homerus* verbum αἰσχύνειν pp. posuit de *canibus*, occisi senis caput, barbam, pudendaque, *unguibus dentibus*que suis misere *lacerantibus*, Iliad. X, 74. 75. E. S. Ab αἶσχος, αἰσχρὸς,, quod in *comparativo* habet αἴσχιον, nempe a subst. αἶσχος. Sic καλὸς in *Comparat.* habet καλλίων, cum duplici λ, quod est a Subst. κάλλος." T. H.]

Αἰτέω. Stirps hujus verbi videtur esse ἄτω, quod vide in verbo ἀτάω. Ἄτω autem non multum differt pp. ab ἄδω, de quo supra. Unde facile apparet, quemadmodum ἀτάω *nocendi, laedendi*ve notionem acceperit. Praeterea, qui contulerit locutiones Latinas *fatigare* aliquem precibus, *flagitare* &c. facile animadvertet, quomodo αἰτέω a notione, quae verbo ἄδω inest, ad eam petendi transire potuerit. [Favet huic etymologiae constructio verbi αἰτέω, cum gemino *Accusativo*, uti dicitur v. c. αἰτεῖν τοὺς θεοὺς τὰ ἀγαθὰ, quae phrasis hoc adspectu pp. significaret *fatigare*, precibus *deos*, *bona*, id est κατὰ, *quantum ad* bona. At eidem obest nonihil alia constructio cum praepos. παρὰ, *personae* praemissa, uti in illo Plu-

Plutarchi αἰτεῖν ΠΑΡ' Ἥρωνος τὴν θυγατέρα εἰς γάμον. Itaque malim ſic ſtatuere, verbum αἰτίω a notione prima *tendendi*, (quae eſt in ἄτω, ἄθω cet.) pp. ſignificaſſe *protendi* ad me, hoc eſt *extenta* manu *donari* mihi, *cupio*; quae proprietas in poſteriori exemplo ſic ſatis elucet, & priori iſti, per ellipſin, haud incommode quoque poteſt applicari. Conf. omnino illud Odyſſ. ρ, 365. 366. Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον, Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων κ. τ. λ. Unde etiam nomen ἀΐτης & προσαίτης quo dicitur *Qui ſtipem petit*, *mendicus*. E. S.]

Ἀΐτης. Sic olim a Theſſalis dicebatur *amaſius*. Si analogiam ſequamur, ſponte delabimur ad verbum ἀΐω *ſentio*. Ἀΐτης ergo proprie is eſt *qui ſentit*, ſive, ut Graeco verbo utar, qui πάσχει *patitur*, *patiens*: eximie *puer*, *amaſius*. [In *Theocriti* Idyllio XII, qui ΑΙΤΗΣ inſcribitur, vs. 2. οἱ ποθεῦντες, pp. *patientes*, diſtinguuntur ab ἀΐται. Accedit, quod forma vocis ἀΐτης magis quadret in *actorem*, quam in *patientem*, & vox ea ſit *triſyllaba*, non *biſyllaba*. Itaque malim pro compoſita habere, ex ἀ comitativo, & ἴτης: ut ἀΐτης pp. ſit *qui ſimul eat*, *qui a latere amantis non diſcedat*. Vide Lexic. Hederico-Erneſtianum, in voce. E. S.]

Αἰτία *Cauſſa*. Videtur pp. ſic dici *quod confertur*, vel *adfertur*, *ad aliquid producendum*. Origo nempe videtur eſſe verbum ἄτω: unde proximum nomen ἄτη, de quo ſuo loco. Inde Adjectiv. ἄτιος, & uſitatum αἴτιος, cujus foem. αἰτία, neutrum αἴτιον: quae tria in uſu ſunt. Eſt autem verbi ἄτω, (de quo poſt-

ea pluribus,) repetenda a vicino verbo ἄδω: quod supra exhibitum, p. 53. 54

Αἰχμή, ῆς. Vidimus jam supra, in verbo ἄγω & alibi, quomodo vicina verba sint ἄγω & ἄκω. His tertium adjungendum ἄχω. Ut autem ἄκω eximie significationem acquisivit *acuendi*, sic ἄχω eadem gaudere potuit. Hujus futurum est ἄξω, Praeter. perf. Activ. ἦχα, Praet. Paff. ἦγμαι, quod peperit nomen αἰχμὴ significans *acumen*, & eximie *cuspidem*, *mucronem*. [Uti a τίκω est τίκος, τίκνος, τίκιος, τίχνος, & Substantive, τίχνη: sic ab ἄκω, est ἄκος, ἄκμος, ἄκιος, ἀχμός; unde ἀχμή, & praeposita *Jota*, αἰχμή. T. H.]

Αἴφνης *Repente.* Proprie est Genitivus antiquus, a Nomin. αἶφνη, quod a mascul. αἴφνος: hoc vero est pro ἄφνος. Solet enim *Jota*, in compositis, interdum interponi post α. Porro ἄφνος contractum est ex ἄφανος, cujus loco usurpatur ἀφανής, in *Neutro* ἀφανές, pp. id quod tam *subito evanescit*, ut *non appareat*. Fit enim ex α privativo & verbo φαίνω, sive φάνω, *appareo*. Denique, compositione facta cum praepos. ἐκ, una voce dicitur ἐξαίφνης, quasi *ex tempore* tam brevi, ut *sentiri non possit*. [Ἐξαπίνης dicitur contracte pro ἐξ ἀπίνης. Hoc autem est Genit. f. g. ab ἄπινος, *repens*, *subitus*. Idem hoc ἄπινος contractum est in αἴφνης, *Jota* praeposita, ut in αἰχμή, pro ἀκμή, ab ἄκμος &c. T. H.]

Αἶψα *Statim*, *cito*, *celeriter*. Est pp. *neutrum* Plurale; qualia multa a Graecis pro *Adverbiis* poni solent

lent. Singulare inusitatum est αἶψ, quod non potest non oriri a *secunda* Praeter. perf. Pass. ἧψαι, verbi αἴπτω, de quo jam dictum supra in verbo ἀΐσσω & ἀπτός. Αἶψα itaque notionem suam accepit ab *impetu prosilientis*, vel *celeriter ruentis*.

Ἀΐω est a simpliciori ἄω, quod supra jam vidimus, in ἀάζω, & ἄζω. Nostrum ἀΐω pp. quidem verbi ἄω notionem sequitur, & notat *flare*, *spirare*: unde aliquando a poetis positum fuit pro *efflare*. Porto a *spiritu* oris ad *vitam animalem*, atque ita ad *sensus* corporis animalis, transfertur, & idem est quod *sentio*. A *corpore* denuo, ut fieri solet, ad animum translatum, respondet Latinorum *intelligere*. [Verbum Ἀΐω pp. significasse *flare*, *efflare*, probat locus Il. ο, 252. ab *H. Stephano* allatus, Thes. T. I, col. 257. ubi *Eustathium* laudat, per ἀποπνέειν exponentem. Vide omnino hunc col. 1296: 21. seqq. A notione *spirandi*, *flandi*, ἀΐω eximie videtur fuisse positum pro *dicere*, quasi dicas *proflare* voces. Unde Latinis sunt *ajo*, *ais*, *ait*, contracta bisyllaba, pro quibus Ciceroni haud aliter quam Graecis, *aiio* placuit: ut auctor est *Quinctilian.* Inst. L. I, c. 4, §. 11. Cognatum huic est alterum αὔω, unde Latinis est *autumo*: quod uti *ajo*, itidem notavit *dicere*, ut illo *Plauti*, Men. V, 2, 7. *Res plurimas pessimas affert, quas si* AUTUMEM *omnes, nimis longus sermo sit.* Vide infra in αὔω. E. S. Ἀΐω apud *Homerum* ponitur, pro *audio*, & *intelligo.* Propria vis est *sentio.* Ἀΐω solute dicitur, & αἴω, unde αἴσω, αἴσθω, αἶσθος, αἴσθη, & αἰσθέω, αἰσθάνω, αἰσθάνομαι *sentio:*

 adeo-

adeoque omnes hominis *sensus* vocantur αἰσθήσεις. Haec ratio est, cur ἀΐω non tantum ponatur de *sensibus corporeis*, auditus, visus &c. sed etiam de *intellectu* &c. T. H. An eodem e fonte AJUS dictus fuit a Romanis deus quidam, cujus vox, „ *Gallos adventare*", in nova via, audita fuerit: quemque deinceps AJUM LOCUTIUM, & AJUM LOQUENTEM, dixere. Ut AJUS LOCUTIUS, hac in voce, idem valeat ac *sentiens*, *praesentiens* deus, qui simul *elocutus sit*, *admonueritque* cives? Nisi potior sit *Ciceronis* sententia, II. Divinat. cap. 32, segm. 69. ab *ajendo* & *loquendo* nomen invenisse. E. S.]

Αἰὼν *Aevum*, *aeternitas.* Nomen est ex eo genere, quod natura sua *collectionem* & *multitudinem* rerum notat; ut patet ex terminatione ων: de qua supra, ad vocem ἀγὼν (p. 34) & alibi. Quemadmodum autem in voce ἄω (p. 55.) vidimus, eam esse translatam eximie ad significationem *temporis*, ab illa *flandi*, *spirandive*, quae est in origine ἄω: sic in nostro αἰὼν eadem translationis ratio locum habet; ut adeo quasi *temporum collectionem*, vel *multitudinem* significet. A qua denuo significatione propria profectae sunt eae, quibus vel *aevum*, vel *aeternitatem*, vel *hominis aetatem* descripsere veteres. Formata pp. est a nomine inusitato αἰὼ vel αἰὸς, quod ab αἴς, cujus naturam, cum alibi supra (p. 80. 87.) tum in voce ἀεὶ, exposui. Ceterum a Graeco nostro αἰὼν interposito digammate Aelico ortum est αἰϜὼν, & hinc Lat. AEVUM.

Αἰωρία. Praepostere vocabulum hoc positum est, a

a Joanne Scapula. Neque enim hoc verbum produxit nomen αἰώρα, ſed αἰώρα peperit αἰωρέω: ut adeo αἰώρα in primis hic ſpectandum ſit. Videtur pp. eſſe foem. ad maſc. αἰωρός, quod ejusdem generis eſt, cujus ſunt θεωρός, θυρωρός, & ſimilia. Primum αἰωρὸς ſignificaſſe videtur *qui terram ſpectet*, qui *in terram* quaſi *vergens pendeat*. Videtur, nempe, compoſitum ex voce αἶα, quomodo antiqui Graeci dixerunt pro γαῖα, vel γῆ *terra*, & nomine ὠρὸς, quod in compoſitis idem fere valet ac Lat. *ſpectans*, *tendens*, *pertinens*, vel ſimile. Inde αἰωρὸς, cujus foemin. noſtrum αἰώρα de eo poni potuit, quod, *ſupra terram* elatum, *eam ſpectat*, *in eam vergit* quaſi *pendulum*. Unde generatim quodcumque *vas penſile* notat, ac dein quoque *funem*, vel ſimile, quo quis utatur *ad ſuſpendum*. A nomine αἰώρα, jam verbum αἰωρέω profectum, vi ſua propria ſignificat *ſurſum elevare*, & *elevatum pendulum facere*: unde reliquae hujus verbi notiones fluxerunt. [*Etymol.* Αἰωρῶ· ἀπὸ τοῦ αἴρω, πλεονασμῷ τοῦ ω, αἰωρῶ τὸ κρεμῶ· Καὶ αἰώρα, ἀπὸ τοῦ αἴρω, αἴρα, πλεονασμῷ τοῦ ω, αἰώρα. *H. Steph.* T. I, 216. „ Ab αἴρω fieri αἰωρῶ, interjecto ω, ſeu per pleonasmum τοῦ ω, & Grammatici quidam tradunt, & mihi ſit veriſimile.”]

Ἀκαδημία eſt pp. foem. a maſc. nomine Ἀκαδήμιος, quod a nomine proprio Ἀκάδημος: unde locus iſte, qui Ἀκαδημία dicebatur Athenis, nomen accepit. Nominis Ἀκάδημος ratio paullo obſcurior: etiamſi certum ſit, oriri ab antiquo ἀκὰ & δῆμος Lat. *populus*. Prius enim ἀκὰ quum referendum ſit ad ſtirpem ἄκω,

varia significare potest. Videri tamen queat, Ἀκάδημος pp. significasse *eum*, *qui* quasi *populi malis medeatur*. Est enim notio *medendi* quam plurimis derivatis a verbo ἀκῶ propria. [Conf. de voce G. *J. Vossius*, in Etymologico.]

Ἀκακαλὶς notat *semen cujusdam fruticis*. Originem vocis, (compositae forte ex ἀκὰ, & καλὶς, quod ad καλὸς referendum) rationesque Botanicis expediendas relinquo. [Vide *Dioscorid*. L. I, c. 119.]

[Ἀκαλανθὶς *carduelis* avis, item *canis*, vel *catellus*. Vide *H. Steph.* Append. col. 324. & viros doctos in *Hesych.* Albert. T. I, p. 181]

Ἀκαλήφη *Urtica*. Et hoc Botanicis relinquo. Forte a *tactu* nomen accepit. Est enim posterior pars, (ut videtur) repetenda ab ἅπτω *tango* [Conf. omnino *H. Steph.* Append. col. 325.]

[Ἀκαλὸς, & ἄκαλος, *lenis*, *placidus*, *quietus*. Forte compositum ex ἀ *intensivo* & καλὸς, quid vide suo loco. E. S.]

Ἄκανθα *Spina*. pp. foemininum est a mascul. ἄκανθος, quae vox composita est ex ἀκὴ vel ἀκὰ, & ἄνθος. Ἄκανθος itaque & ἄκανθα utrumque Botanicis notum, pp. sonat *florem habentem spinis obseptum*: unde etiam ipsa *spina* ἄκανθα dicitur. [Ita fere praeiverat Etymologus: Ἄκανθα, ἀπὸ τοῦ τῇ ἀκῇ ἀνθεῖν· ὅ ἐστι τῇ ὀξύτητι. Equidem tamen referre malim ad stirpem κάω, unde καίω, κάνθω, κάνθος, ἄκανθος. Quodsi jam κάω (ut conjecit cel. *Lennepius* pro καίω) pp. sit *stimulo*, *pungo*, vox ἄκανθος notare poterit *valde pungentem*, vel *pungentem*: &, substantive,

ve, *echinum*, *erinaceum*, &c. ἄκανθα autem eximie *ſpinam*, *aculeum*. E. S.]

Ἄκαρνα eſt genus *fruticis*. Itidem de hoc Botanici. [Ἄκαρνα „ genus *ſuffruticis* apud *Theophraſt*. Hiſt. Plant. L. VI, c. 3. & 4. pro quo nonnulli reponendum cenſent ἀκαρναν: *Heſychio* ἄκαρνα eſt δάφνη *laurus*. cet. *H. Steph.* Append. col. 328.]

Ἄκατος genus *navigii*, ut volunt, *actuarii*. Eſt ſtirps paullo obſcurior. Videtur tamen oriri a 3 Praeter. perf. Paſſ. ἤκαται verbi ἀκάω unde ἀκάζω Lat. ACUO. Forte nomen accepit a forma prorae *acuminata*. [Friſii talem *naviculam* dicunt *ſnik*, quod Friſiis Occidentalibus eſt *ſnip*: haud dubie itidem a forma *acuminata*. E. S.]

Ἀκέομαι *Sano*, *medeor*. Eſt a verbo ἄκω, quod propriam in primis habet notionem *acuendi*: quae, ut ſupra jam vidimus, in verbo vicino ἄγω, profecta videtur a ſignificatione *protrahendi*, *ducendi in longum*, & ſic *attenuandi*, *acuendique*. A noſtro ἄκω proximum nomen ἄκος ſupereſt in lingua Latina ACUS. Inde novum verbum ἀκέω pp. *acuo*, vel *acu pungo* & Meditum ἀκέομαι eximie notat *acu farcire*, ſive *acuto inſtrumento pungendo farcire*, *reſarcire*, quâ notione, perinde ac Lat. *reſarcire*, metaphorice quoque ponitur. Porro, quum veterum ars medica antiquiſſimis temporibus praecipue poſita eſſet in *ſanandis vulneribus*, ſeu eo quod *Chirurgorum* hodie eſt, atque alia vulnera curarentur, *reſarciendo* partes corporis *hiscentes*, alia aliis modis: inde factum eſt, ut a *reſarciendo* quoque verbum tranſierit ad artem

tem *medendi*, & quidem quacumque demum ratione ea instituatur. Unde *Apollo*, *medicorum* deus & *praeses*, eximie ἀκέσιος dictus fuit. Porro verbum ἀκεῖσθαι ut Lat. *mederi*, variis modis ad alia translatum est. [Eadem fere est metaphora in Hebr. רפא, quod exponens *A. Schultensius*, ad Job. V, 18. Comm. p. 153., nostrum quoque ἀκεῖσθαι tetigit.]

'Ακή *Mucro*. Proxime oritur ab ἀκω, cujus notionem *acuendi* sequitur. [Hujus vocis procul dubio *Accusativus* est ἀκήν, quod Grammatici, invita admodum linguae analogia, deducunt a χαίνω: etiamsi ipse *H Stephanus*, Thes. T. IV, col. 332. iis accedat, h. m. „ Item & ἀκὴν a χαίνω deduci ajunt, praemisso α στερητικῷ, & *adspirata* in *tenuem* conversa. Quod etymon „ eo verisimilius est, & probabilius, quo magis ad „ vocis praecedentis ἀχανὴς (*non hians*, *nullo diductus* „ *hiatu*), significationem accedit. Significat enim, „ quasi dicas, ἀχανῶς, seu χωρὶς καὶ τοῦ χαίνειν. —— „ Etiam ἀκέων idem omnino cum praecedente ἀκὴν „ significans, nimirum *tacite*, *ne hiscendo* quidem. — „ Usurpatur frequentissime *participialiter*, ut Il. Α, „ Βῆ δ' ἀκέων, id est, ἡσυχάζων, σιωπῶν, *quietus* & *ta*„*citus*, ac ne *hiscens* quidem." Hactenus ille. Mihi quidem nostrum ἀκέω, *acu compungo*, *consuo*, *farcio*, absolute dictum videtur, de *compressione oris*, cujus *labia* quasi *consuta*, adeoque firmissime *compressa clausaque* videantur: ut ἀκέων pp. sit *consuens*, *comprimens* os; & ἀκὴ *consutio*, *compressio* oris, *silentium*. Unde jam porro in Accusativo ἀκὴν adverbialiter, pro κατ' ἀκὴν, positum fuerit. Potuit & ἀκέω, (Lat. ACEO)

ACEO) pp. notare idem quod nostrum *prikkelen*; quo sensu Latinum verbum ACEO *de vino* adhibuit *Cato*, de Re Rust. c. 148. „ *Vinum, quod neque* ACEAT *neque muceat.*" Belgice *wijn, die niet* PRIKKELE. Unde jam porro *acere*, pro *acidum esse*, de animo *intus dolente*, (eleganti illa metaphora, qua *Euclio*, apud *Plautum*, in Aulular. III, 4, 9. PECTUS sibi PERACUISSE dicit, & apud *Homerum*, Il. Ψ, 566. Μενέλαος ἀνίστατο, θυμὸν ἈΧΕΎΩΝ Ἀντιλόχῳ ἄμοτον κεχολωμένος, & ἄχος pro *dolore*, intus *pungente* & *stimulante* Il. Δ, 169. qui & ἄχος ὀξὺ dicitur Il. Il. Τ, 125. Χ, 425.) quorsum fecisse videtur observatio. T. H. „ Ἀκέων" inquit „ pp. participium est, quod significat *prae dolore conticesco*; estque ἀκὴ adeo *silentium*, conceptum *ex dolore contumeliae* sibi *illatae*. Qua ratione etiam ἀκὴν adverbialiter usurpatur: ut *silentio facere* aliquis aliquid dicitur, qui *ex dolore tacet*." E. S.]

Ἀκινάκης *Acinaces*. Est genus *jaculi* Persici, vel potius *ensis*. Si originem Graecam habeat, oriri potuit ab ἄκινος, & ἀκὴ, q. d. *qui habet acutam cuspidem*. Ἄκινος autem pp. est ab ἀκὶς, *acumen*, seu *acies*, quod a verbo ἄκω, unde quoque ἀκή.

Ἄκινος *Acinus*. Botanicis nota vox est. Nomen videtur profectum, a *sapore acri*. Est enim ἄκινος pp. nihil aliud, quam ACRIS; adjectivum nempe ab ἀκὶς, &, ipsa origine, cum Lat. ACRIS convenit. Est enim hoc quoque a Graeco ἄκω repetendum.

Ἀκμή *Cuspis* sive *acies*. Est a prima Praeter. perf. Pass. ἤκμαι, verbi ἄκω. Propria itaque vocis virtus

est

eſt poſita in ſignificatione *acuminis*, atque inde *aciem*, *cuſpidem*, notat. Dein generatim ſignificat quoque *id*, *quod* in quaque re *ſummum* eſt: atque hinc aliquando *ſummum* quaſi temporis *punctum* notat, maxime *opportunum* ad aliquid agendum: quo ſenſu non magnopere differt a καιρός. Porro alio translatum quoque *ſummum* alicujus rei *incrementum* (ſive *terminum*) ſignificat, atque inde ſaepe ἀκμὴ ponitur de *vigore* & *flore aetatis*, vel etiam *aetate* virili, aliisve rebus ſimilibus. [Vide omnino de hac voce *Jenſii* Lection. Lucian. p. 194–196.]

Ἀκόλουθος *Pediſſequus*, *comes*, *aſſectator*. Ut via ad ſtirpem hujus vocis indagandam nobis muniamus, reſpiciendum eſt ad vocem κόλλα *gluten*: quo nempe res diverſae junguntur, & cohaerent; ut ſuo loco dicetur. Hoc autem eſt a κόλλω, & id ab antiquo κόλω: quod vicinum verbum κέλω, unde uſitatum verbum κέλλω, Lat. *cello*, vel *allido*. Quod tandem ab origine κίω. De ſingulis dicendum ſuo loco. A notione jam *impellendi*, *allidendique*, & forte *agglutinandi*, & ſic *adhaerendi*, nata virtus *aſſectandi*, *comitandique*: quae in noſtra voce in primis ſpectatur. Fieri tamen poteſt, ut propius ab ea *impellendi* notione abſit iſta *comitandi*: ſi ſtatuamus, vocem κόλουθος vicinam fuiſſe nomini cognatae originis κέλευθος, quod *viam* notat, q. d. *per quam* aliquis *ſemet impellit*. Sic nempe ἀκόλουθος dici potuit *comes*, vel qui *eadem via inſiſtit*, ἀ nempe idem ſignificante, quod ἅμα, quemadmodum vidimus in ἀδελφός. Oritur autem proxime ἀκόλουθος ex antiquo κελεύθω, quod pro κολούθω,

καλόθω, cujus loco contractum κλώθω eximie ponitur sensu *glomerandi*, & *nectendi* lanam. Unde quoque una de tribus *Parcis* Κλωθὼ dicebatur. Porro memoratum καλόθω est a κολέω, hoc a κόλω, quod a κέω, vicino verbi κίω. [Verbum κόλω dedit Lat. *colo*, *colere*. Unde *colere aliquem* pp. significat *sequi*, *sectari* aliquem, sive *obsequi*. T. H.]

Ἀκόνη *cos*, quasi dicas, *quae vim habeat acuendi.* Proxime oritur ab ἄκων, & hoc ab ἄκω: de quo supra jam dictum. [Uti autem a Dativo vocis ἄκων, pro ἄκοις, ἄκοντος, ἄκοντι, diminutivum est ἀκόντιον *spiculum*, *jaculum:* sic ab antiquo ἄκων, ἄκονος, ἄκονι est ἀκόνιον *coticula.* E. S.]

Ἄκορνα, ης, nomen plantae, [„ quae putatur a nonnullis esse *carduus benedictus* sylvestris herbariorum." *H. Steph.*] Et hoc forte ab ἄκω. Videant Botanici.

Ἄκορον, ου. *Acorum.* Est genus herbae cujusdam, de quo itidem Botanici.

Ἀκοστὴ, ῆς. *Hordeum.* A *spinis acuminatis* forte dicitur: ut pp. sit a *tertia Praeter. perf. Pass.* ἤκοσται verbi antiqui ἀκόω, quod ab ἄκω, Lat. ACUO.

Ἀκούω. Est ab antiquo ἀκόω, & hoc ab ἄκω. Significat quasi *acuere* sensum auditus, cui saepe *acuminis* figurata notio tribuitur. Varios usus habet, ut Lat. *audire*, translatione facili omnes. [Est ipsum Lat. ACUO, Belg. *scherpen* vocali penultima paullo obscurius, quam nos vulgo solemus, prolata. Metaphorae sive potius metonymiae ratio eadem esse videtur, quae in Belgico nostro *zyne ooren scherpen*,

pen, h. e. *aures arrigere*, & quasi *acuminatas reddere*, ad *sonos* percipiendos eo facilius, *attentiusque*, quod alio verbo Graeci dixerunt ὠτακουστεῖν. Quin fortasse & de *acie* oculorum *intenta* Graec. ἀκούειν adhibitum fuit. Vide *Schrader.* ad *Musaeum*, p. 4. 5. Ceterum Lat. AUDIO, etsi videri queat, in prima origine, convenisse cum nostro ἀκούω, ut nempe ἀκούω fit ab ἄκω, hoc vero ab ἄω, unde etiam ἄνω, ἀύδω, αὐδάω: mihi tamen potius videtur repetendum a voce αὐδὴ *vox*, quod ab alio αὔω, verbo per ὀνοματοποιΐαν efformato: ut *audio* pp. sit *vocem loquentis percipio*. E. S.]

Ἀκρέμων *Ramus arboris major.* Est autem pp. quasi *abundans ramis.* Vidimus jam alibi, eam esse naturam nominum, in ων cadentium, ut *collectionem* notent. Oritur proxime quasi ab ἄκρεμος, quod ab ἄκρος, quod de cujusque rei *extrema*, vel *summa parte* ponitur. Est itaque ἀκρεμὼν *multas* quasi *summitates*, vel *partes* in *altum eminentes habens.* Unde eximie *rami praegrandes*, a caudice *surgentes*, ἀκρέμονες dicuntur.

Ἀκριβὴς, ἐος. Est proxime ab antiqua forma ἀκρίβω, quae natura sua non differt ab ἀκρίζω, quod exstat, & notat *summas partes* quasi *perambulo*, vel *seco*, atque sic *lustro.* Oritur autem proxime ab ἄκρις, quod *summam* rei *partem* notat, & vicinum est nomine ἄκρος; de quo mox. Hinc ἀκριβὴς pp. *is* est, qui *summas* partes *lustrat*, & inde *diligens*, *accuratus*, *exquisitus*, *exploratus*, *certus*, *verus* & sim.

Ἀκρὶς, ἴδος differt significatione ab ἄκρις, ἄκρος, non

non vero origine. Notat *locustam*, de qua historiae naturalis studiosi. [Conf. *L. Bos*, Excrc. ad Matth. III, 4.]

Ἀκροάομαι significat *summa attentione audire*. Translatio similis fere hic, quae est in verbo ἀκούω, quocum communem stirpem habet alterum ἀκοὴ. Est autem proxime ab ἀκροάω, quod ab ἀκρόω, & hoc ab ἄκρος *extremus*, *summus*, seu proprie magis quasi *acuminosus*, vel simile. Videtur ergo ἀκροάομαι significare *aures suas in altum erigendo acuere*, & sic *arrectis auribus audire*. [Conf. dicta superius in ἀκούω.] Unde in usu notat *auscultare*, vel *cum attentione summa audire*, & hinc de *discipulis* vel *discentibus*, qui praeceptorem *audiunt*, nonnunquam ponitur: tum etiam significat *parere*, vel simile.

Ἄκρος. Ut supra (p. 40.) vidimus ἀγρὸς [unde substant. ἀγρὸς *ager*] esse pro ἄγερος, a nomine ἄγος, sic nostrum ἄκρος est pro ἄκερος, ab ἄκος, similive forma. Ἄκρος itaque pp. notat *habitum* quasi *acuminis habens*, vel *ad acumen pertinens*: hinc porro *in acumen assurgens*, *supremus*, *summus*, vel generatim *extremus*: unde reliquae notiones, in Lexicis notatae, sponte fluunt. Porro ἄκρον neutrum pp. notat *quodcumque cacumen*, *in acutum desinens*: idem, quod, voce magis producta, ἀκρωτήριον dicunt. Convenitque adeo non tantum *cacuminibus* montium, quae saepe ἄκρα, & ἀκρωτήρια dicuntur, sed quibuscunque *extremitatibus eminentibus*, etiam ipsius corporis humani. Hac ratione *caput*, *brachia*, *pedes*, ce-

terraeque corporis *extremitates*, ἄκρα, praefertim a recentioribus Graecis; ἀκρωτήρια vero ab antiquioribus dicuntur.

Ἀκτή foem. eft ab ἀκτὸς, pp. notante *fractus*, ab ἄγω *frango*, de quo fupra. Ἀκτή itaque, Subftantive pofitum, vel notat *littus* fcopulis *praeruptum*, ad quod *undae allifae franguntur*: praeterea *fruges*; vel *frumentum confractum*, & ad efum accommodatum; vel tandem *lignum fragile*, unde eximie dicitur *fambucus*. [Ἀκτή *littus* a Graecis dicifolet, quoniam objectu fuo *fluctus* maris *illifos frangit*, ac *repellit*, ut Grammatici volunt: five potius ἀκτή eft, quafi *fragore fluctuum impulfa*, atque *intercifa*. Vetus verbum eft ἄγω cujus vice (ut facilius ab altero, quod *ducendi* fignificationem habet, diftingueretur) in ufum communem venit ἄγνυμι. Ob eandem rationem Homerus *frumentum*, mola *contritum* & *fractum*, ut panis inde conficiatur, vocat ἄλφιτα, vel Δημήτερος ἀκτὴν Il. Α, 630. Od. Β, 355. Ξ, 429. Il. Ν, 322. Φ, 76. Deinde Ἀκτή a Graecis peninfula dicitur, quam, maxima parte mari obverfam, fluctus *alluunt*; ut erudite docuit *Voffius*, ad Scyl. Peripl. p. 6. 7. Hoc autem nomen, quoniam in *Atticam* regionem aptiffime quadrat (ut bene monuit *Dio Chryfoft*. p. 87.) ἀκτή primum eft dicta, idque jam ante *Cecropem* regem, fi fidem meretur *Apollodorus* Bibl. L. III, p. 237. *Euripides* ea poteftate pofuit in Helen. vs. 1689. Lycophr. vs. 111. *Eufeb*. in Chron. p. 99. 100. ἐν ἀκτῇ τῇ νῦν Ἀττικῇ. *&c*. T. H.]

Ἀκτὼρ

[1]Ἀκτὴ, vel ἀκτὴ, si stirpem spectes & formandi rationem, parum differt ab ἀκτὴ, & ab eodem verbo ἄγω *frango* oritur: atque hinc quoque, (quemadmodum ἀκτὴ) ἀκτὴ *sambucus* dicta. Eximie autem, metaphora ducta a luce *fracta*, vel *refractione* radiorum lucis, *radius* solis hoc nomine designatur.

[2]Ἄκυλος. Terminatio docet, esse ab ἄκος: cujusmodi nomina alia jam aliquoties vidimus. Eximie *glans iligna* sic dicitur. Significationis autem rationes Botanicis expediendas relinquo.

[3]Ἄκων, & ἄκων. Posterius est contractum forte ex ἄκοις: nisi malis, formam esse *participialem*; ut διδὸς, & similia. Sic ἄκων & ἄκις utrumque *participium* erunt verbi ἄκω, vel ἄκημι: ut adeo significent quasi *acumine pungens*, vel *acumen habens*; unde porro in usu notant *jaculum*, vel *spiculum*. [Ἄκων, participium verbi ἄκω, olim fuit ἄκοις, unde in Genitivo ἄκοντος: ἄκις itidem dixere pro ἄκοις, ut διδὶς pro διδοὶς, ex Analog. *Lennep*. Cap. IX, p. 129. Ceterum confer ὀξὺν ἄκοντα Il. κ, 335. φ, 590: & & similia. E. S.]

Ἀλάβαστρον repetendum a nomine λαβὴ, quod, inter alia, notat *ansam*, qua quid prehendas, oriturque a λάβω, unde λαμβάνω, de quo suo loco. Ab isto λαβὴ verbum quasi est λαβάζω *ansa prehendo*. Inde nomen λάβαστρον proprie significare debuit *id, quo* tanquam *ansa* aliquid *prehendas*. Ab isto autem nomine, cum α praefixo, ἀλάβαστρον pp. est *instrumentum*, quod *ansas non habet*, *quibus prehendas*, atque inde eximie *vasis unguentarii* species sic dicitur.

[Paullo aliter *Methodius*, in Etymolog. magno, col. 55: 38. Ἀλάβαστρον τὸ κατὰ ΔΙΑ ΛΕΙΟΤΗΤΑ ἀδύνατον.]

Ἀλαζὼν *Arrogans*, *jactator*. Stirps dubia videri potest. Putem tamen, oriri ex α, & λάζω cujus Media forma λάζομαι, poetis usitata, eximie notat *capio*, *prehendo*, *arripio*, ut adeo ἀλαζὼν sit pp. *qui sibi* multum *assumat*, *arrogans* adeo, vel simile. [Nisi simplicior sit derivatio ab ἀλάω, unde infra ἀλάομαι. Ab ἀλάω, ἀλάσω, ἀλάζω, ut ab ἁρπάω, ἁρπάσω, ἁρπάζω. Quo ex fonte ἀλαζὼν pp. is fuerit, *qui se* multum *volvit*, *jactat* &c. Conf. descriptio τοῦ ἀλαζόνος apud *Xenoph.* de Institut. Cyri L. II, p. 47. & infra verbum ἀλάομαι. Etymologia nostra confirmari ex eo videtur, quod idem ἀλαζὼν etiam adhibeatur pro ἀλώμενος, quod jam sine dubio ab ἀλάω descendit. Vide *Suidam*, T. I, p. 98. E. S.]

Ἀλαλή. Vox facta a *sono*, qui edi solebat olim a militibus, ad pugnam aggredientibus. [Hinc & ἀλαλητὸς, uti passim apud *Homerum*, est *fremitus* pugnantium Il. Δ, 436. Μ, 138. &c. E. S.]

Ἀλάομαι. Tria verba vicina sunt, ex quibus ingens verborum copia orta est, ἄλω, ἴλω, & ἕλω. De singulis alibi dicendi erit occasio. Sufficit nunc observasse, propriam eorum virtutem quaerendam esse in eo, quod *volvendo versandove moveatur*: vel in *motu* (ut ita dicam) *volutorio*, & *versatili*. Hinc ἀλάω est *versando*, *volvendo*que *moveo*: & Medium ἀλάομαι *versando huc illuc me moveo*, adeoque eximie *erro*, *vagor*, &, translatione ad animum facta, *incer-*

tus

εἰς quasi *curarum viis oberro*, atque adeo sic *animi pendeo*. [Conf. in ἀλάζω, ἄλλομαι &c. Exemplum notionis propriae vide Il. κ, 141. τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἈΛΆΣΘΕ; *Quid tandem tam* INCERTO VA-*goque* MOTU OBERRATIS? cet. Cognationem verbi nostri cum altero ἄλλομαι probet illud *Theocriti* Id. 3: 60. ἅλατο καὶ τὤγαλμα EXSILIITque *simulacrum*, quo loco collato, *T. Hemsterh.* in Id. 3: 42. reponebat ὡς ἐς βαθὺν ἅλατ' ἔρωτα. E. S.]

Ἀλαὸς *coecus*. Compos. est ex α *privativo*, & λαὸς, quod ab antiquo verbo λάω, significante inter alia *video*, q. d. *oculis percipio*, *capio*. Est enim λάω, pp. idem quod λαμβάνω, ab eodem λάω ortum. Itaque ἀλαὸς pp. est *qui non videt*, *coecus*, vel, quae in multis compositis literae α vis est, *qui difficulter*, & *perverse videt*, adeoque *luscus*. [*Etymolog.* Ἡ παρὰ τὸ ἀλῶ, τὸ πλανῶ, ἀλαὸς, ὁ περιπλανώμενος. Quod videri queat aliquanto simplicius, in primis, propter vocem compositam ἀλαοσκοπία, quae non certe *speculationem visu carentem*, sed *speculationem vagam*, *incertam*, *nullibi* quasi *consistentem*, *defixam*que, significat; qualis esse solet speculatio *luscorum*, qui, *Lennepio* observante, a Graecis pp. ἀλαοὶ dicuntur. Consentit *Eustathius* ad Il. κ, 515. p. 821. Ἔστι δὲ ἀλαὸς ἐν τούτῳ οὐχ ὁ μηδόλως βλέπων· πῶς γὰρ ἂν ὁ τοιοῦτος ἔχοι σκοπιὰν, ἀλλὰ ὁ κακῶς λάων κ. τ. λ. Ceterum, ut ἀεροσκοπίαν, ἱεροσκοπίαν, θεατροσκοπίαν, ὁπλοσκοπίαν, ὡροσκοπίαν, sic fere ἀλαοσκοπίαν formarunt Graeci. E. S.]

Ἄλγος. Dubium non est, quin sit contractum,

 ex

ex ἄλγος, quod a verbo ἀλέγω, & hoc ab ἀλέω; quod vicinum alteri ἀλάω: de quo modo dictum. Propria notio quaerenda videtur in motu *volutoria*, & *versatili*: unde profecta ista doloris, [fere ut in Hebr. חול, הִתְחַלְחֵל &c.] Porro, ad *animum* translatum, itidem notat *dolorem*, *tristitiam*, & similia. [Nempe, ut proprie ἀλγεῖν Graecis sit *jactare se*, ac *versare huc illuc prae dolore*: uti v. gr. Il. Θ, 85. Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ. Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ. Perinde autem est, utrum dicas, ἄλγος esse, per contractionem, formatum ex ἄλεγος, quod ortum ab ἀλέγω, an statuere malis, ἄλγος esse ab ἄλγω, quod ab ἄλω, quemadmodum θέλγω a θέλω &c. Ab ἄλγω certe est Lat. *algus*, sive *algor*, & *alga*. Nempe ab ἄλω, ἄλγω, Lat. ALGUS pp. videtur esse *concussio tremorve* membrorum vehementior, prae frigore: unde *crepitans dentibus algus* est apud Lucret. l. 5. vs. 746. *Alga* porro itidem, ab *irrequieto motu*, quo *jactatur* in mari, atque a fluctibus *ad litus projicitur*: unde *Virgilius*, PROJECTA *vilior alga*. Neque adeo dubitandum videtur, quin Lat. ALGEO sit ipsum Graec. ἀλγέω, non adeo quod *frigus dolorem* adferat, uti *Festus* ait, quam potius, quod *frigentes tremere* & prae *impatientia doloris*, sese *huc illuc versare* soleant. Compone & cognatum ἀλύειν, quod *Hesych.* diserte exponit τρέμειν. E. S.]

Ἀλδέω. Est ab ἄλω, quod inter alia notat *versando*, *volvendoque consolido*, & sic *augeo*, quae translationis ratio magis conspicua est in derivatis a ver-

bo

bo vicino ἕλω, unde, ut postea videbimus, Graecum ὅλος, tum Lat. SOLIDUS & similia: porro Lat. OLEO, & inde *olesco*, *adolesco*, pp. notans *incipio fieri solidus*, accepto incremento. Inde jam ἄλδω, inserto δ, & productior forma ἀλδέω, generatim notat *incrementum do*, *augeo*. [Apparet adeoque ipsum Lat. ALO, *alui*, *altum*, *alere*, ejusdem quoque esse originis, & alterum verbum Graec. ἄλθω, *sano*, pp. esse *consolido*; ut in illo Il. Ε, 417. de Marte vulnerato, ἄλθετο χεὶρ, pp. *consolidata est* manus. Vide & in seq. voce ἀλέα. E. S.]

Ἀλέα. Prop. foem. est a masc. ἄλεος, quod vix differt a nomine ἅλιος, quomodo Dores pronuntiarunt pro ἥλιος, *sol*. quod ab ἄλω repetendum; cujus vicinum ἕλω vel ἵλω, inter alia notat *splendeo*, & peperit nomina ἕλη, εἵλη & similia; in quibus *splendoris* notio. Hinc facile jam apparet, quemadmodum ἀλέα in usu significare potuerit *calorem*, vel *teporem*, qui in locis *apricis* oritur a *sole*, quod ipsum Latin. SOL, a *tertio* nostro verbo, supra in ἀλάομαι memorato, ortum videtur. [Ab ἄω est ἄλω, ἄλω &c. Ex ἄλω, adspiratione addita, est Lat. HALO, *halavi*, *halare*, porro *halitus*. Proprie adeoque ponitur de hominibus, qui *halitum* edunt. Ἀλέα autem Graece est tepidus *halitus*, qui *vaporem tepidum* adfert. Haec ratio est, cur ab ἄλω etiam fit ἄλθω *medeor*. Nempe, ut *tαίνω* pp. significat *tepore medicor*, vel *tepida* aqua *rigo*, sic etiam ἄλθω ponitur. Hinc etiam ἄλθω pro *medicina* sumitur: nam veteres *medici*, nonnisi rebus *tepidis corpori admotis* morbos solebant *sanare*. T. H.

Magni *Hemsterhusii* derivationem commendat in primis glossa apud *Hesychium* Ἀλθαί· θεραπεία, ἢ θεραπεία, & collatio ipsius hujus nominis θεραπεία, quod itidem pp. notat *curationem*, *tepidis* fomentis *adhibitis* peractam. Vide infra in θεράπων & Analog p. 135. 136. Porro verisimile videtur, Graecis duplex fuisse verbum ἄλω, alterum ὀνοματοπεποιημένον, a *sono* nimirum hominis, *halitum* edentis, quod ipsum est HALO Latinorum: unde *Halonem* dixere *hominem*, *hesterno vino languentem* & *vinum* adhuc *exhalantem* quasi: Idem Graecis ἴαλος dicebatur. Nempe verbo huic ἄλω sive ἄλω, cognatum fuit alterum ἕλω, superstes quoque in Lat. ADHELO, ANHELO, unde & ἕλος *palus*, sive *stagnum*, ab *exhalando* dictum &c. Alterum vero ἄλω (cum suis cognatis ὄλω, ἴλω &c.) significavit pp. *volvo*, provolvo, & *convolvo*, consolido. A notione *volvendi*, provolvendi, atque adeo *projiciendi*, (quidem modo observavi in Lat. voce ALGA, ab ἄλγω deducta) etiam ALEA Lat. derivatum videtur: quin & inde dicta ALES, alitis, h. e. a *motu volutorio*, quemadmodum ipsum quoque Lat. VOLO, *volare* factum est ab ὄλω, Aeolice Fόλω, unde & Fόλvω, VOLVO. Denique Lat. VOLO, *vis*, *velle*, ex eadem est origine, quatenus, nempe, *volvere* rem animo, eamque *cupere*, VELLE (pro *velere*, *velra*) Latini dixerunt. E. S.]

Ἀλέγω. Vidimus jam, in voce ἄλγος, esse hoc vicinum verbo ἀλαίω, cujus notione ad animum translata, eam *curandi* accepit eximie hoc nostrum verbum. [Nimirum ab antiquo *praeterito perf. act.* verbi

verbi ἀλέω, ἰάλεκα, omiſſo augmento, factum eſt ἀλέκω, & dein, loco κ pronuntiato γ, ἀλέγω. Proprietatis hujus verbi ſatis clarum indicium petas ex illo *Diomedis* Il. Λ, 388. 389. Νῦν δέ μ' ἐπιγράψας, κ. τ. λ. & verbo inde propagato ἀλεγίζω apud *Heſych.* Ἀλεγίζω· περιστρέφομαι. E. S.]

Ἄλεισον. Ortum videtur a verbo antiquo λέω, vel λείω, *leviga.* Inde, nempe, proxime ortum λειος, quod formatum a λέω. Id autem vicinum memorato noſtro λέω, quod peperit uſitatum λεῖος *levigatus.* Λειὸς itaque, &, inde ortum, ἄλειος, vel ἄλειον, pp. valet *leve*, *levigatum*, atque inde translatum videtur, ad *poculum*, ſeu *vas caelatum* deſignandum. Praeterea translatione non valde diſſimili, *acetabulum*, osque coxendicis notat. [Dubito. Ἄλεισον fortaſſe ab eodem ἀλέω, ἀλείω, pp. ſignificat *convolutum*, *rotundum*, & eximie tale *poculum*. Etymologus, aliorum derivationibus refutatis, Κρεῖττον, inquit, λέγει Ἀπολλώνιος, ὁ τοῦ Ἀρχιβίου, ὅτι παρὰ τὸ λεῖον γίγνεται ἄλειον, καὶ, ἐπενθέσει τοῦ σ, ἄλεισον, τοῦ α ἐπιτατικοῦ ἢ στερητικοῦ, τουτέστι τὸ μὴ ὂν ὁμαλὸν, ἀλλὰ ΠΕΡΙΦΕΡΕΣ. Quae poſtrema deſcriptio ἀλλὰ περιφερὲς noſtrae derivationi videtur favere. Inſpice porro Il. Λ, 773. Ω, 429. Od. Γ, 50. 53. Δ, 591. Θ, 430. Ο, 85. 468. Χ, 9. & *Euſtath.* p. 883: 54. 1357: 38. 1775: 10. Itaque & *os coxendicis* veteres, a *rotunditate*, ἄλεισον, & κύλικα appellaſſe, quis miretur? E. S.]

Ἀλείφω. Verba primitiva ſunt λέω, λίω, & ſimilia: de quibus alias dicendi locus. Inde λείβω, λίβω, λίπω, λείφω, & ſimilia oriuntur, quae eximie ſignifi-

cant *ſtillo*, *deſtillo*, & ad varios *liquores* applicantur. Eximie nomen inde ortum λίπος, & foem. λίπα, *pinguedini* olei *deſtillantis* tribuitur. Ita χρίεσθαι λίπ' ἐλαίῳ antiquis frequens locutio eſt, pro *oleo ungere*, *guttatim* quaſi *deſtillante*, & large. Ex his jam apparet, quemadmodum noſtrum ἀλείφω, a memorato λείφω ortum, *ungendi* notionem acceperit, quaſi dicas *guttatim* oleum *infundendo ungo*. Latius ſumptum idem ſonat *lino*, *illino*, cujus translationis ſimilis eſt ratio. Porro ab ἀλείφω derivatum ſpectandum hic eſt nomen ἀλείπτης, quomodo dicebantur ii, quorum erat, in gymnaſiis, *ungere* athletas, & ſic *praeparare ad certamen:* quae notio eam peperit *incitandi*, *exhortandi* &c. quae verbo ἀλείφω quoque tribui ſolent.

Ἀλέξω pp. nihil aliud eſt atque *futurum* verbi ἀλέγω, de quo ſupra. Ab iſta *curandi* notione, verbo ἀλέγω adſignata, ἀλέξω eam accepit *opem ferendi*, *auxiliandi* & porro *propulſandi*, *arcendi*, & ſimiles. [Verborum hujusmodi in ξω rationes vide ad Analog. *Lennep*. p. 187. Videtur autem forma haec in ξω *frequentiam* quandam, & *ſtudium agendi* ſignificare. Conf. Il. Γ, 9. Ν, 475. Ο, 565. Π, 562. Od. Σ, 61. Ceterum ab ἀλέξω noſtro nova forma ducta eſt ἀλεξέω ſive ἀλέξημι, cujus *Infinitivus* eſt ἀλεξέμεναι Il. Λ, 590. Ε, 779. &c. *Futurum* ἀλεξήσεις Il. Ι, 251. &c. E. S.]

Ἀλέω *molo*. Notio haec profecta eſt a *volvendo*, *verſandove*. Oritur autem verbum a ſimpliciori ἄλω, cujus propriam vim vide ſupra in ἀλάομαι, et ἀλδέω. Porro

a

a *versandi*, *movendi*ve notione, ea est, quae huic verbo adsignatur, *vitandi*, *cavendi*que. Tandem a *solidando motu volutorio*, et *augendo*, notio illa *congregandi* enata est.

Ἀληθὴς *verus*. Proprie oritur proxime a verbo ἀλήθω, quemadmodum πιθὴς a πείθω, et similia. Ἀλήθω formatum ab ἀλίω vel ἀλάω, pp. valet *volvendo*, *versando*ve *solidum facio*: unde in usu quidem est idem quod ἀλίω *molo*, proprie tamen cernitur in derivato nostro ἀληθὴς, quod, vi naturae suae, est quasi *volvendo solidum faciens* vel passive *volvendo solidum factum*. [Ut forma adeoque conveniat fere cum ἀληθὴς pp. *volutatus* Od. ı, 388.] Atque inde ad res *incorporeas* translatum idem est ac *verus*; ita ut opponatur voci ψευδὴς, de qua suo loco. [Si comparemus vocem ἀκηδὴς, et similes alias, verius videri possit, ἀληθὴς esse compos. ex α *privativa* et ληθὴς, quod a λήθω, hoc vero idem ac λάθω, unde LATEO, Lat. Ut ἀληθὴς pp. sit id, *quod non lateat*, sive *quod latere non possit*: aut ἀληθὴς de homine, *qui non lateat* vel et *quem non lateat* res. Conf. jam Il. Μ, 433. Od. Γ, 247. et *Theocr.* Id. ıı, 154. cum vs. 158. E. S.]

Ἄλθω. Est pp. idem fere quod ἀλθίω *volvendo solido*, vel *augeo*: unde profecta *sanandi* notio, verbo nostro tribui solita. Oritur proxime ab ἄλω, de quo supra. [Conf. etiam observata T. H. supra p. 103. 104.]

Ἀλίγκιος. Videtur esse pro ἀλίκιος, cujus foem. ἀλικία pp. non differt ab ἡλικία. Ut autem ἡλικία oritur ab

ἥλικος,

τήλικος, sic ἅλικος ab αἰλίκος. Ἥλικος, in usu, ratione *quantitatis*, (quae inter diversas res intercedit,) *similis* ponitur, eique respondet τηλίκος, ut Latina *tantus*, *quantus*. Inde αἰλίκιος, et, ejus loco pronunciatum, αἰλίγκιος, facili translatione, idem significare potuit, quod ὅμοιος. De voce αἰλίκος, vel ἡλίκος, suo loco dicendum. [Ab ἄλω, αἰλέω, pp. *volvo*, *convolvo* etc. est praeter. perfect. ἤλικα, pro εἴλικα; hinc αἰλίκος et ἥλικος. Porro ab αἰλίκω, est εἴλιγκα, ἤλιγκα, ἄλιγκος, αἰλίγκιος, pp. *convolutus*, *conglomeratus*; et hinc forte αἰλίγκιος et ἐναλίγκιος *socius*, *similis*, eadem metaphora, quae est in Hebr. עמית *socius*, *similis*, pp. *conglomeratus*, *involutus*. Itaque et Od. Θ, 174. αἰλίγκιος ἀθανάτοισιν pp. esset עמית לאלהים *socius immortalibus*. Nisi mavis repetere a stirpe λάω, unde λάκω, λίγκω, λιγκος, λιγκιος, & cum α, praefixa, αἰλίγκιος pp. *simili splendore praeditus*, atque adeo *fulgore suo consimilis*: quod optime quadraret in locum Il. Ζ, 401. Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν, αἰλίγκιον ἀστέρι καλῷ. Praesidii fortasse aliquid nancisceretur posterior haec etymologia ex collatione cum nostro *lyken*, unde *lijk*, *gelijk*. Vide *Ten Cate*, Aenl. P. II, p. 279. 280. E. S.]

Ἆλις. Graeca ἄλω, αἰλέω & similia saepe jam vidimus significare *volvendo in unum solidare*, *augere*, & inde quoque *congregare*. Itaque ἅλις, adverbialiter positum, pp. sonat *confertim*, *coacervatim*, & porro *satis*, *abunde*, *magna copia* &c. [Uti promiscue dixerunt olim λάκος & δάκος, Ὀδυσσεὺς sive Ὀλύσσης, & Lat. *Ulysses*, δάκρυμα & LACRYMA: ita nostrum ἅλις, permutato λ cum δ, videtur eandem fere propriam signi-

significationem habere atque ἅδη, de quo supra. Unde porro ex cognata forma ἅδις fluxisse putem Lat. SATIS: ut v. gr. *Theocriteum* istud, ἅλις πάντεσσιν Ὅμηρος, rectissime jam convertatur SATIS *est omnibus Homerus*. Cui accedit non tantum, quod *l* & *t* permutentur quoque in *Thetis* & *Thelis* antiquo, sed etiam quod Gr. ἅλις non aliter ac Lat. SATIS construi soleat cum sequenti Genitivo. Exempla vide apud *H. Stephan.* Th. I, col. 324. 325. E. S.]

Ἀλισγέω. Origo quoque est ἅλω, unde ἀλίω, cujus *futurum* ἀλίσω, *volvendi* notione; peperit ἀλίσγω, & productius ἀλισγέω, quod in usu apud interpretes Alexandrinos Vet. Test. maxime notat *volvendo*, *versandove inquinare sordibus*, vel *pulvere*. [Respondet adeoque rectissime, apud seniores illos, verbum nostrum ἀλισγεῖν Hebraico גאל, quod eandem *volvendi volvendoque inquinandi*, habet potestatem. E. S.]

Ἀλίσκω reducitur ad originem sic: ἅλω, ἀλίω, ἀλίσω &c. Est proprie *incipio versare* sive *volvere*: unde *capiendi* notionem accepit. Usus ejus latissime patet: ut docent Lexica. [Originem ab ἅλω vel ἅλωμι propius demonstrat *aoristus secundus*, sive *Imperfectum* vetus ἑαλών, ἥλων, & *Participium* ἀλούς. E. S.]

Ἄλισμα nomen plantae est, formatum ab ἀλίζω simul sive forma; cujus origo ἅλω saepe memoratum. De ratione significationis videantur Botanici. [Conf. *Dioscor.* L. III, c. 169. & *Plinius*, L. XXV, c. 10.]

Ἀλιτέω. Proxime oritur hoc a nomine obsoleto ἀλίτης, quod non differt nisi sono ab ἀλήτης *erro*, *vagus*; cujus stirps verbum, jam supra positum, ἀλάω est.

est. Ab ἀλήτης autem verbum descendit ἀλητεύω *vagor*. Simili ratione, a nostro ἀλίτης, verbum ἀλιτέω idem quoque notat *vagor, erro*: unde, in usu, significationem obtinuit *peccandi, scelus admittendi, violandi, offendendi*, et similia.

Ἀλίω *Volvo, voluto*: quae fere propria verbi hujus notio est. Oritur enim etiam ab ἄλω, ut formae plures similes, quas partim jam vidimus, ἀλάω, ἀλέω, ἑλέω, ἰλίω, εἰλίω, ἐλίω &c. [A Graecorum hocce ἀλίω, sive ἀλίω, esse Lat. SALIO quis neget? Nempe *volvendi* notio translata est ad *levissimos motus jactationesque* pedum: neque de eo dubitare sinit alterum ἅλομαι, nostro verbo cognatum, et ex eodem fonte ἄλω deductum. Ab eodem hoc ἀλίω est, adjectivum ἄλιος pp. *vagans, divagans*, et a scopo *aberrans*. Vide omnino Il Δ, 498. Ε, 18. Λ, 376. 380. Κ, 324. Ν, 410. 505. Ξ, 455. Π, 615. etc. Porro metonymice idem hoc ἄλιος est *irritus, frustraneus*, tanquam *vagus* et *a scopo aberrans*, Il. Δ, 26. 158. Ε, 715. Σ, 324. Ω, 92. 224. quod, ne suspiceris, a nobis fictum esse, en acumen poetae Odyss. Δ, 349. 384. etc. γέρων ἅλιος ΝΗΜΕΡΤΗΣ, „ *senex marinus* NON ABERRANS" ubi Homerus, cavens malum omen in voce ἅλιος *marinus* (ut Il. Σ, 141. et Ω, 83. ab ἅλς, Dat. ἁλί pp. *sal, salis*) addit νημερτὴς, id est ἅλιος *marinus*, qui tamen non sit alio sensu ἄλιος, sive *vagus*, aberrans etc. Ex quibus simul jam constare poterit, Lat. ALIUS (quod ceteroquin ἄλλος est Graecis, fere ut SALIO est ἅλομαι) a Graeco nostro ἄλιος nequaquam esse diversum. Est enim Latinis quo-

que

que ALIUS pp. *vagans*, *divagans*, et dein *diversus*. Quae caussa est, cur Lat. ALIUS construatur cum sequenti praepositione *a* vel *ab*. Vide omnino *Virgil.* Bucol. I, 65. *Horat.* Ep. I, 16. 20. *Cicer.* ad Div. XI, 2. etc. Patet denique hinc, cur *longe alius*, idem notet ac *longe diversus*, et *alias res agere* sit *diversas*, et *a scopo* praesenti *alienas res* agere. E. S.]

Ἀλκή *robur*. Si analogice retrogrediamur, patebit esse nomen derivatum ab ἄλω, et quidem a Praeter. perfecto Act. ἦλκα, quod a futuro ἄλσω, verbi ἄλω. Vidimus autem, verbi ἄλω, inter alias significationes, esse eam *solidandi*, quemadmodum apparet ex dictis ad verba ἀλθέω, et ἄλθω: ubi etiam observatum, a memorata notione fluxisse illam *sanandi*. Utraque etiam conspicua est in nostro ἀλκή, quod modo *remedium* notat, et, translatione denuo inde facta, *auxilium*; modo refertur ad *vires* et *robur*, quae significatio proxime abest a notione *soliditatis*. [A *robore* etiam vocatur ALCE canis apud *Ovid.* Metam. L. III, vs. 217. Nescio tamen an simpliciter ab ἄλω *volvo*, *devolvo* etc. ἀλκή pp. sit *devolutio*, amolitio: ut in illo *Hesiodi*, κακοῦ δ' ἐκ γίνεται ἀλκή. Unde dein ad *vim amolientem*, *roburque invictum* commode fieri potuit transitus. E. S.]

Ἀλκιβιάδειος. Est pp. derivatum ab Ἀλκιβίας, quod idem atque ἀλκίβιος, et id quidem proprie notat *remedium vitae*: unde sic eximie, a medicis, vocatur quoddam *Anchysae* genus. Idem quoque ἀλκιβιάδιος dicitur. Nomen autem habet a *viribus*, quibus ea valet. Vox composita est ex βίος, et ἀλκή, Dativo

nomi-

nominis ἄλξ, quod idem atque ἀλκή, ut Lexica docent. [Ἀλκὴ superest Il. E, 299. N, 471. P, 61. etc.]

Ἀλλὰ *Sed.* Ut multa sunt vocabula, quae vim habent *Adverbiorum*, sic hoc proprie est *neutrum* plurale, ortum a nomine ἄλλος: unde naturam accepit conjunctionis *adversativae*, *sed*, *aut*, *verum.* Reliquae notiones, quae porro huic voci subjiciuntur, ad eam quoque, quae est vocis ἄλλος, ut propriam, referendae sunt. [Vide omnino de hac particula Clar. *Hogevenum*, in opere eruditissimo, quod inscribitur *Doctrina Particularum L. Gr.* Cap. I.]

Ἀλλᾶς est genus *farciminis: botulum* Latini vocant. Stirps autem obscurior. Forte contracta vox est, et originem habet a verbo ἀλλάσσω. Eo enim ut inclinet animus efficit nota *circumflexi*, quae saepe contractionis indicium est. [Ἀλλᾶς Gen. ἀλλᾶντος uti πᾶς, πάντος, quod cel. auctor ex τάας [pro πάας] factum statuit. Ergo ut πάας est ab obsol. πάαμι, et quidem pp. *participium*, formae ἱςάς, ἱςάντος, sic nostrum ἀλλᾶς oportebit esse pro ἀλλάας, ex ἀλλάαντος verbi ἀλλάαμι: ut stirps sit ἄλω *volvo*, unde ἀλέω, ἀλλάω, sive ἄλλαμι etc. Ἀλλᾶς autem pp. *volvens se*, vel *volutum* in gyrum, ut solent esse *farcimina* rotunda, et *convoluta.* Ad hoc etymon fortasse respexit *Aristoph.* in Equit. vs. 1245. ubi, quum Agoracritus dixisset, ἀλλαντοπώλην, Cleon respondet κυλίνδετ' εἴσω VOLVITE *intro istunc infelicem.* E. S.]

Ἀλλάσσω. Ab ἄλλος verbum est ἀλλάω, cujus *Futurum* ἀλλάσω, unde ἀλλάσσω, et ἀλλάττω, significans pp. *alium facio*, adeoque *muto*, *permuto:* quae notio

tio reliquas propagavit, quae, in Medio ἀλλάσσομαι, a Lexicographis notantur. [Ἀλλάσσω pp. est *volvo*, *convolvo* &c. Unde quod in Hebraico est Pf. CII, 27. כלבוש תחליפם ויחלפו *vestimenti instar convolves*, five *conglomerabis*, *eos* coelos, *& conglomerabuntur*, id ab auctore Epist. ad Hebr. c. I, 12., Graecam versionem fecuto, redditur καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις (alii Codd. ἀλλάξεις) αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται. Conf. *Schult.* in Comm. ad Prov. Sal. p. 507—509. E. S.]

Ἅλλομαι. Ab ἄλω *volvo*, *verso*, inter alia oritur ἁλία, unde proxime Lat. SALIO. Porro ab ἄλω descendit nomen ἄλτος, quod vel *volutum*, vel *coacervatum*, vel *auctum*, significare potest. Posterior notio cernitur in Lat. voce ALTUS: prior in verbo Latino, inde formato, SALTO. Ab ἄλω, verbum ἅλλω, vel ἄλλω, Medium habet ἅλλομαι, quasi Latine dicas *verso me*, *versor*. huc illuc *motu volutorio*, quod proxime a notione *saltandi* abest. [Conf. dicta superius in ἀλάομαι, ἀλία, ἀλίω &c. Formam Activam ἄλλω τὸ πηδῶ, saepe commemorat *Etymologus*, uti col. 5: 40. 456: 34: 486: 56. &c. E. S.]

Ἄλλος *alius*. Obscurior quidem primo adspectu ratio translationis, & stirps hujus nominis, videri potest. Puto tamen, esse a verbo ἄλλω, vel ἄλω *volvo:* unde alibi jam vidimus *errandi*, & *aberrandi* notionem ortam esse. Vide supra in Ἀλάομαι. Inde ἄλλος pp. is dicitur, *qui* quasi *aberrat*, & *alienatur*; atque sic ALIUS. A qua notione reliquae, huic voci subjectae, repetendae sunt. [Redi iterum ad ἄλω, p. 110. 111. Ceterum hic loci observari meretur,

H hoc

hoc ipsum ἄλλος Graecis nonnunquam idem esse ac *τὸ diversus* Latinorum, unde τ' ἄλλα eximie dicuntur *diversa a vero*, rationi non consentanea. Vide *Euripid.* in Thes. *H. Steph.* T. I, col. 343. E. S.]

Ἀλοάω *Trituro*. Est ab ἄλωος, quod contractum in ἅλως [cum *spiritu aspero*] significans *aream*, in qua *trituratur* frumentum: ut suo loco videbimus. A notione *triturandi*, nostro verbo adsignata, translatae sunt aliae *comminuendi*, *contundendi*, *pulsandi* &c. [*Etymol.* Ἀλοᾷν· τύπτειν, βάλλειν, καὶ τὸ ἀλοᾶν ἐπὶ τῆς ἅλω σῖτον. Ceterum ἀλοᾶν, (ut Lat. *commolere*) sensu obscoeno etiam adhibetur, ab Aristoph. in Ranis vs. 149. observante cl. *Toupio*, Emend. in Suid. P. II, p. 102. E. S.

Ἀλόη *Aloë*. Herbae genus: stirps autem dubia.

Ἅλς idem est quasi ἄλος, ortum a verbo ἄλω, quod saepe vidimus, inter alia, significare *solido*, *coacervo*, *coagmento*. Inde eximie SAL dicitur ἅλς, a natura ad *coagulandum* proclivi. A notione *salis* porro translatum nomen est, ad denotandum *mare*, ob *salsedinem* aquae. Porro, quemadmodum *sales* a Latinis, sic a Graecis ἅλες dicitur *sermonis lepos*. Idem nomen ἅλς, vel ἅλες, translatum ad eos, qui *communi* quasi *sale* utuntur, poni quoque solet ratione *convictus*, atque sic tandem generatim nonnunquam ponitur de *sodalitatis necessitudine*. [Nescio tamen, an ἅλς, ἅλος Latine SAL, (spiritu aspero resoluto in s) potius ducendum sit a notione *exsiliendi*, *subsultandi*. Nihil enim magis obvium, quam *sal*, igni impositum, *exsilire*, & *cum crepitu* quodam di[illegible]

Conf.

Conf. etiam supra in ἄλια & ἄλλομαι. E. S.]

Ἄλσος *Lucus*. Propria notio & stirps petenda ex iis, quae dicta sunt de verbis ab ἄλω derivatis, ἀλδίω & ἀλθω. Ἄλσος, nempe, inde ortum, notionem accepit a *conferta* arborum, laete *virentium*, *copia*, & *densitate*: estque proprie *silva*, arboribus *densa*, & *opaca*. Quum autem, antiquis temporibus, hujusmodi silvas fraudibus suis in primis accommodatas viderent gentilium sacerdotes, atque propterea ritibus religiosis saepe dedicarentur, deoque alicui consecrarentur, factum est, ut ἄλσος speciatim fuerit sumtum a Graecis pro *silva*, alicui deo consecrata, seu *luco*. [Ἄλσος, *locus* natura *irriguus*, & *densis arboribus consitus*. Origo vocis ab antiquo ἄλω, (unde Latini habent suum ALO) ἀλδέω, ἀλδάω, ἀλδαίνω, ἀλδίω, & ἀλδήσκω apud *Theocrit*. Idyll. XVII, 78. *augeo*, *irrorando enutrio*, & ἄλσις i. q. αὔξησις, *incrementum*. Haec pleraque sunt in *Homero*, & explicantur ab *Hesychio*. Usus jussit, de *lucis* proprie poni, deorum honori consecratis. Sic jam apud Homerum occurrit Il. Β, 506. ubi Onchestus, Boeotiae urbs, vocatur ἱερὸν Ποσιδήϊον, ἀγλαὸν ἌΛΣΟΣ. Recte vetus commentator: πᾶς τόπος σύνδενδρος, ὕδωρ ἔχων, καὶ θεοῖς ἀφιερωμένον, ἄλσος καλεῖται. Vide *Strabon*. p. 632. ibidemque *Casaubonum*. cet. T. H.]

Ἀλύη. Sic vocari solet *lignum*, *cui infigitur stiva*. Est fortasse ab ἀλύω *vagor*, *erro*, de quo mox. Sic autem dici videtur, quasi *pars* aratri *errans*, quod, *stiva* demum infixa, regi potest & solet aratrum.

Ἀλύω est ex quinque verbis cognatis, quorum pleraque jam vidimus aliquoties, ἀλάω, ἀλέω, ἀλίω, ἀλόω, ἀλύω: quae stirpem communem habent ἄλω; de quo jam abunde dictum supra. Ut reliqua inde orta verba, inter alia notat *huc illuc vagor, erro*. Sic quoque ἀλύω: unde speciatim verbum hoc translatum ad animum, in primis poni solet, de eo qui *errabunda mente vagatur*. Unde quoque is ἀλύειν dicitur, qui, *mente oberrans*, exitum non invenit malorum; qui *animo languet*, prae consilii inopia & moerore. Praeterea is, qui de tranquillo mentis statu, velut dejectus, nec amplius sui compos, sive *gaudio*, sive alia *commotione*, huc illuc *agitatur*, & quasi *oberrat*. Unde repetenda notio *exsultandi* prae gaudio, nec non *insaniendi*, huic verbo quoque adsignata. Tandem, qui *otiosus* veluti *oberrat* mente, atque adeo *otiosus* est, is quoque ἀλύειν dicitur. [Ab ἀλύω etiam descendit vox dubia ἀλύται, de qua ita vir maximus. Ἀλύται, vox Elaea, vel Peloponnesiaca: cujus origo non satis explorata est. Nam, quae scribit *T. Faber* Agonist. L. I, 18. aliena sunt, & parum apta. Ῥαβδοφόροι, μαστιγοφόροι, exponit Etymologus. Ῥαβδούχους certe *Olympicos* hosce *lictores* vocat *Thucydides*, L. V, 50. Virgis etiam, quas adversus peccantes & protervos expediient, instructi Hellanodicis apparebant, totamque panegyrin pervagabantur; ut tumultus & rixas, in tanta hominum multitudine, coërcerent. Idcirco nomen esse tractum arbitror a verbo ἀλύειν *circumire*, *oberrare*, quasi *circuitores*, vel περιπόλους di-

dicas. Ἀλύειν vero, perinde atque ἀλᾶν; ἀλᾶσθαι, a primitivo barytono ἄλειν descendit. His qui praeerat ἀλυτάρχης dicebatur, perhonorifica dignitas, & Hellanodicis proxima. Meminit *Lucianus* in Hermot. p. 572. &c. T. H.]

Ἄλφα, prima litera Alphabeti Graeci, originem habet ex oriente. Quod tamen huic voci ἄλφα, in Lexico, adjicitur, tanquam derivatum ejus, verbum ἄλφω, *invenio*, cum suis derivatis, minime inde repetendum putem. Verius pertinet ad originem ἄλω, quod (quemadmodum aliae formae ἀλδέω, & ἄλθω) sic quoque significare potuit *augeo*, *accumulo*, vel simile: quae significatio majori jure, ut opinor, adsignari potest verbo derivato ἄλφω, quam quae in Lexicis adjicitur, notio *inveniendi*, quae aeque falsa est atque origo. [Respicere auctor videtur ad loca Homeri Il. Φ, 79. Od. Ο, 452. Ρ, 250. Υ, 383. quibus notio *augendi*, *accumulandi*, multo melius sedeat, quam illa *inveniendi*. Quodsi tamen nobiscum reputemus, Grammaticos & Lexicographos veteres, miro quodam consensu, nostrum verbum ἄλφω, cum cognatis ἀλφάω, ἀλφαίνω, ἀλφάνω, ἀλφίω cet. exposuisse per εὑρίσκειν *invenire*, notio illa *inveniendi* non omni carere auctoritate videri queat. Quidni ergo potius statuemus, ἄλφειν in origine pp. idem esse quod ἀλύειν (ut pro ἀλύω litera υ in consonam mutata, dixerint ἄλϝω, ἄλφω) pp. *ultro citroque vagari*, *quaerere* hic illic, adeoque etiam *deprehendere*, *invenire*? Favent loca veterum apud *Suidam*, in ἀλφάνω, favent & alia quaedam indicia:

 uti

uti v. gr. comparatio vocis ἄλφιτον *farina*, ab ἀλφίω *molo*, pp. *in gyrum verto*, *converto*, ductae: sed in primis etymon hoc suadet cognatum verbum ἀλείω, de quo supra p. 109. E. S.]

Ἄλφιτον. Nisi sit originis peregrinae, quod tamen vix putem, nomen ἄλφι (unde hoc nostrum ἄλφιτον) videri potest descendere a verbo ἄλφω, quod, ut ἀλδέω & ἄλθω, vel ἀλδήσκω, significare potuit *nutriendo augere*, vel *nutrire*: unde itaque ἄλφι, vel ἄλφιτον *nutrimentum*, sive, (ut in Lexicis redditur) *victus*, ad vitam *necessarius*, est, & speciatim *farina hordeacea*. [Origo traditur a Grammaticis haud inepta, ἀπὸ τοῦ ἄλφειν, sive ἀλφίειν, quod idem olim atque εὑρίσκειν *invenire*: quia *primum* alimentorum *repertum*, *paratum*que, crudas fruges comedere dedocuit. Poterant etiam satis concinne ducere ab ἄλφειν, quod notat ὠφελεῖν, *prodesse*, monente Etymologo col. 72. quippe *farina*, hominibus *utilissima*, valde *prodest*. Verum probabilius nomen hoc a *colore* petetur. Ἄλφος enim, vetustis Graecis, est λευκός, unde Lat. ALBUS. Etenim epitheton vulgare est λευκὰ ἄλφιτα. Conf. *Aristophanes*, in Pluto vs. 807. Erethriam vocat λευκ' ἄλφιτον *Sopater* apud Athenaeum L. IV, p. 160. quoniam αἱ ἐξ Ἐρετρίας μάζαι erant laudatissimae &c. T. H. Quid proprie notaverit vox nostra, doceat *Etymologus*, in voce, col. 73. Ἄλφιτοι, sive ἄλφιτα, κυρίως τὰ ἀπὸ τῶν πεφρυγμένων κριθῶν ἈΛΕΣΘΕΙΣΩΝ θρύμματα, „ *farina bordea*„ *cea* (vel ex *bordeo excusso*) COMMOLITA." Quod ipsum nobis indicare videtur, verum etymon esse

ἀλε-

ἀλφεῖν h. e. *in gyrum volvere*, atque ita *molere*, *commolere:* ut ἄλφιτον pp. sit *commolitum*, & λευκὰ ἄλφιτα adeoque *alba commolita*. Conf. supra in voce ἄλφω. Ceterum ἀλφὸς, ALBUS, pp. etiam videtur esse *commolitus*, unde facillima translatione, (quia *farina commolita album* colorem praebet) Graeci ἀλφὸς, pro λευκῷ, dixerint. E. S.]

Ἀλφὸς *albae* vitiliginis genus. Est & hoc forte a verbo ἄλφω ductum. [Conf. in voce ἄλφιτον.]

[Ἄλω. Ipsa haec stirps est, unde multae verborum formae, supra jam passim commemoratae, propagantur. Originem, in ἀλέω, clare indicavit Etymol. col. 71: 7. Ἀλῶ· τὸ συστρέφω. Etiam, cum spiritu aspero, elatum ἅλω sive ἅλωμι, quod tempora obliqua praebuit, in verbo cognato ἁλίσκω. Ceterum vide in ἀλέω, aliisque supra positis. Media forma ἅλεται, i. q. ἅλλεται, exstat Il. Λ, 192. 207. Unde & ἆλτο, pro ἥλετο Il. Λ, 211. &c. E. S.]

Ἀλώπηξ *Vulpes*. Vox videtur composita ex α & λώπηξ, & hoc quasi a verbo λωπήσσω, quod a nomine λῶπος, significante *corticem*, &, translate magis, *vestimentum*. Λῶπος autem, idem quod λέπος, ortum est a λέπω, Lat. *decortico*, quod etiam λεπίζω significat: a qua forma proprie λωπήσσω vix, nisi pronuntiatione, differt. A λωπήσσω jam nomen λώπηξ, & ἀλώπηξ, eum significare potest, qui callide cibum *decorticare* novit, quod *vulpi* accommodatum. Quidquid est, a *vulpe* denuo translatum nomen est ad *hominem astutum*. [Firmare videtur hanc etymologiam, quod *vulpes* etiam κερδὼ Graecis dicatur, a

κείρω, quod a κέρω, pp. *tondeo*, *detondeo*. E. S.]

Ἅλως. Eſt pro ἅλωος quod ab ἀλόω: & notat vel *aliquid in orbem* quaſi *rediens*, a notione *volvendi*, vel *planitiem*, *in qua* huc illuc *libere vagari* poſſis. Prior notio tranſiiſſe videtur ad *circulum* ſiderum, vel, qui eſt *circa ſolem* & *lunam*, vel qui *in oculo* cernitur, vel etiam *circumferentiam clypei*. Poſterior notio eam peperit, qua ἅλως dicitur *area*, & ſpeciatim, in qua *teritur*, & *trituratur* frumentum. Latius autem ſumta vox, quamcumque *planitiem* notat: unde quoque *campus frumentrarius*, *ſata*, & ſimilia nomen habent ἀλωά.

Ἅμα Latine *ſimul*, *ſimul atque*. Vox haud dubie a Graeca ſtirpe profecta: ut non protuerit non oriri ab antiquo ἅμω, quod ſedem e Graeca, unde profectum eſt, in Latinam linguam tranſtulit; ubi notiſſimum verbum AMO. Quantum autem, probabili conjectura, aſſequi licet, verbum ἅμω propriam notionem, & primam, habuit *trahendo*, *attrahendo*, ſimilive ratione *admoveo*, *adduco*, *adjungo*: ut ex multis derivatis, ſuis locis commemorandis, clarius apparebit. Ex iſta notione *adjungendi*, facile ea naſci potuit, qua ἅμα, adverbialiter poſitum, iis rebus adjicitur, quae *pariter*, *una*, ſeu *eodem tempore*, fieri quaſi ſignificentur. Adhibetur quoque eandem ob cauſſam, ad *celeritatem* duarum actionum, *ſubito*, & *eodem* veluti temporis *momento*, ſemet *ſubſequentium*. Ut in illo ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον. Eſt autem proprie ἅμα adjectivum *plurale*, neutrum, ab ἅμος *unus*; de quo ſuo loco. Ἅμα itaque ex

ex omni parte respondet fere Latino *una*. [Stirps ἄμω dedit formam productiorem ἀμάω, ἀμῶ, quod proprie esse Lat. AMO, (ex *amao* contractum, & dein correptum) persuadere videntur reliquae formae *amas*, *amabam*, *amavi* cet. Verissime autem conjecisse *Lennepium*, verbum hoc pp. esse *attrahendo adducere*, *admovere*, patet ex glossa Hesychiana, ἀμᾶσθε· ἐφέλκεσθε. Est igitur Latinum AMARE pp. idem, quod ἀσπάζεσθαι. Quo sensu *Plautus* posuit, in *Poen*. Act. II. *Sine*, AMEM, h. e. patere, ut *complectar amicam meam*, ne obturba. Ceterum ab ἄμω est ἄμος obsoletum, servatum tamen in Latino HAMUS, & foem. ἄμα pp. *comprehensio*, *adductio*: cujus *dativus* sive *ablativus* antiquis scribebatur ἄμαι, dein ἄμα. Quod ipsum ἄμα pp. *comprehensione*, sive *complexu*, est nostrum ἅμα, brevius enunciatum. Pari ratione παρά dixerunt Graeci, pro παραί, (quod contractum in πραι dedit Lat. PRAE) κατά, pro καταί &c. Ceterum vox HAMA, (quae etiam, leni cum spiritu, AMA scribitur) a *Paullo* & *Ulpiano* JCtis, *Plinio* item & *Juvenale*, servata est. Vide *Gesner*. in Thes. L. L. & viros doct. ibi laudatos. E. S.]

[Ἄμαθος, ἡ, *Arena*, *pulvis*. Vide, hac de voce, laudatos viros doctos ab *Albert*. in not. ad *Hesych*. T. I, c. 257. ubi differentia ejusdem a ψάμαθος, ex Grammaticis, notata. Stirps videtur esse ἄμω, unde, ἀμάω, ἀμάθω &c. ut ἄμαθος pp. sit. *pulvis tenuior*, facillime *adhaerescens* corporibus. Ejusdem originis est ἄμμος, quod vide suo loco. E. S.]

Ἀμαιμάκετος ex antiqua dialecto Jonica repetenda

H 5 vox

vox est. Nempe ἀμαιμάκετος primo produxit ἀμαιμάκετος, quemadmodum καταβάτης, καταιβάτης, & similia. Porro κ, pro χ, est: ut in Jonico δέκομαι pro δέχομαι, & similibus. Patet ergo jam, vocem esse conflatam ex ἅμα, & μάχετο, quod posterius a μάχομαι pugno, de quo suo loco. Ἀμαιμάχετος ergo proprie, vi sua, is est, *qui* quasi *proelium arcessat*, *qui se praeliis* usque *adjungat*, qui *animo* in praelium *prono* sit, qui *omnia* pugnando *rapiat*, & ita *inexpugnabilis* sit, & quae sunt hujus generis notiones aliae. [Mihi quidem simplicior videtur derivatio *Etymologi*, col. 76. Ἀμαιμάκετον· Ὅμηρος (Odyss. Ξ, 311.) Ἱστὸν ἀμαιμάκετον. Παρὰ τὸ μῆκος, μάκετος· διπλασιασμῷ, μαμάκετος, καὶ, πλεονασμῷ τοῦ ι, μετὰ τοῦ α, ἀμαιμάκετος, ὁ μακρὸς, καὶ ὑπερφυής. Conf. loca Il. Z, 179. Π, 329. Hes. Asp. vs. 207. E. S.]

Ἀμάλθεια. Vox composita ex ἅμα, vel ἅμα, de quo dictum modo est, & nomine ἄλθεια, quod a verbo supra memorato ἄλθω repetendum est. Vidimus autem, ἄλθειν, vicinum verbi ἀλδέω & ἀλδήσκω, pp. significare potuisse *valde augeo*. Est ergo ἀμάλθεια, quasi dicas, *una pariter* vel *simul*, eodem tempore, *nutriendo augens*, adeoque *nutriens*, *alens*. Atque hinc factum, ut nomen adsignatum fuerit *caprae*, quae, inter signa coelestia, Jovem infantem *lactasse* fertur. Cujus κέρας propterea in consuetudinem proverbii hujus venit, Ἀμαλθείας κέρας αἰγός Latini *cornu copiae* vocare solent.

Ἄμαλλα *Manipulus* repetendum arbitror, ab obsoleto ἀμάλλω, quod ab ἀμάω, quo de postea, suo

loco

loco. A *colligendi* notione, quae verbo ἀμάω adsignata est, nostrum ἄμαλλα, eximie notat *manipulum* vel *fasciculum manipulorum*.

Ἀμαλὸς *Mollis, tener.* Ajunt vulgo, esse pro ἁπαλὸς, nec diffiteor, aliquando literas *labiales*, μ & π, inter se commutari. Docent tamen quam clarissime quaedam notiones, quae derivatis hujus vocis subjectae sunt, ut illa *corrumpendi*, *perdendi*, similesque, falsam esse istam opinionem: quum repugnent istae notiones vocis ἁπαλὸς naturae. Est sine-dubio nostrum ἀμαλὸς idem quod μαλὸς, α praefixo, ut saepe fieri jam vidimus. De voce autem μαλὸς suo loco dicetur. Verbo suffecerit observasse, ortum illud esse ab antiquo μάλω, cui vicinum μολω, superstes in lingua Latina, quod, ut produxit verbum MOLLIO, sic Graecum μάλω, ejusdem notionis verbum, μαλάσσω peperit. Inde jam μαλὸς, & ἀμαλὸς, idem valet quod *mollis*, & porro, *molliendo* quasi *imbecillis*, *debilis*, factus. Inde igitur natae significationes, quae in derivatis cernuntur, *abolendi*, *corrumpendi*, *perdendi*, similesve.

Ἀμάμυξ [sive ἀμάμιξις, vel ἀμάμαξυς *vitis*, aut] *uvae* quoddam genus. Stirps autem dubia.

Ἀμανῖται. Sic *fungi* quidam dicuntur. Et hujus stirps dubia.

Ἅμαξα [vel ἅμαξα] *Plaustrum.* Videtur vox copulata esse ex ἅμα, & ἄξα, quod ab ἄγω *duco*, vel *veho*: de quo dictum supra. Ἅμαξα itaque, natura sua, videtur significare *currum*, vel *plaustrum*, quo *cuncta* simul vehantur: quod in notionem vocis

apte

apte quadrat. Tales nempe ἁμάξαι olim Scythis fuere, qui inde ἁμαξόβιοι. [Ab ἅμω, sive ἀμῶ, ἀμάω, ἀμάσσω, fieri potuit ἀμάσσω, vel ἀμάζω: unde in Perfecto ἥμαξα &c. Inde forte ductum nostrum ἅμαξα, vel ἄμαξα. Notio *currus*, a *conjungendo*, vel *compingendo* repeti commode potest, ut in רֶכֶב *currus*, a רָכַב *coagmentavit*, ex variis partibus *conjunxit* plaustrum. Ejusdem indolis est ἅρμα, ἅρματος. E. S.]

Ἀμάρα. Nisi repetendum sit ab ἀμάω, *colligo*, fateor me stirpem ignorare. Potuit autem inde sic dici *sulcus*, in quem aqua *colligitur*, & per quem ducitur ad terram irrigandam: vel etiam *cloaca*, *meatus subterraneus*. [Vide Iliad. φ, 259. ἀμάρης δ' ἐξ ἔχματα βάλλων, ubi ab *Apollonio* & *Eustathio* exponitur ὑδρορρόη. Videri possit esse vox orientalis: est enim אָמַר Hebr. (Arab. *amara*) pp. *fluxit*. Sed malim cum cel. *Lennepio* e Graeco fonte repetere, & conferre cum Belgico nostro *trekfloot*, i. e. quae aquam veluti *trahat*, *attrahat*, uti ἀμάω pp. est *traho*, *attraho*. Favet etiam verbum ἀμαρεῖ apud Hesychium ἀνιλκύει & ἀμάραν, ibidem αὔλακα. Vide etiam *A. Schultens*. infra in voce Ἀμαρτάνω. E. S.

Ἀμάρακος [sive ἀμάρακον] *Herbae* genus est, quod haud scio, an a verbo μαραίνω nomen acceperit. *Virgilio* MOLLIS AMARACUS dicitur; unde videri queat, efferri potuisse ἀμάρακον, pro ἀμάλακον. Sed haec sunt valde incerta. E. S.]

Ἀμαρτάνω oritur a simpliciori ἀμάρτω, cujus varia tempora supersunt, quae verbo ἁμαρτάνω adsignantur.

tur: Ἀμάρτω autem, nisi me omnia fallunt, repetendum est ab antiquo μάρω, quod inter alia produxit verbum μάρπτω, Lat. *capio*, *prehendo*; ut alibi dicetur. Praefixo jam α *privativo*, quod vocant, ἀμάρτω est *non prehendo*, *non capio*; adeoque *aberro*, veluti *a scopo*, *a meta*, *a via*: unde postea varie transfertur, quemadmodum fere Lat. *erro*, & modo de *errore mentis* ponitur, modo de eo, quo quis a *scopo legis* & *justitiae aberrat*, quando idem notat quod *peccare*, *peccatum admittere*. „ [Nescio quo „ consensu, concentuque, conspiratum a doctis, „ indoctisque, juxta, ἁμαρτάνειν istud, & ἁμαρτεῖν, „ ducta esse ex α *privativo*, & μάρπτειν *capere*, *pre-* „ *hendere*, *corripere*. Speciosum, sed parum solidum. „ Repugnat *analogia*: nam & ἀμαρεῖν apud *Hesychium* „ est ἀμαρτάνειν, πηδᾷν, ἀκολουθεῖν. Suspicor, sed tan- „ tum suspicio est, *originem* sitam in *lubrico motu*, „ *lapsu*, *fluxu*; quem exserit ἀμάρη, quae est ὑδρορρόη, „ apud eundem; cum aliis, quibus non immorabor. „ Inde ἀμάρτω· ἀμαρτεῖν· ἀμαρτάνειν, *lubrico motu labi*, „ *fluere*: quod est partim *a scopo aberrare*, partim „ *peccare*, atque *excidere officio*; *lapsare*, ἀτυχεῖν, „ ὀλισθεῖν." *A Schultens*. Comment. ad Prov. Salom. c. XXI, 4. p. 248. Magni *Schultensii* conjecturam (praeter *spiritus asperi* hoc in verbo usum perpetuum) magno opere firmare videtur compositum ἀφαμαρτάνειν, quod apud *Homerum* similiter est *aberrare* a scopo Il. Θ, 119. 302. Λ, 350. Ν, 160. &c. Repugnaret enim vehementer linguarum analogiae, constructionisque fautoris rationibus, si sta-

tuer

tueremus, verbum ἁμάρτειν (secundum plerosque, compositum ex ἀ privativo & μάρπτειν) denuo componi cum ἀπὸ *ab:* esset quippe ἀμάρτειν hoc pacto pp. *non ferre*, & ἀφαμαρτάνειν pp. *non ferre ab*, quod est nihili: quum contra compositionis ratio planissima sit, si cum *Schultensio* dicamus, ἁμαρτάνειν pp. esse *lubrico motu excidere*, dein vero ἀφαμαρτάνειν significare *lubrico motu excidere a* scopo. E. S.]

Ἀμαρύσσω *splendeo, fulgeo.* Etsi origo non valde aperta est, eadem tamen esse videtur, quae verbi μαρμαίρω *splendeo.* Hoc autem reduplicatione factum est a verbo μαίρω, & hoc a μάρω, diverso ab altero μάω, cujus modo memini. Μάρω autem a μάω, & hoc tandem, praefixa litera μ (ut non raro fit) ab ἄω repetendum videtur; cujus notionem propriam alibi jam vidimus. Idem tamen translatum ad *ardorem, splendorem*, similiave, discimus ex proximo ejus derivato ἄρω, de quo suo loco. Verbum itaque ἀμαρύσσω ab ἄω sic profectum: Ἄω, ἄρω, μαρύω, μαρύσω, μαρύσσω, ἀμαρύσσω. [Salva summi praeceptoris mei reverentia, hic aliquantum dissentire mihi liceat. Verbum μαρμαίρω, cum ἀμαρύσσω nostro collatum, facit quidem, ut ipse quoque pro certo habeam, stirpem esse μάρω: sed μάρω repetendum esse ab ἄρω, id vero haud videtur verisimile. Primitivum verbum μάω, cum cognatis μίω, μύω aliisque, *Lennepio* observante, pp. est MOVEO huc illuc. Jam autem, quid magis in promtu est, quam a *motu tremulo* ortam esse notionem *splendoris* rutilantis, quae in μαρμαίρω, μάρμαρος, μαρμαρύζω &c. abunde nota. Etiam

mo-

motus tremuli notio, in verbo cognato μαρίειν, clarissime cernitur apud Hesychium, ubi Μαρίειν exponitur πυρέττειν, ἐχλεῖσθαι *febricitare*, *turbari*. E. S.]

[Ἀμάς, άδος. Navicula. Fortasse a *trahendo*, *ducendo*, quae notio propria est in ἄμω, ἀμάω. Belgice sic dicunt *een trekschuit*. E. S.].

Ἀμαυρός non aliam, quam modo memoratum ἀμαρύσσω, stirpem videtur habere; verbum nempe ἄω & inde ortum ἄυω. Unde nomen αὔρα, cujus foem. AURA, in lingua Latina aliquando *obscuriorem splendorem* notat. Ipsum neutrum αὖρον, a *splendore*, in Latina lingua ad denotandum metallum pretiosissimum transiit. Ab isto jam αὖρος ortum μαῦρος, quemadmodum Graeci pro ὄσχος pronuntiarunt μόσχος. Μαῦρος jam, quasi dicas, *obscure splendens*, producere potuit ἀμαυρός, id est *non splendens*, adeoque *obscurus*: quae propria potestas censenda est; unde reliquae notiones sponte provenerunt. (Conf. supra in ἀμαρύσσω. Μαύρειν videtur pp. idem esse quod μαίρειν *splendere*, *radiare*. Unde de *oculi vitio* acceptum, quod *suffusionem* Latini dicunt: de quo plura vide in Adnotatt. ad Gen. IV, 4. p. 71. 72. Inde notio *obscuritatis* in μαυρεῖν apud *Hesiod*. Εργ. vs. 325. aliisque locis a Cl. *Albert*. laud. ad Hesych. v. μαῦρον, item in ἀμαυροῦν, cum α intensivo. Compone *Foës*. in Oecon. p. 23. E. S.]

Ἀμάω est a supra jam memorato ἄμω. Inde autem proprie maxime ἀμάω significat *colligo*, quasi dicas *attrahendo*, *adducendo*, *in unum* acervum *accumulo*. Ex generali hac notione porro idem valet ac Lat. *meto*, *demeto*, atque inde porro *abscindo*. [Nempe

pe ἀμᾷν est *metere*, pecul. falce *manuali*, ut *manipulum*, MANU COMPREHENSUM, feces. Vide omnino *Hesiod.* Ἐργ. vs. 480. collata descriptione *Homeri*, Il. Λ, 67—69. Favent huic expositioni interpretationes verbi ἀμᾷν apud *Eustath. Etym.* &c. ὑφ' ἓν πολλὰ ἕλκειν, ἅμα σπᾷν: apparetque adeo, Latinum AMARE pp. esse ἀσπάζεσθαι. Conf. supra in Ἄμα. E. S.]

Ἄμβη. Qui contulerit vocem ἅμα, ejusque propriam significandi vim, quam supra exposui, praeterea voces ἀμφὶ *circa*, ἀμφὶς *utrimque*, ἄμφω AMBO, de quibus postea agendum, ac tandem Latinum AM, in multis compositis superstes, non dubitabit, quin ad eandem, ad quam illae voces, stirpem haec nostra quoque pertineat: atque ita, natura sua, eximie significet *partem petrae imminentem*, & *instar supercilii* eam *ambientem*. [Plura de hac voce dabit *Foes.* in Oecon. Hipp. p. 24. Ab ἅμα est ἀμβῶ &c. pp. *traho*, *attraho*, *adjungo*, *conjungo*, hinc ἄμβος, η, ον *conjunctus*: Unde in Duali numero *Doribus* ἄμβω Lat. AMBO, quod ceteri Graeci dixerunt ἄμφω pp. *duo simul conjuncti*: vide infra suo loco. Ergo ἄμβη pp. fuerit *adducta* pars petrae &c. E. S.]

Ἄμβιξ *Olla*, *cadus*. Nescio, an & hoc ad eandem, quam praecedens nomen, originem pertineat: ut sit, quasi, qui *ambeat*, *amplectatur* res conditas, vel in se injectas. [Nempe a verbo ἀμβίω, (Latinis servato in AMBIO) praeter. perf. est ἤμβικα; pro ἰάμβικα: hinc vero ἄμβικος, unde apud *Etymol.* c. 80: 18. Ἄμβικοι, χύτραι, κάδοι, nisi legendum sit ἄμβικα, uti est apud *Hesychium*. Ex ἄμβικος,

po-

potuit formari ἄμβιξ, alit ἄμβιξ erit ab ἀμβίξω. E. S.]

Ἀμβλὺς est ex ἀ & antiquo βλὺς, quod a βλύω vel βλῦμι: unde superest βλύζω, *largiter scaturio*, vel etiam *effundo, scaturire facio*. Est autem βλύω, vel βλύζω, unum ex iis verbis, quae ὀνοματοπεποιημένα vocantur, factum, nempe, a sono *fontis scaturientis*. Inde βλὺς &, inserta μ, ἀμβλὺς, duplici modo olim sumtum videtur: vel pro *eo, qui scaturiginem non habet, qui non scaturit*, vel *qui valde scaturit*, sive *qui male*, & *nimia copia scaturit*. Inde porro nomen, in consuetudine loquendi, ad varias res translatum fuit. Ponitur, nempe; ἀμβλὺς, modo *de oculis obtusis*, vel *caecutientibus*, quorum nempe *acies instar scaturiginis non projicitur*, vel de *ferro hebete*, quod quasi, *acuminis suo eminendo, non scaturiit*. Porro ad *cursum* transfertur, diciturque ἀμβλὺς, qui *remissus* ad cursum est, *nec acer* veluti *in cursum effunditur*. A posteriore, quam dixi, notione propria, porro ἀμβλὺς, in derivatis multis, significationem habet *male quasi scaturiendo emittere*. Verbum enim ἀμβλύσαι, ἀμβλίσκω & similia eximie inde, ab Atticis scriptoribus, ponuntur pro *abortum facere*, & habentur tanquam propria *mulieris abortientis*. [Si contuleris voces ἀμβολὴ, *rejectio, agger*, ex ἀναβολὴ haud dubie contractam, & ἀμβολάδην, in loco Homer. Il. φ, 361–364. certissime positum pro ἀναβολάδην, maxime verosimile fiet, verbum ἀμβλύω esse contractum ex ἀναβλύω; sive jam placeat, verbum βλύω esse primigenium, idque a sono *fontis scaturientis* dictum, sive idem verbum contractum esse censeas ex βολύνειν, a stirpe βάλω;

λω, unde βάλλω *jacio* &c. Apparebit igitur, verbum ἀμβλύνω, ex ἀναβλύνω, pp. esse *projicere*, *opgeven*, *opwerpen*, atque ita *ejicere*, *uitwerpen*: unde facillima notio *abortus*. *Hesychius* in voce ἀμβλύνει pp. dici ait de *vite*. Porro, a notione hac *projiciendi*, (Belgice *opwerpen*) est significatio *tumoris*, & hinc *hebetudinis*, *delassationis* &c. in nostro ἀμβλύς. E. S.]

[Ἄμβων *Umbo clypei*, pp. *acclivitas*, sive *rotunditas*, *adducendo*, sive *attrahendo* rem, facta. Stirps ἄμω; unde ἄμβω &c. Vide supra in ἀμάω, & adi *H. Stephani* Thes. in Append. c. 377. 378. E. S.]

Ἀμείβω. Est procul dubio ab ἄμω, unde primum fluxisse verbum ἀμάω, vidimus suo loco. Ei vicina sunt ἀμέω, ἀμεύω, ἀμεύνω, de quo inferius, & nostrum ἀμείβω, quod ab ea notione, quae cernitur in ἄμα, pp. *duabus rebus* competit, quae certa quadam ratione *juncta*, inter se vicissim quasi fiant: atque hinc verbo nostro attribuuntur *commutandi*, *alternandi*, *praetereundi*, & inde *transeundi*, porro *invicem fulciendi*, per successionem *excipiendi*, *remunerandi*, *par pari referendi*, *respondendi*, similesque notiones.

Ἀμέλγω *Mulgeo*. Dubium non est, quin ita fuerit pronunciatum pro μέλγω, quod a simpliciori voce μέλω: quod idem proprie esse ac μάω, suo loco videbimus. Convenit quoque Latinum MOLLIO, a quo forma proprie tantum differt Latinum MULCEO. Μέλγω itaque & ἀμέλγω eximie significant proprie *ubera valde tractando & molliendo lac educere vel exprimere*, neque alia ratio est verbi Latini MULGEO.

[Ce-

[Ceterum dubitari nequit, quin ejusdem quoque originis sit Belgicum MELKEN. E. S.]

Ἀμέργω, Latine *exsugo*, vel potius *exprimo*, etsi primam stirpem communem habet cum verbo ἀμέλγω, simplicissimum nempe μίω; ut suo loco dicendum, malim tamen nostrum ἀμέργω proxime repetere a verbo μέργω, praefixo α. Superstes autem μέργω est in lingua Latina; & proprie maxime valet *premo*, *deprimo:* hoc autem a simpliciori verbo μίμω est, cujus, nisi me omnia fallunt, stirps prima μίω, significans proprie *premendo moveo*, inde usu factum est, ut Graeci μέργειν & ἀμέργειν dixerint eximie pro *oleas exprimere*.

Ἀμεύω, *Muto permuto*. Vidimus jam hoc ad verbum ἀμείβω. Quemadmodum autem ἀμείβω accepit notionem *transeundi*, sic quoque nostrum ἀμεύω, cui ista notio peculiaris adhaesit.

[Ἄμη *Falx*. Ab ἄμω pp. *trabo*, *attrabo*. Vide supra in Ἄμα. p. 120. ss. E. S.]

Ἄμης, Latine *placentae genus lacteae*. Videtur repetendum ab ἄμω. Forte nomen accepit a natura sua *compacta*.

Ἀμία, Latine *piscis* genus. Etsi stirps videtur esse saepe memoratum ἄμω, ejus tamen rationem rerum naturalium studiosis explicandam relinquo.

Ἅμιλλα. Non melius, ut opinor, vis vocis exprimi poterit, quam Latino *contentio*: est enim quasi ab ἁμιλλῶ; & hoc ab ἅμιλλα, quod, intercedente ἁμάω, stirpem habet ἅμω, unde, ut supra vidimus, ἅμα. Jam autem, quod jam aliquoties dixi; ἅμω proprie

I 2 signi-

significare *simul attrahendo admoveo*, quid aliud est, quam quod proprie Latino *contendo* exprimitur. Transfertur autem nostrum ἅμιλλα cum derivatis suis, modo ad *certamen*, quod corpore instituitur, modo ad *certamen*, quod animi viribus perficitur, modo ad designandam *aemulationem* vel *studium*, similiave.

Ἀμὶς, Latine *matula*. Fortasse & hoc stirpem habet ἅμμα, ut similis quaedam hujus nominis translatio sit, quae vocis ἄμβιξ de qua supra p. 128.

Ἄμμι est nomen *seminis* cujusdam: de quo videantur Botanici.

Ἄμμιον, Latine *minium*. De hoc videant rerum naturalium studiosi.

Ἄμνιον videtur esse diminutivum ab ἀμνὸς, & hoc idem quod ἀμνός. Proprie autem ἀμνὸς significasse videtur *eum, qui amplectatur & comprehendat*, ut mox clarius apparebit, atque hinc forte factum, ut ἄμνιον eximie a Medicis Graecis fuerit sumtum pro *membrana, foetus* in utero materno *proxima*, & ipsum totum complectente.

Ἀμνὸς, Latine *agnus*. Qui similia nomina, ut sunt κρημνὸς, ὕμνος, aliaque, contulerit, non dubitabit, quin ejusdem formae sit hoc nostrum, ut adeo non potuerit non esse contractum pro ἄμενος, ut κρημνὸς pro κρήμενος, ὕμνος pro ὕμενος. Est autem ἄμενος, ut reliqua hujus generis, proprie participium, quod non potuit oriri, nisi ab ἄμω. Ἀμενὸς itaque & ἀμνὸς proprie dicitur, *sensu Medio, qui complectitur & amplectitur*, vel *sensu Passivo, quem amplectitur alius*

alius, five qui *amatur*, quod tenerrimo agno non incongruum nomen.

Ἀμέρα, Latine *fimilago cocta cum melle*. Stirps obfcura.

Ἀμοιβὸς. In hac voce explicanda aut fallor, aut valde errant Grammatici. Putem effe pro ἄμερος: nam βι non tantum ab initio, jungitur multis vocabulis, fed in medio etiam non raro interponitur, quemadmodum in Homerico ἔμβροτε, pro ἤμαρτε, quod eft idem ac ἤμαρτε e verbo ἁμάρτω. Similiter θάβακος a Graecis pronuntiatur pro θάκος, quod contractum etiam θῶκος a Graecis dicitur. Jam autem ἄμερος, priore fignificatione, qua valet *obfcurus* vel *tenebricofus*, convenire videtur cum ἀμαυρὸς, & ἀμαυρόω, de quibus fupra: ut adeo repetendum fit a verbo antiquo ἔρω, cujus fignificatio, quae hic fpectanda eft, clare cernitur in nomine ὄρθρον, *diluculum*, atque hac fignificatione conveniunt ἔρω & ἄρω, verba natura fua quoque vicina. De ἄρω autem, quantum quidem huc fpectat, dictum jam ad ἀμαρύσσω. Quod ad alteram notionem, quae huic nomini fubjicitur, attinet, ἀμοιβὸς quidem etiam eft pro ἄμερος, fed hoc compofitum ex ἅμος vel ἅμα, Latine *una*, *fimul*, & ὀρὸς, quod ab eodem verbo ἔρω, fed diverfiffima fignificatione, oritur: nempe ὄρω, Latine *concito*, *moveo*, produxit derivatum ὄρος, quod in multis compofitis fupereft, & notionem habet *gradiendi citato greffu*. Eft itaque ἄμορος, & inde ortum ἀμοιβὸς, *qui una vel fimul citato greffu fertur*, atque hinc in ufu fic dicitur *comes*, *affecla*.

Ἀμὸς proprie est quasi *in unum adductus*, a verbo ἅμω, atque hinc eximie sic dicitur *unus*, *aliquis*. Hujus foem. proprie est supra commemoratum ἅμα.

Ἄμπελος, Latine *vitis*. Videtur composita vox ex particula ἀμ pro ἅμα & nomine πέλος a verbo πέλω, Latine *verso*, unde πέλομαι *versor* vel *sum*, de quo suo loco. Eximie autem *vitis* sic dici videtur ab *amplectendo variis flexibus arbores*.

Ἄμπρον [*funis*, quo boves onera trahunt, *bekium* H.] Sine dubio ortum est ex ἀμ, pro ἅμα, quod modo vidimus, & nomine obsoleto πρὸν, quod proprie *neutrum*, ab usitato masculino πρών, quocum convenit Jonicum πρηὼν, eximie notans *jugum montis prominens*. Stirpem autem eandem habet, quam praepositio πρὸ, contractum nempe verbum πρὸ ex πέρα, de quo suo loco. Ἄμπρον, vi originis, itaque significat *utrinque prominens*, atque hinc in usu eximie sic dicitur vel *jugum* vel *funis per juga tentus*, ad quem *jugatis bobus* magna onera curribus imposita trahantur.

Ἄμπυξ. Est etiam hoc ab ἀμ & nomine πὺξ, quod oritur a πύκα, significante *denso*, *condenso*. Hinc ἄμπυξ significatione non multum abest a nomine ἀναδέσμη: & quidem eximie sic dicitur *ornamentum*, quo fluxi mulierum crines constringuntur, teguntur-que.

Ἀμυγδαλέα, Latine *amygdalus*, proprie foem. est a masc. ἀμυγδαλέος, quod forma convenit cum nominibus ἀργαλέος, θαρσαλέος & similibus, quae *redundantiam aliquam* significant *earum rerum*, *quae primi-*

tivo

tivo exprimuntur. Ut autem αἰγαλὸς oritur ab αἰγὸς, θαρσαλέος a θάρσος, sic ἀμυγδαλέα non potuit non oriri ab obsoleto ἀμύγδος, quod sine dubio repetendum a verbo ἀμύσσω, vel vicina forma ἀμύχω, de qua infra. Significat autem, ut postea videbimus, ἀμύσσω *scarificando in partes secare*, & inde *in superficie vellicare*: unde ἀμυχὴ *vellicationem* notat *in superficie*. Apparet itaque, ἀμυγδαλῆ proprie dici, quae quasi *multas habeat* ἀμυχὰς, id est *vellicationes in superficie*: id quod cernimus in cortice hujus arboris, qui instar cutis *carptae* & unguibus *vellicatae* est.

Ἀμυδρὸς, *Obscurus.* Stirpem eandem habet, quam vox μύδρος. Est nempe inde ortum nostrum, praefixo tantum α. Μύδρος autem (de quo suo loco plura) proxime oritur a verbo μυδάω, proprie significante *madere incipio*, vel *madeo*. Inde jam μύδρος proprie significat, *id quod incipiat madere, quod liquescat*; a qua significatione, accepta substantivi natura, transit vox, ad notandam *eximie massam metallicam candefactam & liquescere incipientem.* Ab adjectivo autem μύδρος, ejusque propria notione, nostrum ἀμυδρὸς ortum, proprie quidem notat *valde liquescentem*: inde autem in usu translate *id omne* dicitur ἀμυδρὸν, *cujus vestigia evanescunt*, *quodque* quasi *liquescendo formam suam pristinam amittit*; adeoque, quod *obscurum* est, nec dignosci facile potest.

Ἀμύσσω. Verba vicina sunt μύω & μύζω, quibus inter alia subjecta notio fuit; quasi *secando minuendi*, *comminuendi*, ut alibi dicetur. Inde orta nomina μύσος & μυδός. Utrumque, natura sua, *valet commi-*

nutum, quae virtus conspicua in verbo Homerico, quod ab altero oritur, μιστύλλω, notante in *minutas partes feco*: porro ab altero μύστος est μυστίλη, significans eximie *frustum panis abscissum & resectum*; quo in coena Hecatae, jus sorbere olim pauperes solebant. Non valde dissimili ratione verbum nostrum ἀμύσσω translatum ad *partes*, *quae scarificando*, *radendo*, similive ratione, *comminuuntur*: atque ita nostrum ἀμύσσω, praefixo α verbo μύσσω, originem ducere potuit a memorato μύω, & modo significat *scarificare*, modo *radere unguibus*, modo *vellicare*, *dilaniare*, vel similia; modo, ad animum translatum, valet *excruciare animum suum*, vel simile.

'Αμφί *circa*. De usu hujus praepositionis videantur Lexica: nos tantum causas indagabimus. Est autem vicina vocis ἀμφὶς, quae adverbialiter solet poni, pro *utrimque*; nec dubium est, quin utraque ab ἅμα sit repetenda; & propria quidem notio petenda sit in voce *utrimque*, ut ita ab *amplectendo* dicantur, de qua notione dictum jam supra. Terminatio autem φι, cujus naturae sit, ex pronomine superstite σφὲ apparet. Est enim hoc pro φὶ, & fuerunt in antiqua lingua Graeca φὶ, φὰ, φὲ, φὶν & similia, quae omnia supersunt, &, variis de causis, quas hic inquirendi locus non est, variis vocibus adjiciuntur, ut in μέσφα, ὄχεσφι, ἔχισφιν, & similibus. Est ergo ἀμφὶ, quasi compositum ex ἅμαφι, vel ἅμαφις; unde usu factum, ut ἀμφὶ praepositionis naturam acceperit, & proprie maxime significaverit *circa*; ex qua notione reliquae facile re-

repetuntur: ἀμφὶς vero cum adverbii tenuerit, notantis proprie *utrimque*. [Liceat hic nobis nonnihil dissentire. ἀμφὶς, pro quo & ἀμφὶ videntur dixisse, (ut *navi* & *nave*) unde ἀμφήκης pro ἀμφιήκης &c. pp. est *Dativus* singularis, per ellipsin praepositionis ἐν *adverbialiter* positus: ut ἀμφὶ pp. fit pro ἐν ἀμφὶ, *in circuitu*, ut ἀνὰ, pro ἄνω. Conf. Iliad. Β, 333. Δ, 328. Ε, 194. Ζ, 117. &c. E. S.]

Ἀμφισβητέω, Latine *controversor*, compositum est ex ἀμφὶ vel ἀμφὶς, & βητέω, quod a βάω, *nitor*: unde usitatissimum βαίνω. A βάω primum oritur βάτος, unde βατέω, & Jonice pronunciatum βητέω, significans vi originis *nitor*, *tendo*, *contendo*; ἀμφισβητέω, vi naturae suae, valet *nitor in utramque partem*: unde in usu est, *controversor*, *discepto*, *ambigo*, *contendo*, & porro *contendendo vindico*.

Ἄμφω, Latine AMBO. Similis hujus, quam praepositionis ἀμφὶ, ratio. Est enim φω terminatio dualis, quemadmodum δύω, & similibus. Pertinet autem ad obsoletum φὶν, quod non differt a φὶς, φὶ, φὲ, φὶν, nisi forma & casu, μὸς, μὲ, σὸς, σὲ. [Rectius fortasse dixeris, ab ἄμω esse ἄμβω, pp. *ad-trabo*, *adjungo* &c. Hinc ἄμβος & ἄμφος, pp. *junctus*, & Dual. ἄμβω pp. *juncti*. Conf. supra in ἄμβη, & Theocr. XIII, 38. E. S.] Vidimus tum ἅμα in primis respicere *duo*, *quae uno & eodem quasi tempore simul fiunt*, atque hinc intelligitur, cur ἄμφω eximie ponatur de *duobus*, *quae pariter & eodem quasi tempore sunt* vel *fiunt*: quum δύω simpliciter ratione numeri dicatur. Quae, Graecorum ἄμφω & δύω, dif-

 fe-

ferentia eadem obfervatur in Latinorum AMBO & DUO, apud accuratiores fcriptores.

Ἄμωμον, Lat. *amomum.* Quemadmodum *res*, fic *nomen* fortaffe ex Oriente.

Ἄν. Sine dubio oritura verbo ἄνω, quod fupereft eo fenfu, quo ἀνύω, inde derivatum, poni folet. Proprie autem ἄνω videtur fumtum fuiffe de *motu, quo verfus fuperiora nitaris*, vel *verferis in fuperiore parte, vel fuperficie quafi*, atque hinc *perficiendi* notionem, quae verbo ἀνύω fubjicitur, profectam effe, alibi dicemus. Hinc jam ἄν, quafi ab ἀνὰ vel obfoleto ἀνὸς, vim accepit particulae *expletivae* & *potentialis*, de cujus latiffimo ufu confulenda Lexica; & inprimis *Devarius* de *particulis Linguae Graecae*, [& *Hogevenius* p. 87. feqq.]

Ἀνά. Proprie ab ἄνω (ut fit quafi *neutrum plurale*, proxime derivati, ab hoc verbo, ἀνὸς) notionem accepit; a *nitendo verfus fuperiora*, vel *verfando in fuperficie*; atque hinc proprie refpondet Latino SUPRA, quod nihil aliud eft, nifi *neutrum plurale*, contractum a mafculino SUPERUS. Mirum itaque non eft, ἀνὰ faepe poni pro SUPER. Ex ea autem notione vicina fluxit, qua notat PER, quemadmodum ἀνὰ ὄρη *per montes*, cujus locutionis vim accuratius nos exprimimus *over de bergen.* Porro ἀνὰ CUM valet, ita ut intelligatur *id, quo aliquid perficias*, quae notio *perficiendi* cernitur in ἀνύω. Praeterea valet AD, VERSUS, cujus notionis ratio ab eo repetenda, quod in linguis frequenter *altitudinis* idea cum illa *temporis antecedentis* commutatur. Sic promifcue tem-

tempora *antecedentia*, & tempora *superiora* vel *altiora* commutantur. Similiter οἱ ἄνω ἄνθρωποι, ad verbum *homines superi*, sunt homines *antecedentium temporum.* Hac ratione itaque ἀνὰ, respectu temporis, primum significavit *ante*, *retro:* quae significatio conspicua est in multis compositis. Dein a *tempore*, ut saepe fieri solet, transiit ad *locum;* ubi rursus hominum antiquissimorum simplicitas consideranda, quum ex ista notione nostra demum fluxerit. Qui, nempe, ante aliquem quasi stat, ei *oppositus* est, & quasi *adversus;* atque ita ἀνὰ transiisse videtur ad notandum quoque *adversus.*

Ἀναγαλλὶς *herbae* nomen est, de quo videant Botanici. Forte ortum ab ἀγάλλω, de quo dictum supra.

Ἀνάγκη, Latine *necessitas*, haud dubie oritur ab ἄγχω, de quo supra variis locis. Vidimus autem, ἄγχειν proprie esse *constringendo cogere*, vel simile, inde ἄγκος & ἄναγκος, cujus foem. ἀνάγκη proprie valet *id*, *quo constringimur & cogimur*, *necessitatem* adeo sive *fatalem*, sive generatim quamvis *aliam.* Inde nomen transfertur ad *tormenta* & *quaestiones*, *quibus aliquis cogitur ad confitendum id*, *quod non vult;* porro in derivatis idem ad *necessitudinis vinculum* saepe transfertur.

Ἀνάγυρις est *fruticis* nomen, de quo videant Botanici. Repetendum forte est ab ἀγύρω, de quo supra dictum.

Ἀναίνομαι. Recte repetunt quidam verbum hoc a nomine αἶνος, & α privativo, ut sit quasi οὐκ αἰνοῦμαι sive

sive *abnuo*, *respuo*, quasi dicas *nutu vel obscure significo*, *me nolle*. Vide quae dicta sunt ad vocem αἶνος.

Ἄναξ oritur a verbo ἄνω, de quo jam dictum supra ad ἂν & ἀνά. Oritur autem proxime ab hoc verbo obsoleta forma ἄνας, cujus vestigia reperias in vocativo ἄνα *rex*. Est autem proprie ἄνας, *qui in summitate est*, *qui superior aliis est*. Inde verbum ἀνάσσω et convenit, *qui superior est*, adeoque, *qui imperat aliis*, *qui regnat*. Ab hujus verbi secunda praeteriti perfecti Pass. ἤναξαι tandem est nostrum ἄναξ, in usu significans *regem*, *dominum*.

Ἀνακίτης, Latine animal ex *cochlearum* genere. Ortum videri potest a verbo ἀγέω vel ἄγω, de quo videant rerum Naturalium investigatores.

[Ἀνδάνω *placeo*. Ex ἄδω vel ἅδω, & dein per ζ, ἥδω. Ab ἅδω est ἄνδω, ἀνδάω, ἀνδάνω. De origine significationis vide supra in ἄζω, p. 60–62. E. S.]

Ἄνδηρον forte est pro ἄδηρον, quod a masculino ἄδηρος, & hoc ab ἄδος quasi, de quo dictum supra ad verbum ἄδω, & vocem ἄδην. Τὸ ἄνδηρον itaque, substantive positum, proprie notat quasi *copiam congestam vel aggestam*, unde inter alia significare potuit *aggeres fluviorum*, ut Grammatici interpretantur.

Ἀνέδην haud dubie ortum est ab obsoleto ἀνέω, cujus loco alia forma invaluit ἀνίημι, ut adeo compositum sit ab ἀνὰ & verbo ἕω, ἵημι Latine *mitto*. Additur autem in ἀνέδην particula δην, quam jam vidimus supra in voce ἄδην. Inde adverbialiter positum notat: *remisse*, *effuse*, *largiter*, *promiscue*, *aperte*.

Ἀνε-

Ἄνεμος, Latine *ventus*. Repetunt quidam ab ἄω, *spiro*, *flo*. Re tamen diligentius considerata, ortum mihi videtur ab obsoleta forma ἀνέω, atque adeo ab ἄνω, qua stirpe posita ἄνεμος is est, *qui quasi versus superiora tendit*, quod mirifice confirmatur iis, quae de vocis hujus *propria* notione tradit Aristoteles, quum dicit: „ *ex vapore sursum tendente oriri* ἄνεμον."

Ἄνευ. Vidimus supra, a verbo ἄνω oriri ἀνά, quasi intercedente nomine ἀνός. Huic autem vicinum est ἄνις, quod superest & eodem sensu positum, quo ἄνευ. Ab ἄνις vix nisi forma differt ἄνευς, eujus neutrum ἄνευ adverbialiter positum, quemadmodum, ab ἑνὸς vel ἕνς, particula ἕν. Ex his patet, ἄνευ proprie significare *supra* vel *sursum*; ex quo vocabulo Latino clare apparet, quemadmodum ἄνευ inde significare potuerit *sine*: est enim *sursum* nihil aliud quam contractum ex *seorsum*, ubi privationis (cujus notio in Latino *sine*) sunt clara vestigia.

Ἀνεψιός. Existimaverim compositum esse, ex ἀνά & verbo ἕπομαι, Latine SEQUOR, *comitor*, ut proprie ἀνεψιός sit ὁ ἄνωθεν ἑπόμενος, sive *qui desuper*; quasi, *a latere comitatur*, & *sequitur*: atque hinc aptum nomen, ad significandum *consobrinum*, *amitinum*, *patruelem*, *fratris vel sororis filium*.

Ἄνηθον, Latine *anethum*, genus herbae est: de quo videant Botanici.

Ἀνήρ, *Vir*. Propria notio quaerenda est in eo, *quod maritum* valet, ut aliquando etiam Latinum *vir*. Derivatur enim proxime ab ἄνω, ut sit ἀνήρ, qui *superior* vel *supra* est, unde, respectu uxoris sic

exi-

eximie dictus *Maritus* videtur. Latius porro sumtum varias notiones habet, ut Latinum *vir*, [Conf. *A. Schultens*, Comm. in Job. I, 1.]

Ἀνθέρικος dicitur *Asphodeli fructus*, vel potius, *caulis*. Videtur autem oriri ab ἄνθος *flos*; ut sit derivatum ab ἀνθηρὸς Latine *floridus*.

Ἄνθος, Latine *flos*. Origo est ἄνω, unde descendit ἄνθω. Vidimus autem, ἄνω proprie valere *versus altiora niti*, vel *versari in summitate*. Inde ἄνθος proprie dici potest *qui est in summitate*, vel *superficie*, & *substantive* alicujus rei *pars summa*: unde eximie sic dictus videtur *flos*, a qua notione varie deinde transfertur, ut Lat. *flos*.

Ἄνθραξ *carbo*, est quasi ab ἀνθράζω, quod ab ἀνθράω, & hoc ab ἄνθρον, similive forma, cujus vestigia supersunt in nomine, inde orto, ἄνθρωπα, vel, ut verius dici putem, ἄνθρηνα, Latine *flores*. Est autem ἄνθρον contractum neutrum a masculino ἀνθερὸς, *floridus*, quod ab ἄνθος, de quo modo dictum. Quum itaque ἄνθρον significatione non differat ab ἄνθος: nomen nostrum ἄνθραξ *eum* proprie indicat, *qui valde floret*, *vel flore lucido quasi conspicuus est*. Fuit itaque aptum nomen, quo notaretur *carbo valde ignitus*, *vel colore vividissimo & quasi florido illustris*.

Ἀνθρήνη *crabro*. Vidimus jam vocis ἄνθρον, de *flore* positae, vestigia. Inde deductum adjectivum ἀνθρῆνος de eo poni potuit, *qui versatur in floribus vel florum quasi incola est*. Hinc foemininum ἀνθρήνη eximie fuit adscriptum generi animalculorum, quae circa

circa flores verſari ſolent, pabuli quaerendi cauſa; *crabronibus* nempe.

Ἄνθρωπος, *homo*. De hujus vocis origine multa veteres & recentiores. Sed, quicquid commentati fuerunt, a linguae natura plane alienum eſt. Vocem diligentius intuenti viſum mihi fuit, componi eam ex ſupra memorato ἄνθειν, & nomine ὠπὸς, quod ab ὤψ, *adſpectus*, *facies*, orto ab ὄπτομαι *video*, de quo ſuo loco. Sic itaque ἄνθρωπος communem linguae Graecae analogiam ſequitur, & compoſitum eſt, ut alia ſimilia quamplurima, quemadmodum ἀγριωπὸς, ἀῤῥενωπὸς, ὑδρωπὸς, ἀστερωπὸς, καλωπὸς, κοιλωπὸς, μελανωπός. Quae omnia ſi cum noſtro ἄνθρωπος componuntur, facile apparet, proprie ἄνθρωπον [*floridum adſpectu*] eum dici, *cujus facies*, *quaſi*, ἄνθει, *ſive decore ſuo inſignis eſt*. Sic enim ſaepe ἄνθος metaphorice ſumitur; quod ſive de *barba* intelligere velis, ſive de *formae praeſtantia* prae belluis, aptiſſimum certe homini nomen fuit. [Veteres ab ἄνω θρῶν, ἤγουν βλέπων, ſolus enim homo qui *furſum ſpectet*. Vide Etymol. col. 109: 16. ubi plura, & confer notiſſimum illud *Ovidii*, *Pronaque quum ſpectent animantia* &c. Verum, quia haec derivatio analogiae legibus, a cel. *Lennepio* prolatis, vehementer repugnare videbatur, aliam longe commodiorem indagavit praeceptor noſter eruditiſſimus. Dubito tamen, an & ipſe verum etymon perviderit. Non dicam, accentum differre, quum alia iſta nomina ἀγριωπὸς, ἀῤῥενωπὸς cet. accentum gravem, in *ultima*, habeant, noſtrum vero ἄνθρωπος

fit

fit *acutum* in *antepenultima:* sed ipsa haec derivatio *hominem* non satis a *bestiis* videbatur distinguere. — Ergo conjiciamus potius, veteres illos recte quidem statuisse, quantum ad sensum; male vero, quantum ad compositionem: & ἄνθρωπον dictum quasi ἀνθέρωπον h. e. *superiora videntem.* Nimirum ἄνθος & ipsum est contractum ex ἄνοθος, a verbo ἀνέθω, quod ab ἀνέω, e stirpe ἄνω. Ἄνοθος igitur pp. est quasi *superiora tenens*, sive *superior* unde eximie sic dictus *flos*. Sed ab ἄνθος, ἀνθήρης, *superior*, accedente terminatione ὠπὸς sive ὦπος, e verbo ὤπω *video*, *specto*, ἄνθρωπος quoque videtur significare potuisse *superiora spectantem.* Adscribamus verba *Lactantii*, in Divinar. Instit. Epitome, Cap. XXV. p. 15. *Idcirco enim* ἄνθρωπος, QUIA SURSUM SPECTAT, *nominatur*, SURSUM *autem spectat*, *qui* DEUM *verum & vivum*, *qui est in coelo*, SUSPICIT, *qui artificem*, *qui parentem animae suae*, *non modo sensu ac mente*, *verum etiam* VULTU & OCULIS SUBLIMIBUS *quaerit*" &c. E. S.]

Ἀνία *moeror*, *tristitia*, nisi oritur a masc. ἄνιος & hoc repetendum est ab ἄνω; ut ἀνία proprie sit, *qua quis curis suspensus teneatur*. mihi quidem stirps obscura est.

Ἄνισον, *Anisum*, seminis genus. De origine videant Botanici.

Ἀνόπαια [vel ἀνοπαῖα, *Anopaea*, avis quaedam.] De hac voce tot discrepantes sunt sententiae, ut, quod statuas, vix habeas. Accedit, quod ipsa vox valde suspecta est, qua de re hic agendi locus non est.

Ἀντι

'Αντὶ. Proprie casus *tertius* est nominis antiqui ἄνς, cujus *casus obliqui* supersunt ἀντὶ & ἄντα, quorum hoc *adverbialiter*, illud pro *praepositione*, invaluit. Vidimus supra, in voce ἀνά, quemadmodum a notione *altitudinis* ἀνὰ transierit ad illam *temporis antecedentis*, & inde ad *locum*, aliaque, quae sunt ANTE. Inde jam facile apparet, quemadmodum praepositio ἀντὶ, a verbo ἄνω orta, notionem acceperit, quae est *praepositionis* Latinae *pro*: a qua demum significatione varie transfertur, ut Latinum PRO; atque modo notat *aequalitatem*, modo *aliter*, modo *comparationem* & *oppositionem* veluti; unde porro fluxit notio *adversus*, *contra*, quae in primis cernitur in ἄντα & multis derivatis. Est autem memoratum ἄνς quasi ex ἄνα, & hoc ab ἄνω. Conf. dicta ad vocem ἀνά. ['Αντὶ, per ellipsin, dictum videtur pro ἐν ἀντὶ, unde in usu adhuc ἔναντι. Etiam ἀντὶ (unde Lat. ANTE) dixerunt. Hinc ἀντήρης, quasi ἀντείρης &c. E. S.]

Ἄντλος, non dubito, quin sit compositum ex ἀνὰ & antiquo τλὸς, ut nempe τλὸς ab antiqua forma τλῆμι fit; a quo verbo ortum quoque, praefixo α, ἄτλας *aerumna*, quod reperitur in Lexicis, sub themate ταλάω, quocum eandem originem habet, verbum nempe τάλω, unde ταλάω, & contracte τλάω, vel τλῆμι; de quo suo loco. Significat itaque τλῆμι idem quod ταλάω, Latine *suffero*, *perfero*. Ἄντλος igitur est *qui usque perfert* vel *suffert*, vel *sustentat onus impositum*, quae notio etiam valde conspicua est in verbo composito ἀντλάω vel ἀνατλάω: tum etiam in verbo ἀντλέω, metaphorice posito. Ab hac notione generali vocis ἄν-

K τλος

τλος nata ea est, qua speciatim sic dicitur *Sentina*, quae undique confluentes *sordes* & *eluviem sustentat* quasi, & *perfert*, quae eadem fere ratio est, ob quam *mare* aliquando ἄντλος dicatur. [Rectius fortasse dixeris, ἄντλον pp. notasse, sensu *passivo*, *quis sursum tollitur*, atque adeo *effertur*, sive *exhauritur*, unde, per ellipsin vocis substantivae, notaverit *aquam impuram*, *sordesque*, in imam navigii partem undique *confluentes*, & inde *exhauriendas*. Conf. Odyss. Μ, 411: Ο, 478. Instrumentum, sive machina, ejusmodi *eluviem attollens*, *ejiciensque*, ἀντλία ANTLIA vocabatur. E. S.]

Ἄντρον *antrum*. Considerata terminationis natura, patebit, vocem derivatam esse, ut omnia nomina in τρον cadentia a *tertia* Praeter. perfecti Passivi, adeoque ab ἦνται, quod, retrocedendo per varia tempora, non potest non oriri a verbo ἄνω. Potuit itaque ἄντρον significare *instrumentum quo*, vel *locum in quo aliquid perficias* & *transigas*, similiter ut θέατρον, *locus* est, *in quo spectacula eduntur*. Vidimus enim jam alibi, verbum ἄνω, inter alia, significare *ad summum perducere* vel *perficere*. Ἄντρον ergo generatim *locus est*, *ubi aliquis transigat res*. Jam autem notum est, *antra*, ut ferarum, sic hominum olim habitacula fuisse, ubi nempe degebant & res suas omnes *transigebant* quasi, & *perficiebant*. [Secundum hanc derivationem ἄντρον pp. esset *instrumentum perficiendi*, quod tamen nonnihil ab *antri* notione videtur abhorrere. Quid si dicamus, ἄντρον esse *instrumentum abscondendi*, quasi *absconditorium* & hinc

etne

eene verbergplaats? Hesychius: Ἀνθρῶ· κρύπτη. Unde jam repetiit hanc vocem ISAACUS VOSSIUS. E. S.]

Ἄντυξ *ambitus*, *circumferentia*. Proprie videtur dictum pro ἀνάτυξ, & id compositum ex ἀνὰ & τύξ, quod non multum differt a τύκος vel τύκτος, oriturque a τύκω, cujus loco in usu est forma verbi vicina τεύχω, *fabricor*, *exstruo*, *facio*. Hinc ἄντυξ, vi praepositionis ἀνὰ, significasse primum videtur *in summitate* vel *superiore parte* vel *supra factum*, *exstructumve*, unde speciatim modo *coeli ambitus*, modo *superior circumferentia currus*, modo *planum convexum clypei*, modo simile quid ἄντυξ dicitur. [Conf. *Hemst.* ad *Lucian.* Dial. deor. p. 279.]

Ἀνύω. Productior forma est verbi ἄνω; quod ipsum superest, &, praepostero ordine, in Lexicis ad thema ἀνύω refertur. Vidimus jam saepius, ἄνω notare *nisi versus superiora*, & inde, *perducere ad summum*: unde, sponte sua, notae notiones *perficiendi*, *expediendi*, *conferendi*, *implendi*, *consumendi*, *destruendi*, *consequendi*, *festinandi*, &c. in quibus omnibus semper spectari debet *summum*, ad quod actio, istis verbis expressa, perduci potest.

Ἄνω *supra*, *sursum*, etsi *adverbialiter* ponitur, proprie tamen *neutrum Plurale* est, quemadmodum μείζω, pro μείζονα a singulari μείζων &c. Simili modo ἄνω est ab obsoleto singulari ἄνων; quasi dicas Latine *superus*. Ἄνω itaque est *supera*, & contracte SUPRA. Originem habet saepe memoratum verbum ἄνω: ponitur tam de *loco*, quam *tempore*, quam in rem vide jam supra notata, ad vocem ἀνὰ.

K 2 Ἀνώ-

Ἀνώγω *Instigo*, *suadeo*. Vidimus, verbum ἀνύω notionem habere *perficiendi*, *festinandi* & similes. Huic vicina forma est ἀνύω, cujus Fut. ἀνύσω: inde verbum ἀνύσσω, a quo forma tantum differt & pronunciatione ἀνώγω, significans quasi *valde festinare facio*, adeoque *hortor*, *instigo*, & similia.

Ἀξίνη ASCIA, *Securis*. Stirps paullo incertior videtur. Dubito tamen, an sit ἄξινος, cujus foemin. ἀξίνη est, ab obsoleto ξῖνος, praefixo α, quod a ξίω repetendum. Est autem ξίω ejusdem naturae, quae est verborum ξέω, ξύω, ξύω, & vestigia reliquit in voce ξίφος. Significat *rado*, *scalpo*, & est factum a *sono*, *qui editur scalpendo aliquid*. Hinc jam ἀξίνη dici potest, *quae valde radit vel scalpit*, atque inde eximie *dolabra*, *ascia*. [Ut vox Latina SECURIS a *secando* fluxit, sic Graec. ἀξίνη a Futuro ἄξω verbi ἄγω, praeter cetera significantis *seco*, *frango*. L. C. V.]

Ἄξιος est ab ἄγω. Inde proxime ἄξος, quasi dicas ACTUS, vel *ductus*; unde ἄξιος *qui agi vel duci potest*, & eximie quidem, *qui duci potest lancibus & aestimari*. Ut adeo proprie sit *aestimabilis*, atque inde idem valest, quod *dignus*, atque hinc in usu aeque aliquando de rebus *vilibus* ac *pretiosis* ponitur, &, ut verba *aestimandi*, Genitivo jungitur.

Ἄξων est a verbo ἄξω vel ἄγω, *duco*, *vebo*, de quo supra. Inde Latinum *axis* valet Graecum ἄξων, quasi dicas, proprie, *qui multa vehit vel valde agit*, unde sic eximie *axis rotae*, & inde quoque *axis coeli* dicitur.

Ἀελλής

Ἀολλὴς *Confertus.* Vidimus ſupra, variis in locis, verba ἄλω, ἕλω, ſimiliaque, notionem in primis propriam habere *volvendo verſandove congerendi, condenſandi, augendi*, ſimiliumque. Inde ἕλλω, unde uſitatum verbum ἕλλυμι, (de quo ſuo loco) praefixo α nomen produxit ἀολλής; ut adeo ἀολλέεs proprie dicantur quaſi *in unum convoluti, conglobati, conferti, denſi:* quae propria vocis poteſtas in uſu eſt. [Vide Iliad. Ε, 498. Μ, 78. &c.]

Ἄορ, ſive ἄορ, *enſis.* Dubia valde & obſcura ſtirps eſt. Videri tamen poteſt orta vox ab ὄρω vel, praefixo α, ἀόρω, Latine *emitto, excito:* unde transfertur aliquando ad *caulem, qui poſt florem emittitur.* Ἄορ itaque dici potuit, quaſi *caulis*, & inde forte ad ſignificandum *enſem* transferri. [Etymologus repetit ab ἀείρω *attollo*, cui verbo quum vicinum ſit cenſendum alterum ἀόρω, eadem ſignificatione praeditum, vox ἄορ dici ſane potuit ab *attollendo.* Sed malim ducere ab ἄω, verbo ſimplici & primigenio, quod ab *Euſtathio* p. 80: 1. & 727: 56. etiam exponitur λάμπω *fulgeo:* ut *enſis a fulgore* dictus ſit ἄορ. Conf. Hebraicum חרשה, 2 Sam. XXI. 16. &, quae notavimus ad eum locum, in Specim. Obſſ. ad. V. T. p. 33. 34. E. S.]

Ἀορτὴ *aorta.* Dubium non eſt, quin ſit ab antiquo maſculino ἀορτὸς & hoc a verbo ἀόρω, quod non differt poteſtate a ſimpliciori forma ὄρω, *exeito, concito in unum*, unde quoque ἑορτὴ, Latine *feſtum*, proprie valet *multitudinem in unum concitatam & congre-*

gatam, de quo ſuo loco. Poteſt autem ἀορτὴ active & Paſſive ſignificare; & quidem Active valet *qui excitatam vel concitatam copiam recipit* & quaſi *cogit in unum*: unde *vaſi* aptum nomen, in quo res plures conduntur. In primis autem quadrat in *arteriam magnam*, quae ſanguinem *excitatum* ex corde partim recipit, partim veluti *excitat*, & ad reliquas corporis partes defert; quae cauſa eſt, cur Medici Graeci iſtam arteriam eximie ἀορτὴν vocarint.

Ἀορτήρ. Eandem ſtirpem habet, quam praecedens nomen ἀορτὴ, ſed, vi terminationis, non niſi active ſignificat, vel *eum qui quid excitat* vel *excitatum recipit & continet*, atque inde eximie ſic dicitur *lorum*, vel quodvis aliud, *quo continetur vel appenditur enſis*, vel *pera*, vel ſimile.

Ἁπαλός. Diligentius conſideranti non ab ἅπτω, ut volunt, ſed a πάλω, originem ſuam ducere viſa haec vox fuit. Πάλω nempe (ut ſuo loco dicetur) notat *varie premendo*, *flectendo*, *concutiendo movere*. Unde ſuperſtes nomen πάλος (quod ad ſtirpem πάλλω vulgo referri ſolet) in uſu *agitationem* notat, inde ἀπαλὸς &, mutato ſpiritu, ἁπαλὸς, proprie valet *valde agitatum premendo*, *flectendo*, ſimilibusve modis, atque inde *agitando mollitum*, *ſubactum*, *tenerum factum*; quae ratio, cur ἁπαλὸς rebus *mollibus* & *teneris* tribui ſolet. Qui autem ab ἅπτω repetunt, a ſimplicitate naturae aberrare videntur.

Ἅπαξ. Eſt ejusdem originis, cujus nomen ἅπας; quod a πᾶς *omnis*, de quo ſuo loco. Terminatio autem αξ adverbialis eſt, vim habens *collectivam*, vel ſigni-

significans aliquid fieri *uno* velut *impetu*. Hinc ἅπαξ proprie notat *omnino*, *in universum*, atque inde porro *semel*, quasi dicas *simul*, *uno impetu*. [Reperitur etiam εἰς ἅπαξ *semel duntaxat*, unde videri queta, hanc plenam esse locutionem, adeoque, uti ὀλίγον, pro εἰς ὀλίγον, dicitur, ita ἅπαξ dici pro εἰς ἅπαξ. E. S.]

Ἀπαργία *herbae* nomen est, ut etiam, quod sequitur.

Ἀπαρίνη. De utroque videant Botanici.

Ἀπατάω *fallo*, *seduco*, *decipio* &c. Speciosum videri potest, quod multi repetunt verbum hoc a πάτος *via calcata*, vel *trita pedibus*, ut ita ἀπατάω valeret proprie, quasi, a *via abduco*, *seduco*, & ita *decipio*. Verius tamen puto, repeti posse ab ἀπάω, quod idem, ac Latinum antiquum APIO, unde ortum *aptus*, proprie nihil aliud notans quam *nexus*, *ligatus*, *implicatus*. Est autem hoc a Graeco ἅπω, unde superest ἅπτω, Latine *necto*, *ligo*. Porro a *nectendo circumligando*que nata videtur *irretiendi* notio. Unde derivatum ἀπάτη *doli* notionem accepit; quae quoque ad verbum, inde ortum, ἀπατάω propagata est; ut adeo proprie significet *dolo circumvenire*.

Ἀπάφω. Idem plane significat, quod praecedens, quocum eandem quoque originem habet ἅπω, cujus Praet. Praef. ἧφα & reduplicatum ἤπαφα. Inde, ablato augmento, est nostrum ἀπάφω: ut pateat adeo, non, nisi forma, differre a praecedenti verbo.

Ἀπειλέω. Verba vicina sunt ἴλω, εἰλέω, ἴλλω, ἴλλω, similesque formae: quae omnes oriuntur ab ἴλω vel ἴλω, de quibus suo loco. Est autem ἴλλειν, atque adeo etiam ἰλλεῖν, inter alia *oculis contortis* vel *volubilibus instar strabonis intueri*, de quo verbo suo loco. Inde ἀπειλέω proprie est *oculos contortos ad aliquem convertere:* unde eximie, sensu *minitandi*, verbum hoc positum fuit. Idem translatum ad *fastum* & *superbiam*, quam quis *supercilio* quasi ostendit. Est autem compositum ex ἀπὸ & memorata forma ἰλέω.

Ἀπελλαί Vox Laconica est, orta, ut videtur, a modo memorato ἴλλω, vicino verbi ἴλλω, quod inter alia significat *claudo*: quemadmodum ejus compositum ἀπίλλειν *secludo*, quasi dicas *secludere* veluti *septo*, atque hinc ἀπελλαὶ dicta *fana*, vel *sacraria*, vel etiam *concio*, *ecclesia*, *coetus*; inde ortum ἀπελλάζειν, vel, pronuntiatione Laconica, ἀπελλάδδειν idem est, quod vulgo ἐκκλησιάζειν.

Ἄπελος, *ulcus*, vel *vulnus*, nescio an sit a nomine πελὸς, *niger*, *lividus:* ut ἄπελος sit proprie *valde lividus*, unde facilis translatio ad *ulcera.*

Ἀπήνη. Videtur esse a masculino ἀπηνος, quod forte a verbo ἄπω vel ἅπτω; ut ἀπήνη scil. ἅμαξα, proprie sit *plaustrum jumentis junctum.* Ponitur autem in usu maxime de *curru mulis juncto.*

Ἀπηνὴς *immitis*, *saevus*, quasi dicas, *qui frena non patitur.* Est nempe ex ἀπὸ & ἡνὶς, quod cognatum voci ἡνία, *frenum*, de quo suo loco.

Ἄπιος. Videtur proprie esse, quasi *valde frugifera*,

fera, vel *uber*, ut fit ex α & nomine πῖος, quod in Lexicis refertur ad thema πίων, Latine *uber*, de quo suo loco. Sic itaque ἄπιος dici potuit commode *pirus sativa*, opposite ad *pirum agrestem*, quae ἀχρὰς dicitur, quasi dicas *sine fructu*.

Ἁπλόος, est ex α & πλέος, quod a πλέω, cui vicinum πλίω. Ab altero Graecum πλέκω, ab altero Latinum *plico* est. Ἁπλόος itaque est quasi *sine plicis*, *simplex*, atque inde *planus*, *apertus*, vel simile. Potest etiam repeti a stirpe ἄπω: ut ἀπλόος vicinum sit alteri ἁπαλὸς *tener*, de quo supra.

Ἀπὸ *A*, *ab*. Origo est verbum ἄπω, proprie significans quasi *premendo nitendove admoveo*, *adapto*: unde superest ἄπτω, Latine APTO, id est *necto*. Inde ἀπὸ proprie in primis ponitur, quando res aliqua *proxime* ab aliquo *abesse*, & *ad id* quasi *pertinere* significatur; quae notio quodammodo conspicitur in locutionibus, qualis est, ὁ ἀπὸ στοᾶς, Latine *Stoicus*. Varios porro usus habet, in Lexicis notatos, & ab hac propria notione ortos. Proprie autem est genitivus antiquus, quasi a nomine ἀπός. [Nisi placeat esse *Dativum* vel *Ablativum*, quod suadere videtur alterum ἀπαὶ, apud *Homerum* occurrens Il. Λ, 475 & 663. Est enim ἀπαὶ pp. Dativus vel Ablat. antiquus primae declinationis, a Nominat. ἀπὴ, vel ἀπὰ, uti τιμῇ & Μοῦσῃ pp. dicta sunt pro τιμαὶ & Μοῦσαι. E. S.]

Ἄπος. Vox rarissima, & dubiae auctoritatis est, neque adeo hujus loci. [Vide *L. C. Valckenaer*. ad *Euripid*. Phoen. vs. 858. p. 321. 322.]

Ἅπτω. *Necto, apto.* Vidimus jam hoc in praepositione ἀπὸ, quemadmodum etiam rationem, quam habet, significandi.

[Ἀπύω *Vociferor, loquor, dico.* Vicinum est alteri ἔπω. Stirps ἅπω *necto:* nisi formatum verbum sit a *fono.* Conf. Odyss. Ι, 399. Κ, 83. Ρ, 271. *Hesiod.* Asp. 316. E. S.]

Ἀπφὺς, ut ἀππὰ, πάππα, πάππας, ἀββᾶ, similiaque, nomina sunt imitantia corruptam pronunciationem infantium vel puerulorum, nondum articulate loquentium, sed titubante lingua patribus abblandientium, sic hoc quoque ἀπφύς.

Ἄρα. Particula syllogistica est, conclusioni inferviens. Proprie idem est, quasi dicas *per connexionem:* nectit enim inter se quasi sententias antecedentis & consequentis. Proprie autem haberi debet neutrum plurale, quasi ab ἄρος, quod ab ἄρω, *apto, adapto.* [Plura dabit Clar. *Hogeveen.* Doctr. Partic. Cap. V. p. 107--143. E. S.]

Ἀρά. Stirpem habet verbum ἄρω, cui cognata sunt ἴρω, ὄρω, & similia; quorum notio prima quaerenda in eo est, *quod magna contentione magnoque impetu fit;* unde proxime *excitandi, firmandi, aptandi, adaptandique* notiones profectae. Ab *aptandi, nectendique* notione ea *dicendi,* quasi *apta nectendi verba,* in primis conspicua est in verbo ἔρω [Lat. SERO, unde *sermo* &c.] nec non in verbo Latino ORO, quod Graecum ὄρω est; unde quoque Latinum *os.* Eadem itaque notio servata in derivato proximo verbi cognati ἀρέω, atque adeo ἀρὰ proprie nihil aliud est, quam

quam *oratio*, sive *apta verborum comprehensio & conclusio.* Inde porro nomine ἀρὰ eximie *preces* designantur, quemadmodum Latino ORO eximie *actio precandi* designari solet. Cumque bonae & malae esse preces possint, rarius quidem de bonis ἀρὰ fuit positum, saepissime vero de malis, seu *imprecatione*, *dirisve*; unde dein altius translatum etiam *noxam*, *damnumve* notavit.

Ἄραβος. Vidimus, verbum ἄρω proprie significare *cum contentione vel impetu nectere vel aptare* inde ἀράω, ἀράζω, ἀράσσω; quod proprie est *illidere*, vel *cum impetu adaptare*, *compingere:* ita ut inde strepitus oriatur. Ab ἀράω nomen ἄραγος, & inde ἄραβος ob eam caussam eximie *illum strepitum* notat, *qui fit rebus collisis vel illisis*, ut *strepitus dentium prae frigore* aliarumque rerum *collisarum.*

Ἄραδος. Et hoc proxime est ab ἀράω, vel ἀράσσω, Latine *illido*, *collido*, unde eximie notat *collisionem*, seu *pulsum vehementiorem cordis* post aliquod grave exercitium.

Ἀραιός. Dubium videri potest, utrum ἄρω a vaga notione, qua *cum contentione aliquid fieri* intelligitur, transierit ad *ignem ejusque effecta* significanda, an sit a simpliciori ἄω, de quo speciatim dicendum in verbo ἄω. Quicquid est, ἄρω de *effectis ignis* positum fuisse, certum est, & vidimus jam supra ad verba ἀμαρύσσω, ἀμαυρὸς & alibi; itaque idem docet verbum cognatum Latinum URO. Ab ἄρω itaque formatum ἀραιὸς proprie notasse videtur, *quicquid rarefactum*, *igne relaxatum*, *dilatumque est*; unde por-

porro notat *rarum*, *spongiosum*, *tenuem*, *imbecillem*, & similia.

Ἄρακος. Species *leguminis* est, de quo videndi Botanici.

Ἀρακτὸν. Species est *atramenti sutorii*. Stirps incerta videtur.

Ἀράσσω. Vide dicta ad vocem ἄραβος. Id tantum notetur, ab *illidendi* notione natam illam esse *tundendi*, inde istam *abscindendi*, quam ut primam notant Lexicographi.

Ἀράχιδνα. Plantae genus est, & quidem proprie foem. ab ἀράχιδνος, idem ac ἀρακίδνος, contractum ex ἀρακίδνος, quod a Genitivo ἀρακίδος, nominis ἄρακις, quod idem atque ἄρακος, de quo ante.

Ἀράχνης *araneus*, vel *aranea*. Inter alia ἄχνα vel ἄχνη significat *lanuginem tenuissimam* & quasi *florem lanae*, *in superficie pellis animalis*, ut suo loco videbitur. Vidimus autem, ἄρω significare *adapto* & similia. Ἀράχνης itaque, ex utroque compositum, *eum* notat, *qui adaptat fila instar lanuginis tenuia*, quod aptissimum araneis nomen.

Ἄρβηλος *scalprum sutorium*. Hujus & sequentis nominis

Ἀρβύλη, *calceamenti* genus, stirps obscurior videtur, quare eam mitto. [Vide Animadv. ad Analog. Lennep. p. 274.]

Ἀργᾶς genus *serpentis* est, de quo videndi rerum naturalium investigatores.

Ἄργιλος ferre est ab ἀργὸς, *albus*, de quo mox dicen-

cendum. Ἄργιλος ergo eximie eſt *albicans*, ſeu *alba terra* vel *arena*.

Ἀργὸς *albus*, ab ἄρω, Latine URO, *ſplendeo*, *candeo*. Nomen ἀργὸς proprie reſpondet Latino *candidus*. Tribuitur autem vox vicina ἀργὴς *fulmini*, *cum impetu ruenti*, & *ſplendore ſuo aciem oculorum praeſtringenti*: unde factum quoque, ut nomen noſtrum ad *velocitatem* translatum ſit, qua nempe quis *fulminis inſtar* ruens, quaſi, oculorum aciem praeſtringit. Sic ergo ἀργὸς vulgo redditur vel *albus*, vel *velox*, *celer*.

Ἄργυρος. Derivatum eſt ab ἀργὸς, *candidus*, *ſplendidus*, vel *albedine ſplendens*, atque inde ἄργυρος eximie *metallum* dicitur *candidum*, atque adeo ARGENTUM.

Ἄρδις. Dubium videri poteſt, utrum proxime oriatur ab ἄρω, *apto*, *adapto*, an vero ab ἀράδω, cognato verbo ἀράσσω, de quo ſupra; ut dictum ſit quaſi ἄραδις, contracte ἄρδις, *id*, nempe, *quo aliquid tunditur*, *impetitur*: unde eximie ſignificare potuit *cuſpidem teli* vel *ſagittae*.

Ἄρδω *irrigo* a verbo ἄρω ſine dubio ortum eſt, ut proprie ſignificare debuerit *aptum facio* & *utile*, atque inde quaſi *potu redapto*, *reficio*, id eſt *adaquo*, *aquatum duco*. Eo enim ſenſu in primis ponitur verbum de *pecudibus & jumentis quae potu reficiuntur & defatigata confirmantur*.

[Ἀρίω. Obſoletum, unde ἀρίομαι pp. *Adapto*, *adnecto mihi*, vel ADIPISCOR, *conſequor*. Conf. *Dawes* Miſcell. Critica, p. 55. 56.]

Ἀρέσκω

Ἀρέσκω. Proxime oritur ab ἀρέω, quod ab ἄρω saepe jam memorato. Ἀρέσκω itaque proprie notat vel *incepto aptum & utilem facere*; vel, sensu neutro, *esse aptus & utilis*; atque inde eximie modo significat *placare*, sensu activo; modo, sensu neutro, *placere*. [Conf. supra, in ἄζω, ἄδω p. 61.]

Ἀρετὴ *virtus*, proprie est foem. a masc. ἀρετὸς, *aptus* vel *aptatus*, *utilis*, quod ab ἀρέω. Est igitur ἀρετὴ *apta & ad usum accommodata & utilis conditio*; unde *bonitas* cujuscunque rei ἀρετὴ dicitur. Generatim dein sumtum aeque late patet, ac Latinum *virtus*, quod a *viribus*, vel antiquo Latino *viro*, unde *vireo*, oritur. [Id ipsum Latin. VIRO, unde VIREO, stirpem suam agnoscit ἔρω, unde, cum digammate Aeolico, Ϝίρω, VIRO. Est autem ἔρω cognatum alteri ἄρω, unde ἀρέω: ut facile appareat, quomodo voces ἀρετὴ & VIRTUS in originem eandem consentiant. E. S.]

Ἀρήγω. Ab ἀρέω, jam memorato, proxime formatur ἀρέγω. Quod, si propriam ejus naturam spectemus, vix differt ab usitato ὀρέγω. Ab ἀρέγω est nostrum ἀρήγω; quasi dicas, *aptum & utilem se praebere*; unde eximie valet *auxiliari*; a qua notione denuo videtur fluxisse ea *propulsandi*.

Ἄρης *Mars*, Deus belli. Ab ἄρω, *apto*, *adapto*, atque inde *instruo*, *munio*, Ἄρης proprie *is* dictus videtur, *qui instruit*, *munit*, *armis* nempe; unde eximie ad significandum Deum belli translatum videtur. Variis autem translationibus inservit porro; perinde atque Latinum *Mars*. [Si vera est obser-

vatio

vatio Cel. *Lennepii*, literam M *ab initio* interdum vocalibus praemitti, uti in μόσχος & μόχλος, ab ὄσχος & ὄχλος deducendis, (Analog. p. 268.) quidni, cum *Nunnesio*, statuamus, nomen *Mars* ab Ἄρης nostro esse ductum? Nimirum pro Ἄρης, sive potius pro Ἄρες, dici potuit Ἄρς & inde *Mars*, uti μαραίνω, μάργαρον, μαρύσσω cet. similiter, cum M praemissa, a stirpe ἄρω facta esse; infra docebit vir summus. E. S.]

Ἄρθρον *articulus*, quasi dicas *naturalem ossium compagem*. Dicitur enim ab *adaptando*, *compingendo*, & est proprie quasi ἄρθρον, quod a verbo ἄρθω, cujus stirps saepe memoratum ἄρω.

Ἄρι ab *impetu* & *contentione*, (cujus significatio propria sit verbo ἄρω, ut jam supra vidimus) particula ἀρι, quae proprie est *tertius* casus antiquae vocis ἄρ [vel ἄρις] in compositis vim habet *intendendi*.

[Ἀρία sive ἀγρία, *arbor quaedam* perpetuae frondis, inter robur & ilicem media. Vide Botanicos. E. S.]

Ἀριθμὸς proprie *ordinem* notat, *in quem res rediguntur computando*, *& in unam summam compingendo*, adeoque *numerum*. Dicitur autem pro ἀρισμὸς, quemadmodum similia, in quibus σ transiit in θ. Oritur autem ab ἀρίω, & hoc ab ἄρω, *adapto*, *compingo*.

Ἀριοβαρζάνιος est nomen *emplastri*, de quo videndi Medici.

Ἀρὶς, *instrumentum fabrile*. Est forte ortum ab ἄρω, *adapto*.

Ἀριστερός. *Sinister*. Nugantur, qui ab ἄριστος, Latine

opti-

optimus, κατ' ἀντίφρασιν nempe, dictum putant. Eſt nempe quaſi ab ἀρεστήρ, quod forma tantum diverſum ab ἀρητήρ, &, quemadmodum ab ἀράω ἀρητήρ eſt, ſic alterum ab ἀρέω. Utrumque autem ab ἀρὰ *preces bonae* vel *malae*. Hinc ἀρητὴρ & ἀρεστὴρ *is* eſt, *qui precatur* vel *imprecatur & devovet*. Inde ἀριστερὸς dicitur proprie, *quod eſt imprecatoris* vel *devoventis* aliquid, atque inde, facili translatione, vox tranſiit ad ſignificandum *ſiniſtrum*, & inde porro *noxium*, cujus notionis ratio ex veterum ſuperſtitione facile cognoſcitur. [Videri tamen queat ἀριστερὸς eſſe formae Comparativae ab adjectivo obſoleto ἄρις, pp. *vehemens*, unde ſupereſt ἄρι pp. *vehementer*. Nempe quemadmodum a λάλις (quod poëtae ſervarunt) comparativus eſt λαλίστερος, a λάγνος, λαγνίστερος, ſic ab ἄρις, ἀριστερὸς pp. *vehementior*, atque adeo *pejor*, *magis infauſtus* &c. Vide etiam mox infra in Ἄριστον. E. S.]

Ἄριστον eſt ortum a *tertia* praet. perf. Paſſivi ἤρισται, verbi ἀρέω vel ἀρίζω, quod ab ἄρω. Significat ergo ἄριστος proprie *adaptatus*, *praeparatus*, unde ἄριστον ſubſtantive poſitum eximie notat quaſi *paratum & inſtructum prandium*. [Ἄριστος, ίη, ιον pp. *vehementiſſimus*. Inde *maxime idoneus*, *praeſtantiſſimus*, ſive etiam *apparatiſſimus*. Videtur eſſe formae ſuperlativae, ab adjectivo obſoleto ἄρις (unde modo aderat ἀριστερὸς) non aliter, atque a λάλις, *loquax*, eſt λαλίστερος, λαλίστατος. Eſt autem eadem contractio in ἄριστος, quae in βέλτιστος pro βελτίστατος, αἴσχιστος pro αἰσχίστατος, ἔχθιστος pro ἐχθίστατος, κάλλιστος pro καλ-

καλλίστευε &c. ab obsoletis βέλτις, ἄλεχις, ἔχθις, κάλλος. E. S.]

Ἄρκευθος. A verbo ἀρκέω, de quo mox dicetur, Latine ARCEO, *propulso*, productior verbi forma est ἀρκεύω, & inde ἀρκεύθω; quemadmodum ab ἐλάω, ἐλαύνω, ἐλαύθω. Inde ἄρκευθος *vim habens arcendi*: unde, sive a *virtute* medica, sive a *spinis*, quibus tangi se negat, eximie sic dicitur *juniperus*.

Ἀρκέω, Lat. ARCEO. Ab ἄρω, *adapto*, *compingo*, est ἄρκος, quod vicinum nominibus ἕρκος & ὅρκος: quibus omnibus quoddam quasi *septum adaptatum & compactum*, *suisque partibus cohaerens*, significatur. Inde ἀρκέω ortum proprie notat vel *aliis septo & munimento sum*, vel *mihi*. Unde duplex notio fluxit, altera, qua est *opitulor*, altera, qua notat *sufficio*; ex quibus dein aliae notiones profectae sunt.

Ἄρκτος. Proprie est *compactus*, seu idem plane quod Latinum ARCTUS, ortum nempe ab ἄρκω, quod ab ἄρω. Inde substantive, ob firmam membrorum *compagem*, *ursus* eximie ἄρκτος dictus. Neque alia ratio est nominis Latini *ursus*, quod ab antiquo *urgo*, unde *urgeo*, quod proprie idem ac Graecum ἄρω, [tanquam a cognata ejus forma ὄρω ortum. E. S.]

Ἄρκυς terminatione tantum differt ab ἄρκος, de quo dictum ab verbum ἀρκέω: adeoque significat *septum*, *munimentum*, *quo aliquis circumdatur*; unde eximie ejusmodi *septum*, *quo inclusae ferae capiuntur*, quod est *rete* Lat. ARCUS eadem vox est, pp. *curvatum* notans. E. S.]

Ἅρμα proprie *rem compactam* notat, vel *praeparatam*: a verbo, nempe, ἄρω. Quare sic *currus* dici-

L tur

tur [ex variis partibus quasi *compactus*. Etymologiam hanc valde commendat phrasis illa notissima poetae, ὁ ἅρμασι κολλητοῖσι, pp. *in curribus compactis*. Vide Iliad. Δ, 366. Λ, 198. &c. Ex cujus quidem phraseos collatione *Guietus* tamen frustra rescribi jubebat, apud *Hesiodum*, Ἀσπ. vs. 63. πηκτοῖσι ὑφ' ἅρμασι, pro eo, quod vulgo edi solet, πλεκτοῖσιν ὑφ' ἅρμασι, quum rectissime etiam dici potuerint πλεκτὰ ἅρματα, uti apud eundem reperitur, vs. 306. εὐπλεκέων ἐπὶ δίφρων. Conf. *Graevii* Lect. Hesiod. Cap. XIX. Hebraice quoque *currum* מרכב vocari, a רכב *compingere*, alibi jam dictum. E. S.]

Ἀρνέομαι. Quemadmodum ab ἄρω, *adapto*, verbum αἴρω notionem accepit *capiendi*, *tollendique*, simili ratione inde profectum verbum ἄρνω, unde ἄρνος pp. is est, *qui tollit*: compositum autem ἀπαρνὴς proprie *qui aufert*, & ἔξαρνος, *qui tollendo excipit*, atque sic, *qui*, *quod ponitur*, *aufert negando*, adeoque, *qui inficiatur*, vel etiam, *qui excipiendo negat*, & sic *inficiatur*. Ab ἄρνος duplex jam porro verbum est ἀρνέω & ἀρνέομαι. Utrumque, ut vidimus, ex origine notat *tollo*; usus autem voluit, ut ἀρνοῦμαι significaret, quasi, *in sua causa aliquid tollendo negare*, atque adeo *recusare*, *inficiari*.

Ἄρνυμαι proprie Medium est, factum a verbo Activo ἄρνυμι, vel ἀρνύω, de quo modo dictum. Inde igitur ἄρνυμαι, virtute Media, notat quasi *mihi tollo*, *mihi capio*, *recipio*, *adipiscor*, & similia.

Ἄρον est genus *herbae*, de quo Botanici.

Ἀρόω profectum est ab ἄρω, quod in Latina lingua idem

idem ac Graecum ἀρόω, & proprie quidem, notat *aptum & utilem facio*, unde *arandi* notio. [Nisi potius ἀρόω (ut cognatum ἀράω, unde ἀράσσω, ἀράσσω, ἀράττω &c.) pp. significaverit *tundere*, & *tundendo frangere*, *contundere*, *confringere* solum, atque ita *arare*. Vide supra in voce ἀράβοι. p. 155. & confer locum Iliad. Ψ, 673.

> Ἀντικρὺ χρόα τε ῥήξω σύν τ' ὀστέ' ἀράξω.
>
> *Penitusque corpus* disrumpam, *ossaque* confringam.

Conf. porro Il. Μ, 384. Ν, 577. Π, 324. Odyss. Ι, 498. Μ, 412, ad quae loca applicanda est glossa *Apollonii* Ἄραξε. συνέτριψε, κατέβαλεν. E. S.]

Ἁρπάζω *rapio.* Ab ἄρω est verbum ἅρπω, quod, ut αἴρω simpliciter notionem habet *tollendi*, sic eximie illam *vi quadam subito tollendi* possidet; unde ortum est nomen ἅρπη, *instrumentum* notans, quo *vi*, seu *uno impetu*, *veluti res tollas*, unde eximie *falx* sic dicitur. Ab isto nomine verbum nostrum ἁρπάζω proprie est, quasi, *falce tollo*, *aufero:* inde profecta *rapiendi* notio.

Ἀῤῥαβὼν ex oriente nomen est, Hebr. ערבון.

Ἄῤῥην *mas.* Antiquior forma est ἄρσην, quam secuti, sponte delabimur ad originem ἄρω. Ut autem ἄροτος παίδων dicitur, in negotio generandi, *proles*, quasi dicas *adaptationem* [pp. *arationem*] *liberorum*,

 sive

sive παιδοποιὸν, sic eadem de causa ἄῤῥην eximie *mas* dictus videtur.

Ἀῤῥιχᾶσθαι redditur *in altum scandere manibus pedibusque.* Fuit autem, antiqua pronunciandi ratione, haud dubie ἀρριχᾶσθαι, quod a nomine ἄρριχος repetendum, & hoc ab obsoleto ἀρρίζω; quemadmodum πύῤῥιχος a πυῤῥίζω. Ἀρρίζω autem, ortum ab ἄρτις, similive forma, stirpem habet ἄρω, *adapto*, *compingo*, *compingendo innecto.* Inde jam ἀρίζω notat *compingo.* Porro ἄρριχος est *id*, *in quod res compinguntur & compactae servantur;* a qua notione dein ἄρσιχος, &, mutata pronunciatione, ἄῤῥιχος eximie idem notavit in usu, quod *arca*, *cista*, vel simile. Praeterea, a generali vocis ἄρριχος notione, verbum inde ortum ἀρριχᾶσθαι, vel ejus loco ἀῤῥιχᾶσθαι, significatione Media, proprie significat *semet compingere in aliquam rem*, vel *innectere*, *gestire;* unde compositum ἀναῤῥιχᾶσθαι recte reddi potest *in altum scandere manibus pedibusque.* [Reperitur etiam ἀναρρυγᾶσθαι apud *Hesych.* T. I. p. 339. Plura dabit Cl. *Alberti*, hoc loco, & p. 552. —— Stirps mihi videtur esse ῥέγω, cognata alteri ὀρέγω, & inde, praeposita α intensiva, atque γ versa in χ, ἀρριχᾶσθαι &c. E. S.]

Ἄῤῥιχος *Cophinus*, *vas vimineum.* Vide dicta in ἀῤῥιχᾶσθαι.

Ἀρς, ἀρνὸς, *agnus.* Sine dubio oritur ab ἄρω; unde duplex forma orta ἀρὸς, & ἄρην. Prius contractum est in ἀρς, posterius, demto α ab initio, superstes est in compositis. Idem cernitur in casibus obli-

obliquis, qui voci ἀρ tribuuntur, nempe ἀρενὸς, contracte ἀρνὸς &c. Ratio autem significationis, pro diversa verbi ἄρω notione, varia & nimis vaga est, quam ut commode definiri possit. [Ab ἄρω *necto*, *adnecto*, videtur ducta vox ἀρὸς, pp. *nexus*, *a*, *um*, vel *adnectens* se alteri, eique *jugiter adhaerescens*. Unde nomen hoc datum eximie *agno*, matri suae, indivulso quasi *nexu*, *adhaerenti*. Casus obliqui ἀρνὸς, ἀρνὶ &c. (uti observavit clar. *Lennepius*) sunt a vicina forma ἀρὶν, ἀρενὸς, ἀρενὶ, contracte ἀρνὸς &c. Porro ab eodem ἀρὸς, & contracto ἂρς, est Lat. ARS, *artis*, quasi dixeris *connexionem*, scite *connectendi rationem*. Conf. omnino locum *Ciceronis*, de Orator. L. I. c. 23. E. S.]

Ἀρτάβη, *mensurae Persicae* genus, unde forte origo quoque repetenda.

Ἄρταμος. A nomine ἄρτος (de quo suo loco dicendum) verba sunt ἀρτάω & ἀρτύω, quae significare adeoque possunt *apparo*, & quidem *cibos apparo*. Inde ἄρταμος eximie *coquus* & *lanius* dicitur: quae posterior notio aliam peperit, qua notat *interfectorem*.

Ἀρτάω. Ab ἄρτος, quod, ab ἄρω ortum, notat *adaptatus*, *annexus*, verbum ἀρτάω proprie est *facio aliquid annexum*, atque inde eximie *appendo*, *suspendo*.

Ἀρτεμὴς est a verbo ἀρτέω, quasi dicas *compactus sum*, sive *sum* ἄρτος, id est *perfectus*; ut adeo ἀρτεμὴς significet *integrum*, ac porro *incolumem*.

Ἀρτεμισία, *Artemisia* herba. De hoc videant Botanici.

Ἀρτέμων. Et hoc quoque est ab ἀρτέω, *paro*, *instruo*. Forte autem sic eximie dicitur *velum majus*, quoniam quasi praecipua *arma* sunt navis, quibus ea instrui solet, & a quibus navigantium incolumitas pendet. Dicitur quoque ἀρτέμων *trochlea*, quod ea *adaptantur gravia pondera.*

Ἀρτέομαι Medium est ab ἀρτέω, & significat *paro*, oriturque a saepe memorato jam ἄρτος, quod ab ἄρω.

[Ἀρτὴρ, ῆρος, *Instrumentum bajulorum*, *vectis*. Ab ἤρται, pro ἤερται, *tertia* praet. Perf. Pass. verbi ἀέρω, sive αἴρω. Est nomen formae πατὴρ, & pp. idem notat, quod Belg. *besser*, *besboom*. E. S.]

Ἀρτηρία proprie est a masc. ἀρτήριος, quod quasi ab ἀρτὴρ, hoc autem ab ἄρω. Inde ἀρτηρία eximie *locus* dicitur, vel *canalis*, *quo quasi adaptantur* [vel *allevantur*, *&*, *tolluntur*] *vox* vel *spiritus*. *Asperam arteriam* vulgo Medici vocant. [Plura dabit hac de voce *Foësius* in Oecon. Hippocr.]

Ἄρτι *modo*, *nuper* est quasi a masc. ἄρτις, quod idem atque ἄρτιος, *perfectus*. Hinc ἄρτι, ad *tempus* relatum, quasi *perfectum tempus*, *&* *absolutum* notat, & adverbialiter positum modo valet *nuper*, modo *jam* vel simile. [Quid si *Dativus* sit, vel *Ablativus* obsoletus vocis ἄρς, ἀρτὸς, (pro quo Genitivo recentiores, forma ab ἀρὴν petita, dixerunt ἀρνὸς) Lat. ARS, artis. Ut ἄρτι pp. sit *nexu*, vel *connexione*, & ἄρτι, pro

pro ἐν ἄρτι, ut ἐν ἀντί, pp. *nexu temporis*, *modo*. Conf. Odyss. τ, 166. & ἀρτιεπὴς pp. *nexu* vel *apta* ratione *dicens*, Iliad. χ, 281. *Hesiod.* Θεογ. vs. 29. E. S.]

Ἄρτιος productior forma est ab ἄρτος, *perfectus*, *adaptatus*, seu *partibus suis apte cohaerens*; inde modo *integrum*, modo *consentaneum*, notat: modo ad *numerum* translatum significat *parem*, quasi *partibus suis apte cohaerentem*, secus atque est *numerus impar*.

Ἄρτος *panis*, proprie intellectum habet σῖτος, vel simile, quasi dicas *apparatum cibum*. Est enim ab ἄρω *adapto*, *praeparo*, *apparo*. [Nisi, ut לֶחֶם *panis*, *cibus*, est a לָחַם *seruit*, *conseruit*, *inseruit* ori, ita ἄρτος sit a *conserendo*, vel *ori inserendo*. E. S.]

Ἀρτύω ab ἄρω ortum. Ἄρτος peperit ἀρτύω, significans *instruo*, *apparo*, *adorno*; unde ad *condiendi* artem porro transfertur.

Ἀρύω proximum derivatum est verbi ἄρω. Ab *adaptandi* autem notione eximie eam accepit *adaptandi hauriendo*, vel *hauriendo attrahendi*, quare redditur *haurire*. [Quodsi Latinum HAURIO accuratius consideres, facile apparebit, hoc verbum ab eadem stirpe esse propagatum. Ab ἄρω, nempe, est αὔρω, cognatum alteri ἀρύω: porro ab αὔρω, ortum αὐριω, &, mutato spiritu, HAURIO. Notio *trahendi*, *attrahendi*, in verbis ἀρύω & HAURIO, propria est, uti satis apparet, non tantum ex collata altera forma ἐρύω, & diserta glossa Hesychii Ἀρυειν· ἕλκειν, sed etiam ex usu linguae Graecae, uti apud *Apollon. Rhod.* L. II. legitur φάσγανα ἀρυσσάμενοι *gladios attrahentes*, &c.

 quem-

quemadmodum etiam apud Latinos *piscis* dicitur *hamum haurire* i. e. *attrahere* atque deglutire, & *fluvio hauriri* apud *Livium* est aquis abstrahi, atque demergi &c. E. S.]

Ἀρχή proxime oritur ab ἄρχω, quod idem atque ἀρχεύω; significat adeoque proprie quasi *septum*, sive *quamvis* quasi *regulam*, *quodvis punctum*, *a quo incipias*; unde *initium*, vel *principium* cujusvis rei sic dicitur. Inde autem varie transfertur, ratione satis perspicua. [Ab ἄρω *necto*, *adnecto*, ortum praeteritum perf. ἴαρχα, dedit verbum ἄρχω. Inde ἄρχω, & hinc iterum ἄρχος, η, ον pp. *Qui*, *quae*, *quod adnectitur*, vel *adnectit*, atque adeo *quod incipitur*, vel *ansam sui praebet*, vel *quod incipit*, sive praeest &c. De ἀρχὸς *anus*, *podex* vide *Foës.* E. S.]

Ἄρω. Propria verbi ἄρειν notio posita est in *vi & impetu*, *quo aliquid aliorsum moveatur*, *& admoveatur alteri*; unde notiones omnes, quae huic verbo adsignantur, ejusque derivatis, repetendae sunt. Est autem vicinum verbis ἵρω, ἴρω, ἔρω & ὄρω, de quibus suis locis. [Difficile esse fateor, a notione *nectendi* (quam huic verbo *primarium* esse non semel posuimus) repetere eam *tundendi*, & *tundendo confringendi*, quae tamen notio certe satis constare videbatur ex loco Iliad. Ψ, 673. ceterisque supra laudatis. Itaque alterutrum fortasse verum erit, aut verbum ἄρω primum significasse *nectere*, *nectendo aptare*; notionem vero *arandi*, hoc est *sulcos ducendi*, esse secundariam, ab ἀρὰ, voce substantiva, ductam; quae vox substantiva pp. significaverit *nexum* sive

sul-

sulcum serie quaedam & *ordine* dictum, Hebr. חבור, ut *arare* pp. sit *sulcos* ejusmodi *ducere*; aut verba ἀράω, ἀρόω &c. quatenus *tundere*, *tundendo frangere* &c. significent, ab initio habere α adscititium, non originarium, stirpemque adeo veram eorum esse ῥάω, ῥέω &c. unde etiam ῥήσσω, ῥήγνυμι *frango*, *confringo*. E. S.]

Ἄρωμα *Aroma*. Quicquid dicant Grammatici, non puto aliud esse, atque derivatum ab ἀρόω, proprie notante *adapto*, *apparo*. Ἄρωμα igitur proprie est *res apparata*, quasi dicas, *apta compositione & permistione rerum odoriferarum praeparatam*: unde eximie *odoramentum* est. [Nisi ἄρωμα, pro ἀράωμα, pp. sit *fractum*, *contusum*. Unde apud *Columellam* L. XII, 20. *aromata contusa* &c. E. S.] Ab *arandi* autem notione, quae verbo ἀρόω vulgo tribuitur, ἄρωμα, proprie *id* est, *quod e terra aratro confossa producitur*; unde a Grammaticis aliquando redditur αὐτοφυῆ.

Ἀρωνία, *mespilus arbor*. De hoc videant Botanici.

Ἀσάμινθος, si quid conjicio, forma productior est ab ἀσαμίς. Ἀσαμὶς autem vox composita, ut σκαφαμίς; nimirum ex nomine ἄσις vel ἄση, & ἀμὶς, quod vide suo loco. ἄσις autem & ἄση, quum valeat *limum*, seu *colluviem*, ἀσαμὶς proprie est *vas quo sordes eluantur*, atque idem proprie ἀσάμινθος. Inde translatum videtur, ad designandum *solum balneatorium*, seu *pelvim*.

Ἄσαρον herbae genus est, de quo videndi Botanici.

Ἀσβόλη, *fuligo*. Forte oritur a σβέω, Latine *exstinguo*, de quo in verbo σβέννυμι dicendum.

Ἀσελγής, *petulans*, est ex ἀ & σελγὴς, hoc autem a σέλω, quod, ut σάλω, proprie de *motu inconstanti*, & *undulante* quasi, *maris* ponitur. Inde autem translatum videtur ad *levitatem*, & *petulantiam*, qua quis *insultet* in alios; unde porro *insolentem* & *protervum* notat; in primis autem sedem habet in voluptatibus. [Conferatur Lat. SALAX, quod a σάλω *salo*, unde SALIO &c. ut *edax* ab *edo*, *fallax* a *fallo*, & similia. Respondet igitur τὸ ἀσελγὴς (tanquam composit. ex α intensivo, & σελγὴς) pp. Lat. *salax*, unde apud *Lucianum*: ἀσελγέστεροι τῶν ὄνων *Salaciores asinis*. E. S.]

Ἆσθμα, *flatus*, *anhelatio*. Proxime oritur a praet. perf. pass. verbi ἀάθω, contracte ἄθω. Est autem hoc ab ἀάω, quod Futurum verbi ἀάζω, de quo dictum supra.

Ἀσιη *herbae* genus est, & forte oritur ab ἄση, quod ab ἄδω, ut supra dictum est. Inde ἄσιος & foem. ἀσίη, quod significatione non multum differt ab ἀδινὸς, de quo supra.

Ἀσίραικος forte idem est, quod ἀσίραικος, & hoc ex ἀ & nomine σειρά, de quo suo loco. Dicitur autem ἀσίραικος eximie *genus locustae pinnis carens*.

Ἄσις *limus*, *coenum*. Est ab ἄδω, Latine *congero*, de quo supra. Inde ἄσις *limus* est *congestus*.

Ἀσκάλαβος genus *animalculi* est, parietes perrepans. Nomen habet a *fodiendo*, est enim ex α & σκάλαβος, quod a σκάλω, unde superest σκάλλω, *fodio*, de quo suo loco.

Ἀσκά-

Ἀσκάλαφος nomen *avis* est, & eandem habet originem, quam vox antecedens. Proxime oritur quasi a σκαλόπτω, cui proprie cognatum est κολάπτω: σ enim hic originale non est. Σκαλόπτω autem est pro σκαλάπτω, quod a σκαλάω, & hoc a σκάλω.

Ἀσκαλώπαξ *Gallinago*. Nec hujus quoque alia ac priorum origo videtur.

Ἀσκάντης *grabbatus*, vel *vilis lectulus*. Graecum σκάζω *claudico*, & Latinum SCANDO proprie cognata verba sunt, & forma tantum diversa: ut ad verbum σκάζω dicetur. A tertia Praeteriti perfecti passivi verbi antiqui σκάνδω, ortum σκάντης notat *qui scandit*, vel *qui ab altera parte instar claudicantis altius eminet*. Inde jam ἀσκάντης, *lectulus*, eximie est *ab altera parte inclinatus*.

Ἀσκαρὶς genus *vermis* est, haud dubie ortum a σκαρὶς, quod a σκαίρω, de quo dicendum ad σκαίρω.

Ἀσκέω, *exerceo*. Haud scio, an proprie sit ab ἀσκὸς, & hoc ab ἄσκω, vel praeterito ἦσκα, ut pertineat ad ἄδω, *congero*, de quo supra. Sic ἀσκὸς proprie erit *id, in quod res congeruntur*, atque inde eximie *uter*. Ἀσκέω autem erit quasi *res congero magno cum studio*, unde nasci potuit *exercendi* generalis notio. Potest tamen etiam ἀσκέω repeti a σκέω, de quo dicendum ad vocem σκεῦος.

Ἀσκὸς, *uter*. Vide quod dixi ad ἀσκέω.

Ἄσκυρον est herbae genus, de quo Botanici.

Ἄσμενος, *gaudens*. Participium est pro ἥσμενος, a verbo ἥδομαι, *laetor*.

Ἀσπάζομαι *amplector*. Est pro σπάζομαι, quasi dicas,

ad

ad me traho: hoc autem a σπάζω, quod a σπάω, *traho*, de quo suo loco.

Ἀσπάλαθος, *fruticis* genus. Nescio, an communem originem habeat cum voce παλάθη, quam vide suo loco.

Ἀσπάραγος, *asparagus*. Est proprie *primum oleris germen*, orta vox ex α privativo, & verbo σπαράσσω, *dilacero*, de quo suo loco.

Ἀσπὶς *clypeus*. Nescio an sit ab ἀπὶς, σ interposito, ut idem fere sit proprie quod ἀψὶς, quod vide in themate ἅπτω, unde tum etiam ἀπὶς.

Ἆσσον *prope*, *propius*, neutrum est ab ἄσσων, quod ab ἄγχι, & hoc ab ἄγω, quod futurum verbi ἄδω, *congero*, [*constipo*] de quo supra.

Ἀστακὸς, *Astacus*. Videant Historiae Naturalis studiosi.

Ἀστάνδης *nuntius*. Origo obscura & forte peregrina.

Ἀστὴρ *Stella*. Oritur ab ἄω, significante *splendeo*, *luceo*. Est ergo ἀστὴρ proprie, *qui splendet*, *lucet*. Inde Diminutivum apud Latinos *asterulus*, *asterula*, *astella*, unde, omisso *a*, vulgatum *stella* est.

Ἀστράβη *lignea sella* est, quam manu tenent sessores. Oritur haud dubie a verbo στρέβω, quod non differt a στρέφω, *verto*, de quo alias dicendum.

Ἀστράγαλος *spondylus*, *vertebra*. Dictum est pro στράγαλος, quod proprie non multum differt a nominibus στρόγγυλος, *tortuosus*, & τράχηλος, de quo suo loco. Est autem nostrum a στραγὸς, de quo dicetur ad vocem στραγγὸς, *tortuosus*. Ἀστράγαλος autem a volu-

volubilitate, qua vertitur & *torquetur*, nomen accepisse videtur.

Ἀστράπτω proprie est *instar stellae mico, splendeo*, atque inde *fulgeo*. Est, nempe, ab ἀστὴρ duplex forma ἀστεράω & ἀστερόω. A priori est ἀστράπτω, a posteriori nomen ἀστεροπή.

Ἄστυ, *urbs*. Verisimile est, ἄστους proprie dictos esse, quasi *confertos* vel *frequentes homines*; ἄστυ vero, quod *neutrum* masculini ἄστυς, proprie significasse *densum, confertum*: a verbo, nempe, ἄδω, de quo supra. Sic ἄστυ proprie erit *oppidum, aedificiis contiguis refertum*; quod vocabulo πυκνὸς aliquando Graeci exprimunt. Ἀστοὶ porro *oppidani* sunt.

Ἄσφαλτος, *bitumen*. Oritur a σφάλλω, quod respondet Latino FALLO. Rationem nominis apte reddunt Grammatici.

Ἀσφοδελὸς, *asphodelus, plantae* genus, dictum est pro σφόδιλος, quod non videtur differre a σφόδυλος, & σφόνδυλος, de quibus in voce σφονδύλη.

Ἀσχάλλω, *moereo, doleo*, est ab ἀσχάλω, & simpliciori ἀσχάω, quod ab αἰχάω, hoc ab ἄχος, *dolor*, de quo suo loco.

Ἀταλὸς videtur esse a ταλὸς, quod a τάλω, unde ταλάω, *suffero*. Inde ἀταλὸς, *qui non suffert, tener, delicatus*, in primis autem *pueri, delicatius enutriti*, est; unde etiam notat *pueros delicatiores*, similesque. Inde verbum ἀτάλλω valet vel *puerorum more ludo*, vel etiam *puerum delicate instituo*, & *nutrio*. [Idem etiam, reduplicata forma, effertur ἀτιτάλλω: ut Il. Ε, 271. Π. 191 &c. E. S.]

Ἀτὰρ

Ἀτὰρ idem proprie est, quod αὐτάρ. Alterum ex ἄτε & ἄρ, de quo supra; alterum ex αὖτε & ἄρ. Usus optime cognoscitur ex exemplis.

Ἀτάρμυκτος. A τάρω est ταράσσω, ταράσσω, *turbo*, unde quoque τάρβος, *terror*. Ab eodem quoque τάρμος, unde ταρμοσύνη, itidem *terror*, produxit ταρμύσσω, ἀταρμύω, ὑταρμύζω, & inde ἀτάρμυκτος, quod adeoque forma tantum differt ab ἀταρβὴς, *imperterritus*.

Ἀτάσθαλος *perniciosus*. Ab ἀτάω, *damnum infero*, (de quo mox) ortum ἀτάσθω nostrum ἀτάσθαλος peperisse videtur.

Ἀτάω (a simpliciori ἄτω, de quo jam supra alibi dictum) proximum est verbis ἄδω & ἄτω, & quidem ex notione verbi ἄδω facile patet, quomodo ἄτω & ἀτάω notionem acceperit *damnum inferendi*. Est enim quasi *nimia copia congesta* vel *mole rerum obruo*, atque ita *laedo*, *damnum infero*.

Ἄτε est ex ἅ, quod ab ὅς, & particula τε. De utroque suo loco.

Ἀτέμβω, *contristo*, videtur productior forma esse ab ἀτέω, quod vicinum verbo ἀτάω, de quo supra: ex cujus notione facile illa hujus verbi deducitur. [Uti ἀθαμβὴς, *qui stupore non percellitur*, compos. ex ἀ & θαμβὸς, ita nostrum quoque ἀτέμβω compos. videtur ex α & τέμβω, quod a τέμω *sectio* ut ἀτέμβειν possit *portione* sua aliquem *privare*. Conf. Iliad. Λ, 704. Ψ, 445. 834. Odyss. Β, 90. Ι, 42. &c. E. S.]

Ἄτερ *absque*, *citra*, nisi ab ἄτω quadam ratione sit ortum, stirps mihi quidem obscura est.

Ἄτμενος & ἀτμὴν *servus*, videtur ortum ab ἄδω, de quo suo loco. Unde ἄτμενος participialis forma proprie est, quasi *belli laboribus subactus*. Litera τ in hoc, ut multis aliis, loco σ est.

Ἀτμὸς *vapor*, est ab ἄω, *flo*, *spiro*. Sic τ autem & hic, loco σ, est.

Ἄτρακτος *fusus*. Ab antiquo τράκω (quod idem ac τρέχω, τρόχω, &c. *in orbem verto*, *curro*) nostrum τράκτος & ἄτρακτος ortum videtur. Conveniunt autem memorata verba in origine τέρω, unde τρώω, τρέω, τρύω, de quibus alio loco.

Ἀτράφαξυς *atriplex*, *oleris* genus, de quo Botanici.

Ἀτρεκὴς *verus*, *certus*, & magis proprie *perspicuus*, *planus*, *apertus*, est a τρέκω, quod a τρέω, vicino verbo τράω (de quo ad verbum τιτράω dicetur.) Significat *perforo*.

Ἄττα. Atticum est pro ἄσσα, & hoc pro ἅσα, quod idem atque ἅτινα.

Ἀττάγας *avis* genus, nisi sit ab ἄττω, origo obscura est.

Ἀττάραγοι, *pustulae*, seu *frustulae*, *quae pani nimium decocto decidunt*, & hoc videtur ortum ab ἄττω.

Ἀτταταὶ &, Ἀτταταιὰξ, Interjectiones, factae a sono.

Ἀττέλαβος *locustae* genus. Dubito, an sit & hoc ab ἄττω.

Ἄττω. De hoc vide in verbo αἴσσω.

Ἀτύζω *terreo*. Videtur ortum ab ἄτω, & quidem vicinum esse verbo αἰτάω.

Ἄυ est quasi *neutrum* ab αὖς, ut εὖ est ab ἐΰς. Dicitur

citur autem adverbialiter variis modis aliquid ἀνύεται. Origo videtur verbum ἄω.

Αὐγὴ *splendor*. Vidimus supra, verbum ἄγω & ἄζω inter alia notare *splendeo*. Inde αἰγὴ, & usitatum αὐγὴ, *splendor* est.

Αὐδὴ *vox*. Ἄδω vicinum verbo αὐδάω & ἄω, quibuscum communem stirpem habet ἄω, *dico*, *loquor*, produxit nomen αὐδὴ & usitatum αὐδή.

Αὐθέντης, vox composita ex αὐτὸς, & nomine ἕθης, cujus origo ἕω. Hujus autem vestigia perpauca supersunt, quapropter ejus vis cognosci debet ex vicino ἄνω vel ἀνύω, ex quo patet ἕθης posse significare vel *qui perdat*, vel *qui perficiat*. Prior potestas vocis in composito αὐθέντης viguit apud veteres. Est enim *qui ipse vel se vel alium perdit*, *interficit*; posterior notio cognita fuit in primis recentiori Graeciae, ubi αὐθέντης dicitur, *qui ipse suas res perficit*, eximie *Dominus*.

Αὖλαξ. Ab ἄλω, cui *volvendi*, *versandique* notio est, nomen ἄλος peperit αὖλος, eximie notans *tubum*, *quasi volvendo in longum productum*; inde eximie *tibia*, hinc αὐλὴ proprie est, *quod tibiae instar vento perflatur*. Inde eximie *atrium*. Ab eodem verbo porro ἄλοξ ut & αὖλαξ *sulcus*, quasi *meatum* dicas *in longum productum* in morem *tibiae*, per quem aqua perducitur.

Αὐλή. De hoc & sequenti vide in αὖλαξ.

Αὐλὸς vide in αὖλαξ.

Αὔρα, *ventus*, *lenior* in primis, qualis *mane* flat, est ab

ab ἄω vel forte αὔω: tametſt utrumque eſt ab ἄω, de quo in αὔω.

Αὔριον *cras*, proprie neutrum eſt ab αὔριος, quod ab αὔρα; de quo modo dictum.

Αὐστηρὸς, *auſterus*. Ab αὔω, *ſicco* vel *uro*, eſt αὐτὴρ, quod ſupereſt etiam apud Latinos in voce AUSTER. Inde αὐστηρὸς ad *ſaporem* translatum.

Ἀϋτμὴ *halitus*, *vapor*, eſt pro ἄϋσμη, quod ab ἄω, de quo ſuo loco.

Αὐτόματος *ſpontaneus*, proprie quaſi *a ſe ipſo* vel *ſponte excitatus*, *motus*. Eſt nempe ex αὐτὸς & μάτος, quod a verbo μάομαι; de quo ſuo loco.

Αὐτὸς eſt ex αὖτε, vel αὖ, τε, & ὅς. De ſingulis ſuo loco.

Αὐχέω. Ab ἄγω, *duco*, *educo in altum*, eſt ἄυγω, & Latinum AUGEO. Ei vicinum ἄχω produxit αὐχω, & nomen αὔχης, quaſi dicas *qui ſe effert in altum*, vel *magnum facit erecto collo*, quod hinc eximie αὐχὴν dicitur. Inde αὐχέω valet *effero me*, *glorior*.

Αὐχὴν *collum*. Vide in αὐχέω.

Αὐχμὸς. Ab αὔω, *ſicco*, *uro*, *calefaciendo* nempe, oriri potuit αὔχω, unde ηὔχμαι. Inde nomen αὐχμὸς, proprie *ſiccitas e magno aeſtu*.

Αὔω a ſimpliciori ἄω eſt. Unde notat *ſpiro*, *ſpiritum calidum emitto*: inde porro notio *ſiccandi*, *areſaciendi*, *accendendi*, *urendi*, *ſplendendi*, ſimileſque, huic verbo adſignatae. Praeterea a *ſpiritu* oris, cum ſonitu emiſſo, modo ſignificat *reſonare*, modo *alte dormire*.

Ἀφάκη genus *leguminis* eſt. Forte autem repeten-

dum nomen est a φακὴ, Latine LENS; de quo suo loco.

Ἄφαρ *statim*, *continuo*. Videtur esse ab ἄφω, quod idem atque ἅπω, & ἅπτω, *necto*. De quibus supra.

Ἀφάρκη *arboris* genus *semper virentis* est. Origo dubia videtur; de qua videant Botanici.

Ἀφαυρὸς *imbecillis*. Quemadmodum a φέρω ortum φέρτος, a φορῶ, φόρτος, (unde Latinum FORTIS, ratione *virium* & *roboris*, proprie ponitur) sic a vicino verbo φάρω ortum φάρος, & inde φαῦρος, *validum* denotare potuit, & *rebus gerendis aptum*. Indeadeoque ἀφαυρὸς, *imbecillis*, *debilis*, dici potuit.

Ἀφελὴς *simplex*. Videtur esse a nomine ἀφὴ, quod a verbo ἅπτω, ut sit, *qui tangi possit*, atque inde *simplex*.

Ἄφενος. Non melius intelligitur vocis natura, quam ex Latino nomine FENUS (seu FOENUS) & est pro φένος dictum, quod a φέω, cujus verbi eadem ratio, ac vicinorum φύω & φύω, *produco*, *foecundus sum*.

Ἄφθαι sunt *ulcera maligna serpentia*, *ignea caliditate praedita:* unde facile apparet, oriri nomen a verbo ἅπτεσθαι, quod inter alia notat *accendi*.

Ἀφία *planta* quaedam; de qua videant Botanici.

Ἀφροδίτη. Sic dicitur *Venus* a *spuma:* & quidem rationem nominis a seminis natura *spumosa* non male forte repetunt quidam. Est, nempe, proprie *foemininum* ab ἀφρόδιτος, id est, proprie, *qui spumam movet* vel *excitat*; nomine composito ab ἀφρὸς, *spuma*,

να, & δῖνος, quod a verbo δίω, Latine MOVEO: de quo suo loco.

Ἀφρὸς proprie dicitur *spuma*, quasi quae tactu facillime adhaeret. Est enim proprie pro ἁφηρὸς, quod ab ἁφὴ *tactus*, id autem ab ἅπτω, *tango*.

Ἀφύω notat *promendo haurio*, ut etiam productior forma ἀφύσσω. Mihi quidem videtur factum verbum a *sono* sorbentium.

Ἀχάνη genus *mensurae*, forte ortum a χάνω vel χαίνω, *hisco*, *pateo*.

Ἀχάτης scilicet λίθος. Sic nempe dicitur *lapis de genere pretiosorum*, quasi dicas, *qui nullius coloris indigens est*. Videtur, nempe, nomen ortum ex α privativo, & nomine χάτις: unde ortum verbum χατίω, *indigeo*, de quo suo loco. Nominis χάτις autem origo est χάω, Latine HISCO.

Ἄχερδος *spina* quaedam. Forte ortum nomen ab ἄχος, quod, ut postea dicetur, idem proprie atque Latinum ACUS; atque inde *spina*.

Ἀχερωὶς Latine *populus alba*. Oritur a simpliciori ἄχερος, quod ab ἄχος.

Ἄχθος *onus*. Ab ἄγω ortum ἄχθω peperit nomen ἄχθος, Latine *onus*, *quod fertur*; atque inde translate quoque *molestia*.

Ἀχλὺς videtur proprie esse pro ἀχελὸς, quod ab ἄχος, Latine *moeror*. Inde ἀχλὺς *moerorem quasi ad ferens*, atque inde eximie *nebulosa quaedam obscuritas*.

Ἄχνα proprie foem. est ab ἄχνος, quod pro ἄχινος: hoc ab ἄχος, quod idem atque ἀκίς. Unde ἄχνα

 eximie

eximie ACUS dicitur vel *gluma*, vel *tenue spicae involucrum*, *palea*, atque porro *quicquid tenuissimum in acumen exsurgit*. Unde porro varie transfertur & de omni fere *re* ponitur, *quae tenuissima levissimaque in superficie rerum quasi efflorescit*.

Ἄχος proprie idem est, quod ἄκος. Vidimus autem supra, vicina esse ἄγω, ἄκω, & ἄχω. Inde ἄχω, aeque atque ἄκω, notare potuit *acu pungo*: unde translatum ἄχος *dolorem* notat, qui instar ACUS pungit.

Ἀχρὰς, ἄδος, *pirus sylvestris*. Nescio an sit quoque ab ἄχω. Videant Botanici.

Ἄχυρον *palea*, *acus*, est ab ἄχος. Vide ad vocem ἄχνα: ubi similis translatio.

Ἀχὼρ *manans capitis vulnus*. Videtur proprie non multum distare a nomine ἰχὼρ, de quo suo loco. Forte ab ἄχω & ἴχω, quae vicina verbo ἴχω sunt, nomina haec orta significationem acceperunt a *viscositate*, quae est ἰχῶρος, sive *saniei*, similiumque fluidorum.

Ἄψ *retro*, est ab ἄπτω, de quo supra. [Nihil aliud est, quam ἀπὸς contractum: ex quo itidem ἀπὸ praepositionis loco usurpatur. T. H. Vide supra ἀπὸ, pag. 153. Videtur igitur ἀπὸς, contracte ἄψ, proprie esse casus *Accusativus* absolute positus, uti ἀπὸ & ἀπαὶ pp. sunt casus *Dativi* vel *Ablativi*. Simili fere ratione contracta sunt ἴψ, ἔψ, αἶψ, de quibus infra. E. S.]

Ἀψίνθιον *herbae* genus est, quod originem forte habet a verbo ψίω. Videant Botanici.

Ἄω

Ἄω *flo*, *ſpiro*. De hoc vide ad verbum ἀάζω, & aliis in locis.

Ἄωτον proxime oritur ab ἀόω, quod ab ἄω, *flo*, *[exſpiro*, *exhalo.]* Ut autem a Latino FLO nomen FLOS, ſic ab ἀόω, ſimili translatione, ἄωτον de *flore* poſuerunt Graeci.

* * *

B.

B *media* litera est inter *tenuem* Π & *adspiratam* Φ, quibuscum ad literas *labiales* pertinet, &, pro diversis dialectis, non raro commutatur: quare etiam origines & stirpes, his literis tantum discrepantes, si non *eaedem*, saltem *cognatae* haberi possunt & debent. [Conferatur *Analogiae* Cap. XVI. p. 206—208.]

Βᾶ *interjectio* est, sonum *ridentis*, vel aliquando *inclamantis*, imitans: a quo adeoque repetenda vox est.

Βαάρας est genus quoddam *radicis*; de quo videant Botanici.

Βαβαὶ *papae*. Vox facta a sono.

Βάζω Latine *loquor* Proprie verbum factum est a sono *incondite clamantis* & geminantis βᾶ; unde porro *loquendi* notio a Poetis in primis huic verbo generatim adsignata est.

Βάθος. Proprie idem fere est, quod βυθὸς, notatque *fundum*, seu potius *imum alicujus rei:* unde aliquando ponitur de *loco penitissimo*, *intimo*, & quasi *imo* alicujus rei. Vulgo tamen, latius sumtum, quamvis *profunditatem* generatim designat, varias-

que

que inde factas metaphoras patitur. Oritur a βάθω, quod a simpliciori βάω, vel βαμι, Latine NITOR. Βάθος itaque proprie est, *quo tanquam fundo & imo res innititur*, [vel quo res *sidit*, *desidit*. Confer, si tanti est, Differtat. nostram in Cantic. Hiskiae, p. 25. 26. E. S.]

Βαίνω ortum a stirpe βάω, cujus vis propria sita est in *motu*, *qui fit nitendo in aliquid*: unde variae notiones propagatae sunt. Usitata maxime virtus est huic verbo adsignata *gradiendi*, *incedendi*, *eundive*.

Βαιὸς proxime ortum est a βαίω, vel βάω memorato. Inde βαιὸς proprie non aliud videtur esse, ac *gradatim incedens*, vel *paullatim incedens*: & generatim idem valet, quod *paucus*, unde porro valet aliquando *unum*, vel frequentius etiam *parvum*. [Nisi a βάω, βαίω, *premo*, βαιὸς pp. sit *compressus*, hinc *parvus* &c. uti etiam ipsum PARVUS est a πάω, quod idem ac βάω *premo*. E. S.]

Βαΐς *ramus* palmae arboris est. Vox autem peregrina [Etiam βαΐον dicitur, unde plurale βαΐα Evangel. Joann. XII, 13. Vide *Albert.* ad Hesych. T. I, p. 678. E. S.]

Βαίτα nescio, an sit a verbo βαίω, & nomen acceperit a *condensato & pedibus calcato corio*. Quicquid est, βαίτα notat *laenam*, *ex corio* seu *pellibus consutam*.

Βαιών piscis genus est. De stirpe videant Histor. Naturalis investigatores.

Βακανὸν *raphani* vel *brassicae* semen: de quo videant Botanici.

Βάκηλος. A verbo καίω, *uro*, *ardeo*, nomen est κηλὸς, quemadmodum a δάω, δῆλος, a πάω, πηλὸς, & similia. Inde κήλων, inter alia, *eum* notat, *qui ardet in venerem, qui mulierosus est*. A κηλὸς, praefixo α, ἄκηλος itidem *is* est, *qui ardet in venerem, mulierosus*. Praefixo autem denuo β (ut saepe, in primis in dialecto Laconica, fit) ejus loco pronunciatum est βάκηλος. Quum autem eunuchi & id genus homines in venerem proniores putentur, licet non possint, factum est, ut etiam illi βάκηλοι aliquando sint dicti. [Vide etiam infra in Βασκαίνω.]

Βάκχαρις, *Baccaris*, herba odorata est, de qua videant Botanici.

Βακτηρία, *baculus*, foemininum est a βακτήριος, quod proxime a βάκτης, & hoc proprie a βάκω, similive forma, cujus stirps βάω, Latine NITOR. Ab eodem verbo est Latinum BACUS, ejusque diminutivum *baculus*. *Baculus* ergo & βακτηρία, cum vicinis nominibus βάκτρον & βακτήριον, a *nitendo* denominata sunt.

Βάκχος. A verbo βάζω, quo proprie notatur *sonum inconditum* βὰ *edere*, oritur nomen βάχος, &, inserto κ, βάκχος. Eximie autem βάκχοι dicti sunt *bacchantes, eorumque Deus praeses* BACCHUS.

Βαλανεῖον, *balneum*. A nomine βάλανος vere quidem repetendum nostrum βαλανεῖον, sed non ista notione, qua *glandem* notat. A verbo βάλλω nempe, seu βάλω, *jacio*, βάλανος eximie olim significavit *pessulum*, *obicem* [qui valvis quasi *objiciatur*, sive τῷ μοχλῷ *injiciatur*.] Inde jam βαλανεὺς *is* est, *qui*, *pes-*

sulo

fulo quasi obdito, includit; quemadmodum a βάλανος, βαλανῶσαι sensu *includendi* [sive *pessulis occludendi*] ab *Aristophane*, [in Avib. vs. 1159. & Eccles. vs. 361.] fuit positum. Jam vero a βαλανεὺς productior vox βαλανεῖον, vi terminationis suae, *locum notat, in quem alios, quasi obditis pessulis, includat ὁ βαλανεύς*: atque inde factum est, ut *locus seclusus, quo veteres lavari solebant, ministrante balneatore*, dictus fuerit βαλανεῖον; quum rudioribus temporibus ἀσαμίνθῳ se lavarent tantum homines; de qua voce supra diximus suo loco.

Βάλανος ortum a βάλω, cujus loco usitatum βάλλω eximie notat *pessulum*, seu *ferrum*, quod *init* τὸν μοχλὸν, eique quasi *injicitur*. Inde translatione facta *fructus oblongi, durioresque, formam pessuli habentes*, βάλανοι dicuntur: & in primis quidem *glandes quercuum*; unde porro ad alia transfertur. [Nisi forte simpliciter βάλανοι *glandes* dicantur, tanquam *dejiculi*, quippe a *quercu* excuti *dejicique* soliti: quod in ea arbore eximium est. E. S.]

Βαλάντιον, *marsupium* vel *crumena*, ortum est a verbo βάλω, & notionem accepit ab *injiciendo*.

Βαλαύστιον dicitur *flos Punici sylvestris*. De stirpe videant Botanici.

Βαλβίς. A verbo βάλω, quod proprie ortum a βάω, nostrum βαλβὶς proprie idem fere est, quod βηλὸς, *limen*, seu generatim ἔρεισμα *id, quo nitimur*, nempe, vel *unde nitimur*. Usu autem factum, ut βαλβὶς notaverit *regulam in stadio, unde cursores incipiant currere*.

Βάλλω proxime ortum est a βάλω, & hoc a βάω; de quo dictum ad verbum βαίνω. A notione *movendi mittendique* βάλλω eam accepit *jaciendi*, *projiciendi*, *jaculandi*, *emittendi*, similesque.

Βαλλωτὴ [*Marrubium nigrum*. H.] genus plantae est, de qua videant Botanici.

Βάλσαμον, *balsamum*. Et de hoc videant Botanici.

Βαμβαίνω idem est, quod βαμβάλλω. Est autem hoc pro βαβάλλω, μ ante *labialem* literam inserto. Verbum factum est a *sono balbutientium*.

Βάναυσος. Videtur proxime oriri a βάνασος, & hoc a βάνος, unde factum nomen βαῦνος, Latine *caminus*; de quo suo loco. Inde βάνασος & βάναυσος de eo dici potest, *quod ad caminum pertinet*: atque inde *opifex*, *qui igne ad opus suum utitur*, βάναυσος eximie dicitur; ut ipsa *ejusmodi opera* βάναυσα. Porro latius sumta vox *artificem quemcunque operis sordidioris* notat.

Βάπτω *mergo*. A verbo βάω ortum βάπω & βάπτω, proprie notat *nitendo deorsum moveo*, *mergo*; adeoque inde porro notio *tingendi*, *inficiendi colore* aliisve rebus, nec non *lavandi* aliaeque enatae sunt.

Βάραθρον proprie videtur *locus esse*, *ubi res deprimuntur*, *gravitate sua*, quasi. Ortum a verbo antiquo βαράθω, quod idem ac βαρύθω, *gravor*, *premor*. Oriuntur autem haec a nomine βάρος, de quo mox. Hinc porro *fossa terrae profundior* & eximie quoque *locus*, *in quem capitis damnati dejici solebant*, *Athenis* sic dicebatur: a qua tandem notione profecta est ge-

generalis illa, qua *exitium*, *perniciem* notat.

Βάρβαρος sine dubio a sono facta vox est, qualis edi videbatur Graecis ab iis, quorum linguam non intelligebant. Dicti autem antiquis temporibus ii omnes βάρβαροι, *qui lingua Graeca non loquebantur*. Postea autem varie translatum non tantum ratione *sermonis*, sed etiam morum *ruditatis* & *saevitiae*, fuit positum.

Βάρβιλος, arboris genus est; de quo videant Botanici.

Βάρβιτος, *barbitus*. Stirps obscura & forte peregrina.

Βάρις *navigium*. Stirps peregrina. [Vide ad *Hesych.* T. I, col. 695.]

Βάρος, *pondus* vel *onus*, a verbo βάρω, & hoc a βάω, *nitor*, ortum est.

Βάσανος sic dicitur *lapis Heracleus*, vel etiam *quaestio*, *tormentum*. Stirps obscurior est, etsi ortum videri potest a vocis βάσις, atque ita pertinere ad βάω, *nitor*.

Βασιλεὺς ejusdem formae compositum est, cujus Ἀχιλλεὺς, quod tanquam nomen proprium superest. Sine dubio oritur a βάσις & antiquo λεὺς, quod idem ac λεὼς, vel Atticum λεώς, vel λαός, *populus*. [Valde dubito. Βασιλεὺς a βάω, unde βαίνω &c. *gradior*, *incedo*, pp. notasse videtur *gradientem*, atque adeo in primis *Ducem*, qui ante agmen *graduatur*, dein *regem*. E. S.]

Βασκαίνω in usu valet eximie *oculis* vel *lingua nocere*, atque saepe *interficere*. Ortum autem videtur

a

a verbo καίνω, proprie notante *pungo* vel simile; de quo suo loco. Syllaba autem βα praemissa repetenda videtur & explicanda e dialecto Cretensi, ubi βα idem significasse arbitror, quod in aliis vocabulis βὰ, ortum ex βὰ, & significationem intendisse. Sic Cretensibus proprium verbum tribuitur, a Grammaticis, βασκαφίσαι pro σκαφίσαι, βαστραχηλίσαι pro τραχηλίσαι, similiaque; atque ita forte explicandum quoque, quod supra vidimus βάκηλος, ut simpliciter sit compositum ex βὰ, & κηλός. Σ autem in nostro verbo, ut multis aliis, interposita est.

Βασσάρα. Origo obscura est: notiones diversae ex Lexicis peti possunt.

Βαστάζω *porto*, vel *portando pondus exploro*, vel etiam *bajulo*. Oritur a βάω: unde proxime βάστος is est, *qui nititur* vel *in quem aliquid nititur*. Inde βαστάζω memoratas notiones accepit.

Βάταλος *effoeminatus*, eximie idem, qui καταπύγων a Graecis dicitur. A verbo βάω, *nitor*, nomen βάτος: verbum produxit βατέω, quod eximie [ut Belgarum *treeden*] de *coitu animantium* ponitur. Ab hoc autem non, nisi forma, differens βατάω peperit nostrum βάταλος.

Βάτος *rubus*. Ratio nominis obcura; etsi ortum videtur a βάω, [*premo*, inprimis pede, *conculco*. ut βάτος *rubus* a *conculcando* dicatur. E. S.]

Βάτραχος. Fortasse dictum a τραχὺς, vel τρηχὺς, praemissa syllaba βα, de qua dictum ad verbum βασκαίνω. Videtur autem sic dicta *rana* a sono *aspero* & *rauco* quem edit.

Βάτ

Βάττος. Nomen proprium regis Cyrenaeorum; unde postea de iis positum fuit, qui *sunt blaesi* & *balbutiunt*.

Βαΰζω. Verbum factum est a sono *canum latrantium*, vel *baubantium*: ut etiam Latini loquuntur.

Βαυκὸς *delicatus*. Incerta origo, nisi fortasse fit pro βαβὸς, & id ortum a βάω: ut significatione quodammodo conveniat cum voce βάταλος; de qua supra.

Βαῦνος. Idem videtur proprie esse, quod βῶνος *a cervus*, *in modum arae exstructus*, unde *fornax*, *caminus* eximie dici potuit βαῦνος. Ut autem βῶνος pro βόνος, sic βαῦνος pro βάνος dictum; oriturque proxime à βάνω, quod a βάω. Eadem autem translationis ratio est, quae vocis βωμὸς, Latine ARA, similiumque, quae a βάω oriuntur.

Βδάλλω, quod & βδέλλω effertur, obscurae stirpis est: nisi forte, mutata pronuntiatione, sit pro ἀμέλγω vel μέλγω; de quo verbo dictum supra. Solent, nempe, litterae *labiales*, β & μ, sic aliquando commutari. Δ autem, post β, saepius interposita vocibus reperitur. Quidquid sit, significatione convenit cum verbo ἀμέλγω. Analogiae magis conveniunt ea, quae vir cel. postea dedit ad Luc. XVI, 15. „ Verbum βδέω" inquit „ inter alia notat *timeo*, vel *terreo:* unde formata verba βδέλλω, βδάλλω, βδάω. Hoc enim a vicina forma βλάω proficiscitur, atque, inter alia, redditur *tremo:* quae notio itidem adsignata fuit verbo derivato βδελύσσω. Unde nata altera illa significatio, quae verbo βδελύσσεσθαι solet

folet tribui. Sumitur enim vulgo, pro *abominari*, vel *detestari*. Eandem notionem fequitur inde factum nomen βδέλυγμα, nec non βδελυρός." Hactenus ille. Quae fi vera fit clariff. auctoris obfervatio, inde fequi videtur, literam β, in verbo βδέω, ab *initio* effe adfcitam, *augmenti* cujusdam inftar, neque adeo ad ipfam pertinere ftirpem; quae hoc pacto fuerit δέω, vel δάω. Conf. iterum Analogiae Lennepianae Cap. XVI, p. 206—208. Porro a notione *tremendi* repeti fortaffe poterit illa *lactis* copiofe *adfluentis*, cum *tremore* quodam: qualis notio ab *A. Schultenfio*, Orig. Hebr. T. I, p. 300. demonftrata fuit in רגע, הרגיע, מרגשה &c. E. S.]

Βδέω, nifi originis peregrinae verbum fit, quod tamen vix crediderim, noftrum βδέω cognatum eft verbis ζέω, ζόω, vel ὄζω, fimilibusque formis, de quibus fuo loco. Poteft certe commode repeti a verbo ζέω, Latine *ferveo*. Litera, nempe, ζ in βδ mutata aliquando reperitur; quemadmodum in ῥέβδω pro ῥέζω, idque in primis repetendum eft ex dialecto Laconica, ubi, loco ζ paffim δ, & in primis δδ, five geminata δ, reperitur. Praeterea litera β vel praefigi vocabulis folet, vel etiam in medio eorum poni. [Mihi verifimilius videtur, verbum βδέω, ut Lat. PEDO, a fonofactum effe, quem edimus foetorem deteftantes. E. S.] Ut ut eft, proprium in primis verbum noftrum videtur *iis*, *qui odorem gravem emittunt*, *& foetent*. Inde eximie *iis*, tribuitur, qui *flatum ventris emittunt*, *pedunque*; unde porro transfertur ad *timorem* & *metum*.

Βδέω

Βέβαιος, *stabilis*, *firmus*. Ortum est a verbo reduplicato βεβάω, quod a βάω *nitor*.

Βεβρὰς piscium genus est [etiam alibi βεμβρὰς & μεμβρὰς dictum.] Videant Historiae Naturalis studiosi.

Βέλος *telum*. Proxime oritur a verbo βέλω, quod vicinum alteri βάλω, unde βάλλω *jaculor*: de quo supra. Metaphorice autem βέλος *dolor* dicitur, *instar jaculi immissi*, *inhaerens*, & *excrucians*.

Βέλτερος oritur a βέλτος, quemadmodum φέρτερος a φέρτος. Ut autem φέρτος est a φέρω, sic βέλτος a βέλω, quod idem ac βάλω, de quo supra. Βέλτερος ergo proprie est, *qui recte jaculatur*, vel, ut etiam ponitur, significatione comparandi, qui *rectius melius jaculatur*, & *scopum ferit*: unde passim, *metaphorice* positum, *prudentiam* & *judicium* respicit; generali autem notione valet idem, quod *melior*, *praestantior*, similiaque. [In Lexico Hedericiano repetitur ab antiquo βελὸς, ἡ, ὀν, hoc autem a verbo βέλω (unde fit βέλομαι & Lat. VOLO) ut βέλτιστος pp. sit id quod *appetitur*, quod *voluntas* sequatur." Conferantur Rudimenta Struchmeyeriana redacta ad Systema Analogiae Hemsterhusianae, Cap. IX, p. 155. 156. E. S.]

Βέμβηξ *turbo* & βέμβιξ. Sic dicitur pro βέβηξ, quod proxime ortum a βεβήσσω, & hoc a βεβάω, cujus stirps βάω: de quo supra. Βέμβηξ autem dicitur a *nitendo in orbem* vel *gyrum*.

Βερβέρι *concha*. Vox peregrina.

Βέτιον herbae genus, de quo Botanici.

Βέω

Βεῦδος *vestimenti* genus est apud Parios. Originem habet verbum ἵω, *mitto*, unde simili ratione ad significandum *vestimentum* translatum est, quemadmodum Graecum εἷμα, & in re *vestiaria* utuntur ἀμφιέννυσθαι & similibus. A verbo nempe ἵω ortum verbum ἵδω nomen peperit ἶδος, &, praefixo β, more Laconum, βῖδος: inde autem nostrum βεῦδος. [Conferantur omnino viri docti, laudati ab *Albert.* ad *Hesych.* T. I, p. 722.]

Βῆ vox imitans *ovis balatum.*

Βηλὸς *limen domus.* Ortum est a βάω, ut δάω, δῆλος, similiaque. Confer dicta supra ad vocem βαλβίς.

Βὴξ *tussis.* Oritur a verbo βήσσω, vel βήττω, Latine *tussio.* Hoc autem factum a sono *tussientis.*

Βήρυλλος *lapidis pretiosi* genus est. Videant Historiae Naturalis studiosi.

Βῆσσαι, ortum nomen a βάω: unde βαίνω. Dicuntur autem βῆσσαι eximie *loca in montibus pervia*, a *vadendo.*

Βία. Verbo βάω vicinum est βιω, quod est Latinum vio; unde *vis*, *viro*, *vir*, *virtus.* A Graeco sunt, cum alia, de quibus suis locis, tum nostrum βία, *vis*, sic dicta a *motu vehementer nitentis* vel *violenter urgentis.*

Βίβλος; *liber*, idem proprie est ac βύβλος, *papyrus*: de quo suo loco.

Βῖκος *vas*, in primis *[urna ansata] vinarium.* Stirps peregrina. [Plura dabunt viri docti ad *Hesych.* T. I, p. 727.]

Βινέω

Βιβάω *coëo*, a βίω, quod idem ac βαίνω & vicinum βαίνω, [pp. *premo vestigia*, hinc *gradior*, porro *coëo*, ut Belg. *treden*.] Sunt enim vicinae stirpes βάω, βίω, βάω, βαίω, & similia.

Βίος in usu *vitam* notat, &, translate, *res ad vitam necessarias*, *victum*, *bona*, *facultates*: praeterea βιὸς [cum accentu in *ultima*] *arcum* designat. Utraque significatio repetenda est a *motu nitentis*; cujus notio subjecta Stirpi βίω; de qua supra, ad vocem βία.

Βλαισὸς *valgus*, *distorta habens crura*, nisi sit a βλάω, unde verbum βλάπτω, *noceo*; ut βλαισὸς (& inde factum βλαισὸς) significet *atterendo nocens*: stirps & significationis ratio mihi quidem obscura est.

Βλὰξ repetenda vox videtur a βάλλω, quod idem ac βάλλω; inde βαλλάω, contracte βλάω, βλάκω, peperit βλὰξ, quasi dicas *dejectus*, *abjectus*, *supinus*, *hebes*, *socors*, *stultus*, & similia.

Βλάπτω, *laedo*, *noceo*, est a βλάω, quod a βάλλω. A βλάω primo βλάπω, dein βλάπτω, proprie est *ictu laedo*.

Βλαστάνω *germino*. A verbo βλάω est nomen βλαστὸς, *germen*; unde βλαστάνω. Videtur autem hoc βλάω vicinum verbo βλύω, de quo suo loco. Non tamen diffiteor, posse repeti quoque a βάλλω, ut sit a *projiciendo* dictum.

Βλάττιον. *Os anterius narium purpurae & conchae Indicae*. De hoc videant rerum naturalium studiosi.

Βλαῦται *genus calceamenti* est. Nomen forte repetendum a βάλλω, ea notione, qua hoc convenit cum stirpe βάω, *incedo*.

Βλέννα *Mucus*. Nisi βλέννος (unde hoc nostrum) oriatur a βλέω, & hoc a βλύω, quod ut βλύω notat *scaturio*, stirps mihi obscura est. Dicitur autem βλέννα in usu *mucus*, & quidem, ut videtur, a *scaturiendo*: unde porro ad *stultum* transfertur.

Βλέπω *adspicio*, *intueor*. Oritur a βλέω & hoc vicinum verbo βλύω, quod sive ipsam stirpem ponas, sive a βάλλω repetas, patet tamen, βλέπειν ab *emittendo* ad *visum* translatum esse.

Βλέφαρον *palpebra*. Proprie adjectivum est, a βλέφαρος, quasi dicas *ad oculum pertinens*: hoc autem a βλέφος similive forma; quod a βλέπω.

Βληχάομαι, *balo*, factum a sono ovium.

Βληχρὸς adjectivum est quasi a βλῆχος, quod a βλήχω vel βλάκω, de quo dictum ad vocem βλάξ. Βληχρὸς itaque est *vim habens debilitandi*, adeoque *validus*, vel, Passive, *debilitatus*, adeoque *debilis*. [Conf. huc omnino *Valckenaer*. Digress. a Theocr. p. 218. 219. E. S.]

Βλίτον genus *oleris* est; de quo Botanici.

Βλίττω *aufero exprimendo* mel, aut similia. Observandum, terminationes verborum in ίβω, ίπω, ίπτω, ίζω, ίσσω, & ίττω, non, nisi pro variis dialectis, differre. Βλίττω igitur & βλίβω eadem sunt. Porro β pro φ poni in diversis dialectis, supra notatum. Βλίττω ergo & φλίβω eadem verba sunt: hoc autem Doricum est pro θλίβω, Latine *premo*, de quo suo loco.

Βλύζω etsi a βάλλω repeti potest, ut significet quasi *ejiciendo scaturio*; puto tamen, verba βλάω, βλέω,

βλύω

βλύω rectius repeti a *sono aquae leniter scaturientis*; atque sic nostrum βλύζω, inde factum, proprie esse *scaturio*: quae notio quoque propria est in Latinis *fleo*, *fluo*, *flo*. Ab ista notione transfertur, in quibusdam derivatis, ad *prima germina*, *instar aquae leniter scaturientis*, *protuberantia*: ut est in nomine βλαστὸς, de quo ad verbum βλαστάνω.

Βλωμὸς ortum est a βλόω, quod, ut βλύω, significare potuit *protubero*; unde βλωμὸς, in usu, eximie notat *buccellam*, *quae os quasi protuberans efficiat*.

Βλώσκω & hoc repetendum a βλόω, *protubero*: unde porro notat *protuberando in altum cresco*; quae notio in primis viget in derivato βλωθρὸς *altus*. Inde porro βλώσκω (ut verba pleraque in σκω) notat proprie *crescere incipio*. Quoniam autem eminus accedentes sensim magis ac magis *surgere* in altum, & veluti *crescere*, videntur, factum est ut βλώσκω significaverit quoque *advenio*.

Βοάω, βοῶ, Latine boo, *clamo*; verbum factum a sono est.

Βοηθέω *auxilio venio*, est a βοηθὸς, *auxiliator*: & hoc quasi a βοήθω, quod a simpliciori βοή; hoc autem pro *auxilio* superest in quibusdam compositis, & proxime oritur a βόω, quod idem ac βύω, & est quasi *accurro*, *succurro*, *auxilior*; [proprie *cum clamore*. Vide *Valcken*. ad Euripid. Hippol. p. 246. B.]

Βόθρος proprie est a βόθος, unde derivatum βόθυνος, quod ut βόθρος *foveam* notat. Oritur autem a βόω: ut supra vidimus, a βάω, vicino verbo, oriri nomen

βάθος, *profunditas*. Nostri nominis ratio repetenda quoque a *nitendo deorsum*.

Βολβὸς *bulbus*. Vix dici certo potest, sitne repetendum a βόλος, ut pertineat ad verbum βόλω, quod, ut vicina βάλλω & βέλω, notat *jacio*, *proficio*, an vero (β praefixo) stirpem habeat ὄλω, unde ὄλυμι & Latinum VOLVO. Quidquid sit, ratio nominis a *rotunditate* petenda est; ea autem sive a *volvendo*, sive etiam a *projiciendo* profecta statui potest. Est autem in usu βολβὸς *quicquid* fere *rotundum est*, & eximie quidem *radix rotunda*.

Βόμβος factum est a *sono*, quem quoque notat, *apum*.

Βόνασος *animal sylvaticum*. Ortum videtur a βουνὸς; cujus loco in usu βουνὸς Latine *collis*; de quo suo loco.

Βορὰ eximie notat *pabulum brutorum*. Proxime descendit a βόρω, quod est Latinum VORO, & oritur a βόω, Latine *pasco*; quod a *condensando*, ut postea dicetur, dictum est.

Βόρβορος, *limus*, proprie dictum videtur de *coeno putrescente & ebulliente*; & quidem ab ejus factum *sono*.

Βορβορύζω notat *strepitum edo*, & sine dubio a βόρβορος est: quod factum a sono βόρβορ, ut κορκορύζω ejusdem significationis verbum (unde nomen κορκορυγὴ) a sono κόρκορ, βορβορος a sono βόρβορ, quaeque his similia sunt. Tribuitur inde nostrum βορβορύζω eximie *intestinis murmurantibus*; quod ipsum Latinum *murmurare*

murare (factum a *murmur*) valde nostro verbo vicinum est.

Βορέας, *boreas*, *aquilo*, oritur a simpliciori βόρω, de quo ad nomen βορά dictum. Dicitur βορέας quasi *edax* vel *vorax*, a natura *venti istius*.

Βόστρυχος, *cincinnus*, proprie dicitur pro βότρυχος, quasi dicas pertinens ad βότρυν, unde βόστρυχος eximie dicitur *pedunculus in extremitate inflexus*, *proveniens ex palmite*, a cujus similitudine βόστρυχος eximie *capillis plexis & inflexis* tribuitur.

Βότρυς *botrus*, sine dubio ortum est a βόω, & nomen videtur habere a *pascendo*.

Βυβὼν, *inguen*, *tumor circa inguina*, ortum videtur a nomine βοῦς. Ratio tamen significationis incertior. Utut est, ex eo genere nominum est, quae collectiva vocantur, ut ἀνδρὼν, & similia.

Βουλὴ, *consilium*, haud dubie est a βόλω: unde Medium βόλομαι, *volo*.

Βούλομαι, est a βόλω, quod dictum pro βάλω, more Jonum. Superest autem illud βόλω in Latino VOLO, & proprie idem valet, quod βάλλω, βάλω, *jacio*. Medium itaque βόλομαι proprie est *memet jacio*, vel *animum meum adjicio*, atque sic *animum meum adjicio ad aliquam rem*, adeoque VOLO. [Si conferas verbum θέλω, itidem Latine *volo*, verisimile admodum accidet, verba θέλω, & βόλω, (unde βούλω, βούλομαι) convenire, & stirpem eorum primigeniam esse ἔλω, cum cognato suo ἕλω. Plura vide infra in θέλω suo loco. E. S.]

Βωνὸς, *collis*, *clivus*, dictum pro βονὸς, & hoc a

 βόω,

βόω, quod convenit cum βάω. Est autem βωμὸς inde proprie *quidvis in altum exstructum, in quod adscendimus vel nitimur*; unde generatim est *cumulus*, *acervus* vel *ara*, atque eximie *collis*. Confer dicta ad vocem βουνός.

Βόρασσος *fructus* genus, de quo videndi Botanici.

Βοῦς, *bos*, contractum est ex βόος, quod a βόω, *pasco*: unde βοῦς *is, qui pascit*, vel *pascitur*.

Βόω, *pasco*, convenit cum βάω, βίω &c. de quibus jam supra. Praeterea vicinum est verbis πάω, πίω, ἤω, cet. quibus generatim eadem natio, quae verbo βάω, vicinisque hujus formis, propria. Inde nata alia *premendi*, & inde *condensandi*, *farciendi*: quae quoque nostro βόω notionem peparit *pascendi*; cujus verbi Latini ratio explicanda est ex Graeco πάω.

Βραβεὺς *judex certaminis*. Qui consideraverit, vocem βάρος saepius ad *dignitatem* transferri, videbit, commode etiam inde repeti posse nostrum βραβεὺς, ut sit contractum pro βαραβεὺς & hoc a βαρέω, quod a βάρος.

Βράβυλα, *pruna Damascena*. Videant Botanici.

Βράγχος *raucedo faucium*, proprie idem est, quod βρόγχος, & βρόχος, Latine *fauces*: unde nostrum eximie ad *morbum faucium* translatum. Oriuntur autem nomina haec, ut videtur, a verbis βράζω, & vicino βρύζω, quae proprie *sonum* imitantur, *qui adductis faucibus editur*, vel etiam *faucibus adductis una cum rebus erumpentibus fit*; atque haec quoque ratio videtur, cur βράχος &, interposito γ, βράγχια *fauces* dicantur. Βρόχος vero & inde factum βρόγχος *guttur*,

seu

seu *aspera arteria*, a qua notione porro βρόχος translatum videtur ad significandum *laqueum* vel *restim*.

Βραδὺς *tardus*, est contractum ex βαραδὺς, quod etiam effertur βαρδὺς, unde facile apparet, ortum esse a βαράω, similive forma; hoc autem a nomine βάρος *gravitas*: unde commode translatum ad *tarditatem*.

Βράζω vel βράσσω, factum est a *sono rerum vi erumpentium*, unde varias admittit notiones.

Βράθυ *herba* est, quae *Sabina* vocatur; quae etiam βάρον dicitur, ut & βάρυτον: ex quo facile apparet, a βάρος repetendum esse. Rationem significationis Botanicis expediendam relinquo.

Βραχίων *brachium*. Dubitari nequit, quin ejusdem generis nomen sit, cujus sunt comparativi ταχίων, a ταχὺς, βραδίων a βραδύς. Βραχίων ergo, a βραχὺς, valet *breviorem*, sc. *partem*, vel *membrum corporis*; unde eximie *brachium*.

Βραχὺς *brevis*. Videtur proprium esse ei, quod subito & breviter fiat, quasi dicas *in una eruptione*, sive Graece ἐν βραχεῖ: qua formula notatur *subito*, *brevi*. Videtur, nempe, ortum a verbo βράσσω, de quo supra dictum. Generatim autem porro notat *brevem*. Substantive autem positum, βραχὺς vel plurale βραχέα, Latine *brevia*, dici videtur, ob *breviores undas*, *quae cernuntur in brevibus*.

Βράχω *sonitum edo* vicinum est verbo βράζω, & quoque a sono factum.

Βρέμω *fremo*. Et hoc a sono factum. Dein a *fremendo* quoque translatum est ad *minas*.

Βρένθος. Quicquid de hac voce, & verbo βρενθύεσθαι, quod huc refertur, disputant Grammatici, nullus dubito, quin factum sit a sono, quem frequentius homines arrogantes, vel etiam irati, edere solent, cum quadam ostentatione. Inde autem translatum ad *fastum* & *arrogantiam*. [Aliter paullo *Hemsterh.* ad Lucian. T. I. p. 368. B.]

Βρέτας, Latine *simulacrum humanum*, vix videtur differre, nisi pronuntiatione, a nomine βροτός: quo eximie veteres Poëtae hominem vocarunt, ut Latini *mortalem*.

Βρέφος *foetus recens editus*. Ejusdem videtur originis, cujus est βρύον, unde ἔμβρυον Latine *infans, qui in utero gestatur*: quod repetendum a βρύω, quod, ut suo loco dicetur, oritur a βάρος, adeoque proprie notat *gravem* vel *gravidum esse*. A βάρος autem aeque oriri potuit βρέω ac βρύω, & illinc quidem βρέπω, unde nostrum βρέφος.

Βρέχω idem quod βρύω proprie est, unde βρύχιος, *submersus*. A *premendo deorsum* ea *immergendo*, & inde porro *madefaciendi* (quae verbo βρέχω tribuitur) notio profecta videtur. Ortum autem verbum a βάρος, unde βαρέω, βρέω, βρέχω; quemadmodum a βαρύω, βρύω, βρύχω.

Βρῖ est quasi a βρι: & βρι quidem, idem quod βριθύ, quemadmodum ἶν & ἰυθύ conveniunt. Contractum autem ex βάρος est, quod idem proprie ac βαρύ, *gravis*, *vehemens*.

Βριάω convenit origine cum memorato βρι, &, a *pondere* ad *robur* translatum, notat *robustum reddo*, vel

vel *robuſtus ſum*: inde porro ad *potentiam* transfertur.

Βρίζω *poſt cibum ſomno gravatus dormito.* Oritur a βαρὺς vel vicino βαρὺ *gravis.* Inde βαρίζω, &, contracte, βρίζω proprie eſt *gravis ſum*, vel *res graves imitor*; atque inde *eximie ſomno gravatus deorſum nuto.*

Βρίθω convenit ſtirpe ſua cum praecedente verbo, & notat quoque proprie *gravis ſum, deorſum vergo*; inde *inclinor* vel *inclino me*, atque ſic porro *ingruo.* Praeterea eſt *onuſtus ſum*; inde *plenus ſum*; ac porro *abundo.* Praeterea translatum, ſimiliter fere ut βριάω, & ita notat *polleo.*

Βριμάομαι, *fremo ira*, a ſono factum eſt, & proprie vix differt a verbo βρέμω, de quo ſupra. Transfertur autem ſimili quoque ratione ad *minas.*

Βρίσσος *genus echini marini* eſt, de quo Hiſtoriae Naturalis inveſtigatores.

Βρόγχος *guttur.* De hoc dictum ſupra ad βράγχος.

Βροντὴ *tonitru.* Eſt quaſi a verbo βρόνω, quod a βρέω, & hoc factum a ſono *tonitru erumpentis.*

Βροτὸς, *mortalis*, eſt a βρόω, unde βρώσκω, Latine *edo*, de quo ſuo loco. Βροτὸς itaque proprie eſt, qui, ſive *putreſcendo*, ſive alia ratione *exeditur* & *conſumitur*, atque inde eſt, quod βρότος dicatur *ſanies in vulnere.* Eximie autem βροτὸς pro *homine* ponitur, ob *mortalem naturam*; ut a Latinis poëtis & Hiſtoricis *mortalis.*

Βροῦκος vox Jonica eſt, notans *genus quoddam locuſtarum.*

starum. Et quidem oriri videtur a βρύκω, Latine *mando, mordeo.*

Βρόχος *laqueus.* Vide dicta ad βρόγχος.

Βρύκω *mordeo*, ortum opinor a βορύκω, hoc a βορύω, & sic a βόρω, Latine VORO, sive *edo*, quod vide ad vocem βορά.

Βρῦν & βρύλλω, verba sunt *infantum*, seu *puerulorum bibentium, ac sorbendo sonum similem efficientium.*

Βρύον *muscus* vel *algae genus.* Est a βρύω, de quo suo loco, & notat quasi *abundanter pullulans*, subintellecto nempe nomine φυτοῦ vel simili.

Βρύτον & βρύτος, *genus potus* est ex *bordeo.* Nescio an sit a βρύω, ut, nempe id, quemadmodum βρύλλω, *sonum bibentium* imitetur: atque ita in βρύτῳ, a sono *bibentis*, ad ipsam *potionem* transierit verbum.

Βρύχω *frendeo, strideo*, eximie aliquando tribuitur *iis*, qui prae *frigore* collisis dentibus fremitum edunt; quemadmodum fit in *febri*: a quo sono quoque factum verbum est.

Βρύω *scateo.* Quemadmodum βρίθω, a βάρος, notat *gravis sum*, atque inde *onustus* & *plenus sum*; & sic tandem *abundo*; sic quoque βρύω, ab eadem stirpe profectum, generatim significat *abundo prae plenitudine.* Unde varias & elegantes habet translationes, quae in Lexicis reperiri possunt.

Βρῶμος, *graveolentia, foetor*, & quidem proprie *is, qui oritur a cibo in ventriculo corrupto*; unde porro latius patet. Oritur autem a βρώσκω, *comedo.*

Βρώσκω, *comedo*, factum est a βρόω, quod a βορέω & hoc a βορῶ, de quo ad vocem βορά.

Βύας

Βύας *bubo; avis nocturna.* Nomen accepit a *sono quem edit*, quem verbo βύζειν Graeci, *bubulare* Latini, exprimunt.

Βύβλος *papyrus Aegyptia*, ex qua chartam conficiebant. Proprie non differt a βίβλος, nisi scribendi ratione. Origo autem vocis peregrina videtur, & forte Aegyptia.

Βυθὸς *fundum.* Vide supra ad βάθος, quod ut a βάω *nitor*, sic hoc a βύω, vicino verbo, de quo suo loco.

Βυκάνη oritur sine dubio a simpliciori βύκος, unde est Latinum BUCCA; & βύκος quidem a βύω ortum videtur esse; ut adeo βύκος sit eximie *os impletum* & *clausum*, adeoque BUCCA. Inde βυκάνη proprie est *ad buccam pertinens*, atque ita eximie *buccina.*

Βύνη. De hoc videant Botanici. Forte est a βύω.

Βύσσος *byssus.* Origo forte peregrina.

Βύω proprie convenit fere cum vicino βάω. A generali autem notione *nitendi* βύω eam accepit *infarciendi, implendi, implendove obstruendi, claudendique*: unde reliquae notiones facile explicantur.

Βῶλος contractum ex βόαλος, quod a βάω. Significationem autem habere videtur a *condensando*, quam vim vide in vicino βόω. Inde eximie *glebam* notat.

Βωμὸς *basis* vel *ara.* Oritur a βόω, & notionem habet a *nitendo*, quam verbi vim vidimus in vicino βάω & βαίνω.

Γ.

Γαγάτης *lapidis* nomen est, qui sic dicitur a fluvio Gage, Lyciae.

Γαγγάμη *sagina* sive *rete piscatorium*, forte oritur a γάω, Latine *explico*, & *explicatum capio*; de quo verbo alibi: inde, nempe, ortum nomen γάμη producere potuit reduplicatum γαγάμη, &, inserto ν, γαγγάμη. Res tamen dubia est.

Γαγγίτης *gemmae* nomen est, a fluvio Gange, unde quoque composita voce ἐγγαγγὶς dicitur.

Γαγγλίον *nervi contorsio* [sive *tuberculum*, circa nervos sub cute nasci solitum]· sine dubio est pro γαγγλίον, & hoc forte, reduplicatum, pro γλίον. Incertius tamen videtur, quae sit nominis origo. Fieri potest, ut repetendum sit ab antiquo γλία, cui vicina sunt γλοία, γλάφω, γλύφω, de quibus postea.

Γάγγραινα *gangraena*. Origo est verbum γράω, *edo*, *exedo*, *corrumpo*; de quo suo loco. Inde nomen γράς & productius γράινος, cujus foemininum γράινα contracte γραῖνα. Idem autem, reduplicatum, est γάγραινα, &, inserto ν, γάγγραινα. Proprie ergo notat malum, quod partes corporis sanas *exedat* & *corrumpat*.

Γάζα

Γάζα *Gaza*, vox Persica est.

Γαῖα *terra*, proprie foemininum est a masculino γάος; unde nomen Proprium apud Latinos, CAJUS. Est autem hoc a simpliciori γάος, cui vicinum γέος, unde γαῖος & Atticum γέως, in compositis, superest. Praeterea inde foeminina γέα & γάα. Utrumque contractum producere potuit γᾶ, quod est in Dorica dialecto, &, ejus loco, Jonicum γῆ, quod inde transiit ad Atticos, & vulgo apud scriptores solutae orationis reperitur; cum alterum γαῖα Poëtis familiare sit. Oriuntur autem γάος & γέος a verbis vicinis γάω & γέω, quae, vicina verbo χάω, propriam virtutem babent in *motu*, qui fit *extendendo*, *expandendo*, *explicando*: unde porro notio *hiscendi*, *patendi*, *capiendi*, & similes. Inde γῆ & γαῖα proprie eximie notat *terram late patentem*.

Γαῖσος *genus armaturae*. Stirps forte peregrina est.

Γαίω *glorior*, *superbio*, a simpliciori γάω ortum: de quo dictum ad γαῖα. Videtur autem γάω ab *explicandi* notione translatum ad eam *nitendi*, *splendendi*: inde ad *laetitiam*, atque porro *prae laetitia insolentius exsultantis*, & *superbientis*, esse: quae notio postrema in primis nostro γαίω adjuncta est.

Γάλα *lac*, nomen videtur habere ab *albedine nitente*, & quidem ortum esse a γάω, cujus notionem *nitendi* modo vidimus ad verbum γαίω.

Γαλῆ *feles*, *catus*. Etsi originis Graecae videtur esse nomen, id tamen explicandum relinquo rerum *naturalium* investigatoribus.

Γα-

Γαλήνη *serenitas*, *tranquillitas*. Quemadmodum a εἵλας, ειλινὸς & ειλήνη, sic a γάλας, similive forma est γαληνὸς, γαλήνη, quasi dicas *nitorem habens* sive *explicatum nitens:* ut adeo γαλήνη, subintellecto θάλασσα, similive nomine, proprie sit *mare quietum* & sic *explicatum* ac *nitens:* ut esse solet tempore *sereno* & *tranquillo;* a qua notione porro latius sumtum transiit ad significandam *tranquillitatem*, *serenitatemque*. [Conferantur huc observata celeberrimi *Lennepii* ad Phalar. Epist. p. 308.]

Γαλιόψις, *frutex urticae similis*. De hoc videant Botanici.

Γάλλοι. Sic dicti sacris Cybelae initiati. Vox autem peregrina videtur.

Γάλως *glos*, vel *soror mariti*. Vox quidem Graecae originis; ratio tamen ejus obscura & incerta.

Γαμβρὸς *gener*, est pro γαμρὸς, β interposito: hoc autem pro γαμερὸς, quasi dicas *ad nuptias pertinens*. Est autem factum a nomine γάμος, *nuptiae*: de quo mox. Inde autem eximie *gener* [q. *aangetrouwd*] sic dicitur.

Γαμέω *uxorem duco*. Oritur a nomine γάμος *nuptiae;* quo proprie designatur *festivitas nuptialis*, *epulum*, nomine orto ab verbo γάω, quod supra vidimus *laetandi* notionem, inter alias, habere. Inde vox nostra eximie translata est ad *festivitatem nuptialem* & *epulas*, ac porro ad ipsas *nuptias*, ipsumque *matrimonium*, quin etiam *concubitum*.

Γάμμα est nomen literae *tertiae*. Origo, ut reliquarum litterarum, ex oriente repetenda.

Γάνος *laetitia*. Oritur a γάω, & proprie quidem notat

notat *nitorem*, vel *ſplendorem:* quae notio, ut ſupra jam vidimus, verbo γάω adjuncta fuit. Inde transfertur ad *laetitiam*, & porro *oblectamentum*, cujus generis translatio quoque cernitur in derivato γηθέω, de quo poſtea.

Γάρ, *enim.* Videtur compoſitum eſt γε & ἄρ, quod vide ſuo loco. [Conf. Cl. *Hogevenii* Doctr. Partic. Cap. XII.]

Γαργαίρω. Male verbum hoc reddidit noſter SCAPULA per *ſplendere*, deceptus corrupto *Heſychii* loco, ubi legendum pro γαργαίρω, μαρμαίρω, quod eſt *ſplendeo*, & a noſtro plane diverſum. Hoc autem in uſu vulgo notat *repletum eſſe*, & quidem proprie videtur factum a ſono, vicinumque eſſe verbo καρκαίρω. Praeterea origine non valde differre putem a verbo γαρύω, quod Jonice pronunciatur γηρύω, quemadmodum nomen, unde deducitur proxime, γῆρυς, *vox.* Factum, nempe, opinor γῆρυς & verbum γηρύω, praeterea nomen γάργαρος ejusdem formae, cujus βάρβαρος eſt, ac tandem γαργαίρω, ſimilitudine quadam obſervata ſoni γαρ gutture expreſſi. Inde certe manifeſto oritur nomen γαργαρεών, de quo ſuo loco. A ſimilitudine autem iſtius *ſoni* & *ſoli crepitantis*, *motu pedum*, a multitudine *congregata* facto, ad ipſam *multitudinem* translatum videtur, nomen γάργαρα. Γαργαίρειν autem, ut & καρκαίρειν, poſitum inde eſt de loco *hominum ſtrepentium multitudine* repleto; unde poſtea generalius *plenum eſſe* ſignificavit.

Γαργαλίζω, *titillo.* Etſi dubia quodammodo videri poteſt verbi hujus origo, & hoc tamen ortum quo-

quoque arbitror a sono, quem titillatio, una cum risu hominibus exprimit. Proprie enim, ut Latinum *titillo*, sic nostrum γαργαλίζω notat *fricando* sive *sub alis*, sive *ilia*, sive *alio loco* corporis *titillare*, & ita ad *risum* aliquem cogere. A *titillandi* autem notione ad quamvis *jucunditatem* & *voluptatem* porro verbum transfertur. Praeterea verbum γαργαλίζεσθαι de *pruritu* aliquando accipitur.

Γαργαρεών *gurguleo*, *guttur*. Manifesto est formatum a *sono* repetito γαρ, γαρ, *gutture expresso*; quemadmodum verbum γαργαρίζειν inde quoque ponitur pro *gargarizare*.

Γάρον *garum*. Ratio nominis mihi quidem parum expedita.

Γαστὴρ *venter*, oritur a γέγασται, *tertia* Praef. perf. Pass. verbi γάζω vel γάω, quod inter alia idem notat quod χωρέω, *capio*, vel *excavatum*, *expansum recipio*. Dicitur autem eximie sic *venter*, quod cibi *receptaculum* est. [Γαστὴρ *receptaculum* cibi notat a γέγασται, verbi γάω, significantis *capio*. In Lexicis vulgatis hoc verbum non invenietur, sed tamen adnotatum est ab auctore Lexici Etymologici magni pag. 244. 221. 523. L. C. V.]

Γαυλὸς *mulctra*. Et hoc videtur a γάω repetendum; unde γάλα, γαλὸς, γαυλός. A notione nempe *capiendi* generatim γαυλὸς *vas* est *recipiendis rebus aptum*, atque inde eximie *mulctra* sic dicitur. Praeterea hoc nomine aliquando designatur *navigii genus*, ut & *sentina*.

Γαῦρος *superbus*. Vidimus supra, verbum γαίω; La-

Latine *superbio*, a simpliciori γάω ortum. Est autem illi vicinum γάνω, unde nostrum γαῦρος, atque inde verba γαυρόω & γαυριάω, quae similiter, ut γάω, ad *gloriandi* & *superbiendi*, *exsultandi*ve notionem translata sunt.

Γαυσὸν *curvum*, *intortum*. Forte & hoc repetendum a γάω, quod, ut vicinum χάω, a notione *expandendi* eam *curvandi* accepisse videtur, eamque communicasse cum derivato suo, nostro γαυσόν.

Γε est a γέω, quod, ut vicinum, ita communem cum verbo γάω notionem habet *explicandi*: unde nostrum γε, particula usitatissima Graecis, vim accepit *expletivam*, ut vocant.

Γέγωνα. Quicquid de hujus verbi origine praecipiunt Grammatici, a ratione linguae Graecae alienissimum est. Certum videtur, verbum γεγωνεῖν factum esse a *sono incondite clamantium*; unde vulgo redditur *clare vociferari*.

Γέεννα vox Hebraica est scriptoribus sacris usitata.

Γείνομαι, *gignor*, *nascor*. Verba vicina sunt γέω, & γίω, quae, ut γάω, inter alias, notionem habent *explicandi*. Inde γένω & γίνω proxime orta. A priore est Medium γένομαι, &, ejus loco, γείνομαι, proprie *explicor*, vel *memet explico*; atque adeo *nascor*, *gignor*. A posteriore est reduplicatum γιγίνω & Medium γιγίνομαι, & idem contractum γίγνομαι, quod antiquioribus Graecis usitatum, ut γίνομαι recentioribus. A prima autem *nascendi*, *gignendique*

 no-

notione facile reliquae deducuntur. [Vid. & *Valck.* ad Eurip. Phoen. p. 470. E. S.]

Γεῖσον *suggrunda*, *projectura tecti* Videtur e a γίω *explico*, *extendo*.

Γείτων *vicinus*. A nomine antiquo γάω, quod cum γία & γῆ, de quibus dictum in γαῖα, convenit, proxime oritur γέιτος, unde γείτων (contracte γείτων) proprie *is* est, qui in *eadem terrae parte* habitat; unde eximie sic dictus *vicinus*, ac porro latius etiam patet de quovis simili. [Ut apud Latinos *vicinus* deducitur a *vico*, iique *vicini* vocantur, qui in eodem *vico* propinquas habent habitationes, sic etiam γείτων a γία vel γαῖα, (pro quo dicitur γῆ), quae vox in genere quidem notat *terram*, sed in primis *terram cultam*. Ponitur ergo γῆ etiam pro *vico*, atque inde γείτων, (ut origine, sic etiam significatione) voci Lat. *vicinus* respondet. T. H.]

Γελάω est a simpliciori γέω, quod, ut γάω, notat *explico*, atque inde ad *splendorem* vel *nitorem* rei *explicatae* transfertur. [Conf. γέλασμα, mari quieto tributum ab *Aeschylo*, in Prometh. vs. 90. E. S.] Inde γέλω, & nomen γέλως ut & nostrum verbum γελάω proprie dicuntur de re *nitente* & *splendente*; unde postea transferuntur ad *risum*, quod risu veluti *nitet* facies & vultus *serenus* redditur. [Vide porro Cel. *Lennep.* ad Phalar. Epist. p. 308. 2.]

Γέλγη sic dicuntur *omnis generis merces*. Ratio nominis obscura.

Γέλγις *allii caput*. De hoc videant Botanici.

Γέμω

Γέμω *plenus sum.* Ortum videtur a γέω, quemadmodum δέμω a δέω· γέω autem ut χάω, inter alia, notat *capax sum*, *capio*, seu idem quod χωρέω: inde variae res, seu vasa aliqua re repleta, γέμειν dicuntur, & sic notat *plenum* & *onustum* esse; unde porro proficiscitur usus, qui est apud Latinos verbi *gemere*.

Γέντα *carnes*, *viscera*. Opinor oriri a γέω, ea significatione *capiendi*, qua modo vidimus. Inde enim γένω, seu Medium γένομαι, apud Homerum idem est, quod Graecum χωρέω. Sic certe tertiam γέντο, apud Homerum interpretantur ἔλαβεν. Ab isto γένω, itaque γέντον peperit Plurale γέντα, & id eximie dicitur *viscera*, quoniam a *ventre* tanquam *receptaculo* continentur.

Γεντιανὴ *gentiana*. Videant Botanici.

Γένυς *mentum*, haud dubie quidem oritur a γένω vel γένομαι: ratio tamen significationis mihi quidem obscura est. [Forte ducta notio est ab *hiscendo* sive *hiando*, unde & Lat. *genua* dicta sunt. E. S.]

Γέρανος *grus*. Videtur origine convenire cum vocibus γέρας, γέρων, similibusque, nec tamen nominis ratio mihi satis expedita.

Γέρας *praemium*, *honorarium*, est a γέρω: quod superstes apud Latinos, & ortum a simpliciori γέω *capio*, atque inde *porto*, praeterea *gero*; unde porro idem notat quod Graecum πράττω, atque sic transfertur ad *actiones* quasvis *honorarias*, quas *gesta* vocant Latini. Inde γέρας eximie notat *honorarium*,

munus, *praemium*, & quidvis fere, *honoris* significationem habens.

Γέῤῥον *scutum Persicum*. Origo peregrina.

Γέρων *senex*, proprie Participium est verbi γέρω de quo ad vocem γέρας dictum. Inde γέρων, nempe ἀνὴρ proprie est, *qui honores* [aut *baculum* sive *scipionem*, vel & *qui annos* E. S.] *gerit*; unde ad *senectutem* translatum vocabulum, quod istius aetatis in primis hoc est. [Vide *Hesiod.* Ἔργ. vs. 331. *Aristoph.* Plut. 258. coll. 272. *Lucian.* Νεκρ. VI. 1. E. S.]

Γεύω est a simpliciori γέω, Active significante *capere facio*; quod est quoque vicinum γύω, unde Latinum GUSTO, quod convenit cum verbo Medio γεύεσθαι, quod cum generatim proprie significet quasi *capio mihi*, vel *in usus meos*, eximie notat *gustare*. Antiquitus tamen generalius *experiendi* notione obvium fuit.

Γέφυρα, *pons*. Productius nomen, videtur quasi a γέφος, quod idem ac γόφος, unde γόμφος: hoc autem ortum quasi a γέπω vel γέφω. Videtur autem id a simpliciori γέω *hiscere facio*; inde γόμφος eximie notat *cuneum*, & porro *clavum*. Videtur itaque γέφυρα proprie esse quasi *clavis compacta* & *protensa res*.

Γηθέω. Vidimus jam supra, derivata a γάω ab *explicando* ad *laetandi* vim pervenisse, similiter a γάω verbum γήθω, & inde γηθέω in usu *laetor* est.

Γήθυον *genus plantae* est, de qua videant Botanici.

Γῆρας *senectus*. Quemadmodum γέρων a γέρω translatum

latum in *senem*; similiter ab eodem verbo ortum γῆρας a *senectutem* transiit.

Γῆρυς *vox*. Sine dubio a soni, gutture expressi, similitudine facta vox est; atque sic voci adsignata. Vide supra ad verbum γαργαίρω.

Γίγαρτον *acini vinacei lignum*, seu *nucleus*. Origo obscura.

Γίγας volunt esse quasi γηγένη, contra omnem rationem. Forte reduplicatum est pro γαὶς & hoc a γάω *explico*, *capio*. Nihil tamen pro certo definio.

Γιγγίδιον *herbae genus* est, de qua videant Botanici.

Γιγγλυμὸς *cardo*, nisi vox facta est a *sono* cardinis, qui fit versis foribus, originem forte repetas a verbo γλύω, (quod idem ac γλύφω de quo suo loco) *polio*. Inde γλυμὸς & reduplicatum γιγλυμὸς, atque inserto ν, γιγγλυμὸς, commode certe repeti potest.

Γίγγρας, *tibiae genus*. Stirps peregrina.

Γινώσκω. A verbo νόω *cogito* (de quo suo loco dicetur) est γνόω, inde γνώσκω & reduplicatum γιγνώσκω, ut antiqui pronunciabant, & omisso γ, ut recentiorest, γινώσκω. Eximie notat *judico*, *censeo*, *existimo*, seu idem quod Latinum *nosco*, ab eadem stirpe ortum, ac porro *cognosco*.

Γλανὶς *piscis genus*, de quo videant Historiae Naturalis curiosi.

Γλαυκὸς *glaucus*, *caesius*, ortum puto a γάλα vel γάλαξ, quod contracte est γλάξ, unde porro γλαύξ. Porro a γάλα, γάλακτος & contracte γλακὸς *lactis* notionem retinuit. A γλὰξ vero γλαὺξ nostrum

 γλαυ-

γλαυκός proprie quidem *lacteum* notat, seu *colorem lacteum referens*; inde autem quod *lac* omni caret *pelluciditate*, γλαυκὸς, eximie notat *colorem albicantem obscuriorem sine pelluciditate*, qui dicitur *caesius*, in primis autem tribuitur *colori maris*; unde aliis porro rebus adjungitur, atque *noctua* ob colorem eximie γλαὺξ dicitur.

Γλάφω *sculpo*. Nescio an γλάω & γλύω, unde γλάφω & γλύφω, stirpem habeant γάω & inde ortum γάλω, unde supra vidimus oriri γαλήνη. A γάλω autem γαλάω & γαλύω, verba contracta γλάω & γλύω, *poliendi* atque *scalpendi*, *sculpendi*que, notionem habere potuerunt · e *nitore*, (quam vim derivatis a γάω variis inesse vidimus supra) *glabricitatis* significatione repetita, & inde ea *sculpendi*.

Γλήνη, sive *pupillam*, sive *pupillae splendorem* proprie notare velis, certum videtur, rationem nominis a *nitore* & *splendore* esse repetendam. Nempe a γάλημος, quod ad γάλω & stirpem γάω pertinet, contractum est γλῆνος, foemin. γλήνη.

Γλήχων *pulegium*. De hoc videant Botanici.

Γλῖνος *genus aceris campestre*. De hoc quoque videndi Botanici.

Γλίσχρος *lentus*, *viscosus*, est pro γλίχρος, & hoc a γλίχω, de quo mox. Nostrum autem a notione *poliendi*, & *politura nitendi*, translatum videtur ad *lubricitatem*; unde proprie *lubricum* notat. Inde transfertur ad res *viscositate lubricas*, quales sunt *oleo*, similibusque rebus *unctae*, inde porro notat *viscosum*, *glutinosum*, *tenax*, *parcum*, *sordidum*, *jejunum* cet.

Γλί-

Γλίχομαι, *cupio*, *appeto*, eſt a γλίχω, quod modo vidimus, quodque repetendum a ſimpliciori γλίω, cui vicina, ſunt γλάω & γλόω, quae, ut ſupra ad γλάφω vidimus, notionem *ſculpendi* & *glabricitatis* acceperunt a *poliendo*. Inde ad *lubricitatem* translatum notionem eam in primis ſervavit quae eſt in derivato ejus γλίσχρος *glutinoſus*, *tenax*: unde metaphorice is dicitur γλίχεσθαι, qui *ſe* veluti *agglutinat*, vel *glutine* quaſi *junctus adhaeret*, unde idem eſt, quod *vehementer cupere*, *appetere*.

Γλοιός. Ortum eſt a γλόω, quod vicinum verbi γλύω & γλίω, a *lubricitate*, de qua notione ad vocem γλίσχρος dictum, ad *olei ſordes* eximie translatum eſt: inde porro, latius ſumtum, modo ſignificat *ſordidum*, modo *qui eſt ingenio lubrico* & *mutabili*, vel qui *malis moribus* eſt, quaeque ſimiles ſunt notiones.

Γλουτὸς *nates*, ſine dubio eſt pro γλοτὸς & hoc derivatum a verbo γλόω, quod vidimus cum *nitendi*, tum *poliendi*, aliasque ſignificationes admittere; ex quibus rationem nominis explicent qui volent.

Γλυκὺς *dulcis*, oritur ſine dubio a γλύω & videtur nomen habere a *viscoſitate*, quae notio, ut vidimus, ineſt verbo vicino γλίω.

Γλῶσσα ortum eſt a γλόω, *polio*, *ſculpo*. Eſt enim hoc vicinum verbis γλάω &c. ut inde γλῶσσα proprie ſit *in modum cuſpidis* quaſi *politum* & *ſculptum*; unde eximie *lingua* ſic dicitur. Inde denuo ad *ſermonem* transfertur.

Γλωχὶς. Et hoc a γλόω eſt, vel inde derivato γλώχω,

χω, notatque proprie *cuspidem politum*: inde porro *spica*, *arista*, praeterea *angulus* sic dicitur.

Γνάθος, nisi sit a γνάω vicino verbi κνάω *scindo*, de quo suo loco, stirps mihi quidem latet. Notat autem, a memorata *scindendi* notione, ut videtur, *molam*, *maxillam*.

Γνόφος, *tenebrae*, sine dubio est pro νόφος, quod oritur a νέφω, *tego*, de quo ad vocem νέφος dicetur. Ratio nominis manifesta.

Γοάω, *gemo*, verbum factum a sono est.

Γόγγρος piscis genus, de quo rerum naturalium curiosi.

Γογγύζω *murmuro*, factum est a sono.

Γόης *praestigiator*, videtur ortum a γόω, cui vicina sunt γόω & γόω, alibi abunde explicata. Latet tamen mihi, quae in hoc nomine est, translationis ratio.

Γόμφος *cuneus*, *clavus*. De hoc vide ad vocem γόμφος.

Γόνυ, *genu*, etsi eandem originem habet, quae est vocum γόνος, *genus*, γένος, similiumque (verbum nempe γένω vel γίνομαι) nondum tamen significationis rationem satis perspicio.

Γοργός nescio, an vicinitatem habeat cum verbo γέρω, de quo supra ad γέρας, atque adeo idem sit quod *promtus ad gerendum*: unde porro significare potuit *acer*, *vividus*, *velox*, *mobilis*, & similia.

Γρόμβιον. De notione vocis vide Lexicon: origo autem est obscura.

Γραῖα

Γραῖα *anus, vetula.* Dubium videri poteſt, ſitne contractum ex γεραιά, ut oriatur a γέρων *ſenex*, an vero a γράω oriatur, Latine *ſcalpo, rado* vel *ſcalpendo ſulcos duco*, ut ſic a cute *rugoſa* dicatur. Dicitur ſaltem eximie γραῖα *rugoſa circa umbilicum.*

Γράσος *ſordes*, in ovium lanis; vel etiam *alarum foetor.* Origo obſcurior eſt.

Γράφω eſt a γράω, *rado*, & hoc, ut videtur, a ſono, qui fit *radendo*: inde γράφω eximie eſt *inſculpo*, vel *ſculpo literas*, ut olim in corticibus arborum, aliave materia, fiebat. Hinc generatim porro notat *ſcribere, deſcribere, pingere*, quaeque ſimiles ſunt notiones.

Γράω *comedo.* Proprie idem fere eſt ac *rado*, factum, ut opinor, a ſono rei *raſae.* A *radendo* autem ad *comedendi* notionem translatum eſt.

Γρῖπος *Rete.* Forte originem vicinam habet verbo γράω *rado*: niſi, praefixo γ, repetendum ſit a ῥίπτω *projicio.*

Γρόνθων *primum rudimentum tibicinum.* Forte a ſono eſt factum.

Γρόσφος *teli genus.* Stirps autem incerta.

Γρῦ. Vox facta eſt a *ſono*, quemadmodum γρύζειν factum a ſono *porcorum*, quibus proprium eſt. Inde eximie οὐδὲ γρῦ, ratione ſermonis, dicitur, notatque *ne tantillum, tantulum.*

Γρὺψ *Avis genus.* Videtur oriri a γρύπτω, quaſi quod vicinum verbo γράφω, &, a ſimpliciori γρύω ortum, notionem habere videtur *radendi.*

Γρώνη *Caverna, ſaxum exeſum.* Proprie eſt a Maſcu-

ſculino *γρᾶνος cavus.* Hoc autem contractum, pro γράνος, quod repetendum a verbo γράω *ſculpo, rado:* unde γρώνη, ſubintellecto πέτρα, eximie *caverna.*

Γύα proprie eſt a γύω, quod, ut γάω, de quo ſupra, notat *biſco, explico:* unde noſtrum eximie notat *foſſam, jugerum, arvum* & ſimilia.

· Γύαλον. A notione *biscendi*, quam verbo γύω, ejusque proximo derivato γύα ineſſe vidimus, γύαλον derivatum eximie notat *volam*, vel etiam *vallem*, & ſimilia.

Γυῖον *Membrum.* Et hoc eſt a verbo γύω *biſco, expando.* Inde eximie *membra majora, manus, pedesque* γυῖα dicuntur, quod *explicari*, & *extendi* poſſunt.

Γυλιὸς *Vaſculum militare*, ad reponenda neceſſaria. Eſt a γύω, ut videtur; quod inter alia, ut vicinum γάω, ſignificare potuit idem quod χωρέω *capio.*

Γυμνὸς nomen Participiale eſt, ortum a Participio γεγύμενος, quaſi dicas *explicatus*; unde notat *apertum, nudum, inermem*, & ſimilia.

Γυνὴ forte eſt a γύω, vel derivato γύνω, vicino verbi γάω & γέω, ſignificantis χωρῶ *capio*, quod nempe virum vel ſemen *recipiat.*

Γύργαθος *caniſtrum.* Videtur eſſe a nomine γυρὸς *incurvus*, ut ſit quaſi contractum pro γυράγαθος.

Γύρις *pollen.* Origo incerta.

Γὺψ *vultur.* Forte a *capiendi* notione, quae verbo γύω ineſt, repetendum; ut ſit quaſi a derivato γύπτω.

Γύψος *gypſum.* Ratio nominis obſcurior.

Γωλεὰ *ſpeluncae, luſtra ferarum.* Videtur eſſe pro

γω-

γειλεοί & hoc a ſingulari γειλεός, quod derivatum a γέιος, quod cum γῆ convenit.

Γωνία. Forte eſt a γόω, vicino verbi γύω *explico*, & *explicatum complector*, *capio*. Inde forte proprie notat *locum anguſtum* inter duo latera extenſa, vel *in cavitate*. Unde porro *locum abditum*, atque etiam *angulum* notat.

Γωριάω *ſubſanno*. Verbum Laconicum eſt, factum ut videtur a ſono ſubſannantis.

* * *

A.

Δ.

Δαίδαλος DAEDALUS, quod nomen proprium antiqui Cretensium artificis stirpem primam haud dubie habet verbum δάω, de quo suo loco. Notat autem δάω inter alia *findo*, unde δάλω, δάλος, δαίδαλος (reduplicata δα) porro δαιδάλλω, & verbum δαιδάλλω, & quidem δαίδαλος, ratione originis, proprie est *fissor*, scil. lignorum, quod recte in artificem illum quadrat, qui rudibus suis temporibus artificiosius e ligno statuas fecisse dicitur, pedibus nempe divaricatis, quum ante id tempus ruditer fierent pedibus junctis. Inde jam δαιδάλλω porro notat *artificiose facio*.

Δαίμων. Est hujus stirps quoque δάω, seu productior forma δαίω. Videtur inprimis in nostro derivato spectanda notio *dividendi*, *distribuendi*, quae est verbi δάω vel δαίω: ut adeo δαίμων proprie sit *distributor*, quod in *Deum* & *genios* recte quadrat. Saepe enim Deos δαίμονας vocant scriptores. In primis tamen genus quoddam medium Deos inter & homines, qui ἡμίθεοι vocantur, hoc nomine insigniuntur. Habebantur autem hi quasi *distributores bonorum* & *malorum*, quae hominibus obtingerent: in-

de

de porro nata notio, qua δαίμων idem fere est ac τύχη *fortuna.*

Δαίω. Oritur a simpliciori δάω, quod formas habet vicinas δίω, δέω, δύω, δύω. Horum notio communis est *vehementer movendi*, & *movendo separandi*, vel *penetrando findendi:* inde porro *comburendi* virtus profecta. Praeterea a notione *penetrandi* translatum est ad *peritiam*, quam quis alicujus rei acquirat, atque inde eximie valet quoque *discere*, *doceri*. Imo a *dividendo* profecta quoque notio *epulum praebendi*, quod antiquissimis temporibus cibi inter convivas *distribui* solebant, & singulis *in partes divisi* apponi.

Δάκνω. Oritur a simpliciori δάκω, unde proxime δάκος & δῆξις, quibus nominibus animalia *morsu* laedentia notantur. Est autem δάκω a verbo δάω, cujus notio *findendi* jam supra notata: inde illa *mordendi*; unde dein translatum quoque ad res, quae *acri sapore mordeant.*

Δάκρυ. Vidimus ad verbum δάκνω, nomen δάκος ex origine significare *eum*, qui *morsu* laedat. Inde δάκερος derivatum notat propr. *vim mordendi habens.* Idem contractum est δάκρος, &, mutata terminatione, δάκρυς, cujus neutrum δάκρυ Substantive notat *lacrymam*, quod nempe *acrimoniam mordentem* habeat.

Δάκτυλος proprie forma diminutiva est a simpliciori δάκτος, quod derivatur e *tertia pers.* Praeteriti perf. Passivi δέδακται verbi δάκω *findo*, *mordeo.* Inde *rodendi radendi*que notionem habet. Hinc porro δάκτος Passive valet *morsus*, *rasus*; Active vero *qui radit* un-

unguibus, nempe. Inde autem transiisse notio videtur ad *digitos*, qui forma diminutiva eximie δάκτυλοι dicti: ab articulis vero digitorum *uno longiore & duobus brevioribus*, *pes* deinde metricus δάκτυλος quoque dictus fuit, quod *una syllaba longa*, *duabus* vero *brevibus* constat. Reliquarum autem translationum, quas passa vox nostra est, ratio facilis.

Δαμάω. Oritur etiam hoc a supra memorato verbo δάω *divido*, *findo*. Unde δαΐς nomen, *pugna*, & δάϊος *hostilis*. Inde autem δάμω idem proprie, quod Latinum inde ortum DOMO, seu *efficio*, *in partes concidendo*, vel *conficiendo concidendoque subigo*: unde porro notat *occidere*, vel, alia translatione, *imperio suo subjicere*, & generatim idem quod *domo*, *subigo*.

Δάνος *donum*, vel *munus*. Oritur a δάω [sive δάνω] quod superstes in lingua Latina, in verbo contracto *do* [& DANO apud *Plautum*, Captiv. Act. IV, Scen. II, vs. 39. & alibi. E. S.] notionem accepit ab illa *dividendi*, *in partes distribuendi*, & *distributum praebendi*; unde generatim significationem *dandi* accepit.

Δαπανάω *consumo*, *impendo*. Proxime oritur a nomine δαπάνη *sumtus*. Est autem hoc foemininum a δάπανος Latino *consumendi vim habens*, *profusus*: hoc vero Adjectivum derivatum a nomine δάψ, quod, superstes in antiqua linguae Latina, eximie *epulum* notat sive *opiparos apparatus epuli* aut in deteriorem sumptum partem, *cibos nefandos*. Δάψ vero descendit a verbo δάπτω, (pro quo in usu est δάπτω *voro*, *dilanio*) quod denotat *cibos discerpendo dividendo-*

dendoque vorare, *dilaniare.* Stirps enim eſt memoratum jam verbum δάω *divido.*

Δάπεδον *pavimentum.* Sine dubio eſt a ſimpliciori δάπος, ejusdem ſignificationis nomine, ſuperſtite in compoſitis bene multis. Videtur huic vicinum eſſe nomen δάπις, quod in uſu idem notat quod τάπης. Stirps autem vocis mihi non ſatis expedita.

Δάπτω. De hoc quantum ſufficit dictum ad verbum δαπανάω.

Δαρθάνω. Eſt a ſimpliciori verbo δαρθάω, aut vicinum δαρθέω, quod idem eſt ac δαραθέω, cujus loco pronuntiatum quoque contracte δράθω. Videtur autem verbum compoſitum ex δὰρ vel δάρα, quod idem notat ac δέρας *pellis.* Inde δάρθω & δράθω proprie ſignificaſſe videntur *ſternere pellem*, unde dein, per figuram conſequentis pro antecedente, ſignificaſſe videtur *in pelle ſtrata dormire*, atque ſic ſimpliciter *dormire.* Eſt autem noſtrum δαρθάνω a forma vicina δαρθάω.

Δασπλῆς. Eſt a particula δὰ (quod ut ζα ſignificationem in compoſito intendit) & πλῆς, quod contractum ex πλέης, hoc vero a πλέω *plenum facio*, de quo ſuo loco. Inde δασπλῆς proprie valet *qui valde replet*, *nimis* quaſi *urgendo* atque ita *gravis* eſt: unde *atrox* dicitur σ autem, ut in ſimilibus, interponitur.

Δασὺς *denſus.* Ortum eſt a δάω *divido:* inde δασὺς proprie opponitur *glabro*, quaſi dicas, quod *multos* habet *apices*, in quos ſit *diviſum.* Hinc in uſu notat *piloſum*, *birſutum*, *aſperum*, *denſum arboribus*, & ſimi-

ſimilia. [Reſpondet huic etymologiae linguae uſus. Sic enim δασὺ *hirſutum* notat, Odyſſ. Ξ, 51. ad quem locum referenda eſt gloſſa *Heſychiana*, qua per τραχὺ explicatur. Vide & *Heſiod.* Ἐργ. vs. 514. Porro vox Latina *denſus* eandem habet originem a δέω, quod cognatum eſt alteri δάω. Densus certe idem valere ac δασὺς probat illud poëtae apud *Ciceron.* de Nat. deor. L. 1, 42.

Sylveſtribus ſepibus denſa.

& *Ovid.* III. Amor. I, 32. E. S.]

Δατισμὸς *figura dictionis* eſt, qua *eadem res pluribus verbis repetitur.* Factum eſt a Δατίζω, ſignificante *imitor* DATIN, quod hominis Perſae proprium nomen, a quo ortum Δάτιδος μέλος. [Conf. viri docti ad *Heſych.* in voce Δάτις. E. S.]

Δαῦκος *herbae nomen.* Dicitur forte pro δάκος de quo dictum ad verbum Δάκνω, nempe ab *acrimonia* ſaporis. [Vide *Kuſterum* ad Heſych. T. I, p. 834. E. S.]

Δαφνὴ *laurus.* Dicitur ſic forte a verbo δάπτω *voro, comedo*, & quidem ab illius Praeterito perfecto δέδαφα. Ratio nominis autem repetenda forte a conſuetudine vatum, qui oracula reddituri laurum comedebant: unde etiam *Pythia*, ſacerdos Apollinis a poëtis δαφνηφάγος dicta.

Δαψιλὴς *largus, abundans.* Proprium eſt *epulo* & *opiparis conviviis*, ortum a nomine δάψ, de quo dictum ad verbum δαπανάω.

Δὲ *autem, vero.* Notiones habere videtur a *dividendo, ſejungendo:* quae ſignificationes ſunt verbi δέω, ex

ex quo oritur. [Rectius mea quidem ex sententia, clar. *Hoogeveen*, Doctr. Part. Ling. Gr. p. 242. primariam potestatem quaesivit in *ligando*, seu *connectendo*, quae perquam manifesta est in verbo δέω. Conferantur etiam quae dedit *L. Bos*, in Exercit. ad Luc. XII, 1. 2. Conjecturam vero *Burgessii* ad *Dawes.* Miscell. Crit. p. 517. minus verisimilem arbitror. E. S.]

Δείδω *timeo.* Ortum est a simpliciori δέω, quod a δίω: ex quo nomen δέος *metus.* Vidimus jam supra, verba δάω, δέω, δίω notionem *primam* communem habere, eamque esse positam in *movendo*, *penetrando.* Hinc transiit ad *fugam* vel *periculum*, & ortum inde *metum*: quae notio in multis derivatis cernitur.

Δείκνυμι, *ostendo.* Oritur a simpliciori δείκω, quod idem est ac δίκω: hoc autem superstes in verbo Latino DICO. Propriam notionem habet *faciendi*, *feriendi* scopum, ut ad vocem δίκη dicetur: atque inde notat proprie, quasi, *feriendo scopo*, sive *digito*, sive *alia re monstro*, *ostendo.*

Δείλη *tempus pomeridianum*, quando sol vergit ad occasum. Proprie femininum est a masc. δειλός, de quo mox dicendum. Est autem δείλη, scil. ὥρα, eximie *tempus* illud, quando lux *debilis* fit, & se veluti *inclinat.*

Δειλός *timidus*, *ignavus.* Proprie notat eum, qui *se inclinat*, vel *in fugam conjicit* prae metu: unde eximie notat *timidum*, *ignavum*; significatione orta a nomine δέος, vel verbo δέω; cujus notio, quae hic in primis spectari debet, plane convenit nostro Bel-

gico *doorgaan.* Porro δειλὸς inde notat *debilem*, *miserum*, quin & *malum.*

Δεινός. Ut δειλός, Passive, is dicitur, cui *metus incutitur:* sic δεινός, Active, *qui metum affert.* Unde porro notat *terribilem*, *gravem:* praeterea *follertem*, *prudentem*, *peritum*; & generatim qui *magnam vim* & *efficaciam* habet. Originem eandem agnoscit haec vox, quam praecedens δειλός.

Δεῖπνον. Monui supra, δάω esse vicinum verbo δέω: atque ita vicina sunt quoque inde derivata δάπω, δάπτω & δέπω, atque inde ortum δάπτω, quibus omnibus notio *cupide edendi* inest. Inde δέπος, cui vicinum δέπας (de quo infra) peperit nomen δέπνος, & neutrum δέπνιον, unde δέπνον, & δεῖπνον eximie, in usu, de *coena* positum. [Vide tamen infra ad vocem Δεσπόζω. E. S.]

Δεῖσα, vel δεῖσσα, *humor*, *stercus.* Recte derivatur a δέω, quod convenit cum δεύω *humecto*, de quo suo loco.

Δέκα *decem.* Ortum quidem est a δέκω, unde δέχομαι, de quo dicendum ad δέχομαι: ratio tamen significationis mihi quidem non expedita satis. [A notione *ligandi* sive *compingendi* quae est in δέω, repetiit *D. Mestingh*, in Diss. de Authent. quorundam Cethibim, p. 19. nempe ut δέκα, eadem ratione sit translatum ac Hebr. עשר & Belgic. *tien*, quibus significatio orta „ ex illa *constringendi* atque *compin-* „ *gendi:* quod *denario* numero minores *unam* in *sum-* „ *mam*, & quasi unum in *fascem colligentur* & *com-* „ *pingantur.*" Plura vide ibidem & infra in Ἑκατόν. E. S.]

Δέλεαρ

+ Δέλεαρ *Esca*. Quemadmodum a δάλω, δαλὸς, a δόλω, δόλος, sic a δέλω est δέλος, & inde δέλεαρ. Δαίω autem & δέω, & inde δάλω & δέλω, inter alia notionem *cupide edendi* & *vorandi* habuisse vidimus supra. Proprie itaque δέλος & δέλεαρ *cibus* est, quem *cupide comedas*. Inde in usu δέλεαρ eximie *esca*, qua animalia *capiantur*. Nomen autem δόλος latius translatum quidquid *fallaciter* struitur ad *capiendum* aliquem.

Δέλετρον *fax*. Est proprie ab obsoleto verbo δελέω, quod a δέλος: hoc autem convenit cum δαλὸς, quod in usu, notat *titionem*, *facem*; ortumque est a δάω *uro*. Δέλος autem a δέω itidem significare potuit *facem*, atque inde δελέω *face collustro*. Unde δέλετρον proprie *instrumentum* est, quo quis *facem lucentem* gestet, atque adeo *laternam*.

Δέλτα est nomen literae elementaris. Stirps autem ex oriente.

Δέλφαξ *porcellus*. Ortum est a δέλφος, vel δελφὺς *uterus*. Inde δέλφαξ, vi terminationis, proprie notat, *qui magnum uterum habet*.

Δελφὶν videtur ita vocari, quod piscis figura sua *utero* similis est. Vix enim, nisi forma, differt a δελφύς.

Δελφὺς *uterus*, *vulva*. Ortum quidem videtur a δέω, vel inde orto δέλω, quod jam supra vidimus. ratio tamen significationis mihi quidem obscurior. [Verbum δέλεω, *cupide edere*, pp. videtur esse i. q. ἴλλω *volvere convolvere*, *complecti*, *capacitate* sua avide *comprehendere*: unde fortasse notio *vulvae* sive *volvae*,

quae ipsa vox Latinis quoque ab ἕλω *volvo* dicta fuerit. E. S.]

Δέλω *inescо*. [Proprie *volvo*, *involvo*. Vide in voce superiori & conf. Analog. p. 209. E. S.]

Δέμας. Stirps δέω est, quod idem ac δαίω *divido*. Inde autem notat *divisum*, & seorsim in fasciculum quasi *colligo*: unde porro *vinciendi* & *ligandi* notionem habet. Δέμας itaque, inde ortum, proprie quasi *compages* corporis *colligata* est, atque ita potissimum apud poëtas accipienda vox. [Hinc porro δέμας *instar*, Iliad. Λ, 595. Ν, 673. &c. uti Hebr. עֶצֶם, pro בְּעֶצֶם. E. S.]

Δέμνιον *stratum*, *lectus*. Est a δέω *ligo*, *alligo*; a cujus Participio δεδεμένος nomen ortum est δεμνός, & derivatum δέμνιος, cujus neutrum δέμνιον pp. notat ex variis partibus *junctis* & *colligatis* exstructum: & hinc eximie *stratum*, *lectus*ve dicitur. [Nempe, uti & ipsum Lat. LECTUS est a *lego*, quod idem ac *ligo*, *colligo*. Vide plura in Schediasm. nostris de שכל. E. S.]

Δέμω. Et hoc stirpem habet δέω *ligo*, *vincio*. Inde δέμω *vinciendo*, *ligando exstruo*, *compono*; atque sic *aedifico*.

Δένδρον. Nescio, an originem communem habeat cum voce δρῦς, de qua suo loco: ut sit reduplicatum δέδρον, pro δρῦν. Quod nisi verum sit, stirps mihi quidem est obscura. [Stirps fortasse est δέρω *decortico*: unde δέδερον, δένδρον, δένδρεον. E. S.]

Δεννός *probrum*. Vox Jonica est, quae proprie non differt a communi δεινός: significationem autem accepit ab *atrocitate* verborum.

Δεξιὸς

Δεξιά scil. χείρ. A masculino δεξιὸς *acceptus*, *bene ominatus*. Oritur a δέχεσθαι *accipere*, de quo suo loco. Ponitur autem hoc eximie de *bono omine*, ut Latinis *accipere*. Inde ad manum *dexteram*, & *dexteras* partes, tanquam *boni ominis* & *acceptas*, transfertur. [Nisi forte simpliciter *dextra* manus, δεξιά, dicatur ab *accipiendo*, quia in *congressu* duorum hominum, se invicem *salutantium*, manus haec *capi* soleat. Unde phrases *dextram capere*, *dextram prehendere* cet. A notione autem *dextrae manus*, sive *dextrae partis*, ea *fausti ominis* videtur duci: non contra. E. S.]

Δέπας *poculum*, & *patera*. Ortum forte a δέπω, de quo jam dictum alibi. [Verba δέκω, unde δέχω, δέχομαι, & δέπω, vicina videntur. Itaque recte apud *Hesych.* ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι τὸ πόμα repetitur. E. S.]

Δέρας oritur a δέρω, & hoc a δέω *divido*, *separo*. Inde δερῶ videtur *excoriandi* notionem accepisse: unde δέρας postea *pellis* dicta, & quidem eximie *pellis ovina*.

Δέρη *cervix*, *collum*. Proprie convenit fere cum δέρας *pellis*. Inde *cervix* fortasse sic dicitur, quod *pellis* in plerisque animalibus eo loco laxior, & quasi *separata* a carnibus videtur. [Vel quod eo fere loco *excoriationem* animalium ordiri soleant. Etiam CERVIX similiter a κείρω, quod idem ac κέρω, dicta. E. S.]

Δέρκω *video*. Dubium non est, quin oriatur a δέρω, atque proprie significet *oculis* veluti *caedere* & *perstringere*. Est enim δέρω, ut vicinum δαίρω, aliquando

quando idem quod *caedere*, *verberare*, quasi dicas *verberibus excoriare*, atque ita *nudare pelle*. Unde in nostro verbo transiisse significatio videtur ad eos, qui, *acumine* oculorum & visus, facillime aliquid *penetrant*, atque ita veluti *pelle denudant*. [Malim equidem simpliciter a *findendo* sive *acie penetrando*, (quae prima notio est verborum δάω, δέω &c.) ad *acumen* visus transitum factum esse, quemadmodum in Hebr. חזה. Quid quod & ipsum Lat. VIDEO, sive VIDO, unde Praetor. perf. VIDI, eandem *acuminis penetrantis* vim propriam habet? uti apparere potest vel ex solo collato verbo altero *findo*, FIDI cet. Itaque δέρκεσθαι Poëtis pp. idem fit atque acie oculorum *sese penetrare* in rem, quod alio ex etymo, per διέρχεσθαι, explicuit Etymologus. E. S.]

Δέσιος *mensis Junius*, apud Macedonas. Nomen ortum videtur a δέσις, quod a δέω *ligo*.

Δεσπόζω [*dominor*, & *dominio alicujus pareo*.] Opponitur verbo δουλεύειν, & est forte repetendum a δέω *vincio*, ut sit qui *vincti dominus* est. [Nempe δεσπόζω verbum est factum e futuro verbi δεσπέω, unde quoque δεσπότης, ex 3. Praet. Perf. Passivi. Δεσπέω porro a δέσπος, quod a δέσπω, pro δέψω, Lat. DEPSO, ex δέπω, cognato alteri δάπτω. Proprietas verbi DEPSO & productioris formae δεψέω (Odyss. M, 84.) est in *premendo*, & *cum pressione subigendo*, unde notio potestatis superioris, cuncta *subgentis*, & quasi *imperio suo prementis*. Eandem translationem, in voce Hebr. מלך, observavit *A. Schultens*, in not. ad Exc. Hamas. p. 491. E. S.]

Δεῦκος *dulcedo.* Videtur esse a δεύω *irrigo, irrigando mollio*: unde forte ad *dulcedinem* translatum. [*Etymologus* magnus reddit nomen δεῦκος per τὸ γλυκύ, verbum autem δεύκω per βλέπω: quod idem fere notat ac λεύσσω. Ex quibus perquam verisimile fit, verba δεύκω & λεύκω origine sua convenire: ut alibi literas λ & δ in pronuntiatione permutatas esse constat. Vide *Salmas.* Plin. Exerc. p. 903. F. Quo pacto vera stirps fuerit λέω, unde λεύω, & δεύω, λεύκω, δεύκω: atque adeo notio *dulcedinis* a *leni* titillatione & *mulsione* fuerit repetenda. Simul observetur & ipsum Lat. DULCIS, ex eadem Stirpe, unde nostrum δεῦκος, esse repetendum: alteram autem vocem γλυκύς, quam adhibuerunt Graeci, eandem quoque etymologiam admittere, modo abjiciatur litera γ ab initio adscita. Conf. Analog. Gr. p. 213. E. S.]

Δεῦρο *huc, in hunc locum.* Ortum est a δεύω, quod idem pp. ac δέω, δίω *moveo, adjungo, accedo.* Inde Imperativus Δεῦε, & contracte Δεῦ, pp. idem quod *accede.* Ejus Pluralis Δεῦτε superest, sensu *hortandi*, quasi dicas *accedite!* Videtur autem Δεῦρο proprie esse factum ex memorato Δεῦ, & Particulis ῥά, & ὁ per contractionem.

Δεύτερος proprie est *qui accedit secundus.* Quod ipsum Latinorum SECUNDUS, ortum a Graeco ἕπω, vel ἥκω, proprie non aliam significationem habet. Est autem Δεύτερος forma productior a Δεῦτερ, quod a verbo Δεύω *accedo*: de quo modo dictum. [Quia etiam dicitur Δεύτατος pro *ultimo*, videntur proprie Δεύτερος & Δεύτατος esse *Comparativus* & *Superlativus*, du-

cti ab obsoleto δεύος, sive contracto δεύς. Hoc autem a verbo δεύω, quod Etymologus col. 259: 16 exponit λείπω *relinquo*. Hac lege δεύτερος & δεύτατος forent *magis* vel *maxime relinquens*, vel *relictus*, pro *secundo* & *ultimo* vel *postremo*. E. S.]

Δεύω a notione *penetrandi* significationem accepisse videtur *imbuendi*, *tingendi*, *rigandi*, *subigendi*. Ortum, nempe, a δέω quod vicinum verbo δύω, ut jam alibi diximus.

Δέφω ortum est a simpliciori δέω, & a notione *demulcendi*, *vehementerque movendi*, eam accepisse videtur *comminuendi* & *conficiendi*; atque inde porro illam *mollendi*. Partim inde proprium est *coriariis*, qui pelles *molliendo* praeparant, partim sensu obscoeno a scriptoribus ponitur. [Proxime pertinet ad δέπω, unde DEPSO, Δεψέω. Δέψω autem cum adspiratione δέφω. Vide in Δεπάζω. E. S.]

Δέχομαι *accipio*. Vidimus jam supra, quemadmodum verba δάω & δόω *dandi*, *tribuendi*que notionem acceperint. Non alia ratio est verbi δέκω, & δέχω a δέω orti. Horum itaque formae Mediae δέκομαι & δέχομαι, (quarum altera Jonica est, altera communis dialecti) vi reciproca proprie notant *sibi tribuere* atque adeo *accipere*, *sustinere*, *exspectare* &c.

Δέω *ligo*, *vincio*. Vidimus jam supra, a *dividendo*, *separando*, *seligendo*, notionem ortam esse *ligandi*. Inde porro ea est *in vincula conjiciendi*: unde denuo nata illa est, qua quamque *necessitatem* respicit, qua quis *constrictus* veluti *teneatur*: ac modo vertitur *abstineo*, *avello*, modo *opus est*, modo *indigeo*, pro variis lo-

loquendi generibus diversimode. [Stirpes δάω, δέω, δίω &c. *divido*, *separo*, eandem originem habuisse ac δέω *ligo*, *jungo*, *vincio*, vix credibile videtur. Itaque dispiciendum, an forte δέω *ligo* cum derivatis suis, pro adfinitate literarum δ & λ; idem sit, ex origine sua, quod λέω, ac λίω, unde *lego*, *ligo* &c. Ceterum a δέω factum est, per reduplicationem, διδέω, δίδημι, unde δίδη *ligavit* Il. λ, 105. Etiam δέομαι ὁδὸν *construo* viam, id est *munio* pp. *jungo mihi*, sive *conjungo viam* eleganter dicitur. Vide *Wessel.* ad Herod. VII, 446. p. 599. Conf. porro eundem de δέμοι *compages*, ad L. I, 72. p. 84. & alibi. — Ceterum Δέω & Δέομαι *precor*, pp. idem est ac *adnecto* vel. *adnecto*, *adjungo*, *mihi*, Hebr. ארש. Vide de illo *Toup.* in Suid. III, p. 306. E. S.]

Δή *sane*, *profecto*. Stirpem quidem habet Δέω, vel Δάω: ratio tamen significationis valde vaga est. [Nimirum, uti μή *ne* dicitur pro μὲ, sive με, pp. *remove*, *apage*, sic Δή *sane* videtur esse pro Δέε, vel Δεῖ, pp. *junge*, *adjunge*, *propera*. Quae vis particulae Δὲ sentiri quodammodo potest in phrasibus ἄγε δή, φέρε δή &c. E. S.]

Δέκοκτα *decocta*. Est vox Latina medicis usitata. [Vide omnino *Foësium*, Oecon. Hippocr. p. 91. E. S.]

Δηλέω *laedo*. Videtur ortum esse a Δῆλος, quod proprie notat *urens*, *urendo lucens*, *lucidus*. Ortum est a Δάω, quod (ut supra vidimus) inter alia notat *uro*: unde Δήιος, & Δηιόω; quod posterius, proprie est *igne vastare*. Similiter jam Δηλέω proprie signifi-

care potuit *urendo*, vel *incendendo laedo*, *noceo*. Unde profecta notio generalis *laedendi*, quae porro eam *deludendi* peperit. [Conjecerat *Isaacus Vossius*, Lat. DELEO idem esse ac nostrum hoc Graecum δηλέω: cui favet quodammodo quod & prima in DELEO sit longa. Sed multo rectius Lat. DELEO pro composito verbo habetur ex *de*, & *leo*, unde in Praeter. perf. *delevi*, uti a *lino* (quod a *lio*, vicino alteri *leo*) est in Praeterito *levi*. Consulantur *Priscianus* & *J. M. Gesnerus*, in voce. E. S.]

Δῆλος pp. contractum est ex δάελος, quod ortum a δάω *uro*; notatque *lucidum*: unde generatim est δῆλος *manifestus*, *perspicuus*.

Δῆμος est a δέω, vel δάω *ligo*. Inde δῆμος proprie *populus* dicitur, sive *hominum multitudo*, *societatis* vinculo *colligata*, & in *civitatis* formam redacta. Idem autem, mutato accentu, (δημός) redditur *pinguedo*, *adeps*, quae notio profecta quoque a *ligando vinciendove*, quod, nempe, carnes & ossa in corpore animali *constricta* veluti tenentur tunica illa, quam *cellulosam* vocant, quae *sedes pinguedinis*.

Δὴν *diu*, *dudum*. Sine dubio est a particula δὴ, addito ν. Ratio tamen notionis valde vaga & incerta. [Proprie videtur esse Accusativus Singul. pro δέαν, a Nominativo obs. δέα, δῆ: uti a γέα, γῆ, in Accus. est γῆν, ejusdemque casus adverbia sunt ἀγεπάγδην, συλλήβδην, μὴν, πλὴν &c. Notavit autem obsoletum δέω, δῆ, pp. *junctionem*, *adjunctionem*, unde notio *contiguitatis*, *continuationis*: ut δὴν pp. idem sit

ac

ae *continuo*, sive *continuatione*. Conf. omnino Iliad. Α, 416. 512. Ζ, 131. & alibi. E. S.]

Δηνάριον Vox Latina est. [Latini enim non tantum DENARIUS dixerunt, sed etiam DENARIUM, in neutro genere: unde apud *Plautum* est, *centum denaria Philippea*. Vide *Gronov.* de Pecun. Vet. p. 136. E. S.]

Δῆνος *Consilium.* Videtur proprie esse *consilium*, quod ineatur ad *inveniendum* aliquid, ortum, nempe, a δήω *invenio*, quod a δάω vel δίω *moveo*, *permeo*, *penetro*.

Διά proprie notat *per*, & dicitur a *permeando*, quae notio verbo δίω, perinde atque δάω & δίω, adest. [Nempe διά, pro διῇ, pp. est Dativ. Singul. obsoletae vocis διά, sive δῆ. Plura vide in Rudimentis nostris Struchtmeyerianis, Cap. XVI. p. 242—247. E. S.]

Διάδεσμα Herbae genus *malva hortensis*. Ex Διά, & δέσμα *vinculum*, a δέω *ligo*. Proprie idem est, quod διάδημα: quomodo olim dicebatur *vinculum*, vel *fascia capitis*, quod regum insigne.

Διαζομαι *telam perficio*. Est a δίω *divido*, *discerno*. Inde διάω, διάζω, διάζομαι.

Διαινω ortum est a διαίω, quod a διάω, & hoc a δίω. Videtur autem, non dissimili ratione ac δεύω, eam *humectandi* notionem accepisse, atque inde porro illam *irrigandi*.

Δίαιτα. Est hoc est a δίω, proxime ortum a διαίω, vel διαίνω. Ab *humectando* forte primum translatum est ad *victum consuetum*. Vel a *tribuendo* proprie δίαι-

τα

τα dicitur, *qui*, vel *quae* victus rationem veluti *praebet* & *praescribit:* unde generatim porro notat *vitae institutum.* Altius autem inde translatum notat quoque *arbitrium* & alia.

Διαμπὰξ. Compositum est διὰ, & ἅπαξ, de quo supra, suo loco, dictum. Inde διαπὰξ, & interposito ν, eoque ob sequentem *labialem* in μ mutato, διαμπὰξ, proprie idem valet quod *in universum*, adeoque *in totum.*

Διαττάω *percribro.* Proprie notat *persilire facio.* Est, nempe, compositum ex διὰ, & ἀττάω, quod ab ἄττω, de quo supra dictum.

Διδάσκω *doceo.* Est a δάω, unde δάεω, δάσκω, διδάσκω *facio discere.* Vide quae dicta sunt ad verbum δάω. [Vicinae formae sunt δάω, δίω, δέω. Jam vero, uti a δίω, Futur. δίσω, est δίσκω DISCO, sic a δάω, Futur. δάσω, δάσκω, &, reduplicatione facta, διδάσκω. Porro a δέω, est δέκω, hinc δοκέω, Lat. DOCEO. Unde apparet, cognata verba esse *disco*, *doceo*, & διδάσκω. E. S.]

Δίδυμος *geminus*, *duplex.* Compositum ex Δὶς, & δύμος, quod a δύω *subeo*, de quo alias dicetur.

Δίδωμι *do.* Oritur a δόω. Vide supra dicta ad vocem δάνος.

Δίζω *quaero.* Est a verbo δίω *persequor*, de quo suo loco. Inde autem *quaerendi* notio profecta.

Δίκελλα *ligo bifidus.* Composita vox est ex δὶς & κέλλα, quod a κέλλω *pello*, *illido.* [Ex stirpe κέω, cognata alteri κάω, unde καίω, καίδω Lat. *caedo* E. S.] Ratio significationis satis manifesta.

Δίκαι

Δίκη ortum est a δίω, unde δίκω pp. *jacio*, *ferio*. Hinc δίκη, quasi dicas, *quae jaciat*, *feriatve*, vel quae *feriatur*. Atque inde translatum ad *judicium*, *causam*, *actionemque*, quae alicui *impingitur*, vel etiam ad *jus*, *justitiam*, *poenam* & similia.

Δίκταμον vel δίκταμνον, forte ortum a δικτὸς *monstratus*, quod a δίκω, inter alia idem significante quod δείκνυμι *monstro*. Inde δίκταμος & δίκταμον vel δίκταμνον, eximie dicta videtur *herba* cujus usum in extrahendis sagittis, post vulnus acceptum, cervi hominibus, ut volunt, *monstravere*.

Δίκτυον. A verbo δίκω, Latine *jacio*, sive *tertia* ejusdem Praeter. perf. Passivi δέδικται, factum δικτὸς, quasi dicas *jactus*: more vero Aeolum, loco δικτὸς, pronunciatum δίκτυς neutrum peperit δίκτυ, hoc vero tandem nostrum δίκτυον. Ut adeo respondeat Lat. *rete jaculum*, qua denominatione usus est Plautus. Usu tamen factum, ut generatim fere quaevis *retia* δίκτυα dicerentur. Itaque simili ratione ad *rete* translatum est, ac βόλος a verbo βέλω vel βάλω, quod idem ac βάλλω *jacio*. Unde βόλος itidem *rete*.

Δίκω *jacio*, *ferio*. Vidimus jam supra, oriri hoc a verbo δίω, cujus potestas quoque abunde explicata. Etsi autem verbum Δίκω, in significatione ea quam diximus, *feriendi* rarius reperiatur, adhibuit tamen ea in notione *Pindarus*, profundi valde spiritus poëta Olymp. Od. X, vs. 86. μᾶκος ἔδικε πέτρῳ *lapidem in longum projecit*, ad verbum, *longitudinem ferit lapide*: atque ita δικεῖν in *Hesychio* redditur βάλλειν, ῥίπτειν.

ξ'ίπτειν. [Quo loco plura dabunt viri doct. laudat. Albert. T. I. col. 995. E. S.]

Δίνη *vortex.* [Adjectivum foemininum eſt, abſolute poſitum, a maſculino δῖνος, quod ex eadem ellipſi nominis Subſtantivi, itidem Subſtantive adhibetur. Stirps δίω, unde δινω, eujus productiores formae ſunt δινέω, δινεύω, δινάζω &c. *volvendi*que, & *in gyrum circumagendi* notionem habent: unde δίνη *vortex* dictus; quemadmodum apud Latinos *vortex* a *vortendo*, ſive *vertendo*. Conf. *Valck.* Diatrib. in Eurip. Dram. p. 39. C. & Adnot. in Adon. Theocr. p. 376. A. E. S.]

Διόνυσος *Bacchus.* Vox compoſita eſt ex Διὸς Genitivo vocis Ζεὺς [vel potius antiquae vocis Δὶς, de qua *Salmaſ.* Exercit. Plin. p. 423. b. F.] & νύσος, quod ortum a νύσσω, vel νύω *conpungo*, *pungendo laedo*, *dolore afficio.* Inde Διόνυσος, *Qui Jovem laedendo dolore afficit.* Videtur eximie ſic dictus *Bacchus*, quod matris Semelae, fulmine percuſſae, alvo eductus, Jovis femori infertus fuerit, ibique ad maturitatem perductus, atque ſic tandem in lucem editus. [Apparet, hanc etymologiam longe veriſimiliorem eſſe ea quam dederant *S. Bochart.* Geogr. Sacr. Cap. XVIII., col. 440, 441. & *P. Moll.* ad Longi Paſtor. p. 78. E. S.]

Διπλόος *duplex.* Compoſitum eſt ex δὶς *bis*, & πλόος, de quo ſupra dictum in Ἁπλόος.

Δὶς *bis.* Eſt a δίω *divido*, *ſeparo:* unde δίχα *ſeorſim.* Inde δὶς proprie eſt, quaſi *ſeorſum duo dicas.* [Nimirum vocula δὶς videtur eſſe pro δίς-

εις,

ται; Dativo obſoleto vocis *δίκις*, ortae a *δέδικαι*, id eſt ſecunda perſ. Praeter. Paſſ. verbi *δίω*. Δίχα vero proprie eſt a *δίχος*, quod a *δέδιχαι*, verbi *δίκω*, de quo ſupra. Ceterum de *δὶς* & *δὶ*, in compoſitione, adi *Palmer*. Exercitat. L. I, p. 6, 7. E. S.]

Δίσκος *discus*. Eſt pro *δίκος* a verbo *δίκω* *jacio*. [A *δίκω* eſt *δίκεω*, &, per metatheſin, *δίσκω*, ut ſaepiſſime alias, ab *ἴκω* *dico*, *ἴσκω* pro *ἴκεω*, a *λάκω*, *λάσκω* &c. Vide de *δίσκος* *Kuhnium* in Indic. Perizoniano ad Aelian. V. H. & laudatos a *Leſſnero* ad *L. Bos* Antiq. Graec. p. 85. E. S.]

Διστάζω, *dubito*, compoſ. ex *δὶς*, & *στάω* vel *στάζω*, proprie eſt, quaſi, *dupliciter inſiſto*, & inde eſt *anceps*, *dubius ſum*, *dubito*.

Διφάω proprie repetendum eſt a *δίπτω*, quod idem ac *δίζω*, ortum quoque a *δίω*. Verbi autem *δίπτω* Praeteritum *δέδιφα* peperit noſtrum verbum *διφάω*, notans *ſtudioſe quaero*.

Διφθέρα *pellis*, *exuvium*. Proprie foemin. eſt a *δίφθερος*, & hoc pp. notat *bis corruptus*, *putrefactus*. Inde *διφθέρα* pp. *pellis praeparata*; & quidem eximie *διφθέραι* *membranae* dictae, in quibus ſcribitur. Oritur autem a *δὶς*, & *φθείρω* vel *φθέρω*.

Δίφρος eſt ex *δὶς*, & *φρὸς*, quod pro *φέρος*; vel *φόρος*. Ortum eſt a *φέρω*, de quo ſuo loco. Hinc *δίφρος* pp. dicitur *qui duo fert*. De ſignificatione videantur Lexica [de origine vocis autem Euſtath. ad Iliad. P, p. 1154. E. S.]

Δίψα *ſitis*. Eſt a Δίφω vel Δίπτω, de quo dictum ad

ad διψάω. Videtur sic dici ab *ardore* & *cupiditate*, qua quis potum *quaerat* & *desideret*.

Δίω. Quidquid *vehementer movet*, aut *movetur*, ex uno in alium locum *penetrando*, dicitur proprie δίειν, ut jam notatum supra, in vicina stirpe δάω. Inde eximie δίω notat *celeriter curro*, porro *fugio*, hinc *timeo*, quin etiam *cursu persequor*, & inde denuo *expello*, *abigo*.

Διώκω ortum est a δίω, διώω, δεδίωκα, διώκω, *cursu persequor*: quae notio jam explicata, ad δίω. [Videatur *L. Bos*, Exercit. ad Rom. IX, 30. p. 114. & *D'Arnaud* Animadv. Crit. p. 37. 38.] Inde quoque notat *expello*, *abigo*, *in exilium mitto*: dein, alia ratione translatum, idem est, quod *persequor judicio*, *reum ago*. Quin dicitur quoque *persequi oratione*, &, ad animum translatum, *sectari*, *expetere*, *adsectare*.

Διωλύγιος *magnus*, *arduus*. Sine dubio compositum est ex διά, & verbo antiquo ὀλύω, quod ab ὅλος *totus*, vel *solidus*: de quo suo loco.

Δνοπαλίζω *manibus agito* & *excutio*. Est ex δνόος, & παλίζειν. Horum prius convenit cum δίνη, de quo supra. Posterius est a πάλω, unde πάλλω *quatiendo vibro*, atque inde *luctor*. Δνοπαλίζειν itaque proprie notat *huc illuc* quasi *in gyros movendo agitare*.

Δνόφος *tenebrae*. Videtur esse pro νέφος, quod idem ac νέφος. Δ autem praefigitur, quemadmodum in eadem hac voce, praemittitur γ, ut sit γνόφος, quod vide supra suo loco.

Δο-

Δόδρα *genus potionis.* Vox ipsa Latina.

Δοίδυξ *pistillum.* Ortum est a δύω, unde δύσσω, δοιδύσσω. Inde δοίδυξ, & δοίδυξ, *instrumentum*, quo res *tundendo dividas*, & *comminuas.* Est enim ea notio verbi δύω, ut alibi dicetur.

Δοκάζω *observo, exspecto.* A verbo δέκω, δέχομαι, (quod jam vidimus ad δέχομαι) nomen est δοκὴ, & inde verbum δοκάζω, quod, a notione *accipiendi excipiendi*que, ad eam *exspectandi, observandi*que transiit. Praeterea, ad *animum*, & quidem ad *intellectum*, translatum, notat quoque *putare, arbitrari.*

Δοκέω. Et hoc ejusdem originis est, cujus antecedens, ac proprie est *puto, existimo, censeo*, vel, sensu *neutro, videor:* id quod quoque δοκάζομαι notat. Unde, verbo ad *existimationem* nominis translato, aliquando οἱ δοκοῦντες dicuntur, qui *in opinione sunt*, sive ἔνδοξοι. Hac enim loquendi formula Graeci utuntur de iis, qui prae aliis *eminentes* sive *dignitate*, sive *honore*, sive aliis rebus, *in honore habentur.* [Conf. *Gatakeri* Adverſ. I, 3. p. 189. 190. & viros doctos, a *Wolfio* laudatos ad Galat. II, 6. E. S.]

Δοκὸς *trabs, tignum.* A δέχομαι etiam nomen hoc esse, jam dictum est ad verbum δοκάζω. Proprie itaque valet *qui excipit*, scilicet, *pondus aedificii, trabs*, adeoque *tignum.* Idem metaphorice *animo* tribuitur, notatque *exspectationem, speculationem*que.

Δολιχὸς *longus, prolixus.* Haud dubie ducitur a δόλος, quod idem esse ac δῆλος, si formationem spectes, observavi supra ad vocem δέλεαρ. Ubi itidem prima stirps exposita est. Inde forte δολιχὸς primum

fuit dictum de *spatio longo*, quod, decursu suo molestum, prae longitudine cursorem *fallere* & *decipere* potest. Ea certe notio valere videtur, quando δόλιχος, Substantive positum, *certum* curriculi *spatium* designat. Inde autem postea *longum* significare potuit. [Favere nonnihil videtur quod δολιχαὶ ἐλπίδες dicantur, quasi *spes fallaces*. Dubito tamen. E. S.]

Δόλος *dolus*. De hoc dictum ad Δέλεαρ.

Δόναξ *arundo*. Haud dubie est a δόνος, quod *agitationem* notat in composito πολύδονος. Inde δόναξ a *motu undulante* arundinum, vento *impulsarum*, dicta ipsa *arundo* videtur. Inde porro *calamum* scriptorium & alia significat.

Δονέω *agito*. Oritur a memorato modo δόνος, & habet originem verbum δέω, quod vicinum verbo δίω, unde δίνη *vortex*, & δινέω *in orbem* vel *gyrum moveo*. Cum his itaque significatione sua fere conveniunt δόνος, & δονέω, ac δονεύω, notantque *huc illuc gyrando movere*, *agitare*. [Adde δονάω, unde apud Theocritum Idyll. XIII, 65. δεδόνατο. E. S.]

Δόρξ *dama*. Stirpem habet δόρκω, vel δέρκω, de quo dictum supra.

Δόρπον videtur esse pro δέρεπον, quod a δρέπω, unde δρέπω *decerpo*, *carpo*, *colligo*, de quo suo loco. Inde δόρπον pp. est quasi *collectio cibi* sive *frugum collectarum*, *decerptarumve*.

Δόρυ. Est quoque hoc a δόρω, vel δέρω, *retrahendo pellem denudo*, vel *decerpendo nudo*. Inde δόρυ eximie est *ramus decerptus*; unde porro *hastam* notat. [Quin

&

& *unguem* animalium rapacium, ex quo usu proprietas vocis magis elucet. Vid. *D'Arnaud* Animadv. ad Aeschyl. p. 223. Esse autem δόρατα *hastas*, non vero pila, probavit *Schelius* ad Hygin. p. 310—312. E. S.]

Δῦλος. A δέω *ligo*, *vincio*, ortum δέωλος, & contractum δῦλος, pp. quasi *vinctum* dicas: unde *fertum* denotat. [Nimirum ut ipsum quoque Lat. *servus* a *sero*, (id est εἴρω, vel ἔρω, pp. *necto*, *innecto*), prima origine *nexum*, *vinctumve* notat, quomodo etiam Persis servus BEND dicitur, a *benden* sive *binden*. E. S.]

Δοῦπος *sonitus* rei *allisae*. Vox est haud dubie facta a *sono*. [Vid. Iliad. Δ, 455. & ibidem uti & Κ, 375. *Clarkium*. E. S.]

Δοχμὸς *obliquus*. Forte dictum est ab *angulis*, quo quis in cursu veluti *excipitur*. Ut ut est, certum esse videtur, oriri a δέχεσθαι *excipere*. [Tali, nempe, translatione, ut δοχμὸς pp. sit *exceptus*, vel *excipiendus*; hinc autem dicatur de eo, qui *cursu* vel *impetu suo rectâ viâ ruens*, a variis *obstaculis*, ita *excipiatur*, ut modo *huc* modo *illuc* feratur *obliquus*. Vide omnino loca Homeri Il. Μ, 148. Ψ, 116. & viros doctos ad Hesych. T. I. col. 1028. E. S.]

Δράκων pp. Participium est verbi δράκω, quod contractum ex δεράκω, unde ortum δέρκω *acute cerno*: de quo dictum supra. Dicitur autem *draco* ab *acumine* visus. [Vid. *Jos. Laurent.* Var. Sacr. Gentil. Thes. Gronov. Vol. VII. p. 169. B. Observetur autem ab eodem δέρκω, aut a vicina forma δέρκω, etiam *ca-*

pream Graecis σκνίδα dici, quia animal est ὀξυδερκές. Vide *Bochart.* Hieroz. P. I, col. 925. E. S.]

Δράσσω *manu prehendo:* Componendum est cum δρέπω *decerpo*, *colligo*, quod a δέρω, ut nostrum a δράω: de quo suo loco. Accepit autem δράσσω a *decerpendo*, *carpendo*que notionem *prehendendi*, *arripiendi*que manu.

Δραγμὴ proprie non multum differt a nomine δράγμα *manipulus*, habetque originem eandem, verbum nempe δράσσω. [Conf. *Salmas.* Exerc. Plin. p. 188. B. & ad Vopisc. p. 416. Porro *Snell.* de re Numar. in Thesaur. *Gron.* Vol. IX. p. 1579. & *P. Moll,* ad Longi Past. p. 88. E. S.]

Δράω *facio.* Proprie oritur a δέρω, notatque *pellem detraho*, *denudo.* De quo verbo supra. Inde δερέω & δεράω, contracte δρέω, δράω: quorum hoc a speciali notione ad generalem *tractandi*, *faciendi*, *agendi*, *perpetrandi*que transiit. Praeterea ad illam *famulandi*, *ministrandi*que notionem propagatur. Idem tamen, quum notat *fugio*, componendum est cum verbo δέω *fugio:* de quo dictum supra. Inde, nempe, derivatum nostrum verbum, ejusdem δέω significationem per varios derivationum flexus retinuit.

Δρέπω *carpo*, *decerpo*, *colligo.* Est a δερέπω, quod a δερέω, & hoc a δέρω *pellem detrahendo nudo*, de quo supra dictum. Inde autem verbum nostrum illam *decerpendi*, similesque notiones accepit. [Conf. *Salmas.* de modo Usur. p. 881. E. S.]

Δριμύς. A verbo δέρω ortum δερέω, & inde δρέω, peperit nomen δριμύς, quod eximie ad eas res omnes trans-

translatum eſt, quae *acumine* ſuo vim habent *ſecantem* & *decerpentem*. Unde valet idem fere quod *acris*, *vehemens*, & in primis quidem ponitur de *guſtu acri*. Idem, ad animum translatum, ſignificat *aſtutum*, *prudentem*, *acutum*.

Δρόσος *ros*. Videtur litera δ, hac in voce, ut in quibusdam aliis, aliunde adſcita eſſe; tum autem ῥόσος derivatum eſt verbi ῥέω *fluo*. Inde ſpeciatim quidquid *guttatim fluit* δρόσος dicitur, atque ſic aliquando *lacryma*, ſpeciatim autem ROS vocatur. [Vide *Valck*. ad Eurip. Hippol. p. 180. E. S.]

Δρύπτω. Quemadmodum vidimus, a verbo δέρω eſſe δρέπω, ſic ab eodem verbo δέρω quoque δρύπω eſt, &, inferto τ, δρύπτω. Facilis autem translatio fuit ab illa notione *excoriandi* ad hanc *lacerandi*, *laniandi*, quae ſubjecta verbo δρύπτω eſt. [Vide *Schrader*. ad Muſaeum, p. 113. 114.]

Δρῦς. Proprie omne genus *arborum* hoc nomine comprehenditur, perinde atque nomine δένδρον, quocum etiam communem originem habet; ut jam ſupra obſervatum. Haud dubie autem, hac in voce, litera δ praefixa eſt, & ῥῦς adeoque contractum ex ῥύος, orto a verbo ῥύω, ut ῥέος a vicino ῥέω, unde ortam eſſe vocem δένδρον ſupra dixi. Verba autem ῥέω & ῥύω, praeter alias notiones, eam quoque habent *rigendi*, qua, nempe, aliquid *rigidum* & *robustum* eſſe dicitur. Itaque hac ratione vox δρῦς, vi originis ſuae, idem plane valet, quod Latinum (ab eadem ſtirpe ortum) *robur*. quo nomine Latine

 quo-

quoque *majores arbores* & ſpeciatim *quercus* aliquando deſignantur.

Δρώπαξ *medicamenti genus* a verbo δρέω, quod, ut δρύω & δρέω, a verbo δέρω oritur. A δρέω autem ortum δρώπω produxit nomen δρωψ, cujus Genitivus δρωπὸς peperit nomen δρώπαξ, quod a notione *carpendi*, *decerpendi*, quam ſupra vidimus in vicino verbo δρέπω, eximie translatum eſt ad ſignificandum *medicamentum*, quod vim habeat *decerpendi* ac *vellicandi* pilos. [Vide omnino *Toupii* Emend. in Suid. I, 109—111. E. S.]

Δύη. A verbo δύω *ſubeo*, *mergo* (de quo ſuo loco dicetur) δύη proprie dicitur id quod nos *mergat* & *immergat* quaſi in aerumnas: unde *aerumnae* vel *infortunium* ſimiliaque hoc nomine deſignantur. [Vid. *Salmaſ.* Exerc. Plin. p. 61. A.]

Δύναμαι pp. verbum eſt a δύνω, [ſive Medium a forma productiori δύναμι] pp. *ſubeo*, *ingredior*. Hinc δύναμαι, quaſi dicas *ingreſſus ſum*, *immiſi memet*, translatum porro eſt ad notionem *potentiae*, atque ſic notat *poſſe*: unde reliquae verbi hujus ſignificationes provenerunt.

Δύνω, vel δύω *ſubeo*. Proprie convenit verbum δύω cum reliquis formis vicinis, quae jam ſupra variis locis explicatae ſunt, δάω, δίω &c. habetque notionem primam poſitam in *motu*, qui fit *in locum penetrando*. Inde ſponte nata eſt notio *ſubeundi*, *ingrediendi*que, verbo noſtro ſpecialiter adſignata.

Δύο *duo*. Eſt a verbo δύω, ut in δις numerum *dualem*

lem ortum esse vidimus a notione *separandi*, *dividendique*: quam inter alias habet δίω. Sic nempe δύο a vicino ejus verbo δύω ortum eandem quoque notionis rationem habet, notatque eximie DUO.

Δυς in compositis varie notat, ut Lexica indicant. Est autem a δύω vel δῦμι, estque fere eadem significationis ratio in hoc vocabulo, quae est in nomine δύη, de quo supra.

Δῶρον. A verbo δάω, contracte δῶ, est δάορος, δάορον, contracte δῶρον, *donum*: cujus significationis caussa manifesta.

Ε.

Ἓ *He!* Exclamatio *dolentis.* Factum est a *sono*; qui hac litera repetita editur. Ubi vero ἓ pronomen reciprocum SE notat, proprie est Accusativus casus ejusdem formae, cujus sunt pronomina μὲ, σὲ, & eandem rationem habet cum nomine ὅς, & casibus ejus obliquis, quam μὲ cum μὸς, σὲ cum σός. Et proprie quidem est a forma obsoleta ἕς, vel ἓ, cujus neutrum ἕν. Originem autem habet verbum antiquum ἐμὶ, vel ἕω *sum.* [Plura dedimus in Animadversionibus ad Analogiam Lennep. p. 299. seqq. E. S.]

Ἔα. Utuntur hac voce pro Interjectione. Est autem proprie Imperativus contractus, pro ἔαε, a verbo ἐάω, Latine *sino*, *permitto.* [Quod ipsum SINO cognatae quoque originis verbum est, ortum ab ἕω.] In usu autem voculae ἔα eadem ratio est, quae Imperativorum ἄγε, ἴχε, φέρε, ἰδὲ, & similium: quae omnia naturam saepe induunt Particularum.

[Ἐὰν si. Compositum ex ε, sive ει & ἄν, „ ut ἐπεὰν, quod Iones dicunt pro ἐπεὶ ἄν." Cl. *Hoogeveen*, Doctr. Particul. Cap. IX, p. 370 seqq.]

Ἔαρ, Latine VER, ortum est ab ἕω vel ἐῶ, quod, ut

ut suo loco dicetur, convenit cum vicino verbo ἄω (de quo supra) notatque *emittere*, *mittere*. Eximie autem inde dicitur *ver*, quod isto tempore terra, veluti aperta, omnia rursus e foecundo suo gremio *emittat*. ['Εαρ etiam notat *ventum* & *sanguinem*. Vide *Etymol.* col. 511: 19. & 380: 7. *Eustath.* p. 1851: 42. & viros doctos ad *Hesych.* c. 1058. & 1097. Quare verisimilius mihi est, voce ἔαρ, ab ἐάω *emitto*, *exspiro* halitum, adeoque *halo*, *exhalo*, tam *sanguinem spirantem*, ac *ventum*, quam *exhalationem* terrae *vernam*, ipsumque VER vocari. Pro ἐαρ autem *Attici* dixerunt quoque ἦρ, Aeoles Ϝῆρ, cum digammate praemisso, quod Jones protulerunt Βῆρ, teste *Varrone* apud *Vossium*, in Etymologico. Est adeoque eadem haec vox Latinorum VER. E. S.]

'Εάω forma productior est, orta ab ἄω, Lat. *mitto*. Unde ἐάω eximie notat *permitto*, *sino*: porro *praetermitto*, & similia.

'Εγγύη *sponsio*. Est a mascul. ἔγγυος Lat. *sponsor*, *fidejussor*. Et hoc videtur ortum ab ἐγγὺς Lat. *prope*. Ἔγγυος itaque est *qui prope una adest*, quasi *praes*: unde eximie transierit significatio in *sponsorem*. [Malim equidem retinere vulgarem etymologiam, qua repetitur ab ἐν, & γύον, sive γύη, *manus* aperta. E. S.]

'Εγγὺς *Prope*. Ut supra vidimus, a verbo ἄγω, inserta litera ν ante γ, varia esse derivata, ἄγγω &c. sic quoque a verbo vicino ἔγω derivatum ἔγγω peperit nomen ἐγγὺς, quod a notione *adducendi*, quae

 verbo

verbo ἔγω aeque ac ἄγω inest, eximie significavit *prope:* quemadmodum fere ἄγχι, & similia, de quibus dictum supra. [Conf. omnino pag. 43. 44.]

Ἐγείρω, Lat. *excito*, convenit fere cum ἀγείρω, & uti hoc ab ἄγω formatum, ita ab ἔγω, ἐγείρω est. Eximie autem, a notione *agendi*, ea *sursum agendi* in nostro derivato conspicua est. Verbum autem ἐγείρω ita pronuntiatum pro ἐγέρω (quemadmodum in multis factum est) peperit etiam contractum ἔγρω, unde superest Medium ἔγρομαι, quod ejusdem significationis est apud poëtas atque ἐγείρομαι, ab ἐγείρω. Produxit praeterea verbum ἔγρω aliud ἐγράω, cujus Futurum ἐγρήσω novam verbi formam peperit ἐγρήσσω, quo utuntur poëtae pro *vigilare*, quod vulgo Graeci verbo, ab eadem stirpe orto, ἐγρηγορέω, significare solent. Nostrum ἐγείρω sensu *excitandi* cernitur in phrasi ἐγείρειν πόλεμον *excitare bellum*, quod poëtae saepe dicunt ἐγείρειν Ἄρηα, id est *concitare*, vel *excitare Martem*. Speciatim autem verbum nostrum tribuitur iis qui aliquem *e somno excitant* &c. [Etiam verbum hoc ἀγείρειν, secundum vim propriam, eleganter notat *excitare*, sive *sursum erigere*, aedificium. Conf. *Elsner.* & *Palairet* ad Joh. II, 19. E. S.]

Ἔγκατα *intestina* proprie est Plurale, ab obsoleta forma ἔγκας, quae vix differt ab ἄγκη, de quo supra dictum: [quod ipsum ἔγκα- etiamnum fortasse superest in Adverbio ἐγκὰς *profunde*. Sed τὰ ἔγκατα *intestina* tutius dixeris esse *neutrum* plurale ab usitato ἔγκατος.] Ut autem ἔγκω & ἄγκω originem habent ἄγω vel ἄκω: sic nostrum ἔγω, vel ἔκω, ea notione, qua

qua in derivatis *res curvas* & *vasa* respicit. Inde ἔγκατα eximie *viscera incurva* notare videtur.

Ἐγκισσάω, Latine *coitum appeto*, compositum est ex ἐν & κισσάω, quod a κίσσα, hoc a κίω, cui vicinum κύω *turgeo:* de quo suo loco. Inde ἐγκύω pp. est *gravida sum* & ἐγκισσάω *gravida esse cupio.* [Vox κίσσα notat *appetitum vehementiorem* & *picam.* Hujus stirps est κίω cio, *moveo;* unde ad *motum* alacriorem *picae, appetitum*que, facilis est translatio. Porro κισσάω *appeto fortius,* & compos. ἐγκισσάω, in primis dictum est de foemina jam *gravida,* & res quasdam *vehementius appetente.* E. S.]

Ἐγκρίς. Sic dicitur *opus pistorium,* variis ex rebus *mistum.* Videri potest compositum ex ἐν, & κρίς, quod posterius conferri debet cum verbo κεράω, vel κεράννυμι Lat. *misceo.* Ejus vicina forma producere potuit nostrum κρίς.

Ἐγκώμιον. A nomine κῶμος vel κώμη, Lat. *vicus,* vox κώμιος peperit compositum ἐγκώμιος, cujus neutrum ἐγκώμιον eximie notat *laudationem,* quae *publice* in *vicis* fit. Unde postea generatim significavit *orationem laudatoriam.*

Ἐγρηγορέω vox composita est ex antiquo ἐγρὸς, & ἀγορέω. Habet autem ἐγρὸς, ut verbum ἔγρομαι, inter alia vim *excitandi,* similiter ut ἄγρομαι, quod ortum ab ἀγείρω, ut ἔγρομαι ab ἐγείρω: & utrumque est ab ἄγω, & ἔγω. Posterior autem pars ἀγορέω (ut ex multis vocabulis, jam supra ad literam α annotatis, apparet) descendit quoque ab ἄγω. Proprie itaque ex stirpibus istis nomen ἐγρήγορος significat quasi

quasi *qui excitatum colligit*, vel *agit:* unde ἐγρηγορέναι quasi *excitatum se colligere* atque *vigilare*. Conf. supra in Ἐγείρω.]

Ἔγχελυς *anguilla*. Est proprie ab ἔχελυς, inserta ν, & hoc ab ἔχις, quod ab ἔχω, cujus Medium ἔχεσθαι notat *adhaerere*· de quo suo loco. Hinc ἔγχελυς pp. est *tenaciter adhaerens:* unde eximie ad naturam *anguillae* translatum est. [A *curvaturis*, quibus *glomeratae volvantur*, dictas potius putem *anguillas*. Conf. supra in ἔγκατα. Latinum *anguilla* esse ab *anguis*, viderunt dudum veteres. Jam vero *anguis* itidem est ab ἄγχω: ut ANGUIS & ἔγχελυς easdem origines agnoscant, ab ἄγω & ἔγω. Vide *Salm.* Exc. Plin. p. 60. E. S.]

Ἔγχος *hasta*. Interposito ν dictum est pro ἔχος, quod ab ἔχω *teneo*. [An potius ab *impellendo*, ut stirps censenda sit ἔγω, vicina alteri ἄγω? E. S.]

Ἐγώ sine dubio oritur a verbo ἔγω, quod vicinum alteri ἄγω. Est itaque ἀγῶ, & ejus loco, pronuntiatum ἐγώ, pp. *qui agit:* unde eximie transiit ad *primam* personam *agentem* denotandam. [Hoc pacto ἐγώ foret dictum pro integro ἐγών, in forma *participii*; quod ipsum ἐγών servant Aeoles (qua de re videatur *Koen.* ad Corinth. p. 114:) sed syllaba γώ vel γών in pronomine ἐγώ, ad pronominis hujus naturam non videtur pertinere. Confer sis Animadvers. ad Analog. p. 285—288. E. S.]

Ἔδνα *dona sponsalia*. Videtur contractum esse ex ἔδανα, quod ortum ab ἔδος, & hoc a verbo ἔδω, cui vicinum ἄδω, unde ἁδέω *placeo*. Ἔδανα itaque, vel

ἔδνα

ἕδνα, scilicet δῶρα, pp. *dona* sunt, quibus *benevolentiam* alterius *captare* studeamus. Inde autem *dona sponsalia.* [Ἔδνον adjectivum contractum est, quasi dixeris δῶρον ἥδιον *donum gratum.* Antiquissima haec vox vetustum scribendi morem servavit per ε. Postea etiam scripserunt per η, ἥδω, ἡδανός, ἡδύς. T. H.]

Ἔδω vicinum est verbo ἄδω, cujus etiam propriam significationem communem habet, ut jam ad verbum ἄδω, hujusque derivata, dictum est. Eximie autem nostrum ἔδω, a notione *premendi*, *condensandi*, atque ita *comminuendi*; ad eam *manducandi* translatum fuit, & quidem proprium est ipsis animalibus, quae dentibus *molaribus* cibos *premendo* & *comminuendo comedunt.* Est autem idem Latinum EDO.

Ἕζομαι. A verbo ἕω *mitto* verbum ἕδω, unde Latinum SEDEO & Graecum ἕζω, ἕζομαι: quod posterius, vi Media, pp. valet *memet mitto deorsum*, adeoque *sedeo.*

Ἔθειρα *caesaries*, proprie Adjectivum est, intellecto nomine θρίξ. Oritur ab ἔθος *mos.* Itaque ἔθειρα est, quasi, *coma* ad *morem* comta. [Verbum ἔθω idem pp. videtur significasse ac θέω &c. *pono*, *compono.* An hinc ἔθειρα *coma composita*, *comtave?* E. S.]

Ἐθέλω pp. oritur ab ἔθος *consuetudo.* Inde ad *voluntatem* translatum. [Rectius vir celeberr. Analog. Cap. XVI. p. 205. ad synonymum θέλω reduxit. Vide infra in Θέλω. E. S.]

Ἔθνος *gens*, *natio.* Proprie contracta vox est ex ἔθνος, quod ab ἔθος *mos.* Hinc ἔθνος dicitur *populus*, qui

qui *iisdem moribus* vivit. [Ut Hebr. לאם a לאם *conglutinavit* pp. notat *nationem conglutinatam*, & hinc *foederatam* (qua de voce vid. *Schult.* ad Prov. p. 141. & alibi) ſic noſtrum ἔθνος forte eſt ab ἔθω, pp. *compono*, ſive i. q. ἔδω, *condenſo*, *compingo*: unde plenius ἔθνος ἀνθρώπων Act. Apoſt. XVII, 26. ubi conf. *Palairet*, p. 316. & *Lenn.* ad Col. p. 101. E. S.]

Ἔθος, εος, ortum eſt ab antiquo ἔθω, quod idem fere videtur ſignificaſſe ac vicinum ἄδω, ἄθω, quaſi dicas *frequenter*, & ſic *ex more facio*. [An ab ἔθω *compono*, *compingo*: ut Latini dicunt *componere* mores? E. S.]

Εἰ *ſi*. Ortum eſt ex verbo ἕω *mitto*, vel *ſum*. Inde εἰ idem valet quod *ſit*, *eſto*! Unde tanquam Particula *conditionalis* invaluit. [Ab eodem hoc εἰ, praemiſſo *ſ*, factum eſſe Lat. SEI, SI, viri docti dudum monuerunt. Vide *Voſſii* Etymol. in voce. E. S.]

Εἶα *Eja*. Particula *hortandi*. Proprie idem valet, quod ἔα: de quo dictum ſupra. Inde autem, inſerto ι, εἶα. [Nempe uti εἶα, pro ἔα ab ἐάω, ſic εἶας, pro ἔας ab ἐάω: de quo in voce ſequenti. E. S. Poëtis Latinis dicitur *eja*, ut *Horatio* Serm. L. I. Sat. I. 18. *Eja*, quid ſtatis? L. C. V.]

Εἱαμενή *locus humectus*, *pratum*. Participium proprie eſt verbi εἰάω, quod fere convenit cum ἰαίνω *irrigo*, *humecto*. Eſt autem ortum ab ἰάω, quod ab ἴω, cui cognata ſunt ἴω & ὕω: quorum poſterius quoque ſenſu *humectandi* ponitur, ut ſuo loco dicetur.

Εἴδω

Εἴδω *video.* Est idem quod ἵζω, & ἵδω pp. *sedere facio*, vel *demittendo figo.* Inde eximie εἴδω valet *oculos figere* atque sic *videre.* Ad animum translatum inde porro valet *intelligere*, *scire.* [Verbum εἴδω pp. videtur esse Aeolicum Ϝίδω, unde Lat. FINDO, in Praeter. perf. FIDI. A *findente* autem *ferri acie* translatio facta ad *aciem* oculorum, cuncta quasi *pervadentem.* Hinc notio *videndi*, ut apud Hebraeos in חזה, &c. E. S.]

Εἶθαρ *statim.* Compositum est ex εἶθε & ἄρ. Posterius vidimus jam supra. Prius vero convenit cum εἶτα *deinde*, quod compositum est ex εἰ, & Particula τα. Vide infra suo loco.

Εἰκῆ *temere.* Proprie est quasi dicas *facile cedendo:* & quidem foemininum est, in casu *tertio* positum, a masculino εἰκὸς, quod ortum ab εἴκω *cedo*, scil. e loco. [Nisi potius sit pp. Accusat. pluralis contractus pro εἰκέα a Nomin. obsol. εἶκος, εἴκεος, quod idem significare potuit atque εἰκὼν & εἰκὼ *similitudo*, *species:* ut εἰκῆ, pro εἰς εἰκῆ, pp. sit *ad similitudines*, vel *ad speciem:* quo sensu adhibetur εἰκῆ in Epist. ad Rom. XIII, 4. Gal. IV, 11. Coloss. I, 18. E. S.]

Εἴκοσι *Viginti.* Haud dubie oritur ab εἶκος, & hoc ab εἴκω. Ratio tamen significationis mihi quidem obscura est. [Quid enim obscurius in linguis, quam significationes pleraeque nominum numeralium? Quod si in re adeo difficili conjectare quidquam, secundum analogiam, liceat, expendant harum minutiarum arbitri, an terminatio κόσι in εἴκοσι, pp. sit terminatio *Dativi* pluralis, ut κοντα in τριάκοντα, τεσσαράκοντα

κοντα terminatio est casus *Accusativi.* Videant porro, an κόσι hoc & κόντα, per aphaeresin primae syllabae, dici potuerint pro δίκοσι, & δίκοντα, ab antiquo Nominativo δίκας, δίκοντος, cognato alteri δίκις, quod apud Latinos superest in accus. Singulari *decem*, sive δίκαν, *decim*, in *tredecim*, *quatuordecim* &c. His adeoque vicina fuerit forma neutrius generis, in secunda Declinatione δίκον, unde in neutro Plurali Graecis δίκα. Denique dispiciendum ulterius est, an forte εἰ, in εἴκοσι, conferri possit cum Aeolico Βει, unde Latinis *beini*, vel *bini*, BI item in BI*ceps*, BI*duum* &c. His admissis, nostrum εἴκοσι contractum habendum erit ex ἐείκοσι, pp. *bis decem*, τριάκοντα autem ex τριαδίκοντα pp. *ter decem*, vel *tres decades.* Tandem hoc pacto Lat. *viginti* fuerit pro BI*ginti*, & TRI*ginta* pro TRIA *ginta:* GINTI autem & GINTA ex δίκοντα, formisque huic cognatis, desumta. E. S.]

Εἴκω *similis sum* ortum est ab ἴκω, vel ἴκω *venio*, *accedo.* Inde significat *cedo*, vel *non repugno:* vel etiam, alio flexu, ad *convenientiam* relatum notat *similis sum.*

Εἰλαπίνη pp. foemininum est a mascul. εἰλάπινος; quod proprie notat, quasi, *pertinens ad* εἴλην sive *gregem*, *turbam*, hominum *congregatorum.* Est autem εἴλη idem fere, quod ἴλος, ortum ab εἴλω, quod idem atque ἔλω, ἴλω *versor:* ut alibi dicetur. Inde eximie εἰλαπίνη, scil. δαὶς, *convivium* notat *opiparum*, in quo *complures sollenniter adsunt.* [*Eustathius* vocem nostram compositam esse conjiciebat ex εἴλη, & πίνω. Apud *Etymologum* exstat ejusdem derivatio quae-

quaedam ἀπὸ τοῦ εἰλεῖσθαι εἰς τὸ σύνδεσμον ὁμοῦ πλείονας. Adi etiam viros doctos ad *Hesychium*, in voce, & *Clark.* ad Od. Λ, 226. E. S.]

Εἰλείθυια *Lucina, dea parturientium.* Proprie forma Participialis est, pro εἰλειθυῖα, quod foemininum est a masculino εἰλειθὼς, & hoc a verbo ἐλεύθω *venio*, cujus tempora quaedam supersunt, & a Grammaticis verbo ἔρχομαι tribuuntur. Est itaque Εἰλείθυια, scil. θεὰ, *dea, quae adest* vel *advenit*, *auxilii*, nempe, *ferendi caussa.* [Plura dabit Etymologus, col. 298. A quo etiam ἀνειλείθυια adfertur, redditurque ἡ ἄτοκος, *quae nondum peperit*; nimirum, quasi *Lucinam nondum passa* vel *adepta.* Quia tamen non ἐλεύθυια per ευ, sed εἰλείθυια, per ει, *dea* haec dicitur, rectius fortasse vocem hanc derivaveris ab ἐλεῖθω, ex ἐλέω, unde ἔλεος *misericordia*, & ἐλεέω *misereor*, quod contracte efferri potuit ἐλεῶ, & hinc productior forma existere ἐλεύθω. Qua lege Εἰλείθυια pp. esset *quae misereatur*, nempe *parturientium* &c. E. S.]

Εἴλω est ab εἵλω, vel ἕλω, Latine *volvo*, *verso*, unde εἰλέω *involvo*, &, mutato accentu, εἵλω *circumvolvendo*, quasi, aut *involvendo* in arctum *cogo*, unde *coarcto.*

Εἴλως. Apud Lacedaemonios Εἵλωτες dicebantur *servi*, quasi dicas *capti*, a verbo ἕλω, Latine *coarcto*, *cogo in arctum*, vel *capio.* Inde etiam cognatum αἱρέω *capio* notat: de quo suo loco. [Conf. de hac voce *Eustath.* ad Homer. p. 295: 23. 297: 34. 1834: 28. *Salmas.* de Modo Usurar. p. 874. *Perizon.* ad Aeliani V. H. L. III, c. 20. *Valckenar.*

R Digress.

Digress. a Theocr. p. 268. eundemque ad *Herodot.* L. IX, 512. 513. p. 695. 696. E. S.]

Εἰνάτηρ *fratria.* Puto dici ab ἔνος: de quo suo loco. Quod vocabulum quum denotet *veterem*, εἰνάτερας dictas esse arbitror *filias*, vel *fratrias*, natu *grandiores*.

Εἴργω. A verbo ἔρω *necto*, *apto*, est εἴργω, quasi *septo posito* vel *excludo*, vel *includo*. Atque inde modo notat *includo*, modo *excludo*, vel *arceo*: quae notiones diverso spiritu distingui solent.

Εἰρήνη *pax*, a *nectendo*. Est autem pp. foemininum, a masculino, εἰρήνης, quod ab εἶρος, cujus vicinum ἔρος, Lat. *amor*, sive *vinculum amabile* societatis. Oritur autem ab εἴρω *necto*, de quo statim. [Conf. cel. *Lennep.* ad Phalar. Ep. p. 308. & *Reiners*, in Bibl. Brem. Cl. III, p. 967. 968. E. S.]

Εἶρος ortum ab ἔρος pp. *nexus*. Inde eximie *lana*, quae *nendo nectitur*, εἶρος vocatur.

Εἴρω *necto*. Ortum est ab ἔρω, quod vicinum verbo ἄρω, de quo dictum supra. Accepit autem verbum nostrum, a notione *arcte jungendi*, *aptandique*, illam *nectendi*, unde porro profecta ea *exserendi*, *extrahendi*. Praeterea inde valet *dicere*, quasi dicas SERERE *verba*, vel *disserere:* unde dein profecta notio *interrogandi*. [Ab ἐρῶ, SERO, sunt Lat. SERMO, SERIES & alia. Vide *Voss.* in Etymologico. E. S.]

Εἴρων pp. sic dicitur is, qui *multos sermones serit*, vel *nectit*. Unde eximie εἴρων is, qui multa *dissimulate* loquitur, vel *qui aliud sentit*, *aliud loquitur*.

Εἷς ortum est a verbo ἕω, vel ἵω *mitto*, vel *eo*. Ha-

Habet autem notionem suam Praepositio haec a *movendo* in locum, unde porro varie transfertur. [Videtur εἰς contractum fuisse ex εἴσω, quod in usu remansit tam apud prosaicos scriptores, quam apud poëtas: & pp. est casus *Dativus*, a Nominativo obsoleto εἶσος. Pro εἰς Attice ἐς adhibetur, uti, pro integro εἴσω, dixerunt ἔσω. Conf. de εἴσω & ἔσω *Valcken.* ad Euripid. Phoen. p. 166. 530. E. S.]

Εἷς Latine *unus*. Sine dubio oritur ab ἕω *mitto:* unde ad *unitatem* eximie translatum est. [Εἷς contractum est ex ἕεις, quod servavit *Hesiodus*, Theogon. vs. 145. Ἑεὶς autem ex origine sua proprie est Participium masc. gener. verbi ἕημι, contracte ἑεὶς, pro quo, mutato spiritu, dein adhibitum εἰμι *sum;* sive *existo*. Ab εἰμὶ certe, in Participio, pro vulgari ὤν, Aeoles dixere εἷς. *Existens* autem dicitur eximie UNUS. E. S.]

Εἶτα *Postea*, *dein*. Proprie compositum est εἰ & τά. Quorum prius est ab ἕω, ut jam supra vidimus. Ratio translationis in hac, & similibus, melius sentiri, quam verbis exprimi potest. [Quid si εἶτα pp. sit Accusat. pluralis neutr. generis a sing. εἶτος, quod, mutato tantum accentu, duci potuit ab εἶται, id est, *tertia* Praeter. perf. Pass. verbi ἕημι *mitto*, vel etiam *pono:* ut εἶτα proprie sit *missa*, *praemissa*, *posita*, & dein *adverbialiter* adhibitum, quasi dicas, *praemissis* vel *positis his*, id est *tum* vel *postea*. Hoc pacto interlucebit etiam convenientia quaedam nostri εἶτα cum Latino ITA, & ITAQUE, quasi εἶτα καί. Conf. Clar.

Hoogeveen. Doctr. Particul. Cap. XVI, Sect. XI. *H. Stephanum*, & *Albertium*, ac *Raphelium* ad Hebr. XII, 9. E. S.]

Ἐκ vel ἐξ, Lat. EX. Oritur ab ἵκω: hoc autem ab ἵω EO, *venio*, vel simile. Inde praepositio haec locum habet, quando aliquid veluti *ex* aliquo *venire*, & *proficisci* intelligitur. [Si ad accuratissimam analogiae normam exigere velimus voculas ἐκ & ἐξ, facile apparebit, eas eadem ratione differre, ac Latin. AB & ABS, quae haud dubie ducta sunt a Graecis ἀπὸ, & ἀψ, pro ἀπό. Ἐξ, nempe, sive ἐκς, dixere per contractionem pro ἐκὸς, ἐκ vero pro ἐκῷ: ut prius sit *Accusativus*, posterius vero *Dativus* Singularis, absolute positus. Non aliter Graeci ἐν dixerunt pro ἐνὶ, ἐπ pro ἐπὶ, Latini autem PER pro περὶ &c. Conf. *Valck.* ad Euripid. Phoen. p. 133. 134. E. S.]

Ἑκάς. Oritur & hoc ab ἵκω *venio*. Inde nostrum ἑκὰς, Adverbialiter sumtum, opponitur ad id, quod *praesens* adest. Eximie notat *procul*. [Verisimilius mihi videtur, id quod ipse cel. *Lennepius* jam admonuit Analogiae Cap. XVI, p. 203, magnam olim fuisse cognationem inter verba ἵκω & κίω: adeo quidem, ut utriusque verbi primitiva forma fuerit κῶ, unde κάω, κίω &c. ἵκω item, ἥκω &c. Itaque a notione *movendi*, quae est in κιω & κίω, orta mihi videtur illa *removendi* in κίω, CEDO &c. unde ἑκὰς simpliciter pp. notet *remotione*, ἀνεκὰς vero *remotione versus superiora*, id est SURSUM. Unde apud *Aristophanem* in Vespis, vs. 18. φέρειν ἐπίχαλκον ἀνεκὰς εἰς τὸν οὐρανόν. E. S.]

Ἕκαστος

Ἕκαστος proxime oritur ab ἑκὰς, atque inde ἕκαστοι dicuntur *qui procul sunt*, *qui inter se absunt*, vel *sejunguntur*, atque ita *singuli*. [Ἕκαστος, cum spiritu aspero, pro ἕκαστος, forte pp. notat *separatum*; & *divisum* ab aliis. Stirps κάω, vel χάω, unde χάζω pp. *findendo separo:* in *prima* Praeter. pass. ἔχασμαι, in tertia ἔχασται, unde ἔχαστος, ἕκαστος. Ex qua origine vocis etiam explicandae sunt phrases εἷς ἕκαστος, ἕκαστός τις, aliaque, prolata ab *H. Stephano*, & *J. Scapula*. E. S.]

Ἑκάτερος *alteruter*. Vox composita est ex ἑκὰ, quod ab ἑκὰς, & ἅτερος vel ἕτερος. Hinc proprie valet, quasi dicas, *seorsum alterum*, vel *alterutrum:* ac praeterea etiam *utrumque*, *utrumvis*. De posteriore vero voce ἕτερος suo loco dicendum. [Ἑκάτερος videri queat forma Comparativa, ab Adjectivo Positivo ἕκας, plane ut ab ἐγγὺς est ἐγγύτερος, ab εὐρὺς, εὐρύτερος &c. Hoc pacto, ἑκάτερος pp. esset *remotior*; unde de nonnihil a se invicem *separatis*, duasque partes, sibi *oppositas*, constituentibus, dicitur. Vis vocabuli sentiri poterit ex illo *Luciani* Somn. §. 6. *Duae mulieres prebensis manibus me ad se trahebant*, ἑκατέρα μάλα βιαίως. Quin ex Odyss. H, vs. 321. (modo lectio sana sit) eadem haec proprietas multo etiam clarius percipietur. E. S.]

Ἑκατὸν *centum*. Derivatur ab ἑκὰς Lat. *procul*. Inde ἑκατὸς, & neutrum ἑκατὸν, quasi dicas *remotissimum calculum* in *numerando* & inde eximie *centum*. [A stirpe κάω descendit κατὸς, & praemisso ε, ἑκατὸ. Conf. in ἕκαστος. A cognata ejus forma κάω videtur

 factum

factum κετὸς, &, inserto ν, κεντὸς, cujus neutrum est Lat. CENTUM. Conf. porro *Vossii* Etymol. in voce CENTO. E. S.]

Ἐκεῖνος Lat. *ille*. Proprie derivata vox est ab obsoleto ἐκὸς, quod non multum differt ab ἑκάς. Ejus Dativus est ἐκεῖ, valetque, in usu, *illic*, quasi dicas, in *remotiore* loco. [Nimirum ab ἴκω *venio* sive *cedo*, est ἐκος, *cessio*. unde Dativus ἐκεϊ, ἐκεῖ, quasi dicas *cessione*, hinc *illic* & *illuc*, Matth. III, 22. XXIV, 48. ubi confer. *Elsner.* & *Albert.* Obss. E. S.] Inde adjectivum ἐκεῖνος Latine dicitur *ille*, quasi dicas eum *qui illic est*, vel *qui remotior est*. Refertur, nempe, hoc pronomen, ut Lat. ILLE, ad *remotius* subjectum.

Ἔκηλος *eum* notat, qui *quietus* est, & nihil turbarum movet. Proprie est, quasi *sponte veniens*, *morigerus*, *mitis* &c. Ortum ab ἴκω *venio*.

Ἑκυρὸς *socer*, *mariti pater*. Ortum est ab obsoleto ἕκυς, cujus loco ἑκυς, vel, forma vicina, ἑκὸς peperit Lat. SOCER. Est autem ἕκυς, cum terminatione Laconica, pro ἕκος, quod haud dubie ab ἕκω. Ratio autem translati nominis ambigua. An ab *auxilio*, quorsum *mariti pater* venire *genero suo* dicatur? Hebraei certe *socerum* dixere חתן ab *amore*, & officiis, quae *genero* suo praestat. Conf. vocem sequentem ἑκών. E. S.]

Ἑκὼν *voluntarius* vel *volens*. Proprie Participium est verbi ἵκω Lat. *venio*. Est enim idem quod ἥκω, ἵκω &c. quae a verbis ἕω & ἴω oriuntur.

Ἐλαία Lat. *olea*, *oliva*. Videtur adjectivum, ortum

tum a nomine ἔλος vel ἕλος, quo eximie designatur *palus*: ut adeo ἕλαιος dici potuerit *paluſtris*. Quae tamen noſtri vocabuli translati ratio ſit, Botanici videant. [Graecum ἐλαία Lat. OLEA, OLEUM &c. eadem ex origine derivanda eſſe facile apparet. Uti autem יצהר *oleum* Hebraeis dicitur a צהר *ſplendere*, ita Graeci etiam & Latini *ſplendendi* notionem in his vocibus unice videntur attendiſſe. Conf. ἕλος, σέλας &c. infra in Ἑλένη. E. S.]

Ἐλάτη *abies*. Proprie dicitur quaſi *ducta in longum*. Eſt enim ab ἐλατός, quod a *tertia* Praeteriti perf. Paſſivi verbi ἐλάω, quod a ſimpliciori ἔλω, notante *huc illuc agitando volvendove moveo*, vel *vehementer agitando in longum produco*. Inde eximie ἐλάτη dicitur *ramus*, vel *arbor procera*, & ſpeciatim quidem *abies*, *germen palmae*, *haſta ex abiete* facta, ſimiliaque. Conf. Iliad. E, 560. & quae prolata ſunt in Animadv. ad Anal. *Lennep.* p. 269. E. S.]

Ἐλαύνω oritur ab ἐλάω, quod ab ἔλω, de quo modo dictum. Inde autem ἐλαύνω modo notat *agito*, modo *incito* vel *ſtimulo*, vel *equito*, vel *exagito*; praeterea *fatigo*, *vexo*, *verbero*, *expello*, & ſimilia: ac tandem etiam *duco*, ſeu *malleis agitando ductile opus facio*.

Ἔλαφος *cervus*. Proprie notat *agilis*: ortum, nempe, ab ἐλάφω, vel ἐλάπω, quod ab ἐλάω, Latine *ago*; de quo modo dictum. Inde eximie ἔλαφος ob *agilitatem* & *velocitatem* cervus appellatus. [Conf. *Bochart.* Hier. I, 3, 17. col. 883. E. S.]

Ἐλαφρὸς, *levis*, derivatum eſt ab ἔλαφος *agilis*, *ve-*

lox. Inde ad *levitatem* transfertur, &, ut Lat. *levis*, varia significat.

Ἐλαχὺ *parvus.* Proxime descendit ab ἐλάσσω, quod non, nisi forma, differt ab ἐλαύνω, Lat. *duco malleis*, vel *malleis ducendo attenuo, minuo.* Inde ἐλαχὺς pp. quasi *attenuatus*, atque hinc *parvus.*

Ἔλδομαι *cupio, appeto.* Proprie oritur ab ἕλω, significante inter alia *capio:* de quo ad verbum ἑλίσκω dicetur. Inde eximie ἔλδομαι *cupio* vel *appeto*, quod ipsum Lat. CUPIO proprie forma tantum differt a CAPIO. [Ἔλδομαι vi Media pp. notat *traho me*, vel *adimo*, id est *promoveo ad me* vel *tribuere mihi cupio, appeto.* Vide infra in Ἐλπὶς & conf. Iliad. Ψ, 122. Ε, 481. &c. E. S.]

[Ἐλεᾶς, sive Ἐλέας, nomen avis, quae & Ἐλεῖας dicitur. Videant historiae Naturalis studiosi.]

Ἔλεγος *lamentatio.* Videtur vox facta a *sono ejulantium.* Dicitur autem eximie *carmen elegiacum*, quod etiam ἐλεγεῖον vocatur. [De ἐλεγεῖον consule *Bentlej.* in Resp. ad *C. Boyl.* subnexa Phalar. Epist. p. 277. 278. Porro verbum ἐλέγω duci potuit ab ἐλέω, *vehementer commoveo*, unde *miseratio, commiseratio.* Quo pacto ἔλεγος nostrum pp. fuerit carmen *miserabile*, quemadmodum *Horatius*, hac ipsa voce usus, Odar. I, 33, 2. „ *miserabiles* decantare *elegos*" dixit. Vide in voce sequenti Ἐλέγχω, ubi haec plenius exponenda sunt. E. S.]

Ἐλέγχω videtur esse pro ἐλέγω, inserta ν, quod ab ἐλέσσω proxime oriri debuit: hoc autem forma tantum diversum est ab ἐλάσσω, & quidem

dem ortum ab ἰλέω, cujus vicinum ἰλάω & ἐλαύνω. Videtur autem nostrum ἐλέγχω, a notione *attenuandi*, translatum esse ad *ratiocinia*, quibus, *subtiliter* atque *tenuiter* argumentando, in aliquid *inquiratur*. Inde modo significat *demonstrare*, *arguere*, *coarguere*; modo *reprehendere*, *convincere*; modo *coërcere*, *aspernari*; modo *sciscitari accurate* & similia. [Ex mente Cel. *Lennepii* origo eadem hoc pacto foret, quae est in Hebr. חקר, observante *Schultensio* ad Prov. XVIII, 17. XXIII, 30. XXV, 27. Nescio tamen, an eadem proprietas verbi hic tenenda, quae in ipsa stirpe ἕλω, sive ἔλω, *trabo*, *protrabo*. Inde enim prono alveo fluunt ἐλέω, ἐλέγω, ἐλέγχω: ut ἐλέγχειν pp. sit *protrabere* in lucem, atque ita *arguere*. Conf. *Elsner.* ad Ephes. V, 13. *Abresch* ad Aeschyl. p. 493. & *Callimachi* Hymn. in Del. vs. 88. ubi tanta est propriae hujus notionis evidentia, ut magnus *Bentlejus* ibidem, pro ἐλέγχεις, legi jusserit ἐφέλκεις. Vide *Ernest.* ad h. l. Ceterum idem hoc ἐλέγχω, alia quadam metaphora, convenit cum Latino *raptare*, id est *contumeliose tractare*, & *conviciari*. E. S.]

Ἐλελεῦ *Eleleu!* pp. exclamatio est hominis *commiserantis*, vel *ejulantis*, facta a sono. [Τετρακυλλ-βοῦς *Toupius* ad Suidam P. I, 125. monendum legit Ἐλελελεῦ. Conf. *Aristophan.* Aves, vs. 363. E. S.]

Ἑλένη *Helena.* Proprie adjectivum est, & significat *splendidam*, neque differt, nisi forma, a voce σελήνη, qua eximie *luna* designatur. Oritur autem masculinum ἕλενος *splendidus* a nomine ἕλος, cujus foemini-

num ἕλη superest & *splendorem* significat: eique vicinum ἕλας peperit Graecum σέλας, quod itidem *splendorem* notat. Est autem omnium origo verbum ἕλω, de quo ad vocem ἕλη.

Ἔλεος *misericordia*. Sine dubio dicitur a *motu*, vel *commotione animi* ex *misericordia* profecta: ut dubium nullum sit, quin oriatur a verbo ἐλέω, *vehementer commoveo*, quod ab ἕλω, ut jam supra abunde dictum.

Ἐλεὸς *mensa coquinaria*. Eandem originem habet, quam vox antecedens; a qua accentu tantum distinguitur. Videtur autem significationem suam habere a *motu versatili*, quae vis, ut vidimus, verbo ἐλέω inest. [Conf. T. H. ad Lucian. T. I, p. 370. &, *Toup.* ad Anthippi Comici elegantissimos versiculos, Epist. Criticae, p. 126. E. S.]

Ἐλεύθερος *liber*. Proprie adjectivum est a nomine obsoleto ἐλεύθη, quod proximum derivatum est a verbo ἐλεύθω, cujus tempora quaedam adjunguntur verbo ἔρχομαι. Ipsum autem formatur ab ἐλεύω, quod ab ἐλάω, cujus stirps ἕλω. [Vide *Menagii* Amoen. Jur. Civ. p. 297. E. S.] Inde autem ἐλεύθω idem quod *versor*, *huc illuc me moveo*: unde ἐλεύθερος, opposite ad δοῦλον, seu *vinctum*, eximie *liberum* hominem notat.

Ἐλεφαίρω, *decipio*, oritur a simpliciori ἐλεφάρω, quod ab ἔλεφω, cui vicina forma est ἔλαχος, unde ortum ἐλαφερὸς, &, contracte, ἐλαφρὸς, Lat. *levis*, de quo supra. Eandem notionem sequitur nostrum ἐλεφαίρω, & proprie idem notat quasi dicas *tollendo* vel

vel *fublevando dolofe aufero*, vel potius, quod nos dicimus, *semand opligten*.

Ἐλέφας *Elephas*. Videtur nomen, una cum ipfo animali, ex Oriente in Graeciam translatum.

Ἕλη, *calor* e fole prodiens, idem eft atque ἕλας, quod ab ἕλω, *vehementer moveo* vel *duco in longum agitando*. Inde eximie ἕλη dictus videtur *tractus*, feu potius *columna* lucis *radiorum folarium*; unde porro propagata notio *fplendoris*.

Ἑλινύω *otior*. Oritur ab ἑλίνω, quod ab ἑλίω, Lat. *verfor*. Hoc enim non, nifi forma, differt ab ἐλάω, ἐλίω &c. Inde ἑλινύειν eximie notat *verfari otiofe*, *morari*, *cunctari*, *otiari*, & fimilia.

Ἕλινος *ramus*. Videtur ortum effe ab ἑλίω, quod idem fignificare potuit ac vicinum ἐλάω, unde vidimus ortum effe nomen ἐλάτη, inter alias fignificans *ramum oblongum*. Eadem igitur tranflationis ratio forte eft in noftro ἕλινος.

Ἕλκος *ulcus*. Quamquam oritur ab ἕλκω, *trabo*, dubia tamen videri poteft tranflationis ratio. Cum enim ἕλκω eximie transferatur ad *pondera*, vel *lances*, quae *gravitate* fua deorfum *vergunt*; non incommode quidem ad *ulcera* tranflatum videri poteft nomen noftrum, quod *dolores* fenfum *gravitatis* vel *gravedinis* afferunt. Mihi tamen verifimilior ratio videtur, ἕλκος dici, quafi *fulcum*, in carne latentem, ut notionem fuam habeat a *trabendo* in *longum*. Inde certe apud Graecos ὁλκὸς dicitur SULCUS, a quo proprie non differt, nifi forma & pronuntiatione Lat. ULCUS, &, praefixa litera *s* loco fpiritus, ut fieri folet, nomen

men SULCUS. [Tentemus paullo aliter. Ἕλκειν *trahere* dixerunt Graeci pro *distrahere*, *distrahendo lacerare*. Vide *Theocr*. Eidyll. I, 135. & *Salmasii* Exercit. Plin. p. 355. b. F. An inde ἕλκος *distractio*, atque adeo *laceratio* cutis? Conf. omnino Il. Δ, 190. cum vs. 139. 140. 217. porro Λ, 267. 847. &c. E. S.]

Ἕλκω *traho*. Est a stirpe ἕλω Lat. *moveo*, *agito*, *duco in longum*, unde *trahendi* notio, quae porro eam peperit, qua significat *gravitate deorsum inclinari*, & similia.

Ἕλλην *Hellen*, nomen filii Deucalionis: unde *Graecos* Ἕλληνας dictos volunt: quod tamen falsum. Nempe Ἕλλην derivatum est a nomine Ἕλλος, quod fuit proprium antiquo populo Graeciae, qui, post diluvium Deucalionaeum, sedes collocaverant in Thessalia. Iidem autem, praefixa litera σ, Σέλλοι dicebantur: atque inde deductum nomen Ἕλλην eidem populo proprium fuit; idque postea Graecis, in universum omnibus, est adsignatum. Nomen autem Ἕλλος, etsi valde incerta sit ejus ratio, verisimile tamen mihi videtur originem suam debere voci ἕλος, Latine *palus*, ut ita ἕλλοι sint, quasi, *in paludibus degentes*, quales alio nomine dicuntur ἕλειοι: neque ea ratio aliena a natura loci, quem antiquissimi SELLI, unde partim prognati sunt isti Graeci, olim incoluerunt.

Ἑλλός *hinnulus*. Quanquam ab ἕλος esse videatur, rationem tamen significationis mihi obscuram esse fateor: nisi forte eadem sit, quae vocis ἔλαφος, de qua

qua fupra. Utrumque certe primam ftirpem habet ἴλω *agito*. Multo minus pro certo fcio, unde idem ἰλλὸς *mutum* fignificaverit, quanquam non fine fpecie veri eft, quod quidam volunt, effe idem atque ἔλλοψ, quod repetunt a ftirpe λῶ, quae vicina verbo λάω, Lat. *loquor*. Inde enim compofitum, praefixa praepofitione ἐκ, &, litera κ, ut fieri folet, in λ mutata, ἐλλός. [Ab ἴλω *agito*, *moveo*, in primis *motu verfatili* (de quo vide in Ἑλικὸς) analogice defcendere potuit ἰλλω, & hinc ἰλλὸς pp. *qui movet fe*, vel *qui agiliter & in gyrum movetur*, in primis *hinnulus*: quae ipfa vox Latinis diminutiva eft ab HINNUS, hoc autem a Graeco ἴννος, (quod exftat apud *Hefych.* T. II, col. 49. & hinc allatum eft in Etymol. Voffiano): ἴννος vero, pro quo & ὕννος legitur, eft ab ἴνω, e ftirpe ἴω, quae cognata fuit alteri ἴω, unde ἴλω, ἴλλω, ἰλλός. Quod autem ἐλλὸς etiam *mutum* denotat, videant philologi, an a *motu* manuum fit, quo *muti* faepius figna dare & quafi *loqui* foleant: ut ex Lucae Evang. Cap. I, 22. de *Zacharia*, & ex communi vita, fatis conftat. Apud *Hefiodum*, in Scuto Herculis vs. 212. ἔλλοπας ἰχθῦς male reddi videtur *mutos pifces*. Conf. ibidem *Guietum*. E. S.]

Ἕλμινς, *lumbricus*, oritur ab ἴλω *volvo*, *agito*, & dici videtur ab *agilitate*, non diffimili ratione ac Lat. *lumbricus* a *lubricitate*.

Ἕλος *palus*. Ortum quidem eft ab ἴλω: mihi tamen non fatis certa videtur ratio fignificationis. [Fortaffe ea ducta eft ab *exhalando*. Verbum ἴλω haud dubie cognatum fuit alteri ἄλω. Vide ad vocem

cem 'Αλία, pag. 103. 104. & *Voss.* in Etymol. qui suspicatur, Latinum quoque PALUS praefixum P habere, ex digammate Aeolico ortum, quo pacto ab eadem stirpe orta vox foret. Cetera conf. *Salmas.* Exc. Plin. p. 224. a. F, & *Hemst.* ad Aristoph. Plut. p. 55. 56. E. S.]

'Ελπὶς *spes.* Proxime oritur ab ἔλπω, quod est *sperare facio:* hoc autem ortum ab ἕλω, unde supra vidimus ἐλδομαι *cupiendi* sensu, non valde dissimili ratione, translatum. [Conf. p. 264.] Videtur autem nostrum transferri ad *spem* rei *futurae*, quam *cupias*, & ad te *movere* ac *cupere* desideres. [Nisi forte ἔλπω pp. idem sit quod ἑλκύω *trabo*, permutatis literis κ & π, ut alibi saepe literas has, inter pronunciandum, permutari sentimus. Hoc pacto ἐλπὶς pp. fuerit *protractio lenta* spei, quod ipsum nomen Lat. SPES quoque est a σπίω, cognato alteri σπάω *trabo.* Eleganter Odyss. Ν, 380. πάντας μὲν 'ἔ ἔλπει *omnibus quidem* procis *spem dat* Penelope, (pp. *omnes quidem protrabit*) *mens autem ei versat alia.* Cf. de hoc loco *Jensii* Lection. Lucian. p. 108. Hinc etiam ἔλπομαι pp. *duco mihi rem*, id est *meditando subigo, autumo.* Conf. Iliad. Η, 353. Ο, 701. *Hesiod.* Εργ. vs. 273. Porro hinc apparet, qua ansa etiam ἐλπὶς pro *metu* & ἐλπίζειν pro *metuere*, quin & pro simplici *opinatione*, ut Lat. *spes* & *sperare*, poni potuerint. *Protractio* enim *animi*, & *protrabere*, hoc pacto aeque de *lenta meditatione & metu*, quam de *lenta exspectatione*, usurpaverunt. Vide exempla apud *Euripid.* in Orest. vs. 857. Suppl. vs. 790. Jon. vs. 348. Helen. vs. 1539.

1539. *Aristoph.* Av. vs. 957. *Salmas.* Exc. Plin. p. 826. b. E. S.]

[Ἐλύω, vel ἐλύω *involvo.* Est ab ἕλω *traho*, protraho, contraho. Unde ἐλυσθεὶς pp. *contractus* Belgice *in een getrokken* atque ita *provolutus*, *convolutus.* Conf. omnino Iliad. Ω, 510. Odyss. Ι, 433. E. S.]

[Ἕλω sive ἴλω, cognata stirps est alteri ἀλῶ, sive ἄλω: de qua vide supra suo loco. Grammatici formas, de verbo hoc nostro residuas, subjunxerunt alteri verbo αἱρέω, orto e stirpe ἄρω, atque catenus adfini nostrae stirpi ἕλω sive ἄλω, quatenus, nimirum, literae λ & ρ saepissime inter se permutari solent. Ab ἕλω igitur est *Aoristus* secundus, sive potius *Praeteritum Imperfectum*, εἷλον pro ἕελον &c. Notio *occidendi*, huic verbo tributa, videtur esse ab ea *volvendi*, *provolvendi*, atque *e medio removendi.* Conf. Iliad. Ε, 273. Λ, 489. &c. Porro ἐελμένος *conclusus* Il. Ν, 524. pp. est *convolutus*, atque adeo *contractus* sive *attractus*, quod ibidem sequenti versu 525. ἐεργόμενος dicitur, a stirpe ἔρω (unde ἔργω, εἴργω) cognata nostro ἕλω. De origine autem verborum ἕλω, ἴλω, εἴλω ceterisque vide in primis T. H. apud cel. *Ruhnken.* ad Timaei Lexic. p. 52. 53. & *Valck.* in Adnotat. ad Theocr. Adoniaz. p. 247. 248. Adde etiam *Burgess.* in Indice, ad *Dawesii* Miscell. voce Ἕλσαι. E. S.]

Ἕλωρ *captura* ortum est ab ἕλω *capio*, [pp. *attraho.* „ Saepe reperitur", inquit *Scapula*, „ ἕλωρ καὶ κύρμα γίνεσθαι." Conf. omnino Hebr. סחב *trahere*, *attrahere*,

bere, de canibus interfectorum cadavera *raptantibus* Jer. XV, 3. L. S.]

'Εμέω *vomo*. Proxime oritur ab ἴμω, quod vicinum & cognatum est verbo ἄμω, de quo dictum supra sub litera A [in 'Αμάω p. 120. seqq.] Superest autem Graecum 'Εμῶ, in lingua Latina, quemadmodum etiam Graecum [ἀμῶ pro ἀμάω ex] ἄμω. Ab EMO autem compositum est *eximo*. Et proprie quidem ἴμω significat *attrahendo*, atque sic *ducendo*, *congerere in unum*, ut facile patet ex iis, quae de verbo ἄμω sunt dicta. Inde translatum nostrum ἐμέω ad notionem *vomendi*. [Hoc ipsum Latinorum VOMO quum sit repetendum ex Aeolico Fέμω, cum praemisso digammate, ut alibi saepissime: manifestum satis est, stirpem ejus esse ἔμω, adeoque cognatum esse alteri ἔμω, unde ἐμέω. Ceterum ex *sono vomentium* verba haec ἔμω & ὄγω ficta putem. Latinorum autem *emo*, *emere* (cognatum alteri *amo*) pp. videtur esse *complecti* sive *comprehendere*, *manu*, & hinc per metonymiam pretio sibi *rem comparare*: cui conjecturae favet, quod apud *Festum* habetur, Lat. EMERE olim denotasse *accipere*. E. S.]

'Εμπάζομαι, *curo*, oritur a simpliciori ἐμπάω, quod idem atque ἐπάω, cui vicinum ἐπάω, quod significatione sua non multum differt a stirpe verbi nostri ἕπω, unde Medium ἕπομαι. Uti autem verbum ἕπω, in composito διέπειν, transiit ad significandum *administrare* vel *curare*: sic nostrum ἐμπάζομαι *curandi* notionem accepit.

'Εμπας

Ἔμπας sive ἔμπης, *tamen*. Sine dubio est pro ἔπας, inserto ν. Videtur esse idem fere quod ἄπας, de quo alibi dictum. Ratio autem significationis non valde perspicua. [Nisi forte ἔμπας sit dictum pro ἔμπασι, hoc autem pro ἐν πᾶσι, pp. *in omnibus*, ut Belgae dicimus *over het geheel*. Haec certe significatio aptissima videtur locis Iliad. Λ, 562. Β, 297. Η, 196. &c. *Hesiod.* Ἔργ. vs. 143. Vide etiam *Clark.* ad Iliad. Ξ, 174. Od. Ε, 205. E. S.]

Ἐμπὶς *culex*. Est quidem forte pro ἐπὶς· ratio tamen significationis mihi obscura. [Notat haec vox pp. *culices palustres*, qui ab ἕπεσθαι i. e. *sequendo* nomen videntur habere, quod *navigia* sequi soleant. Vide plura in *Bochart.* Hieroz. P. II, p. 565. 566. & Appendice Thes. *H. Stephani*; collatis iis quae observavit cel. auctor ad vocem Ἔμπουσα. E. S.]

Ἔμπουσα *Empusa*, spectri genus. Proprie foem. participium est, inserto ν, pro ἔπουσα, quod a verbo ἕπω, unde ἕπομαι *sequor*. Ἔμπουσα itaque est spectrum ejusmodi, quod usque *insequi* aliquem videatur. [Conf. tamen *Hesychius* in voce, & ibidem notae. E. S.]

Ἓν *unum*. Videtur pp. nihil aliud esse, quam neutrum masculini εἷς, quod Participium [Aeolicum est] antiqui verbi *sum*, cujus loco εἰμὶ & ἔω magis nota sunt. [Pro ἓν poetae frequentant pleniorem formam ἑνὶ, quod pp. videtur esse *Dativus* vel *Ablativus* Singularis, a Nominativo ἕνις, ut ἀντὶ, ab ἀντὶς, περὶ a περὶς &c. Ἕνις autem ab ἕνω, e stirpe ἕω *mitto*, *immitto*: ut ἱνὶς, &, hujus loco contractius, ἱς, pp.

valeant *immissione*, *insertione*. Ceterum pro ἐν poëtae etiam pinguius nonnihil pronuntiarunt ἐνὶ & εἰν. E. S.]

Ἐναίρω *occido*, *interficio*. Haud dubie compositum est ex ἐν & αἴρω *tollo*: de quo dictum est suo loco. [Itaque ἐναίρω proxime respondebit Belgico nostro: *aanrijgen*, *aan de spies of degen rijgen*. Vide Iliad. Ν, 338. Υ, 97. Φ, 480. E. S.]

Ἐναργὴς *clarus*. Compositum est ex ἐν & ἀργὴς, quod ab ἀργὸς *splendidus*: de quo suo loco. [Quemadmodum ἐναισὴς, ἐναυδὴς, ἐναὴς, ἐναγὴς composita sunt, ex praepos. ἐν, & vocibus αἶσα, -αὐδὴ, -ἀὴρ (pro quo in usu est ἀὴρ) & ἄγη, sic ἐναργὴς, eadem analogia, conflatum ex praepos. ἐν, & obsoleto ἀργὴ *splendor*: ut proprie notet eum, *qui in splendore suo est*, vel *conspicitur*, adeoque *lucidum*, *splendidum*, *clarum*, *evidentem*. Vide loca Iliad. Υ, 131. Od. Γ, 420. Δ, 841. Η, 201. Π, 161. E. S.]

Ἔνδιος *meridianus*. Vox composita ex ἐν & δῖος, quorum hoc eximie notat *coelum splendidum lucidumque*. Est enim proximum derivatum a δίω, quod, neque ac vicinum δάω, significare potuit *uro*, *luceo*. Inde autem ortum non tantum nostrum δῖος, sed Latinorum quoque vocabula DIUS & DIES, quorum prius notum est in formula *sub* DIO *versari*, & similibus. Quando autem ἔνδιον notat generatim i. q. διατριβὴν; sive *diversorium*, oritur quidem etiam a δίω; sed alia notione; ea, nempe, quae verbo vicino δύω, Lat. *subeo*, in primis adhaesit. [Nempe, uti a μέσον, *medium*, est ἔμμεσος; a μέτρον, *metrum*, ἔμμετρος; a πέδον, *solum*,

solum, ἔμπεδος; a δῆλος, *manifestus*, ἔνδηλος; a δῆμος, *populus*, ἔνδημος: sic a δῖον, vel δῖος, est ἔνδιος, ια, ιον, Δῖος autem (pro διῖος, ut observat *Vossius* in Etymologico, voce DIUS) pp. notat *a Jove oriundus*, sive *ad Jovem pertinens*. Porro, quum a Jove *lux* omnis repeteretur (unde *Hesychius* laudavit Διὸς αὐγὰς, id est ἡμέρας) hinc ἔνδιος dixerunt pro *in luce*, vel *sub coelo*, *agens*, & in primis *meridianus*. Ceterum, quod ἔνδιον, neutro genere, dicatur *diversorium*, id non universe videtur accipiendum de *quovis diversorio* „ quod aliquis *subeat*", sed de *mansione subdiali*. Vide omnino *Eustath.* p. 1165: 34. 1505: 13. 15. Per ellipsin igitur in voce ἔνδιον subaudiendum videtur nomen substantivum οἴκημα, vel simile. E. S.]

Ἔνδον *intus*. Est quasi a masculino ἔνδος, quod ortum est ab ἐν, de quo suo loco dictum. Est autem ἔνδον adverbialiter positum, ut ἐν naturam Praepositionis habent, significantis *in*. Ipsum ENDO Latinum [pro ἔνδοι, *antiquo casu Dativo*] idem plane est, quod nostrum ἔνδον, [pp. cas. Accusativus] &, in antiqua lingua Latina, in compositis idem quoque valuit, quod postea IN: ut in *endoperator*, [*endopediri*, *endogredi*, *endovolans*, *endocoeptus*] quod postea *imperator*, [*impediri*, *ingredi*, *involans*, *inceptus*]. Simplex autem *endo* superest quoque apud veteres in phrasibus *endo coelo*, *endo foro*, *endo statu* cet. Pronunciatum etiam INDU, quod idem plane est. Integrum vero *indu* remansit in vocibus Latinis *industria*, & *induciae*: quin & pro *indu* dixerunt *indi*, in

voce *indigena*. Vide omnino *Vossium* in Etymol. & *Forcellinum* in Lexico. E. S.]

Ἐνδυκέως redditur *promte*. Videtur proprie esse, quasi dicas *penitus*: ab antiquo ἐνδυκὴς, quod ab ἐνδύω, *induo*, *penetro*, *ineo*.

Ἐνδυο *celeriter*. Videtur esse compositum ex Praepositione ἐν, & δύο Lat. *duo* [ut pp. idem sit ac nostrum *tusschen beide in*, *ter loops*. E. S.]

Ἕνεκα videtur proprie esse nomen Plurale, a Singul. obsoleto ἔνεκος, quod ortum ab ἐνέκω, forma vicina verborum ἐνέκω & ἐνέγκω, cujus tempora quaedam tribuuntur verbo φέρω. Significant autem haec proprie *gesto*, &, latius, *fero*. Quando igitur dicitur ἕνεκά τινος, *alicujus* rei *caussa*, vel *gratia* (ut usurpari vox solet) pp. idem fere valet, quasi dicas, *latione*, vel *relatione alicujus* rei. [Vide *Eustath.* col. 1040. 43. E. S.]

Ἔνθα *hic*. Compositum est ex ἐν, de quo supra, & particula θα, cujus natura alibi explicabitur.

Ἐνιαυτὸς *annus*. Proprie videtur esse, quasi dicas χρόνος ἐνιαυτὸς *tempus anniversarium*. Id autem compositum forte ab ἔνος Lat. ANNUS, de quo mox: nisi malis a Praepositione ἐν primam hanc partem repetere. Posteriorem autem partem αυτὸς male repetunt plerique ab αὐτὸς: est enim haud dubie a verbo ἰαύω *commoror*, *tersor*; de quo suo loco. Inde facile apparet, quemadmodum ἐνιαυτὸς eximie significare potuerit *anniversarium tempus*. [Nescio tamen, an verior sit *Platonis* sententia, in Cratylo, p. 410, ἐνιαυτὸν compositam

tam vocem esse censentis ex ἐν, pro ἕν, & pronomine αὐτός, quod, nimirum, *in se* quasi *redeat*: ut Latini *annum vertentem* dixerunt. E. S.]

Ἔνιοι *aliqui*. Oritur ab ἕν: unde ἔνιοι dicuntur, quasi dicas, *uni plures*, [ut Belgice *eenigen*. E. S.]

Ἐννέα, *novem*, est quasi a Singulari ἐννέος: hoc autem idem quod ἔνος, &, forma diversum, ἔνατον. Oriuntur autem ab ἔνος: quo nomine designatur eximie *ultimus* terminus in aliqua periodo: de qua voce mox dicetur. Inde ἔνιος *pertinens ad ultimum istum terminum*, atque inde eximie ad numerum *novenarium* transfertur, qui proximus est ab ultimo *termino*, ad quem perveniatur in numerando, id est, *decem*. [Conf. de ἐννέα *Bochart*. Hieroz. P. II, p. 637, 10. & in *Indice*. E. S.]

Ἔνος. Vicina haud dubie sunt ἔνος, ἔνεος, ANUS, & ANNUS: & quidem orta ab ἄνω, & ἔνω; quorum prius jam supra expositum. Vide in primis ad voces Ἀνά & Ἄνω. Conveniunt autem, ratione significationis, fere nostra vocabula cum ea notione vocis, qua refertur ad id quod *retro* est, sive sit *tempus*, sive ratione *loci* dicatur. Et quidem, ratione LOCI, Latinum ANUS, ani, dicitur, qui alio nomine *podex* vocatur; ratione TEMPORIS, autem ANUS, *anus*, & Graecum ἔνος, nec non ἔνεος, quasi, dicit, quod ratione *temporis* retro est, *tempus praeteritum*, *vetus*: atque inde eximie ANUS, *anûs*, dicitur mulier *annosa*, quae a nomine *vetus* etiam diminutive *vetula* audit. Inde porro ad certam temporis *periodum* relatae sunt hae voces. Qui, nempe, praeterit, ANNUS dici-

tur, tempus exactum *annuum*, quod etiam Graece ἔτος aliquando designatur. Eximie tamen ἕνος, sive ejus foemininum ἕνα vel ἕνη (Latine *vetus*, vel *praeterita*, seu *quae retro est*) dicitur *ultima* mensis, vel *lunae decrescentis dies*: quae sic quasi, *vetus* dicitur, quod eam sequitur νέα *nova*, quomodo eximie dicitur *prima* dies novilunii. [Vide in Ἕνω, infra pag. 279. & conf. *Valcken.* in Animadverf. ad Ammonium, p. 196. 197. E. S.]

Ἔντεα pp. nomen Plurale est, & quidem, ut videtur, a Singulari obsoleto ἔντος, quod ortum a verbo ἔνω, cujus simplicissima stirps ἕω. Videntur autem ἔντεα dici, quasi, quibus *inditur* corpus, atque ita *tegitur*: unde eximie hoc nomine dicuntur *arma* Cognationem vox nostra habet cum Particula ἐν, & similibus. [Non *quaevis arma*, sed *clypeum*, *galeam*, *loricam*, *ocreas*, ἐντῆ, sive ἔντεα, dici, *Suidas* & *Athenaeus* (a cl. *Kustero* laudatus) docent. Vide quoque *D'Arnaud* Animadv. Crit. p. 90. 91. & infra in stirpe Ἕνω, unde verisimile videri possit, ἔντεα pp. notare *rotunda*, sive *orbicularia* arma. E. S.]

Ἐντός *intus*. Et hoc quoque est ab ἕνω, quod cognationem habet cum ἕω, unde ortum ἐν, & similia.

Ἐνυώ, *Bellona*, haud dubie oritur ab ἐνύω, quod forma tantum differt ab ἀνύω (cui verbo inter alias *destruendi* notio tribuitur) orto a verbo ἄνω: ut supra jam observatum. Ab ejus vicino ἕνω est nostrum Ἐνύω. Inde igitur Ἐνυώ aptum nomen deae belli,

quae

quae omnia *destruat* & *vastet*, Latinisque *Bellona* dicitur.

[Ἔνω stirps deperdita; propagata forsan ab ἕω. Proprie videtur notasse idem quod ἄνω, ἥνω, &c. hoc est *niti versus superiora*, adeoque *vim exserere*. A notione autem *nitendi versus superiora* est alia notio *agilitatis*, & *celeritatis*, quae in derivatis horum verborum est conspicua: & in Latinorum quoque VENIO (cum Digammate Aeolico) pro ENIO clare deprehenditur. Porro a *nitendo versus superiora* est etiam significatio *rotunditatis* & *circuli*, in diminutivo Lat. ANNULUS ab ANNUS, quae vox pp. *circum orbemve* videtur notasse; ut Latinis ANNUS, Graecisque ἔνος &c. quasi *orbis* dierum (Hebraeis item שָׁנָה, & שָׁנָה, pp. *vertens*, *convertens*, a שנה *vertit*, *convertit*, *rediit in se*) dicti videantur. Quod autem ANUS (in Genitivo *anus* pro *anuis*) Latine *vetulam* notat, SENEMque in masc. gen. vocant, idem hoc fortasse est repetendum a notione *rotunditatis* vel *incurvati* dorsi, uti & nos vulgo *aetate*, vel *annis*, *incurvos* dicimus: podicem vero item *anum* a *rotunditate* vocari satis manifestum est. Confer cum his, quae dedit *Guijetus* ad *Hesych.* Albert. voce Ἔνος, id est, ἐνιαυτὸς τῇ ἡλικίᾳ, Tom. I, col. 1639. E. S.]

Ἕξ, SEX, haud dubie oritur ab ἔχω: caussa tamen significationis nondum mihi aperta. [Ab ἕξ *sex* est ἕκτος *sextus*; uti ab ἐκ, sive ἐξ *ex*, est ἐκτὸς *extra*. Jam vero, quum dixerunt ἐξ pro ἐκ, contracto ex ἑκὰς, verisimile est, pariter ἕξ dictum fuisse pro ἐκ, ex ἑκὼς, ab ἕκω *cedo*, *accedo*: unde porro conjicere ali-

quis possit, numerum *sexenarium* nomen fortitum fuisse ab *accessione* ad τὸ *quinque*. Eo enim numero absolvitur *digitorum* numerus in manu humana (quibus *quinque* digitis in *computando* primi mortales videntur usi) ut ἓξ fortasse dictus fuerit, quasi numerus *accedens* ad *quinarium*. Sed talia, omnibus in linguis, adeo incerta sunt, ut vix sperare certi aliquid ex tenebris his liceat. E. S.]

Ἑξῆς *Deinde*, vel *ordine*. Proprie Genitivus est foeminini generis a masculino ἑξός, quod oritur a verbo ἔχεσθαι *adhaerere*, vel *ordine sequi*. Hoc autem Medium est verbi ἔχω, de quo suo loco. —— Alio loco cel. *Lennepius*: „ Ab ἔχω *habeo*, *contineo*, Medium ἔχεσθαι specialtim in usu valet *adhaerere*, & quasi *contiguum esse*. Ita cum Genitivo construit *Plato*, in Theage, ἐχόμενός σου καὶ ἁπτόμενος *adhaerens tibi*, & quasi, *nexu quodam conjunctus*. Ab ἔχεσθαι fit ἑξός, cujus foemin. ἑξῆ, unde Genitivus ἑξῆς, per ellipsim Praepositionis κατὰ, pp. est *continua serie*, *cohaerenter*. [Conf. omnino *L. Bos*, Ellips. Graec. p. 440. 441. E. S.]

Ἑορτὴ foemininum est ab ἑορτὸς, quod oritur ab ὄρω *excito*, *concito*: unde ἑορτὴ scilic. ἡμέρα, *dies* dicitur *magna frequentia hominum in unum concitatorum celebratus*, vel *celebrandus*, adeoque *dies festus*: unde ipsum *festum* quoque dicitur, ac praeterea *ferias* notat. [Confer. Analog. Graec, pag. 152.]

['Επάμονες, *ordinis honestioris famuli* (de qua voce *Valcken*. in Animadv. ad Ammon. p. 100.) Haud dubie a *sequendo*, ἕπεσθαι, nomen acceperunt. E. S.]

Ἐπεὶ

Ἐπεὶ *postquam.* Parum differt a Praepositione ἐπὶ, & communem stirpem habet verbum ἕπω, vel ἕπεσθαι *sequi.* Inde ἐπεὶ vel Particula est *temporis consequentis*, & notat *ex quo*, *postquam*, vel *caussae consequentis* & notat, *quoniam.* [Clar. *Hogeveen*, Doctr. Partic. Cap. XVI. Sect. XII. p. 396. conflatam esse voculam censet ex ἐπὶ & εἰ. At, quod pace viri Graece eruditissimi dixerim, ἐπὶ & ἐπεὶ, ex origine sua, haud magis videntur diversa fuisse, quam ὄφι & ὄφει, atque adeo *unum* vocis *casum* (*Dativum*, videlicet, aut *Ablativum*) olim constituisse. Rectissime igitur *Hogevenius*, p. 400. „ id agere" se dicit, „ ut probet τὸ ἐπεὶ CONSEQUENTIAM notare." Inspice jam loca Iliad. Α, 57. 153. 274. cet. & vide num dubitare possis nostrum ἐπεὶ, ab ἕπω pp. *consecutio*, vel *consequentia*, descendisse? Vide etiam in Ἐπὶ, ubi plura. E. S.]

Ἐπείγω *urgeo*, *impello.* Videtur compositum esse ex ἐπὶ, & εἴγω, quod ab ἔγω, quocum convenit ἄγω, de quo verbo abunde dictum est supra. Notionem inde propriam habet *persequendi* & *urguendi fugientem*, unde nata ea *impellendi*, &, significatione neutra, *festinandi.*

Ἐπηρεάζω *incommodo afficio.* Haud dubie compositum est ex ἐπὶ, & ἠρεάζω, quod haud scio, an pertineat ad ἐρέω, unde oritur ἐρεθίζω, & similia: de quibus postea dicetur. Tum autem ἐπηρεάζω pp. valet *graviter incumbere*, *urguere*, *agitare:* unde ad quamcumque *molestiam* & *injuriam*, quae tam *verbis*, quam *re*

fiat, verbum videtur translatum. [Vide *H. Stephani* Thes. Appendic. in voce nostra, & altera 'Επήρεια. Et *Elsner.* ad Matth. V, 44. E. S.]

'Επί notionem primam habet a *versando*, & *sequendo:* de qua videndum ad verbum ἕπω, unde oritur. Inde autem varios usus habet haec Praepositio: quorum plerique e Lexicis cognosci possunt. ['Επί, & ἔπι, de quo supra p. 279. proprie sunt casus Dativi a Nominativo obsoleto ἐπὶς pp. *nexus*, *ordo:* ut ab ὄφις in Dativo est ὄφι & ὄφει. Itaque nostrum 'Επί pp. notat *nexu*, vel *additione*, *adjunctione*, vel *sequela*, *inductione* &c. Sentiri propria vis poterit ex illis *Hesiodi* Εργ. vs. 644. κέρδος ἐπὶ κέρδει. Et *Homeri* Iliad. Θ, 260—265. Odyss. Μ, 209. ubi haerent interpretes. Vide *Clark.* Conf. & Lucae Evang. V, 36. Matth. IX, 16. & *Valcken.* Diatr. in Eurip. Dram. p. 289. Denique ἐπὶ pp. *additione* pro *insuper* absolute poni potuit, ut idem sit, atque ἔπι. Vid. *Eurip.* Orest. vs. 206. Stirps est ἕπω *necto:* unde ἕπομαι pp. *necto*, *adnecto*, vel *adjungo me*, id est SEQUOR. E. S.]

'Επίβδα forte natum est ab ἐπιδὰς, cujus Vocativus ἐπιδὰ (ut in similibus fieri solet) Nominativi naturam acceperit. B autem interposita videtur, ut in multis vocabulis fit. Porro illud ἐπιδὰς a simpliciori forma ἐπὶς, vel simili, ortum originem habet verbum ἕπω, vel ἕπομαι *sequor:* atque inde eximie *dies*, qui *sequitur* festum aliquod, ἐπίβδα dicitur, ut abunde docet *Meursius*, in *Graecia Feriata*, ubi de festo agit, quod dicitur 'Απατούρια.

'Επικω-

Ἐπίκουρος auxiliator. Compositum est ex ἐπὶ, & κοῦρος, quod pp. Jonicum est pro κόρος, de quo nomine suo loco dicetur. Hic autem in primis spectanda est *curandi* notio, quae verbo κορέω, inter alias, tribuitur. Imo ipsum Latinum CURA nihil aliud est, quam Graecum κόρα, foemininum masculini κόρος: unde ἐπίκουρος is est, qui alteri *opera* sua & *cura* adest, adeoque *auxiliator*.

Ἐπιπολῆς Adverbialiter ponitur pro *in summitate*, *in superficie*. Proprie voces duae sunt, nempe ἐπὶ πολῆς, quod posterius Genitivus est nominis πολή, *superficies*, in qua quis *versatur*. Ortum, nempe, est a πέλομαι *versor*, ab Activo πέλω, de quo suo loco. [Vide *T. Hemst.* ad Aristoph. Plut. p. 478. E. S.]

Ἐπιτηδὴς *idoneus*, *aptus*. Vox composita est ex ἐπὶ, & τήδης, quod pro τάδης: hoc autem a τάζω, cujus verbi potestas eadem est quae vicini τείνω *tendo*. Utriusque, nempe, stirps communis est τάω, vel τέω. Inde ἐπιτηδὴς pp. valet, qui *attendi* vel *intendi* in aliquid *potest*, atque inde idem fere valet quod Latinum *aptus*.

Ἑπτὰ SEPTEM. Haud dubie Pluralis est a Singul. ἑπτὸς, quasi dicas *aptus*. Est enim ἑπτὸς ab ἕπω cognato verbi ἅπω, unde Latinum APTUS. Quare autem sic numerum *septenarium* vocaverint non satis perspicio: nisi in caussa fuerit notio *perfectionis*, quam isti numero attribuerunt veteres.

Ἕπω cognatum verbum est stirpis ἅπω, & Latini antiqui APIO. De verbo ἅπω dictum supra. Eadem propria potestas verbo nostro tribuenda est. A notione

tione autem *aptandi*, quae in primis verbo nostro convenit, sive *apte jungendi*, verbum εἴρω notionem quoque accepit *dicendi*. Medium vero εἴρομαι, pp. notans *memet adjungo* vel *memet secundum* aliquem *agito*, exinde *sequendi* virtutem accepit.

Ἔρα *terra*. Ortum est ab ἔρω, quod vicinum verbi ἄρω (de quo jam supra dictum) notionem habet *movendo adaptandi, agglutinandi, attrahendi*; & similes. Inde autem nostrum ἔρα videtur tribui *terrae*, quasi dicas *molem firmiter compactam* & *nexam*. Ita certe differre videtur a γῆ (de quo supra in voce γαῖα) *terram late patentem* designante. [Ἔρα, teste *Hesychio*, est γῆ καλή, γῆ πεδινή *terra bona*, *terra amoena*. Videtur proprie notare *terram sativam*, sive *consitam*: stirps autem esse ἔρω, Latine SERO, *sevi*, *satum*, *serere*. Vide omnino loca *Homeri* Il. Σ, 550—557. & *Hesiodi* Ἐργ. 420. 421. E. S.]

Ἔρανος *collectitia coena*. Vox derivata est ab ἔρος, quod idem atque ἔρως *amor*. Inde ἐρανὸς pp. notat *ad amicitiam pertinens*: atque hinc eximie *coena collectitia* sic dicitur. [Conf. *Plato* de Legg. L. XI, 915. *Gatakeri* Advers. Posth. col. 855. 856. *Salmas.* de Usur. p. 50—59. & *Barnes.* ad Euripid. Helen. vs. 391. E. S.]

Ἐράω *amo*. Oritur ab ἔρος *amor*, qui sic dicitur a *nectendo*, *attrahendo*, *agglutinandove*. Stirps ἔρω, de qua postea dicetur. [Ceterum confer huc omnino *T. Hemst.* ad Aristoph. Plut. p. 217. 218. E. S.]

Ἔργον *opus*. Haud dubie oritur ab ἔρω, cujus notiones diversae huic nostro verbo significationem prae-

praebere potuerunt. In primis autem videtur ea repetenda a *nectendo*, *aptando*, similive. Inde etiam facile patet, quemadmodum opus *terrae colendae* & *arandae* nomine ἔργον antiquitus fuerit designatum. Nempe ἄρω, unde Graecum ἀρόω & Latin. ARO [pro φέρω] pp. nihil aliud sunt, quam nostrum ἔρω unde ἔργον, [forte pro ἔαργον, uti ἴδιον pro ἴδανον.] Ut autem Lat. ARARE, & Graec. ἀρῶν propria sunt in *agricultura*, simili ratione ἔργον ibidem sedem collocavit. Ita, apud Homerum, ἔργα βοῶν *boum labores* de *agricultura* dicuntur. [Vide in primis Od. Ξ, 222. Σ, 365.] Ab eodem nomine compositum αὐτουργὸς, ex αὐτὸς & ἔργον, eum speciatim designavit qui *ipse terram coleret*: ut antiquissimi homines solebant. [Conf. *Lenn.* ad Phal. Ep. XXII. *Salmas.* Exerc. Plinian. p. 262. b. C. 416. a. de Usur. p. 299. de Foen. Trapezit. p. 488. *Elsner.* ad 2 Tim. II, 15. E. S.] Patet tamen vox ἔργον in usu latissime & quodcumque *opus* denotat: quemadmodum ἐργάζεσθαι τὴν γῆν pp. notat *terram colere*; unde, translato verbo, etiam ἐργάζεσθαι τὴν θάλασσαν, pro *navigare* dicitur [uti & Belgae dicunt *de zee ploegen*, *de zee bouwen*. Vide viros doctos laud. *Wolfio* ad Apoc. XVIII, 17. E. S.]

Ἐρέβινθος. *Cicer, leguminis genus.* [De hoc videant Botanici.]

Ἔρεβος *Erebus, orcus.* Haud dubie oritur ab ἐρέω, quod ab ἔρω. Inde ἐρύω & ἐρέω notionem *trahendi* primum acceperunt, ac porro eam *extrahendi*, *evacuandi*, *manendi*, & similes. [Vide *Salmas.* Exc. Plin. p.

306.

306. b. F. ad Jus Atticum & Romanum. Cap. II. *Gatakeri* Opp. Posth. col. 855. 856. E. S.]. Inde ἔρεβος, scilicet τόπος, vel simile, dicitur proprie *vorago immensa, inanis & vacua*: & quidem eximie *vacua* luce, unde sic *orcus*, vel etiam *tenebrae infernales* dicuntur. [Hac ex etymologia eluceret, vocem ἔρεβος origine sua fere convenire cum altera ἔρημος, sive, uti olim scribebatur, ἔρεμος; literis *labialibus* μ & β, ut saepe alias, in pronuntiatione, permutatis. Sed verisimilior est *Bocharti* sententia de hac voce Geograph. Sacr. L. II, Cap. II. col. 705. 706. quocum confer. quae *Salmas.* Hellenist. p. 372. habet de Ἔρεβος. E. S.]

Ἐρέθω proxime oritur ab ἐρύω, & hoc ab ἔρω. Habet autem nostrum ἐρέθω in primis notionem suam a *vehementi motu*, quo quid *agitetur*, sive *trahendo* sive *attingendo*, sive alia ratione: atque inde in usu significat *irritare*, *lacessere*.

Ἐρείδω. Et hoc stirpem habet ἐρύω & ἔρω. Recte autem Grammatici propriam hujus verbi potestatem ponunt in *contentione vehementi*, qua aliquid fiat. [Conf. omnino *Aristophan.* in Pace, vs. 31. Eccles. vs. 612. Thesmoph. vs. 495. E. S.] Inde, nempe, notiones huic verbo adsignatae *figendi*, *firmandi*, *nitendi*, & similes.

Ἐρείκω *frango*. Proprie videtur esse, quasi, *trahendo*, *distrahendove frango*. Oritur certe ab ἐρύω, & hoc ab ἔρω, de quibus jam dictum aliquoties. Habet autem ἐρείκω quandam cognationem cum verbis ῥήκειν, ῥήγνυμι, & similibus. [Conf. *Person.* ad

Z 3 Moerid.

Moerid. Atticist. p. 194. in Ἐρείπω. E. S.]

Ἐρείπω *everto*. Et hoc quoque ortum ab ἐρέω, quod ab ἔρω; quorum verborum notionem, quae hic in primis spectanda est, vidimus ad verbum ἐρείδω. Inde nostrum ἐρείπω eximie notat *uno* quasi *impetu corruere facio*, & *labi*, vel etiam, neutro sensu, *corruo*, *labor*. [Vide ad Phalar. Epist. p. 18. 19.] Componi autem hoc verbum debet cum vicino ῥίπτω, vel ῥίπω, unde nomen ῥιπὴ *impetus*. Nimirum verba, quae non nisi vocali ab *initio*, aut *addita*, aut *omissa* differunt, proprie sunt *ejusdem*, aut saltem *cognatae*, *originis*. Sic autem ἐρείπω & ῥίπτω in origine conveniunt, quemadmodum supra vidimus ἐρύκω, & ῥύκω, & alia similia.

Ἐρέπτω, *comedo*, est ab ἐρέπω, quod ab ἐρέω, de quo abunde dictum. Notionem habere videtur a *contentione* & *nisu* comedentium aliquid.

Ἐρέσσω *remigo*. Et hoc est ab ἐρέω. Notionem autem habet a *continuo contentoque motu* remigum, quo remos *impellunt*. Hinc ἐρέτης *remex*, & ὑπηρέτης *qui sub alio remigat*, vel generatim qui *cum contentione*, & *studiose opus facit sub alius auspicio*, *minister*.

Ἐρεσχελέω *cavillor*. Haud dubie convenientiam habet cum verbo ἐρίζω, de quo infra dicendum. Stirps est ἔρω, cui inest significatio *contentionis vehementis*: atque inde primum ἐρέχω, ἐρέσχω, & tandem ἐρεσχελέω, quasi dicas proprie, *contendo verbis* atque ita *cavillor*. [Si comparaveris verbum ἰσοχειλέω, *labrum pari libramento demitto*, quod haud dubie compositum est ex ἴσος *par aequalis*, & χειλέω, a χεῖλος *labrum*; pro quo

vete-

veteres etiam dixerunt χεῖλος, unde χελύνη)! admodum verisimile fiet, etiam nostrum ἐρεσχελέω compositum esse ex ἔρις, vel simili quadam forma, & χελέω, quod idem ac χειλέω, ut pp. sit *inimicitiam labiis exerceo*, hinc *scommate illudo*. E. S.]

Ἐρεύγω, *ructo*, propriam notionem habet *movendi* vel *extrahendi*, *evacuandi*que *cum contentione*: quam virtutem verbis ἐρύω & ἔρω adsignatam fuisse vidimus ad vocem Ἔρευος. Est autem ea vis in primis conspicua in verbo ἀρύω, quod illis vicinum, suo loco explicatum est. Origo est ἔρω, de quo dictum abunde.

Ἔρευθος, *rubor*, proprie nihil aliud est, quam *tractus* seu *fluxus sanguinis*, nempe, *in ore*, atque inde *sanguis* veluti *suffusus*: unde porro *rubor*. Oritur, nempe, ab ἐρεύω, quod a stirpe ἔρω. Hic autem rursus omnino observandum est, proprie *stirpes vicinas* esse eas, quae non, nisi *vocali* in initio, differant; quemadmodum ἔρω, ἐρέω, ἀρύω, ῥέω, ῥεύω, & similia, quibus omnibus notio generalis *motus contenti continui*que subjicitur, unde ῥέω *fluo* notat. De quo verbo suo loco dicendum.

Ἐρευνάω *investigo*. Dicitur a *contentione* & *continuo motu*, quo aliquid assequi *studeas*. Nempe ab ἐρέω, vel ἐρεύω, nomen ἔρευνα dicitur *indagatio*: hinc autem ἐρευνάω *indago*, *investigo*.

Ἐρέφω, *obtego*, proprie est quasi *attrahendo in unum farcio*, atque ita *tego*. Oritur a saepe memorato ἐρέω, quod, ex observatione superius jam facta, convenientiam habet cum verbo ῥάω, a quo ῥάπτω *in unum*

anum attrabo; unde eximie notat *fuo*, *insuendo obtego*. Inde jam porro de *tectis aedium* ponitur.

Ἔρημος, *desertus*, oritur ab ἐράω: de quo jam dictum alibi. A notione autem, isti verbo subjecta, *evacuandi* nostrum ἔρημος, subintellecta voce τόπος, pp. est *vacuus locus*, adeoque *desertus*. Ad *hominem* postea translatum est, similiter ac Lat. DESERTUS. [Ἔρημος Adjectivum est, formatum ab ἔρη, sive ἔρα, *terra inculta*. Inde ἔρη & γῆ inter se opponuntur: γῆ namque *terram* notat *foecundam* & *cultam*. Ἔρημος etiam de *hominibus* usurpatur: uti *solus* & *solitarius homo* dicitur, qui aliorum fugit consortia. Significat etiam *hominem desertum* & *destitutum* aliorum auxilio. Unde ἐρήμους φιλῶν. Vide *Wesseling*. ad Anton. p. 151. T. H.]

Ἐρπύω *imbibeo*. Est ab ἔρπτος, quasi dicas *imbibitus*, *attractus*: hoc enim oritur ab ἐρύω *trabo*, vel *attraho*, de quo supra.

Ἐρι est ab ἔρις. A *contentione* autem, (cujus notio subjecta verbo ἐρίω, ejusque derivatis multis) nostrum ἐρι, in compositis, tantum usitatum eorum vim *intendit*. [Vide permulta exempla apud *Hesychium*, T. I, col. 1427. & seqq. E. S.]

Ἐρινεὸς *caprificus*. Proprie vox composita est ex ἐρι & νέος, diciturque, quasi, *valde juvenescens*, *virens*, *vigens*, vel *luxurianter crescens*: quae proprietas est istius *arboris*. [Origo forte alia est. Etenim, ἐρινάδα etiam vocari *ficum silvestrem*, auctor est Scholiastes Nicandri: quod huic etymologiae parum favet. E. S.]

Ἐρινὺς, *Erinnys*, *furia*, nomen accepit a *stimulando*, quae notio supra notata est ad verbum Ἐρίθω, quocum originem communem habet. Oritur, nempe, proxime ab ἔρις, vel vicina forma: & hoc ab ἔρω. [Ἐριννὺς pp. *indignans furor*. Ἐριννύειν significabat, apud *Arcadas* & *Peloponnesios*, prae *ira furere*. Hoc tribuebatur iis, quae a Latinis *furiae* dicuntur. Hae enim putabantur *persequi scelera*, & *poenas exigere severissimas*. T. H.]

Ἔρις *contentionem* & quasi *stimulum* ad certandum notat, ortum ab ἔρω. [Ex collatione verbi Lat. SERO (quod haud dubie factum est ab ἔρω, sive potius ipsum nostrum est ἔρω) propria notio hujus verbi apparet esse *nectere*, *connectere*, *componere*: ut adeo ἔριν ἤριτε apud *Theocritum*, Eidyll. V, 23. pp. sit *conseruit consertionem*, id est, *certamen commisit*, sive *litem contulit*, qua phrasi usus Horatius Serm. I, 5, 54. Itaque & ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι Iliad. A, 8. eleganter dictum pro *contentione* COMMISIT, *ut pugnarent*. E. S.]

Ἔριφος *boedus*. Haud dubie derivatum est a verbo ἐρίπτω, quod vicinum est alteri ῥίπτω, & ei, quod supra vidimus, ἐρίπτω: unde ἔριπος pp. est quasi *jactus*, atque inde *partus recens*, & eximie *boedus*. [Nescio, an rectius dixeris, ἔριφον *boedum* vocatum a *commissione certaminum*, vel ab *impetu* sive *congressu* frequenti. Unde apud poëtas *boedus petulcus*, *tenero lascivior birco*, & sexcenta talia. Stirps ἔρω, unde ἐρίπτω, ἐρίζω &c. E. S.] .

Ἕρμα *fulcrum*, vel quidquid *firmandi* gratia subjicitur.

citur. Oritur ab ἔρω, cujus derivatum ἐρείδω peperit nomen vicinae significationis nostro ἕρμα, nempe ἥρεισμαι. [A *nectendo*, *connectendo*, videtur esse notio *firmandi*. E. S.]

Ἑρμηνεὺς *interpres*. Proxime oritur ab Ἑρμῆν vel Ἑρμῆς: de quo mox dicendum.

Ἑρμῆς quamvis ab ἔρω *dico* repeti possit, dubito tamen an non alia sit ratio hujus vocis. Est certe ea contracta ex ἑρμέας, quod non potest non derivatum esse a nomine ἕρμα, similive forma, de qua superius. Ἕρμα autem notat quodcumque *stabilimentum* & *fundamentum*, quo aliquid *innitatur*. Igitur Ἑρμῆς videtur dictus *Mercurius*, quod praeses habitus sit *orationis*, quae unicum *stabilimentum* societatis est: quin imo inde dictus quoque *interpres*, cujus *fide* veluti *innituntur* diversi populi, inter se transigentes. Reliquae notiones huic voci assignatae ex antiquitate Graeca in primis illustrandae sunt. [Ab εἴρω *necto*, *consero*, *committo*, fortasse Ἑρμῆς pp. est quasi *commissor*, *consertor*, sive *verborum* & *orationis*, sive *partium adversarum*, quas *conciliet* & *conjungat*. A *dicendo* nomen habere, miro consensu statuunt *Phurnutus*, *Porphyrius*, alii. Vide eos apud *Wolfium*, in Cur. ad Acta Apostol. XIV. 12. E. S.]

Ἔρνος *ramus*. Proprie dicitur quasi *vigens* & *firmus*: haud dubie ortum ab ἔρω, de quo dictum supra.

Ἕρπω SERPO, vel REPO, [quod posterius, per metathesin literarum, ipsum quoque Graecum est ἕρπω.] Proprie est pro ἐρέπω, quod ab ἔρω. Obser-

ἐλέω, εἰλέω, ἐλεύθω, ἐλύθω, quae postrema verba tempora *obliqua* dederunt nostro ἔρχομαι. E. S.]

[Ἔρω stirps est obsoleta; cognata fuit non modo aliis formis ἄρω, ὄρω &c. sed etiam verbo alteri ἕλω, de quo modo diximus, in Ἔρχομαι. In origine remotiori pp. notavit *nectere*, *adnectere*, *connectere*: unde porro orta est metonymica notio *nexum trahendi*, *producendi* &c. Latini servarunt nostrum ἔρω in suo SERO, *fers* & *serui*, *sertum*, *serere*: Graeci autem in εἴρω, ἔῤῥω, quae vide supra; uti & in ἀποέῤῥω pp. *abstrabo*; unde ἀποέρσε Iliad. z, 348. Simplex forte notio reperitur in illo *Hesychii* Ἔρσε, ἀπελλύει, quod viri docti perperam sollicitarunt. Etiam ab ἔρω esse Lat. QUAERO docet *Menag.* Amoen. Jur. Civ. p. 338. E. S.]

Ἐρωέω. Proxime descendit ab ἐρωὴ, quod redditur *impetus*. Hoc autem proxime ab ἐρόω, quod ab ἔρω. Habet verbum ἐρωέω varias notiones, ut *copiose fluendi*, *retrocedendi*, *inhibendi*, aliasque: quae omnes, ex comparatione formarum vicinarum, quas supra jam vidimus, facile possunt intelligi.

Ἐρωτάω proxime oritur a nomine ἐρώτης, vel ἐρώτας, quod derivatum est verbi ἐρόω. Hoc autem componendum cum forma vicina ἐρέω, quod verbum, inter alia, notat *interrogo*. Inde ἐρώτης et, qui *interrogat*, & hinc ἐρωτάω est, quasi, *qui quaestionem proponit*, *interrogare*. [Originem ab ἔρω, *necto*, propius demonstret phrasis ἐρωτᾷν λόγους, pp. *captiosas interrogationes nectere*, ex quibus concessis concluSiuncu-

lae

lae deducantur. Vide *Hemsterh.* ad Luciani Νεκρ. I, §. p. 233. E. S.]

Ἐσθλὸς *bonus.* Haud dubie est pro ἐθλὸς, quod repetendum ab ἔθω vel ἕω: &, ratione significationis ac formationis, componendum videtur cum nomine ἆθλος, ubi vide notata [voce Ἄεθλος.] Ut adeo ἐθλὸς proprie sit, *qui labores* vel *certamina sustineat*, *strenuus* adeoque: quae propria olim vocis potestas fuit. Inde autem generatim porro *bonus*, *probus*, vel qui *frugi* est. [Nescio an ἐθλὸς hocce (unde vir clarissimus repetit τὸ ἐσθλὸς) contractum sit ex ἐθέλος, ab ἐθέλω *volo:* haud fere diversa metaphora ac Belgis WILLIG, de viro *labores* in se facile *suscipiente* ac *tolerante*, dicitur. E. S.]

Ἔσθω *edo.* Est proxime ab ἔσω, futuro verbi ἕω, quod convenit cum ἔδω, *edo*, de quo dictum suo loco. [An ab ἔδω, ἔδσω, ἔσδω, ἔσθω, proniori quadam derivatione? Vide Analog. p. 187. 188. E. S.]

Ἕσπερος *vesper.* Forma producta est ab Ἕσπερ, unde Lat. VESPER superest. Illud autem oritur ab ἕσπομαι, quod est pro ἕπομαι *sequor*; cujus Activum ἕπω vidimus supra. Inde jam ἕσπερος VESPER proprie dicitur *is qui sequitur*; atque inde eximie *stella*, *quae* solem accidentem *sequitur*.

Ἑστία pp. Foemininum est, a Masc. ἕστιος, quasi dicas *qui pertineat ad familiarem victum.* Videtur enim ortum esse ab ἔδω. Inde certe dicitur *convivium familiare*, quo quis excipiatur apud *larem domo-*

tione autem *aptandi*, quae in primis verbo nostro convenit, sive *apte jungendi*, verbum ἕπω notionem quoque accepit *dicendi:* Medium vero ἕπομαι, pp. notans *memet adjungo* vel *memet secundum* aliquem *agito*, exinde *sequendi* virtutem accepit.

Ἔρα *terra*. Ortum est ab ἔρω, quod vicinum verbi ἄρω (de quo jam supra dictum) notionem habet *movendo adaptandi*, *agglutinandi*, *attrahendi*; & similes. Inde autem nostrum ἔρα videtur tribui *terrae*, quasi dicas *molem firmiter compactam* & *nexam*. Ita certe differre videtur a γῆ (de quo supra in voce Γαῖα) *terram late patentem* designante. [Ἔρα, teste *Hesychio*, est γῆ καλή, γῆ ποθεινή *terra bona*, *terra amoena*. Videtur proprie notare *terram sativam*, sive *consitam*: stirps autem esse ἔρω, Latine SERO, *sevi*, *satum*, *serere*. Vide omnino loca *Homeri* Il. Σ, 550—557. & *Hesiodi* Ἔργ. 420. 421. E. S.]

Ἔρανος *collectitia coena*. Vox derivata est ab ἔρος, quod idem atque ἔρως *amor*. Inde ἐρανός pp. notat *ad amicitiam pertinens*: atque hinc eximie *coena collectitia* sic dicitur. [Conf. *Plato* de Legg. L. XI, 915. *Gatakeri* Advers. Postb. col. 855. 856. *Salmas*. de Usur. p. 50—59. & *Barnes*. ad Euripid. Helen. vs. 391. E. S.]

Ἐράω *amo*. Oritur ab ἔρος *amor*, qui sic dicitur a *nectendo*, *attrahendo*, *agglutinandove*. Stirps ἔρω, de qua postea dicetur. [Ceterum confer huc omnino *T. Hemst*. ad Aristoph. Plut. p. 217. 218. E. S.]

Ἔργον *opus*. Haud dubie oritur ab ἔρω, cujus notiones diversae huic nostro verbo significationem prae-

praebere potuerunt. In primis autem videtur ea repetenda a *nectendo*, *aptando*, similive. Inde etiam facile patet, quemadmodum opus *terrae colendae* & *arandae* nomine ἔργον antiquitus fuerit designatum. Nempe ἄρω, unde Graecum ἀρόω & Latin. ARO [pro ἐράω] pp. nihil aliud sunt, quam nostrum ἔρω unde ἔργον, [forte pro ἔαργον, uti ἔδνον pro ἔδανον.] Ut autem Lat. ARARE, & Graec. ἀρῶν propria sunt in *agricultura*, simili ratione ἔργον ibidem sedem collocavit. Ita, apud Homerum, ἔργα βοῶν *boum labores* de *agricultura* dicuntur. [Vide in primis Od. Ξ, 222. Σ, 365.] Ab eodem nomine compositum αὐτουργὸς, ex αὐτὸς & ἔργον, eum speciatim designavit qui *ipse terram coleret:* ut antiquissimi homines solebant. [Conf. *Lenn.* ad Phal. Ep. XXII. *Salmaf.* Exerc. Plinian. p. 262. b. C. 416. a. de Usur. p. 299. de Foen. Trapezit. p. 488. *Elsner.* ad 2 Tim. II, 15. E. S.] Patet tamen vox ἔργον in usu latissime & quodcumque *opus* denotat: quemadmodum ἐργάζεσθαι τὴν γῆν pp. notat *terram colere*; unde, translato verbo, etiam ἐργάζεσθαι τὴν θάλασσαν, pro *navigare* dicitur [uti & Belgae dicunt *de zee ploegen*, *de zee bouwen*. Vide viros doctos laud. *Wolfio* ad Apoc. XVIII, 17. E. S.]

Ἐρέβινθος. *Cicer*, *leguminis genus.* [De hoc videant Botanici.]

Ἔρεβος *Erebus*, *orcus.* Haud dubie oritur ab ἐρέω, quod ab ἔρω. Inde ἐρύω & ἐρέω notionem *trahendi* primum acceperunt, ac porro eam *extrahendi*, *evacuandi*, *exinaniendi*, & similes. [Vide *Salmaf.* Exc. Plin. p. 306.

306. b. F. ad Jus Atticum & Romanum Cap. II, *Gatakeri* Opp. Posth. col. 855. 856. E. S.] Inde ἔρεβος, scilicet τόπος, vel simile, dicitur proprie *vorago immensa, inanis & vacua*: & quidem eximie *vacua luce*, unde sic *orcus*, vel etiam *tenebrae infernales* dicuntur. [Hac ex etymologia elucéret, vocem ἔρεβος origine sua fere convenire cum altera ἔρημος, sive, uti olim scribebatur, ἔρεμος; literis *labialibus* μ & β, ut saepe alias, in pronuntiatione, permutatis. Sed verisimilior est *Bocharti* sententia de hac voce Geograph. Sacr. L. II, Cap. II, col. 705. 706. quocum confer. quae *Salmas.* Hellenist. p. 372. habet de Ἐρέβει. E. S.]

Ἐρέθω proxime oritur ab ἐρέω, & hoc ab ἔρω. Habet autem nostrum ἐρέθω in primis notionem suam a *vehementi motu*, quo quid *agitetur*, sive *trahendo* sive *attingendo*, sive alia ratione: atque inde in usu significat *irritare*, *lacessere*.

Ἐρείδω. Et hoc stirpem habet ἐρέω & ἔρω. Recte autem Grammatici propriam hujus verbi potestatem ponunt in *contentione vehementi*, qua aliquid fiat. [Conf. omnino *Aristophan.* in Pace, vs. 31. Eccles. vs. 612. Thesmoph. vs. 495. E. S.] Inde, nempe, notiones huic verbo adsignatae *figendi*, *firmandi*, *nitendi*, & similes.

Ἐρείκω *frango*. Proprie videtur esse, quasi, *trahendo*, *distrahendove frango*. Oritur certe ab ἐρέω, & hoc ab ἔρω, de quibus jam dictum aliquoties. Habet autem ἐρείκω quandam cognationem cum verbis ῥάκος, ῥήγνυμι, & similibus. [Conf. *Person.* ad

Moerid.

Moerid. Atticift. p. 194. in Ἐρείπει. E. S.]

Ἐρείπω *everto*. Et hoc quoque ortum ab ἐρέω, quod ab ἔρω; quorum verborum notionem, quae hic in primis fpectanda eft, vidimus ad verbum ἐρείδω. Inde noftrum ἐρείπω eximie notat *uno* quafi *impetu corruere facio*, & *labi*, vel etiam, neutro fenfu, *corruo*, *labor*. [Vide ad Phalar. Epift. p. 18. 19.] Componi autem hoc verbum debet cum vicino ῥίπτω, vel ῥίπω, unde nomen ῥιπὴ *impetus*. Nimirum verba, quae non nifi vocali ab *initio*, aut *addita*, aut *omiffa* differunt, proprie funt *ejusdem*, aut faltem *cognatae*, *originis*. Sic autem ἐρείπω & ῥίπτω in origine conveniunt, quemadmodum fupra vidimus ἐρύκω, & ῥύκω, & alia fimilia.

Ἐρέπτω, *comedo*, eft ab ἐρέπω, quod ab ἐρέω, de quo abunde dictum. Notionem habere videtur a *contentione* & *nifu* comedentium aliquid.

Ἐρέσσω *remigo*. Et hoc eft ab ἐρέω. Notionem autem habet a *continuo contentoque motu* remigum, quo remos *impellunt*. Hinc ἐρέτης *remex*, & ὑπηρέτης *qui fub alio remigat*, vel generatim qui *cum contentione*, & *ftudiofe opus facit fub alius aufpicio*, *minifter*.

Ἐρεσχελέω *cavillor*. Haud dubie convenientiam habet cum verbo ἐρίζω, de quo infra dicendum. Stirps eft ἔρω, cui ineft fignificatio *contentionis vehementis*: atque inde primum ἐρέχω, ἐρέσχω, & tandem ἐρεσχελέω, quafi dicas proprie, *contendo verbis* atque ita *cavillor*. [Si comparaveris verbum ἰσοχειλέω, *labrum pars libramento demitto*, quod haud dubie compofitum eft ex ἴσος *par aequalis*, & χειλέω, a χεῖλος *labrum*; pro quo vete-

veteres etiam dixerunt χῆλος, unde χηλύνη). Admodum verisimile fiet, etiam nostrum ἐρισχηλέω compositum esse ex ἔρις, vel simili quadam forma; & χηλέω, quod idem ac χειλέω, ut pp. *fit inimicitiam labris exerceo*, hinc *scommate illudo*. E. S.]

Ἐρεύγω, *ructo*, propriam notionem habet *movendi* vel *extrahendi*, *evacuandique cum contentione*: quam virtutem verbis ἐράω & ἔρω adsignatam fuisse vidimus ad vocem Ἔρανος. Est autem ea vis in primis conspicua in verbo ἀρύω, quod illis vicinum, suo loco explicatum est. Origo est ἔρω, de quo dictum abunde.

Ἔρευθος, *rubor*, proprie nihil aliud est, quam *tractus* seu *fluxus sanguinis*, nempe, *in ore*, atque inde *sanguis* veluti *suffusus*: unde porro *rubor*. Oritur, nempe, ab ἐρεύω, quod a stirpe ἔρω. Hic autem rursus omnino observandum est, proprie *stirpes vicinas* esse eas, quae non, nisi *vocali* in initio, differant; quemadmodum ἔρω, ἐρέω, ἐρεύω, ῥέω, ῥεύω, & similia, quibus omnibus notio generalis *motus contenti continui*que subjicitur, unde ῥέω *fluo* notat. De quo verbo suo loco dicendum.

Ἐρευνάω *investigo*. Dicitur à *contentione* & *continuo motu*, quo aliquid assequi *studeas*. Nempe ab ἐρέω, vel ἐρεύω, nomen ἔρευνα dicitur *indagatio*: hinc autem ἐρευνάω *indago*, *investigo*.

Ἐρέφω, *obtego*, proprie est quasi *attrahendo in unum farcio*, atque ita *tego*. Oritur a saepe memorato ἐρέω, quod, ex observatione superius jam facta, convenientiam habet cum verbo ῥέω, a quo ῥέοντα in

unum

num attrabo; unde eximie notat *fuo*, *infuendo obtego*. Inde jam porro de *tectis aedium* ponitur.

Ἔρημος, *defertus*, oritur ab ἐράω: de quo jam dictum alibi. A notione autem, isti verbo subjecta, *evacuandi* nostrum ἔρημος, subintellecta voce τόπος, pp. est *vacuus locus*, adeoque *defertus*. Ad *hominem* postea translatum est, similiter ac Lat. DESERTUS. [Ἔρημος Adjectivum est, formatum ab ἔρη, sive ἔρα, *terra inculta*. Inde ἔρη & γῆ inter se opponuntur: γῆ namque *terram* notat *foecundam* & *cultam*. Ἔρημος etiam de *hominibus* usurpatur: uti *solus* & *solitarius homo* dicitur, qui aliorum fugit consortia. Significat etiam *hominem defertum* & *destitutum* aliorum auxilio. Unde ἔρημος φιλῶν. Vide *Wesseling.* ad Anton. p. 151. T. H.]

Ἐρπτύω *imbibeo*. Est ab ἔρπτος, quasi dicas *imbibitus*, *attractus*: hoc enim oritur ab ἐράω *trabo*, vel *attrabo*, de quo supra.

Ἐρι est ab ἔρω. A *contentione* autem, (cujus notio subjecta verbo ἔρω, ejusque derivatis multis) nostrum ἔρι, in compositis, tantum usitatum eorum vim *intendit*. [Vide permulta exempla apud *Hesychium*, T. I, col. 1427. & seqq. E. S.]

Ἐρινεὸς *caprificus*. Proprie vox composita est ex ἔρι & νέος, diciturque, quasi, *valde juvenescens*, *virens*, *vigens*, vel *luxurianter crescens*: quae proprietas est istius *arboris*. [Origo forte alia est. Etenim, ἐρινάδα etiam vocari *ficum silvestrem*, auctor est Scholiastes Nicandri: quod huic etymologiae parum favet. E. S.]

Ἐριννὺς, *Erinnys*, *furia*, nomen accepit a *stimulando*, quae notio supra notata est ad verbum Ἐρέθω, quocum originem communem habet. Oritur, nempe, proxime ab ἔρις, vel vicina forma: & hoc ab ἔρω. [Ἐριννὺς pp. *indignans furor*. Ἐριννύειν significabat, apud *Arcadas* & *Peloponnesios*, prae *ira furere*. Hoc tribuebatur iis, quae a Latinis *furiae* dicuntur. Haec enim putabantur *persequi scelera*, & *poenas exigere severissimas*. T. H.]

Ἔρις *contentionem* & quasi *stimulum* ad certandum notat, ortum ab ἔρω. [Ex collatione verbi Lat. SERO (quod haud dubie factum est ab ἔρω, sive potius ipsum nostrum est ἔρω) propria notio hujus verbi apparet esse *nectere*, *connectere*, *componere*: ut adeo ἔριν ἤριсε apud *Theocritum*, Eidyll. V, 23. pp. sit *conseruit consertionem*, id est, *certamen commisit*, sive *litem contulit*, qua phrasi usus Horatius Serm. 1, 5, 54. Itaque & ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι Iliad. Α, 8. eleganter dictum pro *contentione* COMMISIT, *ut pugnarent*. E. S.]

Ἔριφος *boedus*. Haud dubie derivatum est a verbo ῥίπτω, quod vicinum est alteri ῥίπτω, & ei, quod supra vidimus, ἐρίπτω: unde ἔριπος pp. est quasi *jactus*, atque inde *partus recens*, & eximie *hoedus*. [Nescio, an rectius dixeris, ἔριφον *boedum* vocatum a *commissione certaminum*, vel ab *impetu* sive *congressu* frequenti. Unde apud poëtas *boedus petulcus*, *tenero lascivior hirco*, & sexcenta talia. Stirps ἔρω, unde ῥίπτω, ῥίζω &c. E. S.]

Ἕρμα *fulcrum*, vel quidquid *firmandi* gratia subjicitur.

citur. Oritur ab ἔρω, cujus derivatum ἐρείδω pepe-rit nomen vicinae significationis nostro ἕρμα, nempe ἑρμηνεύω. [A *nectendo*, *connectendo*, videtur esse notio *firmandi*. E. S.]

Ἑρμηνεὺς *interpret*. Proxime oritur ab Ἑρμῆν vel Ἑρμῆς: de quo mox dicendum.

Ἑρμῆς quamvis ab ἔρω *dico* repeti possit, dubito tamen an non alia sit ratio hujus vocis. Est certe ea contracta ex ἑρμέας, quod non potest non derivatum esse a nomine ἕρμα, similive forma, de qua supe-rius. Ἕρμα autem notat quodcumque *stabilimentum* & *fundamentum*, quo aliquid *innitatur*. Igitur Ἑρμῆς videtur dictus *Mercurius*, quod praeses habitus sit *orationis*, quae unicum *stabilimentum* societatis est: quin imo inde dictus quoque *interpres*, cujus *fide* veluti *innituntur* diversi populi, inter se transigentes. Reliquae notiones huic voci assiguatae ex antiquitate Graeca in primis illustrandae sunt. [Ab ἔρω *necto*, *confero*, *committo*, fortasse ἑρμῆς pp. est quasi *commissor*, *consertor*, sive *verborum* & *orationis*, sive *partium adversarum*, quas *concilitet* & *conjungat*. A *dicendo* nomen habere, miro consensu statuunt *Plutarchus*, *Porphyrius*, alii. Vide eos apud *Wolfium*, in Cur. ad Acta Apostol. XIV. 12. E. S.]

Ἔρνος *ramus*. Proprie dicitur quasi *vigens* & *firmus*: haud dubie ortum ab ἔρω, de quo dictum supra.

Ἕρπω SERPO, vel REPO, [quod posterius, per metathesin literarum, ipsum quoque Graecum est ἔρπω.] Proprie est pro ἐρέπω, quod ab ἐρέω. Obser-

vandum autem rursus, vicina esse his ῥέπω & ῥέω ut facile appareat, notionem propriam repetendam esse a *trahendo* & quasi *profluendo*. [Itaque ἕρπω est *protrabo me* atque adeo SERPO, quod de *anguiculo*, *dracone*, *cochlea* &c. proprie dicitur: unde & SERPENS a Latinis in forma Partic. eximie dictus est *anguis*, vel *draco*, qui & plene *serpens draco* apud *Suetonium* in Tiber. c. 72. A notione porro *serpendi* est illa *leniter procedendi*, *leniterve accedendi*, & quasi *adrependi*, quod etiam dixerunt in *contemptu*. Vide Iliad. P, 447. Od. P, 158. Σ, 130. *Theocr.* I, 105. IV, 56. V, 44. 45. VII, 2. 21. &c. *Valck.* adnot. in Theocr. p. 400. & *Eurip.* Hippol. p. 227. 268. *Horat.* Serm. I, 5, 25 *Virgil.* Culic. vs. 104. Origo *trahendi*, vel *attrahendi* clare elucet ex *Lucretii* L. VI, 118. E. S.]

[Ἐῤῥος *Jupiter*. Haud dubie pro ἔρος, id est HERUS: ut *Juno* ἥρα, pro ἔρα HERA, eximie dicta fuit. De quo infra. Vid. ad *Hesych.* T. I, col. 1445. E. S.]

Ἐῤῥω, varias habens notiones, in Lexicis notatas, proprie similis fere naturae est, cujus sunt ῥέω, ῥέπω, ἕρπω, εἴρω: de quibus dictum supra. Est autem nostrum ἔῤῥω, ab ἔρω, geminata litera ρ, ad emphasin quandam huic verbo addendam: qua, nempe, exprimatur verbi hujus potestas, diversa ab illa verbi ἕρπειν. Habet enim hujus notionem *in deterius conversam*, sive ita, ut semper *cum pernicie conjuncta* esse intelligatur: [ut in illo ἔῤῥε *pereat*! Iliad. Θ, 164. Conf. omnino Od. K, 72. 75. Porro Graec.

ἔῤῥω

ἕρρω superest quoque in Lat. VERRO &c. Vide infra in stirpe Ἔρω, & *Ernest.* ad Od. K, 72. In compositis quoque περιέρρω est *perrerro*, *perrepto*, & metonymice *perreptans quaero.* De quo verbo *Valck.* Adnott. in Euripid. Hippol. p. 268. & confer, apud *Hesychium* T. I. p. 1446. ἕρρων, quod exponitur μόλις παραγινόμενος, quasi dicas *aegre adreptans.* E. S.]

Ἔρση [vel ἕρση] *ros.* Oritur ab ἔρω, cui ex antedictis apparet vicinum esse verbum ῥέω *fluo*, unde descendit Lat. ROS, eadem translatione, qua, ab ἔρω, ἔρση dicitur.

Ἐρύκω *inhibeo*, *contineo.* Oritur ab ἐρύω *trabo*, quod, ut vicina ἐρύω, ἐρέω &c. oritur ab ἔρω.

Ἐρύω, *trabo*, oritur ab ἔρω: ut dictum. A notione autem *trabendi*, *extrabendi*, *eripiendi*que eam habet *servandi*, *custodiendi*, similesque. [Ut Hebr. הִצִּיל pp. est *extraxit*, dein *servavit*, a נָצַל. Porro, in *Medio*, est ἐρύομαι *trabo ad me*, Il. Ξ, 402. Σ, 152. &c. E. S.]

Ἔρχομαι *venio*, *eo.* Est quoque ab ἔρω, cujus verbi similes notiones jam vidimus. [Ab ἔρω, ἔρχω, cum adspiratione ἕρχω, est *Medium* ἕρχομαι, pp. *trabo me*, in primis *lente*, atque adeo *lente procedo*, *incedo.* *Hesiod.* Theogon. vs. 272. Unde generalior notio *procedendi*, *veniendi.* Observandum autem est, verba ἕρω & ἕλω, uti ejusdem fere sunt soni, (pro varia, nempe, pronuntiatione literae ρ) ita cognatae olim fuisse significationis. Ab ἕλω facta sunt

ἐλέω, [illegible], ἐλεύθω, ἐλύθω, quae postrema verbi tempora *obliqua* dederunt nostro ἔρχομαι. E. S.]

[Ἔρω stirps est obsoleta; cognata fuit non modo aliis formis ἄρω, ὄρω &c. sed etiam verbo alteri ἔλω, de quo modo diximus, in Ἔρχομαι. In origine remotiori pp. notavit *nectere*, *adnectere*, *connectere*: unde porro orta est metonymica notio *nexum trahendi*, *producendi* &c. Latini servarunt nostrum ἔρω in suo SERO, *sers* & *serui*, *sertum*, *serere*: Graeci autem in εἴρω, ἔῤῥω, quae vide supra; uti & in ἀποέῤῥω pp. *abstraho*; unde ἀπόερσε Iliad. Z, 348. Simplex forte notio reperitur in illo *Hesychii* Ἔρει, ἀπελλύει, quod viri docti perperam sollicitarunt. Etiam ab ἔρω esse Lat. QUAERO docet *Menag.* Amoen. Jur. Civ. p. 338. E. S.]

Ἐρωέω. Proxime descendit ab ἐρωὴ, quod redditur *impetus*. Hoc autem proxime ab ἐῤῥέω, quod ab ἔῤῥω. Habet verbum ἐρωέω varias notiones, ut *cupiose fluendi*, *retrocedendi*, *inhibendi*, aliasque: quae omnes, ex comparatione formarum vicinarum, quas supra jam vidimus, facile possunt intelligi.

Ἐρωτάω proxime oritur a nomine ἐρώτησις vel ἐρώτας, quod derivatum est verbi ἐρόω. Hoc autem componendum cum forma vicina ἐρέω, quod verbum, inter alia, notat *interrogo*. Inde ἐρώτης ει, qui *interrogat*, & hinc ἐρωτάω est, quasi, *qui quaestionem proponit*, *interrogare*. [Originem ab ἔρω, *necto*, propius demonstret phrasis ἐρωτᾷν λόγους, pp. *captiosas interrogationes nectere*, ex quibus concessis conclusiuncu-

lae

hae deducantur. Vide *Hemsterh.* ad Luciani Νεκ. I, ¶. p. 233. E. S.]

Ἐσθλὸς *bonus.* Haud dubie est pro ἰσθλὸς, quod repetendum ab ἴσθω vel ἴω: &, ratione significationis ac formationis, componendum videtur cum nomine ἆεθλος, ubi vide notata [voce Ἄεθλος.] Ut adeo ἐσθλὸς proprie sit, *qui labores* vel *certamina sustineat*, *strenuus* adeoque: quae propria olim vocis potestas fuit. Inde autem generatim porro *bonus*, *probus*, vel qui *frugi* est. [Nescio an ἐσθλὸς hocce (unde vir clarissimus repetit τὸ ἰσθλὸς) contractum sit ex ἐθελὸς, ab ἐθέλω *volo:* haud fere diversa metaphora ac Belgis WILLIG, de viro *labores* in se facile *suscipiente* ac *tolerante*, dicitur. E. S.]

Ἔσθω *edo.* Est proxime ab ἔσω, futuro verbi ἔω, quod convenit cum ἔδω, *edo*, de quo dictum suo loco. [An ab ἔδω, ἔδσω, ἔσδω, ἔσθω, proniori quadam derivatione? Vide Analog. p. 187. 188. E. S.]

Ἑσπερὸς *vesper.* Forma producta est ab Ἕσπερ, unde Lat. VESPER superest. Illud autem oritur ab ἕσπομαι, quod est pro ἕπομαι *sequor*; cujus Activum ἕπω vidimus supra. Inde jam ἕσπερος VESPER proprie dicitur *is qui sequitur*; atque inde eximie *stella*, *quae solem accidentem sequitur.*

Ἑστία pp. Foemininum est, a Masc. ἔστιος, quasi dicas *quae pertineat ad familiarem victum.* Videtur enim ortum esse ab ἔδω. Inde certe dicitur *convivium familiare*, quo quis excipiatur apud *larem do-*

dum. Dicitur forte sic quasi qui *comes* alteri *adest*. Origo ἔω. [Possis & a *veritate amicitiae* repeterer uti ἔτης amicus *verus* dicitur. Nisi simplicius adhuc sit vocis VERI etymon ab εἴρω *adnecto*, *conjungo*, ut adeo etiam ἔτης & ἑταῖρος a *conjunctione* vel *nexu amicitiae*, nomen habeant. E. S.]

Ἕτερος *alter*. Forma producta est ab ἕτης, quod non, nisi forma, differt ab ἔτης, cujus origo ἔω. Dicitur forte & ἕτερος *alter*, quasi dicas, *qui adsit alicui*; eximie autem *alterum* notat. In usu probe distinguendum est ab ἑταῖρος. Observetur autem hic obiter, voces ἀτὰρ & αὐτὰρ (quas supra, suo loco, aliunde derivatas videri dixeram) cum hoc verbo potius esse componendas.

Ἔτης *socius*, *amicus*. De hoc dictum ad vocem ἑταῖρος. [Adde *Hemst.* ad Aristoph. Plut. p. 407. E. S.]

Ἔτι *adhuc*. Haud dubie oritur ab ἔω, *sum*, notione perspicua. [Ut περὶ dedit Lat PER, sic ἔτι videtur dedisse Lat. ET. Est autem ἔτι pp. casus *Dativus* vel *Ablativus* absolute positus, repetendus fortasse a Nom. obsoleto ἔτις; quod analogice duci potuit a 3. perf. praeter. Perf. Pass. inusitata ἦται, pro ἔσται, verbi ἔω. E. S.]

Ἔτνος *Puls e leguminibus elixis*. Nescio, an ab ἔω oriatur, ut sit ab *edendo* dictum, quae notio in derivato verbo ἔδω est.

Ἕτοιμος *paratus*, *promtus*. Sine dubio oritur ex ἔω, quasi dicas *qui adsit*, vel qui *in manu est*.

dein *traho*. Unde εὔληρα *habenae*, quasi Belgice *trekkers* dixeris. E. S.]

Εὐνὴ *cubile*. Ortum est ab εὔω, unde supra vidimus oriri εὕδω *dormio*. Ratio significationis eadem fere est, quam supra vidimus ad verbum εὕδω: & stirpem communem habet ἵω *mitto*.

Εὐοῖ *Evoe*. Vox facta est a *sono*, quem edebant Bacchantes, deo suo *Baccho* acclamantes. [Conf. de hac vocula *Bochart*. Geogr. Sacr. L. I, c. 18, p. 441. & Hierozoic. P. I, Libr. 2, c. 36. p. 369. E. S.]

Εὔριπος *Euripus*, vel *fretum reciprocum maris*. Haud dubie dicitur pro ἔριπος, quae vox derivata est ab ἐρίπω. Hoc autem forma tantum differt ab ῥέπω similibusque verbis, de quibus dictum supra, ad Ἐρέπω. Dicitur autem sic a *fluxu crebro*, *cum impetu accedente* & *recedente*.

Εὑρίσκω *invenio*. Proxime oritur ab εὑρέω, quod idem atque εὑρέω. Utrumque a simpliciori εὕρω est, cujus Imperfectum superest ηὗρον. Hoc autem est a simpliciori ἔρω. Ratio significationis nostro verbo subjectae repetenda est ab ea *investigandi*, quam notionem explicui ad ejusdem originis verbum Ἐρευνάω. [Differentiam inter εὑρεῖν & εὑρέσθαι, in forma *Media*, eleganter explicuerunt *Dawes* Miscell. Crit. p. 255. 256. *Valck.* ad Herod. L. IX, p. 693. n. 73. E. S.]

Εὐρὺς *latus*. Videtur dictum quasi *tractus*, a *trahendo*, similive notione, quae verbo ἔρω, unde oritur, inest.

Εὐρυ-

Ἐυρυκλῆς, Nomen proprium. Compositum est ex εὐρὺς, & κλῆς, quod contractum ex κλέης. Hoc autem est a verbo κλέω [pro καλέω] cui vicina sunt κλείω *celebro*, & κλύω, unde κλυτὸς, & Latinum *inclytus*. Ἐυρυκλῆς itaque proprie notat, qui *late clarus* est, sive *celebris ubique factus*.

Ἐυρὼς *situs*, *mucor*. Oritur a simpliciori ἱρὼς, quod ortum ab ἔρω *trabo*, *attrabo*, unde εἶριον & ἔριον eximie *lanam* notat. Inde jam ἱωρὼς pp. est *situs*, qui rebus *adhaeret*, &, veluti *lanugo*, ab iis *contrabitur*.

Ἐυρώτας. Componendum est cum ῥεῶω, *fluo*: de quo dictum supra. Inde facile apparet, nomen εὐρώτας pro ἐρώτας esse, & hoc pro ἐρώτης, quod a verbo ἐρόω. Hoc autem eandem, quam ῥεόω, originem habet. Ἐυρώτας igitur *is* est, *qui fluit*: eximie *fluvius*. Unde sic nominatus *fluvius* Laconicae in Graecia [Etiam *veretrum* notare in Epigr. apud *Suidam* ait *Hedericus*: sed de *re muliebri* sermonem ibi esse, probavit *Toup.* Epist. Critic. p. 149. 150. E. S.]

Ἐὺς *bonus*. Significationis ratio eadem in hoc nomine est, quae vocis εὐθὺς, & originem communem habet cum ἴω *mitto*.

Εὖτε *quando*, *quum*. Parum differre videtur ab αὖτε, & cum εἰ, similibusque particulis, componendum est. Haud dubie originem communem habet ἴω. [Vide tamen *Hederici* Lexicon, in voce. E. S.]

Εὔχομαι *precor*. Ortum est ab ἔχομαι, quod ab ἔχω. Translatum autem est ad *preces* & *vota*, qua-

si dicas *adhaereo precibus* vel *votis alicui: pendeo* ab aliquo. [Verbum antiquum εὔχω pp. notat *peto, postulo:* a quo fonte verbi *Medii* potestates prono cursu derivantur. Apud *Homerum* εὔχεσθαι saepe ponitur, pro καυχᾶσθαι, αὐχεῖν (ut *Hesychius* exponit) *gloriari:* quod nihil aliud est, quam *sibi postulare* adeoque *arrogare* & *adsumere.* Praeterea a Poëtis, praeeunte Homero, non raro ponitur pro φάναι, λέγειν, hac tamen peculiari virtute, qua notet *sic dico, ut dictis fidem haberi postulem.* Sed usus voluit ut de *votis* ac *precibus* (quibus Deorum *pacem* & *favorem* homines *sibi exposcunt)* imprimis usurparetur. T. H.] [Ab ἔχω *teneo*, ἔχομαι, εὔχομαι, pp. denotare potest *teneo mihi*, *vindico mihi*, vel *adsero mihi:* quae forte ratio proxima est translationis. Conf. omnino Iliad. Λ, 91. Ε, 173. &c. E. S.]

Ἐνωχία *convivium.* Haud dubie est pro εὐοχία, quemadmodum ἐνώνυμος pro εὐώνυμος. Itaque apparebit facile, nomen εὐωχία & verbum εὐωχέω ortum esse ab εὔοχος, quasi dicas *eum, qui bene* vel *jucunde se habeat:* voce, nempe, composita ex εὖ *bene*, & ἔχω *habeo.*

Ἔχθος oritur proprie a verbo ἔχθω. Utrumque autem dicitur de *odio inhaerente*, & ortum est a verbo ἔχω, quod componendum cum ἄχω, & iis quae supra dixi, cum de verbo ἄχω [in ἄχος] tum de nomine ἄχθος similibusque. [Componatur ἔχθιστον ἕλκος *maxime inhaerens*, adeoque *pessimum, vulnus* Theocr. XI, 15. E. S.]

Ἔχθος

Ἐχῖνος *Echinus, animal spinis horrens.* Derivatum est a nomine ἔχις *vipera*; idem proprie valente, quod ἀκὶς *acus, cuspis.*

Ἔχις *vipera.* Ut jam dixi, idem proprie valet, quod ἀκὶς *acus.* Dicitur adeoque ab *acumine*: ortum quippe ab ἔχω, quod vicinum verbis ἄχω & ἄκω, de quibus dictum supra. Similiter itaque, ut illa, vim quoque habet *pungendi acumine.* Hinc ἔχις *vipera* eximie dicta a lingua *venenata* & *acuta* qua feriat.

Ἐχυρὸς *munitus.* Vox productior est ab ἔχυς vel ἔχυς, quod ab ἔχω *contineo.* Ratione significationis componendum in primis est cum verbis vicinis ἴχω, & usitatiori ἴσχω: unde ἰσχὺς, *robur*, ἰσχυρὸς *robustus*, & similia, de quibus infra dicendum. [Ἐχυρὸς & ὀχυρὸς ambo quidem sunt ab ἔχω: usu tamen differunt. Ὀχυρὸς ponitur de *locis munitis.* Hinc ὀχυρὸν τεῖχος, πόλις &c. et ὀχύρωμα *munimentum*: Ἐχυρὸς autem per ε, notat *firmitatem*, ad faciendam *fidem.* T. H.]

Ἔχω. Vicina verba sunt usitata ἔχω, σχέω, ἴσχω, ἔσχω, eaque cognata verbis ἄχω, ἄγω, χέω, &c. Propriam eorum vim jam patefecimus ad verbum ἄγω, positam quippe in *agendo.* Unde orta potestas *habendi, possidendi,* similesque, quae ἔχω tribuuntur. [Notio *agendi* proprie in verbo ἔχω clare perspicitur, ex illo poëtae Iliad. Ψ, 516. ὡς Μενέλαος Ἔχ' ἔγγυθεν ὠκέας ἵππους. Ceterum Ἔχεσθαί τινος sensu Medio est *firmiter tenere, apprehensum tenere.* Vid. *Elsner.* ad Hebr. VI, 9. p. 346. 347. *Salmas.* de

Modo

Modo Usur. p. 488. 489. Ab ἔχω autem, praeposita σ (loco spiritus) videntur fluxisse σέχω, σχέω, σχίω, σχίω, σχῶ, ἴσχω &c. Conf. etiam *Valck.* ad Eurip. Phoen. p. 268. 269. E. S.]

Ἕψω *coquo*, proprie Futurum est a verbo ἕπω, *agito*, vel *agitando subigo*, &, eximie, *coquendo subigo*, & *emollio*. De verbo ἕπω dictum est supra suo loco.

Ἕω. Vicina verba sunt ἄω, ἵω, ἴω &c. Propria notio posita est in *flatu*, vel *aëre moto* cum *sono levi*, qualis fere litera ε pronuntianda editur. Inde varie in usu significat: &, pro diverso spiritu, in derivatis suis notat vel *mittere*, vel *ire*, vel *esse*. [Ab ἔω hocce vel ἕμι, & cum addita vocali ε, est ἔεμι, contracte εἰμί: ut a vicina ὕω, vel ὕμι, factum est *sumi*, & (ultima vocali resorbta) Latinorum SUM; ab ἴω porro, vel ἴμι, est *simi*, dein SIM, SIS, SIT, licet haec forma, ἴω vel ἴμι, potissimum consederit in verbo altero hinc propagato εἶμι *eo*, cujus Plurale est ἴμεν, ἴτε, ἴσι. Ab ὄω porro factum est, cum digammate Aeolico Fόω, unde ducta sunt FORE, FOREM &c. ut ab ὕω, Fύω, φύω, FUO. Ab eodem porro ἴω factum est ἴσω, ἰσέω, vel ἴσημι, unde ἴσητι, ἴστι, EST, quod etiam adhibetur pro *licet*, quasi dixeris, *est facultas*, *est occasio*, vel simile, quod per ellipsin reticetur. E. S.]

Ἔωλος *hesternus*. Oritur ab ἴως, (quod idem atque ἄως, vel ἠώς) eximie *tempus matutinum* vel *aurora*. Oritur autem ab ἔω, vicinamque habet formam

mam ἓς HES, unde fuperftes Latinorum antiquum HESI, cujus loco poftea pronuntiarant HERI. Ab *hefi* derivatum remanfit *hefiternus*, quod contractum eft *hefternus*, idque in ufu idem, ac noftrum ἓωλος, a forma vicina ἕω. [Ex comparatione Latini verbi *haereo*, *haefi*, *haerere*, (quod nemo dubitaverit quin fit noftrum ἕρω) admodum verifimile fit, voculam obfoletam ἓς & Latinam item obfoletam HESIS, unde in Ablativo *hefi (heri)*, dictas effe a *nexu* indivulfo, quo *cum die antecedenti* quafi *nectantur* & *cohaereant*: Similis origo eft quoque vocabulorum ἐχθὲς, & χθὲς. E. S.]

* * *

Z.

Ζὰ. Haud dubie particula haec cognata est praepositioni Διά: & quidem ejus ratio videtur repetenda ex dialecto *Aeolica*, ubi, pro διά, ζὰ pronuntiarunt. Transiit autem ex ista dialecto, in paucis quibusdam compositis, ad alios quoque Graeciae populos: & quidem in compositis (ut aliquando praepositio διὰ, huicque respondens Latinorum PER) verbi significationem *auget*, & idem fere valet, quod ἄγαν *valde*. [De literae Z vera potestate vide clar. *Burgess.* ad Dawes. Miscell. Critic. p. 385. & *Villoison.* in Indice ad *Anecdota Graeca*. E. S.]

[Ζαβρὸς *admodum edax*, *vorax*. Contracta vox videtur ex ζαβόρος. Haec autem composita ex ζὰ *valde*, & βόρος *edax*, quod a βόρω, Lat. VORO. Ejusdem formae est, ac ζαβοτος *admodum abundans pascuis*, quod item compositum ex ζὰ, & βότος, a βόω *pasco*. E. S.]

Ζάγκλη & ζάγκλον *falx*. Proprie vox *Sicula* est; atque adeo *Dorica*, cui dialecto tanquam generi subjecta erat *Aeolica*. Mirum itaque non est, si hic quoque syllaba ζα orta sit ex compositione cum praepositione διά. Oritur, nempe, vox ex particula ζὰ, & nomine obsoleto κλὴ, inserta ante λ

 litera

litera ν, ut in multis fieri solet. Illud autem κλ proprie convenit cum nominibus κλὸς, κλὸν, & usitato κλῶν, quo designatur *truncus*, vel *ramus* arboris *abscissus*: oriturque a κλάω, unde quoque superstes κλοιὸς, quod *vinculi* genus erat *ex ligno*. Vicinum quoque κλάδον dicunt *ramum*. Propria autem horum verborum potestas in *frangendo* posita est. Inde jam ζάγκλη proprie dici potuit *ramus* vel *baculus validus*, vel etiam *ramus lignumve* quo eximie *scindatur frangaturque seges*, atque adeo sic eximie *falx* dicta fuit a Siculis, &, a *figura falcis*; (quam insula Sicilia referebat) ipsa *Sicilia* antiquitus quoque Ζάγκλη fuit dicta.

[Ζαγρὸς, *discalceatus*. Fortasse dictum pro ζαάγρος, quasi *valde compulsus*, *valde agitatus*. Conf. dicta in voce Ἀγορά. Nisi malis suspicari, ζαγρὸς pp. esse *valde compunctum pedesque laesum*: ut ἀγρὸς hac in compositione idem sit, quod ἀκρὸς, ab ἀκὴ *pungo*. E. S.]

[Ζαὴς *valde spirans*. Compositum ex ζα, de quo supra, & ἤς, quod pro ἀὴς, ex ἄω *spiro*. In Accusativo habet ζαῆα, non autem ζαῆν. Vide omnino *Toupii* Emend. in Suid. P. II, p. 1—3. E. S.]

[Ζακελτίδες *rapae*, vel *cucurbitae*; ab obsoleto Singulari ζακελτίς. Stirps forte κέλω, unde κέλλω, Lat. CELLO, *moveo citius*, *depropero*: ut ζακελτίδες pp. sint quasi *cito crescentes*. Videant Botanici. E. S.]

[Ζάλη *aestus*, *agitatio maris*, *turbo vehemens* &c. Haud dubie est foem. ab Adjectivo mascul. ζάλος,

quo

quo per ellipsin Substantivi, *aqua vehementius agitata*, *aestuans*que, designatur. Ceterum componenda haec vox est cum aliis cognatis ζῆλος, ζηλαῖος, &c. oriundis a primitivis ζάω, ζέω &c. Cognata quoque est alteri σάλος: a quo nomine, praemissa δ, prona admodum analogia, fieri potuit δσάλος, quod scripserint postea ζάλος. E. S.]

Ζαφελὴς *simplex*, vel *rudis*, *rusticus*. Compositum est ex ζὰ, & nomine ἀφελὴς, quod ortum ex ἀφέλω, cujus loco usitatum est ἀφαιρέω *aufero*. Inde ἀφελὴς eximie notat, quasi, *nudum*, *simplicem*, ζαφελὴς autem *valde nudum* & *simplicem*; unde postea ad *mores* transfertur.

Ζάω *vivo*. Verba vicina sunt ζάω, ζέω &c. eaque facta proprie a *sono* liquoris *ferventis*, velut *aquae*, *in laminam candentem metallicam infusae*. Inde translata sunt ad *fervorem* rei cujusvis designandum. Verbum ζάω porro adsignatum fuit *vitae animali* depingendae, quae *sanguine* ejusque *calore* contineri credebatur olim. Atque sic factum est, ut verbum ζῆν in *usu* aeque late fere patuerit, ac Latinum *vivere*.

[Ζέα *zea*, *far*, *hordei genus*: de quo multa habet *H. Stephanus* in Appendice ad Thesaurum suum. Utrum sit a ζέω *ferveo*, an potius vox peregrina, videant Botanici. E. S.]

Ζειρὰ *sagulum*. Erat *genus vestimenti laxum* simul & *crassum*; haud dubie dictum a *calore*, quem adferat corpori. Originem habet verbum ζέω, cujus notionem propriam vidimus in ζάω. [Nisi ve-

tior sit conjectura veterum nonnullorum, apud *Suidam*, ζειρὰν esse pro ειρὰν, hoc est formatam vocem cum ζ praeposita, ut ζεῦνος pro ξένος nosi, & similia. Ea vero lege ζειρὰ (sive ἀνειρὰ) dictum fuerit ejusmodi pallium a *nectendo*, sive *connectendo*: quae proprietas est stirpis ἔρω, unde εἴρω, σειρὰ &c. E. S.]

Ζευγνύω verbum productius est a ζεύγω, quod a ζεύγω, cujus derivatum proximum est ζεῦγος *jugum*. Est autem huic vicinum ζύγω, unde nomen ζυγὸν, itidem JUGUM notans. Et propria quidem potestas nominis ζυγὸν ea est, qua vocatur *lignum*, quo *jumentorum* colla *junguntur* & *premuntur* in aranda terra. Quum igitur haud dubie verbum ζύγω originem habeat ζέω (quemadmodum ζεύγω est a ζεύω, vel ζέω) ratio significationis in nomine ζυγὸν repetenda videtur a *calore* vel *fervore*, qui ex *aranda terra*, similive labore *difficiliore*, oritur. A notione autem *jugi* multiplicibus modis vox nostra transfertur, haud aliter atque in voce Lat. *jugum* accidit. Porro Graecorum ζεύγω peperit verbum antiquum Latinum *jugo*: ubi eadem ratio est literae Z, in Latinorum *Jod* mutatae, quae est in nomine *Jupiter*, ex Graeco Ζεὺς repetendo. Porro Latinum vetus JUGO peperit nomen *jugum*, & verbum *jungo*. [A verbo ζεύγω vel ζύγω hoc pacto fieri potuisse Lat. *jugo*, *jungo*, haud improbabile est. Potuit tamen utriusque verbi eadem fere esse origo, sed multo remotior. Stirps nempe sit *misso*: unde, praefixa ἐς, ut in bene multis aliis, factum

factum εἴω, hinc σεύω, σεύγω, δεύγω, ζεύγω. Illi vero stirpi ἴω alia cognata fuit ἴω, ex qua fieri potuerunt ἰύω, ἰύγω, JUGO, JUNGO. E. S.]

Ζεὺς *Jupiter*. Variae sunt formae nominum, quibus olim *Jupiter*, deorum summus, appellabatur; ut Ζεὺς, Ζὴν, Ζὰν, Δὶς, Δεὺς, & forte alia: quae omnia mihi quidem videntur unum idemque nomen fuisse, dialectis diversorum Graeciae populorum distinctum. Apparat certe, *Jonibus* fuisse vocatum Ζῆνα, qui ab aliis Graecis diceretur Ζεὺς, Doribus autem Ζὰν erat. Porro nomen Ζεὺς Aeolibus, antiquissimis temporibus, in primis proprium videtur fuisse, nec aliud fuisse quam Δεὺς, si rationem dialecti habeamus. Vidimus, nempe, jam supra, ζ apud Aeoles loco δ fuisse positum. Praeterea communis terminatio fuit Aeolibus ευ, loco οι: neque commutatio literarum ε & ι rara est in diversis dialectis. Sic, quem Athenienses Θεὸν dicebant, is a Lacedaemoniis σιὸς dicebatur. Erat autem *Laconica* dialectus, aeque ac *Aeolica*, subjecta *Doricae*, tanquam generi suo, ut supra jam diximus. Ex his simul apparet quodammodo, inter ipsa haec nomina & notissimum Θεὸς, magnam cognationem intercedere, imo omnia haec proprie unum idemque vocabulum esse, dialectis tantum distinctum. Inter haec, nomen Θεὸς, Atticis proprium, communi usu postea tritum fuit, tanquam appellativum nomen Dei cujusvis: reliqua autem, ceremoniis religiosis primum constitutis, ut proprium nomen *Jovis*, deorum summi,

 vi-

videntur invaluisse. [De vocabulis Ζεὺς & Θεὸς omnino consulendus est *Henr. Stephanus* in Thes. L. Gr. T. I, col. 1023. 1517 — 1519. *Salmas.* Exerc. Plin. p. 70. 423. aliique, quos laudavit *J. Alberti*, ad Hesych. T. I, col. 1577. voce Ζᾶν. *Phurnutus* Cap. II, & *Heraclides* p. 441. nomen Ζεὺς repetunt a verbo ζέω *ferveo*, ob *fervorem* igneum, quem Graeci ζέσιν dicunt. Valde mihi placet observatio doctissimi *Burgessii*, ad Dawes Miscell. Crit. p. 386. antiquissimam pronuntiationem fuisse Δεὺς, unde cum σ praemisso σδεὺς, & tandem ζεύ. Comparatio *Genitivi* Graeci Διὸς ceterorumque casuum obliquorum maxime hoc suadet: respondebuntque hoc pacto longe rectius Latina DEUS, & DIS, & Graec. Θεὸς, de qua voce inferius. E. S.]

Ζέφυρος *Zephyrus.* Proprie sic dicitur a *calore*, quem affert ventus, cui *Zephyri* nomen est. Proxime autem est ab obsoleto nomine ζόφος, cujus origo ζέω, de quo mox infra dicendum.

ζέω *ferveo, bullio.* Est haec ipsa propria verbi potestas, quam supra ad vicinum verbum ζάω explanavi. Transiit autem praeterea hoc nostrum a *fervendi ebulliendive* notione ad eam *scatendi.*

ζῆλος *aemulatio.* Proprie sic dicitur *ardor*, seu *studium vehemens*, in aliquam rem; nomine orto a ζάω vel ζέω *ferveo:* de quibus dictum supra. Inde porro ζῆλος ponitur pro *studio vehementi*, quo similis alteri evadere coneris; atque adeo *aemulationem* notat. [Vide *L. Bos* Diss. de Etymol. Graeca

p. 24. 25; & *A. Schultens*, Comment. ad Proverb. Salomonis, Cap. III, 31. ubi simile verbum Hebr. קנא illustratur, E. S.]. Variis modis praeterea transfertur, quorum omnium rationes facile a propria notione *ardoris* vel *studii* repetuntur. [A ζῆλος est ζηλότυπος, quasi dicas *aemulatione percussus*, & *contactus*. T. H. Porro, ζηλοτυπία proprie *ictus*, *pulsusque vehementior* talis *fervoris*. *A. Schultens* in Comm. l. l. Ceterum apud accuratiores Graecos ζῆλος & φθόνος distinguuntur. Laudi ducebatur ζῆλος, ut *honesta aemulatio*: φθόνος autem semper erat *adfectus vitiosus invidiae*. Recentiores tamen Graeci etiam de *invidia* adhibuerunt vocem ζῆλος, & verbum ζηλῶν ipsis significavit *invidere*. L. C. V. Conf. idem vir maximus ad Adoniazusas Theocrit. p. 415. & *Lennep*. ad Phalar. p. 46. B. E. S.]

Ζημία *damnum*. Videtur proprie esse a ζάω, quod, in derivatis non paucis, translatum est ad notiones *quaerendi*, *inquirendi*, *desiderandi*. Inde ortum ζημία proprie foemininum est a ζήμιος, & proxime quidem factum ab obsoleto nomine ζῆμα, vel ζῆμα, ac Substantive positum *rem* notat *desideratam*, *in quam inquiras*, *quam desideres*, veluti ea *privatus*: atque sic eximie translata vox videtur ad significandam *jacturam*, vel *damnum*, & hinc porro *mulctam*, vel etiam *poenam*.

Ζητέω *quaero*. A verbo ζάω *ferveo* factum nomen est obsoletum ζητὸς, [cujus vicinum ζήτης superest] quod peperit verbum nostrum ζητέω. Hoc autem translatum ad *studium ardorem*que *inquirendae rei*

 ali-

alicujus eximie accepit notionem *quaerendi, inquirendi, requirendi, quaestionem habendi.* Generalius etiam (& quidem valde proprie) valet in usu, idem quod *studere, conari.* [Vide *L. Bos* Obss. ad Aristoph. p. 6. E. S.]

Ζόφος *caligo.* Volunt Grammatici, hoc nomen dici pro δνόφος, quod suo loco vidimus, quoque *caliginem* significare, & cognationem quandam habere cum vocabulo νέφος, similibusque formis. Verum quidem est, literam ζ poni pro δ, ut supra quoque vidimus, in nonnullis vocibus: sed obstat huic sententiae (quantum ad vocem δνόφος) litera ν, quae in nomine νέφος quidem adest; non vero in ζόφος. Verisimilius itaque videtur, nostrum ζόφος idem fere esse proprie, quod ζέφος, (unde proxime descendit nomen ζέφυρος) atque adeo oriri a verbo ζέω, vicino alteri ζάω. Sic ζόφος proprie dici potuit *vapor calidus*, qualis *in aëre* saepe existit; inde autem transferri ad *aërem tenebricosum* designandum. De quacunque *caligine* postea positum videtur fuisse.

[Ζύγαστρον *arca;* de qua voce vide *Zonaram* apud *Valcken.* Adnott. in Adoniazus. Theocr. p. 335. C. & viros doctos ad Hesych. T. I, p. 1588. Videtur autem repetendum ab obsoleto ζυγόω *jungo, adjungo.* E. S.]

Ζῦθος *Zythus.* Sic dicitur *genus potus ex hordeo.* Haud dubie vox orta est a verbo ζέω, quod cum vicinis ζάω, ζέω &c. convenit in notione *fervendi.* Dictum autem ζῦθος eximie genus istud *potus a fervore* vel *fermentatione.*

Ζύμη

Ζύμη *fermentum.* Proximum derivatum eſt verbi ζέω *ferveo*: ut adeo proprie idem ſit, quod Latinum *fermentum*, ſive id *quod ferveat.* Inde autem (quemadmodum hoc ipſum FERMENTUM) ζύμη dicitur *farina ſubacta*, quae *acorem contraxit.*

Ζωμὸς *jus.* Proprie dici videtur, id quod fiat ex *decoctione.* Ortum nempe eſt a ζέω, quod vicinum verbis ζόω, ζύω &c: adeoque notionem accepit a *fervendo*, *ebulliendo*, *coquendo*: quae poteſtas verbi ζέω manifeſta eſt in formula proverbiali ζεῖ χύτρα ζεῖ φιλία, id eſt, *Si olla fervet, vivit amicitia.* Inde autem ζωμὸς eximie videtur ſignificaſſe *liquorem* eorum quae *cocta ſunt*, qui liquor Latinis jus dicitur. [Hinc ζωμὸς μέλας *jus nigrum* Lacedaemoniis: de quo vide *Toup* Cur. Noviſſ. in Suidam, p. 51. E. S.] Inde porro ζωμὸς ad *fruſta* panis, aliave quae *juſculo miſcentur*, translatum eſt, atque ſic ponitur quoque pro *buccella.* [Simpliciſſimum fortaſſe erit ζωμὸς derivaſſe a prima Praeter. Paſſ. verbi ζέω pp. *tumeo*, quaſi dicas *tumere factum*, vel ita *coqui ſolitum*, *ut prae fervore tumeat.* E. S.]

Ζωννύω *cingo.* Certum eſt, verbum hoc oriri a ζώνη *cingulum*, vel, ut ab aliis etiam vocatur, *zona faſciave.* Ζώνη autem ſine dubio ortum eſt a verbo ζέω, quod manifeſte apparet ex ejus derivato ζῶμα [& ζῶσμα] ſignificante quoque *cingulum.* [Vide hic *Schrader.* Animadv. ad Muſaeum Cap. XX. p. 347. E. S.] Jam autem vidimus, verbum ζέω ſignificare *fervere.* Hinc igitur ζῶμα & ζώνη ſignificare potuerunt res, quibus aliquid *calefiat*, quae *calorem adferant*:

rans: atque sic videntur translata ad designandam *fasciam*, *cingulumve*, quod corpori circumligetur, ut frigus arceatur. Denique inde translata est ad designandum id omne, quod figura sua *fasciae* simile est. Porro, a nomine ζώνη, verbum nostrum ζωννύω *cingendi* notionem habet.

Ζωρός, ortum a verbo ζόω *ferveo*, proprie idem valet, quod *fervens*, *fervidus*: atque inde eximie ob *fervorem* sic dicitur *merum*, sive *meracum*.

[Ζώω *vivo*. Pro ζόω, idem proprie valet ac vicina ζάω, ζέω &c. *ferveo*. Est verbum frequentatum poëtis. Vide Odyss. Γ, 354. &c. Hinc porro factum ζωὸς *vivus*, quod etiam contracte dicitur ζῶς Iliad. E, 887. & inde iterum ζωόω *vivifico*. E. S.]

* * *

Η.

Ἤ, pro *varia significatione*, huic *literae* seu *particulae* subjecta, variam habet naturam. Itaque stirpe sua modo convenit cum εἰ, modo cum articulo ὅς, cujus *casus obliquus* est, modo factum est a φῶ; & quidem in antiqua lingua Graeca (ubi litera η nondum erat recepta) modo scriptum fuit per ε, modo per ι, modo per αι: unde etiam est, ut in particula ᾗ *iota* subscriptum appareat. [Eruditissime de particula Η egit vir clarissimus *H. Hogeveen*, Doctr. Particul. Ling. Gr. Cap. XXI. XXII. p. 441—507. E. S.]

Ἥβη proprie notat *pubem* sive *primam lanuginem* circa pudenda, *pubertatis indicium:* unde porro ad ipsam *pubertatem* transfertur, *juventutem*que *pubescentem* significat. Haud dubie oritur ab antiquo verbo ἥβω, seu potius ἄβω, quod vicinum videtur fuisse verbo *βάω progredior*. Ratio autem translationis, nisi, a *pullulando* quasi, profecta sit, mihi quidem non valde est expedita. [Praeiverat *Etymologus M.* col. 417. post alia, ἢ ἀπὸ τοῦ βιβάζεσθαι, inquit, ἄβη καὶ ἥβη. Ἀπὸ τοῦ βῶ, τὸ πορεύομαι, βῆ καὶ ἥβη. Quam derivationem *ridiculam* vocans *H. Stephanus* ab ἥδω (per δ) deducere hoc nomen maluit Thes. Ling. Gr. T. I, col. 1444. idque tanta

cum

cum fiducia, ut „ *aut nullam, aut hanc* esse vocis „ ἥβη *etymologiam*" sanciret. Quid si verbum ἄβω, prisca in lingua Graeca, formatum fuerit ex ἄω *spiro, spiritum calidum emitto:* unde ἄβω, αὔω, αὔρα &c. A *calore* autem notio *juventutis*, ut fere apud Arabas in nomine *ssabbaab.* Videri etiam possit, verbum ἄβω sive αἰβάω idem olim fuisse, quod postea ἄμω, sive ἀμάω: ut fortasse apud Latinos *amare* etiam *abare* pronuntiatum. [Sic Ἥβη ab *ardore amoris* dici potuit. E. S.]

Ἡγέομαι *duco.* Oritur ab ἡγέω; quod pro ἀγέω, hoc autem ab ἀγὸς *dux.* Hujus stirps est ἄγω, de quo supra. Inde ἡγέομαι modo significat *ducere*, quasi dicas *ducem se praebere*, modo *praeesse*, modo *antecedere:* modo ad *animum* translatum significat idem quod *ducere, existimare.*

Ἠδὲ, apud Poëtas idem valens quod καὶ, est a particula δὲ, praefixo ἠ. [Vide Clar. *Hoogeveen*, Doctr. Partic. Cap. XX, Sect. V. p. 463 —— 467. E. S.]

Ἤδη *jam.* Est a particula δὴ, praefixo ἠ. [Conf. Clar. *Hoogeveen* Doctr. Partic. Cap. XXII. p. 508 — 512. E. S.]

Ἡδὺς *dulcis.* Haud dubie oritur a verbo ἅδω, unde ἁδέω *placeo.* De utroque verbo dictum supra. Inde ἡδὺς proprie videtur significasse id, quod *copia sua placeat*, atque sic *dulcis.* [Conf. etiam dicta p. 61. E. S.]

Ἦθος origine sua convenit cum ἔθος, de quo dictum supra. Quum autem ἔθος significatione sua refe-

referretur ad *consuetudinem*, & mores *receptos externos*, inde factum videtur, ut ἦθος, seu potius ejus Plurale ἤθεα, positum fuerit pro *sedibus consuetis*, in quibus *esse* vel *versari* aliquis soleat. Est enim stirps ejus ἔω *sum*, *versor*. Idem autem ἦθος quoque ad *mores* translatum est: ita tamen usu suo diversum ab ἔθος, ut, quum ἔθος respiciat *mores externos* & *consuetudines*, ἦθος nostrum speciatim comprehendat *mores internos*, quibus alicujus *indoles* & *ingenium*, & veluti tota *animi natura* ac *vis*, describitur.

Ἠθέω *colo*, *percolo*. Haud dubie idem est atque ἄθω: quod verbum jam supra, ad nomen ἄεθλος & alibi, explicui. Proprie autem ἄθω *acervandi* notionem videtur habuisse: atque sic ἠθέω eximie significasse putem *percolando acervare* atque sic simpliciter *colare*. [Stirps ἔω *mitto*: hinc forte *percolandi* notio, quasi dicas *transmittere*. E. S.]

Ἠΐθεος. Proprie sic vocent Graeci *juvenem intactum*, seu *qui adhuc virginitate gaudet*. Videtur autem sic dici pro αἴθεος, quod ab αἴθω *uro*, ob *ardorem juventutis* suae. [Conf. dicta superius in voce Ἥβη. E. S.]

Ἠϊὼν *litus*. Sic dicitur pro ἀϊὼν vel αἰών, quae oriuntur ab ἄω *flo*. Hinc ἀὴρ *ventus*: & dein ἀϊὼν (& Jonice pronuntiatum ἠϊὼν) *locus ventis expositus*, vel *in quem venti saeviunt*, quod aptum *litori* nomen.

Ἦκα *leniter*. Proprie videtur esse quasi *eminus tangendo*. Non valde enim dissimile est voci ἕκας ...:

pro-

procul, quod a verbo ἕκω, cui vicinum ἥκω *venio*. Inde Adjectivum ἧκος, cujus neutrum plurale est nostrum ἦκα. Hoc igitur proprie valet quasi *eminus adveniens*, vel *accedens*: atque inde in primis notat *parum*, vel *leniter*, ita ut sensus fere effugiat. [In Codd. Mss. diverso spiritu notari solet, quum alii habeant ἦκα, alii ἧκα, quod rectius. Stirps mihi est ἕω (i. q. ἵημι) *mitto*: unde in Perfecto εἷκα, Dorice ἧκα: quod ex se videtur propagasse verbum ἥκω pp. *submitto me*, atque ita *sensim lenteque advenio*. Unde porro ἦκα & ἧκα *submisse*, *sensim*. Vide loca Iliad. Γ, 155. Σ, 596. Ψ, 440. Odyss. Ν, 442. Ρ, 254. Υ, 301. E. S.]

Ἥκω idem valet quod ἵκω, ἵκω & similia: quae omnia stirpem communem habent verbum ἕω, ἴω & vicina. [Conf. quae diximus ad Ἦκα. E. S.]

Ἠλακάτη, *colus*. Dicitur a *circumeundo* & *versando*, quasi a masculino ἠλάκατος. Hoc autem ortum est a tertia Praeter. Perf. Pass. ἠλάκαται verbi ἠλακάζω, vel ἠλακάω, quod ab ἐλάω; cujus loco usitatum ἐλάτης, & inde deductum ἠλακάζω, sensu *vagandi*, *circumeundique*. Oriuntur autem ab ἐλάω, vel ἀλάω, unde deductum ἀλήτης *erro*, *vagus*: de quo suo loco.

Ἠλάσκω *vagor*. De hoc modo dictum in ἠλακάτη.

Ἠλεὸς *stultus*. Videtur dici ab *errando* vel *vagando*. Proxime autem oritur ab ἠλὸς, quod derivatum est a verbo ἄλω, dictumque pro ἀλεός. Verbum ἄλω, cum *vagandi errandique* notione, vidimus

mus jam fupra in ἀλάομαι & ἀλίω. Hinc igitur derivata ἠλὸς, & ἠλεὸς, metaphorice eum fignificant, qui *animo* & *mente vagetur*, atque adeo *ftolidum*.

Ἠλίθιος *ftultus.* Non nifi forma differt hoc ab ἠλεὸς, de quo dictum fupra. Vicinum nempe modo memoratis ἀλίω & ἀλάω verbum eft ἀλιω, &, hujus loco pronuntiatum, ἠλιω, unde ἠλίθω, quod proximum derivatum peperit ἤλιθος, cujus Plurale ἤλιθα Adverbialiter pofitum fuit pro *fruftra*. Inde igitur ἠλίθιος eximie quoque *ftultum* fignificat.

Ἡλικία *ftatura*. Oritur ab ἡλίκος *quantus:* vel ab hujus derivato ἡλίκιος. Inde autem (ut ipfum ἡλίκος de quo poft dicendum) eximie transfertur ad *quantitatem* veluti aetatis: & quidem fpeciatim ἡλικία aliquando *aetas adulta* dicitur. Idem tamen latius fumtum in quamcumque *aetatem* hominis quadrat. Praeterea a notione *quantitatis* ad *ftaturam* quoque *humanam* transfertur: in primis a fcriptoribus facris.

Ἡλίκος proxime oritur ab ἧλιξ, quod ortum a verbo ἀλίω vel ἀλίσσω: & pro ἆλιξ ab Jonibus proprie ἧλιξ pronuntiatur. Eft autem inter alia ἀλίω (unde ἀλίσκω ufitatum) idem quod *capio:* atque inde ἧλιξ transfertur ad *quantitatem menfurae* proprie; quemadmodum Latinum *capere* de menfuris dicitur. Inde porro ἧλιξ, quafi *aequalis menfurae* dicas, eximie notat *focium* ejusdem *aetatis* feu *aequalem:* atque fic ἡλίκος, itidem relate ad *quantitatem*, fignificat *quantum*; ita ut femper referatur ad aliud *fimilis quantitatis*, quocum *componi* poffit

&

& *associari*. Atque ita inter se respondent ἡλίκος, πηλίκος, & τηλίκος. Ut autem ἡλικία atque ipsum ἧλιξ, sic quoque ἡλίκος eximie ad *diversas* hominum *aetates* referuntur.

Ἥλιος, *sol*. Sic dicitur pro ἄλιος: hoc autem ab ἄλας, quod non differre ab ἕλας docet analogia, quam supra vidimus ad varia vocabula sub litera A. Ἕλας vero, ut suo loco dictum est, *splendorem* notat, & quasi *tractum lucis* seu *radiorum lucis*. Inde ἥλιος *splendidus*: unde eximie hac voce *sol*, tanquam substantive, dicitur.

Ἧλιψ *calceus*. Sic dicitur pro ἄλιψ: & hoc forte ortum est a verbo λίπτω, quod idem ac λίσσω, unde λισσός *laevigatus*; quorum origo est λία *laevigo* de quo suo loco. Inde ἄλιψ dicitur id, *quod valde laevigatur atterendo*, & hinc *calcei genus*.

Ἧλος *clavus*. Oritur ab ἄλω vel ἴλω quasi *agitando duco*, *adduco*: unde ἧλος eximie notat *clavum*, quo res *in unum adducantur* & *compingantur*.

Ἧμαι *sedeo*. Proprie contractum est ex ἕαμαι, cujus *tertia* ἕαται in dialecto Jonica cernitur. Est autem ἕαμαι ab Activo ἕαμι, vel ἱάω, quod ab ἵω *mitto*. Unde ἧμαι pp. est *memet mitto deorsum*, atque adeo *sedeo*.

Ἱμεκτέω *indignor*. Verbum Jonicum est, idem notans quod ἀγανακτέω, oriturque ab ἰκτέω, quod idem atque αἰκτέω, de quo dictum ad Ἀγανακτέω. Videtur autem primo pro ἰκτέω pronuntiatum fuisse μικτέω, praefixo μ: ut in multis fieri solet vocabu-

tabulis. Dein ex eo factum est ἀμακτίω, praefixo α, &, pronuntiatione Jonica, ἠμακτίω. Ubi litera α eandem fere vim *intendendi* habet, quam in ἀγανακτίω.

Ἠμὴν. Conjunctio composita ex ἠ, & μὴν, cui respondet ἠδὲ, simili modo ut μὴν & δὲ. [De ἠ μὴν, ἠ μὴν &c. vide Cl. *Hoogeveen*, Doctrinae Particularum Cap. XXI, Sect. III, p. 494—498. E. S.]

Ἡμέρα *dies.* Foemininum est τῶ ἥμερος, de quo mox. Hoc autem ab antiquo ἦμαρ, a quo leviter differt usitatum poëticum ἦμαρ *dies.* Oriuntur autem ab ἧμαι *sedeo.* Inde ἥμερος *placidus*, ἡμέρα autem quasi *tempus placidum*, & eximie *dies.* [Sunt in omnibus linguis multa nomina, quae tanquam *Substantiva* solent usurpari, quum sint manentque *Adjectiva*, quorum Substantiva omissa sunt.— Pertinet ad hanc classem & nomen ἡμέρα. Olim dicebant ἡμέρα ὥρα, vel ἡμέρα φάσις, *blandum lumen*, *amabile tempus*, opposite ad *noctem*, emblema *luctus.* Tempus igitur, in *viginti quatuor horis*, *amabile*, *jucundum*, per ellipsin dicere solebant Ἡμέραν. Adjectivum est ἥμερος, α, ον, *blandus*, *lenis*, *amabilis.* In *Hesychii* Lexico reperitur: Ἡμέρα· Ἀρτέμιδος ἐπίθετον, *Dianae cognomen.* Sic namque dicebatur *Diana* dea *amabilis*, *blanda*, *lenis*, puellis utero laborantibus. Apud *Horatium*, in Carmine Saeculari, LENIS *Ilythia tuere matres.* L. C. V.]

Ἥμισυς est pro ἄμισυς: hoc autem haud dubie pro

X μισυς

μενος, cui vicinum μέσος. Origo est verbum μίω & μεω *transeo*. Vide ad vocem Μέσος.

Ἦμος *quando*. Est pro ἆμος, quod pro μὲς, hoc autem componendum cum μιν, & pronomine primae personae; de quo suo loco. [Nescio, an rectius repetieris a *prima* Pers. Pass. ἧμαι, pro ἕιμαι, verbi ἕω, sive ἕω *mitto*, *remitto*. Quo pacto eadem fere translatio erit in hac vocula, quae est in Brittannico *Still*. E. S.]

Ἠμύω *inclino*, *cado*. Oritur a μύω *claudo* vel, proprie magis, *minuo*, *inclino*, atque inde *claudo*. [Malim ducere a stirpe ἕω *mitto remitto*: Unde ἧμαι repetivimus. Ab ἦμος autem ἠμύω, quasi dicas *remissum facio*. Conf. Iliad. Β, 148. Θ, 308. Τ, 405. E. S.]

Ἦν *si*. Vicinum videtur voci εἰ, & haud dubie ejusdem stirpis est. [Nimirum ἢν contracte dictum est pro ἐὰν, quod ab obsoleta verbi forma ἔαμι, unde in *tertia* Plurali Praesentis *Ionice* superest ἔασι, (pro vulgari εἰσί) & in Imperfecto Medio ἔατο, quod vulgo contracte effertur ἦτο. Quemadmodum igitur ab ἵστημι, sive ἵσαμι, in Participio Praesenti dictum est ἱστὰς, ἱστᾶσα, ἱστάν: sic ab ἔαμι, factum ἐάς, ἐᾶσα, ἐάν; quod ipsum ἐὰν dedit ἤν, contracta forma. E. S.]

Ἠνεκὴς *porrectus*, *protentus in longitudinem*. Dicitur [cum praefixo α *intensivo*] pro αἰνεκὴς & hoc pro νεκὴς, quod a νέκω, hoc autem a νέω, cui respondet Latinum NECTO, & *nectendo in longum porrigo*, *protendo*. Inde proprie valde ἠνεκὲς notat

[valde

[valde porrectum] porrectum in longum, & idem, ad *tempus* translatum, *perpetuum.*

Ἠνὶ *ecce.* Est pro ἦν, addito ι, majoris emphaseos caussa: ut fieri quoque solet apud Atticos, in pronominibus *demonstrativis.* Est autem ἦν ortum a verbo ἴω, vel ἄω: nisi mavis a similitudine *soni*, ut alia, dici. [Quemadmodum Graeci dicunt ἐν, pro ἐνὶ, (quod poëtae servarunt) Latini autem, pro ἐνὶ sive ἐν hocce Graeco, dicunt IN: ita nullus equidem dubito, quin Graecorum ἠνὶ sit Latinorum EN, i. q. *ecce.* Porto ut ἐνὶ pp. est *immissione* (Redi ad p. 272. 273. 274.) haud aliter ἠνὶ, pro ἱενὶ, ab eadem stirpe ἵω *mitto*, *immitto* peculiariter *oculos*, vel *visum*, *in rem*, videtur esse repetendum. E. S.]

Ἡνία *habena.* Proprie foemininum est ab ἦνος, quod ab ἄνος, & hoc ab ἄνω, verbo antiquo repetendum: unde ἄναξ & similia oriri supra vidimus. Facile itaque apparet, ἡνίαν proprie significare *lorum freni, quo equi regantur.*

Ἡνίκα *quum*, *quando.* Vidimus supra, vocem ἔνος & Latinum *annus*, similiaque ad *tempus* referri. Jam autem ἄνος, quod est Latinum *anus*, & ejus loco pronuntiatum Jonicum ἦνος, eadem sunt. Ab isto autem ἦνος productum ἠνίκος peperit neutrum Plurale ἠνίκα, &, spiritu mutato, ἡνίκα, quod, de *tempore* adverbialiter positum, pro *quando* invaluit.

Ἧπαρ *hepar.* Fortasse repetendum est ab ἅπτω, vel ἄπτω. Caussam significationis explicent Medici. [Conf. Etymol. Magn. in voce. E. S.]

Ἤπειρος *continens terra.* Proprie ſic dicitur pro ἄπειρος, quaſi dicas *quod non habeat* πέρατα, id eſt, *fines*, ſive *terminos.* Eſt, nempe, πέρας *terminus ultimus*, ad quem *progredi* & *transire* poſſis, nomine orto a περάω *transadigo*, *transeo*; de quo ſuo loco. Hinc ἤπειρος proprie opponitur *inſulae*, & quamcumque *terram continentem* notat. In primis autem pars Graeciae olim Ἤπειρος (EPIRUS) eximie dicta.

Ἠπήσασθαι eſt *Aoriſtus* primus Infinitivi *Medii* verbi ἠπάω, quod videtur ortum ab ἀπάω, lectione Jonica, vel potius ab ἀφάω. Hoc autem ortum ab ἄπω, ἅπτω, *jungo*, *necto.*

Ἠπίαλος *genus febris levioris.* Non dubito, quin ortum ſit ab ἤπιος *clemens*, *placidus*, & intellectum habeat πυρετὸς *febris.* [Quae vox etiam ſubaudienda eſt in τριταῖος, τεταρταῖος. Vide *Schoetgen.* ad *L. Bos* Ellipſ. Graec. p. 241. E. S.]

[Ἠπύω *ſono.* Idem verbum eſt, lectione Jonica, quod ἀπύω, aut inde factum, praemiſſo ε, quae vocalis ſaepe ab initio ponitur. Vide *Analog.* p. 206. & p. 204. E. S.]

Ἥρα *Juno.* Videtur ſtirpe ſua convenire cum nomine Ἄρης & ſimilibus, a verbo ἄρω ortis: de quibus ſupra dictum eſt ſuis locis. In primis autem hic ſpectari debent vocabula ἀρείων, & ἄριστος, ab eadem ſtirpe nata. Simili enim fere ratione, ut ea, translata fuerunt ad *praeſtantiam* quandam deſignandam. Noſtrum ἥρα translate *eminentiam* quandam reſpicit, & *praeſtantiam*, ut manifeſte appa-

apparet ex lingua Latina, ubi vox appellativa remanſit HERA, & maſculinum HERUS, quibus deſignantur *domina* & *dominus*. Eſt autem *herus* ipſum maſculinum ἥρος, cujus loco (introducto in conſuetudinem ω) pronuntiatum fuit ἥρως, [HEROS] ſimiliter ut, pro ἱρος, ἱρως. Ab iſto nomine ἥρως, (quo eximie, ob praeſtantiam, deſignatur *genus hominum illuſtrius*, ſeu *medium quoddam* deos inter & homines) ab iſto, inquam, ἥρως ductum foemininum ἡρωίνη (ſi naturam nominis ſpectemus) non niſi pronuntiatione & forma diverſum eſt noſtrum ἥρα, quod ab ea notione, qua notat HERAM vel *mulierem praeſtantiorem eminentioremque*, eximie tranſiit ad *deorum reginam*, *Junonem*, denotandam. [Pro ἱρος, cum ſpiritu leni prolato, etiam dixerunt ἔῤῥος: quo nomine eximie appellatus fuit *Jupiter*, ἥρας HERAE, id eſt *Junonis*, *maritus*. Vide ſupra, ſuo loco pag. 292. E. S.]

[Ἡρακλέης, contracte Ἡρακλῆς, *Hercules*. Videtur integra vox olim fuiſſe Ἡρακυλέης, eliſo υ, ut in Ἀσκλήπιος, pro Ἀσκυλήπιος, Latine *Aesculapius*. Supereſt illud υ, in Latino *Hercules*. Pro Ἡρακλῆς autem, eliſo etiam α, Latini dixerunt *Hercles*: unde in ſolo Ablativo ſupereſt *Hercle*. E. S.]

Ἤρεμος *placidus*, *mitis*, *quietus*. Dictum eſt pro ἄρεμος, quod ab ἀρέω, unde ἀρέσκω *placeo*, ut noſtrum ἤρεμος *placidus*. Rationem ſignificationis vide ad verbum ἀρέσκω.

Ἥριον *ſepulchrum*. Videtur convenire cum voce ῥίον *cacumen montis*, praefixo α vel η. Similis au-

 tem

tem fere translatio est in hoc nomine, atque in Latino *tumulus*, pro *sepulchro*. De ratione significationis plura dicentur in voce ἐρίω. [Vide omnino *Valcken.* ad Theocr. Eidyll. I, 125. p. 33. 34. edit. Anni 1773. E. S.]

Ἠρύγγιον *genus herbae*, &, ut videtur, proprie magis *villus dependens a mento hircorum*. Forte convenit cum voce ῥύγχος *rostrum acuminatum* eximie; de qua suo loco.

Ἥρως HEROS. Vide dicta ad vocem [Ἔῤῥος, &] Ἥρα.

Ἥσσων *minor*, *inferior*. Etsi *Comparative* adhibetur, proprie tamen forma *Participialis* est verbi ἥσσω, quod notat *deorsum sedeo*, ortumque est ab ἕσσω, quod ab ἕω, vel ἕδω *sedeo*: de quo dictum suo loco.

Ἥσυχος *quietus*, & proprie magis, *sedatus*: unde porro *placidus*, *tranquillus*. Ortum nempe est a verbo ἧμαι *sedeo*, quod ab ἕω. [Ut ἧμαι, ab ἕω *mitto*, in forma *Media* pp. sit *mitto me*, *demitto me*, Gallice *je me mets*. E. S.]

Ἦτορ *cor*. Recte derivatur a verbo ἄω, vel potius ἄθω, de quo verbo dictum supra. Inde etiam orta vocabula, quae in Lexico *J. Scapulae* sequuntur,

Ἤτριον & ἦτρον, quorum prius redditur *stamen*, posterius *umbilicus*. Rationem significationis haud satis perspicio. [De priori voce vide cel. *Ruhnken.* ad Timaei Lex. pag. 98. & *Valcken.* ad Eurip. Phoen. p. 576. *Stamen* autem videtur dictum

ἤτριον

ἧτριον a *promittendo*, ſive *demittendo*, quia *recta demittitur*, atque adeo *protenditur*: ἦτριν vero *umbilicus*, quaſi *pars* ſive *inſtrumentum*, quo *demittatur* infans. Nomina enim in τρον, ut notiſſimum eſt, *inſtrumentum* deſignant. E. S.]

Ἥφαιστος Latine *Vulcanus*. Proprie videtur hoc nomine ſignificatus fuiſſe *faber aerarius*, ſive *qui* metalla *contrectaret*, vel *tundendo tractaret*, & *emolliret*. Ortum, nempe, nomen eſt ab ἀφάω *contrecto*, *contrectando mollio*. Inde eximie *deus fabrorum aerariorum* ſic dicitur.

Ἦχος *ſonus*. Proprie ſic dicitur *ſonus repercuſſus* & *quaſi refractus*. Eſt, nempe, ab ἄχω *frango*. Idem vir celeberr. alibi: „ Nomen ἦχος, & ei vicinum ἠχώ, pp. *ſonum* notant *reciprocum*, ſeu *repercuſſum*, qualis verbi cauſſa edi ſolet in *vallibus montium*. Latius tamen ſumtum ἦχος in uſu *ſonum* deſignat quemcumque, qui alicunde ad alicujus aures defertur: non ſecus atque alterum ἠχώ, quod propriam notionem ſervavit. Ita de *ſono reciproco* & *fiſtulae cantu* adhibuit *Heſiodus*, in Scuto Hercul. vs. 279. περὶ δέ σφισιν ἄγνυτο ἠχώ. Ubi verbum ἄγνυτο, Latine *frangebatur*, proprietate ſua exprimit naturam *ſoni* illius *reciproci*. Hinc porro nominis proprii vicem obit in Fabulis &c.

[Ἠχώ, όος, contracte οῦς, „ *Eccho*, *ſonus reciprocus*, *vox repercuſſa*." Videtur a *ſono* factum vocabulum. Poſſis & a *frangendo* repetere, quemadmodum praecedens ἦχος: ut ſit quaſi *vox refracta*. Vide cel. *Lennep.* in voce praecedenti. E. S.]

Ἠώς *aurora*. Est pro αὐώς, quod idem atque Atticum ἕως. Oriuntur autem ab ἄω, & ἵω: quibus verbis inter alia notio *splendendi* inest: ut supra dictum. Idem itaque sunt proprie Latina AURA & AURORA, & Graeca ἠὼς, αὐὼς, & ἕως.

Θ.

Θαιρὸς *cardo.* Quo melius vocabulorum, a Θ incipientium, pateat ratio, notandum est, verba originalia θάω, θέω, θιω, θόω, θύω notionem propriam communem habere, positam in *motu*, qui fiat *aliquo* cum *impetu*, *magna copia*, & quasi *tumultuose.* Possunt autem alia derivata cum vicinis verbis, a Τ incipientibus, componi, alia cum aliis, a litera quadam vicina incipientibus, quaedam denique etiam cum verbis a Φ & Σ incipientibus; cum quibus literis (pro diversis dialectis) litera Θ aliquando fuit commutata. Nostrum θαιρὸς (ortum a θαιρὸς, & hoc a θάρω,) originem haud dubie habet θάω. Videtur autem significatio ejus profecta a *motu vehementi* eoque *versatili:* & fortasse componendum est cum θράω, θρέω &c. quibus *sonitus tumultuarius* designatur.

Θάλαμος *thalamus.* Proprie sic dici videtur *locus*, in quo *versantur*, vel quasi *florent*, sponsus & sponsa, *recenti matrimonio juncti:* nomine orto a θαλὸς, qua voce eximie dicuntur *homines florenti aetate*, per translationem, nempe, a *virendo* & *germinando*; quae notio est verbi θάλλω, unde proprie θαλὸς *germen.*

Θάλασσα *mare.* Ortum videtur a θαλάω, quod con-

contractum peperit verbum θλάω, significans *quasso, concutio.* Unde *mare* dici videtur eximie Θάλασσα ob *motum* undarum magna copia *conquassatarum*, quemadmodum ob eandem caussam *mare* eximie πολύφλοισβος dicitur ab Homero. Est autem memoratum θαλάω ortum a θάλω, & hoc a θάω: & significationem videtur accepisse ab *impetu ruentis*, *erumpentis*, *rumpentis*que *magna copia.* [Nescio an verior sit sententia clarissimi *L. Bos*, repetentis ab ἅλασσα, pro quo, *spiritu* aspero mutato in θ, dixerint θάλασσα. Vide ejus Differtat. de Etymol. Graeca p. 25. E. S.]

Θάλλω *vireo*, *pullulo.* Manifesto apparet dici ab *erumpendo*, quae vis inest verbo, unde oritur, θάω & θάλω.

Θάλπω *foveo*, *calefacio.* Proprie ortum est a θάλω, & quidem primum videtur significasse *virere* vel *pullulare facio:* unde eximie fuerit positum de *fomentis calidis*, vel *calore*, quo plantae *virescunt.* Inde autem translatum generatim significavit postea *calefacere* vel *fovere.*

Θαμὰ *crebro*, *frequenter.* Haud dubie ortum est a θάω *cum impetu moveo*, *feror*, *emergo*, *curro*, *accurro*, *magna frequentia accurro.* [Vide tamen cel. *L. Bos* Diff. de Etymol. Graec. p. 25. in voce Θάλασσα. E. S.]

Θάμβος, *stupor prae admiratione.* Dicitur pro θάβος, quod a θάβω vel θάω *accurro spectandi caussa*, & inde *spectaculum contemplor*, *admiror:* unde notio *stuporis prae admiratione.* Idem vir celeberr.

leberr. alio loco. „ Θάμβος dicitur pro θάβος, ut τύμπανον pro τύπανον, κεμπὸς pro κοπὸς, κύμβη pro κύβη &c. Θάβος porro factum ab antiquo θάβω, cui vicinum θάπω,: unde verbum θάπτω *sepelio*. Proprie autem θάπω significat *obruo*: quod ipsum verbum in Praeterito τέθηπα ad *stuporem* & *metum* transfertur. Ita enim *Homerus*, & alii poëtae, τέθηπα dixerunt pro *stupore obrutus sum*. Vide *Hesychium* in voce τέθηπεν."

Θάμνος *densus*, ut θαμὰ, nomen accepit a *frequentia*. Proprie contractum est ex θάμενος, & ortum a θάω *cum impetu* & *magna copia emergo*: unde quoque vidimus verbum θάλλω *pullulo*, *vireo*, proficisci. Ut mirum non sit, θάμνος simili translatione significare eximie *densum fruticibus*.

Θάπτω *sepelio*. Ortum est a θάπω, quod a θάω. Notio repetenda a *copia terrae tumultuose aggesta*: ut docet significatio verbi θάω. Quando autem idem verbum designat *stupeo*, ejus ratio repetenda est a notione *stupendi cum admiratione*: quam verbi θάω esse vidimus ad nomen θάμβος. Ut adeo pateat, verba θάω, θάπω, & θάπτω, natura sua eadem esse, & proprie non nisi forma differre.

Θαργήλια *Thargelia*: nomen festi apud Graecos, unde mensis Θαργηλιὼν *Thargelion* dicitur. Oritur autem a verbo θάρω quod alii vicino θέρω respondet, significatque *calefacio*, *uro*. Inde obsoletum θαργὸς, quod compositum cum nomine ἥλιος peperit θαργήλιος, proprie dictum de *tempore*, *quo sol* segetes *urit*. Unde eximie θαργήλια nomen *festi*.

Θάρσος

Θάρσος *fiducia*, *animi praesentia*. Dicitur ab *ardore animi*, & ortum est a θάρω: de quo modo dictum.

Θαυμάζω *miror*, *admiror*. Ortum est a θαῦμα, quod a θαύω vel θάω. Θάω autem, ut etiam θέω, (quod peperit θεάομαι) inter alia eximie tribuitur iis, qui frequentes *accurrunt*, *spectandi contemplandive* caussa. Hinc θαῦμα *res* dicitur, quam *cum admiratione spectes*, & inde verbum θαυμάζειν aliquid *admirationi habere*, & inde *admirari*. Alio loco cel. *Lennepius*: Origo remotior est verbum θάω, cui vicinum θέω. Propria hujus potestas posita est in *currendo*: quare etiam, a Grammaticis Graecis *Hesychio* aliisque redditur per τρέχειν. Ab hoc θέω Jonicum fluxit θεάω & θεέω, nec non θεάω, cujus *Medium* θεάομαι, una cum nomine derivato θέα, aliisque similibus, quae in Lexicis exstant, translatum fuit ad *spectacula*, *ad quae spectanda concurrat* multitudo. Eadem ratio est verbi θάω, &, quae inde formantur, θαέω, θαύω, & Dorici θαάω; unde nomina remanserunt θαῦμα, & Doricum θάαμα. His autem proprie significatur *res*, ad quam *spectandam accurras*, adeoque *spectaculum*: id quod, alia nominis forma, speciatim θέαμα dici solet; quum θαῦμα usurpatum sit de *eo*, quod *aliquid miraculi habeat*: unde etiam *rem miram*, & interdum *portentum* notat. —— Inde porro θαυμάζω *miror*, *rem miram dico*, vel *facio*, quae vis est terminationis ζω, in verbis a nominibus factis.

Θεάομαι *specto*, *contemplor*. Est a modo memorato θέω.

Θείνω *percutio*. Videtur proprie esse *ad currendum*, vel *ad motum incito*: verbo orto a θέω, de quo jam dictum, quodque inter alia eximie notat *curro*.

Θέλγω *mulceo*, *delinio*. Haud dubie ortum est a θέλω, & hoc a θέω, quod, cum inter alia etiam notet *pono*, *colloco*, forte inde produxit *deliniendi* notionem. [Verbum θέλγω etiam est *debilito* Il. ο, 322. 594. &c. Origo quidem videtur esse θέλω, sed hoc ipsum θέλω manifesto factum est ex ἕλω, unde, cum digammate Aeolico Ϝέλω, quod dedit Lat. *velle* (pro *velere*) *velim* &c. tempora tributa verbo *volo*, *vis*, *velle*. Quum autem ἕλω pp. sit *volvo* (quod ipsum *volvo* stirpem habet ἕλω, cognatam nostro ἕλω) notio vero *volvendi*, hoc in verbo, ducta videatur a primitiva *trahendi*, *attrahendi* aliquid, ut *volvatur*, uti verbi gratia *lapis rotundus*, *globus* &c. hinc conjicere ausim, verbum θέλγω ex remotiori ista origine *trahendi*, *attrahendi*que esse repetendum. Unde notiones *mulcendi*, *molliendi*, *debilitandi*. Quin, si vera sit *Lennepii* observatio (in Analog. p. 208.) literam μ plurimis verbis esse praefixam, nihil impedire videtur, quo minus statuamus, ipsa Lat. *mulceo* & *mollio* e stirpe ἕλω orta adfinitatem quandam habere cum nostro θέλγω. E. S.]

[Θελεμὸς & Θελημὸς *volens*, *voluntarius*. Haud dubie est a θέλω, vel productiori hujus forma θελέω.

λίω. Vide omnino *Toupii* Emendat. in Suid. P. II, p. 49. 50. E. S.]

Θέναρ *vola* vel *cavitas manus*. Etsi haud dubie oriatur a θείνω, & hoc a θέω, de significationis ratione tamen minus *liquet*. [An θέναρ pp. est *manus pars extenta*, vel *porrecta*? Vide Il. E, 339. A notione hac *extendendi* manum videtur ea esse *percutiendi* in verbo θείνω. Unde *Hesychius* Θείνει· Κόπτει, κρούει. E. S.]

Θεός DEUS. Ortum est a θέω. Sive autem a *currendi* notione, sive ab ea *collocandi* dici velis, non admodum differt. Prius tamen malim. *Alio loco* cel. *Lennepius*: „ In primis eorum placet sententia, qui vocem hanc pro proximo derivato habent verbi θέω *curro*, nec non *pono*, *dispono*, *condo*: ut adeo facile inde nomen formare potuerint antiquissimi Graeci, ad designandum DEUM: sive sic eum vocaverint a *disponendo*, sive a *currendo* ad similitudinem *solis*, *lunae*, *stellarumque*, quos *deos* opinantes in continuo *motu* vel *cursu* videbant *esse*. [Comparatio vocis Latinae DEUS, cum Graeco δέος *timor*, pro quo θέος (cum adspiratione literae δ) dicere potuerunt θεὸς, suadet, ut credamus, ΘΕΟΝ Graecis dictum fuisse a *timore* & *metu*, quem *tonitrua* & *fulmina*, ex aethere missa, mortalibus *incutiant*. Eadem fortasse ratio est vocis אלהים *Elohim* apud Hebraeos. E. S. „ *Herodotus* L. II, Cap. 52. ἀπὸ τοῦ θεῖν, vel τιθέναι κόσμῳ, *concinno ordine collocare* & *disponere*, θεοὺς a Pelasgis dictos esse tradit: in qua quidem origine nihil est, quod quemquam

quam merito poſſit offendere. τὸ ποιῆσαι θεῖναι πρὸς τῶν Ἀρχαίων ἐλέγετο, ut obſervat Athenaeus Libr. XI, p. 503. Hoc pacto θεὸς erit *conditor* & *creator univerſi.* Non deſunt tamen inter veteres, qui potius a θέω, θεάω (cujus Medium θεάομαι, *curioſe & cum admiratione ſpecto*, tantum uſurpatur) θεὸν deducant, quod omnia ſidera divina religione culta *mirificum* quidquam hominibus *praebeant ſpectaculum.* Eandem originem Philoſophi paullo ſubtilius expoliunt. Quum enim θεᾶσθαι & θεωρεῖν de mentis *contemplatione* frequenter, a Pythagoreis & Platone, ponantur, θεὸν dici voluere, quod *ſola cogitatione cognoſceretur*, nulliſque niſi mentis oculis pateret. Pythagoraeorum haec eſt egregia ſententia: Ὁ μὲν θεὸς αὐτὸς οὔτε ὁρατὸς, οὔτε αἰσθητὸς, ἀλλὰ λόγῳ, καὶ νόῳ θεωρατὸς, apud *Stobaeum* in Eclogis Phyſicis, p. 4. —— Cenſent alii viri docti, ex voce θεὸς Aegyptia Graecos ſuum θεὸς efformaſſe: quod verumne ſit nec ne, in his rerum antiquarum tenebris, diſcernere non licet. Id certum multis videtur, a θεὸς Latinorum DEUS emanaſſe: quanquam dubitari poſſit, an non potius a δεὸς, pro quo poſtea dictum fuit ζεὺς, deſcendat. Quemadmodum vero Chriſtiani patres, in diverſa vocis θεὸς, quam veteres tradiderunt, origine luſerint, egregie docet *Petavius*, Dogm. Theolog. T. I, Libr. VIII, cap. 8." T. H.]

θεράπων *miniſter.* A verbo θέρω *calefacio* orta ſunt θεράω & θεράπω, cujus Participium Activum eſt θεράπων, pp. *calefaciens*, adeoque *qui fovet* atque *fomen-*

fomentis calefacit. Unde partim ad *medicos*, partim ad *ministros sedulos*, transfertur; à *fovendo* nempe & *curando*. Alio loco: *Ministri fideles* in primis dicti sunt θεράποντες, qui domino suo, non tanquam *servi*, sed ut *amici fideles*, aderant, eumque omnibus modis *colebant* & veluti *fovebant*. Aliud igitur est θεράπων, quam δοῦλος, eoque multo honorificentius: unde ipsi *reges* ab Homero, aliisque, dicti θεράποντες Διὸς, quasi *Jovis administri*. Similiter Cupido Veneris comes & filius dicitur τῆς Ἀφροδίτης ἀκόλουθος καὶ θεράπων. Confer *Platonem* in Convivio, p. 203. Pertinet huc etiam interpretatio *Ammonii*, qua θεράποντα dici notat τὸν ὑποτεταγμένον φίλον, id est, *amicum*, qui aliquem omni obsequii genere *colat* omniaque ad *nutum* ejus faciat.

Θέρος *aestas*. Ortum a θέρω *calefacio*· dictum à *calore*. [Stirps mihi videtur esse θέω *tendo*, *intendo*. Vide mox. E. S.]

Θέρω *calefacio*. Ortum a θέω, & quidem dici videtur a *motu*, quem supra jam diximus significari verbo θέω. Inde translatum est ad *calorem* & porro ad notionem *medendi*: similiter ac θεράπων. [Vide inferius in θέω. E. S.]

Θεσμὸς *lex*. Ortum est a θέω *pono*: unde quoque ortum θέμις *fas*. [Conf. Germanicum *Gezets*. E. S.]

Θέσπις *vaticinus*. Ortum est ex θὸς, & verbo σπῶ, quod cum ἔπω *dico* convenit, eodem modo ut ἔχω & σχῶ [pro σέχω, praefixa σ ante ἔχω: ut σπῶ similiter fit pro σέπω, ex ἔπω. A σπῶ ortum est σπὶς &, compositum Θέσπις: notat adeoque, qui

qui divina loquitur, id est, *vaticinator*, *vaticinus*. Θὲς enim formâ tantum differt a θεὸς, ortumque est a θέω. Apparet hoc manifeste ex composito θέσφατος *a Deo dictus*, & similibus. [Uti θέσκελος *deo similis* factum est ex θὲς pro θεὸς, & κέλος pro ἴκελος, haud aliter θέσπις videri possit contractum esse ex θὲς, pro θεὸς, & πὶς pro ἴπες: ut litera ς non adeo ad posteriorem compositi partem, quam ad priorem, pertineat. E. S.]

Θέω *curro*. Propriam verbi hujus notionem supra explicui. [Vide in Θαιρὸ, pag. 329.] Inde eximie notat *cursu feror*, vel *curro*, [Distinguunt Lexicographi inter θέω *curro*, quod in Futuro habeat θεύσω, & alterum inusitatum θέω *pono*, quod Futurum faciat θήσω. Addit Etymologus tertium θέω, *intueor*, quod alias θεῶ pro θεάω. Omnia haec videntur repetenda a simpliciori verbo τέω pp. *tendo*, *intendo:* unde, dein, varia translatione ortae sunt notiones *currendi*, quasi *intendendi* cursum sive *contendendi*, ut Belgae dicunt *rekken*, h. e. *intensius* currere; porro *intuendi*, acie *contenta*, ἀτενίζειν; *ponendi*, quasi manu *extenta* designendi &c. Pro τέω enim cum *adspiratione* prolatum est θέω: ut solet τ *adspiratum* θ scribi. E. S.]

Θεωρὸς *spectator*. Compositum ex θεὸς & ὁρὸς, quod ortum ab ὄρω, unde ὁράω *video*, *observo:* de quibus post. Inde nostrum proprie est *observator*, vel *spectator divinorum*. Unde variae notiones. [Malim a θεάω, cognato alteri θεάω, pp. *intendo visum*. E. S.]

Θήγω *acuo*. Proprie non nisi forma differt a θιγω,

& ab *incitando* habet notionem *acuendi.* Propria autem poteſtas quaerenda in *motu vehementi*, [ſive *tendendo* ad coticulam] quam notionem propriam eſſe vidimus ſtirpi θάω, unde ortum θάγω & inde θήγω.

Θηλὴ *papilla.* Componenda vox eſt cum θάλω, unde ſupra vidimus oriri θάλλω *vireo, propullo.* Haud dubie noſtrum dicitur a *protuberando* [vel *protendendo, demittendo.* E. S.]

Θῆλυς *foemineus.* Ratione originis convenit cum θηλή: ortum nempe a θάλλω *vireo.* Unde quoque ſignificationem habet. [An θηλύτεραι γυναῖκες idem forte, quod Belgarum *bloeijende maagden*? Vide Il. Θ, 520. Od. Λ, 385. 433. Ο, 421. Ψ, 166, & Ω, 201; *Heſiod.* Aſp. vs 4. 10.&c. E. S. Θηλὴν Graeci proprie vocabant *papillam* τῶν μαςῶν, ut *Heſychius* ait. Τὸ ἄκρον, quaſi τὴν θηλὴν, τῷ μαςῷ *Galenus* dixit Tom. VI, p. 51. Sed & ipſas *mammas* ita dicunt. Origo vocis ab antiquo θάω *alendo foveo*, & *florere facio.* Unde gignuntur non ſolum θάλλω, θαλερὸς, θαλεια, θάλαμος, in quibus omnibus eſt *gratae* cujusdam & *florentis laetitiae* poteſtas, ſed & θῆλυς, *vegetandi vim habens:* quo pacto apud *Homerum* Odyſſ. Ξ, 467. & *Heſiodum* in Clypeo Herc. vs. 395. (ubi videatur *Graevius*) θῆλυς ἐέρση *ros foecundans*, vel, ſicut *Heſychius* exponit, ἡ θάλλειν ποιοῦσα τὰ φυτὰ δρόσος, καὶ θρεπτική. Hinc facile colligitur, quam ad *foeminei ſexus* ſignificationem hoc Adjectivum tranſierit. Hinc etiam oritur pari virtute praedictum θηλὸς, cujus foemininum θηλή, in Subſtantivi

for-

formam, ea, quâ diximus, potestate migrans produxit verbum θηλάζειν. In ejus usu Attici a communibus Graecis dissentiunt. Illi solam *matrem* dicunt θηλάζειν τὰ παιδία *infantes lactare*, *mammam iis praebere*; unde θηλάστρια *Sophocli* & *Eupolidi* eadem, quae τίτθη, vel τροφὸς, testibus *Polluce* Libr. III, Segm. DX, & *Hesychio*: hi contra non minus de *infantibus*, *catulis*, aut *pullis* usurpant, qui *lactant* aut *ubera sugunt*, ut Romulus & Remus θηλάζοντες τὸ θηρίον *lupae ubera sugentes*. Vid. *Graev.* ad Luciani Soloec. p. 734. &c. T. H.]

Θὴρ *fera*. A θέω *curro* ortum est, & a *celeritate* dicitur. [Aeolice efferebatur φὴρ, unde Latinis FERA, ut pro θλᾶν efferebant φλᾶν; pro θλίβω, φλίβω. Vide *Vossii* Etymol. in voce FERA, & eundem de Litter. Permutatione: porro *Maittaire* Alphabet. Dialect. p. 397. Originem utriusque vocis repetimus ab *impetu fervidiori*, quo *ruit*: quam notionem propriam in Latina voce FERA jam vidit *Isidorus* apud Vossium, l. l. E. S.]

Θὴς *operarius*, seu, qui *mercede conductus operam facit*. Ortum haud dubie a θέω; notionemque accepit a *collocando* vel *locando*, quasi dicas, *qui opus locatum facit*. [Itaque θὴς pp. idem est quod θεὶς. E. S.]

Θησαυρὸς *thesaurus*. Videtur dici pro θετηρὸς, idque oriri a verbo θέω, ut proprie sit vel *quod reconditum est*, vel *locus ubi reconditur* aliquid; atque inde eximie *thesaurus*, sive *copia* rerum *pretiosarum*, a multo tempore *reconditarum*. [De propria no-

tione vocis vide in primis *L. Bos*, Exercitationes in Matth. II, 11. In origine autem ex oriente repetenda, humani quid passus est idem vir clarissimus. Conf. ejus Differt. de Etymol. Gr. p. 26. E. S.]

Θίασος proxime ortum est a θιάω, quod (a simpliciori θίω factum) proprie non differt a θειάω, vel θειάζω, quae oriuntur a θέω, unde nomina θεὸς & θεῖον. Θίασος itaque proprie significare putem *multitudinem* hominum *concurrentium*, vel *congregatorum*, ad res divinas celebrandas, & eximie inde ad *choros Bacchicos* celebrandos. Quumque frequens usus, in sacris deorum, esset *saltationum* & *conviviorum*, inde porro notavit *coetum tripudiantium*, vel *convivium celebrantium*; quin & ipsum *convivium*.

Θίγω *tango*. Dicitur ab *incitando*, quod fit *tactu*, & satis accurate respondet ejusdem stirpis verbo Latino *tango* vel *tago*. Unde facile patet, non differre a verbo θήγω, quod supra vidimus. Stirpem autem vicinam habet θέω, cujus notio jam alibi patefacta est.

Θὶς *acervus*, *cumulus*. Haud dubie dicitur a *concitando in unum*, & stirpem habet modo memoratum θίω. [Possis etiam repetere a *reponendo* & *adservando*. E. S.]

Θλάω, *contundo*. Oritur a θαλάω, quod a θάλω, & hoc a θάω. Notionem habet a *motu vehementi*, uti facile patebit ex iis, quae notavi ad vocem θάλασσα.

Θλίβω *fremo*. Ortum est a θλίω, quod fere convenit

venit cum θλάω: unde quoque significatio videtur repetenda.

Θνήσκω *morior.* Ortum est a θανέω, quod a θάνω & hoc a θάω: de quo alibi dictum. Videtur autem *moriendi* notio repetenda esse ab illa *extendendi:* quae significatio manifesta est in verbo τείνω. [Conf. ἐκταθῆναι pp. *extendere se*, vel *extendere* pedes, mori, & Iliad. Ν, 654. 655. ὥστε σκώληξ ἐπὶ γαίῃ κεῖτο ταθείς. Porro Iliad. Η, 409. Κ, 343. *Hemsterh.* ad Lucian. T. I, p. 357. *Valcken.* ad Euripid. Phoen. p. 566. Eandem esse indolem verbi מות apud Hebraeos, ex comparatione vicinarum stirpium מתח, מתה &c. attendenti satis apparebit. E. S.]

Θοίνη *epulum.* Proprie ortum est a θόω, quod eximie notat *celeriter accurro ad sedendum.* Unde proxime θοίνη *consessum* notat: hinc autem *epulum.*

Θόλος *sordes turbidae.* Ortum est a θολόω, quod, natum e verbo θέω, a *motu vehementi* & *celeri* videtur accepisse significationem *motu frequenti agitandi in orbem.* Unde θόλος translatum, cum ad alias res, tum in primis ad *sordes turbidas* notandas.

Θοός *celer.* Ortum a θόω *celeriter ruo*, vel *feror*, vel *erumpo* & *exsilio.* [Notio *celeritatis*, ut in Hebr. מָהִיר, orta videtur ab illa *acuminis* sive *aciei* cuncta obstacula *pervadentis.* Itaque *Hesychius:* θοόν· ὀξύ, ἰσχυρόν, ταχινόν. *H. Stephanus* ex Apollon. Rhodio laudat θοοὺς γόμφους, *acutos clavos:* & θοαὶ νῆσοι „ inquit „ Homero [Iliad. Β, 619. Κ, 309. 396. Λ, 665. Π, 168.] id est ὀξεῖαι *acutae:* ob pro-

promontoria, quae habent, *in cuſpidis morem acuminata.*" E. S.]

Θόρυβος *tumultus.* Ortum a ſimpliciori θόρος, cujus loco Jonicum θοῦρος ſupereſt, & notat *tumultuoſe inſiliens, ruens.* Quod a θόρω *tumultuoſe inſilio.* Stirps autem θόω, de quo modo dictum.

Θόρω, ſive θορέω, *ſalio.* Vide, quae modo dicta ſunt ad vocem Θόρυβος.

Θρᾷξ *Thrax.* Nomen proprium eſt: ortum autem videtur, quaſi a verbo θρεύειν, quo a ſimpliciori θρέω; quod, quemadmodum θρέω, notat *ſonitum obſcurum & tumultuantem edo:* de quod ad verbum θρέω dicetur. Inde eximie notat *obſcurum murmur edo*, & quidem convenit iis, qui in templis quotidie aſſidentes *tacito murmure* deos *ſuperſtitioſe* colant. Inde porro ortum nomen θρῆσκος notat *religioſum*, vel potius *ſuperſtitioſum.* Similis jam ratio nominis noſtri proprii Θρᾷξ videtur eſſe. Graeci, nempe, eo nomine uſi videntur fuiſſe ad iſtum populum deſignandum: cauſſa ejus repetita a cultu *myſtico* deorum, ab *Orpheo Thracio* ad Graecos propagato. [Vide infra T. H. ad Θρησκεύω.]

Θραύω *frango.* Dictum videtur ab *impetu*, quo res *rumpatur & comminuatur.* Forte a *ſono*, ut ſimilia, factum eſt.

Θράω. Ortum a ſimpliciori θαρέω vel θοράω: ſignificatione autem proprie non differt a vicino θόρω, quod eſt *cum impetu ſalio*, vel *inſilio:* unde porro ad *ſedendi* notionem tranſiit. [Haud aliter, atque

atque in Hebr. ישב & Arab. وثب eadem notio *saliendi* ad *sedendum* translata fuit. E. S.]

Θρέω haud dubie factum est a *sono obscuro* hominum, in unum *congregatorum*, & *murmur edentium*. Inde autem eximie notat *murmur edere instar tumultuantis multitudinis*: unde porro ad *inconditum clamorem* transfertur, vel potius ad *quemcumque susurrum* vel etiam *sonum plorantium*. Ex hac origine nomen θρόος contracte θροῦς eximie *rumorem* notat *hominum tumultuantium*. [Iliad. Δ, 467. ubi vide Schol. & *Hesychium* in voce.] Atque inde ἄθροοι *homines* dicuntur, *qui tumultuarie* in unum locum *confluxerunt*, *conferti*.

Θρῆνος *luctus*, *lamentatio*. Proxime ortum est a verbo θρέω, vel θράω, quod de *sono* vel *voculis plorantium* eximie poni modo vidimus. [Hinc etiam θρῆνος, tanquam Substantiva vox, pro θρηνῳδῶ ponitur: ut probavit *Toup* Emend. in Suidam P. II, p. 57. E. S.]

Θρησκεύω *superstitiose* DEUM *colo*. Ortum est a θρῆσκος, quomodo proprie dicitur is, qui in templis *obscuro murmure* DEUM *colit*: nomine orto a θρέω, quod convenit cum θρέω, de quo dictum suo loco; & ad vocem Θράω. Inde porro notat *superstitiosum*, peperitque verbum θρησκεύω. [Grammatici repetunt originem verbi θρησκεύειν, & vocis θρησκείας, ἀπὸ τῶν Θρακῶν, vel Θρηκῶν: ut *Suidas*, in voce, & *Etymologus*, *Gregorius Nazianzenus* Orat. XXXIX. p. 665. & Orat. I. in Julianum, & *Nonnus*, sive *Maximus*, ad eum locum, p. 150. *Plutarchus* au-

e Saturibus

tem in Alexandro, p. 665. proprie docet usurpari τὸ θρησκεύειν, de καταχόροις, καὶ περιέργοις ἁγιστείαις: nec negari potest, Graecos hoc verbum plerumque posuisse de *immodico*, & *superstitioso cultu*. Sic *matris deorum Bacchique domestica sacra*, quae leges ipsae prohibebant, θρησκεύσιας nominat Phynthis Pythagorea apud *Stobaeum*, p. 445. Princeps itaque vocabuli potestas, est *cerimoniis* quibusdam, *sacrisque adhibitis*, *numina colere*. Multum tamen abest, ut Etymon, a Grammaticis probatum, certo nitatur pede: quippe quod Analogiae legibus minime congruit. Ad quam propius accedunt haec *Hesychii*, vetusto more per ε scribentis. Θερεκός· περιττὸς, [illegible]. Item Θρησκή· ἀγνή· πάντα τὰ [illegible]. Quae, etsi rarissimi sunt usus, originem tamen manifesto ducunt a verbo θρέω, quod usurpavit *Aeschylus*, Septem contra Thebas, vs. 78. & *Hesychius* quoque habet Θρέειν· θροεῖν *obscura voce murmurare*. Inde & θρηνεῖν *lamentari*, *lugere*, & θρόος *vocis fractae murmur*; unde verbum θροεῖσθαι in Evangelio Matth. XXIV, 6. Hinc igitur Θρεσκός, &, ε in η mutato, θρησκεύω. Notum vero est, in superstitiosis sacris, etiam ululatibus & mysticis arcanisque carminibus, *submissa voce admurmuratis*, fuisse locum. Hinc lucem accipit *Jacobus*, Epist. Cap. I, vs. 26. 27. nam primo θρῆσκον vocat *hominem*, qui, vera caritate vacuus, superstitiosis nugis religionem metitur, cujus μάταιον esse θρησκείαν pronuntiat; quemadmodum *Dius* apud Stobaeum p. 408. θρησκεύειν ἢ καλὰν θρησκείαν. Mox Apostolus, eodem

eodem servato vocabulo sed adjectis epithetis correcto, docet, quae sit θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος. Alioquin scriptores sacri, de *cultu verae religionis*, hac voce uti non solent: nam θρησκεία Act. Apost. XXVI, 5. & ad Colossenses II, 18. multoque magis ἐθελοθρησκεία ibidem vs. 23. vitio vertuntur. Hinc ὁμόθρησκοι, vocabulum Lexicis ignotum, *qui eandem haeresin sectantur*, apud *Socratem* Hist. Eccles. L. V, p. 315. T. H.] ὁμόθρησκοι

Θριαί *calculi sortilegorum.* Nomina haud dubie vicina sunt θριαί, θρῖον & θρύον, significatione tamen inter se distincta. Repetenda autem forte a verbo θρίω & θρύω, quae, ut θρώσκω, θόρω & θορέω, *saliendi*, *exsiliendi*, *insiliendi*que notionem habere possunt. Quaenam tamen in nostris vocabulis translationis ratio sit, non satis perspicio. [Θριαὶ *calculos*, dici potuisse ab *exsiliendo*, vel *resiliendo*, quatenus in solum durius delapsi *resiliant*, nemo dubitet. Porro θρῖον *folium ficulneum* vocari videtur itidem ab *exsiliendo* cum *crepitu* quodam, ubi igni imponitur: unde apud Comicum, in Vespis [vs. 434.] πολλῶν θρίων τὸν ψόφον: de quo vide *H. Stephanum* in voce. θρύον denique *juncum* vel *ulvam* videtur significare, quia *vento*, vel alia vi illata, proclinatus *juncus* mox *resurgat* & quasi *resiliat*. Sed vide hanc vocem inferius suo loco. E. S.]

Θρίαμβος *triumphus.* Vocabulum hoc a posterioribus scriptoribus Graecis haud dubie usurpatum fuit ad exprimendum Latinorum TRIUMPHUS: neque tamen minus Graecae originis esse videtur eadem

dem vox *triumphus*, & quidem orta a θρίαμβος. Hoc autem, dictum pro θρίαβος, & hoc denique, pro θρίαος, repetendum videtur a θρίω; ut ita θρίαμβος, pp. dicatur *multitudo hominum tumultuarie congregatorum*. Confer quae de formis vicinis verbi θρίω dicta jam sunt superius. De θριάμβῳ *versu Jambico* vide Toup. Cur. Nov. ad Suid. p. 15. E. S.]

Θριγκὸς *pinna murorum*. Proxime dicitur pro θρικὸς, & hoc a θρίω· ut θριγκὸς dicatur a *saliendo in altum*. Similem quandam significationem vidimus verbi vicini θράω. Vide quoque ad verbum θρώσκω.

Θρίδαξ *lactuca*. Videtur ortum a θρίω *salio in altum*. Forte sic dicitur a *celeritate*, qua *exsurgit*.

Θρὶξ *pilus*. Proxime ortum est a θρίγω, & hoc a θρίω. A *saliendo in altum* videtur dici. [Conf. etiam Θριγκός. E. S.]

Θρόμβος *grumus*. Dicitur pro θρόβος, quod a θρέω ortum. Nomen autem habet a *saliendo* vel *surgendo in altum*. [Adi *H. Stephanum*, de hac voce, Thes. Ling. Gr. T. III, col. 1651. „ Θρόμβος pp. *res in unam massam concreta frustum*. Derivatur enim a θρέψαι, significante πῆξαι, teste *Eustathio*. Unde θρόμβωσιν in lacte dicunt, quoties a puerperio foeminis lac fluere desinens in *mammis densatur*, & in *exigua frusta excrescit*" &c. Nimirum a θρέω repeti potuerunt θρέβω, θρέμβω: unde θρόμβος. E. S.]

Θρόνον *flos* vel *venenum*. Quanquam ortum videtur verbo θρέω (unde quoque nomen θρόνος *thronus*) ratio

ratio tamen significationis valde dubia & incerta est. [Quidni & θρόνον *flos* ab *assurgendo*? a *floris* notione autem illa *veneni*? Vide cel. auctorem, in quatuor vocibus proxime praegressis. E. S.]

θρόνος *Thronus*. Vicina olim fuerunt verba θράω & θρόω. Utrumque significatione *sedendi* adhibitum. Inde nomina θρᾶνος & θρόνος: quibus generatim *sedes* significatur. Usus autem voluit, ut hae voces distinguerentur. Et quidem θρόνος significavit *sedem sublimiorem*, qualis est *solium regis*, θρᾶνος aut *quodvis sedile*; [in primis tamen *sedes honoratior* T. H.] quemadmodum occurrit apud *Aristophanem*: ubi etiam reperiuntur Diminutiva θρανίον & θρανίδιον, inde orta pro *sella* vel *sellula*. Idem θρᾶνος, pronuntiatione Jonica, effertur θρῆνυς, apud *Homerum* Il. Ξ, 240. & alibi. Speciatim etiam θρᾶνος dicebatur *locus in nave* ubi *sedebant remiges*, propterea dicti a Graecis θρανῖται. [Vide hic *Salmasii* Obss. ad Jus Attic. p. 681. E. S.] Hujus quidem vocis duplex innotuit forma θρόνος & θρᾶνος. —— Verbi quoque forma fuit duplex θράω & θρόω. Verbum Medium θρήσασθαι *sedere* forte fortuna repererunt Grammatici in unico loco Philetae Coi. Hinc illud nobis custodivit *Athenaeus* L. V, p. 192. & ex hoc *Eustath.* ad Odyss. p. 148. — Est autem θράω contractum ex θαράω, hoc a θάρω, quod a simpliciori θάω. A τέθακα, Praeterito Perfecto verbi hujus θάω, (pp. *pono*, *depono* corpus atque adeo *sedeo*, *me colloco*) est θᾶκος *sedile*: uti a productiori forma θαάω superest θάακος, & cum a in-

inserto θώακος, θάβακος. A θάω, *sedendi* virtute; apud Homerum supersunt quoque θάασσω & θαάζω, &c. L. C. V.]

Θρυαλλὶς *ellychnium*. Ortum haud dubie est a verbo θρύω, quod idem ac θρέω, quod idem ac θορέω &c. *salio*. Forte dicitur a *radiante* vel *saliente* luce. [Vide & in Θρύλλος.]

Θρυγονάω *scalpo*. Haud dubie oritur a θρύγω, & hoc a θρύω. Significationis autem rationem similem habere videtur, quae est verborum θρύπτω, & θλίβω, de quibus suo loco.

Θρύλλος *susurrus*. Ortum est a verbo θρύω, quod vicinum verbis θρύω & θρέω &, aeque atque illa, factum a *sono*, *obscurum murmur* significavit. Itaque nostrum θρύλλος, proprie admodum *susurrus* redditur. [Verbum θρύω, affine aliis θραύω, θρέω, pp. notat *frango*. Hinc θρύλος & θρυλλος pp. *rumor fractus* & *saepe repetitus*. Dicitur aliquis θρύειν τι *quod saepe in ore habet*, unde τὰ θρυόμενα *quae frequenti sermone hominum teruntur*. T. H. An hinc etiam θρυαλλὶς *verbasci* genus instar lini, a *frangendo*: & dein *ellychnium*, ex eo factum. Vide apud *Hesych.* T. I, col. 1736. E. S.]

Θρύον *juncus*. A θρώω. Porro parum videtur differre a θρῖον: dictum forte ab *assiliendo in altum*. [Nisi malis a *frangendo*. E. S.]

Θρύπτω *frango*. Facile accedo iis, qui dici volunt a *sono rerum*, quae cum *vi quadam comminuuntur*: ut ita proprie non multum differant θράω, θραύω, θλίβω, θρύπτω, & similia. Porro a verbo θρύπτω com-

comminuo, in minutissimas partes contundo, nomen τρυφὴ in usu passim translate sumitur pro *luxu*, quo homines veluti *comminuuntur* & *franguntur*: quo posteriori verbo speciatim, in eo negotio, utuntur Latini, ut *frangi deliciis*, *voluptate*, quod respondet etiam verbo translato θρύπτεσθαι. Dicuntur nimirum saepe a Graecis θρύπτεσθαι, cum ii, qui *voluptatibus franguntur*, tum etiam *qui delicatius vivunt*, & *continuo luxu fruuntur*. Inde autem apta translatio verbi in eos fuit, qui *prae luxu* & *nimia rerum adfluentia insolentius se gerunt* & *efferunt*: quod hominibus *fastosis* convenit. [Vide & T. H. apud *Ruhnken*. in not. ad Timaei Lexic. p. 33. & cel. *Verschuir* Obss. Philol. p. 5. E. S.]

Θρώσκω *salio*, *assilio*. Proxime est a θρώω, & hoc a θρόω, quod a θορύω, orto a θόρω *insilio*: de quo dictum supra.

Θυγάτηρ *filia*, *gnata*. Eandem formam habet, quae est nominum μητὴρ, πατὴρ similiumque. Ut adeo videri possit ortum ab antiquo verbo θυγάω. Jam vero ex multis exemplis patet, antiquissimos Graecos literas ζ, δ, θ, τ, σ, quadam ratione vicinas omnes, varie nonnunquam, pro variis dialectis, commutasse. Verisimile itaque mihi est, verbum nostrum θυγάω componendum esse cum usitato verbo ζυγάω, quod vicinum verbo ζεύγνυμι. Ut ita θυγάτηρ dicatur veluti a *jugo* sive *jungendo*.

Θύελλα *procella*. Ortum a θύω, simili ratione, ac supra vidimus a verbo ἄω oriri ἄελλα. Inter alia autem θύω tribuitur *fumo* vel *aëri tenebricoso* subito erum-

erumpenti, & *cum impetu lato.* Inde ſponte fluit notio *tempeſtatis* & *procellae* noſtro verbo adſignata. [Vide *L. Bos* Diſſ. Etymol. p. 27.]

Θύλακος *ſaccus.* Ortum eſt a θύω. Quae tamen cauſſa ſit ſignificationis, non admodum planum eſt. Videri poſſit dici ab *inflando* & *tumendo:* niſi mavis, proprie θύλακον dici, ut nomen θυηλή, de *vaſe*, nempe, quo, res ad ſacrificium pertinens, *ſuffimentum* continеatur. Hoc pacto dictum fuerit a *ſacrificando;* vel *ſuffiendo*, quae notio quoque eſt verbi θύειν. [De formis hujus vocis θύλαξ, θυλὴ ſive θυλὰξ, & θυλὰς vide cel. *Ruhnkenium* ad Callim. laudatum *Toupio* ; Emend. in Suid. P. III, p. 93. 94. Erat autem θύλακος pp. *ſaccus ſcorteus*, in quem farina vel panes condebantur. Vide *T. H.* ad Ariſtoph. Plut. p. 256. Unde apparet, a *tumendo* perquam commode dici potuiſſe. E. S.]

Θύμβρον *herbae odoratae genus.* Dictum eſt pro θύβρον, & hoc a θύω *ſuffio*, *odores ſuccendo.* [Vide omnino *Salmaſ.* Exercit. Plinian., locis in Indice allatis, voce θύμος, & infra in θυμός. E. S.]

Θυμιάω *ſuffio.* Stirps θύω. Eximie poſitum eſt de *fumo*, vel *vapore denſo*, *ſurſum exſilіente.* Antiquiſſimis nempe temporibus, proprium hoc verbum fuit *ſacrificiis*, quae ex frondibus arborum, ſimilibusque rebus conſtabant, & *fumum denſiſſimum* excitabant. Poſtea ſenſim re mutata verbum remanſit, & de *ſuffitu* fuit poſitum. Quo modo tempore Homeri adhuc uſurpatum fuit. Tandem vero, magis magisque more victimas *immolandi* increbeſcente,

te, de *omni genere ſacrificiorum* verbum θύω poſuerunt. Tum autem, inde derivatum, θυμιάω eximie adhibuerunt pro *ſuffire:* ortum, nempe, proxime a nomine θῦμα, quo *ſuffimen* denotatur, ſeu idem, quod θύος Lat. THUS: quae proxime oriuntur a θύω *ſuffio.* [Aeolice pro θύμος ſcribebatur φύμος, unde Latin. FUMUS. Vide *Salmaſ.* Exerc. Plinian. p. 355. a. E. E. S.]

Θυμὸς *animus.* Ortum eſt a θύω *cum impetu feror.* Hinc Graeci θυμὸν proprie dixerunt ratione *adfectuum* in *animo:* quemadmodum Latini eo ſenſu in primis uſurparunt vocem *animus.* [Origo θύω, quod vide. Eſt autem θυμὸς i. q. φύμος Aeolicum Lat. FUMUS. Unde θύμος pp. *exhalatio gravior*, dein θυμὸς SPIRITUS πνεῦμα. Conf. *Salmaſ.* de Trapez. foen. p. 669. & Exerc. Plin. p. 355. a E. *Valck.* Diatr. ad Fragm. Dram. Euripid. p. 231. cum *Platon.* in Cratyl. p. 419. E. S.]

[Θύμος *Thymus.* Haec vox accentu diſtinguitur, a θυμὸς *animus.* Erat autem θύμος *thymus* frutex in Attica regione frequens. Multi exponunt *caepas* ſive *allium:* ſed male. Nam *thymus* ab utroque genere, *alliorum* nempe & *caeparum*, differt. Ab Atticis praecipue colebatur: in aliis tamen regionibus naſci quoque ſolebat. Unde apud *Plinium*, *Columellam*, aliosque Rei Ruſticae ſcriptores *thymi* ſaepe fit mentio. Sed tamen praeſtantiſſimum hoc erat *olus*, ſive *frutex*, quod in Attica naſcebatur. Proferebat quoque *thymus* florem dulce olentem, quem apes decerpebant, quare ſaepe videmus, mentionem

tionem fieri *thymi Hymettii*, quae nafcebatur in monte *Hymetto* &c. Saepe interpretes, quum θύμον *thymum* intelligere debebant, intellexerunt θυμὸν *animum*; non attendentes ad accentus differentiam. Sic in *Luciano* ab interpretibus plus una vice fuit peccatum. A θύμος eft Adjectivum θύμινος, contracte θύμρος, &, β interpofita, θύμβρος, quod in Foeminino habet θύμβρα, quae *Thymo* quidem proxima erat, fed tamen nonnihil diverfa. Saepe pro *Thymo* ponitur. Vide *Salmaf.* l. l. T. H.]

Θύρα *janua*. Videtur ortum a θύω, & dici a *ruendo*: quafi dicas *per quam feraris*. [A θύρα eft nomen θυρεὸς *fcutum* defignans, quia oblonga forma *januam* imitabatur, totumque fere corpus obtegebat. Hoc *clypeorum* genere Macaedones potisfimum funt ufi. Vocem Chaldaei adoptarunt. Nam, quod in Chaldaeo interprete faepius occurrit, תְּרִים ex Graeco fonte manat: quod *Buxtorfius* in Lexico Thalmudico praeteriit: [notavit autem *Edm. Caftellus.*] Arabes idem vocabulum adoptarunt in ترس. Homeri aetate θυρεὸς fignificabat *magnum lapidem*, qui ad *claudendum* admovebatur. Odyff. I, 240. 313. Eo refpicit *Hefychius*, in voce. Vide & *Thom. Magiftrum.* T. H.]

Θύω. Propria notio jam expofita eft fuperius. [Θύειν, nempe, ex origine *ferendi cum impetu*. (de qua vide in θυμὸς) pp. eft idem ac Lat. *fumare*, ut vel ex derivato θύμος, Aeol. φύμος, Lat. FUMUS apparet. Hinc explicandus *Homeri* Il. Α, vs. 419. *pa-*

vimenti

pavimentum totum αἵματι θῦεν SANGUINE FUMABAT, ut Belgae dicimus, *rookte van bloed.* Pro Aeol. φύμος dixerunt Latini quoque FIMUS, a *fumando* notione formata; quod magis placebit credo derivatione *Isidori* apud Vossium. Dein θύειν transitive quoque notavit *fumare facere* sive *fumum excitare.* E. S. „ Θύειν pp. significabat *suffire*, unde θύος, THUS; id est *suffimentum.* Ab eodem forte est Adjectivum θηλὸς, & Foem. θηλὴ, quod, Substantive positum, pro *suffimento, libamento.* Θύω autem formavit Latinorum FIO, SUFFIO, FIMENTUM, SUFFIMENTUM: nam θ ab Aeolibus mutatur in φ. Proprius usus igitur verbi θύειν apud Graecos fuit in *suffimentis.* Vetustissimi homines Graeci non utebantur *cruentis sacrificiis*, sed *flores* aliaque id genus diis offerebantur. Hoc dicebant θύειν. Quum haec postea commutabantur & *bestiae* offerebantur, verbum θύειν tamen mansit in *faciendis* sacris & significavit *mactare.* Saepe factum est, ut verba, quae in antiqua ratione usurpabantur, retinerentur postea. —— Ceterum antiqua verbi θύειν significandi virtus remansit in composito ἐπιθύειν *prioribus digitis tribus* (ut liquet ex *Aristophanis* Ranis vs. 915.) *apprehensum thus* vel *suffimen arae*, aut *thuribulo, imponere.* . Hoc enim apud Romanos etiam proprium huic ritui verbum, ut ἐπιθύειν Graecis. Conf. *Porphyr.* Abstin. Anim. L. II, 59. Sic autem τῷ ἐπιθύειν usus est *Aristophanes* in Pluto, vs. 417. In Martyrologiis saepe traduntur Gentiles coëgisse Christianos ἐπιθύειν, *thus diis adolere*, ut

Z hos

hoc facto demonstrarent, se CHRISTO renuntiasse. *Smyrnens.* Epistol. de Martyrio Polycarpi, Art. IV, 8. —— Passim in hoc verbo interpretando erratum est. —— Porro ex θύος & verbo κοῶν vel κοεῖν (quod in veteri Graecorum lingua erat *sentire, intelligere*) dicti sunt θυοσκόοι *flammae vigorem spectantes*, qui alias πυρκόοι *ignispices*. Utramque vocem in *Hesychio* reperire licet. T. H. Conf. & cel. *Ruhnken.* ad Timaei Lexic. p. 105. Vide quoque ad verbum Θυμιάω. E. S.]

Θῶ inusitatum thema: contractum vel ex θέω, vel ex θάω. Notat *ponere*; idem quod τίθημι. Aliquando notat *ruere* cum impetu, *currere*. [Confer dicta de Θέω, pag. 337. & Θύω p. 352.] Modo significat *nutrire*: quo pacto stirps est verborum θάλλω, θηλή, θῆλυς, quae vide singula suis locis.

Θωὴ *mulcta*. Ortum a θῶ *pono, impono*, quasi dicas *impositam* mulctam. Potest etiam a *mulgendo*: quae quoque notio est verbi θάω. [Eadem certe metaphora est in Ἀμέλγειν, μολγὸς &c. de quibus diximus in *Notatis* nostris ad Genes. IV, 7. p. 88. 89. Sed magis placet prior derivatio cel. auctoris nostri, quam praemonstrare videtur ipse poeta Od. Β, 192. in verbis Σοὶ δὲ, γέρον, θωὴν ἘΠΙΘΗΣΟΜΕΝ *Tibi vero, senex*, θωὴν IMPONEMUS. Vide & *Eustathium* p. 953: 41. 1441: 1. qui simul observat, θωὴν esse a θῶ, ut ζωὴν a ζῶ. E. S.]

Θωμίζω *funiculis ligo*. Etiam *verbero*. Et hujus verbi, & sequentis

Θώπτω *assentior*, ut & nominis

Θώπαξ

Θώραξ *Thorax.* Origo haud dubie est memoratum θῶ. Quae tamen significationis cujusque ratio sit, mihi quidem non patet. [Θώραξ omnino videtur esse a θόρω, sive θόρω, id est, *sursum moveo, cum impetu adsulto*, quia *pectus* in ἀναπνοῇ sive *respiratione*, identidem sursum movetur. Notissimum est, formas nominum in αξ, ακος, hanc vim *frequentis & repetitae actionis* habere. Talia sunt βῶμαξ, κόμαξ, λάταξ &c. E. S.]

Θωΰσσω *clamo.* Factum est a *sono*, *qualem ferae* *vanes* edunt.

[Θὼψ *blandus assentator.* De hac voce legatur *Wesselingius* ad Herodot. p. 238, n. 36. Haud dubie est a θύω, quod a θέω, quod, si componamus cum θύω, *impetum* quendam & *concitationem* videtur notasse: eximie autem *alacritatem* & *fervorem*, quo alicui, ad nutum ipsius, obsequaris. E. S.]

Ἰαίνω *calefacio.* Oritur ab ἰάω *remitto, mitto:* quod ab ἴω, vel vicino ἄω, praefixo ι, ut saepe fit. Itaque, a *remittendo*, verbum ἰαίνω nostrum pp. notat *dissolvere liquefaciendo*; unde *calefacio* vel *laetitia perfundo.* [Vide in sequenti Ἰάομαι & *Foësii* Oecon. Hippocr. in voce. E. S.]

Ἰάλεμος *lamentum lugubre.* Dici videtur a *sono flebili lamentantium.* [Vide & *Foësium* in voce Ἰάλεμοι ἰατροί. E. S.]

Ἰάλλω *mitto, peto, appeto.* Ortum haud dubie est ab ἰάω, quod peperit ἵημι *mitto.* A *mittendo* autem translatum fuit ad *petendi* notionem, quemadmodum factum quoque in βάλλω *jacio.* [*Hesychius:* Ἰάλλει· ἐκτείνει, ἐπιβάλλει, nempe, τὴν χεῖρα. E. S.]

Ἴαμβος *Jambus*, pes metricus. Sic dictus haud dubie est, pro ἴαβος, quod ab ἰάω. Notionis ratio forte repetenda est a *dicteriis*, quibus aliquem *petas* & *laedas.* Quo sensu componi potest cum verbo ἰάλλω, & ἰάπτω. Jam autem constat, antiquissimis temporibus *Jambici* versus naturam fuisse mordacem. [Aliam derivationem vide in Lexico *Hedericiano.* E. S.]

Ἰάομαι *medeor, sano.* Ortum ab ἰάω, quod componendum cum ἰάλλω, & *remittendi, calefaciendi-*

que

que notionem habet. Inde translatum est ad *medendi* notionem, simili ratione ac derivata a verbo θέρω. [Verbum ἰάω, in veteri lingua Graeca, significabat *calore liquido*, sive *vapore*, *foveo* [Belg. *stooven.*] Hinc verbum ἰαίνω, quod verbum frequenter apud Graecos, praesertim apud poëtas, occurrit, significatque *liquefacio* & *liquefaciendo foveo.* Sic dicitur ἰαίνειν τὰ σώματα *corpora liquido tepore fovere*, quia veteres medici adhibebant *liquorem calidum* ad *sanandum.* Unde *sanandi* notionem accepit, idemque est ac θεραπεύειν. T. H.]

Ἰάπτω *mitto.* Forma fere tantum differt ab ἰάλλω, & eandem stirpem agnoscit: verbum nempe ἴω vel ἰάω. Praeter *petendi mittendi*que significationem, etiam eam habet *nocendi:* quae notio proxime arcessenda est ab illa *petendi.* [Nescio tamen an cognationem habeat cum verbis ἴπω, ἴπτω *premo;* & alibi cum ἴπω *necto:* unde ἰάπτειν ἔργον ab *Eustathio* [p. 16: 46. & 17: 12.] exponitur per εἰπεῖν καὶ διδάξαι. E. S.]

Ἰάπυξ *Japyx.* Nomen venti flantis ex Apulia: quae regio inde *Japygia* dicta fuit. Videtur autem *Japyx* dici ab ἰάπω vel ἰάπτω *noceo.*

Ἰατταταὶ *Heu!* Factum est a sono repetito ἀττάτ, praefixo ι.

Ἰαῦ *Interjectio indignantis.* Factum a sono.

Ἰαύω *commoror.* Ortum ab ἰάω: nisi mavis, praefixo ι, proxime convenire cum αὔω, de quo verbo dictum supra. Forte a *calefaciendo* (quae notio verbi αὔειν est) transiit ad notionem *diversandi*,

 quasi

quaſi in *ſtabulo*. Inde forte derivanda quoque ſignificatio *dormiendi*, quemadmodum idem verbum αὔω hac ratione quoque *dormiendi* notionem accepit. Id enim ſimplicitati linguae magis convenit, eo quod ſupra diximus in Αὔειν.

Ἰάχω *vociferor*, *clamo*. Proprie notat *clamorem inconditum edo*, & haud dubie ortum eſt a *ſono*: neque multum differt natura ſua ab Ἠχω.

Ἴβδης *clavus in fundo navis*, *qua educto effluat aqua*, neſcio an ſit repetenda vox a verbo δίω vel φάω, praefixo ι: ut ſit dictum quaſi a *ſugendo*. Vide ſupra ad vicinum verbum, Ἰάπτω.

Ἴδιος *peculiaris*, *ſpecialis*. Verba ἴδω & εἴδω eadem proprie ſunt, ac ſpeciatim notant *videre*. Inde εἶδος & nomen ἰδέα *ſpecies*. Pro εἶδος etiam dictum ἴδος, unde noſtrum ἴδιος & ἰδικός, cujus loco quoque εἰδικός dicitur. Proprie adeoque notant *ſpecialem*. Inde porro ἴδιος deſignavit *privum*, *proprium*, *privatum*: unde reliquae notiones oriuntur.

Ἰδνόω *incurvo*, *inflecto*. Dicitur pro ἰνόω, inserto δ, ut aliquando fit ante ν. Verbum autem ἰνόω, ſuperſtes apud Grammaticos, ortum eſt a nomine ἶνος unde Latinum *ina*. [Plur. *inae*, *inarum*. Vide *Salmaſii* Exercit. Plin. p. 278. a. D. E.] Ἶνος autem ab ἲς eſt. Graece nempe ἶνες dicuntur eximie *fibrillae* corporis animalis, & inde *nervi* corporis, quibus *vires* & *robur* contineri credebantur. Origo autem verbum eſt ἴω *moveo*. Sic igitur a nomine ἶνος formatum ἰνόω, &, ejus loco pronuntiatum, ἰδνόω proprie ſignificat *nervis contractis* vel *motis corpus*

pus incurvare: quemadmodum fieri ſolet in variis morbis, vel quando quis, lethali vulnere percusſus, animam efflat. Hoc autem ſenſu verbum ἰδνῶσθαι, ab interpretibus non intellectum, accipiendum eſſe apud veteres poëtas, ipſa vocis natura & locorum, ubi occurrit, ſententia abunde declarat.

Ἶδος *ſudor.* Ortum eſt proxime ab ἴδω, quod idem atque ὕδω, id eſt *fluo* vel *pluo*, *ſtillas* vel *guttas emitto.* Oriuntur autem haec ab ἴω & ὕω, de quibus poſtea dicetur. Inde autem noſtrum ἶδος, & Lat. *ſudor* (quod a Graeco ὕδος) nomen acceperunt.

Ἱδρύω *ſedere facio.* A verbo ἴω, *mitto*, ortum ἴδω, & ἴζω, ut ab ἕω, ἕδω & ἕζω, unde ἕδος *ſedes.* Similiter ab ἴδω, ἶδος, & inde ἴδρος, ut ab ἕδος, ἕδρος, unde uſitatum ἕδρα *ſedes.* Ab iſto ἴδρος autem eſt ἱδρύω, quaſi *in ſede colloco* adeoque *ſedere facio.* [*Conſtituo* in re ſacra pro *colloco*, & *dedico* ſtatuam. T. H.]

Ἱέραξ *accipiter.* Haud dubie ortum eſt a nomine ἱερὸς *ſacer.* Cauſſa nominis forte repetenda eſt ab *auſpiciis*, in quibus harum avium ratio habebatur. [*Etymologus* παρὰ τὸ ἱέξ, ἤγουν φέραξ &c. repetit. Terminatio in αξ videtur eſſe *ſervilis*, ut in Graecis benemultis, & Latinis quoque *rapax*, *ſternax* &c. E. S.]

Ἱερὸς *ſacer.* Neſcio an ortum ſit ab ἴω, vel ἱέω *mitto*: ut ita proprie dicta fuerint cum alia animalia, tum in primis diis dicata; ſimiliter ut eadem

dicta fuerunt ἄφετα & ἄνετα a verbis ἀφίημι & ἀνίημι, quasi Latine dicas *in libertatem missa* vel *remissa*. Ita certe ἱερὸς βοῦς dicitur, qui alias ἀφετὸς *sacer*. . Sic itaque ἱερὸς nomen a *mittendo* vel *remittendo* accepit. [Vox ἱερὸς, ut analogiae lex ostendit, oritur ex ἵω, ἱεω *mitto*. Quod enim, profanis usibus segregatum, *sacratur*, recte dixeris ἀνεῖσαι τῷ θεῷ *deo mitti*, eique velut *proprium addici*. Quae ratio liquidius etiam firmatur a verbo composito ἀνιέναι, ἀνιερῶ, nonnunquam & ἀφιέναι. Unde *greges* ἄφετοι *qui diis consecrati libero pastu vagantur*: eadem potestas non raro cernitur in verbo πέμπειν. T. H.]

Ἰοῦ *Hui*. Vox facta a sono subsannantis.

Ἵζω *sedere facio*. Convenit cum ἵζω estque ortum ab ἵω. Vide ad verbum ἱδρύω. Alio loco vir clarissimus: „ Varia apud Graecos sunt verba, origine vicina, quibus *sedendi* notio adest; ut ἵζομαι, καθέζομαι, ἵζομαι, καθίζω, ἧμαι & κάθημαι, quibus omnibus stirps & origo communis est. Verba, nempe, ἕω & ἵω, quae forma tantum diversa communem notionem habent *mittendi*. Inde verbum ἕω habet Perfectum Pass. ἧμαι, cum adjuncta significatione *demissus sum*: unde porro idem valuit, quod *sedeo*. Eadem ratio est compositi κάθημαι. Praepositio enim κατὰ, in multis compositis, *motum* notat qui fiat *deorsum*. Praeterea ab ἕω est ἕζω, pp. notans *mitto* aliquem *ad sedendum*, vel *sedere facio*. Medium itaque ἕζομαι notat *mamet ipse sedere facio*, adeoque *sedeo*. Similis ratio compositi

καθέ-

καθίζομαι. Quum enim ἵω cum verbo ἵω conveniat, facile apparet, ἵζω quoque & ἵζομαι convenire cum verbis ἵζω & ἵζομαι. Porro ab ἵζω compositum καθίζω, pp. quidem Activam vim habet *collocandi*, ut in consuetudine loquendi Atticorum quoque cernitur. Idem tamen significatione neutra *sedendi* proprium est communis dialecti scriptoribus. Utroque sensu posuerunt interpretes Vet. Test. Alexandrini &c. [Vide & *A. Schultens* Comm. in Prov. Salomonis, p. 130.]

Ἰὴ ἰή. Vox facta a sono acclamantis.

Ἴθυμβοι *saltatores ridicularii* vel genus *saltationis ridiculae*. Nescio an repetendum sit a verbo θύω *cum impetu feror*. [Uti κόρυμβος dixere pro κόρυβος, ducto a voce κόρυς (de quo vide infra suo loco) sic nostrum Ἴθυμβος magis analogice repeti posse videtur ab ἰθύς *rectus*, *directus*. Quam derivationem magis adhuc commendabit locus *Eustathii* laudatus ab *Albertio* ad Hesychium, in hac voce. E. S.]

Ἰθύς *rectus*. Ejusdem generis sunt nomina ἰθύς, εὐθύς & ἰύς: pp. autem notant quasi *in longum porrectum*, *promissum*; & oriuntur ab ἴω & ἵω *mitto*. Inde notionem acceperunt *rectitudinis*: atque hinc ad alia transierunt.

Ἱκανός *idoneus*, *aptus*. Ortum ab ἵκω *venio*: de quo suo loco. Ἱκανὸς ergo dicitur, quasi, *qui convenit*, *sufficit*, *aptus est*. [Ita v. gr. in *Luciani* Nigr. 10: 9. ὁ πέλεκυς ἱκανός, quasi Belgice dixeris *die bijl* KAN WEL GAAN, *is geschikt genoeg*. E. S.]

Ἱκέτης *supplex.* Proxime oritur ab ἱκέω, quod ab ἵκω *venio*, *advenio*, *accedo.* Inde ἱκέτης, pp. *qui accedit* supplicandi gratia.

Ἱκμάς *vapor.* Ab ἵκω *venio.* Forte nomen habet a *motu* vaporis *ruentis.* [Belgice: *waassem*, die zig *opgeeft.* Vide locum Iliad. P, 392. E. S.]

Ἱκνέομαι *vento.* Ortum est ab ἱκνῶ, quod ab ἵκω *venio.* Transfertur quoque ad *supplicandi* notionem, perinde atque ἱκέτης.

Ἴκριον *tabulatum.* Haud dubie hoc quoque est ab ἵκω *venio*, *tendo.* [*Etymologus:* Ἴκρια πάντα τὰ ἀ-σανίδες μετέωρα ἴκρια λέγεται, διὰ τὸ εἰς ὕψος ἥκειν. Nempe ab ἵκω *tendo*, factum ἶκος pp. notat *quod recta tendit*, sive *surgit.* Unde ἶκρος, ἴκριος: & apud *Hesychium* Ἴκρια· τὰ ὀρθὰ ξύλα. Conf. *Salmas.* de Modo Usur. p. 660. & *Valck.* ad Herod. L. IV, p. 320. E. S.]

Ἴκτερος *morbus regius.* Ortum est ab ἵκω *venio*, *obvenio.* Inde ἴκταρ Adverbialiter solet poni pro *prope* vel *subito.* Huic vicinum ἴκτης peperit ἴκτερος, quasi dicas *subito adveniens*, vel *occupans* scilicet *morbus.* [Unde Hippocrati vocatur ἴκτερος ὁ ὀξὺς *acutus* & *cito interimens.* Vide *Foësium* in Oeconomia. E. S.]

Ἰκτὶν *milvus.* Haec & sequens vox ἰκτὶς (notans *mustelam silvestrem*) oriuntur haud dubie ab ἵκω. [Ab *impetu*, nempe, quo fertur. Conf. in ἴκτερος. Est nomen formae ἀκτὶν, ῖνος, adeoque ductum a tertia persona Praeteriti Perfecti Passivi verbi ἵκω. E. S.]

Ἴλη

Ἵκω *venio*. Ortum a simpliciori ἴω *eo*, vel *mitto*, vel *facio*.

Ἱλάω *propitius sum*. Non multum videtur differre a verbo ἐλεέω, quod, ut supra vidimus, de *misericordia* positum, ortum est ab ἴλω *volvo*, *volvendo moveo*. Cum ἴλω autem convenit ἕλω, unde ἐλάω. Videtur itaque proprie notare *commotus sum* atque inde *propitius sum*. [Ἱλᾶν & ἱλᾶσθαι antiquitus notabat *hilarem reddere*, id est *propitium*, unde porro ἱλάσκειν *propitiare* pp. *laetos reddere* & *propitios*. T. H. Inde & ἱλάσκω pp. *hilaritate perfundo*, *hilarem reddo*. In Medio ἱλάσκομαι *propitium*, pp. *hilarem*, *mihi reddo Deum* &c. E. S.]

Ἰλιὰς *Ilias*. Dicitur ab Ἴλιον *Ilium*, nomine proprio urbis. Inde autem *Homeri* ILIAS dicitur. A *calamitatibus* vero, quae in Homeri *Iliade* commemorantur, proverbiali formula dicitur Ἰλιὰς κακῶν, pro *calamitatum magna copia*.

[Ἴλιγγος *vertigo oculorum*, sive *capitis*, ex *prospectu ab alto ad inferna*, *nimia rotatione* &c. orta. Stirps haud dubie est ἴλω, cognata aliis εἴλω, ἕλω, ἄλω: de quibus ad vocem sequentem ἴλλος. Hinc εἰλέω, sive ἴλω, ἰλέω &c. Unde promiscue εἴλιγγος & ἴλιγγος, *gyrus*, *vertex*, εἰλιγγιᾷν & ἰλιγγιᾷν id est στρεβλοῦσθαι, περιφέρεσθαι. Vide *A. Schultens*, Comment. ad Proverb. Salom. p. 236. *Moeridem* Attic. p. 196. & ibi *Piersonum*, ac cel. *Lennep.* ad Phalarid. Epist. p. 35. 36. E. S.]

Ἴλλος *oculus*. Ortum est a verbo ἴλλω, quod idem atque ἴλω, & hoc convenit cum verbo εἰλεῖν, quod ab

ob ἴλω repetendum est, & notionem habet *volvendi*, *convolvendi*, *torquendi*. Eximie autem *oculus* sic dicitur a *volubilitate*, vel etiam a *torquendo* oculos ἰλλὸς eximie *strabonem* notat. [Vide omnino p. 269. & de verbis Ἴλω, ἴλλω, εἴλω &c. quae habent *T. Hemst.* apud *Ruhnk.* in Tim. Lex. p. 52. 53. *Valcken.* Ad-nott. ad Theocr. Adon. p. 247. 248. E. S.]

Ἰλὺς *limus*. Est ab ἴλω, de quo modo dictum. Videtur dici a *volvendo*. [Conferatur & ἰλυσπᾶσθαι *provolvi*, quod eleganter de *sue*, *in coeno se volvente*, in Cratetis Adagio, laud. *Bocharto* Hieroz. P. I, p. 705. E. S.]

ἧμα, ἵμα, ἥμα

Ἷμα *vestimentum*. Triplex olim Substantivum videtur fuisse εἷμα, ἷμα, & ἧμα pronuntiatione tantum leviter diversum. Oriuntur haec tria a verbis cognatis ἕω & ἵω *mitto*. Differt autem in usu εἷμα & ἧμα: quum ἧμα eximie significet *jaculum*, εἷμα vero & ἷμα *vestimentum*. Utrumque a *mittendo*. Nempe ἕω a generali notione *mittendi* eximie eam accepit *vestimenta immittendi*, adeoque *induendi*.

Ἱμὰς *lorum*, *funiculus*. Ortum est ab ἵω *mitto*, *emitto*. Unde derivata transferuntur eximie ad *vestimenta*, aliaque, quae corpori *injiciuntur*, sive *tegendi* sive *obstringendi obligandique* caussa. Inde igitur ἱμὰς *lorum*, quod *corpori injicitur*, vel *vinculum*, quo idem *constringitur*: unde varios usus habet. [Ab ἵω *mitto*, *emitto*, *demitto*, ἱμὰς forte simpliciter vocatur *instrumentum*, *quo quid emittatur*, vel *demittatur*: unde pp. *lorum* notat, porro *habenam equi*, *funem nauticum* &c. Vide *H. Stephani* Thes;

Thes. T. I, c. 1695. 1696. Ab ἱμὰς est Dativus ἱμάντι, & inde *Diminutivum* ἱμάντιον, ut ab ἷμα *vestimentum* (quod & εἷμα) derivandum est ἱμάτιον, quod etiam εἱμάτιον. E. S.]

Ἱμείρω *desidero*. Oritur ab ἱμὰς (quo proprie denotatur *id quod injectum ligat*) nomen ἵμερος, eximie designans *desiderium*; quo quis *trahatur* tanquam *vinculo amabili*. Hinc porro est verbum nostrum ἱμείρω *desidero*. De nomine ἵμερος dictum est superius. [Ἵμερος *cupiditas* est ab ἱμὸς, quod a Praeterito Perf. Pass. verbi ἵημι, vel ἵω: unde Futurum ἥσω, Perfect. ἧκα, Perf. Pass. εἷμαι. Sed quae deducuntur ab isto Praeterito perfecto, habent ι. Est autem ἵεσθαι pp. *mittere se*, sive ἐφίεσθαι *mittere se ad aliquam rem*, id est *concupiscere*. T. H.]

Ἲς *mensurae nomen*. Proprie idem est, quod ἴς, [in Genitivo ἰνὸς, Latine] *vis*, quod ortum ab ἵω *mitto*. Inde ἲς *fibram*, atque hinc porro *vim*, quae *fibris continetur*, designat. Idem autem nomen componendum forte est cum εἷς, vel ἓν *unum*: atque sic forte ab *unitate* ad *mensuram* translatum fuit: quemadmodum factum videmus in Latinorum AS, ASSIS. [Vocem ἲν memorat *Eustathius*, ad Il. X, p. 1282: 5. & Od Ξ, p. 1753: 7. tanquam μέτρου τινὸς ὄνομα καλούμενον, ὅθεν ἡ μίνα τὸ ἥμισυ τοῦ ἴν. Sed videtur vox esse originis orientalis, nempe Hebr. הין. Est autem ὢν *ens* manifesto contractum ex ἐὼν, Participio verbi ἔω, contracte εἰμὶ, *sum*, *existo*. E. S.]

Ἵνα pp. Adverbium *loci* est, notans *quo*. Unde reli-

reliquae notiones huic voci assignatae repetendae sunt. Origo haud dubie est *ἴω mitto*, vel eo.

[Ἴνδαλμα *simulacrum*. Ducta vox est a primi Perf. Pass. ἴνδαλμαι, verbi ἰνδάλλω, quod auctum est ex ἰνδάω, ἰνδάλω. Veteres enim non duplicabant literas. Sic φάλω prius dictum est, quam φάλλω, & ἄλος prius, quam ἄλλος. Ἰνδάω autem est ab antiquo ἴνδω, quod ab ἴδω. Ab ἴδω, praeposito digammate Aeolico, est Latin. VIDO, VIDEO. Dixerunt non tantum ἴδω, sed etiam εἴδω, ἰδέω, εἰδέω; quod plane convenit cum Lat. *specio*. A *specio* est *species*. Ergo ἴνδαλμα nihil aliud est, quam SPECIES, ut Latine dicitur *species Apollinis*, id est, *simulacrum Apollinis*, & Graece ἰνδάλματα τοῦ νοῦ *ideae mentis* i. e. *species cogitandi*. Est quoque ἰδίω pari modo ab ἴδω, ἰδέω. T. H.]

Ἰνίω ortum est ab ἴς vel ἶνι de quo dictum supra. Ab *motum* autem vel *fibrillarum motu* vel *evacuatione*, eximie Medici hanc vocem transtulerunt ad notionem *purgandi*, vel *purgatione evacuandi*, corpus. Aliam notionem huic verbo assignatam vide supra ad verbum Ἰδνόω.

Ἶννος Graece *equuleus*, qui alias ἶνος. Vide infra suo loco, supra p. 269, & *Bochart*. Hieroz. P. I, p. 232. 233. E. S.]

Ἴξ *vermiculus vites adedens*. Ortum videtur ab ἴχω, quod idem atque ἴκω. [Vide vocem sequentem.]

Ἰξὸς *viscum*. Oritur ab ἴχω, quod vicinum verbo

do ἴχω. Haud dubie notionem accepit a *continendo*, *haerendo*, quae est verbi ἴχειν notio.

Ἰξὺς *lumbus*. Eadem hujus, quae antecedentis, vocis origo est, & a *continendo* haud dubie dicitur. [Plenissime de hac voce egit *Bochartus*, Hieroz. P. I, p. 507. 508. E. S.]

Ἴονθος *lanugo*. Origine vicina videntur ἴονθος, ὄνθος & ἄνθος. De postremo (ἄνθος, *flos*) dictum supra: quocum forte, ratione significationis, etiam componi nostrum debet.

Ἰὸς *missile*. Ductum ab ἴω *mitto*. [Ab ἴω sive ἵημι, verbo veteri, pro quo postea usurparunt ἰῶ, ἱῶ, ἵημι *mitto*. Olim usus adspirationis promiscuus erat. T. H.]

Ἰοὺ *heu*. Factum a *sono dolentis*.

Ἰπνὸς *Latrina*. De hac voce legendi T. H. ad *Aristoph.* Plut. Vs. 816. p. 278; & *Toupius* Emend. in Suid. P. II, p. 36. 37., cujus sententia si omnino vera sit, significationem *latrinae* ab ἴπω *premo* commodissime repetas: ut ἰπνὸς pp. sit *locus*, ubi alvus *premendo* deponatur. E. S.]

Ἵππος *equus*. Dici videtur a *celeritate cursus*, ortumque ab ἴπω, unde sequens ἵπταμαι *volo*.

Ἵπταμαι *volo*. Origo est ἴπω, quod componendum cum formis vicinis πίω, πιέω, *premo*, *premendo moveo*. A πίω ortum πέτω, & Medium πέταμαι, eximie *volandi* notionem accepit. Ab ἴπω est ἴπτω, [ἰπτάω, ἵπταμι,] & hujus Medium ἵπταμαι, quod similiter translatum est ad *volandi* notionem. [Verbo ἵπταμαι tribuitur Futurum πτήσομαι: id quod ma-

magnam suspicionem praebet, ipsum quoque ἵπταμαι, praefixo ἱ cum *spiritu aspero*, dictum esse pro πτάμαι ex πέταμαι, forma vicina alteri πέτομαι. Quum autem πετάω pp. sit *pando*, *explico*, πέταμαι, sive plenius πετάομαι, vi formae Mediae, fuerit *expando me*, vel *alas meas*, ad volandum, atque adeo *volo*. E. S. A πτάω, πτέω, sunt πτῆμι, ἵπτημι. T. H.]

Ἴπτω *noceo*. Stirpem eandem habet ac praecedens verbum, & forte a *premendo* accepit notionem *nocendi*. [Ἰπτεῖσθαι opponitur alteri verbo τιμᾶν Il. A, 454. &c. Est autem ἴπτω, ex ἴπω vel εἴπω, *premo*, *comprimo*: unde ἶπος vel εἶπος *muscipula*, qua mures *capti premuntur*, & ἴπτεσθαι *premendo laedere*. Pro ἴπτω etiam legitur ἴσσω, quemadmodum pro πέπτω, πέσσω; pro ὄπτω, ὄσσω. Ex dialecto Aeolica ἴσσειν τινα, *laedere aliquem* re vel dictis. T. H. Conferantur quae dedit vir summus ad *Aristoph.* Plut. Schol. p. 278—280. E. S.]

Ἶρις *arcus coelestis*. Videtur dici a *nectendo*. Ortum certe est ab ἴρω, quod idem atque εἴρω vel ἔρω *necto*.

Ἶρος *Irus*. Nomen proprium mendici apud Homerum. Forte ortum est ab ἴρω, quod, ut vicinum εἴρω, significare potuit *rogare*. Ut adeo Ἶρος idem fere sit quod, προσαίτης, vel ἐπαίτης, *mendicus*. [Aramaei *mendicum* vocant מְחַזֵר, quasi *circuitorem* a סְחַר, *circumivit*. An eadem ratione Ἶρος pp. is est *qui in orbem eat*, *stipem colligens*? Forma vocis Passiva vel Media, in -ος, hanc significationis caussam nonnihil

nihil commendat. Conf. vocem εἶδος, & quae dedit auctor in Ἶρις. E. S.]

Ἶς *fibra.* De hoc jam dictum ad Ἶν. Proxime autem huic voci respondet Latinorum INA: unde porro *fibram* notat, dein *nervum.* Hinc [etiam ἶφι Lat.] VIS, sive *robur*, eo designatur. Ortum est ab ἴω. [Conf. *D'Arnaud* Animadv. ad Callim. p. 82. 83. & ἶνας πτερύγων apud *Aristoph.* in Pace vs. 85. cum prolatis superius ad vocem Ἶν. E. S.]

Ἴσημι *scio.* Componendum est cum εἴδω vel ἴδω *video*, quae, etsi ratione *originis* componi possunt cum verbo ἵζω *sedeo*, ratione tamen *significationis*, rectius fortasse componentur cum verbo vicinae originis αἴω. Hoc enim ortum est ab ἀΐω. Ut nostrum primam stirpem habeat ἴω. Quemadmodum autem αἴω a notione *sentiendi* transiit ad eam *intelligendi*, ita derivata ab ἴω (ut nostrum ἴσημι) a *sentiendo* translata videntur ad notionem *sciendi*.

Ἰσθμὸς *Isthmus.* A verbo ἴω *vado*, *eo*, est verbum ἴσθω, quemadmodum ab ἴω, ἴθω. Ab ἴσθω igitur nostrum ἰσθμὸς pp. notat *transitum:* atque inde eximie ἰσθμὸς dicitur *terra angusta* utrimque *mari* inclusa, per quam ex una regione *transeas* in aliam. [Ἰσθμὸν Graeci vocant quodvis *angustum* & *arctatum iter*, per quod aliquid *trajicitur:* unde & *guttur* cibum *transmittens* ἰσθμὸς νήστις *Nicandro* in Alexiph. vs. 80. & Schol. vs. 505. partesque vicinae παρίσθμια *Poll.* L. II. Segm. 98. & *Hesych.* in voce. *Homerus* etiam *monile* collo circumdatum ἴσθμιον appellat, Od Σ, 299. ubi vide scholia. *Strabo* saepius

plus

pius *breviter contractas* terrae partes, quibus duo maria *dividuntur*, ἰσθμὸς vocat. Vide Schol. Apollon. Rhod. ad L. I, 938. Sed usus evicit, ut de *Corinthiacis faucibus angustis* proprie poneretur. T. H.]

Ἴσος *similis*, *aequalis*. Vidimus supra, quemadmodum, in nomine εἰκὸς & verbo εἴκω, a *veniendo*, *accedendo*que, significatio transierit ad *similitudinem* & *convenientiam* denotandam. Non dissimilis ratio est nostri ἴσος, quod proxime ortum ab ἴω & in origine convenientiam habet cum εἴκω, & verbo ἐΐσκω. [Conf. *Salmas.* de Trapez. Foen. p. 282—284. *Valcken.* ad Eurip. Phoen. vs. 541. & *Lennep.* ad Phalar. Epist. p. 294. E. S.]

Ἵστημι *statuo*. Non male quidem refertur ad verbum στάω, quod est Latinum sto [pro *stao*, Gr. στάω, στῶ] Illud autem στάω repetendum est a τάω, quod proprie idem ac τείω, unde τείνω *tendo*. Sic ἵστημι pp. est, quasi, *tendendo in altum statuo* vel *erigo:* quae maxime huic verbo propria potestas est. Inde porro profectae notiones *collocandi*, *sistendi*, *inhibendi*, nec non *ponderandi* & aliae. [Itaque ἵσταμαι, in *Medio*, pp. est *colloco me*. Qua in voce litera *jota* ab initio praefixa est, ut in ἐπίσταμαι: de quo vide dicta superius. E. S.] Quae in *primo* sunt *robore* ac *vigore*, & *nondum ad senectutem aut finem vergunt* a Graecis dicuntur ἀκμάζ. Hinc σταθερὸς *firmus*, *florens*, & χρόνος ἱστάμενος. Contra φθίνειν & ἀπιέναι ad ea pertinent, quae *stata deflorescente*, superatoque jam *medio aevo*, *intereunt* atque

emo.

emoriuntur. T. H. Vide cel. *Ruhnkenium* ad Timaei Lex. p. 168. 169. Caeterum de verbo ἱστᾶν pp. *constituere* lances, sive *aequato examine lances sustinere* (ut nos dicimus *de schaal*, *of de balans*, *stellen*) adi *Valcken*. Diatr. ad Fragm. Dramat. veterum p. 283. E. S.]

Ἱστὸς *malum navis*. Repetunt vulgo a στῆναι, quod ab ἵστημι, vel στάω oritur: vera tamen ratio haec est. A verbo ἴω *moveo*, uti alia derivata, quaedam oriuntur, cum adjecta notione *movendi* vel *promovendi in longum* & quasi *rectitudinem*, ita nostrum ἱστὸς pp. nihil aliud est, quam *missus*, atque adeo *protensus in longum* vel *rectus*, *erectus*. Est enim haud dubie derivatum a *tertia persona* Praeteriti Perf. Passivi ἵσται, quod non potest oriri nisi ab ἴω, unde quoque repetendum est Adjectivum ἰθὺς, quod idem valet ac vicinum εὐθὺς *rectus*. Jam autem, ut verba ἴω, ἵω, & similia, proprie inter se conveniunt, sic quoque, in origine, ab ipso verbo ἵστημι non multum differt ἴω. Nempe conveniunt fere inter se tanquam formae vicinae verborum ἴω, ἴθω, ἰθύω, ἱστάω, στάω, & similes: ut mirum non sit, in derivatis horum verborum tantam saepe convenientiam conspici. Caeterum, ut ab *erigendo* eximie nostrum ἱστὸς pro *malo* navis ponitur, ita, a *motu* translatum ad *artem textoriam*, COLUM quoque notat. [Simplicius forte dixeris, ἱστὸς, vi formae suae, esse *tensus*, *protensus*, recta *collocatus*. Inde autem, per ellipsim nominis Substantivi, eximie ita vocari *malum* navis *erectum*, *colum* erectum &c. Conf.

Valck. Adnot. ad Theocr. Adon. p. 334. 335. E. S.]

Ἵστωρ *sciens.* Et hoc est proxime ab ἴσται, tertia sing. Praeteriti Perfecti Pass. verbi ἴω: cujus significatio componenda est cum ea verbi derivati ἴσημι *scio, cognosco:* de quo dictum jam supra. Ἵστωρ itaque est pp. *cognitor*, quasi, vel *qui sciat.* Inde modo sic dicitur *judex* vel *arbiter*, qui caussam *cognoscat*, modo *testis*, qui eam sciat.

Ἰσχὰς *carica, ficus arida.* [Sic dicta est, quod firmissime adhaereat arbori. Ἰσχεῖν enim notat *adhaerere.* Hinc ἰσχὰς *firmissime adhaerens.* Haec ratio est, cur ἰσχὰς, a Doribus, etiam fuerit positam pro *anchora*, quae, ad fundum demissa, *haereat* valde *firmiter.* Comparentur, quae dedit *Salmasius*, Exercit. Plin. p. 658. 659. E. S.]

Ἰσχὺς *lumbus.* Componendum est cum ἰξὺς, de quo supra. Oritur autem a vicino verbo ἴσχω *contineo.* Sunt forma tantum diversa ἴσχω, ἴχω, ἔχω, ἴσχω, σχέω, σχῆμι, & similia.

Ἰσχνὸς *macer, gracilis.* Ortum est ab ἴσχω *contineo.* Nempe *res exsiccatae* atque ita *condensatae*, ut vehementius cohaerent, ita quoque *attenuantur:* ex quo facile intelligitur, quemadmodum ἰσχνὸς a *continendo* vel *cohaerendo* transierit ad designandas *res graciles, tenues, siccasque.* De oratione autem positum idem est, quod apud Latinos *sicca* vel *tenuis* oratio, quae a *Cicerone* in laude ponitur.

Ἰσχὺς *robur, vires.* Similis fere ratio translationis in hoc nomine est, quae in antecedente. Ortum, nempe,

nempe, e verbo ἴσχω, a *continendo*, *haerendo*que transiit ad *siccitatem* & *soliditatem*, adeoque *sanitatem* carnis. Inde ad *vires corporis* translatum est: unde porro varie transfertur.

Ἴτης *temerarius.* Est haud dubie ab ἴω *mitto*, vel *eo*, *feror:* unde translatum videtur ad eum, qui *temere rem aggrediatur.*

Ἴτυς *ora* dicitur in *extremo ambitu* rotae. Nomen haud dubie accepit ab *eundo*, *circumeundo*que. Ortum, nempe, a verbo ἴω. [Ἴτυς hinc eximie dicitur *ambitus* clypei: non *umbo* clypei, uti observavit cel. *Wesseling.* ad Herodot. L. VII, p. 546. n. 51. E. S.]

[Ἴυγξ *Illecebrae*, *desiderium: motacilla* sive *mottacilla avis.* Vide *Salmas.* Exerc. Plin. p. 622. Forsasse est ab ἴύω JUGO, *jungo.* E. S.]

Ἶφι *valide.* Proprie videtur esse neutrum a Masc. ἶφις quod, idem ac derivatum ἴφιος, haud dubie repetendum est a verbo ἴπω vel ἴπτω *premo:* de quo dictum supra. Unde nostrum ἶφι, Adverbialiter positum, non male redditur *valde.* Solet enim in primis, in compositis, significationem *intendere.* [Antiqua vox Graeca erat ἶφις, unde in Dativo casu ἶφι, quod Adverbialiter adhibetur, notatque vel *fortiter*, vel *vi.* Sic ἶφι τινα δαμάσσαι *vi aliquem domare.* Hinc ἴφθιμος, &, ex Aeolica Dialecto, interserto θ, ἴφθιμος, quod ad *formae praestantiam* refertur, & exponitur *formosus*, *forma* & *pulchritudine praestans*, *egregius* &c. T. H.]

Ἰχθὺς *piscis.* Proxime oritur ab ἴχθω, quod ortum

tum ab ἴχω *contineo:* de quo dictum supra. Eximie sic dici *piscis* videtur a *continendo*, ob *viscosam* ejus naturam.

Ἴχνος *vestigium.* Ab ἴχω *contineo.* Unde ad *vestigium* significandum translatum est, simili fere ratione, ut Latini dicunt *vestigia* vel *gressus firmare.*

Ἰχὼρ *sanies*, vel *sanguis nondum praeparatus*, sive *crudus:* qualis quoque, sanguinis loco, diis tribuebatur ab Homero. Dicitur autem hoc quoque a *viscositate;* ortum, nempe, ab ἴχω.

Ἰὼ *Jo*, factum a sono dolentis.

Ἰωγὴ *tegmen.* Forte est ab ἄγω vel ἰώκω, & hoc ab ἴω: ut διώκω, a δίω. Convenit cum ἰκυθμὸς, quod ab ἰκύω. Et hoc ad ἴω referendum. Significatione autem fere idem est, quod dictum ἰωυθμὸς & verbum ἰκνῶ. Eximie inde ἰωγὴ *locus* est in quo diverseris *tectus* a *vento frigido:* a qua notione reliqui usus repetendi sunt.

Ἰωὴ *vox.* Ortum haud dubie est a *sono*, variis modis *edito;* unde modo *flatum* notat, quando componendum proxime est cum verbis ἴω, ἰῶ, ἄω: de quibus suis locis. Proprie magis *clamorem inconditum* vociferantis notat. A verbis autem supra memoratis repetitum, idem significare potuit quoque *fumum* aut *splendorem.*

Ἴων *Jon.* Est nomen proprium. Praeterquam enim quod *Xythi filius* in antiquissima historia hoc nomine dicitur, JONES quoque dicti fuerunt Graeci: in primis ii, qui in Asiam minorem & Atticam, duce Neleo fuere deducti. Ipsa vox tamen ex Oriente

Oriente videtur repetenda, Hebr. יָוָן. [Javanem (יָוָן) filium *Japheti*, Genes. X. 2. memoratum, antiquissimum *Jonem* esse, unde & originem & nomen primi duxerint *Jones* Asiatici, multo verisimillimum apparet. Si יָוָן, *Javan*, vel veteri more, vel lenita per dialectum pronuntiatione legas, ipsum est Ἴων &c. T. H. in Antiquit. Graecis MSS. P. I, Cap. I. p. m. 92–101. Conf. & *Gatakeri* Adversf. Posth. Cap. 35. E. S.]

* * *

K.

Καβάλλης: *equus clitellarius.* Proprie vox fcribenda eft, per duplex β, καββάλης vel καββάλλης. Eft enim haud dubie pro καταβάλλης, vel καταββάλης, a verbo καββάλλω, quod Doricum pro καταβάλλω. Dicitur autem *equus clitellarius* fic haud dubie a *dejiciendo*, fimili fere ratione ut apud Latinos *clitellae* & *clitellarius* dicuntur a verbo CLINO, cui fere refpondet Graec. καταβάλλεσθαι.

Κάβος *menfurae genus.* Haud dubie ortum eft a κάω, quod fuperftes eft apud Latinos in verbo *cavo*, *cavare:* hoc enim ortum ex Aeolico κάϝω, quod vulgato κάω refpondet. A Latino *cavo* eft *cavus*, quod eft noftrum κάβος. Eft enim literae β eadem fere inter *vocales* natura, quae Digammatis Aeolici: ut in multis vocabulis Laconicis cernitur. Dicitur autem κάβος vel a *cavitate* (unde multa vafa nomen acceperunt) vel a *capiendi* notione, quae ipfa tamen profecta eft ab ea *cavandi.* Verbum enim Latinum *capio*, & Graecum κάπτω, orta a fimpliciori κάπω, referenda funt ad noftrum κάω. [Vide infra in κάδος & *Salmaf.* de καβάτορες *cavatores* Exerc. Plin. p. 33. 138. 736. 775. E. S.]

Καγχάζω *cachinnor.* Factum eft a fono *effufe ridentium.*

Καγ-

Καγχαίνω *calefacio, arefacio.* Factum est per reduplicationem, inserta simul litera ν, a verbo χαίνω, quod idem ac Jonicum καίνω. Oriuntur, nempe, haec a χαίνω, quod a χάω, cui vicinum κάω: unde usitatum καίω *uro, incendo*; de quo suo loco dictum est. Inde, prona translatione, verbum nostrum translatum est ad *calefaciendi, arefaciendi*que notionem. [Nescio an proprior derivatio fuerit a χαίνω *hisco*, ut καγχαίνω pp. sit *hiscere facio* prae ariditate nimia, Belgice *doen splijten of bersten wegens al te groote droogte.* Haec certe metaphora notissima est in Hebr. קיץ. E. S.]

Κάδος *cadus, vas vinarium.* Ortum a κάω, eandem significationis rationem habet quam vox κάβος: de qua dictum supra.

Καίζω *orno, exorno.* Ortum est a verbo κάω, quod aeque ac κίω, κέω, & reliqua vicina, eximie notat *motum pono*, vel *dispono.* A *disponendo* nostrum κάζω transiit ad significandum *ornatum* quemcumque *exquisitiorem*, similiter ut, a vicino verbo κέω ortum, κόμη eximie usurpatum fuit de *crinibus concinno ordine dispositis* & *comis.* Latior autem potestas manifesta est in Latino *comis.* Inde verbum κάζω generatim *ornandi exornandi*que notionem habet.

Καθαίρω *purgo, mundo.* Composita vox est ex κατὰ & αἴρω *tollo:* de quo verbo supra dictum. Inde καθαίρω notat *plane tollo*, nempe *sordes*, adeoque *purgo, mundo.*

Καὶ proprie convenit cum Particulis κε & κεν, vel Dorico κα similibusque. Haud dubie orta sunt

a verbis ſimpliciſſimis κάω, κίω &c. Antiquiſſimis temporibus non aliter fuerunt inflexae & declinatae ac Pronomina ſimpliciſſima μι, σι, orta a Nominativis μὲς vel μὶς vel vicinis formis. De ratione ſignificationis philoſophentur qui volent. [Nihil abſtruſius in linguis eſt quam ſunt origines *particularum orationis:* id quod unusquisque, in vernaculo ſermone ſuo, facile poterit experiri. Vel ſic tamen audemus conjicere, Graeca καὶ & κὲ, unde Latinorum QUE, proprie eſſe caſus *Dativos* vel *Ablativos*, vocis obſoletae κὰ, quae orta fuerit a κάω, vel κίω. Κάω autem & κίω idem fuiſſe putem, quod cognatum ejus ἄκω &c. pp. *pungo, compungo:* unde ducta notio *pungendo conſuendi*, atque adeo *jungendi, conjungendi.* Inde porro καὶ & κὲ, (Latin. QUE) uti alterum Lat. AC & EC (in ECQUIS) ab ἄκω, ἴκω: quin etiam ET, AT, ATQUE. Haec omnia vi originis ſuae notaverunt *conjunctionem, copulationem.* Hinc orta ſignificatio particulae *copulativae:* ut manifeſtum admodum eſt in Hebr. ו, ex וו *copula*, nemine contradicente, orta. E. S.]

Καιάδας dicebatur *fovea* apud Lacedaemonios, in quam ſontes dejici ſolebant: qualis quoque Athenis fuit, βάραθρον dicta. Noſtrum haud dubie ortum a nomine ſimpliciori καίας ſimilive forma. Et hoc repetendum a κάω, ſignificante *cavo*, ut ſupra vidimus.

Καικίας *Caecias.* Ventus ab ortu aeſtivi flans. Oritur a καίω *uro.*

Καινὸς *novus.* Neſcio an componendum ſit cum iis,

lis, quae dicta sunt ad verbum κάζω: ut καινὸν dicatur quod *recens dispositum sit*. Rectius tamen forte significationem repetas ad *adveniendo*, quae notio quoque est verborum κάω, κίω, similiumque. [Καινὸς pp. videtur esse *fissus*, *effissus*, vel *efformatus* noviter: unde notio *novi*, ut in Hebr. חדש pp. *fissus*, vel *politus*, & in ברא quod pp. est *effindere* & hinc *noviter efformare*, *producere*. Stirps igitur est κάω i. q. ἄκω cognatum alteri κίω *pungo*, *findo* &c. E. S.]

Καίνω *perimo*, *occido*. Ortum est haud dubie a verbo κανω & κίω: quibus a *motu*, qui fit *stimulando pungendove*, notio adsignata est *stimulandi*, *pungendi*: ut manifestum est in verbo κέντω. Inde profecta notio *trucidandi*, *occidendi*; quasi dicas *compungendo perimere*. [A notione *findendi* in κάω, κίω, est illa *perforandi*, *trucidandi* &c. Vide & in καινός. E. S.]

Καιρὸς *occasio*, *tempus opportunum*. A verbo κάω repetendum nomen κὰρ, quomodo eximie *punctum supremum* alicujus rei vocarunt veteres. Cujus significationis ratio facile apparebit, si componatur verbum vicinum originale ἄκω, & inde ortum nomen ἄκρος. A memorato autem κὰρ, nomen καρὸς, & inde καιρὸς, pp. notat, quasi *ad extremum punctum pertinens* vel *in summo versans*. Inde autem sic dicitur eximie *summum tempus*, sive *tempus opportunum*. Unde reliquae notiones maxime repetendae. [Ita v. gr. καιρὸς καρπῶν Matth. XXI, 34. est *tempus colligendis fructibus opportunum*; καιρὸς σύκων *tempus*

pus ficuum colligendarum Marc. XI, 13. de quo loco adeantur *Hoogeveen.* Doctr. Partic. & *Toup.* Emend. in Suid. P. II, p. 86. De καιρὸς autem universe *Graevii.* Lect. Hesiod. p. 79. 137. E. S.] Quando autem inde ortum καίριος, de *vulnere* positum, redditur *lethalis*, ad propriam notionem, qua καὶρ quidquid *summum* & *praecipuum* est notat, recurrendum est.

Καῖρος *licium.* Proprie vox eadem est, quae antecedens: significatione translata tantum distincta. Forte sic dicuntur *licia:* quod veluti *summa* sunt, unde genus *texturae* dependeat.

Καίω *uro.* Ortum est a simpliciori κάω, cujus notio propria quaerendaest in *motu re impulsae* & *stimulatae.* Unde ad *urendi* significationem translatum est. Porro a notione *urendi* vel *ardendi* verbum hoc cum aliis quibusdam similibus, transfertur ad *animum* ejusque *ardorem* seu *aestum*, ex vehementiori *commotione* ortum, & in *amore* frequens est: quo sensu construitur cum Genitivo personae. Ita καίεσθαι τινος est *ardere* amore *alicujus.* De aliis item animi *commotionibus*, sive ex *admiratione*, sive *gaudio* sive aliunde ortis, veteribus quoque tritum fuit.

Κακκάβα *perdix.* Videtur sic dici a *sono*, a perdicibus edi solito.

Κακκάβη *olla testacea.* Dicitur pro κακάβη, per reduplicationem, pro κάβη: quod proxime convenit cum κάβος, de quo dictum supra, & a *cavitate* vel *capacitate* nomen habet.

Κακκᾶν *Caccare.* Formatum est ad imitationem pueru-

puerulorum, vocem κάκκη efferentium. Hoc autem, *merdam* notans, antique pronunciatum est pro κακή, quod nihil aliud videtur quam *foemininum* vocis κακὸς *malus*.

[Κακκείω. Exponitur vulgo *decumbere cupio*. Ita Κακκείοντες Il. Α, 606. &c. apud Scholiast. κατακοιμηθησόμενοι, id est, *dormitum ituri*. Notandus est Grammaticorum error, qui, in terminatione verbi κακκείω, significationem esse voluerunt *desiderandi*. Verum quidem est, terminationem quorundam verborum in σείω *eam virtutem* habere: sed tum derivantur semper a *Futuro primo*. Sic ab ὄψω, est ὀψείω, *videndi desiderio teneor*; a. γελάω, γελάσω, γελασείω &c. Observandum autem est, *Praesens*, in illo κακκείοντες, poni pro *Futuro*, quod patet ex sequenti ἔδω. Apud veteres multo familiarius fuit, quam apud recentiores, ut *Praesens* vim haberet *Futuri*: ut in ἔρχομαι, εἶμι &c. ceterisque compositis ab εἶμι, quae *Futuri* significationem fere habent in *Praesenti*. T. H.]

Κακός *malus*. Opponitur proprie voci ἀγαθός. Ut autem hoc pp. in primis *fortem* & *strenuum* notat, sic contra κακὸς pp. *ignavum* videtur significasse; ortum nempe a κάω, quod vicinum verbis χάω, χάζω, significavit, inter alia, vel *secedere* vel *jacere*; unde facile ad hominis *ignavi* vel *fugitivi* in bello significationem transferri nomen κακὸς potuit. A memorata autem notione varie translatum, eximie pro quavis *animi vitiositate* vox posita fuit. Quam inde Graeci κακίαν vocant.

Κάκη

Κάκτος *cactus*, sive *spinosa planta*. Proxime ortum est, quasi, a verbo κάσσω, cujus origo κάω. Quod si componamus cum vicino verbo κίω, & inde orto κίντω, facile apparebit translationis ratio. A *stimulando* enim & *pungendo* sic eximie dicta est *planta spinosa*.

Κάλαθος *calathus*. Quanquam proxime repetendum est a nomine καλὸς, vel verbo καλάω, ratione significationis, tamen in primis spectanda origo est: verbum nempe κάω, a cujus notione *cavandi*, quam supra notavimus, nostrum κάλαθος significationem accepit.

Κάλαμος *calamus*, *arundo*. Haud dubie ortum est a καλάω, & forte dicitur a *cavitate*: ita ut κάω stirps ejus prima sit habenda.

Καλέω *voco*. Ortum est & hoc ab origine κάω *stimulando* vel *pungendo moveo*. Inde est κάλω, ut a vicino κίω est κίλω, unde κέλλω & Lat. CELLO. Καλέω igitur pp. non, nisi forma, differt a κέλλω, vel etiam a simplicioribus verbis κίω & κέω, seu Latinis CIO & CEO: unde Latinum *cesso*, cujus compositum *arcesso*, quod accurate propriam notionem verbi nostri καλέω exprimit. Ab isto autem *ciendi* vel *arcessendi*, vel *citandi* (quod proprie eodem redit) notione, porro latius translatum, *vocandi* notionem quoque accepit. [Duplex olim fuit verbi forma κάλω & κέλω, sono tantum diversa: sicuti βάλλω & βέλλω *jacio*, χάω & χίω *bibo*, γάλω & γέλω *revelo*. A κάλω productum nomen καλὸς peperit verbum καλέω: nam plurima verba *trissyllaba* in έω,

per

per constantem analogiam, formantur a nominibus *bisyllabis* in ος, qualia sunt v. c. παθέω, μυμέω, πονέω, ἐλεέω, αἰδέω &c. a πάθος, μῦμος, πόνος &c. in quibus & similibus *H. Stephanus*, & *Scapula*, perversa ratione nomina verbis suis subjecerunt. —— Porro verbum καλέω vulgari sermone, etiam contractum fuit in κλέω, unde formae κλήσω, κέκλημαι, &c. quae a Grammaticis male relatae sunt ad καλέω. A κλέω est Medium κλέομαι Odyss. Ν, 299. —— Neque tamen existimandum est, plenas formas, ex καλέω derivatas, κεκάλημαι & similia tempora penitus obliteratas fuisse. Reperitur certe a κέκαληται productum καλήτωρ, tanquam nomen hominis ad concionem vocantis Il. Ω, 577. & nomen itidem proprium filii *Clytii*, quem Ajax vulneraverat Il. Ο, 419. licet contracta forma κλήτωρ saepius obvia sit, Barbare *vocator*. L. C. V. Conf. Cl. *Segaar* ad Luc. V, 32. E. S.]

Κᾶλον *lignum*. Proprie in primis significare videtur *baculum ligneum*, ortum nempe a κίω, adjuncta significatione *celeriter movendi*. A materia autem, ex qua missilia fiebant, porro quodvis *lignum* κᾶλον videtur dictum. [A voce hac κᾶλον, sive forma ei vicina, videtur esse altera καλιὸς, pp. Adjectivum quod tamen & Substantive adhibetur, tam in masc. genere (καλιὸς) quam in *neutro* (καλιὸν) de quibus lege T. H. ad Aristoph. Plut. Schol. p. 134. 135. De voce καλιαὶ autem & καλιαὶ *Graev.* Lect. Hesiod. p. 64. E. S.]

Καλὸς *pulcher*. Et hoc ortum a κάω, ratione signifi-

gnificationis, proxime componendum est cum verbo καίζω *orno*, de quo supra. [Alia vide apud *Platon.* in Cratylo, p. 416. E. S.]

Κάλπη *urna.* Proprie notat vas, instar *calycis* aliquid *ambiens* & veluti *obtegens.* Ratione enim originis proxime componenda vox est cum verbis καλύπτω, καλύπω, similive forma. Dictum autem est a *cavitate*, & stirpem habet κάω, de quo alibi.

Καλύπτω *tego*, *obtego.* Proprie notat *ambiendo*, quasi vase cavo, *obtego.* [Hinc in καλύπτειν notio orta est *obscurandi*: quam loco *Libanii* erudite reddidit *Toup.* Cur. Noviss. in Suid. p. 116. Est autem a simpliciori καλύπω vel καλύω: unde oriuntur nomina κάλπη, κάλυπη, & similia, quibus vicinum quoque κέλυφος: quae omnia originem habent communem verbum κέω & κάω, de quo jam supra dictum. E. S.]

Κάλως *rudens.* Ortum est a simpliciori καλός: & forte ratio significationis e veteri re nautica repetenda est.

Κάμαξ *palus.* Videtur ortum a κάω: obscurum tamen, quae sit ratio significationis.

[Καμάρα pp, *tectum arcuatum*, *fornix*, *testudo.* Legatur de hac voce T. H. ad Aristoph, Plut. p. 369. Stirps est κάω, cujus 3. Praet. Perf. Pass. κέκαμμαι, & hinc κάμαρος &c. Recte igitur *Festus*, „CAMARA & CAMARI boves a *curvatione.*" Vid. *Graevii* Lect. Hesiod. p. 57. E. S.]

[Καμασῖνες, vel Καμασῆνες *pisces quidam marini.* E. S.]

[Κάμη-

[Κάμηλος *camelus*. Vox ex oriente in Graeciam una cum ipso animali translata. Est Hebr. גָּמָל. Vide *Bochart*. Hieroz. P. I, L. II, Cap. 1. E. S.]

Κάμινος *fornax*. Recte Grammatici vocem hanc repetunt a καίω *uro*.

Κάμνω *fatigo*. Haud dubie ortum est a κάω, quod supra vidimus proprium esse *motus vehementis*, qui fiat *impellendo*, *agitando*. Inde porro notet, *fatigari*, cujus verbi apud Latinos non valde dissimilis est ratio. Est enim proprie *fatigor* nihil aliud quam *fatim agor*, id est *affatim moveor*, vel *nimium moveor*. [Possis & notionem *fatigandi* repetere ab illa *incurvandi*: ut καμόντες pp. sint *gravi labore oppressi* & quasi *incurvati*. Conf. sequens κάμπτω. E S.]

Κάμπτω *flecto*. Proprie non multum videtur differre a modo memorato κάμνω, ortum quippe a κάω. A *movendo* autem significationem videtur accepisse. Inde nempe translatum ad notionem *ambiendi*, ac porro illam *flectendi*, *incurvandi*: quae denuo varias peperit metaphoras, e Lexicis facile cognoscendas.

Κάναβος *lignum tenue*, cui ceram, gypsum, aliaque circumligant fictores. Haud dubie repetendum est a simpliciori κάνος, quod forte vicinum alteri κενός, & Latinorum voci *canna*. Sic autem κάνος repetendum a κάω, ut κενὸς a κίω: de quo suo loco.

[Κάναθρον *crates ex salignis viminibus* contexta, quae currui imponitur. Pertinet ad eandem stir-

 pem,

pem, quo κάνη, κάννα *canna* &c. Conf. *Bacch.* in Indice Xenoph. Oecon. E. S.]

Κάνης *canistrum.* Haud dubie a *cavitate* dicitur, ortum a verbo χάω: cujus generis similia nomina *vasorum* jam supra aliquoties vidimus. [Sed vide *Salmas.* de voce *Canna*, inferius. E. S.]

Κάνθαρος *scarabaeus.* Nescio an recte componant cum voce κάνθων *asinus.* Videant alii.

[Κανθὸς *oculi angulus, hirquus.* An a *cavitate*, quae notio est τῷ χάω, unde χάϝω CAVO? E. S.]

[Κάννα vel κάνη *canna, storea.* Cel. *Lennepio* a *cavitate* dicta videbatur. Sed *Salmas.* Exc. Plin. p. 919. originem ex oriente repetit. E. S.]

Κανὼν *norma.* Ortum haud dubie est a κάνω, quod idem ac κέντω *stimulo.* Κανὼν itaque proprie est *stimulus*, & dicitur quasi a *trudendo* vel *stimulando*: non valde dissimili ratione, quam vox Latina *trutina*, a verbo *trudo.* Proprie autem κανὼν in usu est *stimulus* iste, qui supra *trutinam aequilibrium facit*: unde porro sic dicitur *index*, *norma*, vel *regula*, a quibus dein ad alia quoque transfertur.

[Κάπη *praesepe.* Vide mox in κάπηλος.]

Κάπηλος *institor.* Proxime ortum est a voce κάπην, qua proprie notatur in usu *praesepe*, unde animalia edunt. Inde transiit ad locum designandum tum ubi *pascuntur animalia*, tum etiam ubi *esculenta prostant venalia.* Quo sensu apud Latinos voces vicinae *copa*, *cupa*, & *caupona* vigent. Inde

de autem ortum quoque Latinorum CAUPO, quod in usu plane respondet nostro κάπηλος, cujus vocis translationes reliquae facile e Lexicis cognosci poterunt. Memoratum autem κάπη descendit a verbo κάπω, cujus loco in usu est κάπτω, de quo infra. [Κάπηλος pp. notat *venditorem* mercis *per partes*, Belgice *een winkelier*; cui opponitur ἔμπορ. *een grossier*. Itaque κάπηλος, in genere de iis dicitur, qui quaslescumque *merces* vendunt *per partes*: unde βιβλιοκάπηλος, ἱματιοκάπηλος, σιτοκάπηλος, ὀρνιθοκάπηλος &c. Dein, per se sumtum, universe *cauponem* notat, uti καπηλίς *cauponam*. Jam vero illi *caupones* saepe solent *merces adulterare*: unde κάπηλοι etiam vocantur, *qui*, ad alios decipiendos, *merces*, sive *alias res corrumpunt*, & καπηλεύειν τὴν ὄψιν mulier dicitur quae, illito fuco, faciem corrumpit, & alienum colorem vultui induit T. H. Conf. *Toup.* ad Suid. P. II, p. 67. 68. & eundem in Cur. Noviss. p. 140. E. S.]

Καπνός *fumus*. Haud dubie repetendum est a κάπω, cujus proximum derivatum κάπος significasse videtur *spiritum*, *ore hiante emissum*, ut solent canes ore *inhiantes* avide alicui rei: voce facta a *sono*, qualis tum editur. A spiritu autem ea ratione emisso translatum videtur ad *fumum* designandum. Inde derivatum nostrum καπνός.

Κάπρος *aper*. Videtur ortum esse a verbo κάπω, vel κάπτω: de quo mox dicendum.

Κάπτω *comedo avide ingurgitando*. Ortum est a verbo κάω, vel potius a κάπω, quod proprium vi-

detur *sono* animalium, alicui rei *inhiantium*, atque simul cum *impetu* quodam spiritum *emittentium*. Hinc κάπτω modo significat *spirare*, modo *avide comedere, vorare:* quo sensu, in primis tribuitur animalibus brutis. [„ Κάπτειν pp. notat *repetitis identidem interpellatis*que *morsibus adpetere & vellicatim carpta demittere*." T. H. ad Schol. Aristophan. Plut. p. 314—316. ubi plura; & *Toup.* Cur. Noviss. in Suid. p. 146. E. S.]

[Κάπω pp. idem quod πνέω *spiro:* unde κᾶπος, a Scholiaste Euripidis ad Phoen. vs. 859. redditur τὸ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἆσθμα γινόμενον, „ *ex itinere contracta lassitudo*." Sed vide *Valck.* ibid. p. 321. 322. & superius Ἄπος, p. 153. E. S.]

Κάραβος *Carabus*, animal marinum e cancrorum genere. Si vox origine Graeca est, orta videri potest a κάρω *in superficie versor:* de quo verbo postea.

Καρδία *cor.* Ortum est a simpliciori κὰρ, cui formae vicinae sunt κέαρ, κῆρ, κὴρ, & Latinum cor. Descendunt autem a verbis κάω, κιω, &c. quae componenda sunt cum vicinis ἄκω, similibusque. Unde ἄκρος *extremus, summus.* Proprie enim κὰρ idem fere valet quod ἄκρον, *punctum* nempe *summum* cujusvis rei. Dicitur inde cor, quod veluti *summum* vitae contineat, ejusque quasi *fons* sit.

Κάρδοπος *mactra.* Forte dicitur a κὰρ & voce δόπος, quae repetenda est a verbo δέπω *mollio:* de quo dictum supra. Κὰρ autem in hoc composito idem fere videtur esse quod *praecipuum frugum*, vel καρπῶν.

Κάρη

Κάρηνον *cacumen.* Proprie ex pronuntiatione Jonica dicitur pro κάρανον, cujus masculinum κάρανος olim, in Asia minore, significavit *principem*, vel idem quod κύριος *dominus.* Ortum autem est a κάρα, quod a simpliciori κάρ. Generatim autem notat *summam* alicujus rei *partem*, vel id quod eo pertineat, atque sic speciatim *caput.*

Καρκαίρω *resono.* Proprium videtur esse *sono* aspero, qui editur *terra* pedibus *attrita.* Unde ab Homero *terrae* tribuitur. [Stirps alioquin posset esse κάρω; unde per reduplicationem factum: ut a μάρω esse μαρμαίρω auctor noster infra observabit. E. S.]

Καρκίνος *cancer.* Stirpem fortasse eandem habet, quam nomen κάρ: & repetendum est a verbo κάρω, cui vicinum alterum κείρω. Id autem notat *in summitate versor*, vel *depasco*, *decerpo.* Hinc nostrum eximie translatum ad *cancrum* in *superficie* scopulorum *adhaerentem* & veluti *pascentem.* [Ab *asperitate* testae, cum *Salmasio*, potius dictum putem. Stirps κάρω, de qua inferius. Hinc etiam κάρκαρος & κάρχαρος, quod idem notat ac τραχὺς *asper.* Vide infra. E. S.]

Κάρος *sopor*, cum *gravedine capitis.* Manifestum est, dici a κάρ *caput:* de quo supra. [Nescio an sit petita notio ab *aspero* sono, quem edunt altum dormientes. Conf. in καρκίνος. E. S.]

Κάρπαι *vermium genus* sic dici putatur. Quod si verum, ortum videri potest a κάρπω, cui respondet Latinum CARPO. Id autem descendit a κάρω

in superficie depasco: de quo jam dictum. [Sed vide de hac voce Indicem *H. Stephani*, col. 1141. E. S.]

Καρπαία *Saltationis genus.* Si Graecae originis est, repeti potest a κάρπω: de quo modo dictum.

[Καρπάλιμος *celer.* Auctum est a κάρπαλος, quod a καρπάω, ex barytono κάρπω, Lat. CARPO. Itaque κάρπαλος pp. notavit *celerem*, quasi dicas *qui carpit:* referturque ad *opus*, quod aliquis facit. Ejusdem potestatis est nostrum καρπάλιμος. T. H.]

Καρπὸς *fructus.* Dicitur a *carpendo* vel *depascendo:* quam notionem vidimus verbi κάρπω esse, unde oritur. Dicitur autem καρπὸς de omni genere *frugum* & *fructuum.*

[Κάῤῥων *fortior*, *melior*, *praestantior.* Vox Dorica est. Adfinitatem videtur habere cum voce κάρτος *robur*, & similibus: ortumque adeo a κάρω, unde κραιόω, κράω &c. Vide de hac voce *Valckenarii* Adnotat. in Adoniaz. Theocriti p. 303. 304. & *Toupium* ibidem laudatum. E. S.]

Κάρσιος *obliquus.* Ortum videtur a κάρω *in superficie versor*, *depasco.* Hinc significare potuit *de, ascendo* cursum *identidem flecto in obliquum:* unde nostrum tandem κάρσιος ad significandum *obliquum* translatum videtur. [Nempe a κάρω pp. *tondeo* notio *obliqui* duci potest, quatenus qui *tondet*, manum *in obliquum* flectit. E. S.]

[Κάρσις *tonsura.* A κάρω, quod vicinum alteri κείρω, κείρω *tondeo.* E. S.]

Καρύα *nux* vel *juglans.* Videtur esse a κάρα, & ean-

eandem fere ſequi rationem ſignificationis, quam vox καρπὸς, de qua ſupra.

Καρύκη *intritum*, ſeu *conditura*. Vix dubium videtur, quin ortum ſit a κάρυον, quod, idem fere ac memoratum καρύα, in Lexicis quaeri poteſt. Inde autem ſignificatione accepta ad *condituram* certam deſignandam tranſiit. [Vide *H. Steph.* in Theſ. T. II, col. 75.]

Κάρφω *ſicco*, *areſacio*. Proprie ſic dici videtur de *herbis*, ſimilibusque rebus, quae *decerptae areſiant*, & *ſiccentur*. Ut adeo facile pateat, repetendum eſſe a ſaepe memorato κάρπω, quod eſt Lat. CARPO. Inde autem ut *areſacere*, ſic quoque *deſloreſcere facere* notat. [*Horatius* olim reddebat per *attenuare*. Vide *Graevii* Lect. Heſiod. p. 2. E. S.]

[Καρχαρος *aſper*; pro κάρκαρος, quod *Heſychius* habet. Haud dubie reduplicata vox eſt, pro κάρος, de quo ſupra. Stirps adeoque eſt κάρω, vicinum alteri κέρω cet. Vide *Salmaſ.* Exerc. Plin. p. 422. 423. E. S.]

Κασάλβη *meretrix*, *ſcortum*. Ortum videtur a ſimpliciori nomine κάσα, quod plerumque, per duplex σ, κάσσα, ſcribitur: de qua voce mox.

Κάσις. Sic dicitur *frater*, vel *ſoror*. Quanquam eſſe videtur a κάω, rationem tamen notionis non expedio. [Stirps κάω pp. videtur notaſſe *ſindo*. An hinc κάσις pp. *fiſſio*, dein *fiſſum*? Unde notio *aequalitatis*, quatenus res *fiſſae*, ſive *diffiſſae* aequalem utramque formam habere ſolent. Itaque hinc κά-

εις pp. fuerit *aequalis*, ut *Hesychius* exposuit: a significatione autem *aequalis* ea *fratres*, *sororesve*. Hoc certum est, eadem translatione usos esse Arabes in suo شقيق *fissus bifariam*, & metaph. *frater uterinus*, *soror* item, in forma vocis foeminina. E. S.]

Κάσσα *meretrix*. Idem est quod κάσα, ut docent varia derivata. Proprie autem κάσα idem videtur fuisse, quod Lat. CASA, *vile* nempe *tugurium*, quodque, ortum e κάω, dicitur a *cavando*. Quam notionem supra jam satis explicui. A notione autem *vilis tugurii*, seu a *loco*, quem habitant abjectiores *meretrices*, ipsa *meretrix* κάσσα aliquando dicta videtur. [Ab *ardore* venereo repetit Lexicographus antiquus apud *Stephanum* in Append. col. 1145. Κάω enim & καίω notionem *urendi* habent. Latinorum vero CASA a *cavando* duxit *Festus*: quod ipsum CAVO haud dubie est a Graeco κάω pp. *findo*, *findendo cavo*. Hunc ducem secutus, ipsum Graecorum quoque κάσσαν a verbo κάω dictum putem. Quae honeste explicari nequeunt. E. S.]

Κασσιτερος *stannum*. Videtur ortum a verbo κασσίω, quod idem ac κασσύω, significans proprie in primis *juxta admoveo*: ut mox clarius patebit suo loco. Inde translatum nostrum nomen eo, ut significet id, quo liquefacto *metallo* alia *duriora jungantur*, atque sic eximie *stannum*.

Κασσύω *consuo*. Sic pronuntiatur pro κατασύω, ablato *alpha* finali Praepositionis κατὰ & litera τ in sequentis vocis literam primam mutata. Quod in primis sollenne est in dialecto Dorica. Est autem

tem κατασείω factum ex κατὰ & σείω, quod significat *moveo*, & vicinum est verbis σείω, σίω &c. *quatio*, *vibro*. Hinc, copulatum cum Praepositione κατὰ, pp. notat *juxta admoveo*; id est *plane admoveo adjungo*. Ut autem Lat. suo eximie notat *filamentis* res *jungere*, & *conjungere*, sic κατασύω, vel κασσύω, &, ejus loco Attice pronunciatum, καττύω idem est quod *consuo*, & speciatim dicitur de iis, qui *detrita calceamenta reficiunt*. [Nempe καττύω, quod mentitur verbum simplex, revera est compositum ex κατὰ & τύω, pro quo Aeoles dicebant σύω, hoc est Lat. suo. Jam illud τύω plures formavit voces Latinas, & significavit pp. *suere* ut quid *tumeat*. Hinc a Praeter. Perf. Pass. τύμος est Lat. TUMUS, cujus Diminutivum est *tumulus* & inde quoque *tumidus*: ut a κύω, κέκυμαι est κῦμος, Lat. CUMUS, CUMULUS. Porro a Graeco τῦμος, interposito β, factum τύμβος, id est *tumulus sepulcbralis*. Καττύειν igitur est *consuere*, & παρακαττύειν pp. *circa se consuere*, id est *sibi circumfulcire*: utque Latini dicunt *fulcire pulvinar*, ita Graeci quoque παρακαττύειν τὸ προσκεφάλαιον. T. H.]

Κάστωρ *Castor*. Oritur a κάζω *orno*. Inde κάστωρ *animalis* genus eximie dicitur, quasi dicas *ornatorem*, vel qui *cum ordine* & quodam *ornatu* solleter exstruit sibi domicilium: quod isti animali proprium esse docent rerum naturalium investigatores.

Κατὰ Praepositio est, varia significans. Haud dubie originem habet verbum κάω, quod vicinum

 verbo

gnificationis, proxime componendum est cum verbo κάζω *orno*, de quo supra. [Alia vide apud *Platon.* in Cratylo, p. 416. E. S.]

Κάλπη *urna.* Proprie notat vas, instar *calycis* aliquid *ambiens* & veluti *obtegens.* Ratione enim originis proxime componenda vox est cum verbis καλύπτω, καλύπω, similive forma. Dictum autem est a *cavitate*, & stirpem habet κάω, de quo alibi.

Καλύπτω *tego*, *obtego.* Proprie notat *ambiendo*, quasi vase cavo, *obtego.* [Hinc in καλύπτειν notio orta est *obscurandi:* quam loco *Libanii* erudite reddidit *Toup.* Cur. Noviss. in Suid. p. 116. Est autem a simpliciori καλύπω vel καλύω: unde oriuntur nomina κάλπη, κάλυξ, & similia, quibus vicinum quoque κάλυφος: quae omnia originem habent communem verbum κέω & κάω, de quo jam supra dictum. E. S.]

Κάλως *rudens.* Ortum est a simpliciori καλὸς: & forte ratio significationis e veteri re nautica repetenda est.

Κάμαξ *palus.* Videtur ortum a κάω: obscurum tamen, quae sit ratio significationis.

[καμάρα pp. *tectum arcuatum*, *fornix*, *testudo.* Legatur de hac voce T. H. ad Aristoph. Plut. p. 369. Stirps est κάω, cujus 3. Praet. Perf. Pass. κέκαμαι, & hinc κάμαρος &c. Recte igitur *Festus*, „ CAMARA & CAMARI boves a *curvatione.*" Vid. *Graevii* Lect. Hesiod. p. 57. E. S.]

[Καμασῆνες, vel Καμασῆνες *pisces quidam marini.* E. S.]

[Κάμη-

[Κάμηλος *camelus*. Vox ex oriente in Graeciam una cum ipso animali translata. Est Hebr. גָּמָל. Vide *Bochart*. Hieroz. P. I, L. II, Cap. 1. E. S.]

Κάμινος *fornax*. Recte Grammatici vocem hanc repetunt a κάω *uro*.

Κάμνω *fatigo*. Haud dubie ortum est a κάω, quod supra vidimus proprium esse *motus vehementis*, qui fiat *impellendo*, *agitando*. Inde porro notat, *fatigari*, cujus verbi apud Latinos non valde dissimilis est ratio. Est enim proprie *fatigor* nihil aliud quam *fatim agor*, id est *affatim moveor*, vel *nimium moveor*. [Possis & notionem *fatigandi* repetere ab illa *incurvandi*: ut καμόντες pp. sint *gravi labore oppressi* & quasi *incurvati*. Conf. sequens κάμπτω. E. S.]

Κάμπτω *flecto*. Proprie non multum videtur differre a modo memorato κάμνω, ortum quippe a κάω. A *movendo* autem significationem videtur accepisse. Inde nempe translatum ad notionem *ambiendi*, ac porro illam *flectendi*, *incurvandi*: quae denuo varias peperit metaphoras, e Lexicis facile cognoscendas.

Κάναβος *lignum tenue*, cui ceram, gypsum, aliaque circumligant fictores. Haud dubie repetendum est a simpliciori κάνος, quod forte vicinum alteri κενὸς, & Latinorum voci *canna*. Sic autem κάνος repetendum a κάω, ut κενὸς a κίω: de quo suo loco.

[Κάναθρον *crates ex salignis viminibus* contexta, quae currui imponitur. Pertinet ad eandem stir-

 pem,

pem, quo κάνη, κάννα *canna* &c. Conf. *Bacch.* in Indice Xenoph. Oecon. E. S.]

Κάνης *canistrum.* Haud dubie a *cavitate* dicitur, ortum a verbo κάω: cujus generis similia nomina *vasorum* jam supra aliquoties vidimus. [Sed vide *Salmas.* de voce *Canna*, inferius. E. S.]

Κάνθαρος *scarabaeus.* Nescio an recte componant cum voce κάνθων *asinus.* Videant alii.

[Κανθὸς *oculi angulus*, *hirquus.* An a *cavitate*, quae notio est τοῦ κάω, unde κάϜω CAVO? E. S.]

[Κάννα vel κάνη *canna*, *storea.* Cel. *Lennepio* a *cavitate* dicta videbatur. Sed *Salmas.* Exc. Plin. p. 919. originem ex oriente repetit. E. S.]

Κανὼν *norma.* Ortum haud dubie est a κάνω, quod idem ac κέντω *stimulo.* Κανὼν itaque proprie est *stimulus*, & dicitur quasi a *trudendo* vel *stimulando:* non valde dissimili ratione, quam vox Latina *trutina*, a verbo *trudo.* Proprie autem κανὼν in usu est *stimulus* iste, qui supra *trutinam aequilibrium facit:* unde porro sic dicitur *index*, *norma*, vel *regula*, a quibus dein ad alia quoque transfertur.

[Κάπη *praesepe.* Vide mox in κάπηλος.]

Κάπηλος *institor.* Proxime ortum est a voce κάπη, qua proprie notatur in usu *praesepe*, unde animalia edunt. Inde transiit ad locum designandum tum ubi *pascuntur animalia*, tum etiam ubi *esculenta prostant venalia.* Quo sensu apud Latinos voces vicinae *copa*, *cupa*, & *caupona* vigent. Inde

de autem ortum quoque Latinorum CAUPO, quod in usu plane respondet nostro κάπηλος, cujus vocis translationes reliquae facile e Lexicis cognosci poterunt. Memoratum autem κάπη descendit a verbo κάπω, cujus loco in usu est κάπτω, de quo insra. [Κάπηλος pp. notat venditorem mercis per partes, Belgice *een winkelier*; cui opponitur ἔμπορος *een grossier.* Itaque κάπηλος, in genere de iis dicitur, qui quaslescumque *merces* vendunt *per partes:* unde βιβλιοκάπηλος, ἱματιοκάπηλος, σιτοκάπηλος, ὀρνιθοκάπηλος &c. Dein, per se sumtum, universe *cauponem* notat, uti καπηλὶς *cauponam.* Jam vero illi *caupones* saepe solent *merces adulterare:* unde κάπηλοι etiam vocantur, *qui*, ad alios decipiendos, *merces*, sive *alias res corrumpunt*, & καπηλεύειν τὴν ὄψιν mulier dicitur quae, illito fuco, faciem corrumpit, & alienum colorem vultui induit T. H. Conf. *Toup.* ad Suid. P. II, p. 67. 68. & eundem in Cur. Noviss. p. 140. E. S.]

Καπνός *fumus.* Haud dubie repetendum est a κάπω, cujus proximum derivatum κάπος significasse videtur *spiritum*, *ore hiante emissum*, ut solent canes ore *inhiantes* avide alicui rei: voce facta a *sono*, qualis tum editur. A spiritu autem ea ratione emisso translatum videtur ad *fumum* designandum. Inde derivatum nostrum καπνός.

Κάπρος *aper.* Videtur ortum esse a verbo κάπω, vel κάπτω: de quo mox dicendum.

Κάπτω *comedo avide ingurgitando.* Ortum est a verbo κάω, vel potius a κάπω, quod proprium vi-

detur *ſono* animalium, alicui rei *inhiantium*, atque ſimul cum *impetu* quodam ſpiritum *emittentium*. Hinc κάπτω modo ſignificat *ſpirare*, modo *avide comedere*, *vorare*: quo ſenſu, in primis tribuitur animalibus brutis. [„ Κάπτειν pp. notat *repetitis identidem interpellatisque morſibus adpetere & vellicatim carpta demittere.*" T. H. ad Schol. Ariſtophan. Plut. p. 314—316. ubi plura; & *Toup.* Cur. Noviſſ. in Suid. p. 146. E. S.]

[Κάπω pp. idem quod πνέω *ſpiro*: unde κᾶπος, a Scholiaſte Euripidis ad Phoen. vs. 859. redditur τὸ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἆσθμα γινόμενον, „ *ex itinere contracta laſſitudo.*" Sed vide *Valck.* ibid. p. 321. 322. & ſuperius Ἄτος, p. 153. E. S.]

Κάραβος *Carabus*, animal marinum e cancrorum genere. Si vox origine Graeca eſt, orta videri poteſt a κάρω *in ſuperficie verſor:* de quo verbo poſtea.

Καρδία *cor.* Ortum eſt a ſimpliciori κὰρ, cui formae vicinae ſunt κέαρ, κὴρ, κῶρ, & Latinum COR. Deſcendunt autem a verbis κάω, κιω, &c. quae componenda ſunt cum vicinis ἄκω, ſimilibusque. Unde ἄκρος *extremus*, *ſummus*. Proprie enim κὰρ idem fere valet quod ἄκρον, *punctum* nempe *ſummum* cujusvis rei. Dicitur inde COR, quod veluti *ſummum* vitae contineat, ejusque quaſi *fons* ſit.

Κάρδοπος *mactra*. Forte dicitur a κὰρ & voce δέπος; quae repetenda eſt a verbo δέπω *mollio*: de quo dictum ſupra. Κὰρ autem in hoc compoſito idem fere videtur eſſe quod *praecipuum frugum*, vel καρπῶν.

Κάρηνον *cacumen.* Proprie ex pronuntiatione Jonica dicitur pro κάρανον, cujus masculinum κάρανος olim, in Asia minore, significavit *principem*, vel idem quod κύριος *dominus.* Ortum autem est a κάρα, quod a simpliciori κάρ. Generatim autem notat *summam* alicujus rei *partem*, vel id quod eo pertineat, atque sic speciatim *caput.*

Καρκαίρω *resono.* Proprium videtur esse *sono* aspero, qui editur *terra* pedibus *attrita.* Unde ab Homero *terrae* tribuitur. [Stirps alioquin posset esse κάρω; unde per reduplicationem factum: ut a μάρω esse μαρμαίρω auctor noster infra observabit. E. S.]

Καρκῖνος *cancer.* Stirpem fortasse eandem habet, quam nomen κάρ: & repetendum est a verbo κάρω, cui vicinum alterum κείρω. Id autem notat *in summitate versor*, vel *depasco*, *decerpo.* Hinc nostrum eximie translatum ad *cancrum* in *superficie* scopulorum *adhaerentem* & veluti *pascentem.* [Ab *asperitate* testae, cum *Salmasio*, potius dictum putem. Stirps κάρω, de qua inferius. Hinc etiam κάρκαρος & καρχαρος, quod idem notat ac τραχὺς *asper.* Vide infra. E. S.]

Κάρος *sopor*, cum *gravedine capitis.* Manifestum est, dici a κὰρ *caput:* de quo supra. [Nescio an sit petita notio ab *aspero* sono, quem edunt altum dormientes. Conf. in καρκῖνος. E. S.]

Κάρπαι *vermium genus* sic dici putatur. Quod si verum, ortum videri potest a κάρπω, cui respondet Latinum CARPO. Id autem descendit a κάρω

in superficie depasco: de quo jam dictum. [Sed vide de hac voce Indicem *H. Stephani*, col. 1141. E. S.]

Καρπαία *Saltationis genus.* Si Graecae originis est, repeti potest a κάρπω: de quo modo dictum.

[Καρπάλιμος *celer.* Auctum est a κάρπαλος, quod a καρπάω, ex barytono κάρπω, Lat. CARPO. Itaque κάρπαλος pp. notavit *celerem*, quasi dicas *qui carpit*: referturque ad *opus*, quod aliquis facit. Ejusdem potestatis est nostrum καρπάλιμος. T. H.]

Καρπὸς *fructus.* Dicitur a *carpendo* vel *depascendo*: quam notionem vidimus verbi κάρπω esse, unde oritur. Dicitur autem καρπὸς de omni genere *frugum* & *fructuum*.

[Κάῤῥων *fortior*, *melior*, *praestantior.* Vox Dorica est. Adfinitatem videtur habere cum voce κράτος *robur*, & similibus: ortumque adeo a κάρω, unde καρόω, κράω &c. Vide de hac voce *Valckenarii* Adnotat. in Adoniaz. Theocriti p. 303. 304. & *Toupium* ibidem laudatum. E. S.]

Κάρσιος *obliquus.* Ortum videtur a κάρω *in superficie versor*, *depasco*. Hinc significare potuit *de ascendo* cursum *identidem flecto in obliquum*: unde nostrum tandem κάρσιος ad significandum *obliquum* translatum videtur. [Nempe a κάρω pp. *tondeo* notio *obliqui* duci potest, quatenus qui *tondet*, manum *in obliquum* flectit. E. S.]

[Κάρσις *tonsura.* A κάρω, quod vicinum alteri κείρω, κείρω *tondeo.* E. S.]

Καρύα *nux* vel *juglans.* Videtur esse a κάρω, & cam-

eandem fere ſequi rationem ſignificationis, quam vox καρπὸς, de qua ſupra.

Καρύκη *intritum*, ſeu *conditura*. Vix dubium videtur, quin ortum ſit a κάρυον, quod, idem fere ac memoratum καρύα, in Lexicis quaeri poteſt. Inde autem ſignificatione accepta ad *conditura m* certam deſignandam tranſiit. [Vide *H. Steph.* in Theſ. T. II, col. 75.]

Κάρφω *ſicco*, *areſacio*. Proprie ſic dici videtur de *herbis*, ſimilibusque rebus, quae *decerptae areſiant*, & *ſiccentur*. Ut adeo facile pateat, repetendum eſſe a ſaepe memorato κάρπω, quod eſt Lat. CARPO. Inde autem ut *areſacere*, ſic quoque *deſloreſcere facere* notat. [*Horatius* olim reddebat per *attenuare*. Vide *Graevii* Lect. Heſiod. p. 2. E. S.]

[Καρχαρος *aſper*; pro κάρκαρος, quod *Heſychius* habet. Haud dubie reduplicata vox eſt, pro κάρος, de quo ſupra. Stirps adeoque eſt κάρω, vicinum alteri κείρω cet. Vide *Salmaſ.* Exerc. Plin. p. 422. 423. E. S.]

Κασαλβὰς *meretrix*, *ſcortum*. Ortum videtur a ſimpliciori nomine κάσα, quod plerumque, per duplex σ, κάσσα, ſcribitur: de qua voce mox.

Κάσις. Sic dicitur *frater*, vel *ſoror*. Quanquam eſſe videtur a κάω, rationem tamen notionis non expedio. [Stirps κάω pp. videtur notaſſe *ſindo*. An hinc κάσις pp. *fiſſio*, dein *fiſſum*? Unde notio *aequalitatis*, quatenus res *fiſſae*, ſive *diffiſſae* aequalem utrimque formam habere ſolent. Itaque hinc κά-

ος pp. fuerit *aequalis*, ut *Hesychius* expofuit: a fignificatione autem *aequalis* ea *fratris*, *fororisve*. Hoc certum eft, eadem translatione ufos effe Arabes in fuo شقيق *fiffus bifariam*, & metaph. *frater uterinus*, *foror* item, in forma vocis foeminina. E. S.]

Κάσσα *meretrix*. Idem eft quod κάσα, ut docent varia derivata. Proprie autem κάσα idem videtur fuiffe, quod Lat. CASA, *vile* nempe *tugurium*, quodque, ortum e κάω, dicitur a *cavando*. Quam notionem fupra jam fatis explicui. A notione autem *vilis tugurii*, feu a *loco*, quem habitant abjectiores *meretrices*, ipfa *meretrix* κάσσα aliquando dicta videtur. [Ab *ardore* venereo repetit Lexicographus antiquus apud *Stephanum* in Append. col. 1145. Κάω enim & καίω notionem *urendi* habent. Latinorum vero CASA a *cavando* duxit *Festus*: quod ipfum CAVO haud dubie eft a Graeco κάω pp. *findo*, *findendo*, *cavo*. Hunc ducem fecutus, ipfum Graecorum quoque κάσσαν a verbo κάω dictum putem. Quae honefte explicari nequeunt. E. S.]

Κασσίτερος *ftannum*. Videtur ortum a verbo κασσύω, quod idem ac κατασύω, fignificans proprie in primis *juxta admoveo*: ut mox clarius patebit fuo loco. Inde translatum noftrum nomen eo, ut fignificet id, quo liquefacto *metallo* alia *duriora jungantur*, atque fic eximie *ftannum*.

Κασσύω *confuo*. Sic pronuntiatur pro κατασύω, ablato *alpha* finali Praepofitionis κατὰ & litera τ in fequentis vocis literam primam mutata. Quod in primis follenne eft in dialecto Dorica. Eft autem

tem κατασύω factum ex κατὰ & σύω, quod significat *moveo*, & vicinum est verbis σείω, σίω &c. *quatio*, *vibro*. Hinc, copulatum cum Praepositione κατὰ, pp. notat *juxta admoveo*; id est *plane admoveo adjungo*. Ut autem Lat. suo eximie notat *filamentis* res *jungere*, & *conjungere*, sic κατασύω, vel κασσύω, &, ejus loco Attice pronunciatum, καττύω idem est quod *consuo*, & speciatim dicitur de iis, qui *detrita calceamenta reficiunt*. [Nempe καττύω, quod mentitur verbum simplex, revera est compositum ex κατὰ & τύω, pro quo Aeoles dicebant σύω, hoc est Lat. suo. Jam illud τύω plures formavit voces Latinas, & significavit pp. *fuere* ut quid *tumeat*. Hinc a Praeter. Perf. Pass. τύμος est Lat. TUMUS, cujus Diminutivum est *tumulus* & inde quoque *tumidus*: ut a κύω, κέκυμαι est κῦμος, Lat. CUMUS, CUMULUS. Porro a Graeco τῦμος, interposito β, factum τύμβος, id est *tumulus sepulcbralis*. Καττύειν igitur est *consuere*, & παρακαττύειν pp. *circa se consuere*, id est *sibi circumfulcire*: utque Latini dicunt *fulcire pulvinar*, ita Graeci quoque παρακαττύειν τὸ προσκεφάλαιον. T. H.]

Κάστωρ *Castor*. Oritur a κάζω *orno*. Inde κάστωρ *animalis* genus eximie dicitur, quasi dicas *ornatorem*, vel qui *cum ordine* & quodam *ornatu* sollerter exstruit sibi domicilium: quod isti animali proprium esse docent rerum naturalium investigatores.

Κατὰ Praepositio est, varia significans. Haud dubie originem habet verbum κάω, quod vicinum

 verbo

verbo κίω & inde orto κεῖμαι. Inde κατὰ eximie notat fere idem, quod *juxta* vel *secundum* vel *deorsum:* & in primis quidem generatim *quamcumque rationem* & *relationem* notat, quae *diversas* res, quasi, *juxta se positas* intercedit. [Κατὰ pp. videtur esse Dativus Singularis antiquus, pro καταῖ; quod ipsum καταὶ servatum est in καταιβάτης *descensor*, pro quo alioquin dicitur καταβάτης. Jam vero κατὰ Nominativus, unde (καταὶ & κατὰ Dativus) pp. sit a κέκαται tertia Praeter. Pass. verbi κάω *findo* deorsum, unde notio actionis quae *deorsum* vel *versus inferiora* instituatur. A κέκαται igitur est Adjectivum κατὸς, ἡ, ὄν. A *foem.* κατὰ (quod idem ac κατή) est Dat. καταῖ, & a κατὸς forma *masculina* vel *neutra* est κατῷ, unde Adverbium κάτω. Eleganter ad proprietatem utraque forma usus est *Aristophan.* in Pluto, vs. 228.

Εὐθὺς ΚΑΤΩ'ρυξέν με ΚΑΤΑ' τῆς γῆς ΚΑ'ΤΩ.
Continuo me DEFODIT *in* IMA *terra* DEORSUM.

Vide etiam *Valcken.* ad Theocr. Idyll. A, 118. p. 32. & confer. *Lennep.* ad vocem sequentem καταῖτυξ. E. S.]

Καταῖτυξ *genus galeae* depressum. Compositum est ex κατὰ, & τύξ, inserto ι, ut in καταιβάτης pro καταβάτης similibusque fit. Τὺξ autem ortum a verbo τύκω *fabricor*, *conjungo*; quod idem atque τεύχω, τεύκω, & similia, de quibus suo loco dicendum. Καταῖτυξ igitur, vi praepositionis κατὰ, quae

saepe

ſaepe *depreſſionem* notat, *galeam* innuit *depreſſam*, ſine criſta, nempe. [De priori κατὰ vide modo dicta, in κατα. E. S.]

Κατῆλιψ *trabs*, *tectum ſuſtinens*, vel etiam *tabulatum*. Haud dubie compoſita vox eſt ex κατὰ & ἦλιψ, de cujus vocis ſtirpe ſuſpicionem meam ſupra [p. 320.] aperui, tametſi ea valde incerta videtur. [Apud *Heſychium* quo eſt κατάλιψ, ex dialecto, ut ajunt. Neſcio an κατῆλιψ compoſita vox ſit ex κατὰ & altera ἄλιψ ſive ἴλιψ, e ſtirpe ἑλω *traho*, ut ea voce *trabs* deſignetur, quae pondere trabum minorum *deorſum trahatur*. E. S.]

Κάτω *infra*. Non multum differt a ſupra memorato κατὰ: illud autem naturam accepit *Praepoſitionis*, hoc vero noſtrum naturam *Adverbii*. [Vide in κατὰ. E. S.]

[Καυάζω *diffringo* inprimis rem *cavam*, uti navim. Vide *Heſiod.* Ἐργ. vs. 667. & infra in καῦνος. E. S.]

Καυαξ *larus*, ſeu *avis rapax*. Haud dubie facta vox eſt a verbo καυάζω, quo expreſſus *ſonus* videtur, quem *larus* edit: ut adeo a *ſono* factum ſit. [Vide T. H. ad Ariſtophan. Plut. Schol. p. 312. 313.]

Καυκαλις *caucalis*, herbae *genus*: &

Καυκις *calceamenti genus*; &

Καυλὸς *caulis*, &

Καῦνος *ſors*. Quamquam a ſimplicioribus καυκαλις, καυκις, καυλὸς, & καυὸς, orta videntur, originis tamen obſcurae ſunt. Forte autem καλὸς ſeu καυλὸς componendum eſt cum κᾶλον *lignum*, ſeu *truncus*:

κα-

καυὸς autem cum κάνης *canistrum*, de quibus supra. [Nescio an vox καυλὸς *caulem*, & *ostium uteri muliebris* aliaque significans, a *cavitate* nomen habeat: quo pacto λος erit terminatio Adjectivi, stirps autem κάω, unde καύω CAVO. Etiam καυνὸς ab Hesychio exponitur κακὸς *malus*, sive *pravus*; an a *cavitate* qua facillime frangatur? E. S.]

[Καῦρος vel καυρὸς *malus*. Confer vocem καῦνος. *Guietus* itidem a κάω, καύω, repetit. Alii ab αὔρα, AURA, καῦρον exponunt *ventosum*, *levem*; literam κ ab initio praefixam esse existimantes. Mihi quidem haec formandi ratio valde incerta videtur, etiamsi haud nesciam, ipsum *Platonem*, in Cratylo, verbum κίω ab ἴω, hoc modo repetiisse. Sed Philosophi summi auctoritas ea in re valde levis est. E. S.]

Καυχάομαι *glorior*, praefixo κ ortum est ab αὐχάω, quod vicinum verbo αὐχέω. Ejus autem maxime significationem sequitur. [Καυχάομαι, si repetatur ex stirpe κάω, καύω, καύχω, pp. significare poterit *cavum* adeoque *ventosum* & *levem me facio*. Quod nescio an veri similius est, quam formatio ejusdem ab αὐχάω, cum κ praeposita. E. S.]

Κάχληξ *lapillus*. A verbo κλάω vel κλάζω, quod, ut suo loco videbimus, pp. notat *sonum edere*, qualis oriri solet re *dura allisa* vel subito *fracta*. Ab isto verbo est reduplicatum καχλάζω, quod in primis tribuitur *undis* maris, cum *strepitu* in *litore*, vel aliter etiam ad *duros cautes fractis*. Inde porro no-

nostrum κάχληξ *calculus* speciatim est, qualis *in littore* maris a *cautibus abscissus* & undis maris identidem volutus & rasus reperitur.

Κάχρυς *bordeum* in furno *tostum.* Haud dubie est & hoc reduplicatum; ortum, nempe, a χρύω quod idem atque χραύω, χρίω &c. *tractando comminuere.* Inde jam duplex forma nominis reduplicati videtur orta, κάχρυς & κάχρυς, quod pronunciatur κίγχρος, suo loco in Lexico reperiundum: usus autem significationes horum nominum videtur distinxisse.

[Κάψα CAPSA, *cista*, *arca.* A *cavitate*, qua quid recipi possit, fortasse nomen habet. Stirps hoc pacto fuerit κάω, unde κάπω, & καπιω a Latinis servatum in suo CAPIO. Κάψα igitur a *capacitate* dici potuit. Vide etiam infra in κάω. E. S.]

Κάω propriam potestatem habet *cavandi*, quod ipsum verbum Lat. CAVO non aliud est, nisi Graec. κάω, ad modum Aeolum pronuntiatum. Aeoles enim, ad *biatum* vocalium effugiendum, interponere solebant literam F, sive *digamma* Aeolicum, quae litera ejusdem potestatis est ac Lat. *v* vel Graec. β mollius pronuntiata. A κάω porro derivata sunt κάβω, κάπω, κάπτω, & σκάπτω pp. *cavando fodio*, *effodio.* [Quodsi jam paullo altius adscendas, conferasque nostrum κάω cum cognatis aliis κέω, κίω, facile apparebit, originem remotiorem verbi quaerendam esse in *motu*, quo quid *penetret* in rem aliam, *eamque pervadat* ac *findat.* Id quod naturae ignis, ejusque quasi *cuspidi*, cuncta

cta *pervadenti*, esse admodum convenientem quis non videat? Hebraei haud incommode igni tribuunt לשון *linguam* cuncta *lambentem* & *mucrone* suo *secantem*. E. S.]

Κι ante *consonantem*, & κιν ante *vocalem*, particula est, Poëtis in primis usitata & idem fere valet, quod vicinum γε. Maxime ponitur sensu, quem dicunt, *expletivo*, quemadmodum in soluta oratione adhibetur ἄν. Grammatice haud dubie convenit cum pronominibus μὶν, σὶν, & similibus: originemque communem habet cum Conjunctione Καὶ: [ubi vide dicta. E. S.]

Κίαρ *cor*, *animus*. Conferendum est cum supra memoratis, & expositis nominibus, Κὴρ, Κὴρ, & similibus: unde tantum productior forma est. [Vide & in Καρδία.]

Κίδματα. Vox Hippocratica est, morbi genus denotans. [Vide de ea *Foesii* Oeconomiam.] Orta est a Κίδω, unde productius verbum Κιδάω, & inde Κιδάζω, Κιδάννω, Κιδαννύω, Κιδάννυμι, quae, praefixo σ, pronuntiari solent σκιδάζω, σκιδάννυμι, *dissipo*: ut suo loco dicetur latius. Est autem ista *dissipandi* notio in nostro Κίδμα, in primis spectanda. [Si verbum Κίω, unde certissime descendere debuit nostrum Κίδματα, contuleris cum cognata ejus forma Κύω, unde Κῦδος, videri possit, Κίδματα pp. notasse TUMORES, unde eximie designaverit *tumores inguinum*. Vide *Tilleri* Obs. Crit. apud cel. Albertium, ad Hesych. T. II. col. 215. E. S.]

Κίω

* κέδρος *Cedrus*, arbor odoratissima. [Plura dabit *Stephanus* in Append. col. 1186—1188. E. S.]

Κέδρωσις *Cedrosis*. Ortum est a simpliciori κέδρος *cedrus*, ut ἄγρωσις ab ἀγρός. Origo latet.

Κεῖμαι *jaceo*. Est a κίω, quod idem ac Lat. [vetus CEO, unde *cesso* &c. aliudque] CIO, vel CIEO a vicino κίω ortum, idemque notans ac *moveo*. Inde porro κείω, quod redditur *jacere cupio*, quasi dicas *moveo me ad jacendum* vel *cubitum eo*. [Sed vide supra in Κακκείω, pag. 381.] Hujus verbi κέω Praeteritum Pass. est κέκειμαι, & sine augmento κεῖμαι. Inde igitur notat *jacere*. [Futurum κείσομαι certissime demonstrat Praesens κείω, quod a κίω ortum. Sed pro κείω, ex perpetua lege verborum in ω & μι, dixerunt etiam κειμί. Itaque, uti τιθημι sive τίθημι, in *Passivo*, vel *Medio* est τίθεμαι, & ab ἵημι, vel ἵημι, ἵεμαι, sic a κειμί, κεῖμαι. Potuit etiam κεῖμαι, ex antiqua scriptione, esse pro κῆμαι, hoc autem pro κέαμαι: unde Jonicae formae κέαται, κέατο &c. E. S.]

Κείρω *tondeo*. Verbum κείρω (unde nostrum fluxit κείρω) componendum est cum vocibus κὴρ, sive κὴρ &c. de quibus supra, in primis autem cum Lat. CARPO, unde nostrum *tondendi* notionem accepit: quod ipsum Lat. *tondere*, cum notione *carpendi* saepe ponitur.

Κέλαδος *strepitus*. A κίω *moveo* ortum κέλω peperit verbum κέλλω, quod est Lat. CELLO unde *percello*: quam etiam notionem verbum κέλω habet. Hinc κέλαδος eximie est *sonus*, qualis editur, quando

do res aliqua *percellitur* & *percutitur.* [Vide cel. *Lennep.* Animadv. ad Coluth. Cap. V. p. 22. 23. E. S.]

κελαρύζω *murmuro.* Est eadem bujus quae antecedentis vocabuli κέλαδος origo. A *percellendo*, nempe, *illidendove*, quae notio verbi κέλλειν est, eximie transfertur ad *strepitum* aquarum, in litus *allisarum*, vel cum *murmure fluentium*: & quidem proxime descendit a voce κέλαρος, quae forma potissimum diversa est a κέλαδος. [De ipso verbo lege *Toup.* Emend. in Suid. P. II. p. 90. 91. E. S.]

κελεὸς *avis pernicissima.* A verbo κέλω *celeriter moveo*, vel *impello ad motum:* de quo suo loco. [Nisi malis a productiori κελέω, unde porro κελεύω &c. E. S.]

κέλευθος *via.* Proxime oritur a κελεύθω, quod a simpliciori κέλω, sicuti ἐλεύθω ab ἔλω. Est autem, κέλω *impello, impellendo ago.* Unde κέλευθος eximie *via* dicitur, per quam quis *impellatur* & *agatur.* Usu autem patet latissime.

κέλης CELES, vel *equus desultorius.* Est hoc quoque a κέλω *impello*, diciturque a *celeritate* qua veluti *impulsus* movetur. Ipsi autem Latino CELER ortum dedit. [Plura dabit *Tollius* ad Palaepb. p. 141. ss. & *Ruhnken.* apud *Koenium*, ad Corinth. p. 140. 141. E. S.]

κέλλω *appello.* Est a simpliciori κέλω, & ab *illidendo impellendove* notionem accepit *appellendi.*

κέλω *jubeo, bortor.* Notionem hanc habet ab *impellendo*, quam propriam bujus verbi vim esse jam

jam fupra dictum eft. Ortum, nempe, a *motu* qui originali ejus verbo κίω defignatur. [A κίλω eft κίλομαι, quod idem ac κελεύω. Vide *Koen*. ad Corinth. p. 166. E. S.]

Κενός *vacuus*. Oritur a κίω, & fignificationem videtur accepiffe a *motu*, quo aliquid *impellendo*, vel *percellendo vacuefacimus*. Inde, nempe, *vacuandi inaniendi*ve notio oriri facile potuit. [Compone verbum κάω, quod vicinum alteri κίω. A κάω eft καϜω, CAVO. Notio autem *cavitatis* praebet fponte illam *vacui*. E. S.]

Κεντέω *pungo*, *ftimulo*. Eft a κίνω, quod, ut jam diximus, *impellendi*, *percellendi*ve notionem habet. Unde fponte oritur ea *pungendi* & *ftimulandi*. A κίω ortum κίνω, quod peperit κέντος, & hinc verbum κεντέω.

Κέπφος & Κέμφος, *fpecies avis marinae leviffimae, quae facile a quovis vento circumagitur*: unde pro *levi ftolido*que *homine* adhiberi vox folet. [Vide T. H. ad Ariftoph. Plut. vs. 913. p. 311. ff.]

Κέραμος, *terra figularis*. Haud dubie oritur a κεράω, quod propriam *fubigendi* notionem videtur habuiffe: ut mox docebitur. Inde eximie *terra*, quae *fubigatur* & *praeparetur* ad vafa fictilia facienda, fic dici potuit. [Stirps κέρω notionem *fcindendi* & *fecandi* habet. Vide in verbo fequenti. E. S.]

Κεράννυμι *mifceo*. Propriam videtur habuiffe notionem *fubigendi*, *domandi*que. Ortum nempe a κέρω: unde cum alia oriuntur, tum κεράω, κερέω, & contracta κράω, κρέω, & nomen κράτος, quibus omnibus

bus *roboris* quaedam vis inest, quaeque in primis de iis ponuntur, qui *viribus superiores* alios *subigunt* & viribus suis privant. Inde igitur nata notio *subigendi*, *vires adimendi*: unde porro eximie translatum videtur nostrum κεράω, cum suis derivatis, ad *temperationem* vini: quando aqua *admista* ejus vires *minuuntur* & veluti *subiguntur*. Ab ea autem notione *miscendi* & *temperandi* ad alia quoque transfertur. [Mihi quidem vix dubitandum videtur, quin horum omnium stirps κέω proprie idem significaverit, quod κείρω, id est *seco*, a qua origine in derivato κείρειν fluxit alia significatio *resecando tondendi*. In primis autem proprie *vinum* dicebatur κεκρᾶσθαι, vel κεκέρασθαι, quum aqua infusa quasi *incideretur*, atque adeo, *temperaretur*; quo fere *miscendi* sensu Germani suum *schneiden* de vino adhibent. E. S.]

Κέρας *cornu*. Vidimus jam alibi, κὴρ dici *quodvis summum* vel *extremum* in *acutum* definens. Hinc κέρας eximie *cornu* notat: unde porro varie transfertur.

Κέρασος *cerasus*. Nescio an sit a κείρω *carpo*.

Κεραυνὸς *fulmen*. Videtur dici a *carpendo subigendove*: quia quidquid offendit in via, in id *illisum*, *carpat*, quasi & *destruat*, & *incendat*.

Κέρδος *lucrum*. A κείρω *tondeo*, *carpo* ortum primo transfertur ad *fructum*, qui veluti *decarpitur*: hinc ad *lucrum*. Inde porro ad *versutiam*, quo quis *lucrum* faciat. [Conf. *A. Schult.* Comm. ad Prov. I. 19. p. 7. E. S.]

Κερ-

Κερκὶς *radius textorius.* Dicitur a *radendo*, quae notio est verbi κείρω, unde originem habet. Est autem κερκὶς proprie *pecten telam percurrens*, & quasi *radens*.

Κέρκος *cauda.* Proprie non multum differt a κερκὶς, & ejusdem originis est. Notionem babere videtur a *radendo*.

Κέρνος vel κέρνον, *vas fictile*, *crater.* Haud dubie eandem originem habet, quam vox κρατὴρ: cujus stirps κέρω, κεράω &c. E. S.]

Κέρχω *exaspero.* Ortum est a κέρω *carpo*: unde *radendi exasperandi*que notio facile profluxit. [A κέρω analogice facta κέρκω, κέρχω. E. S.]

[Κέρω verbum obsoletum, pro quo in usu est κείρω. Hinc superstes Aoristus Infinitivi κέρσαι, quod ab *Hesychio* exponitur κόψαι, τεμεῖν, κεῖραι &c. Proprie igitur significavit *tundere*, unde notio *scindendi*, *secandi* & aliae. E. S.]

Κέστρα *mallei ferrei genus* est. Dicitur haud dubie a verbo κέω, quod habet inter alia *findendi* notionem.

Κέστρον *cestrum.* Herbae genus. Eadem origo est vocis hujus, quae antecedentis.

Κεύθω *occulto.* Ortum est κέω *findo.* Unde verbum κεύθειν pp. significavit, quasi *in fissuris cavernisque occultare.*

Κεφαλὴ pp. dici videtur *superior* alicujus rei *pars*, qua illa tegatur, *instar operculi.* Quo sensu etiam κεφαλὴ pro *operculo vasis* nonnunquam usurpatur. Inde latius sumtum, quodvis significat quod, ali-

cui

cui rei *impositum*, ejus *summum* & *caput* est. Oritur autem a verbo κέπω, unde usitatum σκέπω *tego*: de quo suo loco. Illud autem κέπω, sive κέφω, componi potest cum κάπω, κύπω & similibus, de quibus jam dictum alibi.

Κέω *findo*. Vidimus jam supra, propriam hujus verbi notionem positam esse in *motu*, qui fit *impellendo*, *allidendove*. Inde autem nata ea significatio, qua quid *percussum allisumque findi* intelligatur: unde porro variae notiones, in derivatis conspicuae.

Κῆδος *cura*. Nescio an sit a καίω *uro*. Tum autem κῆδος pp. significaverit *ardorem animi*, qui ex magna *sollicitudine* oritur. Hoc adspectu modo reddi potest *cura*, modo *sollicitudo*, modo *molestia* ex qua *sollicitudo*, & similia.

Κηθίον *vasculum*, in quod calculi conjiciuntur *ad sortiendum*. Forte origine sua non multum differt a voce κεῦθος, ut sit dictum a *cavitate*, quae est istius *vasculi*. Vide similes translationes a *cavitate* ad *vasa*, variis locis supra.

Κηλάστραι. Sic quoque *vasa* quaedam dicuntur, & haud dubie eadem hujus, quae antecedentis, similiumque vocabulorum, ratio est. Vox nempe κηλὰς, unde hoc nostrum oritur, mihi quidem forma tantum videtur differre ab usitata voce κοῖλος *cavus*.

Κελέω *mulceo*. Dici videtur proxime hoc verbum a κήλη, vel vicina quadam forma. Hoc autem *tumorem* in partibus corporis significat, eumque ut

vide-

videtur, proprie ortum ex *inflatione* vel *inflammatione* partium. Stirps καίω, ea notione, qua hoc significat *uro, incendo*. Inde jam κηλέω significat quasi *inflammare*, & *cupiditate replere*. Eximie vero inde ponitur de iis, qui oratione animum alicujus *deliniunt* & *demulcent*.

Κήλη *tumor* in parte corporis. De hoc modo dictum ad verbum κηλέω.

Κηλὶς *macula*. Modo vidimus, vocem κήλη proprie significare *tumorem* ex *inflammatione*, similive vitio ortum. Hujus autem vicinum sine dubio est κηλὶς, denotans eximie *maculam*, quae in cute, sive ex *vulnere*, sive alio malo orta, *cutem* deformat.

Κημὸς *camus* vel *fiscella*. Sive hoc a *cavitate* dictum sit, sive aliunde, certum est dici pro καμὸς, & oriri a verbo κάω.

Κὴξ *larus*. Forma tantum differt a voce κανάξ, de qua dictum supra. Utrumque formatum est ad imitationem soni, quem avis ista edit.

Κῆπος *hortus*. Videtur dici a κάπος, quod, ut supra vidimus, significat *flatum*, *spiritum*. Inde autem nostrum κῆπος eximie dicitur locus arboribus consitus quem ventus *refrigerat*. [Si contuleris Hebr. גן *hortus* a גנן *texit*, *protexit*, in primis *sepiendo*, verisimile videri possit, κῆπος *hortus* itidem esse a κέπω, cui cognatum σκέπω *protego*. E. S.]

Κὴρ *sors*, *fatum*. Idem proprie est, quod κὰρ, κὲρ, & similia, de quibus supra dictum. Inde autem ad *fati* necessitatem *summam*, ipsumque *fatum*

 de-

defignandum transfertur. [An a κείρω *feco*, *refeco*? E. S.]

Κηρὸς *cera*. Forte eft a κείρω, vel κάρφω, *carpo*; *carpendo fruor*.

Κῆρυξ *praeco*. Vox derivata eft a κηρύσσω, hoc autem ortum videtur a nomine κηρός, cui vicinum γῆρυς, de qua voce dictum fupra. κ enim & γ literas vicinas effe; atque, adeo voces, iis literis tantum differentes, origine quoque cognatas effe: fupra jam dictum eft aliquoties.

Κῆτος *cetus*. Oriri videtur a χάω, & quidem fic dici a *capacitate* quafi.

Κίβδηλος *adulterinus*: quod proprie dicitur de re *vili*, metallis admixta. Ortum videri poteft a κίω *moveo*; & quidem nomen habere a *levitate* & *vanitate*, materiae metallis admixtae.

[Κιβισις & κιβυσις *pera*, *facculus*. Vox Cypria eft. Ejusdem, ut videtur, originis ac fequens κιβωτός, non fane, quod in illam feratur βίοτος, id eft τροφή, ut Etymologus auctor eft, laudatus *Graevio* ad Hefiod. Afp. vs. 224. Haec enim etymologia a fimplicitate linguae abhorret. E. S.]

Κιβωτὸς *arca*, *cifta*. Quanquam derivari poteft a χάω, quod vicinum verbi χάω, χύω &c. atque ita dictum exiftimari a *cavitate*, ut alia nomina *vaforum*, nihil tamen definio.

Κίγκλος *cinclus*. Genus avis eft. Nomen accepiffe videtur a κίω, unde κινέω *moveo*. Dicitur autem a *motu pennarum* in cauda: [a quo *motu* Latini fimiliter *motacillam* dixerunt. E. S.]

Κίων

Κίκιννος *cincinnus.* Reduplicatum videtur ex κίννος, & hoc forte ortum a κίνω, quod a κίω *moveo, in gyrum intorqueo.* Quidquid est, κίκιννον dici *cirrum intortum*, certum est.

Κικκαβαῦ est *vox noctuarum*, a sono facta.

Κῖκυς *vis.* Haud dubie ortum est a κίω *moveo:* unde ad *vires* & *robur* transfertur.

[Κινάβρα *foetor*, quem alae caprarum reddunt, i. q. Κιναύρα. Ex Κινέω & αὔρα. E. S.]

Κίναδος *vulpes.* A κίνω, *moveo*, dici videtur hoc animal ob *versutiam.*

Κίνδυνος *periculum.* Forte a κίω *moveo*, quasi dicatur a *pereundo:* unde quoque *periculum.*

Κινέω *moveo.* Est a simpliciori κίνω, quod a κίω, conveniente cum κίω, κίω, &c. Graecorum κίω superstes est in Latino cio: unde facile de ipsius significatione judicari potest. [De κινεῖν pp. *excitare* praedam e cubili conf. *Schult.* ad Proverb. 12: 27. p. 119. E. S.]

Κινύρομαι *lamentor.* Oritur a nomine κινυρὸς *querulus*, voce facta a sono, qui editur *lamentantium.* Est autem ejusdem formae nomen, cujus alia sunt *sonum* denotantia, λιγυρὸς, μινυρὸς, κανυρὸς, & similia. [De ipso verbo vide *D'Arnaud* Animadv. Crit. p. 191. E. S.]

Κίρκος *circus.* Ortum est a κίρω, quod vicinum verbo κείρω. Communis autem origo est κίω, κιω. Et κίρω quidem vicinum videtur verbo γύρω, cujus origo γύω. Eadem autem ratione, ut a γύρω ortum γῦρος significat *motum* rei in se *redeuntis*, sic nostrum

κίρκος circum significare videtur. [Pro *κίρκος*, per trajectionem literarum, dixerunt etiam *κρίκος*. Vide omnino *Koen.* ad Corinth. p. 165. 166. E. S.]

Κις *vermis, in frumento nascens.* Dici videtur a *κίω*, *ea* nempe *notione*, quae conspicua est in *κείω carpo, abrado.*

Κίσσα *pica.* Haud dubie nomen accepit a verbo *κίω.* Nescio tamen quae sit ratio significationis, nisi repetere velis a *cupiditate*, *qua* quaevis *appetat.* [„ Α *κίω* est *κινέω*, *moveo.* Ab eodem est *κίσσα pica*, *κίχλη turdus*, & *κίγκλος motacilla:* propter *motum* frequentem caudae & totius corporis earum avium." *Menagius*, Jur. Civ. Amoen. p. 339. E. S.]

Κισσὸς *hedera.* Et hoc ortum haud dubie a *κίω*, forte ab *ambiendo* dicitur. [„ Est & *κισσὸς hedera* a *κίω*, ut *ἕρπυλλον*, *serpyllum ἀπὸ τοῦ ἕρπειν*, a *serpendo.* Sunt enim *hederae* SEQUACES, ut loquitur Persius & ut Catullus & Virgilius, ERRANTES." *Menag.* Amoen. p. 339. E. S.]

Κίστη *cista.* Dicitur a *cavitate* qua veluti *turget*, nomine orto a *κίω moveo in ambitum.* Vide quae alibi de similibus *vasorum* nominibus dicta sunt.

Κιχέω *assequor*, *invenio.* Verbum reduplicatum est a *χέω capio*, *accipio.* Χέω autem, vicinum verbo *χάω*, unde ortum *χανδάνω*, itidem notans *capio.* Sunt autem haec, ipsa vicinitate literarum κ & χ, verbis *κίω*, *χίω*, similibusque cognata. [Verbum *κίω* pp. significat *venio*, vel *veniendo abeundove*, *me moveo.* A *κίω*, est *κίχω*, *κιχέω:* ut in *κιχεῖν φεύγοντα assequi fugientem.* . A *κίχω* etiam *κιχάνω*,

κιχάω

κιχάνω. Apud *Apollonium Rhodium*, Nemesis dicitur κιχάνειν *hominem*, qui scelera commisit, adeoque *nocentem*. T. H.]

Κίχλη *turdus*. Forte ortum est a verbo κίχω, unde κιχάνω, de quo modo dictum.

Κίω *vado, eo*. Verbum originale ipsum est, quod notione sua convenit cum vicinis κάω, κίω &c. ut & cum χάω, χίω &c. praeterea cum verbis ἄκω, ἴκω, ἵκω, & similibus. [Lege sis *Platonem* de hoc verbo in Cratylo p. 426. & confer. supra in κιχάνω: porro, quae cel. *Lennepius* dedit Prooem. ad Anal. p. 10. E. S.]

Κίων *columna*. Proprie participium est verbi κίω, significantis inter alia *tendo in altum*: quae notio manifesta in verbo vicino κηκίω, quod est *in altum exsilio*. Inde κίων eximie *columna in altum exsurgens*.

[Κλάγγω CLANGO. Grammatici dicunt, verbum hoc esse factum a sono. Verum productum est ex καλάγγω, oriturque a καλίω, καλάω &c. Notat autem *vocem sonitumque edere*. Haec enim frequens est verborum productiorum ratio, ut verbi primitivi vim virtutemque cumulent. T. H.]

Κλάδος *ramus*. Ortum est a κλάω *infringo*. Videtur sic dici a *flectendo*. De verbo autem κλάω postea dicetur.

Κλάζω *clango*. Factum a sono videtur, ut alia similia. [Sed vide. T. H. ad κλάγγω. Proprie dicitur de *aquilis*. Conf. *Valck*. Animadv. ad Ammon. L. III. p. 238. E. S.]

Κλαίω *lacrymor*, *ploro*. A ſimpliciori κλάω, quod, a ſono factum, non multum differt a verbo καλέω, vel καλάω, & forte hinc per contractionem formatum eſt.

Κλαμβὸς redditur *mutilatum*. Forte oritur a κλάω *frango*, *infringo*. Inde nempe factum κλαβὸς producere κλαμβὸς potuit.

[Κλαΐξ, κλαικὸς *clavis*. Vox Dorica, reſpondens communi κλεὶς, legitimo more ducta eſt a κλαΐζω. *Heſychius* habet κλᾷξαι, κλεῖσαι. Vide plura in *Valcken.* Adnotat. ad Adon. Theocr. vs. 33. p. 334. 335. E. S.]

[Κλαυσιᾷν *ſtridere*. Hoc verbo pp. indicatur januae *gementis* ſtrepitus λεῖος καὶ ἀρ'ριζος. T. H. ad Ariſtoph. Plut. p. 415.]

Κλάω *frango* ortum eſt ex καλάω, quod a κάλω, unde κλάω *allido*. Inde ad *duritiem ſiccitatem*que transfertur: a qua notione dein illa *frangendi* nata videtur. [A Graecorum κλάω, contracto ex καλάω, haud dubie ſunt Latina *calamus*, *calamitas*, *clades* pp. de *ramis* arborum *fractis*, quin & *clamo*, pp. de voce *fracta* & *interrupta*. &c. E. S.]

Κλείω *claudo*. Vidimus ſupra, verbum καλύπτω, ejusque originem κάω, vel κάλω, a *motu* tranſiiſſe ad *ambiendi obtegendi*que notionem. Similiter noſtrum κλείω, per varias formas inde ortum, ab ea *ambiendi* notione videtur accepiſſe eam *claudendi*, *obſerandi*. Idem antem verbum κλείω, quando ſignificat *dico*, *praedico*, *celebro*, convenire fere videtur proprie cum verbo ſupra memorato κλάω,

quod

quod factum vidimus ex καλέω, cui vicinum κα-λέω, significans *voco*. Hinc uti καλέω peperit κλητὸς *vocatus*, sic a nostro κλείω est κλειτὸς, pp. quidem etiam *vocatum* notans; inde tamen, ut ipsum κλείω, ad *celebritatem* nominis transfertur, notatque *celebrem*, *clarum*.

Κλέπτω *furor*. Videtur dici a *tegendo*, quod *clam* fit & *tecte*, verbo orto a κλέω, de quo modo dictum ad κλείω. Inde nempe κλέω peperit κλέπτω. [Κλέπτω contractum est ex καλέπτω, quod idem ac καλύπτω. Vide *Aristophanem* in Pluto, vs. 17. ibique *Bergierum*, & conf. omnino *Periz.* ad Aelian. V. H. L. III. p. 47. E. S.]

Κλεωνία *herbae genus est*. Proprie autem nomen est foemininum a masc. κλεώνιος, quod a nomine κλέων, hoc autem forma tantum diversum ab usitato κλών, quod notat *ramulum*: ut suo loco dicetur.

Κλῆμα *palmes*. Derivatum est a verbo κλάω *infringo*. Dicitur autem a *flexilitate* [sive *fragilitate*.]

Κλῆρος *sors*. Ortum a verbo κλάω, κλῆρος, ut a χάω, χῆρος. Ceterum pp. significat *fragile*, atque inde *durum*: quae notio viget in derivato σκληρὸς *durus*. Inde κλῆρος *calculum* eximie *durum* notat. Unde porro transfertur ad *sortes* in quibus *calculorum* usus. Hinc autem denuo ad *haereditatem*, quod in ea *erciscunda sorte* utebantur veteres. [Conf. *Graev.* ad Hesiod. Ἐργ. vs. 339. E. S.]

Κλίβανος *clibanus*: & quidem eximie, in quo *hordeum* coquitur. Antiqua forma hujus vocis Atticis

nsi

usitata Κλίβανος est. *Lambda* nempe in quibusdam vocabulis loco *Rho* adhibita fuit, ad imitationem *blaesorum*. Κρίβανος autem compositum videtur ex antiquo κρίς, cujus loco usitatum κριθὴ *hordeum* & nomine βάνος, quod peperit vocem βαῦνος, nec non βάναυσος, *caminus*, de quibus supra dictum.

κλίμαξ *scala*. Proxime derivatum videtur quasi a verbo κλιμάσσω, significante *per declive tendo* vel *descendo*. Ortum nempe est a κλίμα, quomodo dicitur *quidquid declinatum* est & *declive*. Unde porro generatim notat *inclinationem*, *declivitatem*. Hoc autem a verbo κλίνω est, cui respondet Lat. CLINO. [Vide mox in ipso hoc verbo.] Ejus simplicior stirps spectanda cernitur in supra memorato verbo κλείω, quod quasi *inclinando claudo* est.

κλίνω, CLINO. Generatim significat *inclinare*, *deflectere*. Speciatim autem *coelo* vel potius *soli*, & *sideribus* tribui potest: unde κλίματα *certae regiones* coeli vocantur. De sole usurpatum plene dici solet, v. gr. τῦ ἡλίε πρὸς τὴν ἑσπέραν κλίνοντος *sole ad occasum inclinante*. Confer modo dicta in κλίμαξ. [Ceterum dubitari vix potest, quin κλίνω sit a κλίω, contracto verbo ex κελίω, a stirpe κέλω *impello*. E. S.]

κλόνος *motus hominum tumultuantium*. Et quidem proprie in *varias vias* se *flectentium* & *inclinantium*. Proxime enim hoc descendit a κλόνω, sive mavis κλένω, cui vicinum κλίνω *inclino*. [Ceterum a κλόνος est κλονέω, quod perquam eleganter adhibuit *Hesiodus*.

dus in Asp. vs. 317. de piscibus *lascivientibus*. Vide ibidem *Guyetum*. E. S.]

κλύζω *abluo*. Proprie dicitur de *vasis*, quae aqua immersa *abluuntur*; & factum est a *sono*, qui editur *vasis* in aquam *injectis*. [De κλύζειν vide auctorem, in Animadv. ad Coluth. vs. 205. p. 110. 111. & *A. Schultens* de Deff. Ling. Hebr. p. 189. collatis quae habet *Valck*. ad Theocr. Idyll. I. 140. p. 37. E. S.]

κλύω *audio*. Videtur notionem hanc accepisse ab *inclinatione* capitis, quod est *auscultantium*: ut ita sit vicinum verbo κλίω, unde κλίνω *clino* ortum.

κλώζω factum est a sono *graculorum*, quorum voci proprium est.

κλώθω *neo*, *glomero*. Ortum est a verbo κλόω, quod vicinum verbo κλίω & κλίνω, notionem habet ab *inclinando*, *inflectendove*.

κλὼν *ramulus*, *surculus*. Proprie vox Participialis est a verbo κλῶ, quod vicinum verbo κλίω & κλάω, de quo dictum supra ad vocem κλάδος. Dicitur, nempe, a *flexilitate* vel ab *infringendo*.

κνάπτω *vellicando expolio*, *carmino*. Ortum est a simpliciori κνάω: quod vide suo loco. Illud autem notat *rado*: unde nostrum κνάπτω eximie tribuitur *fullonibus*, qui pannum *radendo* expoliunt. [Conf. omnino *Stephan*. Append. col. 1239. & mox infra in κνάω. E. S.]

κνάω *rado*. Oritur a κνάω, quod a κίω. Hoc autem ortum vidimus a κίω. A *movendi*, *impellendi*,

di, *pungendi*ve notione ex *radendi* potestas verbo nostro adjuncta est. Inde autem ad *pruritum* quoque transfertur. *Idem vir celeberrimus alio loco.* A verbo κίνω, unde κινέω *moveo*, vel a vicino κίω, significante *pungo* (unde κέντρον *stimulus*,) verbum est contractum κνάω, & inde κναίω, aliaque forma κνήθω. Notat autem κνάω pp. *rado*, *scalpo*: unde ejus derivata ad *fullones* translata fuerunt. A derivato, nimirum, κνάπτω nomen κναφεὺς *fullonem* notat, peperitque alia derivata, in ea arte propria. Porro a *radendi* notione verbum κνάω, vel κναίω, non raro transfertur ad *prurientes*, *prae amore*, quemadmodum etiam compositum προσκνάω. Alia ratione res aliqua dicitur κναίειν, vel ἀποκναίειν, eodem modo ut apud Latinos *pungere*, quando intelligitur *aliquem* quocumque modo *excruciare*, eique *dolorem adferre*.

κνέφας *caligo*, *tenebrae*. Origine sua convenit cum νέφος, quod Latinorum, est *nubes*. A verbo nempe νέφω, vel νίπω, obtego, (ut alibi dicatur) duplex nomen est νέφας & νέφος. Prius peperit κνέφας, praefixo κ, ut in multis fieri solet. [Vide Analog. p. 218.]

κνῆκος *cnecus*, feminis cujusdam genus. Ortum videtur a κνάω *rado*: de quo verbo dictum est supra.

κνήμη *tibia*, *crus*. Oritur a verbo κνάω *rado*: de quo dictum supra. Inde κνήμη pp. dici potest *quicquid radendo politum est*: unde eximie ea *cruris* sive *tibia* sic vocatur, ob *glabritiem*, nempe. Inde pro-

propter ſimilitudinem quandam translatum quoque fuit ad *radios rotarum* deſignandos. [Κνῆμος pp. ſignificat *durum* & *raſile* a verbo κνάω *rado*. Hinc κνήμη pp. dicitur *durum os* tibiae. Porro nomina *oſſium* corporis humani ad alia quaevis *artificia* transferuntur. Itaque & noſtrum κνήμη pro *tibicine* ſive *fulcro* quovis poſitum. Etiam *columna* tectum ſuſtinens vocatur κνήμη: κνῆμαι vero *rotundi* illi *pali*, qui ad *rotam* in axe ſuſtentandam extenduntur. A κνήμη eſt κνημὶς, quae vox notat *integumentum tibiae*: quare *ocreae*, quibus vel *crus integrum* vel *anteriorem partem*, id eſt, *tibiam* tegebant, vel velabant, κνημῖδες appellantur. T. H.]

[Κνίζω pp. *vellico*. Vide *Schult.* Orig. Hebr. T. II. p. 27. & confer mox infra in Κνίσσα. E. S.]

Κνίσσα *nidor*. Verba vicina ſunt κνάω, κνέω, κνίω, κναίω, κνήθω, κνίζω, κνύζω, & ſimilia. A verbo κνίζω, vel vicina forma κνίσσω, derivatum nomen noſtrum κνίσσα, id pp. dicit, quod quaſi *radendo* nares *faciat prurire*, adeoque id etiam quod *nares odore perſtringat* & *pruritum* veluti *excitet*; unde eximie noſtrum κνίσσα de *nidore* ponitur. [Κνίσσαι apud *Heſychium* inter alia gloſſemata eſt λυπῆσαι *moleſtiam creare*; ut κνίζω idem quod λυπεῖ, & κνίζων, λυπῶν *moleſtia afficit*, vel *moleſtia afficiens*. An inde κνίσσα *nidor*, quaſi *moleſtiam creans*, *moleſtia* & *ſenſu doloris* oculos in primis *afficiens*? E. S. Verba κνάω, κνίω, κνίω contracta ſunt ex κενάω, κενίω, κενίω: nam, inter κ & ν, ſaepe eliditur vocalis brevis ε. Jam vero primitivum κένω, in tertia

tia Praeteriti perfecti passivi, habet κέκενται: hinc κεντὸς, & inde verbum κεντέω *pungo.* Ergo κνάω, κνέω, κνίω, notant *pungendo rado:* estque in tribus his verbis talis *radendi* significatio sita, ut aliquis *simul pungat.* Inde adeo κνίζειν *pungere, pungendo radere.* Ponitur duplici modo. Primum dicitur κνίζειν ἐρῶντα vel ἐραστὴν, qui amatorem *pungit*, id est levibus offensiunculis & rixis ad majorem amorem *incitat:* dein κνίζεσθαι pro *amore compungi*, & *captum esse*, ut ait Plautus. T. H.]

κνώδαλον *bestia, animans.* Nescio an sit repetendum ab ὀδὸς, cujus loco in usu est ὀδὼς *dens:* de quo vocabulo infra dicetur. Inde nempe est ὀδὸς, & praefixo ν, νωδὸς significans vel *dentibus privatum* (quo sensu *senum* epitheton est) vel notans *dentatum*, sive *dentibus multis instructum.* Litera ν, vocabulis ita praefixa, habet vim vel *privandi*, vel *intendit significationem.* Hac ratione, a νωδὸς derivatum νώδαλον, scilicet θὴρ, *feram* notaret *dentibus multis instructam*, vel *validissimis praeditam dentibus.* Jam vero praefixa κ, neutrum κνώδαλον, scil. θηρίον, substantive positum, eximie videtur usurpatum fuisse de *bestia* quavis, praesertim *marina, rapaci*, & *voraci*, a multitudine dentium *validissimorum.* [Magis placent quae de hoc vocabulo dederat *Bochartus* Hierozoici P. I. Libr. III. p. 979. & in Indice subjuncto, (laudata etiam a summo *Schroedero* in Obss. ad Orig. Hebr. p. 216.) breviter hic a nobis excerpenda. „ Hebraeo זיז, inquit, respondet Gr. κνώδαλον, etiam a *motu* factum, pro

pro κνώδαλον — ἀπὸ τοῦ κνώδειν. Nec de terminatione laborandum, quum ad formam nominis pertineat quod vox desinit in δαλον. Ita enim a δαίειν fit δαίδαλος; — a σκάζειν, σκάνδαλον" &c. Plura vide apud ipsum *Bochartum*, l. l. E. S.]

Κοάλεμος *stolidus*. Est ejusdem formae nomen, atque ἰάλεμος, & Graecae quoque originis videtur esse: caussam tamen ejus non satis perspicio. [Conf. infra in κόβαλος.]

Κόαξ *coax*. Vox ficta ad similitudinem soni ranarum.

[Κοέω *intelligo*. A *celeritate* arripiendi atque adeo *percipiendi* dici potuit: ut stirps sit κόω. De quo mox in voce sequenti. E. S.]

[Κόβαλος *vafer*, *maleficus*. Videtur vox esse ejusdem originis ac praecedens κοάλεμος, inserto nempe β, factum a κόαλος, unde productius κοάλεμος. Stirps κόω, quod verbum cel. *Lennep*. infra in κόπτω, & alibi, notionem *movendi celerius* &c. habuisse suspicatur. A *motu* isto *celeri* notio *versutiae*, & *stoliditatis* facile desumi potuit. E. S.]

Κόγχη *concha*. Dici videtur ab *adhaerendo* in scopulis, voce derivata a verbo ἔχεσθαι *adhaerere*. Inde, nempe, ὄχη, & inserto ν, ut saepe fieri solet ante literas palatinas, ὄγχη: hinc autem, praefixo κ, κόγχη, quasi dicas, *quae adhaereat*. [Κόγχη est foem. forma a masc. κόγχος, quod pp. videtur notasse *cavus*, vel *cavatus*. Stirps κόω cognata alteri κάω, unde χάω, CAVO. Hoc certum est, κόγχας dictas fuisse *cavitates* illas, in quibus

oculi latent: etiam *hemicranium* seu *calvam capitis*, & *umbonem* clypei, κόγχον appellari, in quibus omnibus notio *cavitatis* satis conspicua. E. S.]

Κοῖ vox ficta ad imitationem *soni porcellorum:* unde quoque verbum κοΐζειν *vocem porcorum imitari*, *grunnire.*

Κοιλία *venter.* Dicitur a *cavitate*, quod nempe *cibi* & *intestinorum receptaculum* est. Ortum est a κοῖλος *cavus*, quod vide.

Κοῖλος *cavus.* Proxime oritur a κοίω, vel κόω, quod a *motu* (quemadmodum alia vicina) ad notionem *ambiendi*, *obtegendi*, *tumendi*, *cavandi*que transiit. Inde nostrum κοῖλος eximie *cavum* significat, quod veluti *turget* & *septo ambitur:* atque sic generatim *cavum* est. [Κοῖλος pp. notat eam *cavitatem*, quae in *rotunda* quacumque *re* invenitur. Contrahiturque illud ex κόϊλος, quod a primitivo κόος. Nec tantum antiquitus dicebatur κόος, sed & κόος, de *cavitate profunda.* A κόος, interposito digammate Aeolico, fit κόϝος, CAVUS. Veteres Latini itidem dixerunt COELUS: unde *coelum* etiam a *cavitate* nomen habet. Est autem κοῖλος frequens navium epitheton. T. H.]

Κοιμάω *dormire facio.* Proxime est a κεῖμαι, quod non nisi forma proprie differt ab usitata voce κῶμα, qua *somnus profundus* notatur. Utriusque origo est κέω, quod convenit cum κέω, unde oriri vidimus verbum κεῖμαι. Inde κοιμάω est *somnum facio*, *ad somnum compono*, *dormire facio.* [Tanquam diversae originis vocabula in Lexicis prostant κῶμα *sopor altus*,

[illegible], κώμη *pagus*, κῶμος *comessatio*. Formari debuerunt haec omnia a κέκωμαι, prima Praeteriti perf. pass. verbi κόω, quod nusquam invenitur; nomen autem κόος formari debuit a κέκοα, Praeterito medio verbi veteris κέω: undè κέομαι *jaceo* superest apud *Homerum*, Il. Χ, 510. Odyss. Λ, 340. Jam vero in κέομαι filum reperitur, cujus ope se quis expediat ex Grammaticorum labyrintho. Κέομαι est *jaceo*. Activum itaque κέω, in veteri lingua, significare debuit *jacere* vel *cubare facio*, *reclino* ceterum: quin imo, a κέω ductum, κείω reperitur apud Homerum. Hinc κεῖμι ortum & κεῖμαι, quod reliquis obsoletis in usu remansit. Porro a κείω Praeteritum Medium fluxit Κέκοια, & contractum Κέκῳα. Hinc descendit vox Κῷος, superstes in voce Homerica ὀρεσκῷος, qua fera dicitur *in monte cubans*. Il. Α, 268. Od. Ι, 155. Pari ratione *vinculum collare*, sive quo *collum* captivorum *includebatur*, Graecis dicitur Κλῳὸς a Κέκλῳα, vel Κέκλοια, verbi κλείω *claudo*. A forma Κοίω, vel κοίω, in Praeter. pass. Κέκοιμαι, vel Κεκόιμαι, in tertia perf. Κέκοιται, orta est vox usitatissima κοίτη *cubile*. A *prima* Praeteriti hujus pass. formatum κοίμη, quod peperit tamen verbum usitatissimum κοιμάομαι *dormio* pp. *jaceo*, vel *recubo*, somni capiendi gratia. Activum κοιμᾶν significat alterum *consopire* sive *reclinare*. Denique a κεκόιμαι contracta forma fluxit κέκωμαι: hinc nomina orta sunt κῶμα, κώμη, κῶμος, quibus quum jota non amplius subscriberetur origo fuit obscurata. Κῶμα est *sopor altus*: quam vocem

 ad-

adfirmavit *Georg. Arnaldus*, in Miscell. Obſſ. Vol. V, p. 291. — Κῶμος *comeſſatio* proprie *ſopor* eſt *altus*, ſive is *ſtatus*, quo quis *vino gravatus*, *ſomno proſtratus jacet:* κώμη vero eſt in uſu *vicus* vel *pagus*. In antiqua Graecia quum omnes eſſent agricolae, vel paſtores, ſic locus dicebatur, quo paſtores ſub noctem *cubitum* ſe recipiebant, poſtquam diem in agris cum armentis contriviſſent. L. C. V.]

Κοινὸς *communis*. Neſçio an ſit repetendum a *jacendo*, & quaſi *omnibus expoſitum eſſe*. Ut ut eſt, certum videtur, oriri a κέω, quod vicinum verbo κείω, & ſimilibus.

Κοίρανος *princeps*. Haud dubie eſt pro κόρανος: hoc autem a κὸρ, ut κάρανος, a κὰρ, quae vox poſterior in dialecto Jonica olim idem ſignificavit, quod κοίρανος *princeps*. De voce autem κὸρ & κὰρ alibi dictum.

Κοίτη *cubile*. Eandem ſtirpem habet, quam κοῖμα, de qua dictum ſupra ad κοιμάω: & quidem proxime deſcendit a verbo κοιμῶ, quod repetendum a κέω, cui vicinum κίω, unde κεῖμαι.

[Κοίτη *cubile*, a κοίω. Stirps κέω. Vide in κοιμάω. E. S.]

Κόκκος *granum*. Olim generatim ſignificabat *granum rotundum:* eximie vero tale, quo utebantur ad lanam pulcro colore inficiendam. [Originem forte habet a verbo κόω, quod cognatum χάω, unde χαίνω CAVO: Vide ſupra in Κόγχη &c. Itaque primum, per unum κ, dictum fuiſſe putem κόκος,

ab

ab ἔκκα, prima Praeteriti Act. verbi κέω, dein κόκκος, litera geminata, ut in κόλλα pro κόλα, λάκκος pro λάκος LACUS, & similibus. De ipso autem κόκκος vide *Salmas.* Exc. Plin. p. 194. 195. E. S.]

Κόκκυξ *coccyx*, *cuculus.* Proxime formatum est a κοκκύζω, quo verbo *vox istius avis* significatur.

Κολάζω, *punio.* A verbo κόλω (quod idem ac κέλω vel κέλλω *tundendo percutio*) ortum κολάω peperit κολάζω, cum *puniendi castigandi*que notione.

Κόλαξ. Origo haud dubie est verbum κόλω. De notione minus conveniunt Grammatici. Videtur autem ea repetenda a notione *castigandi*, vel *vehementius tractandi*, quae, ab ista *percellendi* nata, tum in verbo κολάζω cernitur quodammodo, tum in primis superstes est in Latino verbo COLO. Id enim proprie notat *cum cura tractare*, & quidem ita ut ex eo quod tractes fructum percipias & utilitatem. Inde jam κόλαξ pp. dici potuit is, qui *diligenter* aliquem *colit.* Usus autem voluit, ut in deteriorem acceptum *partem* significaret *adulatorem*, *assentatorem.* Alio loco cel. *Lennep.* „ Videtur vox κόλαξ orta a κολάπτω, vel forma vicina κολάπτω, significante *allido*, *allidendo adhaerere.* Cernitur, nimirum, notio ista *adhaerendi* in simpliciori κόλω; unde, geminato λ, nomen κόλλα *gluten*, &, inde formatum, verbum κολλᾶσθαι, id est, tanquam *glutine adfixum adhaerere.*"

Κολάπτω *tundo*, *excavo*, *incido.* Ortum est a κόλω, ratione significationis manifesta, quae est a

 per-

percellendo, *percutiendove*. [Hinc porro κόλαφος *colaphus*, *alapa* quae *infligitur*. E. S.]

Κόλαφις *genus animalis*. Nomen videtur ortum a κόλω, de quo jam dictum.

Κολεὸς *vagina*. Componi vox poteſt eum nomine κοῖλος *cavus*. Notionem enim habet ab *excavando*; quae ſignificatio quoque conſpicua eſt in Κολάπτω, & aliis in locis jam eſt explicita. Origo κόλω, vicina forma alteri κέλω, ſimilibusque. [Etiam, Heſychio teſte, κολεὸς, idem notat quod λάρναξ, ὑδρία ſ. *loculum*, *hydriam*: in quibus notio *cavitatis* clare deprehenditur. E. S.]

Κολεραὶ, *ſc.* ὄϊες, *glabrae* oves. Eſt a maſc. κολερὸς, hoc autem a κολὸς *decurtatus*, *mutilatus*: quod a Κόλω *percello*, *percutio*; unde ortum verbum κολούω, de quo vide ſuo loco. Hinc igitur κολεραὶ *oves* eximie dicuntur, quae *brevem* habent *lanam*, & quaſi *decurtatam*.

Κολετράω *proculco*. Proxime deſcendit ab antiqua voce κολετρὸν, qua ſignificari debuit *inſtrumentum tundendo mutilandove aptum*. Hinc igitur verbi noſtri explicanda notio, de qua diſſentiunt Grammatici. Origo eſt κόλω, unde oriuntur κολούω, κολούω, κολάπτω, κολάζω, & ſimilia.

Κολίας *genus piſcis*. Forte a *cavitate* nomen habet.

Κόλλα *gluten*. Oritur a κόλω, vel κέλω, quod idem ac κέλλω, *cello*, *allido*: unde *glutinandi* notio. Itaque κόλλα pp. ſignificaverit *rem*, *qua* quid

alli-

allidendo alteri *adjungar*, unde in usu idem sonat, quod *gluten*. Porro a κόλλα factum est κολλάω *adglutino*, & hujus Medium κολλᾶσθαι pp. *adglutinare* vel *adglutinando se adjungere*. Usus hujus verbi Medii frequens est de *hominibus*, quocumque modo ad alios *se adjungentibus* eosque studiose *sectantibus*. Ita v. gr. discipuli, studiose *praeceptorem sectantes*, ei dicuntur προσκολλᾶσθαι &c.

Κόλαφ. Proprie sic dicitur *clavicula*, qua *impacta* res *continetur*, voce orta a κολάπτω. Utrumque enim dicitur, κόλαψ & κόλλαψ. Verbum κολάπτω autem forma tantum diversum est a κολάπτω, & communem habet originem κόλον. Ratio significationis manifesta est; a *tundendo*, nempe, repetenda. Latius autem patet vox κόλλαψ, quumque notet *id quo res contineantur*, eximie quoque sumtum videtur pro *glutine*, & inde pro *corio duriore*, quod est in *cervicibus* bovum, unde *gluten* fit.

Κόλλυβος *species nummatis* est. Origo haud dubie eadem, quae vocis κόλλαψ, unde forte non multum differt proprie. [Plura de hac voce & aliquot vicinis dedit *Salmas.* in libro de Usuris p. 494. ss. E. S.]

Κολλύρα *panis genus*. Dici quoque id videtur a *conglutinando*; ut adeo eandem habeat originem, quam vox κόλλα similesve.

Κολλύριον, sive Κολλούριον, *Collyrium*. Medicamenti genus est. Vox composita est ex κόλλα & οὔριον, quod a nomine οὐρά *cauda*, & proprie dicitur sic *medicamentum in longum, caudae instar*, ex rebus

 glu-

glutinosis productum. [Vide plura in *Stephani* Append. col. 1257. 1258. Nescio tamen an vox Κολλύριον, (sive paullo densius pronuntiatum Κολλούριον) potius sit formae diminutivae, ductae a simpliciori voce κόλλυς sive κόλλος, quemadmodum literae finales ς & ρ permutari solebant. Vocem autem κόλλυς servavit nobis *Etymologus*, col. 120: 28. ubi *comam* dicitur notare, *quam relinquerent intonsam, diis consecrandam*, hoc est *comam* illam *densiorem* & quasi *conglutinatam*. Itaque ex hoc fonte κολλύριον, videtur denotare potuisse *densulum, compactulum*, & neutro genere, subintellecta voce substantiva, φάρμακον, sive alia quadam, MEDICAMENTUM (ut *Henr. Stephani* descriptione utar) *oblongum & teres, ex liquoribus, succis, seminibus & metallicis, ad varios usus compositum*, COMPACTUM COHAERENSQUE. &c. E. S.]

[Κολλυρίων COLLYRION. *Avis quaedam.* Videtur vox esse ejusdem originis ac praecedens. Fortasse nomen habet a plumarum copia *densa & compacta*. E. S.]

Κολοιὸς *graculus.* Dicitur a *tundendo*, similive notione. Stirps κόλω, de quo verbo superius diximus. [Nisi vox ducta sit a *sono* harum avium. Conf. Eustath. p. 205. 6. E. S.]

Κόλον *cibus.* Proprie dici videtur *frustum* panis *contusum*, nomine orto a κόλω, vel vicino κόλω. [Nempe pp. est adjectivum neutr. generis, substantive positum, a masc. κόλος pp. *impulsus, perculsus*, hinc *fractus, mutilatus.* Vide Iliad π', 117.

coll,

coll. 115. 116. ubi *Schol.* κόλον exponit per κολοβόν, quae forma illi vicina est ac repetenda a productiori Κολόω, unde κολεός, &, inserto β, Κολοβός. E. S.]

Κολοσσὸς *Colossus.* Statua magnitudinis ingentis, sic dici videtur a verbo κολόσσω, similive forma, quod idem fere ac Κολάπτω *tundo:* de quo dictum supra.

Κολουτέα *Colutea,* arboris genus. Proprie foem. est a masc. κολούτεος, hoc autem nomen verbale, a κολούω. Itaque a notione *mutilandi, decurtandique,* quae in hoc verbo est, significat *amputandam* [sive *amputatu facilem*] arborem. Conf. infra κολυτέα.]

Κολούω *amputo, trunco, decurto.* Forma praesertim differt a κολάπτω, & *truncandi* notionem habet ab illa *incidendi, tundendive.* [Vide de hoc verbo *D'Arnaud* Animadv. Crit. p. 60. 61. E. S.]

Κολοφὼν *Colophon.* Nomen proprium civitatis, cujus equitatus fortitudinis nomine celebris, occasionem praebuit proverbio Κολοφῶνα ἐπιτιθέναι *Colophonem imponere.* [Ita *Strabon.* L. XIV, p. 643. Quandoquidem vero *Hesychius* nostrum κολοφῶνα simpliciter interpretatur per ὑψηλόν, ἀκρωτήριον *apicem,* sive *fastigium,* longe verisimilius videri queat, κολοφῶνα ἐπιτιθέναι ad literam esse, *apicem,* sive *fastigium imponere,* ut fieri solet in *aedificiis, turribus* &c. E. S.] Nomen ipsum videtur natum a *glutine* picis, qua celeberrima fuit ista civitas: &

qui-

quidem ortum est a κόλω, unde κόλλαψ. Vide supra in hac voce.

Κόλπος *sinus*. Dicitur a *cavitate*, nec pp. multum differt a κόλπη, similibusque vocabulis. Proxime ortum est a κόλος, unde κοῖλος *cavus*.

Κολυμβάω *nato*. Videtur nomen habere a *motu* aquae *impulsae*. Dicitur, nempe, pro κολυβάω, quod a κολύβω, similive forma. Stirps est κόλω.

Κολυτέα *Colytea* arbor. Vide in Κολουτέα.

{Κόλω Stirps ipsa est unde tot derivata jam commemoravit cel. *Lennepius*: quem vide in κολάζω, κόλαξ &c. Verbum hoc integrum fere nobis servavit lingua Latina in suo COLO, *colui*, *cultum*, *colere*: ubi unum tantum hoc observandum est, Praeteritum perf. COLUI, pro *colevi*, esse a forma propagata *coleo*; ut *monui* est pro *monevi* a *moneo*, *dolui* a *doleo* &c. Jam vero si conferas κέλω, κέλλω (quod nostro quidem judicio, ex cognatione literarum κ & π, respondet Latinorum PELLO) facile apparebit, verbum obsol. κόλω pp. idem fuisse, quod κέλλειν, id est, *pellere*, *impellere*, *impellendo agere*. (Vide supra in κέλωθος, & κέλλω.) Haec proprietas *impellendi*, vel *impellendo* AGENDI aliquatenus deprehenditur, in phrasi *Lucretiana* (L. V, 1144.) *colere* aevum, & *Plautina* (Rud. I, 5, 24.) *colere* vitam, id est *agere* aevum, *agere* vitam: sed multo fortius sentitur vis illa primagenia *pellendi*, dicam, an *cellendi*, in Praeterito & Supino verbi compositi *percello*, PERCULI, PERCULSUM:

SUM: ubi jam manifeste illud CULI & CULSUM desumtum est a *culo* sive *colo* nostro, quae, etsi vocalibus *o* & *u* diversa, tamen eadem verba fuisse oportet, ut in *tolo* (*tollo*) *tuli* cet. Quorsum egregie quoque faciunt, quae cel. *Lennepius* alio loco observabat, „ vocem Βουκόλος compositam esse ex βοῦς *bos*, & κόλος, quod a verbo κόλω, vel κέλλω, Lat. *pello*, *impello*. Itaque βουκόλον esse dictum, quasi *agitatorem boum* &c." Porro a κέλω vidimus supra p. 401. esse κελεύω, quod proprie est *impello* atque adeo *jubeo* aliquem. Atqui hoc ipsum COLO fortasse idem quoque est, quod κελεύω *jubeo* vel *volo*, in loco vexatissimo *Plauti* (Amph. 1, 1, 51.) *Hem! nunc jam ergo:* SIC COLO, ubi *Lambinus*, ex conjectura, restitui cupiebat, SIC VOLO. Ceterum praecepit auctor noster, in verbis κολάζω, κόλαξ, κολαπτῳ &c., stirpem Κόλω habuisse notionem *vehementius tractandi*, *tundendique*, quae, ab ista *percellendi* nata, cernatur in primis in Lat. COLO, COLERE," nempe, quando dicunt COLERE agrum &c. Itaque ne nimii simus, hic puto desinendum. E. S.]

Κολωνός *tumulus*. Dicitur a κόλον, cujus origo Κόλω est. Forte a *tumore*, quo terra veluti *turgeat*: ut sic nomen habeat a *turgendo*. [Etiam in forma foem. κολώνη, absolute dicitur, ut Il. B, 811. Λ, 710. ubi αἰπεῖα κολώνη. Conf. *Hesychius*, in voce & *Eust.* p. 351: 2. 4. 880: 28. E. S.]

Κόμαρος *Arbuti genus*. Ortum est a κόμα sive κόμη *coma:*

coma: quasi dicas *semper comam habens*, *semper virens.*

Κομέω *curo.* Ortum videtur a κόμω, quod a κόω: hoc autem a notione *ornandi* (de qua jam supra dictum alibi) idem significat, quod Lat. como, tum etiam, a notione *curvandi*, idem quod *porto*, *gesto:* quae vis conspicua est in derivato κομίζω. Inde ad *curam* translatum est nostrum κομέω. [Ipsum Latin. CURVO pp. est Gr. κύρϝω, hoc autem, Digammate Aeolico inserto, factum a κύω & κύρω, cum pp. vi *tumendi.* Κύρω dein dedit κυρέω, κυρῶ Lat. CURO, *curare.* Κόω vero & κύω quum stirpes cognatae sint, facillime hinc elucet mira adfinitas inter Gr. κομέω, & Latina CURO, CURVO. Vide omnino T. H. infra in Κορωνίς. E. S.]

Κόμη COMA, vel *coma caesaries.* Stirpem vide ad verbum κομέω. [Κόμη, nempe a 1. Praeter. pass. verbi κόω pp. *tumeo*, vel *turgeo*, pp. notat *densos* & *turgentes* capillos, ut Odyss. ψ, 158. quare etiam de *frondibus densis* olivae adhibetur ibid. vs. 195. E. S.]

Κόμμα *segmen*, *fragmentum.* Ductum est a κέκομμαι, prima Praet. perf. Pass. verbi κόπτω, sive potius, a simpliciori ejus forma κόπω, ut a τύπω pp. est τέτυμμαι, pro τέτυπμαι. E. S.]

Κομμὸς *ornatus nimius*, praesertim *adscititius.* Ortum haud dubie est a κόω, vel κόμω *orno*, [quo pacto κομμὸς hocce foret, per *reduplicationem* literae μ, pro κομὸς, qualem reduplicationem Grammatici

matici Hebraei dicerent *dagesch forte emphaticum*:] ubi autem κομμὸς *planctum* notat, recte repetitur a κόπτω *tundo*. [De κομμοῦν, & Lexicographis ignoto ἐγκομμοῦν, vide *Hemst*. ad Aristoph. Plut. p. 398. E. S.]

Κόμπος *crepitus*. Dicitur pro κόπος, quod a κόπω, vel κόπτω: de quo suo loco. [*Aprorum dentibus* tribuitur ab Homero Il. Λ, 417. Μ, 149. tum etiam hominibus *saltantibus*, *humum*que *pede pulsantibus*, Od. Θ, 380. ex quo posteriori usu proprietas & origo verbi magis elucent. Vide etiam Il. Μ, 151. E. S.]

Κομψὸς *scitus*, *elegans*. Ortum est a κόμπτω, quod a κόμω, Lat. COMO. [Itaque κομψὸς pp. erit Lat. COMPTUS: ἄκομψος autem INCOMPTUS. E. S.]

Κόναβος *sonitus*, & quidem proprie earum rerum, quae *allisae* cum *fragore rumpuntur*: a quo *sono* vox facta est. [Vide omnino Od. Κ, 121. 122. Itaque κοναβίζειν pp. notat sonum *fractum*, & identidem *interruptum*, *edere*, Od. Κ, 399. Etiam dicitur de *aere resonante*, ut Belg. *Kraaken*. Il. Φ, 255. E. S.]

Κόνδυλος *tuber in articulis digitorum*. Videtur dici a *turgendo*, & quidem proxime oriri a nomine obsoleto κόνδος, quod ortum a κέω, vel κόω: unde quoque Lat. CONDO. [A κόνδυς isto obsoleto videtur superesse neutrum κόνδυ, *poculum* notans *decem cotylarum*. E. S.]

Κονέω *festino*, *curro*. Proxime est a κόνος. In compositis ut διακονεῖν &c. dicitur is, *qui festinat*, *sedulus* est;

est: nomine orto a κόνω, vel κίνω, *celeriter moveo, stimulo*, ut alibi dictum. Alio loco vir celeberr. „ Διάκονος *Diaconus.* Vox composita est ex διὰ & κόνος: quod repetendum ab obsoleto Praeter. Medio κέκονα, verbi κίνω. A verbo autem κίνω supersunt nomen κέντρον, *stimulus*, & verbum κεντέω *stimulo:* quae notio *stimulandi* in primitivo κίνω etiam spectanda est. Inde jam διάκονος, vi praepositionis διὰ, pp. notat eum, qui *usque se stimulet*, sc. ad opus, unde eximie *ministrum* notat *sedulum* in opere; & latius *quemcunque ministrum.*"

Κόνις *pulvis.* Forte sic dicitur a *levitate*, qua *movetur*, nomine orto a κόω *moveo.* [Notandus hac occasione error librariorum in Proverbio, quod efferunt Πάντα ἡμῖν μία κόνις „ *uno pulvere omnia perficimus:*" pro quo legendum esse Πάντα μία Μύκονος, probavit T. H. ad Luciani Νεκ. I, 3. p. 334-335. E. S. A Κόνις hocce repetendum est compos. Κονιορτὸς *pulvis.* „ Vi suae compositionis *pulverem* notat pedibus *excitatum.* Alludit Homerus ad Originem in Iliad. Λ, 151. Ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη, Ἐκ πεδίου τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων *Sub ipsis autem* excitatus *est* pulvis *E campo, quem excitabant grave-strepentes pedes equorum.* Formata est vox ex Κόνις & ὄρτος: hoc Latinum est ORTUS, ut Lat. ORIOR a Graeco est ὄρω. L. C. V.]

[Κόνος sive Κῶνος. Proprie idem est quod Lat. CONUS. „ Significat autem quidquid *fastigiatum* fit, aut in *acutum* exeat. Hinc *ornamentum muliebre*, quod auribus appendebatur, a forma ita dictum,

ctum, quia *conum* sive Κῶνον referebat." Vide *Toup.* Emend. in Suid. P. II. 106. & conf. IBOK in Κοντὸς, & infra in Κῶνος. E. S.]

Κοντὸς CONTUS. Ortum haud dubie a Κόνω *stimulo* [adeoque vicino alteri Κίνω, unde Κέντρον &c. E. S.] Unde facile apparet significationis ratio.

Κόπρος *stercus*, *fimus*. Proprie dicitur a nomine Κόπος, vel Κοπή: quo vocabulo (ut alibi vidimus) designatur *stabulum*. Κόπρος igitur [pro Κόπερος] est, quasi, *ad stabulum pertinens*.

Κόπτω *tundo*, *scindo*. Oritur a Κόπω, quod ortum a Κόω, cui vicina sunt Κίω, Κάω, quibus cum *movendi*, tum *cellendi*, *percellendi*, similesque significationes sunt. His autem vicina *tundendi*, *scindendique* notio.

Κοράλλιον *corallium*. Dicitur pro κοράλιον, & hoc a κόραλος, quod videtur compositum ex κόρος & ἁλὸς, significatque, quasi, *surculum maris*: ut est *corallum*. De vocibus autem κόρος, & ἅλς, ἁλὸς videndum suis locis.

Κόραξ *corvus*. Dicitur a sono *rauco*, quem edere solet ista avis. Formatum, nempe, vocabulum est a verbo κοράζω, quod non multum differt a κράζω, factum quoque a *sono*. Peperit autem nostra vox verbum κορακίζω, isti avi proprium. [Vide aliam etymologiam vocis CORVUS infra in voce κορωνὶς.]

Κόρδαξ *cordax*. Est genus *saltationis*. Haud dubie orta vox est ab obsoleto verbo Κορδάζω, quod non nisi forma videtur differre a κραδαίνω *vibro*. Est nempe utrumque compositum: & quidem Κορδάζω

ex

ex nomine κὰρ, quod supra jam aliquoties vidimus, & verbo δαίζω: alterum vero κραδαίνω ex κρὰ, & δαίνω. Vidimus autem jam alibi, vocabula κὰρ & κρὰ vicina esse, & utrumque significare *summum alicujus rei* & quasi *apicem*. Δαίνω vero & δαίζω communem habent stirpem δάω, cui vicina sunt verba δίω, δύνω, δονέω, & similia, *motus vehementioris* significationem habentia. Hinc κραδαίνω quasi *apicem movendo vibrare* notat: κόρδαξ autem eximie genus *saltationis* est, quod *varias* habet *gesticulationes*. [Displicet mihi quidem nonnihil resolutio ista vocis nostrae κόρδαξ in duas partes. Quid si syllaba αξ terminationem meram nobis sistat, qualis Graecis aeque familiaris est ac Latinis in DICAX, FUGAX, MORDAX & plurimis ejusdem formae vocibus? Hoc pacto κόρδαξ nostrum fuerit a κορδάω verbo obsoleto; quod a κόρω, ut χορδὴ a χόρδω. Ad veram autem originem inveniendam adjumento erit observatio *Hemsterh.* in voce κοχωνίς. E. S.]

Κορδύλη *involucrum capitis*. A Cypriis sic vocatur, nomine deducto a voce κὰρ, de qua modo dictum, & verbo δύω, significante *subeo*. [Etiam *pedum pastorale* sic dicitur, quod alias κορύνη audit. An itidem compos. ex κ'ρ & δύω? Vid. *Lenn.* de hac voce Anim. ad Coluth. p. 70. 71. Rectius tamen vocem nostram habueris pro voce simplici atque adeo pp. adjectiva f. g. a masc. κορδύλος, quod a κορδὺς, ut μικκύλος a μικκὸς sive μικρὸς, &c. *Hesychius:* κορδύλη· κορύνη κ. τ. λ. quod quidem glossema satis verisimile efficit, voces κορύνην & κορδύλην

unam

unam eandemque stirpem agnoscere κόρω, & solis formis ac terminatione leviter differre. E. S.]

Κορέω verro, purgo. Dicitur a κόρος scopae. Vocis autem κόρος variae & discrepantes valde notiones, repetendae sunt a verborum, unde oritur, κέρω & κόρω significatione. Notat autem κέρω s. κόρω pp. in summitate verso vel emineo. Unde orta Latina verba CREO, CRESCO. Inde jam κόρος eximie notat surculum: unde, commoda translatione, modo significat juvenculam, modo scopas, ex surculis fruticum factas: porro a repletione veluti ad summum idem translatum videtur ad satietatem designandam.

[Κόρη pp. pupa, puella, hinc imaguncula, qua puellae ludunt, quin & pupilla sive pupula (forma diminutiva) id est, imaguncula in medio oculo apparens. Est forma foem. a κόρος, quod a Praeter. Medio verbi κέρω sive κείρω, & pp. notat germen novellum, Belg. eene spruit. De origine vide ad vocem superiorem. Conf. cel. Ruhnk. ad Tim. p. 120. & Albert. ad Hesych. V. κόρη. E. S.]

Κόρθυς acervus. Proxime quidem oritur a κορθύω: hoc autem a κόρω, quasi dicas ad summum comples.

Κόρις cimex. Videtur dici a verbo κέρω, quasi dicas versari in summa cute vel pascere. [Stirps κέρω certissime cognata fuit alteri κέρω, seco, unde κείρω, pp. tondeo, & meton. insatiabili cum voracitate edo. An hinc κόρις ab insatiabili cupiditate, qua cutim quasi secat, & sanguinem sugit? E. S.]

Κορύβας Sacerdos Rheae. Varias hujus vocis ori-

 gines

gines tradunt veteres. Mihi videtur dici a *furore*, quo correpti ferebantur Corybantes: voce orta a κόρυς & inde deducto verbo κορύω, quasi dicas *labora capite*: quod ab antiquo κὸρ repetendum.

Κόρυζα *gravedo*, *capitis morbus*. Oritur a κορύζω, quasi dicas, *capite laboro*: hoc autem a κόρυς, significante *verticem*, *caput*, *summum* alicujus *rei*, vel simile.

Κώρυκος *sacculus*, *marsupium*. Nescio an sit repetendum a κόρυς *galea*.

Κόρυμβος. In primis sic vocatur *cacumen* vel *vertex* montis. Dicitur autem pro κόρυβος, quod a κόρυς *vertex*, vel *id quod in vertice tegat*.

Κορύνη *clava nodosa*. Est quoque a κόρυς *vertex*, *summum* cujusque *rei*: unde κορύνη eximie *clava*, in qua *multa* veluti *capita* vel *nodi* sunt.

Κόρυς *galea*, *cassis*. Est a κὸρ *caput*, *vertex*: ut alibi dictum. Inde κόρυς eximie id dicitur, quo *vertex* tegitur, *galea*.

Κορυφὴ *vertex*. Proxime oritur a κορύπτω, quod notat *verticem moveo*, *vertice*, vel *cornibus peto*. [Atqui haec significatio *verticem movendi*, si quidem vera sit, manifesto ducta est a κορυφὴ *vertex*. Itaque κορύπτω vel κορύφω (unde Adject. κορυφὸς, κορυφὴ) pp. videtur notasse, idem quod ejusdem verbi forma contracta, κρύπτω *tego*, *obtego*. Unde κορυφὴ pp. *quae*, vel *quod tegitur*, *vertex*. A forma masculin. κορυφὸς est novum verbum κορυφόω, *in verticem attollo*. E. S.]

Κορώνη *cornix*. Dicitur a κὸρ, vel vicino quodam voca-

vocabulo: & pp. notat quasi *in summitate* vel *vertice versans*, unde multiplices huic voci notiones tribuuntur, quae ex Lexicis possunt cognosci. [Vide ad vocem seq.]

[Κορωνὶς *navis* epitheton, „ cujus Epitheti rationem veteres diversimode interpretati sunt. Scholiastes (Homeri ad Iliad. Α, 170.) dupliciter exponit. Primo ἐπικαμπεῖς τὰς ἄκρας ἐχούσας, ὅ ἐστι τὰς πρύμνας, *quae habent proras inflexas:* altera est ἡ μελαίνας· κόρον γὰρ τὸ μέλαν *aut nigris*, pice indutis navibus &c. Prior explicatio tenenda est, convenitque magis cum vocis origine. Apud veteres Graecos fuit verbum κέρω *curvo*, & *in obliquum flecto*. Ab ea potestate descendit vox κέρας *cornu*. Κέρω facit in Praet. Med. κέκορα, unde κόρος, κόραξ, κόρωνος, κορώνη, κορωνός. Hoc Adject. notavit *curvum, inflexum:* unde ab isto κόρος etiam oritur, ex dialecto Aeol. κόρϝος, Lat. *corvus*, cujus *inflexum* oris *cornu* notum est. Pari modo atque *cornix* vocatur κορώνη ob eandem *inflexionem* τῶ ῥάμφυς *sc. rostri.* Κορώνη in f. g. formabat CORONAM, a κόρωνος. Etiam verbum est κορωνάω, & κορωνιάω de *equo, flexo collo superbiente.* —— Qua de caussa hoc ipsum κορωνιᾷν ab antiquis exponitur per γαυριᾷν. Ex his facile intelligitur, κορωνίδα *navem* dici, *proram* habentem *inflexam*, & *curvam*, quod etiam ex monumentis antiquis constat. Κορώνη praeterea & κορώνις dicebatur *circulus* ille *inferior teli*, qui aptari solebat ad nervum, ne scil. aberraret. Hinc Grae-

ci

ci veteres petiverunt proverbialem locutionem, qua κορώνη & κορωνὶς pro *fine* usurpatur. T. H.]

Κόσκινον *cribrum*. Haud dubie dicitur a *movendo*, quae notio est verborum κίω, κόω, κόσω, & similium. Inde facta reduplicatione, & σ ante κ posito, fit κόσκινον. [Nescio an a κόω, κόζω, κόσκω fit κόσκινον? Quo pacto notio eadem *movendi* poterit pro primaria haberi: nisi praeplaceat illa *foraminum cavatorum*, ut sane κόω cognatum est alteri κάω, & κάνης *canistrum* simili quadam gaudet origine. Vide supra in κάνης, κάω &c. E. S.]

Κοσκυλμάτια *coriorum* & *pellium minuta praesegmina*. Vox, nempe, σκύλον notat *corium*, a verbo σκύλλω, pp. *excorio*. Ab eodem verbo est σκύλμα itidem *corium* notans, seu id *quod* excoriando *detrahitur*. Inde σκυλμάτιον diminutivum, quasi dicas, *parvum corium*, vel *frustulum corii*: facta autem reduplicatione fit κοσκυλμάτιον. Litera enim σ, quum originalis non sit, haud repetitur. De vocis autem σκύλον origine dicetur loco suo.

Κόσμος *ordo*. Oritur a κόω vel κόζω, quod vicinum verbo κάζω *orno*. Κόσμος autem ab *ornatu* translatum est ad *ordinem*. Ab utroque autem transfertur dein, ad designandum *coelum* vel *mundum*. *Alio* loco vir celeb. Κόσμος pp. nihil aliud significat quam *ornatum*: ortum, nempe, ab antiquo κόω *orno* (unde Lat. COMO, COMTUS & sim.) atque ita κόσμος tum de *alio* quocunque *ornatu*, tum eximie de *ornatu* muliebri, a Graecis poni-

ponitur; quem Latini quoque *mundum muliebrem* vocant. Pythagoras autem, quum *mundum* & *coelum* universum mirifice *ornatum* videret, partibus que suis omnibus *apte* cohaerens *ordine*, primus hoc *coelum* & totum *universum* (quod antea vocaverant τὸ ὅλον) κόσμον appellavit. Hoc deinceps imitati sunt reliqui Graeci, ut & Latini *mundum* vocantes. Eadem ex origine verbi etiam οἶκον σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον, in Euang. Lucae XI. 25, convertas, licet, *aedes sordibus purgatas*, & *supellectili* necessaria beneque *ordinata instructas*." Vide omnino cel. *Lennep*. ad Phalar. Ep. p. 275. coll. ibid. p. 68. & *Alb*. ad Hesych. V. κόσμον. Apud Homerum quoque, Il. κ, 470. phrasin εὖ κατὰ κόσμον vertendam esse *scite* & COMPOSITE, Clarkius observavit, non autem *decore* & *decenter*, quod rem non attingat." E. S. Nempe „ κόσμος pp. est *ordo*. Sic *exercitus* dicitur εἶναι ἐν κόσμῳ *in ordine stare*. Jam vero *ordo* est fundamentum *ornatus*: nihil enim *ornatur*, quod non recte ante est *ordinatum*. Hinc igitur κόσμος sumitur pro *ornatu*. Porro κόσμος τοῦ βίου *ordo* & *elegantia vitae*; κόσμιος, *qui est ornatae* & *elegantis vitae*. Sed propria quadam ratione *cives* dicuntur κόσμιοι qui *ordine vivunt* in civitate, id est *cives boni*. T. H.]

Κότος *ira vetus* & *latens*. Latini *simultatem* vocant. Videtur dici a κέω, unde nomen κῶμα *somnus* & *sim*. Hinc κότος est quasi *sopitus*, quod apprime convenit in notionem hujc voci subjectam.

Κότταβος dicebatur olim eximie apud Siculos genus *lusus inter potandum.* Videtur autem dici a verbo κόττω, quod dialecto tantum differt a κόπτω, tum etiam a vicinis simplicioribus κόω aliisque. Videtur autem proxime κότταβος oriri a Dorico κόττα, respondente voci Ionicae κόττη, quod est *caput*, nec multum abit a voce κοτύλη, qua generatim notatur *cavitas*, unde *patella* sic dicitur. Hinc κότταβος dici potest *lusus*, qui *patella* vel *lamina* peragebatur: quemadmodum in isto genere lusus locum habebat. Ἀποκοτταβίζω *defundo cum vi quadam ut sonum edat.* Dicitur a κότταβος, in quo genere *lusus* verbum proprium erat.

Κόττη *caput.* Oritur haud dubie a κόττω, de quo modo dictum. Hoc autem, ut modo dixi, idem quod κόπτω, quocum convenit κόπω, unde ortum κεφαλὴ *caput.*

Κοτύλη *cavitas.* Proxime oritur a κοτὺς, quod idem ac κοτὶς, & pp. diminutiva vox est, terminatione Dorica praedita. Haud dubie oritur a κόω *cavo:* a *cavitate* autem varias habet notiones, quae in Lexicis quaeri possunt. [Κοτύλη apud Graecos idem est, quod Latinis *acetabulum*, vel *sextarius.* E. S.]

Κυρά *tonsura.* Haud dubie est a κύρω, pro κόρω, cognato alteri κέρω & κείρω *tondeo.* Hinc & Metaphorice Latinis CURA dictum censet *A. Schultensius*, Origg. Hebr. T. I, p. 137. quod cor quasi *attondeat*, *depascat*, *exedat*, quorsum retulit illud Virgilii: *Quando haec te cura remordet.* Quodsi tamen

men conferas obſervationem T. H. (in voce κύφων ὑς) ſupr. p. 435. ex qua κύφω pp. fit curvo, cu- RA Latinis dici quoque potuit ab onere gravi, dor- ſum incurvante. Ceterum vocem κύριμος, de coma, notare detonſam, non vero juvenilem, obſervavit Ez. Spanhem. ad Callimachi Hymn. in Dian. vs. 126. E. S.]

Κῦφος levis. More Jonico ſic pronuntiatur pro κόφος, & hoc, repetendum a κόω, vel κόπτω, pp. convenit cum Lat. cavus. Inde ad levitatem fuit translatum.

Κόφινος corbis. Oritur a κόφος cavus, de quo modo dictum eſt. [Vir celeb. L. Bos in Differt. de Etymol. Graeca, p. 37. repetebat ab Hebr. כף ca- vitas, vas concavum: ſed ratio iſta, nominum Grae- corum origines ex oriente repetendi, noſtro quidem judicio inimica eſt linguae Graecae. E. S.]

Κόχλαξ lapillus, qualis in litore ſolet inveniri. Proxime oritur a κοχλάζω, quod non niſi forma differt a καχλάζω: unde ſunt κάχλαξ vel κάχληξ, de quo ſupra.

Κόχλω gyro inſtar conchae. Eſt enim a κόχλος, quod forte dicitur pro ὄχλος ab ἴχεσθαι adhaerere. Vide ſupra ad κόγχη: niſi utrumque ſit a κόω CA- vo; [quemadmodum nos quoque, hujus obſerva- tionis Lennepianae immemores, ſupra jam notave- ramus, pag. 417. E. S.]

Κόχος humor copioſe fluens. Hinc deductum κοχύ- ω probabile facit, originem eſſe verbum χέω fun- do: ut ſic per reduplicationem dicatur. [A κοχύω propagatum κοχύνω, vel κοχυδέω, Belg. gutzen, de

de *aqua* copiosius *erumpente*. Conf. Theocr. Id. II, 107. & ibid. p. 60. *Valck*. E. S.]

Κοχώνη *commissura partium coxendicis*. Vox reduplicata est ex χώνη, quod originem habet χάω, vel χέω, *capio*, *ambio*.

Κόψιμος *genus arboris*. Hoc nomen, & sequens Κόψιχος, significans *genus avis*, ortum videtur a κόπτω.

κράβατος ex κρά et βάτος. βάτος a βάω nitor. Atticistae eius loco σκίμποδα dixere

Κράβατος, vel κράββατος, *grabbatus*. Vox composita est ex κρά, & βάτος. Βάτος autem ortum a βάω *nitor*. Κράβατος itaque est, quo *nititur caput*: quare *grabbatum* vel *lectulum* notat. [Vox κράβατος, vel κραββάτιος, etsi damnetur ab Atticistis (qui ejus loco σκίμποδα dixerunt, ut *Aristoph.* in Nubibus, vs. 253. &c.) est tamen antiquissima: quod patet ex *Polluce*, qui Cap. X, segm. 35. tradidit, eam a Rhintone Comico fuisse in Telepho usurpatam. —— Est vox *Dorica*, in Dialecto *Macedonica* & *Alexandrina* conservata, & hinc ad Judaeos Graecienses propagata. L. C. V.]

Κράδη *ramus ficulnus*. Videtur ortum a κρά, de quo dictum alibi. Ratio significationis obscurior est.

Κράζω *clamo*. Verbum fictum est a sono *rauco*, quem edunt corvi; inde autem translatum, & latius sumtum, hominibus etiam tribuitur, vehementius clamantibus: estque idem fere quod *clamare* Latinorum.

Κραίνω *efficio*. Origo est κάω: unde κάρω, κηρόω, κήρω, hinc κραίνω & κρίω, quod est Lat. CREO.

A

Α κραίρ autem κραίω, & nostrum κραίνω, quod significatione convenit cum CREO Latinorum. Unde valet efficere.

Κραιπάλη *crapula*. Vox composita est ex κρα & πάλη, quorum posterius *luctam* notat, vel *vibrationem*, *palpitationem*que; nomine orto a verbo πάλω, vel πάλλω, *vibro*, vel *quatio*. Hinc κραπάλη, vel, ejus loco pronuntiatum, κραιπάλη, proprie notat *vibrationem*, vel *palpitationem capitis*. Hinc *morbi genus* notat, quod oritur ex *hesterna ebrietate*. [Ratio additae vocalis ι, in κραιπάλη, pro κραπάλη, ea mihi videtur esse, quod κραι pp. ortum sit, per contractionem, ex Dat. κάραι, a Nominat. κάρα, quod nomen olim aeque fuerit *primae* declinationis atque nunc est *tertiae*; nisi statuere malis, κάραι esse pro κάρατι, ut κέραι, pro κέρατι. Porro ex ante dictis satis apparet, Latinum CRAPULAM esse ejusdem originis vocem, variatis tantum leviter vocalibus α & υ, si quidem ipsum quoque πάλω & πάλλω verba sunt, forma tantum, diversa. E. S.]

Κραιπνὸς *celer*, *velox*. Vox videtur composita ex κρα & πνὸς, quod repetendum est a verbo ἰπόω *premo*, unde ortum ἵπταμαι *volo*: de quo suo loco dictum est. Κρα autem [pro κάρα] *extremitatem* notat, atque ita κραιπνὸς, quasi *suspensis vestigiis volans* est. [Si compositio foret facta ex κρα, & ἵπω, (unde vir cel. repetit verbum ἵπταμαι) nostro quidem judicio, dixissent Graeci κραιπτὸς, vel κραιπτνὸς, non vero κραιπνός. Itaque malim illud πνὸς

 pro

pro mera *terminatione* accipere. Conf. etiam supra in Ἵπταμαι. E. S.]

Κρᾶρα *caput*. Vox tantum productior est a nomine κρὰς, quod saepe jam commemoratum.

Κράμβη *crambe*, *brassica*. Foemininum est a Masc. κράμβος: de quo mox. Dicitur autem sic forte *brassica* a *tactu arido*, & quasi *rigido*.

Κράμβος *aridus*. Dicitur pro κάρβος; hoc autem a κάρω, quod, inter alia, videtur significasse *induresco*, vel *arefacio*. Unde κάρμβος eximie de iis *rebus* ponitur, quae in *superficie*, vel ad *solem*, vel ad *ignem*, *indurescunt*.

Κρανεία *cornus*. Dicitur a Κάρνον, de quo alibi dictum. Habet autem nostrum eandem significationis rationem, quam Lat. *cornus*, haud dubie ortum a *cornu*, quod in origine convenit cum nostro κάρνον, & κρανία. Sunt, nempe, vicina (ut alibi vidimus) κὰρ, κὰρ, κὰρ, κρὰ, κάρα, & similia: quibus omnibus *summitas* alicujus rei notatur.

Κράστις *gramen*, *foenum*. Haud dubie ortum est a κάρω. Nescio tamen, utrum dicatur a *carpendo*, an vero ab *arefaciendo*: quam notionem vidimus ad vocem Κράμβος.

Κράταιγος *Crataegus*, arboris genus. Est vox composita ex κράτος, & αἰγός. Prius est a nomine κρὰς *caput*; posterius a verbo ἀΐσσω, unde αἶξ, αἰγὸς, oritur. Significat itaque Κράταιγος, eximie, quasi *caput quatiens*, vel *in altum subito erigens*, vel simile quid.

Κρά-

Κάρτος *robur*. Vox orta est a Κάρω *superior sum*. Hinc κάρτος ad *robur* translatum, quo quis *altero plus valeat*. Differt autem, in usu, leviter a κράτος, quod ortum a κέκραται, tertia Praeter. perf. Pass. verbi κάρω, unde καράω, & inde κράω, quod peperit nostrum κράτος. Nempe, κράτος ponitur de *viribus corporis* & *robore*, quae etiam maxime propria notio est vocis κάρτος: in usu tamen hoc in primis ad *animi firmitatem* & *robur* respicit.

Κραῦρος *siccus*, *rigidus*, *aridus*. Ejusdem est originis ac vox Κράμβος, ortumque a Κάρω. Nescio autem, an ad *rigiditatem tactus* translatum sit vocabulum nostrum, ratione habita significationis, quae est vocis κάρα, & similium: ut proprie κραῦρος dicatur id *quod habeat* plures *summitates*, atque inde ortam *asperitatem*, *rigiditatem*que? Ut ut est, opponitur certe voci γλίσχρος *glaber*.

Κεράω. Fuerunt variae verborum formae, quibus notio *miscendi* subjecta, ortae ab obsoletis verbis κέρω & κίρω; ut sunt κεράω, κεραννύω, & inde κεραννύω, & κεράννυμι. Porro ex κεράω factum est κράω, unde nomen κρᾶμα, id ipsum notans quod *mixtum* est, & κρατὴρ, pp. eum notans *qui misceat*, & inde eximie *vas*, *in quo* vinum *miscetur* cum aqua: de qua re etiam κεράννυμι eximie ponitur. Praeter haec verba memorata, a κράω fluxit reduplicatum κικράω, & contractum κιρνῶ. Porro memoratum κίρω peperit verbum κίρνω, & inde κιρνάω. Uti autem a βάω oritur βαίνω, sic itidem a κεράω fluxit κεραίνω, etiam *miscendi* notione positum. A κεράν-

νυμι

νυσθαι ortum συγκιρνᾶσθαι proprie poni solet de *duabus rebus diversis*, & in primis quidem *liquoribus*, quae ita *misceantur* & *intime permisceantur*, ut ex ista *commixtione* unum aliquod fiat. Differt autem hoc συγκιρνᾶσθαι ab altero συγκρίνεσθαι, hoc modo, ut συγκρίνεσθαι de iis ponatur, quae Latine dicuntur *concreta*, cui oppositum est διακρίνεσθαι, quod ponitur de rebus, quae *concretae* deinceps *dissolvuntur*; atque ita σύγκρισις & διάκρισις a Philosophis eximie tribui solent corporum *concretioni* & *dissolutioni*. Ex quibus facile jam patet, quomodo a συγκρίνεσθαι differat συγκεράννυσθαι, quod a supra memorata notione transiit ad *commixtionem* cibi, qui, *in succum conversus*, *corpori* humano dici potest συγκεράννυσθαι, vel *admisceri*.

Κρείσσων, vel κρείττων *melior*. Recte, si usum spectemus, Comparativis adnumeratur; sin vero vocis naturam consideres, proprie est Adjectivum Participiale, ortum a verbo κρείσσω, vel κρείττω: quod, a Futuro κρείσω, primitivum habet κρείω vel κρέω. Hoc autem, in antiqua lingua Graeca (ut vicinum verbum κράω) significavit *imperare*, vel, proprie magis, *validum esse*, & *superiorem esse viribus:* unde ductum nomen κράτος, *robur* significans, & verbum inde deductum κρατεῖν, *viribus valere* & *superiorem esse*. Ex dictis facile apparet, ut verbum κρατεῖν, & participium κρατῶν, sic quoque κρείσσων & κρείττων, natura sua, significationem *comparandi* habere; quapropter etiam promiscue construuntur verbum κρατεῖν, & κρείττονα εἶναι. Sic locuti-

cutiones obviae sunt κρεττῶ ἡδονῶν, & κρείττονα εἶναι ἡδονῶν: & κρεττῶ, vel κρείττονα εἶναι λύπης, γαστρὸς, ἀφροδισίων &c. [Conferantur quae dedit *Valckenaer.* ad *Euripid.* Phoeniss. vs. 896. p. 333. & Adnot. ad *Eurip.* Hippolyt. p. 294. 295. E. S.]

Κρέκω *pectine pulso.* Proprie poni videtur de *sono,* qui editur, primis hujus verbi literis in gutture pronuntiandis. Hinc transfertur ad *sonum,* qui editur *pectine pulsando fides:* unde ipsam porro *actionem* notat *pulsandi pectine.* [Literas π & κ, saepius inter pronuntiandum, permutari, res est nota satis, & a *Vossio,* in Tractatu de *Permutatione literarum,* exemplis comprobata. Itaque verisimile videtur, Graecorum κρέκειν esse Lat. CREPARE. Quod verbum Latini non tantum sensu *intransitivo* adhibuerunt (quemadmodum Graecis quoque κρέκειν interdum esse „ idem atque ἠχεῖν, & quidem *edere sonum molestum, insuaviter crepitum*" observavit *H. Steph.* in Append. col. 1290;) verum etiam sensu *transitivo,* sive *activo;* unde apud *Statium* Theb. VI, vs. 687. *Aera crepant,* id est *pulsant,* & *resonare faciunt.* Vide plura apud *Forcellinum* in Lexico totius Latin. voce CREPO. Ex qua quidem convenientia verbi Graeci κρέκειν, cum Lat. CREPO, facile quoque resolvi posse autumem dubium, sitne *crepo* etiam *tertiae* conjugationis apud Latinos, quod tradidit *Eutychius* Grammaticus, p. 2188 *Putschii.* E. S.]

Κρεμάω *suspendo.* Ortum est a verbo κρίω, quod est quasi *in altum erigo,* verbo, ut alibi vidimus,

ooi ὀρθὸ

orto a κὰρ vel simili forma: unde translatum est ad *suspendendi* notionem. Idem vir cel. alibi: „ Verba antiquissima sunt κρέω & κράω, quae proprie significarunt *princeps sum, primus sum*, vel *caput sum*. Nomina, nimirum, antiqua (unde verba haec oriuntur) κρὰς, κρὴς, conveniunt cum κέρας, κάρα, κὰρ, κὴρ, Lat. cor, similibusque: quae, partim ipsa superstitia, partim in compositis servata, proprie significant *rei* cujusvis *extremum* vel *summum*: unde speciatim de *capite*, *cacumine*, aliave *summitate* ponuntur. Hinc facilis ratio, quare verbum, inde derivatum, κρεμάω significet *suspendo*, quasi dicas, *in summum elevatum suspendo*. Cernitur autem ista potestas, non tantum in hoc nostro verbo, sed etiam in derivato Participiali κρημνὸς, quod proprie contractum ex κρημένος, pro κεκρημένος. Hoc vero, analogice retrocedendo, apparet esse a verbo κράω, vel κρέω: ut κρημνὸς proprie sit, quasi, *in summitate suspensus*, a qua notione facilis transitus est in eam *praecipitii*, quae voci huic adjungi solet. [Diversa nonnihil ratio est verbi Latini CREMO, *cremare*: etsi in origine idem haud dubie sit, quod Graecum κρεμᾶν. Nempe a κείρω *seco*, est κέρμα, pp. *segmen*, sive *frustum resectum*, notans, peculiariter *frustum monetae minutulum*. Huic voci κέρμα, per metathesin κρέμα, adfinis videtur fuisse alia obsoleta κρέμαν, unde superest Latinorum Plurale CREMIA, *segmenta* sive *fragmenta* ligni notans, quibus fornacem incendebant. *Hesych.* κέρματα, θερμάσματα. Jam vero, ex hoc

hoc fonte ductum Lat. CREMARE nihil aliud videtur fuisse, quam *cremus* ejusmodi sive κέρματα, *succendere*: ut *cremare* Lat. sit verbum *denominativum*. E. S.]

Κρέμβαλον *crembalum*. Dicitur pro κρέβαλον, quod formatum ad imitationem ejus *soni*, qui editur instrumento Musico, quale eximie nostro vocabulo designatur. [Ejusdem quoque originis vox est Latina *crepitaculum*. Conf. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* Hymn. in Dian. vs. 247. E. S.]

Κρήγυος *jucundus*, *gratus*. Vox videtur composita ex κῆρ, & γύος. Κῆρ autem, ut supra vidimus, vicinum est voci κέαρ, & COR Latinorum: γύος porro a verbo γύω *insinuo*, vel *capio*. Itaque κρήγυος pp. fuerit *quod cor oblectat*. [Vide interpretes ad Iliad. A, 106. E. S.]

Κρήδεμνον *capitis ligamentum*. Compositum est ex κρῆ [pro κάρη *caput*] de quo supra, & δέμνον, quod contractum ex δέσμιον, a verbo δέω *ligo*. [Vide cel. auctorem in Animadvers. ad Coluth. L. I, Cap. II. p. 8. 9. E. S.]

Κρημνὸς *praecipitium*, vel *locus pendens*. Oritur a κρημένος, pro κεκρημένος, Participio verbi κρέω, vel κρίω, quod cum κρεμάω *pendo* componendum. [Vide supra in κρεμάω.]

Κρήνη *fons*. Haud dubie in origine convenit cum verbis κρέω, κραίνω, & Lat. CREO, vel CRESCO: ac fortasse dicitur a *saliendo in altum*; ut ita significationem acceperit a nomine κάρ, vel vicinis.

[Si

[Si contuleris Lat. CRENA, five Plurale hujus CRENAE, quod, in Onomaſtico veteri, exponitur γλυφίδες, id eſt, *inciſurae*, veriſimilius videri queat, κρήνην pp. eſſe *inciſuram*, atque adeo *aperturam*, *foramen*, unde aqua exſiliat. E. S.]

Κρηπὶς *baſis*, *fundamentum*. Repetendum eſt a κραίνω, ſignificante, inter alia, *validum eſſe*. [Etiam *crepidam* notat, id eſt *calceamentum ſubucratum*. Stirps κείρω *ſeco*. A qua notione *ſecandi* facillima denominatio *calces* ſecti ad pedem; & duci quoque poteſt illa *baſeos*, in qua *columnae*, five *columnarum pedes*, firmantur, nempe, ope *inciſurae* vel *foraminis*, ut κρηπὶς pp. ſit *baſis*, inciſuram habens. E. S.]

Κρίζω *ſtrido*, *ſtridorem edo*. Factum eſt a ſono. [Tribuitur huic verbo *Futurum ſecundum* κριγῶ, unde repetunt illud κρίγε, quod eſt apud EUSTATHIUM & in editione Clarkiana Homeri Il. Π, 470. Sed videtur illud κρίγε five κρίκε proprie eſſe *Imperfectum* verbi κρίγω vel κρίκω, de quo mox in Κρίκος. E. S.]

Κριθὴ *hordeum*. Videtur ortum a verbo κρίνω, vel κρίω, *ſecerno*. [Niſi malis ab *aculeis* quibus κείρει, id eſt, *pungat*, vel *fecet*. E. S.]

[Κρίκος, *annulus*, *circulus*. Per metatheſin dicitur pro Κίρκος, Lat. CIRCUS: quod a κέκιρκα, Praeterit. perf. Activo verbi κίρω, pp. *ſeco*, *pec.* manu in orbem converſa. Eadem origo eſt Hebr. סָבִיב a סָבַב, Arab. سبب, *Secuit in orbem*. Aliud autem ver-

verbum est κρέκω *crepo* a sono factum. Conf. de hoc *Ernest.* ad Il. Π, 470. & supra in κρίζω. E. S.]

Κρίνω *cerno*, *secerno*. Ortum videtur a κέρω, unde κείρω *depasco*: de quo verbo supra vidimus. Inde igitur est κερίω, κρίω, κρίνω. [Confer dicta superius in κρίω, & quae de verbo Latino *cerno* eruditissime disputata sunt inter *L. Kusterum* & *Jac. Perizonium* ad *Sanctii* Minervam, p. 769—792. &c. Vide & *Ernest.* ad Odyss. Σ, 262. & *Wesselingium*, ad Diod. Sicul. XII, 534. ibidem laudatum.—„ Κρίνειν *judicare*. Prima potestas est *cernere*: quod ipsum Latinorum *cerno* est a κρίνω. Hoc enim pacto procedit Analogia: Κρίνω, κίρνω, &, literis transpositis, κέρνω, unde Lat. CERNO. Jam vero CERNO maxime usurpatur de *cribro*; quod nomen inde itidem derivatur. Hinc ergo κρίνειν est *bonum a malo separare*, unde ad *judicium* transfertur. Egregie ponitur [apud *Aristophanem*, in Pluto, vs. 48.] Τῷ τοῦτο κρίνεις; Usurpatur enim de *explicandis* oraculis: diciturque eodem modo κρίνειν χρησμὸν *explicare*, exponere, *oraculum*. Non alia ratione [*Euripid.* Hec. vs. 89. &c.] dicitur κρίνειν ὄνειρον *interpretari*, exponere, *somnia*: unde etiam *somniorum interpres* vocatur ὀνειροκρίτης. Apud *Diodorum Siculum* habemus τῶν χρησμῶν κριτὴν *judicem* & *interpretem oraculorum*. Τῷ τοῦτο κρίνεις; ergo est: *unde*, ex qua re, *hoc colligis*"? T. H. „ Est in eodem glossario veteri glossa haec notatu dignissima: Συνίσιν, *cerno*. Ponitur ibi verbum CERNO propria sua vi, ex qua reliquae ejus virtutes manarunt.

Cernere enim (ut Graecum κρίνειν) proprie notat *cernere cribro:* qua vi etiam verbum Latinum adhiberi docuit *L. Kusterus*, in *Diatribe* de verbo *cerno.*" [*Sanctii* Minervae editioni, a *Perizonio* Diatribe haec est subjuncta. Si altius adscendamus, verbum κέρω pp. videtur positum fuisse de *motu in obliquum dato.* Unde in κείρειν orta est notio *tondendi*, sed ita ut *manum in obliquum convertas.* A κέρω porro productum est κερέω, κερίνω. Pro κερέω dixerunt κρέω: pro κερίνω autem, vel (*priori* vocali, per contractionem, ejecta) κρίνω, vel (neglecta vocali *posteriori*) κέρνω: unde Lat. CERNO, Graeca itidem Κέρνος, Κέρνα, Κέρνεα, apud *Hesychium* aliosque obvia, profluxerunt. E. S.]

Κριὸς *aries.* Originem forte non aliam habet, ac nomen κὲρ, quod a κέρω. Componendum autem videtur cum κορύπτω, quasi, *cornibus peto.*

Κρόκη *subtegmen.* Videtur esse a κρέω, quod componendum cum κρέω, & κρίνω *secerno:* quibuscum ejusdem originis est. [Pro κρόκη dixerunt etiam κροκίς, quin & κρόξ, cujus Accusativus κρόκα (quod male creditur per syncopen factum esse ex κροκίδα) superest apud *Hesiodum* Ἔργ. v. 538. Stirps videtur esse κείρω *seco, reseco: tondeo.* Unde κορέω, &c., ex hujus Praeter. perfecto κεκόρηκα, κέκροκα, factum κρόκος, η, ον, pp. *tonsus*, vel *qui, quae, quod tondetur*, aut *tondendo resecatur.* Hinc *subtegmen* villosum (cujus extrema identidem *resecantur & praetondentur*) in *forma foeminina*, (usu Substantivo) vocatur κρόκη, subaudito per ellipsin nomine

λάχνῃ, vel simili. Latini etiam TOMENTUM ex eadem origine dixerunt. Ceterum &, *masculina forma*, κρόκος similiter in usu est, & Latinis quoque usurpata, κρόκος, nempe, CROCUS, ut Iliad. Ξ, 348. &c. appellationis ratione haud dubie petita a *similitudine*, quam habet cum *villis textoris*. Unde satis apparet, quam inepte ducatur haec vox ex Hebr. כַּרְכֹּם (quod Codices nonnulli exhibent Cant. Canticor. IV, 14. pro כֻּרְכֹּם) quum contra Hebr. כַּרְכֹּם, si quidem ea lectio vera sit, quod parum verisimile, potius repetendum videretur a Graeco Κρόκος. Conf. *Salmas.* Exerc. Plin. p. 277. a. C. 748. b. C. &c. *Bochart.* Hieroz. P. I, L. II. col. 288. *Spanhem.* ad Callim. Hymn. in Apoll. vs. 83. E. S.]

Κρόνος *Saturnus, temporis deus.* Idem antiquitus proprie fuit, quod χρόνος *tempus:* de quo suo loco. Originem habet κραίνω. Ratio significationis obscurior. [Confer infra observationem cel. *Lennepii* ad vocem κρουνὸς *scatebra, fons:* unde verisimile videri queat, *deum temporis* κρόνον esse dictum, tanquam *fontem* & *scatebram* rerum omnium. E. S.]

Κροσσὸς *fimbria.* Qui composuerit vocem κράσπεδον, *fimbriam* notantem, non dubitabit, quin (ut hoc a κρὰς sic nostrum) a vicino κρὸς sit repetendum: cujus utriusque originem supra vidimus esse κάρω & nomen κὰρ, vel κάρ. [Itaque ejusdem originis fuerit ac supra explicitum Κρόκη. Vide

Salmas. ad Jul. Capitol. p. 128. laudatum a T. H. ad *Aristoph.* Plut. p. 251. E. S.]

Κρόταφος *tempus*, capitis pars. Videtur dici a *pulsu* in ea parte capitis, nempe a nomine κρότος.

Κρότος *pulsus.* Ortum est a Κρόω, quod idem ac Κρέω: de quo suo loco.

Κρουνὸς *scatebra.* Proprie non differt a nomine Κρόνος, & originem habet verbum κέρω. Videtur autem eandem rationem sequi, quam vox κρήνη.

Κρόω *pulso.* Dicitur pro Κρόω unde Κρότος: nisi sit factum a *sono*, ut multis placet. [Conf. *Valck.* adnot. ad Adoniaz. Theocr. p. 357. 358.] Componi potest cum Κορύπτω.

Κρύος *rigor*, *frigus.* Dubium videri potest, utrum κ, hac in voce, litera sit originalis, nec ne. Videtur enim convenire in origine cum Latinis RIGOR, & FRIGUS; & quidem repetendum esse a ῥύω, quod vicinum verbo ῥέω & ῥίω, unde porro REGO, RIGO, RICTUS, & similia. [Graecorum Κρύος Aeoles pronunciabant Κρύορ, quod haud dubie idem est ac Lat. CRUOR, *sanguinem* notans *frigefactum.* De litera κ, praefixa ab initio, vide Analog. p. 213. & infra in Κρυπτῶ. E. S.]

Κρύπτω *abscondo.* Stirps dubia valde. Haud satis scio, an κ hic sit litera originalis. [Fortasse, literis λ & ρ permutatis, ut alibi saepissime, Graeci κρύπτω dixerunt pro κλύπτω; hoc vero pro Καλύπτω: nisi magis placeat, esse pro Κορύπτω, de quo diximus in Κορυφή. E. S.]

Κρώζ-

Κράζω *crocito.* A *fono* factum verbum est. [Proprie notat *rauca voce clamare*, diciturque de *animalibus*, ac praefertim de *avibus*, *rauca* voce *clamitantibus*. Porro in genere de eo ponitur, qui *alta*, fed *rauca* & *afpera*, *voce clamat*. Hinc compofitum ἐγκράζειν duplicem habet poteftatem, apud Atticos: nam, vel notat *alicui* e longinquo *acclamare*, five *inclamare*; nempe, ut *magna voce* illum *revoces*, vel fignificat *adverfus* aliquem *magna voce altercari*, & *convitiis* ipfum *impetere* &c. T. H.]

Κρώμαξ *acervus lapidum.* Videtur ortum a κάρα, quod repetendum a κάρω, vel κὰρ: ut κρώμαξ proprie fit *acervus rerum*, multas *eminentias* habentium. [Pro κρώμαξ etiam dicebant κλώμαξ: notabatque hoc (*Euftathio* tefte ad Iliad. Β, 729. col. 330: 37.) pp. *afperum*, & *confragofum* cet. Vide *Steph.* App. col. 1303. Unde verifimile eft, ftirpem ejus effe κλάω, *frango*, ex quo κλῆρος, &c. E. S.]

Κρωσσὸς *vas aquarium.* Forte recte Etymologus repetit a verbo κρῶ *effundo*, quod a χεῶ repetendum. [Vide ipfum, col. 541: 30.]

Κτάομαι *acquiro.* Eft ab Activo κτάω, cui vicinum κτίω, & inde ortum κτίζω. Forte origine prima convenit cum verbis κίω, ἴκω, ἔχω, de quibus dictum fupra. [Κτάομαι, ex virtute verborum Mediorum, proprie fignificat *mihi comparo*, & dein *mihi comparatum poffideo*; quare κέκτημαι, pp. *comparavi mihi*, ponitur pro *poffideo* &c. T. H.]

Κτείνω *interficio.* Conveniunt inter fe, ut varia docent tempora, κτίνω, (unde noftrum κτείνω) κτάνω,

νω, κτάω & κτάζω. Quibuscum si quis composuerit verba κάω (unde κάνω, καίνω *occido, caedo*) & similia, vix dubitabit, quin ab eadem stirpe sit quoque ductum nostrum. [Potuit etiam, adscita, ab initio vocis, litera κ, κτείνω dici pro τείνω, pp. *tendo, extendo: porrigo.* Quod speciatim dixerunt de *mortuo*, *extentis* pedibus, manibusque, humi *jacente*: unde illud κεῖτο ταθεὶς Il. Ν, 655. Φ, 119. Itaque κτείνειν, hoc ex fonte, idem fere fuerit, quod Belgarum *nederleggen*, *iemand neerleggen*, *eene neerlaag doen.* Stirps τείω, cui vicina ταω, τύω, quod posterius fortasse dedit quoque Gallicum *tuer.* E. S.]

Κτεὶς *pecten.* Origine convenit haud dubie cum κτείνω: ortum, nempe, a verbo simpliciori κτίω; & dici videtur a *caedendo, dividendo*que. [Nisi malis a τίω, praefixa κ, repetere Κτίω, pp. *extendo, porrigo.* Vide in κτείνω. E. S.]

Κτέρεα *justa, exsequiae.* Videtur ortum esse a κτίω, cui vicina sunt κτάω, & similia: quae vide. [Solebant veteres, quando justa alicui solvebant, res pretiosissimas, & quidquid defuncto fuerat in deliciis, rogo tradere. Vide *Plutarch.* T. II, p. 1104. Heroicis temporibus eum morem jam obtinuisse, ex *Homero* satis constat. Veteres appellabant κτέρεα, quae recte *Hesychius* interpretatur πάντα τὰ εἰς τιμὴν τοῖς κατοιχομένοις ἐπιφερόμενα. Vide Il. Ω, 37. Od. Α, 291. &c. Vocabantur autem κτέρεα quia erant, quasi, *possessiones* mortuorum. Κτέρας enim, vel κτέρος, est a κτάω *possideo.* —— Κτέρεα,

ρια, apud Jones, idem, quod κτήματα: ſed uſus voluit, ut illud proprie diceretur de iis *rebus*, quae, velut *poſſidendae*, *in monumentum* ponebantur. T. H.]

Κτῆνος *jumentum*, *pecus*. Haud dubie originem habet verbum κτάω unde κτάομαι. [Simili ratione Hebraeis מִקְנֶה *pecus* dicitur *a* קָנָה, id eſt, ab *acquirendo* E. S.] Alio loco vir celeberr. „ A verbo κτάομαι, vel vicino κτέομαι" inquit „ nomen factum eſt κτέανος, notans *poſſeſſionem:* nam, a verbo κτᾶσθαι *acquirere*, Aoriſtus κτήσασθαι ſignificat *poſſidere*. [Vide T. H. ad κτάομαι.] Iſtud autem κτέανος, a poëtis uſurpatum, peperit contractum κτῆνος: quod recentioribus Graecis uſurpare placuit pro *jumento*, & in primis pro *equo*. Cujus translationis ratio repetenda eſt a veterum *poſſeſſionibus:* quae potiſſimum conſtabant in *pecudibus* & *jumentis*. Sequuntur autem hanc ſignificationem maxime derivata a nomine κτῆνος, ut ἱπποκτηνίτης *jumentarius*, & alia ſimilia.

Κτίζω *condo*. De hoc dictum jam eſt ad verbum κτάομαι. [Comparationem verbi noſtri κτίζω cum altero κτάομαι, valde commendare videri poſſit *Heſychius*, vocem κτήτορες, hoc modo exponens: Κτήτορες· οἰκοδεσπόται· κτίσαι. Sed audiamus *Valckenarium*, in lectionibus ad Act. Apoſt. IV, 34. „ Κτήτορες, forma vocis rariſſima" inquit „ ex hoc Lucae loco, in *Heſychii* Lexicon fuit recepta: ubi editur: Κτήτορες· οἰκοδεσπόται· κτίσαι. Hic vero neutri, neque *Scaligero*, nec *Guyeto*, auſcultandum

 eſt,

est. Ultima vox κτίσαι non pertinet ad κτήτορες, sed ad κτίτορες, quod, ante κτίσαι, est restituendum. Κτίτωρ enim est *conditor*, a veteri verbo κτίω *condo*; cujus forma productior κτίζω tantum in Lexicis invenitur. Altera tamen antiquitus obtinuit: nam *vicini*, vel *circa* aliquem *habitantes*, Homero dicuntur, περικτίονες. Istius vocis occasione *Eustathius* ad Iliad. Τ, 104. 109. p. 1175: 13. δοκεῖ inquit, προϋπάρχειν αὐτοῦ ῥῆμα τὸ κτίω· ἐξ οὗ καὶ οἱ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ κτισται, ὅπερ ἐστὶ κτίτορες. Sed &, in isto Eustathii loco, hodie mendose legitur κτήτορες, quod significat *possessores*.—— Id vero ab illis, qui scriptores Graecos legere cupiant, in primis observandum est, vocales η & ι eodem sono fuisse, a librorum descriptoribus, pronuntiatas. Hic fons multarum correctionum, in auctoribus detegendarum. Quod si quis exemplis confirmatum desideret, legat is Miscell. Obss. Vol. IV, p. 285. 288. Vol. VI, p. 348. Vol. X, p. 208. *Bergler*. ad Alciphr. p. 211. *Wesseling*. Probabil. p. 312. *Hemst*. ad Theophr. p. 14. n. 4. *Arnald*. in Ammadv. p. 68. & in Lect. Graec. p. 40. 57. 95. *Hemsterh*. ad Aristoph. Plut. p. 240. 372." L. C. V.]

Κτίλος *aries*. Nescio an sit a κίω, ut multi volunt. [Vide omnino Etymologum M. col. 542: 33. ubi plures hujus vocabuli derivationes habentur. Atqui, ut κτύπεω manifesto est a τυπέω, & κτίνω videtur esse a τείνω, (litera κ praemissa;) ita longe verisimilius est, κτίλον *arietem* esse item a πτίλω, hoc vero pp. idem esse quod τίλλω, unde τίλ-

λω *vello*, *vellico*. Vide infra in τιλλω, suo loco. E. S.]

[Κτυπέω *sono*, *resono*. Manifeste & hoc verbum ab initio habet κ servile. Formatum namque est a τυπέω, quod a τύπω, *pulso*, *verbero*. Itaque, uti Belgae dicunt *donderslagen*, ita Graeci videntur dixisse κτυπήματα: κτυπεῖν autem & κτυπέειν Jupiter dicitur, quando *tonat*. Il. Θ, 170. Η, 479. Ν, 140. Conf. infra. in τύπτω. E. S.]

Κύαθος *cyathus*, genus poculi. Stirps est κύω *turgeo*.

Κύαμος *faba*. [Item *testiculus*, & *papilla extumescens* in pubescentibus H.] Et hoc a κύω *turgeo* est.

Κύανος *caeruleus*. A κύω *turgeo* nomen est κῦμα *fluctus*, *tumor maris*, *unda*. Ab hujus autem *colore* nostrum κύανος dicitur. [Malim repetere ab obsol. κύω, cujus vicina forma κύος videtur reliquisse nomen κύος, quod *Hesychius* per κύημα, id est, *tumorem*, explicat. E. S.]

Κύαξ *foramen acus*. Ortum est a κύω, videturque dictum a *turgedine*. [A *cavitate* repetit *Is. Vossius*, quem vide ad *Hesych.* Alb. T. II, col. 303. E. S.]

Κυβερνάω *guberno*. Est vox compos. ex κύβος, vel κύβη, & ἐρνάω, quod, pro ἐρεσσάω, repetendum est ab ἐρέσσω, de quo supra, [p. 289. 290.] Notat autem ἐρέσσω *frequenter moveo*: κύβος porro (de qua voce mox dicetur) *caput* est. Κυβερνάω igitur pp. est *caput agito*, quod est *guberno*. [Lat. GUBERNO est ipsum hoc Graecum κυβερνάω, ῶ, literis κ &

σ, ut saepe alibi, permutatis. Ceterum Aeoles, pro κυβερνήτης, GUBERNATOR, dixerunt κυμερνήτης; quod magnam nobis suspicionem movet, vocem compositam esse ex κῦμα *fluctus* & ἐρέσσω *moveo*: ut κυμερνήτης proprie sit quasi *qui fluctus moveat*, *motor fluctuum*, quem deinceps vero, literis μ & β permutatis, vocaverint κυβερνήτην. Confer. *Etymol. M.* col. 543. Aliam originem vocis suppeditare posse videri queat locus *Homeri* Od. Μ, 217. 218. Sed *Lenneptana* illa, vel nostra videtur esse vera. Inspice hic omnino Il. Ψ, 316. Od. I, 78. Λ, 10, &c. E. S.]

Κύβη *caput*. Dicitur a *cavitate* vel *turgedine*: quae notio est verbi κύω, unde oritur.

Κυβηλις *securis*. Haud dubie est compositum ex κύβος, vel κύβη, & ἧλις, quod idem ac ἧλος *clavus*, de quo supra, [p. 320.] Est itaque κύβηλις pp. *instrumentum*, *cujus* veluti *caput clavum habeat*. [A forma *incurva* dici, *Guyetus* conjiciebat. Vide ipsum ad *Hesych.* in voce. E. S.]

Κύβος *tessera*. Ejusdem est originis ac κύβη (a verbo, nempe, κύω, *turgeo*) & illi quidem voci vicinum. Κύβος pp. est *figura* a sex partibus *quadrata*, quod Latini vocant *quadrantal*. Quia autem *alea* eam habet figuram, dicitur κύβος. Hinc quoque est κυβικὸς *figura cubica praeditus*. Κύβος etiam ponitur pro *statu firmo* (aleae enim quocumque moventur *firmae* jacent) & homo *constans* dicitur κυβικὸς. T. H. Plura vide apud *Hesych.* in voce, & ibidem apud viros doctos. E. S.]

Κύβη

κύβιτον *os cubiti*, seu os *in cubito eminens.* Est a κύβος, de quo modo dictum.

Κυδοιμὸς *tumultus*, vel *turba tumultuantium.* Vox composita est ex κῦδος, & οἶμος: quorum hoc *viam* notat; ut suo loco dicetur. Κῦδος autem, dictum a κύω, vel *turgedinem*, vel *motum excitatum*, significare potest. Convenit, nempe, verbum κυω (unde oritur) cum κυω, similibusque. Κυδοιμὸς itaque pp. *turbam & tumultum, in via excitatum*, notat. [Veteres Grammatici vocem nostram simpliciter τάραχον, θόρυβον, i. e. *conturbationem*, TUMULTUM, exponunt: cui interpretationi usus linguae ad amussim respondet, Il. Κ, 533. Λ, 52. 164. 538. Σ, 218. *Hesiod.* Ἀσπ. vs. 156. &c. Itaque, uti TUMULTUS Lat. est a TUMO, vel, forma ejus productiori, TUMEO, quidni etiam nostrum κυδοιμὸς, a forma Graeca productiori κυδοίω, & quidem ab hujus prima praeterit. perf. Pass. persona, κεκύδοιμαι, derives? Quod si displiceat, vide, num κυδοιμὸς sit a *Dativo* κύδῳ, veteribus κύδοι, eadem fere ratione, qua ἕτοιμος pp. est ab ἔτοι, sive ἔτῳ, Dativo obsoletae vocis ἔτος. E. S.]

Κῦδος *gloria.* Dicitur ab *excitando & turgendo:* quae notio est verbi κύω, unde oritur. Ab eadem virtute transfertur etiam ad *convitium*, ex *ira* profectum. [Distinguunt, nempe, Grammatici inter κῦδος, & κύδος: quorum illud, *decus, gloriam*, hoc vero *maledicentiam, convitium* notat. Vide *Hesych.* in voce, & ibidem viros doctos. „ Κῦδος *gloriam* significat, ducto nomine a *tumore:* & plerumque sumi-

ſumitur in *bonam* partem. Κῦδος igitur eſt omne id, quo quis *ſupra* alios *excellit*. Sic βασιλεία vocatur κῦδος, i. e. *dignitas, qua quis ſupra alios eminet*. Hinc & pro *victoria* ſumitur, in phraſi κῦδος αἱρεῖσθαι, *victoriam reportare*. Dii a poëtis dicuntur κῦδός τινι διδόναι *victoriam alicui dare*, & dein etiam *regnum* alicui *tribuere*. Hoc igitur modo intelligendus eſt Homerus [Il. Α, 279. Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν *Sceptriger rex] cui Jupiter hanc honoris praerogativam*, gloriam, *dedit*." T. H.]

Κυκάω *miſceo*. Ortum eſt a κάω, & conveniunt Κυκάω, & Κυκάω cum κάω, κίω, κίω: ut adeo parum referat, ſive ſtatuas reduplicatam eſſe verbi formam, ſive formatam a Κύκω & ſic a κύω. Dicitur autem a *motu*, quo res *turbantur*, & proprium eſt *liquoribus miſcendis*. „ [Κύκος, apud veteres Graecos, ſignificavit *tumidus*. Jam vero quodcumque *miſcetur, addito fermento, tumeſcit*. Hinc Κύκος quamcumque *farinam ſubactam*, & *fermento tumeſcentem*, ſignificavit. Hinc Κυκάω *miſceo*, & *miſcendo ſubigo*: quare, in re *coquinaria*, uſurpatur pro *multas* partes *inter* ſeſe *mixtas ſubigere*. Inde translatio fit egregia, & ponitur ſimpliciter pro *inter ſe commiſcere*. Sic v. gr. apud *Polybium*, aliquis dicitur, Κυκᾷν τὰ πράγματα, τὴν πολιτείαν, *res*, vel *rempublicam, miſcere*. Ἀνακυκᾷν porro *convertendo* inter ſe *ſurſum deorſum miſcere*, ut ἀνακυκᾷν τὰ φάρμακα *venenum miſcere*. In ſignificatione metaphorica, *Philemon* Comicus dixit, τὴν τύχην ἀνακυκᾷν, καὶ ἀναστρέφειν πάντα." T. H.]

Κύ-

Κύκλος *cyclus*, *circus*. Videri poteſt ortum a κύκυλος, vel κύκελος: quando, per reduplicationem, repetendum eſt a κυλίω, vel forma quadam vicina. Id autem eſt *volvo*. Ut ut eſt, originem habet κύω *turgeo*. [Formam κύκυλος diminutivam a κύκος ſervavit nobis lingua Latina, in CUCULLUS. Vide omnino *Voſſii* Etymol. in voce. E. S. „ κύκλος in origine notat *figuram tumentem*. Eſt enim a verbo κύω, ſignificante *tumeo*, *turgeo*. Firmat originem, a κίκυμαι ductum, κῦμα *fluctus*, pp. *fluctus tumens*. De Volſca bellatrice, *Virgilius*, in Aeneid. VII. ſub finem,

Vel mare per medium, FLUCTU *ſuſpenſa* TUMENTI,
Ferret iter.

Κύοντα οἶδμα, *maris tumorem*, vocavit *Moſchus*, Idyll. II, 150. Eſt & κῦμα, interprete *Heſychio*, τὸ ὅτι ὂν ἐν τῇ κοιλίᾳ *foetus latens in matris utero*, atque illam tumefaciens." L. C. V.]

Κύλα *cavitates oculorum*. Dicitur a κύω, vel κύλω *surgeo*. Quod ipſum κύω, inter alia, reſpondet Latino CAVO. [Eſt, nempe, neutrum Plurale a Sing. κύλος, η, ον. Maſculina forma κύλος a Latinis ſervata eſt in ſuo *culus*: videturque vicinum hoc nomen fuiſſe alteri κυλεὸς [CULEUS], de quo legatur *Scaliger* apud *Voſſium* in Etymol. E. S.]

Κυλίω *volvo*. Et hoc repetendum eſt a κύω. Proficiſcitur, nempe, iſta notio a *rotunditate* rei *turgentis*. Nam κύω apud Graecos idem eſt, quod

tur-

turgeo: quae notio in derivatis omnibus locum habet. [A κυλίω *volvo* descendit quoque vox κύλιξ, apud Graecos notans *calicem*, dictum haud dubie a *forma* quam habet *rotunda*. Vide omnino loca scriptorum, in *Stephani* Thes. T. II, col. 496. Quin etiam Latinis CULICEM (in Nomin. CULEX) a *rotunda* potius *forma* dici, quam a Gr. κώνωψ, vel quod sit, quasi, *cutilex* (id est *cutim laciens, cutem rodens*) satis verisimile efficiat illud *Adriani* Imperatoris, apud *Spartianum* in ejus vita, Cap. XVI. „ CULICES *pati* ROTUNDOS." E. S.]

Κυλλὸς *claudus*. Est pro κυλὸς & dicitur a *curvatura*. Stirps κύω *turgeo*. [Vide omnino *Hesych.* in voce, nisi nomen habeat a *gressibus* ambiguis, quibus quasi *volvitur:* ut κυλλὸς pp. sit *volubilis*. E. S.]

Κῦμα *fluctus, unda*. Dicitur a verbo κύω, *moveo, turgeo*. [Vide cel. *Valcken.* ad vocem κύμαλος.]

Κυμβος *cavus recessus*. Dicitur pro κύβος: & hoc a *cavitate*. Stirps κύω, de qua jam saepe. [Forma hujus vocis foem. est κύμβη, Lat. CYMBA, pp. *cavatam*, pecul. *alnum* ejusmodi, atque adeo *navigium*, notans: porro *genus poculi rotundi*, *acetabulum* femoris &c. E. S.]

Κύμινδις *avis nocturna* [de qua *Homerus*, Il. Ξ, 291. Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ Κύμινδιν. Ubi vide *Clarkium*.]

Κύμινον *cuminum*, herba, & semen ipsius:

Κυπάρισσος CUPRESSUS [Lat. pro *cuparessus*,]

Κύπαρος *vas concavum*, & *valde capax*.

Κυπαὶ

Κυπὰς *pallium, lecti stragulum* [si sana lectio sit hujus vocabuli apud *Lycophronem*, unde affertur;]

Κυπασσὶς *supparum*, species tunicae;

Κύπειρος *cypeirus*, juncus angulosus;

Κύπελλον *genus poculi:* partim originis incertae sunt, partim sunt orta a verbo κύω, & κύπτω: de quo jam vidimus. [Postremum hoc κύπελλον dubitare vix licet, quin sit Diminutivum nomen, ductum a primitivo κύπος, cujus foemininum κύπη apud *Hesychium* superest & apud Latinos in CUPA; unde & Diminutivum Latinum CUPELLA. Recte vero videtur originem ejus tradidisse *Eustathius*, p. 158: 41. & seqq. ubi exponit ποτηρίου εἶδος ἐπὶ τῷ ἴσῳ κύπτειν. Vid. Iliad. Α, 596. Δ, 345. &c. E.S.]

Κύπτω *pronus inclino* vel *incurvo me.* Dicitur pro κύπω, quod convenit fere cum κάπω, unde Latinum *capio.* Stirpem autem habet κύω *turgeo.* Itaque κύπτω pp. significat *curvo* & *curvando inclino:* quod speciatim iis tribuitur, qui *corpus inclinant* & *curvant.* [„Ab hoc κύπτειν, sive κύπειν, etiam CUPERE & CONCUPISCERE, apud Latinos, dimanarunt: ut אָבָה *voluit,* apud Hebraeos, pp. est *inclinatus, propensus fuit.*" Conf. *Schultens.* Comment. ad Proverb. Salom. p. 300. E. S.]

Κῦρος *auctoritas.* Origo haud dubie est verbum κυρῶ, vel remotius κύω. Dubium autem videri potest, unde significaverit *auctoritatem.* Videntur mihi quidem vicina fuisse nomina κῦρ, κὶρ, κὲρ, κὺρ; uti probabile faciunt ejusdem significationis derivata

vata κάρανος, κοίρανος (pro κάρηνος) & κύριος: quibus omnibus designatur *princeps*, quasi *caput populi*. A κυ itaque, *caput*, *principium*, nomen κῦρος videtur translatum ad *auctoritatem*. —— Idem vir cel. alio loco": „ A Graecis κῦρον dicitur proprie quidquid *accidit*, quasi, *opportune*, & veluti in *summo articulo* temporis. Quod enim ad originem attinet, verbum componendum est cum nomine κυρός. Inde nomen est κῦρος, significans in usu *auctoritatem*: quod peperit Adjectivum κύριος. Et hoc quidem pp. notat *privum* vel *proprium*, quasi dicas, *ejus*, qui habeat *auctoritatem*, vel id, *in quod* habeas *auctoritatem*, tanquam *dominus*. Ita, Adjective, πρᾶγμα dicitur κύριον εἶναί τινος. Non dissimili ratione *Epicurus* olim *sua placita* κυρίας δόξας vocavit, quasi *privas* sibi *opiniones*. Substantive κύριος dicitur is, qui *dominium habet in alium*, atque adeo *dominus*: unde *reges* saepe etiam κύριοι dicuntur." &c. Hactenus *Lennepius*. [*Auctoritas* Graecis est κῦρος: hinc verbum κυρῶσαι pp. *vim* vel *auctoritatem indere*. —— Ab eadem voce κῦρος ductum κύριος, *dominus*, erat *dominus auctoritatis*. Respectu vero *possessionis*, *dominus*, vel *herus*, audiebat δεσπότης. Dici nolebant se Graeci *subjectos* δεσπότας, sed *reges in* Oriente δεσπότας appellabant: quorum *subditi* essent *servi*. Nusquam etiam Graeci *deos* suos dixisse deprehenduntur δεσπότας. Metuebant quidem *deos* suos, non tamen *servili* metu, qui dedecet *ingenuos*, sed *metu*, quo parentes *veneramur*. In foro Attico *pater* filii κύριος dicebatur: *maritus uxoris*

A . . V erat

erat κύριος. *Demosthenes* ista duo accurate discernit, *populum Atheniensem aliquando fuisse* scribens δεσπότην, καὶ κύριον ἁπάντων. L. C. V. Vide omnino *Jo. Jac. Reiske*, in *Indice* Graecitatis Demosthenicae, vocibus Κύριος & Κυρίως. Ceterum, ut Hebraei בַּעַל, pp. *dominum*, *maritum* &c. dixerunt a בָּעַל *surfit*, eadem fere ratione, apparet, Graecos appellasse κύριον, a κύω, *turgeo*. Usus tamen secundarii horum vocabulorum nonnihil differunt. Conf. huc *Schultens*. Comm. ad Prov. Salom. p. 475. ff. E. S.]

Κυρτὸς *curvus*. Ortum est a κέκυρται, tertia Praeter. perf. Pass. verbi κύρω: cujus propria potestas cernitur in Latino derivato CURVO. [Vide dicta ad vocem Κυρὰ, p. 439. & sequens Κύρω. Origo est κύω *tumeo*. Itaque κυρτὸς ad proprietatem reddi potest *tumidus*, *convexus*, uti fecit *Clarkius* ad Il. Α, 426. Κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται TUMIDUS *existens* fluctus maris *fastigiatur*. Vide ejusdem observata in notis, loco Hom. ibidem subjectis, & confer omnino Il. Ν, 799. Β, 218. Intelligetur ex his etiam nonnihil accuratius, quam vulgo, quid sint „ *dolia* CURTA," apud *Lucret.* IV, 1022. „ *Tegula* CURTA," *Propert.* IV, 7, 22. & alia similia, a *Forcellino* laudata. E. S.]

Κύρω *incido*, *impingo*. Videtur sic dici a κῦρ, [de quo in Κῦρος dictum,] vel etiam a verbo κύω, quod est *turgeo*, sive *inflectendo curvandoque facio*, ut quid *turgeat*. Inde *inflecto*, atque sic *incido*, significare potuit. [Itaque nostrum κύρω pp. idem

 est

est, quod Lat. CURVO: quae verbi proprietas facile perspicietur ex illis *Homeri*, Il. Ω, 530. Ubi quum praecessisset, *Jovi duo dolia in limine jacere, ex quibus mortalibus dona proferat*, addit poëta Ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅγε ΚΥΡΕΤΑΙ, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ, quod vertunt, „ *Interdum quidem in malum* dolium *ille incidit, interdum & in bonum.*" Haec tamen proprie, ex vi verbi Medii, sic sonant: *Interdum quidem in malum* dolium SE INCURVAT, (nimirum, ut solemus, e dolio humi jacente aliquid depromturi, nosmet *incurvare pronoque* corpore inde *haurire*:) *interdum & in bonum.* De leone Il. Γ, 23. *ut leo gaudet*, μεγάλῳ ἐπὶ σώματι ΚΥΡΣΑΣ, *qui magnum in corpus inciderit*, pp. *qui se incurvaverit*, quod *Virgilius* Aen. L. X, 723. reddebat: *Visceribus super accumbens*, & Hebraei item dixerunt כרע, *incurvare*, Gen. XLIX, 9. A notione autem *incurvandi* est illa *secure recumbendi*, & dein *habitandi*, in loco: quae vis sentiri potest, ex illo Num. XXIV, 9. כרע שכב INCURVAVIT SE, DECUBUIT, *instar leonis, quis jubebit eum assurgere?* Hinc est, quod permutentur fere κύρειν & ἰαίνειν. Vide *Valcken.* Adnot. ad Euripid. Hippol. p. 244. 2. Porro eadem indoles est verbi derivati κυρέω, κυρῶ. Conf. *Theocr.* Id. III, vs. 51. & ibid. *Valcken.* p. 76. E. S.]

Κύστις *vesica.* Dicitur a κύω *turgeo*: a *cavitate*, nempe, & cum ea conveniente *turgedine*.

Κύτος *cavitas.* Et hoc est a κύω *turgeo.* [Conf. huc quoque observata *Clarkii*, ad Il. Δ, 426. de voce

voce κυρτὸς *tumidus*, & Lat. CONVEXUS. E. S.]

[Κυφὸς *curvus*, *gibbosus*. „ A κύβω, κύπω, κύφω, pro quo dicitur κύπτω. Triplex haec forma apud veteres in usu est. A κύβω fit κύβος, a κύπω, κύπος (unde κύπελλος, κύπελλον &c.) sed a κύφω est κυφός. Proprie autem haec omnia sunt a primitivo κύω *tumeo*; eademque potestas etiam in derivatis est. Jam vero, quae *tument*, CURVANTUR: unde κυφὸς dicitur *de senibus*, qui prae senio *curvatum* habent *corpus*. Κύφων autem in carceribus dicebatur *lignum*, quod collo circumdabatur" &c. T. H. Conf. quae vir summus dedit ad Schol. in *Aristoph.* Plut. p. 134. E. S.]

Κύω *gravida sum*, *in utero gesto*. Propria potestas repetenda est a verbis vicinis κάω, κίω, κίω, νέω, κύω· γάω &c. χάω &c. ἵκω, ἥκω, & simm. quae omnia cognata sunt, & vicina. Hinc proprie *motum* significat, qui conspicuus est in Graeco κω, ἵκω, & aliis. Dein significat *ambio*, *capio*, aut similia, quae cernuntur in derivatis verborum χάω, κάω, &c. ut & in CAPIO Latinorum, & Graeco χαίνω. Porro ad *cavitatem*, & quasi *capacitatem*, transfertur: cujusmodi notiones cernuntur in verbis κάω (quod est Lat. CAVO,) κόω, unde κοῖλος CAVUS, similibusque; inde porro ad *turgedinem* rei capacis, atque sic ad *graviditatem*. [Aliud κύω, *osculor*, in Futuro κύσω vel κύσσω, videtur a sono factum & origine idem plane esse ac Belgarum *Kussen*. Vide Il. Z, 474. Ω, 478. Od. Π, 15.

Ω, 235. & alibi. Paullo aliter tamen cel. *Lennep.* quem vide in Κύω. E. S.]

Κύων *canis.* Proprie nihil aliud est, quam Participium verbi κύω, Substantive usurpatum. Notat autem κύειν pp. *turgere.* Inde κύων *turgens*: quae Participii vis praesertim cernitur in compositis, ut ἐγκύων: quod (uti aliud derivatum ἐγκύμων) mulieribus *gravidis* tribuitur. A *turgedine* autem κύων eximie significavit *canem*, quia facile in iram *intumescit*, [nisi a *turgore* in libidinem dictum malis. E. S.] —— A *turgedine* praeterea verbum κύω ad *oscula* amatoria transfertur: atque ita Infinitiv. κύσαι, pro *osculari* positum, invenitur apud *Theocritum*: ubi κύσαι στόμα τινὸς pp. est *osculo lasciviore premere os alicujus.* Porro ab *osculandi* notione, quae verbo derivato κυνεῖν quoque tribuitur, profecta est notio *adorandi*, verbo composito προσκυνεῖν adjuncta: in quo praepositionis πρὸς eadem ratio est, quae praepositionis AD, in Latino ADORARE. Significat nempe, προσκυνεῖν proprie, quasi, *manu ori admota* (quod proprie est ADORARE) *propinare* alicui *oscula*, in signum venerationis, &c.

Κωβιὸς *Gobius* sive *Gobio.* piscis, κώδεια *caput papaveris*, κώδων *tintinnabulum*, κώθων *genus poculi Laconici*, *ejusdemque capacioris*, Κωκάλια *animalia carnem sub testa habentia*, partim peregrina videntur, partim orta a κύω *cavo.*

[Κώδιον *pellis.* Proprie usurpatur de *ovibus*, earumve *pelle.* Ὄις enim est ovis, pro quo Attici dicunt

dicunt οἶς. Hoc Aeoles contrahunt in ὦς. Jam vero praeponitur litera κ quibusdam vocibus. Hinc ergo κῶς pp. *vellus ovinum*. De his plura vide apud *Isaac. Vossium* &c. Observandum autem est, voci huic κώδιον non subscribi *jota:* quod tamen proprie fieri debebat. T. H.]

Κωκύω *fleo*, *ploro*. Verbum factum a *sono* inconditè *lugentium*, & veluti gula *fletus cientium*.

Κῶλον *membrum*. In primis *crura* & *lacerti* sic dicuntur. Dici videtur pro κόλον, quod a κέλω, unde κέλλω CELLO, *tundo:* de quo supra. [In pecoribus *pedes*, *aures*, & interdum *caput*, κῶλα vocantur. A κῶλον ductum fuit olim Adjectivum κώλεος, cujus foeminina forma, κωλέη, vel κωλέα, superest in nomine subst. κωλῆ, pp. *pars extima corporis animalis caesi*, & hinc *perna*. Eadem contractio est in συκῆ, pro συκέη, vel συκέα. T. H.]

Κωλύω *impedio*. Haud dubie factum a κῶλον *membrum*. Itaque proprie significat, quasi, *membrum*, *pedemve pono*, vel *figo:* quod est ipsum fere Latinum IMPEDIO, ortum a nomine *pes*. [Conf. simile Verbum Graecum Ἐμπεδίζω. E. S.]

Κῶμα *somnus*. Ortum a κέω, unde Κοιμάω, de quo suo loco [pag. 418—420.]

Κώμη *pagus*. Ortum est a κέω, cui vicina κέομαι *jaceo*. [Κώμη apud Graecos significat *vicum*, nempe vel συνοικίαν in *urbibus*, *pluresque adeo domos*, communi quadam *societate junctas*, quae a Latinis dicuntur *insulae*, vel pp. *vicum*, quem Latini vocant, *in agris*. Utraque potestas frequens est a-

pud scriptores; posterior tamen crebrior. Hinc derivantur κωμήτης, & foem. κωμῆτις. (Alterum *vicarium*, alterum *vicariam* significat.) Itidemque κωμῳδός, & κωμικός. Vox igitur κωμῳδός, si quidem est ex κώμη *vicus*, significabit *eum*, qui *in vicis*, vel *per vicos canit*. Sed alia ratio longeque diversa est eorum, qui vocem hanc compositam dicunt ex κῶμος, & ἀοιδὴ, vel ᾠδή. Κῶμος significat *canticum hilare* & *protervius* ad *laetitiam compositum*; qualia *cantica* olim, in festis diebus, cani solebant, tam in honorem deorum, quam laetitiae excitandae caussa. Hinc propagata est ejus vocis potestas, ad denotanda *cantica liberiora* & *lasciva*; unde etiam illa *cantica*, quae *juvenes* ad *puellas comessantes* canere solebant, κῶμοι dicuntur; & κωμάζειν *petulantius decantatis canticis per urbes peragrare* & *vagari*, ut & *canticis liberioribus* & *petulantioribus puellas adire*: adeoque κωμῳδὸς significabit *hilarioris cantici*, quod κῶμος dicebatur, *cantatorem*. Ex his Etymologiis posterior magis rationi & genio linguae Graecae accommodata est: quamquam plures auctores prior habeat. Nam, si analogiam linguae Graecae exquiramus, videbimus, priorem compositionem ei repugnare, κώμη, nempe, *locum* significaret. At apud Graecos nullum datur exemplum, ubi *locus* conjungitur cum ista voce. Ex. gr. *qui in scena canit*, nunquam vocatur a Graecis σκηνῳδός: *qui in theatro canit*, nunquam Graece dicitur θεατρῳδός. Itaque in κωμῳδὸς prior pars *locum* significare nequit: sed re-

cta

cta haec vox in eam compositionem intrat, quae *cantationem* notat. Sic Graeci dicunt ὑμνῳδὸς, θρηνῳδὸς, χρησμῳδὸς &c. & non tantum hujusmodi voces conjunguntur cum ἀοιδὸς, sed etiam vocabula *instrumentorum*, ut λυρῳδὸς, κιθαρῳδὸς &c. Itaque κωμῳδὸς significat *eum, qui cantica hilariora publice canit.* Differunt vero κωμικοὶ, & κωμῳδοί. Priores notant *poëtas comi*, posteriores *cantatores comi.* A κωμῳδὸς est κωμῳδία, quam Latini *comoediam* vocant. &c. T. H.]

Κῶμος *comissatio.* Ortum a κόω, cui vicinum κίω cio, *vado.* Itaque κῶμος quasi *conventus*, *coitio*, & in primis *hominum ebriorum*, noctu *vagantium* cum *cantu.* [Alia vide in κωμάω. Alibi vir celeberrimus: „ Κῶμος a Graecis dicebatur *coetus*, vel *multitudo* hominum *ebriosorum*, nocturno tempore *per vias* vagantium, & postes amicarum obsidentium, easque *cantilenis* amatoriis *oblectantium.* Unde deinceps ejusmodi *cantilenae* ipsae κῶμοι fuerunt dictae. Sequebantur plerumque istiusmodi κῶμοι *coenas* veterum *lautiores*, postquam in multam noctem *saltando*, *bibendo*, & *cantando*, sese oblectassent. Quum autem, in iis plerumque, prae *ebrietate*, *petulantius* & *lascivius* se gererent homines: apte, tanquam vicina vitia, ab Apostolo, (ad Rom. XIII, 13. & Gal. V, 21.) junguntur μέθαι & κῶμοι [ut 1 Petr. IV, 3. κῶμοι & πότοι.] A nomine κῶμος verbum ortum, κωμάζω, respondet Lat. COMISSOR, quod haud dubie sic dicitur, quasi formatum a Gr. κωμάζω. A Lat. COMISSO fa-

ctum nomen COMISSATIO respondet Gr. κῶμος: in cujus quidem nominis Latini scriptura, etymologia prava decepti, saepe errant qui hodie Latine scribunt. A Graeco κωμάζω nomen κωμαστὴς est: quomodo dicitur *is, qui comissationi interest*, COMISSATOR adeoque. [Conf. omnino *L. Bos* Exerc. in Epist. ad Rom. l. l. p. 117—120. E. S.]

Κῶμυς *fasciculus foeni*. Et hoc est a κέω: notionis autem ratio forte repetenda a derivato κομίζω *porto, gesto*.

Κῶνος *conus*, corpus mathematicum *e lato in acutum* desinens. Ortum est a κέω, vel propius a κόνω, quod vicinum verbo κένω, unde κέντω, a quo nominis nostri ratio repetenda est. [Vide in κόνος.]

Κώνωψ *culex*. Vox composita ex κῶνος & ὤψ: quorum illud vidimus; hoc ab ὄπτομαι *video* (de quo suo loco dicetur) repetendum est. Κώνωψ itaque dicitur *qui oculos conicos habet*, ut sunt *culices*. [Κώνωψ dicitur ex eo, quia habet *coni figuram* vel *faciem*. T. H.]

Κώπη *remus*. Ortum est a κόπτω tundo, de quo supra. [„ Κώπη proprie notat *eam* instrumenti cujuslibet *partem*, qua *tenetur*. Hoc pacto *remus* a Graecis vocatur κώπη. Proprie est *manubrium remi*: ut κώπη ὀβελίσκου *manubrium*, quo *tenetur*, & *versatur veru* in igne, κώπη φύσης *manubrium*, quo *follis extollitur*, ξίφους κώπη *manubrium ensis*" &c. T. H. Conferendum est Lat. CAPULUS, quae pp. diminutiva vox est obsoleti CAPUS, a verbo κάπω CAPO

five

five productiori CAPIO, quod cognatum est Graeco κόπτω. E. S.]

Κώρυκον *facculus*. Dubium videri potest, utrum fit repetendum a κώρυς (de quo supra) an vero a κῶς *pellis*. [Adfuit eadem vox, scripta per ο, κόρυκον, supr. p. 434. E. S.]

Κῶς *pellis*. Ortum est a κέω, vel κέιω, & hoc a κέω, unde κόμη COMA. Nisi malis a *dormiendi* notione, quae in derivato κοιμάω cernitur, nomen hoc repetere. [Vide T. H. supra in κώδιον. E. S.]

Κωτίλλω *fabulor*, *garrio*. Nescio, an repetendum sit a κῶς *pellis*: ut κωτίλλω pp. sit *una in pelle jacea otiosus* & *blande garriens*. [Videtur hinc derivationi nonnihil repugnare locus, ex *Athenaei* L. X, ab *H. Stephano* laudatus, Ἥδεα κωτίλλοντα καθήμενον ἐκποτάζειν. Voce κωτίλη Graecis dicitur *hirundo*. Itaque inde nostrum κωτίλλω repetebat Etymologus, in κωτίλλειν. Sed rectius fortasse dixeris, a κωτίλλω *garrio*, *hirundinem* Graece appellatam esse. Origo est incertior. E. S.]

Κωφὸς *surdus*. Dicitur a κόπτω *tundo*. Est itaque κωφὸς quasi *obtusus*. [Antequam litera ω in usum esset recepta, scribebant κοφὸς, quod a κέκοφα, verbi κόπτω vel κόπω, significantis *caedo* sive *caedendo* & *tundendo stringo*. Est ex ista origine κωφὸς *contusus*, *obtusus*, *hebes*. In sermone quotidiano κωφὸς *illum* significabat, cujus *organa* sensuum essent *corrupta*. *Mutum* & *surdum* eadem voce significatum fuisse, mirum non est: quum ii, qui *surdi* nati sunt, etiam semper esse soleant *muti*, quia

sonos audire non potuerint, quos imitando exprimerent. A Grammaticis nostrum κωφὸς redditur ὁ μήτε φθεγγόμενος μήτε ἀκούων, id est, *qui sonum non edit, neque audit.* Aurium *surditatem*, ὤτων κώφωσιν, dixit *Pempelus* Philosophus, in *Stobaei* Florilegio, p. 461. *Caecitatem* κώφωσιν ὀφθαλμῶν dixisse Hippocratem, testis est *Erotianus*, in Lexico Hippocratico." L. C. V. Vide omnino virum summum, in Animadv. ad *Ammon.* L. II, Cap. XIV, p. 133—138. & adde *Schultens.* ad Prov. Salom. III, 30. p. 25. E. S.]

* * *

Λ.

Λα Particula est, quae in *compositis* significationem *intendit.* Proprie repetenda est ab obsoleto λάος quod idem esse ac λαὸς, & λεὼς, sive λεὼς, similiaque, manifesto docent composita: ut Ἀγησίλαος, &c, ejus loco ab Jonibus pronuntiatum, Ἀγησίλεως, Λεώκριτος, &, ejus loco, Λάκριτος &c. Sunt autem haec a λάω & λέω: quae, primam notionem *motus vehementioris* habentia, forte vicina sunt verbis νάω, νέω, ex vicinitate literarum λ & ν, quae in aliis quoque vocabulis, pro varia dialecto, permisceri interdum solent. Ut ut est, a verbo λάω, (in quo *vehementiae* quandam inesse significationem, inter alia, docet vicinum λέω, unde λίαν) a λάω, inquam, ortum λὰς & λὰ significationem nominis, cui praefigitur, *intendit*, & *in deterius* quodammodo *vertit.* Ita λάκριτος pp. est, *qui facile nimis judicat*, quasi *temerarie judicans.* Proxime autem notio videtur repetenda a *capiendo*, quasi *temere suscipiendo.* Est, nempe, verbo λάω *capiendi* notio in primis familiaris & propria. [Sed errorem Grammaticorum, in voculis λα & λι confingendis, pluribus refutavit vir summus *D. Ruhnkenius*, in Epist. Crit. I, p. 86—89. E. S.]

Λᾶας

Λᾶας *lapis.* Haud dubie repetendum est a λάω *capio*, & *captum tracto*, atque sic *laevigo*, *polio*; quae notiones manifestae sunt in vicinis verbis λάω & λέω: unde λεῖος *levis*, & λίθος *lapis.* [Ex his facile apparet, eandem quoque esse originem vocis Latinae LAPIS. Vide omnino *G. J.* & *If. Voff.* in Etymologico. E. S.]

Λάβρος *vorax.* Est quasi λάβορος, ortum a λάβω, qui vicinum λαύω *fruor.* Λάβω autem a simpliciori λάω *capio*, de quo infra dicetur in verbo Λαμβάνω. [Dari cognationem quandam inter Gr. λάβω, unde λάβορος, λάβρος, & Lat. LABOR, LAPSUS SUM, LABI, inter alia suadet λάβρον κῦμα Il. Ο, 625. id est, in *Hefych.* τρεπτικὸν, ταχὺ, μαινόμενον, „ *fluctus celerrimo* CUM IMPETU LABENS *furensque.*" ποταμὸς λάβρος Il. Φ, 271. *fluvius* LABENS, id est, *praeceps*, *rapidus*, *vehemens* &c. Itaque, hoc ex fonte, λάβρος fortasse *pp.* fuerit *vehemens*, pec. *in vorando*, δεινὸς κατὰ κοιλίαν, Aeliano V. H. L. 1, 1. ubi vid. *Perizon.* Eadem ex origine etiam λαβρεύεσθαι *garrire* pp. fuerit *effundere verba*, quasi *fluxu labente* & *praecipiti.* Vide omnino Iliad Ψ, 474—479. Potuit tamen aliunde quoque duci, ut, nempe, a λάβω *capio*, *accipio* cibum, pp. sint LABIUM, LABRUM &c., a LABRO vero notio *garriendi*, in λαβρεύεσθαι. E. S.]

Λαβύρινθος *Labyrinthus.* Locus viarum ambagibus ad CAPIENDUM aptus. Ortum est a λάβω, quod a λάω *capio.*

Λάγνης & λάγνος *libidinosus.* Forte non male derivari-

rivatur a λάγνος, ut sit ex λα & γόνος, quasi di-cas, *semine abundans*. Rectius tamen derivari videtur a verbo antiquo λάγω, de quo in nomine λαγών, cuique vicinum est verbum λήγω *desino*: quod dicitur a *solvendo*, *dissolvendo*, quae notio manifesta est in λύω, vicino nostro λάω, unde ortum λάγω. Hac ratione λάγνης & λάγνος non multum differrent a λελυμένος, quod notat *dissolutum*, & ad *mores* transfertur.

Λαγχάνω *sortior*. Ortum est a simpliciori λάγω, unde nomen obsol. λάγος *sors*: hoc autem a λάω *capio*, *fruor* aut simili. Est igitur λαχεῖν vel λαγχάνειν pp. *sorte obtinere*, & hinc generatim magis *obtinere*; spec. de *magistratibus* aliisque *ministeriis*, quae quis *sorte* potissimum *obtinet*. Unde phrasis κυάμῳ λαχὼν *per fabam electus*, quod est in *Aristophanis* Avibus, vs. 1053. &c. [Vide *H. Stephan.* in Λαγχάνω. „ Verbum a Lexicographis ponitur λαγχάνειν. Vetus verbum fuit λάχω, cujus tempora quoque derivata quaedam supersunt. Ex. gr. Praeter. perf. Pass. λέλαγμαι, λέλαξαι, unde orta sunt λαχμὸς, λάξις *actio sortiendi*. Proximum verbi veteris derivatum adhibetur a *Platone* λάχος, & ab *Aeschylo* in Comoed. Septem contra Thebas vs. 920. A verbo λάχω, per varios casus, manavit λαγχάνω, sicut a λάβω fit λαμβάνω, a πάθω, πανθάνω, a δάκω, δαγκάνω, a μάθω, μανθάνω" &c. L. C. V.]

Λαγὼν *lateris cavitas*. Forte ortum est a λάω, quod componendum cum λίω, & κύω. Posterius

Gg 4 hoc

hoc notat *solvo*. Dicitur autem in primis λαγὼν a LAXITATE: quae vox Latina ejusdem originis est.

Λαγωὸς *Lepus*. Dicitur a simpliciori λαγὸς vel λαγὼς [apud Jonas Atticosque usitatis] nomenque habet a *laxitate*.

Λαΐζομαι *capio*. Est a λάω *capio*. [„ Origo verbi Grammaticos latuit. Λαΐζω scribi debuisset cum *Jota* subscripto. Est enim ex λαΐδος, cujus loco Jonice pronuntiabatur ληΐδος. *Praeda* bello *capta* ab *Homero* ληῒς dicitur. A ληΐζω, λελήϊσμαι, λελήϊσται, descendit nomen ληϊστὴς, & contractum ληστὴς, LATRO: quae vox Latina est ejusdem originis. Porro ληΐζω, Dorice λαΐζω, contracte λάζω, in tertia Praeter. Perfect. Pass. dedit λέλαται, & λέλασαι. Hinc nomen Gr. λάστης, illinc Latinum, LATRO, idem significans. Erant autem in Oriente LATRONES praedae abactores, Latinis etiam simpliciter dicti *abactores* & *abiges*: quae vocabula reperiuntur in Glossariis antiquis Graeco - Latinis, primum editis ab *H. Stephano* dein a *Vulcanio*, & C. *Labbaeo*." L. C. V.]

Λαιδρὸς *imprudens*. Nescio an sit a λάω *capio*. Videri potest etiam esse ab ἴδρις de quo suo loco. Λ enim non paucis vocibus praefigitur: quod saepe nomina, a Λ incipientia, obscurae originis facit. [An ab obsol. Λαιδῶ, Lat. LAEDO? E. S.]

Λαῖλαψ *turbo*. Dicitur pro λάλαψ, quod per reduplicationem pro λαῖψ; & hoc a λάβω vel λάπτω, similive forma. Dicitur autem a *capiendo*. [„ Λαῖ-

λαψ

λαῖλαψ ἀνέμου, id est *turbo*, sive addatur vox ἀνέμου, sive omittatur, *ventus* significatur *procellosus*, etiam *Homero* Il. I, 747. Recte *Hesychius*: Λαῖλαψ ἀνέμου συστροφὴ μετὰ ὑετοῦ. Optime auctor Etymologici παρὰ τὸ λάπτω, λάψω, λαῖψ, καὶ, κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν, λαῖλαψ. Quae tum addit, non sunt unius assis. Quam vero putat ille syllabam ortam *ex reduplicatione*, ea saepe praefigitur vocibus ad *vim intendendam*; aeque ac λα, sic λαι: ut in λαιμαργος, significante *valde gulosum*. Ita & Λαῖγνος est *valde hirsutus*. Apud Leucadios *grandis puer* (Graecis βούπαις) vulgo λαίσπαις dicebatur: quod ex *Hesychio* constat. *Gulosa* & *vorax* λαίστος fuit dicta." L. C. V. Conf. iterum huc cel. *Ruhnkenii* Epist. Crit, I, p. 87. E. S.]

Λαιμὸς *guttur*. Videtur dici a λάω, cui vicinum λαύω *consumo*, *fruor*. [Nisi malis a *laevitate* sic dici: Conf. in Λαιὸς. E. S.]

Λαιὸς *laevus*, *sinister*:

Λαῖφος *vestis attrita & lacera*:

Λακάθη *Lacatha*, *arbor campestris*: &

Λάκαφθον *species aromatis*, quanquam repeti possunt a λάω, tamen incertioris sunt originis. [Priora illa λαιὸς & λαῖφος haud dubie sunt a λάω, cognato alteri λάω; unde λαιὸς ipsum est Lat. LAEVUS, quod inde, interposito digammate Aeolico, formatum; λαῖφος vero, origine exinde nihil diversum, siquidem, pro λαιϝὸς paullo fortius dixerunt λαιφὸς, sive λαῖφος. De duobus posterioribus vocabulis, videant Botanici. E. S.]

Λακέρυζα *loquax, garrula.* Dicitur a verbo λακεῖν, quod videtur factum a *sono rerum fissarum.* [Proprie videtur esse Particip. foem. singul. verbi obsoleti λακίζω, quod Latini servarunt in suo LACERO. Inde, nempe est λακίζων, λακερύσα: quod lenius enuntiatum λακέρυζα. Ab *Hesychio* vox nostra exponitur μεγάλα κράζουσα, id est, *magnopere vociferans:* pp. *magna rumpens* vel *crepans.* Adscribamus verba summi T. H. „ Λάκειν apud Graecos pp. significat CREPARE sive *sonitum crepando* „ *edere,* adeoque per consequens *cum strepitu dissilire.* — Porro λάκειν apud Poëtas, & praecipue Tragicos, ponitur pro *magno sonitu vocem* „ vaticinantem *rumperet*" Unde servus apud *Aristophanem* in Plut. vs. 39. Τί δῆτ' ὁ Φοῖβος ἔΛΑΚΕΝ ἐκ τῶν στεμμάτων; *Quid ergo Phoebus profatus est,* (pp. CREPUIT) *ex coronis?* Plura vide infra sub Λακέω. E. S.]

[Λακέω, sive λήκεω, *sono, resono.* „ Antiquum verbum λάκω, & λήκω, significat *rumpo cum sonitu.* Proximum hujus verbi derivatum λάκος conservatum est ab *Hesychio.* 'Λάκος" inquit „ ἦχος, ψόφος, *sonitus, crepitus.*' Etiam λακκος in libris veterum superest, *rupturam* significans, *quae fiat cum sonitu,* vel *fossuram.* A λάκος verbum factum λακέω, a λακὶς vero λακίζω: quae vel, *neutra* virtute, notant *sonitum edere* cum *crepitu,* vel, active, *lacerare cum fragore.* Quod verbo attigit Cl. *Schultens,* Comment. in Job. p. 353. *Pannos* vestis *detritae* λακίδας dixit *Aristophanes* in Acharn. vs. 422. Antiquum

tiquum verbum λάκω in *Homero* frequens est de *sonitu* armorum *fractorum.* Apud *Theocritum* Id. II, 24. *laurus in igne* λακεῖ, id est, CREPAT. Non male nostrum ἐλάκησε (Act. Apost. c. I, 18.) ex *Gloss. Philoxeni* reddi posset *dissiluit.* —— Compositum διαλακέω, *discrepo cum fragore*, sensu foedissimo adhibuit *Aristophanes* in Nubib. vs. 409. ubi Scholiast. λακίς, inquit, τὸ σχίσμα *scissura.* Quod vero in Lexicis fuit praetermissum, verbum διαληκῶσαι, id, ex Lexico *Aelii Dionysii*, protulit Eustathius, ad Iliad. E, p. 1208: 41. *Sonitus scissurae* significabatur nomine λάκος. Inde ortum Adjectivum λακερός, quod, itidem in Lexicis praetermissum, *Hesychius* adservavit: estque ipsum Lat. LACER vel LACERUS. LACERA *vestis* est λακερὸν ἱμάτιον. Hinc ratio petenda, cur *Hesychius* interpretetur λαικάζειν *vulgare.* A LACER Latinis est *lacero, lacerare.*" &c. L. C. V. Conf. supra in Λακερύζα. E. S.]

Λάκκος *fovea.* Forte repetendum est a verbo λάβω *capio.* [Malim a λάκω *crepo, cum crepitu dissilio: diffindor.* Hinc λάκος, & (media litera geminata) λάκκος, proprie *fissura.* Simplicem scriptionem servavit *Hesychius* & Latini habent, in suo LACUS. Proprietatem vocis deprehendas in illo *Lucilii*, poëtae veteris, apud *Servium*, ad Aeneid. I, 730. *resultant aedesque* LACUSque, „ id est tignorum trabiumque." Vide *Forcellin.* in voce. E. S.]

Λαλέω *loquor.* Est a λάλω, hoc autem a λάω, quod a sono λά. Differt autem λαλεῖν significatione ab altero λέγειν, uti jam recte observavit *Ammonius*,

de Adfinium vocabulorum Different. p. 87. Est, nempe, λαλεῖν in consuetudine loquentium simpliciter, *loquor*, λέγειν vero semper respicit aliquid *quod dicatur*, q. d. *hoc illudve loqui.* Proprie etiam λέγειν valet *verba colligere, eaque collecta efferre:* quae notio *colligendi* superstes quoque est in Lat. verbo LEGERE, apud poëtas obvio. Unde λόγος proprie est *comprehensio* verborum, adeoque *sermo.* [Λέγειν esse a λέω, adeoque, per adfinitatem cum λάω, verbum huic cognatum, infra suo loco docebitur. E. S.]

. Λαμβάνω *capio.* Est a simpliciori λάβω, quod a λάω. Exstitisse autem istud verbum λάβω, in antiqua lingua Graeca, cum analogia docet, tum derivata, quae ab eo verbo proxime descendunt, ut λαβὴ *ansa*, λαβὶς idem &c. Stirps est λάω *accipio:* quod verbum ab antiquis Grammaticis servatum est. [Ex εὖ *bene* & λαβὴ *ansa* facta vox, εὐλαβὴς pp. ponitur de illis, qui *vasa vitrea*, aut alia *fragilia*, prehendunt, &, dum metuunt, ne frangantur, *magna* id faciunt *cum circumspectione.* Tot vocibus *Latinis* indigemus, ad unius *Graecae* vim exprimendam. Inde aestimetur linguae praestantia. *Is. Casaubonus* veram vim nominis indicavit, occasione verbi εὐλαβεῖσθαι, occurrentis in Equitibus *Aristophanis*; vs. 253. Not. Casaub. p. 79. Εὐλαβὴς, ut alia adjectiva plurima, significatu viguit *duplici*, vel *active* vel *passive.* Active pp. significavit *eum*, qui *ansam sollicite comprehendit*, Passive denotat *eum*, *qui facile capi potest* & *prehendi*, atque adeo *hominem meticulosum*, vel *animal meticulosum.* Hoc sensu *columba*

ſumba vocatur εὐλαβὴς ὄρνις, ab *Euſtathio* ad Odyſſ. M, p. 1712: 47. „ *avis quae facile poteſt prehendi*": contra, *anguilla*, quia *ſua lubricitate facile elabitur manu*, dicitur ζῶον ἀλαβὲς &c. L. C. V.]

Λάμπω *luceo.* [Dicitur pro λάπω, quod cum vicino λέπω componendum. Utriusque origo eſt λάω & λύω *ſolvo*. Inde λέπω, inter alia, ſignificavit *detego*, unde videtur tranſlatum ad *lumen* & *ſplendorem*.

Λαμυρὸς *loquax*. Ejusdem formae nomen eſt, cujus καθαρὸς, & ſimilia. Ortum haud dubie a λάω *loquor*: de quo ſupra. [Vide in Λαλέω.]

Λὰξ *calx*. Forte dicitur a verbo λάγω, unde & λήγω *deſino*: de quo ſuo loco. [Videtur dictum a *prehendendo*. Stirps in λάω, unde Praeter. perf. λέλακα, hinc vero nomen λακὸς, contracte λὰξ, ſive λάξ. A λάκω ductum eſt λακίω, Lative LACIO, decipio, pp. *apprehendo*: quae vis primaria facile ſentiri poteſt in illo *Lucretii*, L. IV, 1200. *Quae* LACERE *in fraudem poſſint, vinctosque tenere*. Hinc porro ſunt compoſita *allicere*, *pellicere*. Caeterum a Graeco λὰξ pro λάκς vix videtur differre Lat. CALX, *pars poſterior imi pedis*; quippe quod, per metatheſin literarum, dici potuit pro LACX: niſi mavis, diverſa nonnihil ratione, dixiſſe veteres CALX, pro κάλξ, ex λάκς; uti *Ajax* dicitur pro Αἴας, & viciſſim FLOS pro φλόξ. Longe aliud eſt Lat. CALX, *calcis*, pro *lapide minuto excoctoque*, quo in ſtructuris utebantur; cujusque diminutivum CAL-

CULUS pro *lapillo* notissimum est. Monuit magnus *Vossius*, CALX hoc esse pro χάλιξ, id quod, χ in c emollito, factaque contractione, facile fieri potuit. Sed propior fortasse commodiorque datur, derivandi ratio. Pro κλάω *frango* (unde κλῆρος item pp. *lapillus fractus*) dixerunt fortasse λάκω. A κλάω, κέκλακα, est κλακὸς, quod dare potuit contractum κλὰξ, unde κὰλξ CALX, & καλκὸς CALCUS, unde Diminut: *calculus* prona admodum analogia. E.S.]

Λαὸς *turba*. Haud dubie dicitur a λάω, significatione tamen quodammodo dubia. [A λάω, cui cognatum λέω, *capio*, *colligo*, videtur factum λαὸς pp. *qui capitur*, sive *colligitur*, aut *collectus*, nempe *manipulus*; ut a λέω est λεὸς, sive λεώς. In primis autem λαοὶ dicuntur COPIAE militares, Iliad. Α, 10. 382. Β, 25. 86, &c. ut ipsum quoque Lat. *copiae* est ab obsol. *copio*, cognato alteri CAPIO. E. S.]

Λαπάζω *inanio*. Dicitur a λάπω, cui vicinum λέπω, & quidem ab *attenuando dissolvendove*: quae notiones sunt verbi λάω & λέω. [Λαπάζειν pp. significat *vacuum* & *inanem reddere*. Propria hac virtute Medici verbum nostrum adhibent, quum dicunt λαπάζειν τὴν γαστέρα *evacuare ventrem medicamento purgatorio*. Vide *Foësium*, in Oeconom. Hippocr. voce Λαπάξαι. T. H.]

Λαπίζω idem pp. est quod cognatum λαπάζω.

Λάπτω *lambo*. Proprie *canum* est: verbum factum a sono *lambentium*. [Simplicior forma est λάπω, quod cum litera *media* β, loco tenuis π, pronuntiatum

tiatum LABO, &, inserta ν, lanbo, dedit Lat. LAMBO. A λάπω factum eſt λαπίω: ex qua forma apud *Heſychium* ſupereſt λαπῆναι. E. S.]

[Λάρος LARUS, *gavia*. Vide pluribus, hac de voce differentem, T. H. ad *Ariſtophan.* Plut. p. 312. ſſ. E. S.]

Λάρυγξ *caput aſperae arteriae, guttur*. Neſcio, anne ſit a ſtirpe λάω *capio, fruor*. [Fortaſſe vox eſt facta *a ſono*, per *guttur reciprocato*. E. S.]

[Λάσιος. Vox haec plane reſpondet Lat. *denſus*, Dupliciter uſurpatur, notatque vel *denſum* & *horrentem*, vel *condenſatum* & *compactum*. Priori ratione ex. gr. λάσιος dicitur *ager* arboribus *denſus*, vel multis arboribus *conſitus*, &, neutro genere, τὰ λάσια ſignificant *partes* agrorum *fructibus denſas*. Hinc etiam de *crinium capillorumque denſitate* ponitur. Sic κάρα λάσιον *caput crinibus denſum*. Eodem modo uſurpant medici, quum ea corporis membra λάσια vocant, quae *pilos habent*. Haec prima poteſtas eſt. Altera poteſtate ſumitur pro πυκνός, & contracto πυκνός. Ut v. gr. λάσιον σῶμα, *corpus compactum*, & per conſequens, *robuſtum*, opponiturque *corpori levi*. &c. &c. T. H. Stirps videtur eſſe λάω *capio*: ut λάσιος pp. ſit *qui capi*, *apprehendi*, *manu poſſit*, *hirſutus*. Conf. hoc ſenſu ὄις λάσιος Il. Ω, 125. de *barba* item poſitum a *Luciano*, Νιγρ. X, 9. E. S.]

Λάσκειν *dicere*. Origo a verbo λάω *loquor*.

Λάταξ dicitur *ſtrepitus* liquoris *delabentis*, quaſi ductum a λατάζειν, cujus loco uſitatum λαταγεῖν.

Videtur factum a sono. [Eadem vox Latinis dicitur LATEX, laticis. Si vera est doctissimorum Grammaticorum sententia, voces quasdam ab initio praemissam sibi habere voculam λα, (quae *intendat* significationem & *frequentiam* actionis denotet) valde verisimile videri queat, nomen hoc esse compositum ex λα, & τάξ, sive τίξ, quae vox *sonum* exprimit *liquoris delabentis*. E. S.]

Λάτρις *servus*, vel *serva*. Dicitur haud dubie a λάω *capio*. Designabatur olim, voce λάτρις, *homo ingenuus*, sive *bello* CAPTUS, sive alia ratione *in servitutem redactus*. Quia tamen factum est, ut aliquando de *quovis ministerio* poneretur, hanc ob causam ab *Hesychio* redditur μισθαργός: quomodo dicitur is, qui *mercede opus facit*, vel etiam λειτουργός, qui pp. vocatur *minister publicus*. Jam vero ab isto vocabulo ortae sunt voces λατρεία & λατρεύειν: quae, origine sua, in primis respiciunt *ministerium* aliquod *honestius*, & ea ratione differunt a vocibus δουλεία, & δουλεύειν. Consuli potest *Valcken.* in Animadv. ad *Ammon.* p. 99. 100. E. S.]

Λαυκανία *guttur*. Ortum videtur a λαύω *fruor*. [Dicitur etiam, Jonice, λευκανίη. An igitur potius a λευκός & λαυκός, pp. *laevis?* Stirps λάω cognatum λάω, unde λεῖος LAEVIS &c. E. S.]

Λαῦρος *copiosus*. Idem proprie est, quod λάβρος: de quo supra.

Λαύω obsol. Unde compositum ἀπολαύω &c. Stirps verbi est λάω, *capio*, *accipio*. Inde duplex verbum: nempe λάβω, quod peperit usitatum λαμβάνω,

βάνω, sensu *accipiendi*, & λαύω, cujus compositum ἀπολαύω sensu *fruendi* vel *fructum percipiendi* usurpant, & cum *Genitivo rei* construunt, vel etiam cum ἀπὸ & *Genitivo*. Differt autem, ut ex dictis patet, verbum ἀπολαύειν ab altero ἀπολαμβάνειν. Hoc significat tantum *recipere* id, *quod datum erat*, hoc vero (ut diximus) *frui* sive *alunde fructum percipere ex aliquo*. [Notandum tamen est, hoc posterius sumi *in utramque partem*. Nam dicitur quoque aliquis ἀπολαύειν, quando *malum percipit*. Sic ex. gr. si quis *oculorum vitio laborantem adspicuat*, is dicitur ἀπολαύειν τῆς ὀφθαλμίας, id est, *malum* vel *dolorem oculorum percipere ex alterius oculorum morbo*. Sic quoque qui *versatur cum improbis*, dicitur ἀπολαύειν αὐτῶν *capere malum ex eorum moribus*. T. H.]

Λαφύσσω *avide deglutio*. Ortum videri potest ab ἀφύω *haurio*, de quo supra. [Conf. Il. Λ, 176. P, 64. Σ, 583. quibus locis de *leone*, viscera & sanguinem *hauriente*, adhibetur. Formatum videtur, praemissa litera λ, ab ἀφύω. Vide p. 179. E. S.]

Λαχαίνω *fodio*. Haud dubie est a λάχω *fortior; divido in partes:* quod cum λύω componendum. [Vide ad vocem sequentem.]

Λάχανον *olus*. [Proprie est Adjectivum a λάχανος, quod a λαχάω, pro quo dicitur λαχαίνω *terram rastro effodio*. Ergo λάχανος dicitur, quidquid *oleris* in *terra fossa* ponitur, & λάχανον *olus*, quod plantatur in *terra effossa* & *versa*. T. H. Origo

 est

eſt verbum χάω, unde χαίνειν, &, praefixa vocula λα, ſignificationem *intendente*, λαχαίνειν. Proprie notat *facere ut quid valde hiscat*, vel *pateat*. Hinc nata vis *fodiendi*, *effodiendi*. *Olera* quaevis, in uſus humanos e terra *effoſſa*, proprie dicta ſunt λάχανα. Verbum λαχαίνειν adhibet *Apollonius Rhodius* L. IV, 1532. L. C. V. Conf. porro *Albert.* ad Heſ. T. II. col. 432. voce Λαχαίνειν. E. S.]

Λάχνη *lanugo*. Videtur dici pro ἄχνη: de quo ſupra. [Conf. Ἄχνα p. 179. Praemiſſa igitur fuerit litera λ, ut in Λαφύσσω &c. Quodſi vero propius conſideres voces Lat. LANA, LANUGO, valde veriſimile accidet, ſtirpem ſtatuendam eſſe λάω *capio*, *apprehendo*; unde Gr. λάσιος *hirſutus*, pp. qui prehendi poteſt, quaſi dicas *prehenſibilis*: ut hoc pacto λάχνη dictum ſit pro λάχινη, vel λάκινη, a λάω, λέλακα, vel λέλαχα: unde apud *Heſych.* λελάχασι, quod exponitur τετύχασι. Etiam λελάχωσι *ſortiti fuerint*, quod refertur ad Λαγχάνω, hac ex origine pp. erit *traxerint*, ut & nos dicimus *loten trekken*, & abſolute *trekken*, pro *ſortiri*. E. S.]

Λάω *video*. Forte dicitur a *capiendo*. [Vetus verbum λάω occurrit, apud *Theocritum* Idyll. I, 12. Hinc λαύω, ἀπολαύω: cujus verbi ſignificatus hac ratione ſunt ordinandi, ut *primo* ſignificet *volo*, ſecundo *deſidero*, tertio *fruor re deſiderata*. Unde productum ſupereſt nomen λῆμα, primo *voluntatem*, dein *deſiderium*, notans. Conf. *L. Bos* Anim. Crit. p. 48. & Animadv. noſtrae ad *Ammonium*, p. 141. L. C. V. „ *Ariſtarchus* olim cenſebat,

ſebat, *Homerum* uſum fuiſſe ſimplici hoc verbo λάω, in Odyſſ. Β, 126. 227." referente *H. Stephano* in Theſ. L. Gr. voce Λαύω: ubi vide plura. Locus eſt in Odyſſ. Τ, in noſtris edd. vs. 229. ubi plura dabunt *Clark. Erneſt.* quibus adde *Heſych.* in vocibus Λάε, Λάετε, Λάηται, Λάων &c. Simpliciſſima notio videtur fuiſſe *capere*, & *capiendo prehendere*, *apprehendere:* hinc ſignificatio *volendi*, quaſi dicas *attrahere* ad ſe aliquid, ut ipſum Lat. *velle*, pro *velere*, eſt a *velo*, quod Gr. ἕλω. Vide ſupra in Θέλγω. An vero illuc pertinet, quod *ſua* quemque *voluptas* TRAHERE dicitur? Porro Λάειν *trahere* metaphorice eſt i. q. βλέπειν, *videre*, q. d. *attrahere oculis ad ſe*; uti & i. q. λάπτειν *lambere* (quod ipſum fortaſſe eſt a λάω *traho*) notat *attracta* identidem *lingua ducere:* denique i. q. φαγεῖν *comedere*, quatenus leo, verbi gratia, *hinnulo inhians*, *hunc reluctantem ad ſe* TRAHIT, ut in loco *Homeri* laudato, Od. Τ, 229. 230. Reliqua jam facile poterunt expediri. E. S.]

Λιβηρὶς *exuviae*, & Λέβης LEBES, niſi originis peregrinae ſint, videntur repetenda a λίω cum notione *attenuandi*, forte. [Ab *extrahendo* notio *exuviarum* facillime repeti poteſt. Vide in Λάω cui vicinum Λίω. De voce λιβηρὶς adi *Salm.* Exc. Plin. p. 28. de λέβης *H. Stephanum*, in Λέβης & χέρνιψ. E. S.]

Λέγνον *fimbria*. Componendum forte cum λήγω *deſino*. [Niſi malis repetere a λίω *traho*, ut גּוּל *fimbria*, ſive *lacinia*, Hebraeis dicitur, „ *quod per terram trahatur*;" obſervante Cl. *Simonis*, qui opportu-

portune monuit, eadem ratione Gr. σύρμα dici a σύρω *traho*. Possis & referre ad λέγω *colligo*, ut λέγνον sit pro λεγνον. Conf. porro *Spanh.* ad Call. Del. vs. 566. E. S.]

Λέγω *colligo: dico.* Ortum a λέω *capio.* Alio loco vir celeberrimus: „ verbum simplex λέγω pp. idem fere valet, quod Latinum compositum *colligo.* Unde ad orationem eximie transfertur, notatque *dicere*, quasi *verba* in sententiam *aptam colligere.*" [Plura de originaria hac virtute, occasione vocis שכל, diximus in Schediasmatibus Philologicis, p. 62. 63. E. S.] „ A λέγω, factum est λόγος, quod inter alia speciatim significat *rationem*, & in *computatione* [q. d. *conjunctione* & *additione*] *calculorum* usurpatur. Inde factum λογίζεσθαι, quod pp. est *rationes inire, calculos subducere.* Hoc sensu cum alibi saepe apud Graecos positum invenitur, tum in *Aristophanis* Vespis [vs. 654.] λογίσασθαι ψήφοις valet *rationes calculis inire.* Inde frequens verbi translatio fuit ad *animum*, quando significat *secum reputare*, *conferre*, *cogitare* & similia. Neque alia ratio est nominis λογισμὸς, nec non compositi verbi διαλογισμὸς &c. [Ab eodem λέγω est διαλέγω, & hinc vox διάλεκτος: cujus vocis videamus significationem & usum. Vox διάλεκτος longe aliud significat apud Philosophos Graecos, quam apud Grammaticos. Διαλέγεσθαι vulgo notat *confabulari*, *colloqui.* Inde orta διάλεξις & διάλογος *sermocinatio*, aut *familiare colloquium.* Eodem sensu aliquoties usurpatur διάλεκτος a *Platone* & *Aristotele.* — Apud Grammaticos autem haec vox longe diversam

ſam induit virtutem. Nimirum διαλέγω ſignificat *eligo, dirimo, discerno.* Hinc διάλεκτος *diverſus, diſcretus:* γλῶσσαι διάλεκτοι *linguae diſcretae* & *differentes.* Poſtea vero, cum populi *diverſi*, qui una utebantur lingua, *loquendi modo, flexu vocis* & *pronuntiatione* a ſe invicem *diſſonabant* & *diſcrepabant*, factum eſt, ut *lingua Graeca* eximie diceretur γλῶσσα Ἑλληνική, populi autem diverſi, qui unam iſtam linguam diverſis modis ſinguli inflectebant, dicerentur uti διαλέκτοις. Hoc ſenſu in lingua Gr. vulgo ſtatui ſolent *quatuor dialecti*, nimirum *majores:* nam ſingulae iſtae, *Attica, Jonica, Dorica*, & *Aeolica*, in *ſuas dialectos* iterum ſubdividebantur. Singulae enim nationes Graecae ſuam habebant διάλεκτον: quin imo ſingulae civitates (ut hodiedum habent in noſtris linguis ita) olim habebant in lingua Gr. quaedam ſibi peculiaria. In uno HESYCHII lexico *Dialecti Graecae*, ſupra CL, enumerantur, ſive, ut clarius dicam, in egregio iſto dictionario voces recenſentur huic illive populo vel civitati Graeciae peculiares &c. L. C. V.]

Λεία *praeda.* Oritur a λείω *attenuo radendo* vel etiam *capio.* Itaque λεία proprie magis eſt *captura.* Verbo λείω vicinum eſt λάω, unde λαμβάνω, &c.

Λείβω *libo.* Ortum eſt a λέω, unde λείω, quaſi dicas *diffundo attenuando* humorem. [De Lat. LIBO, noſtro λείβω reſpondenti, fuſe egit *Schultenſ.* Orig. Hebr. T. I, p. 154—160. E. S.]

Λειμὼν *pratum.* Proprie *locus* eſt ubi *diffunditur* multa

multa *aqua:* quale *pratum irriguum* est. Ortum est a λείω, unde λείβω. [Λειμὼν pp. est a λεῖμος, quod a λείβω *libo* sive *liquorem fundo.* Ponitur autem λείβεσθαι pp. de *fontibus*, quando *leniter fluunt.* Ita ὄρος dicitur λείβεσθαι ὕδατος *effundere aquas leniter fluentes* &c. Hinc λειμὼς, λειμὼν pp. *pratum* quod *siccatur* multis rivulis. T. H. Obsoletum Gr. λεῖμος videtur dedisse Lat. LIMUS, id est coenum mollius & aquosum. Conf. in Λεῖος. E. S.]

Λεῖος *levis.* Oritur a λέω, diciturque ab *attenuando.* [Notat *molle*, *glabrum.* Quando de *viis* & *campis* adhibetur, opponi solet *saxosis*, & *scopulosis:* atque inde talia quoque *mollia* interdum Latinis dicuntur. —— Oritur autem λεῖος a verbo λείω, cujus loco antiquiores dixerunt λέω & λίω. Λεῖος Aeolice λεῖϝος Lat. LEVIS. A λέω, λείω *levigo.* Pro triplici forma, antiqua triplex etiam forma productior fuit, λεαίνω, λειαίνω, & λιαίνω. Hoc postremum a λίω, unde λίσρον, significans *instrumentum*, quo *levigabant.* A λέω fluxit Lat. *lino*, *livi*, *litum*, *linere*, id est mollire. A *livi* est *livisco*, unde compositum *oblivisco*, *obliviscor*, pp. significans *oblinere* & *delere*, quod cerae erat impressum. *Oblitus* hoc sensu frequentatur Ovidio. L. C. V.]

Λείπω *linquo.* Oritur a λέω *solvo*, *attenuo*, *separo.* [Lat. LINQUO pp. est ab eodem verbo λείπω, sive λίπω, unde *Aoristus* sive potius *Imperfectum* ἔλιπον &c. litera π in *qu* conversa: de qua sive mutatione, sive pronunciatione diversa, literae π vide *Vossium*, & *Mattaire.* E. S.]

Λείχω

Λείχω *lambo.* Ortum eſt a λίω vel λείω, diciturque ab *attenuando*, quum quid *radas.* [Adfine eſt Lat. LIGURIO, quod a λίω, λίγω &c, quin & Lat. LAMBO, ortum a λάω, hac ratione cognatum eſſe poteſt eidem λείχω. E. S.]

Λεκάνη *pelvis.* Forte eſt a λίω, nomenque habet a *poliendo*, *attenuandove.*

Λέκυθος & Λέμβος. Oriuntur fortaſſe haec etiam a λίω. [Λέκυθος eſt a λέκος, quod a λέκω idem ſignificante proprie ac λέπω, *decortico*, *putamen detrabo.* Stirps λίω, idem quod λάω *trabo*, *detrabo.* Hinc λέκυθος *lens*, cui cortex *detractus: vitellus* ovi, *fracto cortice eductus* &c. Λέμβος autem Lat. LEMBUS, pp. *parvum navigium*, ſive *ſcapba* dicitur, item a *trabendo.* Nempe a λίω factum λίβω, ut a λάω, λάβω &c. *Lembi* olim *trabebantur*, ut hodienum *ſcapbae* noſtrae ſolent. Inde apud *Plautum* non ſemel eſt *lembo advebi.* E. S.]

Λεπρὸς *ſcaber.* Derivatur a λέπος *cortex*, vel *ſquama.* Stirps λέπω *attenuo*, vel *attenuando ſeparo.* [A λεπρὸς eſt λέπρα LEPRA, quam foedam eſſe ſcabiei ſpeciem cum cutis *aſperitate* & *ſquamis* docet *Foëſius* in Oeconom. p. 321. Λέπος, unde vox oritur, *ſquamam* denotat. Verbum λέπειν ſignificat *ſquamam detrabere.* Ex iſta origine λεπτὸς *tenuis* pp. *is*, vel *id* cui ſquama *detracta* eſt, *deſquamatus*, *decorticatus.* L. C. V. Vide eundem virum cel. ad *Ammonium*, p. 138. & *Salmaſ.* Exc. Plin. p. 563. 768. 759. E. S.]

Λέπω *decortico.* Dicitur ab *attenuando*, quod fit

ſepa-

separando, radendo. [Λέπειν notat *corticem detrahere* vel *abrumpere.* Hinc λέπος *cortex* ut v. gr. *cortex ovi* [qui & λέμμα pro λέπμα, dicitur. Vid. *Aelian.* V. H. X, 2. *Aristoph.* E. S. Porro — Ἐκλέπειν & simplex λέπειν *corticem*, sive *librum deradere.* Aeoles dicebant λέπος & λέπορ, λίπος & λίπορ, unde LIBER Latinorum T. H. Conf. & *Menagii* Amoen. p. 279. *Salmas.* de Mod. Usur. p. 406. E. S.]

Λεσβιάζειν. Proprie notat *imitari Lesbias mulieres* &c. Ductum a nomine proprio Λέσβιος, vel Λεσβία: quod a Λέσβος *Lesbus.* [Vide *Toup.* in *Suidam,* P. III, 134. 135. E. S.]

Λέσχη pp. *conciliabulum confabulantium.* Dictum est pro λέχη. Σ enim, in similibus, interponi interdum solet, ut in ἴσχω, pro ἴχω. Λέχη autem quasi *cubiculum* est, a λέχω *cubo;* de quo vide infra. [Λέσχαι apud veteres vocabantur loca *publica,* in quae, *confabulandi* causa, homines cujuscunque ordinis conveniebant: eaque potestate hoc vocabulum in *Homero* & *Hesiodo* invenitur. T. H. [Vide omnino *Hesych.* in voce Λέσχη & ib. *Albert.* Porro *Graevii* Lect. Hesiod. p. 62. *Perizon.* ad Aelian. V. H. II, 34. E. S.]

Λευκὸς *albus.* Haud dubie dicitur a *poliendo, nitendove:* ut oriatur a λέω vel λύω. [Plura dabunt *Salmas.* Exc. Plin. p. 181. & *Spanh.* ad Callimachi Hymn. in Jov. vs. 19. in Cerer. vs. 123. E. S.]

Λεύσσω *video.* Ortum a λεύω, seu λέω: quod idem ac λάω, de quo supra. Forte dicitur utrumque

a

a *capiendo*: nisi malis a *nitendo* repetere. [Est, nempe, λεύσσω pp. factum verbum a Futuro λεύσω, verbi λεύω, e stirpe λέω pp. *trabo*. Vide supra in Λάω. E. S.]

[Λεύω *lapido*, *lapidibus obruo*. *H. Stephanus* dici existimat quasi λαεύω, a λᾶς vel λᾶας *lapis*. Vid. *D'Arnaud* Lect. Graec. p. 175. Stirps vocis λᾶας haud dubie est λάω, quorsum nostrum λεύω etiam referri potest, uti σεύω *quatio* pp. pertinet ad σείω: & ῥεύσω *fluam*, pp. Futurum est verbi ῥεύω, e stirpe ῥέω. Videtur autem λᾶας *lapis*, a *laevitate* sive *laevi* superficie, denominatum. E. S.]

Λέχριος *obliquus*. Proxime est a λέχος *lectus*, quod a λέχω *cubo*.

[Λέχω vel λέχομαι *cubo*. Stirps videtur esse λέω *capio*, *comprehendo*, *colligo*. A λέω est λέγω pp. *colligo*, *in unum conjungo* &c. Hinc LECTUS pp. *colligatus torus*. A notione *lecti* autem assumta est illa *cubandi* in λέγω & λέχω. E. S.]

Λέων LEO. Videtur ortum a λέω, & dicitur vel a *capiendo*, vel a *videndo*. [Proprie Participium esse ut κρέων, κρέοντος & alia, observavit *L. Bos* in Differt. de Etymol. Gr. conjicitque simul, λέων, per metathesin, dici pro ἑλών *rapiens*, *raptor*. *Gatakerus* Opp. p. 17. 28. malebat a *visu* dici, quia leo animal est ὀξυδερκέστατον, uti docuerat jam *Etymologus* magnus, in voce Λεοντοκόμος. Cui junge *Eustath.* p. 857: 42. E. S.]

Λήγω *cesso*, & *cessare facio*. Dicitur, pro λύγω, a *laxando*, & hoc a *solvendo*, *attenuando*: quae no-

notiones sunt in stirpe λάω, λέω, λύω. [Optime quadrat haec observatio in Il. N, 424. Ἰδομενεὺς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα, ubi λῆγε satis apte verti potest *laxabat*, *remittebat*. Et sic intransitive λῆγ' ἔριδος i.e. ἀπὸ ἔριδος, *relaxa te a contentione* Il. A, 210. Conf. ib. vs. 224. I, 257. Γ, 394. K, 164. &c. E. S.]

Λῆδον *ledon*, sive *ladon*, cisti genus; &

Λῆδος *vestis panni rari & detriti*. Utrumque dici videtur a λάω *attenuo*. [Posteriori hinc voci subscribi debet *iota*, h. m. λῇδος: quia orta est ex λαίδος, Jonice ληίδος, λῇδος. Theocritus, Idyll. XXI, 10, neutro genere, φυκιόεντα λῇδεα, pro *retibus* posuit. Patet ergo, *vestem exteriorem* & tanquam *velamentum* aliquod *expansum* significare. Λῄδιον *Hesychius* habet, & *Machon* apud Athenaeum L. XIII, p. 592. Κορινθίῳ παρὰ πῆχυ καινὸν ληΐδιον. Contrahenda vox, versus gratia, in λῄδιον. Ληδάριον est apud *Aristophanem*, in Avibus, vs. 716. ubi vide Schol. & vs. 916. T. H.]

Λήθω *lateo*. Dicitur, quasi, *tenuitate oculos fugio*. Ortum a λάω *attenuo*.

Λήϊον *seges*. Est pro λάϊον. quod componendum est cum λεία, de quo supra. Origo est verbum λάω *capio*, vel *radendo attenuo*, *aufero*.

Ληκέω *sono*. Dicitur pro λακέω, de quo supra.

Λήκυθος *lecythus*, vel *vas olearium*. Videtur compositum esse ex λὴ, quod, pro ἔλη dictum, componendum est cum nomine ἐλαία *oliva*, s. *olea*: posterior autem pars κύθος orta a κύθω, cui vicinum κεύθω *occulto*. Originem habet κύω, de quo supra.

Λῆμμα

Λῆμα *animi praesentia.* Dicitur a λάω *capio*, *volo.* [Vide in Λάω. De differentia autem inter λῆμμα, pro λῆθμα, pp. *sumtum*, *sumtio*, ac λῆμα *animi impetus*, sive *raptus*, vide *Valck.* in Animadv. ad Ammonium, p. 141. E. S.]

Λήμη *gramia*, *sordes oculorum.* Ortum est a λάω *solvo*: unde eximie transfertur ad *humorem* & *sordes oculorum*; similiter ut, a vicino verbo λύω *solvo*, nomen λύμη *sordes* generatim notat.

Λημνίσκος *lemniscus* seu *fascia.* Vox diminutiva est (ut νεανίσκος, παιδίσκος & similia) a nomine λῆμνος obsoleto, quod ortum a Participio λημένος verbi λάω *capio*, *colligo.*

Ληνὸς *lacus torcularis.* Videtur dici a verbo λάω *capio.* [Verisimilior fortasse est derivatio Etymologi M. Παρὰ τὸ λεαίνω, τὸ λεπτύνω, λεαιῶ, λεανὸς, καὶ κράσει ληνὸς κ. τ. λ. Aliud longe est λῆνος *lana*, a λάω *trabo.* Conf. supra in Λάχνη & infra in Λοβός. E. S.]

Λῆρος *nugae.* Ortum est a λάω *loquor* sive *nugor*, *verbosus sum*: quae notio cernitur quoque in λαλεῖν, unde λάλος *loquax.* [Vocem Graecam λῆρος *Plautus* transsumsit in Comoediam Latinam Poenuli Act. I, 1, 8. *Tuae blanditiae sunt gerrae germanae*, *atque aedepol* LIRAE, LIRAE. Inde formatum verbum Larinum *lirare*, in composito *delirare* servatum. Nonnunquam λῆρος *rem fictam* significabat; qua vi adhibetur apud *Athenaeum* p. 117. L. C. V. Λῆροι pp. *penularum* sive *tunicarum ornamenta.* Vide *Toup.* Cur. Noviss. p. 46. E. S.]

Ii Λιάζω

λιάζω *agito*, *jacto* &c. Ortum est a simpliciori λίω *movendo attero*, *attenuo*. [In Medio λιάζομαι *separo me*, *secedo*. Certa est significatio hujus verbi magis ex usu, quam ex origine. Notat autem *separare*, *seorsum ire*. Ita *Homerus* saepe usurpat pro *abire*. λιαζεσθαι νόσφι τινὰ *separare se ab aliquo* T. H.] Vide Il. Λ, 349. Λ, 80. &c. *Hesychio* indice λιάζει idem significat in ῥίπτει, ταράσσει, id est, *jactat*, *commovet*, &, sensu Medio, λιαζόμενοι exponitur σκιρτῶντες *salientes*. Quae glossae proprietatem verbi nostri satis videntur demonstrare, in motu *agili* & identidem *repetito* positam. Unde porro λιάζομαι pp. notat *agili cum motu* & *jactatione me expedio*, atque ita *separo me*, *secedo*. De *fluctibus*, a se invicem *cum motu* quodam *recedentibus*, adhibetur Il. Ω, 96. De Polydoro, ad terram excusso, Il. Υ, 418. 420. &c. Stirps est λίω: de qua dicendum pluribus ad voc. seq. E. S.].

λίαν *valde*. Ortum est a λίω: de quo dictum modo fuit ad λιάζω. [Jonice pro λίαν dicebatur λίην. Proprie videtur esse casus *Accusativus*, ut alia ejusdem generis, Adverbialiter positus; a Nomin. λίν. Hoc ab Adject. λίος, λία vel λίη, λίον: λίος autem idem quod λεῖος. Sic devolvimur ad obsoletum λείω, unde λεῖος, λειόω, λειαίνω *polio*, *laevigo*, nempe *manu* identidem *reciprocata commotaque*. Verbum Graecum servavit nobis lingua Latina, in *Tertulliani* libro de Idololatr. cap. 8. p. 89. *Sicut albarius*, inquit, *tector* & *tecta sarcire*, & *tectoria* indu-

inducere & *cisternam* LIARE, h. e. *tectorio polire*, ut Forcellinus post alios exponit. Male vir doctissimus, pro *liare*, apud Tertullianum reponebat *ligare*. Λιὰς igitur & λιος pp. notant *repetito motu levigatum*: sed alio quoque flexu videntur significasse *agiliter motum*, & *vehemens*. Conf. λίκνον. Eo fortasse pertinet alia *Hesychii* glossa Λίαν· ἄγαν, σφόδρα. Ut λίαν pro κατὰ λίαν pp. sit *per vehementiam*, *vehementer* adeoque. Ceterum vocula λίαν, sive λίην, nullibi usus est *Homerus*, aut *Hesiodus*: sed ea recentioris est aevi. E. S.]

Λίβανος *thus*. Oritur proxime a verbo λίβω, seu nomine inde orto λίβας. Λίβω autem vicinum est verbo λείβω, & superstes in Lat. LIBO. *Thure* autem in *libationibus* & *sacrificiis* usos fuisse veteres, notum est. Hinc translationis ratio. [Ex Hebr. לבונה repetebat *Bochart*: Geogr. Sacr. P. I. L. II, col. 104. & P. II, L. I. col. 678. E. S.]

Λίγγω *strideo*. Videtur sic dici a *sono*, qui fit aliquid *radendo*, *atterendo*, *poliendo*: atque sic *attenuando*; ut origo sit λίς. [Proprio usu pulchre adhibuit Homerus Il. Δ, 125. λίγξε βιὸς STRIDIT *arcus*: de quo loco videatur *Quinctilianus*, L. I, laudatus a *Clarkio*. Latin. LINGO paullo diversam habet indolem, quippe a λείχω ductum, ut observavit jam *Varro*. E. S.]

Λίγδην *strictim*, quasi dicas *superficiem radendo*. Componendum est cum λείχω, de quo supra. Proxime autem oritur a λίγγω, quod superstes apud

Latinos. Origo est λίω: de quo supra. [Vide *Hesychium* hac in voce, & ibidem ab *Alberto* laudatos viros doctos. E. S.]

Λίγδος *pila*, mortarium.

Λιγνὺς *fuligo*, seu *fumus*.

Λιγνυωτὸς *pingui similis*.

Λίγυς *Ligur*: videntur repetenda a λίω, unde λίγυς, λίγγω & similia.

Λίθος *lapis*. Oritur a λίω *polio*, *rado*. Componendum autem λίθος est cum nomine vicinae notionis λιτὸς: de quo infra.

Λικμὸς *ventilabrum*. Ortum est a λίχω, quod idem ac λείχω, de quo supra. Λικμὸς igitur *instrumentum* est, quo, veluti *radendo* & *separando*, frumentum *purgatur* a paleis. [Λικμᾷν pp. notat *ventilabro purgare*. *Ventilator* Homero est λικμητὴρ, in Il. N, 590. Quo spectanti *Hesychio* λικμητὴρ redditur ἀποχωρίζων τοὺς καρποὺς καὶ τὰ ἄχυρα *separans frumentum & paleas*. Quo illud fiebat *instrumentum* dicebatur etiam λικμητήριον. *L. C. V.*]

[Λίκνον *vannus*. Etiam *cunae*, quibus recens natos infantes imponere solebant veteres. Vide cel. *Lennep.* Anim. ad Coluth. p. 67. *Spanhem.* ad Callim. Cerer. vs. 127. Jov. vs. 48. & *Bocharti* Hieroz. P. I. col. 975. Etiam λεῖκνον, per diphthongum scribi monet *Suidas*, in voce. Stirps igitur λίω vel λείω, pp. *moveo huc illuc*: de quo verbo dictum ad Λίαν. E. S.]

Λιλαίομαι *desidero*. Poëticum est & quidem idem quod

quod γλίχομαι, quo fit, ut fere fuspicer, verbum iftud γλίχομαι (quod fupra, p. 215. compofui cum γλία) rectius repeti a λίχομαι, ut hoc fit pro λείχομαι. Notum enim eft, literam γ multis praefigi vocabulis. Λείχομαι autem, virtute Media, fignificat quafi *memet lingo:* unde translatum videtur ad *appetitum* & *defiderium.* Quod fi ita eft, λιλαίομαι fimilem rationem fequi videri poteft. Eft, nempe, haud dubie ortum a λάω, unde λαίω, & reduplicatum λιλαίω: cujus Medium λιλαίομαι. Jam autem vidimus, λείχω originem habere λίω. Huic vicinum λάω eft: atque fic λιλαίομαι, & γλίχομαι convenire potuerunt. [Λιλαίομαι a λιλαίω, quod factum per reduplicationem ex λαίω. Hoc autem idem quod λάω *volo, gratum habeo;* unde forma adjectiva eft λαρὸς *fuavis.* Ita Latini veteres *volupis, volupe,* dixere a *volendo.* A *volupi* vero eft *volupitas,* & contracte *voluptas.* T. H.] A λάω *volo, cupio* cl. *L. Bos,* in Anim. p. 48. repetebat etiam λῆμα: quod vide fuperius. E. S.]

Λιμὴν *portus.* Ortum haud dubie eft a λίω five *ligandi,* five *folvendi* notione. [Longiufcule petita eft darivatio cel. *L. Bos,* in Diff. de Etymol. Gr. p. 31. fic exiftimantis, „ ab ἁλιζόμενος, per aphaerefin literae primae, factum effe λιζόμενος, inde „ vero, per fyncopen, λίμενος, & hinc denique „ λιμὴν; ut a ποιόμενος fit ποίμενος, ποιμὴν *paftor.* „ Recte autem (fic pergit) *portum* ἀπὸ τῦ ἁλίζεσθαι „ nomen accepiffe Graece: effe enim *portum* lo„ cum, quo *congregantur* naves". &c. Hactenus

 ille.

ille. Quanto simplicius *Salmasium* (in Obss. ad Jus. Attic. p. 569.) de Latinorum voce LIMEN agens, „*limen*, inquit, est a verbo LIO, quod est *levigo*: quia nulla pars domus *limine tritior* aut *terendo levigatior*." Cum *Salmasio* facit *Menagius* in Amoenit. p. 330. 331. His vero *Salmasii* observatis addere liceat, Graecum λιμὴν, λιμένος, haud dubie eandem esse vocem, quam Lat. LIMEN, LIMINIS: sed diversa nonnihil metaphora deflexum. *Limen*, nempe Latini dixerunt (auctore *Salmasio*) quia *terendo levigatur*, adeoque *plana levique superficie* redditur. At ab eadem *superficie plana* Graecis λιμὴν *portus* audit, quia *fluctus maritimi* ibidem *conquiescunt*, & *aequaliter sternuntur*. Confer omnino *Homeri* loca Il. N, 69—98. Od. Z, 263. I, 136. &c. Adde & *Valcken.* in voce seq. λίμνη. E. S.]

Λίμνη *lacus*. Ortum est λιμὴν, ut similia multa a Participiis oriuntur: λιμὴν autem a λίω. Ratio significationis minus plana videtur. Forte componendum est cum λύω *solvo*, unde λῦμα *sordes*, ut λίμνη sit *lacus* seu *stagnum*, in quod aquae *confluunt* & *sordescunt*. [*Lacum*, (quem vulgo Graeci dicebant στατὸν ὕδωρ *aquam* velut *stantem*, sive *stagnantem*, atque adeo *stagnum*) veteres quoque vocabant λίμνην. *Portus* dicebatur λιμὴν, *lacus* λίμνη: ob eandem rationem, ab eadem origine. Verbum vetus fuit λίω, significans *laevigo*, *mollio*. Hinc Participium pass. erat λελιμένος, unde λιμένος, λιμὴν, λίμνη & λιμήν. Quid jam est λιμὴν *portus*? *Statio fida carinis*, ubi *naves non agitantur fluctibus* su-

imminentibus, sed *placide conquiescunt.* Ob eandem rationem *aquae stagnans* dicta fuit λίμνη. Vel hinc cuivis apparebit, absurdam esse originem, qua vox repeti solet ex duabus, λίαν μένω. Hoc genere, procul hinc amandando, nihil est magis nugax. L. C. V. Homerum imitatos Tragicos ipsum *mare* [*tranquillum* nempe, *placidum*que] quoque λιμένα vocasse, monuit idem vir summus in Adnot. ad Euripid. Hippolyt. vs. 141. E. S.]

Λιμὸς *fames.* Haud dubie est a λίψ. Ratione significationis forte componendum est cum verbo λιλαίομαι, quod a λάω oriri vidimus, cui vicinum λίω, ut ita a *desiderio* dicatur. [Auctor Etymologici magni p. 566. veram, credo, dedit originem, a λείπω *deficio* repetendam. Ab hujus Praeterito pass. λέλειμμαι, primum λειμὸς factum, quod, pronunciatione emollita, transiit in λιμός. Latinissime dicimus *corpus fame defectum.* Praeterea observandum est, saepe a librariis confundi voces ejusdem originis λιμὸς & λοιμός: ut vix discernas, utrum scriptores dederint λοιμὸς, an λιμός? *Fames* enim & *pestis* saepe simul regiones infestavere, & e *fame pestis* fuit nata. Hinc λιμὸς καὶ λοιμὸς junguntur, ut apud *Lucam* Act. Apost. 21: 11. ita apud *Apollodor.* Bibl. L. III, p. 205. in Schol. ad *Sophocl.* Oedip. p. 583. Comparari poterit *Hemsterh.* in Schol. ad Plut. *Aristoph.* p. 207. 208. *Albertii* in Not. ad Hesych. Vol. I, p. 632. L. C. V.]

Λίνον *linum.* Ortum videtur a λίω *solvo*, *ligo.* [Pluribus de significationibus vocis λίνου egit *Salmas.*

Exerc. Plin. p. 538. b. D. 824. a. F. cet. idemque in Specim. Confut. Animadv. Herald. p. 111. 112. *Etymologus M.* col. 566. ἀπὸ τῆς λειότητος dictum conjicit. Fortasse vere. E. S.]

Λιπαρής *assiduus*, *prolixus*. Ortum est a λίπος *pinguedo*. Estque vicinum voci λιπαρὸς *pinguis*. [Πίων οἶκος *opima domus* & λιπαρὴς *pinguis* pro *beato* ac *divite* poni observat *A. Schultens*, Orig. Hebr. T. II, p. 63. De stirpe autem λίπω, λίω, vide infra in λίπος. E. S.]

[Λιπαρὸς *pinguis*, *unctus* &c. „ Graeci quidquid „ *nitet* & *splendet*, λιπαρὸν vocant ab *oleo* vel *unguinis nitore*. *Hesychius* Λιπαρὸν· στίλβον" &c. *Salmas.* Exerc. Plinian. p. 589. Adde cel. *Lennepii* Anim. ad Coluth. L. I, c. 3. p. 11. [Λιπαρὸς est a λιπάω, unde & λιπαίνω. Raro autem usurpatur λιπάζω: licet apud poëtas aliquando occurrat. Est vero λιπάω a λίπος, & in foem. λίπη, *pinguedo*. A *pinguedine* oleum dicitur λίπας, quia, scilicet, *pingue* est, & λιπαίνω notat *oleo inungere*, & λιπαρὸς est *oleo nitidus* in genere. Qui autem se palaestra exercebant, etiam *oleo inungebantur*. Hinc saepe λιπαρὰ παλαίσμα, & apud Latinos *palaestra nitere*, id est *colore splendido* & *nitido* &c. T. H. A λίπος ductum λιπάω videtur dedisse Latinorum LIQUEO, ut simplicius λίπω Latinis fuit LIQUO. Proprietatem sentias in illo *Plauti* Pseud. II, 4, 69. *Quidquid incerti mihi in animo prius aut ambiguum fuit, Nunc* LIQUET *nunc defaecatum est*, & in illo *Horatii* Carm. I, 11, 6. *Sapias, vina* LIQUES. Plura

ra dabit *Forcellinus*, cui indicium horum locorum debeo. E. *S.*]

Λίπος *pinguedo*. Ortum eſt a λίπω, & hoc a λίω. Neſcio autem, utrum ratio ſignificationis repetenda ſit a *poliendo*, *glabrum faciendo* (quod *pinguedine* fit) an vero cum nomine λίπας ſit componendum: quod quidem λίπας a vicino λίπω & λίω oritur. Tum autem λίπος erit quaſi *extrema ſquama*, ſeu *cortex*: quod etiam in *pinguedinem* quadrat.

Λίπτω *cupio*. Idem proprie eſt quod λίσσω, unde λίσσομαι: de quo ſuo loco. Componi etiam debet cum λιλαίομαι, quod a λάω: noſtrum autem λίπτω eſt a λίω.

Λὶς Dat. λιτὶ, Accuſ. λῖτα *Subtile linteum*. Ortum eſt a λίω *attenuo*. [Aliud λῖς, in Accuſ. λῖν, eſt *Leo*: quam vocem *Bochartus* & *Gatakerus* repetunt ab Hebr. ליש. Sed nimis vicina videntur eſſe verba λίω & λίω, quam ut exiſtimemus, a λίω factum eſſe λιων *leo*, a λίω vero, cujus Futurum λίσω, vocem λὶς cum notione *leonis* fieri non potuiſſe. E. S.]

[Λίσγος Lat. LIGO Productior forma eſt λισγάριον. Vide de his *Salmaſium*, in Exc. Plin. p. 365. B. Graeci etiam μάῤῥον vocarunt: cujus forma foemin. MARRA a Latinis, eodem ſenſu, adhibetur. Sunt autem μάῤῥον & MARRA, repetenda a μάρω, cognata forma alteri μείρω, pp. *divido*, *diſſeco*. LIGONEM Latinis dictum *Varro* exiſtimabat, quia *eo quod ſub terra* [eſt] *facilius legitur*. Rectius fortaſſe ab *acie attenuata* arceſcas. E. S.]

ⁱ Λίσπη *animalculum tenue.* Haud dubie est a λίω, vel λίπω *attenuo.* [Rectius λίσπη & forma mascul. λίσπος, *talus* dicitur *in medio incisus & usu detritus:* qua de voce plura dedit cel. *Ruhnken.* ad Timaeum, p. 126. Unde simul apparebit, verissime thema ejus statui λίω sive λείω *attero*, *detero*, *attenuo.* E. S.]

ᵏ Λίσσομαι *precor.* Oritur a λίω. Dubium autem videri potest, utrum significatione proxime conveniat cum vicinae originis verbo λιλαίομαι, an vero componendum sit cum λιτὸς *tenuis:* ut λίσσομαι, ortum a λίω, proprie significaverit *menet attenuo*, inde autem *precor.* [Verbum λίσσομαι, vel λίττομαι, utrisque consonantibus duplicatis, etiam unica litera τ efferebatur λίτομαι, unde λιτὴ & λιταὶ *precationes*, *vota.* —— Proprie quidem in eo verbo significatio est *mollis.* Hinc λισσευτὴς dicitur *is, qui se mollem facit & supplicando se submittit.* —— A λέλισται tertia Praeter. perf. Pass. est λιστὸς, unde πολύλιστος dicitur *is quem multis supplicationibus precibusque adeunt* &c. T. H.]

ˡ Λισσὸς *laevis.* Ortum est a λίω *attenuo*, *laevem facio.* [Lat. LAEVIS eandem originem habere, superius jam est observatum, in Λεῖος. E. S.]

ᵐ Λίστρον *scaphula*, seu *instrumentum*, *quo res laevigantur.* Ortum est a λίω *rado*, *attenuo.* [Vide L. C. V. ad Λεῖος. E. S.]

ⁿ Λιτὸς *tenuis.* Proxime oritur a λίω *attenuo.* [Adjectivum λιτὸς reliquit formam foemininam λιτή, & neu-

neutram λιτόν, quae fubftantive ufurpantor. Porro λιττός five, cum reduplicata litera τ, λιττός, ἡ, όν, haud dubie origine idem eft ac λισσός, ἡ, όν, pp. tenuis, five attritus, laevis, glaber. Latini etiam fervarunt vocem LITUS, LITORIS, quod Ifidorus dici putabat, „ quia fluctu eliditur." Scaliger, Cujacius, & alii, apud Voffium, repetere maluerunt a λιτός tenuis. Apud Hefychium reperitur λιτα· λευκά, καθαρά alba, pura. An igitur LITUS dictum ab albicantibus lapillis, puroque fabulo? Sed malim inde dictum quod fluctibus atteratur. E. S.]

λίτρα libra. Ortum eft a λύω, videturque fequi notionem folvendi, quae manifefta eft in verbo λύω, unde λύτρον, pretium folutionis, feu id proprie quo folvas: atque eadem forte ratio noftri nominis LIBRA, cujus ufus in ponderibus. Pretia autem rerum pondere folebant aeftimari & appendi. [Pluribus locis de hac voce egit Cl. Salmafius, quem vide de Ufuris p. 577. feqq. de Modo Ufurar. p. 241. feqq. Exercit. Plinian. p. 458. b. B. ;, Vocem librae, τῆς λίτρας a Siculis acceptam, iidem Romani" inquit „ pofterioribus Graecis tradidere. Siculi obolum λίτραν vocabant; Romani, qui Aborigines fuos Aeolas fequebantur, τ in π mutantes; primo dixerunt lipram deinde libram" &c. Vide etiam Menagii Amoen. p. 386. & Voff. Etymol. voce LIBRA. Ceterum λίτραν „ pp. dictam fuiffe de nummo argenteo minuto, non de gravi & aereo," probavit idem Salmaf. de Modo Ufur. l. c. Quod ipfum nos ducit, ad originem vocis, e ftir-

pe

pe λίω pp. *attero*, dein *minuo*, *imminuo*, repetendam. E. S.]

Λιχανὸς *digitus index*. Ortum eſt haud dubie a verbo λίχω, quod idem ac λείχω: de quo ſupra. Λιχανὸς itaque eximie eſt *digitus*, quo *radas*, *lambas* rem. [Veriſimilior mihi videtur *H. Stephani* derivatio, Theſ. L. Gr. P. II, col. 673. Λιχανὸς inquit „ *index digitus* dictus, quoniam eum in obſonia immiſſum *lingimus*, ad condimentum explorandum." Confirmat quodammodo hoc etymon, quod λίχνος (ex λιχανὸς fortaſſe contractum) „ *is dicatur, qui cupediis ita deditus eſt, ut lingat digitos, ſeu catinos, Catillo*," quae eſt interpretatio ejusdem *H. Stephani*. E. S.]

[Λίω ipſa ſtirps eſt, unde tot propagines, ſupra jam aliquatenus expoſitae, origines ſuas repetunt. Fuit autem λίω pp. idem quod λείω, pp. *tero*, *polio*, *manu* identidem *commota*. Verbum ipſum λίω LIO, a Graecis deperditum, ſervavit nobis lingua Latina. Vide ſupra in voce λίαν, & adi *Salmaſ.* Exercit. Plinian. p. 142. b. 868. b. porro eundem, ad Jus Attic. p. 570. E. S.]

Λοβὸς *ima auris pars*, ſeu proprie *pars* ejus *extrema*, qua, nempe, *eam prehendas*. Oritur a λάω, cui vicinum λάβω, unde λαβεῖν, quod peperit nomen λαβὴ *anſa*: quod, ratione ſignificationis & vicinae originis, cum noſtro λοβὸς componendum eſt. [Eandem derivationem tradidit *S. Bochartus* Hieroz. P. I, col. 494. Addit vir ſummus, Graecum λοβὸν Latinis etiam LANAM, LANNAM dici: cujus vo-

cie

cabuli ratio se lateat. Ea vero in promtu fuerit, dummodo concedas, verba λόω & λάω origine esse cognata. Itaque, uti λοβός a λόβω, λόω, sic *lana* s. *lanna*, a λάω *capio*, *prehendo*. Conf. quae de *lana*, *lanugo*, dedimus sub Λάχνη, p. 488. E. S.]

[Λόγχη *lancea*, quam vocem Graecae illi adfinem esse *Festus*, jam vidit. {Vox λόγχη propriam habet *aereae cuspidis* significationem. *Xenophon*: λόγχας, ὠπλιστεῖς, καὶ ξυήλας. Et ἀκόντια πλατυλόγχια apud *Pollucem* L. VII, §. 157. Hinc λογχῶν, rarius, Lexicisque ignotum, verbum, & ἔγχεα λογχωτὰ *hastae cuspide armatae*; *Bacchylides* apud Stobaeum, p. 367. Vide *Hesych.* in Ἄλογχον δόρυ. Hac de re notavit *Yvo Villiomarus*, vero nomine *Jos. Scaliger*, Animadv. in locos contr. Rob. Titi, L. I, art. 11. T. H. Fortasse hoc ipsum λόγχη (Adject. f. g. a masc. λόγχος) nihil aliud est, quam Lat. LONGA, a LONGUS. Sane ad *longitudinem hastae* suae videtur respicere Lysimachus, ubi dicit, se τῇ λόγχῃ ἅπτεσθαι τῶ οὐρανῶ. E. S.]

Λοιγὸς *pernicies*. Nescio an componendum sit cum verbo λύγω: de quo supra. Videtur certe oriri a λύγω, cui vicinum λέγω, & hoc vicinum verbo λήγω. [Si quis ad analogiam attendat, facile videbit, voces λοιγὸς & λοιμὸς eandem habere originem. Λοιμὸς enim de *pestilentia* proprie usurpatur, λοιγὸς vero in genere significat *quamcumque perniciem*, a diis immissam. Oritur autem a primitivo λόω, λοίω, λοίω, e significatione *perdendi*. T. H.]

Λοίσθιος *ultimus*. Haud dubie est a λοίω, & hoc

a λέω.) Ratio significationis minus aperta est. Conferri possunt dicta ad nomen λοβὸς & λοιγός. [Stirps λέω, unde λοέω, λοῖσθος & λοίσθιος, videtur cognationem habuisse cum altero λέω, unde λείπω, λείπω *linquo*: adeo quidem ut λοῖσθος pp. sit *relictus*; unde notio *ultimi*. Conf. omnino Il. Ψ, 536. λοῖσθος ἀνὴρ ἄριστος, cum vss. 529. 523. Vide etiam *Etymolog. M.* in voce. E. S.]

Λοξὸς *obliquus*. Proximé est a λόχω *cubo*: quod vide in λόχος, & sub verbo λέχω. [A λοξὸς est Λοξίας, Apollinis Epitheton. „ Λοξίας, frequentatum Apollinis cognomen, unde sit ductum, & quam habeat rationem, veteres ipsi valde dissentiunt. —— Analogiae legi maxime congruit, Λοξίας repeti ab Adjectivo λοξός. Est enim haec forma solennis & usitata. Simili modo a θολερὸς exstitit θολερίας, a λιπὸς λιπίας, a πλατὺς πλατίας, a ... ..., a ξανθὸς ξανθίας, a πυῤῥὸς πυῤῥίας, a σκότος, σκοτίας, apud *Hesychium*: quae pleraque etiam nominum propriorum vicem gerunt. Est autem λοξὸς idem fere, quod πλάγιος, *obliquus*, *transversus* itidemque *distortus*: unde fluxit Lat. LUXUS, LUXA MEMBRA, & LUXATA; ut monitum est *Johanni Rhodio* in Lexico Scriboniano. Hinc λοξαὶ ἀκτῖνες *radii*, quos sol *obliquos* in terram mittit, λοξοὶ κύκλοι *obliqui* coelorum *orbes*, ὀφθαλμὸς λοξὸς *oculus obliquus* & *limus*, qualis est *invidorum*; λοξοβάμων & λοξοβάτης *qui obliquo gressu procedit*, cancri epitheton in Batrachom. vs. 286. & apud *Hesychium*. Nunc, quo sensu Λοξίας ab hac voce derivetur,

 ambi-

ambiguum est. Qui scientiae naturalis & coelestis elementa fabulis involuta putant, *Apollinem*, quippe *Solem*, Λοξίαν fuisse dictum, idcirco arbitrantur, quia *obliquo* per Zodiacum, (cujus λόξωσιν primus deprehendisse fertur Pythagoras) *cursu* terras ambit. Hanc, Oenopidae Chii, vetustissimi Astronomi, sententiam, proposuit *Macrobius*, Saturnal. I, 17. eamque vulgo probant illius disciplinae cultores: nec praeterit *Cornutus* de Natura Deor. Cap. XXXII, p. 226. Momentum addit *Zodiaci* circuli nomen apud veteres λοξίας, teste *Achille Tatio* in Isagoge, p. 169. Alii rationem a *radiis transversis*, ad nos septentionales, a meridiano sole, jactis, petunt. Haec etsi probabiliter dicuntur, & ad normam Graecae linguae satis apte respondeant: verior tamen eorum, & nostro judicio, probanda est opinio, qui *Apollini*, ut vati, & oraculorum (quorum *ambage nexa Delphico mos est deo Arcana tegere*, quemadmodum ait *Seneca* in Oedipo vs. 214.) auctori hoc cognomentum obtigisse statuunt, ὅτι λοξὰ καὶ διπλᾶς νοήματα ἐμαντεύετο, Schol. Euripid. ad Orest. vs. 165, vel, ut *Cornutus* ait, l. l. λοξῶν δὲ καὶ περισκελῶν ὄντων τῶν χρησμῶν, ὡς δίδωσι, Λοξίας ὠνόμασται: Consentit *Hieronymus* ad Jesaiae Cap. 41. Ergo Λοξίας nomen habuit ab *implicitis*, & *obliquis*, quae fundebat, *obscuris vera involvens*, oraculorum effatis. Est autem is quoque vocis illius apud Graecos intellectus, ut, quae non *apte* ac *dilucide*, sed, per *flexas ambages oblique* proferuntur, λοξὰ vocent &c. &c. T. H.]

Λορδὸς *curvus*, *incurvus*: *cernuus*. [Dubium ad quam stirpem sit referendum, utrum ad ὄρω (unde ὁράω *video*, *cerno*) quod dare potuit ὄρδω, & praeposita λ, λόρδω; ut λορδὸς pp. respondeat Lat. *cernuus*: an vero verbum priscum statuendum sit λόρω, unde λόρδω, & λορδός. Verbum istud λόρω videtur reliquisse vocem Lat. *lorum*: porro idem cognatum fuisse oportet alteri λάρω, unde λαρὸς, *larus*, quod dedit *laridus*, *lardus*, *lardum*. Fuit & alterum illi adfine λύρω, unde λύρα, *lyra*, & Lat. LURIDUS. Conjiciamus ergo, λόω fuisse idem quod λύω *solvo*, *dissolvo*: ex λόω autem *lorum* Latinis dici a forma *soluta* & *laxa*, λορδὸν vero Graecis esse *curvum*, *incurvum*, pp. *luxum* sive *luxatum*, spina dorsi, atque ita *cernuum*. Plura de hac voce dabunt *Stephanus* in Thesauri Append. p. 390. & *Foësius* in Oeconom. Hippocratis. E. S.]

[Λουκᾶς *Lucas*. Quidquid est nominum propriorum in ας, id omne contractum est. Exemplorum vim eam in rem affatim dederunt *Hugo Grotius*, in initio commentar. in *Lucam*, & *Rich. Bentlejus*, in Epistol. ad Joh. Millium subjecta *Malelae* Chronico p. 82. & 83. Quando autem viri docti plenum *Lucae* nomen fuisse suspicantur *Lucinum*, errant procul dubio. Ut *Silae* verum nomen fuit *Silvanus*, sic *Lucae*, *Lucanus*. Plenum quin imo *Lucani* nomen Evangelio praefixum, in Codicibus aliquot, invenisse se testatur *Mabillonius*, in Musaeo Italico. L. C. V.]

Λύω *lavo*. Ortum est a λύω, cui vicinum λόω, nec

nec non λῶ, quae *poliendi*, *fricandi*, notionem habent. Inde orta ea *lavandi* corpus in balneis; quae propria verbi λούειν notio. [Observandum autem est, veteres, priusquam mensae accumberent, solitos fuisse *sese lavare*: unde λούεσθαι saepe ponitur, pro *delicate vivere*, ut, contra, ἄλουτοι (pp. *illi qui sese* ante epulas *non lavabant*) ponuntur pro hominibus *sordidis* ac *minus honestis*. T. H.] Vide *Albert*. ad Hesych. v. Ἀλλουία. E. S.]

Λόφος *cervix*. Est quasi *asperitas eminens*, *instar squamae obtegens*. Ortum a λέπω *decortico*. [In voce λόφος *altitudinis* & *fastigii* propria est significatio. Hinc & *colles* & *collum* eodem nomine appellantur. T. H. Verisimillima est derivatio hujus vocis, apud *Etymologum*, col. 5691 57. Παρὰ τὸ λέπω, τὸ λεπίζω, λέπος καὶ λόφος. Ἀπὸ τότε γὰρ τὰ μέρη ἄρχονται ἐκδέρειν τὰ ζῶα. Hinc jam elucet, CERVICEM Latinis similiter dici potuisse a κείρω *seco*, *incido*, unde κέρω, κείρω. Vide supra in Κεράννυμι. Id sane melius placiturum puto, quam derivationem *Vossii*, ab Hebraeo עֹרֶף, *Oreph*, vocem nostram CERVIX repetentis: etsi ipsum illud Hebr. עֹרֶף fluxerit a verbo עָרַף, item pp. *secuit*, *incidit*, adeoque analogia linguarum in eo conveniat, quod λόφος, CERVIX, & עֹרֶף, cuncta ex eadem notione *incidendi* aut *excoriandi* sint ducta, quia *ab ea parte* (ut Etymologus modo docebat) *excoriare incipiebant animalia*. E. S.]

Λόχος *cohors*. Ortum est a λέχω *cubo*: de quo

 vide

vide sub verbo λέχω. [Λόχος antiquissima vox, & ab iis usque temporibus transmissa, quum *latrocinia* magis quam *bella* gerebant. Pro *insidiis* Homerus usurpat. Unde λοχόνδ' ἰέναι Il. A, 227. *locum insidiis aptum capere*. Oritur ab antiquo verbo λέχω *cubo*, *decumbo*: unde λέχος, & Lat. LECTUS, LECTICA. Solebant enim in *insidiis*, ut melius laterent, *stratis* in terram *corporibus subsidere*. Hinc λοχᾷν, ἐνεχᾷν, rariorque forma λοχεύειν, *insidiari*. Tetigit *Salmasius*, De re militari Roman. Cap. II, p. 122. Λόχος igitur. pp. est *hominum turma*, ad *ponendas insidias* apta: deinde transiit ad significandum *militarem ordinem*, qui certo numero non fuit circumscriptus, &c. T. H. Confer. huc *Salmasi* ad Jus Attic. & Rom. p. 136. 137. De λεχὼ *puerpera* [iridem haud dubie a *cubando* dicta] lege eundem in Exerc. Plinian. p. 504. 505. Quid quod Lat. LOCUS eadem proprie vox est ac Gr. λόχος: id quod jam suspicatus est *Vossius*. Unde LOCUM saepe dixerunt veteres pro *sepulchro*, in quo quis *situs est* ac veluti placide *recumbit*. Vide porro de λοχᾷν cel. *Lennep*. ad Phalarid. p. 28. de λοχεύειν vero *D'Arnaud* Animadv. Critic. p. 99. E. S.]

Λύγη *Obscuritas*. Oritur a verbo λύγω *vincio*, *constringo*: quod ortum est a λύω. [Verbum λύγω, cui cel. *Lennep*. significationem *vinciendi* tribuit, deperditum est: sed ex eo sunt λύγος *vimen*, λυγόω *vincio*, *ligo* &c. fuitque adeo verbum hoc λύγω vicina forma alteri LIGO, *ligare*. Jam vero ut con-

constrictae densaeque tenebrae vulgo dicuntur, ita vir cel. λύγην *tenebras* a *constringendo vinciendove* dictas fuisse, fortasse est suspicatus. Ceterum longe ab hoc themate diversum est Lat. LUGEO, *lugere*, a sono *lugentium*, ut videtur, desumtum, cui respondet Gr. λύζειν *singultire*. E. S.]

Λύγξ *Lynx, fera.* Videtur dici a *flexibilitate* membrorum; quasi a λύγγω, quod est pro λύγω *vincio:* unde λύγος *vimen*, quo res *vinciuntur*. Hinc ad *flexibilitatem* translatum est. [Nimirum λύγξ scripsere pro λύγκς vel λύγγς: quod originem a λύγγω propius indicat. E. S.]

Λύγος *vitex.* Proprie est *vimen*, a *vinciendo*. Dicitur a λύγω, *vincio:* quod a λύω. [Vide *Salmas.* Exc. Plin. p. 174. a. D. Diversum autem est λυγὸς, quod, *Hesychio* indice, *instrumentum* notat, quo *in torquendo* utuntur. Stirps eadem λύγω pp. *flecto*, & *flectendo vincio* vel *torqueo*. Eadem vis est in derivato verbo λυγίζω. E. S. Λυγίζειν pp. est *molliter* &, *viminis lenti* modo, *flectere:* nam *vimen* Graecis est λύγος, *Athenaei* L. XV, p. 671. Unde λυγίζειν *Luciano* in Lexiph. p. 959. & λυγισμοὶ &c. T. H. Conf. cel. *Lennep.* ad Phalar. p. 72. & ibi laudatum *Spanhem.* ad Aristoph. Ranas, vs. 787. E. S.]

Λυγρὸς *gravis, tristis.* Proprie dicitur, quasi, *constringendi, angendi, vim habens;* a nomine λυγὸ: quod a λύγω, unde quoque Lat. LUCTUS. Stirps autem est λύω *solvo.* [Vide ad Λύγη, & sequens Λύζω. E. S.]

Λύζω *fingultio.* Haud dubie factum est a *sono fingultientium.* [Vide T. H. ad *Luciani* Somn. p. 7. E. S.]

Λύθρον *cruor pulverulentus.* Ortum est a λύω, unde λύγω, quod peperit Lat. LUCTA. Inde porro λύθω, atque hinc λύθρον, eximie, ut videtur, notans *cruorem pulverulentum luctantium.* [Etiam λύθρος, masc. forma dicitur, a *M. Antonino*, L. II, 2. II, 3. ubi vid. *Gataker.* p. 37. & laudatum ab hoc *Eustath.* ad Il. Ψ, p. 1309: 36. E. S.]

Λυκάβας *annus.* Vox composita ex λύκος, & βάς, quorum hoc est a βάω *vado, nitor.* Λύκος autem antiquitus quoque notavit *solem*, ductum, ut videtur, a λύω *solvo, aperio.* Unde ad *lucem* translatum est. Nempe ipsum LUX Latinum ejusdem originis est, cujus Gr. λύκος. Λυκάβας itaque *annum solarem* eximie notat. [Loca veterum, quibus λυκάβας, de *sole*, occurrit, vide indicata ab *Albert.* ad *Hesych.* in voce. A λύκω, autem, id est *sole*, dici, λυκάβαντα, *Stephanus* docuit ex *Macrobii* Saturn. L. I, c. 17. Unde vero λύκος epitheton *solis* sit, atque adeo pro ipso *sole* accipiatur, statim elucescet, ubi observaveris, vocem λύκος pp. idem notasse ac λευκὸς, id est, *albus*, *candidus.* Inde etiam λύκος, LUPUS, dictus videtur, sive a *candore oculorum*, quemadmodum auctor est *Plinius* L. XI, 37. *oculos lupo splendere & lucem jaculari:* sive a *colore candido*, unde πολιὸν λύκον dixit *Theocrit.* Eid. XI, 24. E. S.]

Λύμα *fordes.* Oritur a λύω *solvo:* unde porro ad *for-*

fordes, quae *lavando* auferuntur, translatum est. Conf. dicta ad verbum ἀπολούω. [Syllaba prior in λῦμα, & omnibus inde deductis, semper est *longa*. Itaque λύω, unde λῦμα, aliud est quam λύω, quod *folvo* notat. Λύειν *lavando purgare*: unde λῦμα *purgamentum*. Hoc quidem in genere de omnibus *fordibus* ponitur, quae *purgando detergentur*, specialiter autem de iis *fordibus*, quae *fanctitati* rerum facrarum funt contrariae. Quam ob caussam, ut satisfieret religioni, fordes impuras & inominatas folebant veteres *lustratione adimere & eluere*. Ἀπόλυμα est a λέλυμαι, λῦμα, ut a κεκάθαρμαι, κάθαρμα cet. T. H. De quantitate fyllabae prioris, in voce λῦμα, adi *Clark.* ad Iliad. Α, 314. Ceterum λύειν *folvere*, & λύειν *lavare*, etsi tam usu quam quantitate nonnihil fint diversa, nihilominus, in ipsa origine, eadem videntur fuisse verba. Quid enim, quaeso, *lavare* aliud est, quam *fordes* corpori *concretas* & *appactas folvere*, *folutasque abftergere*? Repetebat quidem cel. *Lennepius* (fupra pag. 512) τὸ λύειν *lavare* a λόω, quod idem ac λύω *poluo*: fed τὸ λύειν etiam fuisse idem quod *lavare* vel fola probat lingua Latina, quae in verbo *lavo* adfeivit Supinum *lotum*, unde *lotio*, *lotus*, *loturus* &c. ut contra, a cognata forma λύω, Latini retinuerunt *abluo*, *colluo*, *diluo*, *eluo* & alia. E. S.]

Λῦμα *lues*. Proprie magis fignificat *commaculationem*, atque inde *labem*, *noxam* quamcumque. Oritur autem, ut antecedens λῦμα, a verbo λύω, eadem ratione translationis. [*Labem* notat, quae

 ali-

alicui *infertur*, item *damnum*, quod alicui nocet: quo damno *res folvitur*, vel *perfona laeditur*. Hinc verbum λυμαίνειν *damnum* alicui *afferre*, & διαλυμαίνειν τινὰ *plane*, *omnino*, aliquem *laedere*, vel *ei nocere*. Διὰ, in compofitis, fignificat, idem quod Belgar. *door en door*. T. H.]

Λύπη *dolor*. Oritur a λύω *folvo*, unde ad *dolorem* translatum eft. [Λύπη pp. quidem *dolorem* fignificat fed etiam *moleftiam*, & tam de *rebus inanimatis*, quam *animatis* ufurpari folet. Hinc λυπέω *dolore afficio*. Sic τὸ ὑπόδημα λυπεῖ τὸν πόδα *calceus urit* (ut Latini in hac loquendi formula dicere folent) *pedem*. T. H. „ *Chryfippum* apud *Ciceronem* (Tufcul. III, 25.) λύπην *aegritudinem*, *quafi* SOLUTIONEM (λύειν) *totius hominis appellatam putaffe*, quin & ipfum Socratem, apud *Platonem*, in Cratylo, (T. I, p. 419.) vocem λύπην repetiiffe ἀπὸ τῆς διαλύσεως τοῦ σώματος," admonuit jam *Stephanus*, in hac voce. Nefcio, an a *folutis capillis*, quos in fummo luctu *disjectos* habere mortales folent, ftatum *triftitiae moleftiae*que ac *taedii* dixerint λύπην. E. S.]

Λύσσα *rabies*. Eft quafi a λύσσω, quod idem ac λύττω, & hoc convenit cum λύπω: ut adeo a *triftitia* & *angore* animi dici videatur. [Etymon captatum in illo *Theocriti* Idyll. IV, 11. ταὶς λύκος αὐτίκα λύσσων. Vide dicta ad Λύπη, & de voce ipfa *Valckenarii* Animadv. ad Ammon. L. II, c. 17. E. S.]

Λύχνος *lucerna*. Oritur a λύκω *luceo*: quae notio fupra

supra ad Λυκάβας explicita est. [Contractum est ex λύκνος a λύκω, quod idem ac Lat. LUCEO. Λύκω autem facit λύκος, λυκνος, λύχνος, contracte λύχνος: ut ab ἄκω est ἄκος, ἄκμος, ἄχμος, contracte ἄχμος, unde ἀχμή, &, addita ι, αἰχμὴ *cuspis*, Sic τίκω formavit τίκος, τίκνος, τίκνος, τίχνος, & Substantive τίχνη *ars*. E. S.]

Λύω *solvo*. Propriam vim habet *separandi*, quasi dicas *corticem detrahendi*: atque ita convenit cum λάω, λέω, λίω &c. Inde porro modo notat *separando dissolvere*, modo *separatum ab alio constringere & in unum collectum vincire*. Idem vir celeb. alio loco: „ a verbo λύω, ἐκλύειν pp. significat *dissolvere* id, *quod* antea *erat ligatum*. Inde modo ad *corpus*, modo ad *animum* transfertur: non dissimili fere ratione ac Lat. *dissolutus*. Dicitur autem *corpus* ἐκλυεσθαι, quod quocumque modo *dissolvitur*, veluti, atque sic *debilitatur*. Unde in Epist. ad Galat. c. VI, 9. accipiendum est de *messoribus*, labore *defatigatis*, atque sic *negligentius* opus suum perficientibus. Ad animum autem translatum, ἐκλελυμένως ζῆν de eo ponitur, qui vitam agit *dissolutam*." [Pluribus verbi hujus propriam vim exposuit *H. Stephanus*: quem vide. Etiam „ λύεσθαι *solvi*, h. e. *mori*, Philosophorum Platonicorum verbum est, cujus, ratio inde intelligi potest, quia dicebant, *corpus* esse animae *carcerem*. Hinc λύσις, apud Platonicos, saepe ponitur pro *morte*, quae etiam plenius dicitur λύσις τῆς ψυχῆς." T. H.]

Λῶ, λῇς, λῇ *volo*, *vis*, *vult*. Male derivant a θέλω. Eſt enim a λάω contractum: quod eſt *capio*, ut ſupra vidimus. Inde ad *animum* & *voluntatem* transfertur. [Vide omnino ſupra in λάω, & conf. *G. Koen.* ad Gregor. Corinth. de Diall. p. 125. *Pierſon.* Veriſim. p. 12. &, quos laudavit *Albert.* ad *Heſych.* in voce λῷμι. E. S.]

Λώβη *injuria*, *noxa*. Proprie videtur ſignificare *truncationem* aurium, vel *partium extremarum* corporis, & quidem ortum eſſe a nomine λοβὸς, quod, ut ſupra vidimus (p. 508.) eximie notat *extremam partem* auris. Inde autem translatum nomen eſt ad *injuriam*, *contumeliam*, *noxam*, ſimilisque. [Λώβη non tantum dicitur in foem. genere, ſed etiam in maſc. eſt ὁ λῶβος, itidemque, licet rarius, τὸ λῶβος. Λώβη autem pp. ſignificat *noxam*, *quae corpori infertur*, vel *illata eſt*. Quare λωβᾶσθαι notat *mutilare aliquem*, *noxam corpori inferre* &c. Haec ratio eſt, cur λώβη & λῶβος de *morbis graviſſimis* ponantur. Ita *lepra*, ab antiquis & recentioribus, vocatur λώβη, vel λῶβος. Verum praeterea etiam notat *noxam*, verbis, vel *injuriam*, factis alicui *illatam*. Unde etiam λωβᾶσθαι eſt *contumelioſe alium nocere*. T. H.]

[Λωίων, & contracte λῴων, in Gen. ονος, *melior*, *H. Stephanus*, Theſ. L. Gr. T. I, col. 1096. refert ad ἐθέλω *volo*: unde, per abjectionem, ut ait, ſyllabae initialis, primum factum ſit λῶ, item *volo*. Hinc vero λώων q. d. *Quem magis volumus*,

qui

qui a voluntate nostra magis expetitur. Sed observavit jam supra cel. *Lennepius*, verbum λῶ, *volo*, potius contractum esse ex λάω, contracte λῶ, a quo descendisse primo videtur forma Adjectiva λωΐς, unde primum Comparativus factus λωΐτερος & dein, ι pro more eliso, λώτερος, Superlativus item λώϊστος, contracte λῷστος. Ab eodem λωΐς, abjecto similiter ς, &, accedente terminatione ων, ortum λωΐων, ut ab obsoleto βελτὶς, est βελτίων, a ταχὺς, sive ταχὶς, ταχίων &c. E. S.]

Λῶμα *fimbria.* Videtur ortum a λάω, ut sit quasi λάωμα: nisi mavis a vicino verbo λέω repetere. Notionem autem habet a *prehendendo*, *capiendo.*

[Λώπη *pallium.* ,, Λῶπος & λώπη utrumque a veteribus usurpatur; notatque non tantum *exteriorem* sed etiam *interiorem vestem.* Quare *tunica interior* passim vocatur λώπη. Apud veteres in *balneis* deponebantur *vestes*, ut balneo uti possent. Unde saepe homines maligni observabant, an aliquid depositarum vestium *furari* possent. Hi *fures* proprie dicebantur λωποδύται, Latine *balnearii*, & verbum λωποδυτεῖν proprie de iis adhiberi solet. T. H. Nimirum λωποδύται pp. dicti videntur *qui* aliorum, balneis utentium, *vestimentis sese inducrent.* Δύειν enim, unde ἐνδύω INDUO &c. & λῶπος *vestimentum* secum composita dederunt nostrum λωποδύτης. Stirps autem vocis λῶπος, & foem. formae λώπη, non alia est, quam λέπω, unde λέπος &c. aut certe λόπω, forma, illi λέπω cognata: de qua *Lennep.* in Λωφάω. Hoc igitur ex fonte λῶπος, sive λώπη, pp.

est *quod decorticatur*, sive quod *corticis*, vel *tegumenti*, *instar exuitur*. Vide viros doctos, laudatos ab *Albert.* ad Hesych. in voce Λωποδύται. E. S.]

[Λῶρον LORUM. Vox Latina esse dicitur, a recentioribus Graecis usurpata. Potest etiam analogice ex ipsa lingua Graeca (quae Latinae sive mater, sive dialectus est) derivari. Vide supra in λορδὸς. Apud *Hesych.* habetur Λωρὸν, πωρόν. Sed ibi, pro Λωρὸν, rescribendum esse Ἄωρον, dudum monuit cel. *Ruhnkenius*. Est autem ἄωρον pp. *intempestivum*, adeoque, ubi de *fructibus* dicitur, *acerbum*. E. S.]

Λωφάω *respiro*, *interquiesco*. Videtur ortum esse a λωφὸς, & hoc a λώπω, quod componendum cum λέπω, λώπω *relinquo*. Unde notionem habere videtur *interquiescendi*. Vide *Valcken.* in Diatr. ad Euripid. reliq. p. 125. Alia datur hujus vocis derivatio, Grammaticorum veterum calculis approbata, quae sancit, λωφᾷν pp. ductum esse a λόφος *cervix*: „ adeoque aptissime dici posse, a jumentis, (quae depositis e collo oneribus quiescunt) translatum ad *remissionem laborum*, & *quietem*. Vide laudatos ab *Albert.* ad Hesych. in Λωφεῖν, & Λωφῆσαι. E. S.]

* *
*

M.

Μὰ, componendum cum μὴ, proprie ejusdem naturae videtur esse, cujus pronomen μὲ &c. [Vir eruditissimus, *H. Hoogeveen*, Doctr. Particul. L. Gr. Cap. XXV. p. 630. docte suspicatus est, voculam hanc μὰ ortam esse ex ἄμα, quemadmodum ex ἄρα factum ῥα: stirpem vero ejus primitivam esse ἀμάω, unde μάω, quod *vehemens desiderium* significet &c. Hujus clarissimi Philologi vestigiis insistenti suspicari mihi liceat, μὰ & μὴ, proprie contracta esse ex μάε & μίε, esseque pp. formas secundae personae Singul. Imperativi Activi, verborum μάω vel μίω, pp. *desidero*, vel potius *quaero* & *interrogo*; ut μὰ & μὴ pp. significent *quaere*, vel *interroga*, & μὰ τὸν Ἀπόλλωνα pp. sit *interroga Apollinem* &c. nempe, *utrum res ita se habeat; an vero mentiar?* &c. Conf. Rudimenta L. Gr. Struchtmeyer. p. 265. Μὰ Δία plerumque *negat:* raro *adfirmat*. In *adfirmatione* enim adhibetur νὴ Δία. Ex. gr. si quis roget, *an tu hoc fecisti*, respondetur νὴ Δία: sed, si quis *neget*, & dicat, *non feci*, tum dicitur Μὰ Δία. Vide *Thom. Magistr.* in voce Μὰ Δία (p. 590. 591.) T. H. Adde *Valcken.* ad Euripid. Phoeniss. p. 366. E. S.]

Μάγ-

Μάγγανον *venenum*, *praestigiae*, a μάγανον, quod forte a Μάγος: de quo suo loco. *Hesych.* Μάγγανα· φάρμακα: ubi vide viros doctos. „ Μάγγανον. Proprie est μάγανον: nam oritur a μάγω, unde μάσσω. Ex origine satis patet, significari *instrumentum*, quod *subigendae farinae*, aliisque rebus *miscendis* usurpatur: unde quoque patet pertinere ad *veneficas*. Sed μάγγανον in genere significat etiam *instrumentum*, *ad* aliquid vel *capiendum* vel *efficiendum* aptum. Hinc μάγγανα *retia*, *machinae* ad aliquem capiendum, & fallendum. Unde μαγγανεύω, quod de *praestigiis* & *artibus Magicis* antiqui posuere, ut *Aristophan.* Plut. vs. 310. Pro *Machinis bellicis*, quarum usum Homerus ignorat, vide Hesych. in voce Κρίσσαι. Vetustior certe vox Μηχανα. & πολεμικὰ ὄργανα. Recentiores dein Μάγγανα dixerunt, ad Latinos etiam vocabuli, usu translato; quod satis explorate constat ex *Du Cangis* utrisque Glossariis, *Lipsii* Poliorcetic. L. 1, 3. III, 3. quibus sane quatuor libris accurate persecutus est, quae ad *Machinas*, in urbibus oppugnandis usurpatas, pertinent. Nonnulla supplevere *Rigaltius* ad Onosandrum, & *Stewechius* ad Vegetium. T. H.]

Μάγειρος *coquus*. Videtur esse pro μάγερος, quod a μάγω, similive forma. Hoc a μάττω, vel μάζω, vel μάγω *pinso*, *mollio*. Cetera vide suo loco. [A μάγω, μαγέω, μαγεύω, μαγειρω. Μάγω autem, pro quo dicitur μάσσω, vel μάττω, pp. notat *subigo*, *subigendo* aliquid *ad rem coquinariam paro*. Hinc μάγειρος *coquus*. T. H.]

Μάγνης MAGNES, *lapis ferrum attrahens.* Forte a *μάω desidero, quaero,* & inde orto μάγω. [A patria Magnesia lapidem hunc dictum fuisse docet *Salmas.* Exerc. Plinian. p. 776. ubi vide plura. E. S.]

Μάγος *Magus.* Persicum nomen esse volunt. [Vide viros doctos ad Hesych. in voce Μάγοι.] Si Graecum sit, repetendum est a μάγω, & hoc a *μάω quaero:* ut μάγος pp. sit *exquisitor* rerum divinarum & humanarum. [Conf. & *Guyet.* ad Hesych. in voce. E. S.]

Μαδὸς *laevis, glaber.* Proprie idem quod *madidus,* a μάδω, quod a μάω. Hoc forte componendum cum Lat. *meo.* A μάω est *μάζω pinso:* cui vicinum μάδω. [A μαδὸς est μαδάω, quod proprie significat *fluxu capillorum glaber* sive *calvus fio.* Hinc Participium μαδῶν, & Adjectiv. μαδαρὸς pp. *cujus defluxerunt crines.* Apud *Hippocratem* homines *senes,* qui sunt ἀραιότριχες, sive *raros habentes capillos,* vocantur μαδαροὶ, i. e. quibus *prae senio pili defluxere.* A μαδὸς etiam formatur μαδίζειν *pilos adurere,* vel *adustos demere.* Sic μαδίζειν τὰς χοίρους *porcellos madentes pilis nudare.* Hinc ἀπομαδίζειν χοῖρον *porcum depilare.* Aliud autem est μυδάω *ex humore putresco.* Quare de *cadavere* dicitur μυδᾷν *madore & putrescendo eo pervenisse,* ut fiat σαπρὸν &c. T. H.]

Μᾶζα MAZA, *offa.* A μάζω, quod vicinum verbo *μάσσω pinso.* [Est a μάζω, vel μάσσω, in Futuro secundo μαγῶ. Unde patet, vetus verbum esse μάγω. Μάζω autem pp. significat *subigo,* & μάζα

pp.

pp. est *subacta farina*. T. H. Vide porro *Salmas.* Exc. Plin. p. 537. b. de Μάζα, pro quo & μάδδα Aeolice ibid. p. 903. b. F. & *Graevii* Lect. Hesiod. p. 73. E. S.]

Μαζὸς *mamma*. Haud dubie est idem proprie, quod μᾶζα [sive μάζα] a μάζω. [Potius a μάω. Est igitur pp. forma Adjectiva masculina, cujus foeminina est μάζα. Appellationis rationem praebebit cel. L. C. V. infra in Μαςὸς E. S.]

Μαῖα *obstetrix*. Oritur a μάω. *inquiro*: de quo suo loco. [Etiam *nutrix* a *cura sedula*. Conf. infra in Μάω. E. S.]

Μαίανδρος *Maeander*: nomen fluvii. Ortum videtur a μάω, quod respondet Lat. MEO. [Conf. *Salmas.* Exc. Plin. p. 587.]

Μαίνομαι *furo*. Est a μάνω, quod forte repetendum est a μάω *desidero*. [Conf. infra in Μῆτις, & locum *Theocriti* Idyll. II, 48. 49. ibique, *Valckenario* laudatum, *Salmas.* Exerc. Pliman. p. 659. E. S.]

Μάκαρ *beatus*. Proprie *dii* dicti videntur μάκαρες, a *longaevitate*. Μάκαρ componendum cum μῆκος *longitudo*, & μακρὸς *longus*. [Vox μάκαρ, a poetis Graecis adhibita, Graecae tamen non videtur originis, peregrinum quid sonans. Dii, *alta pace beati*, saepe dicuntur Homero μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες. Illinc duplex orta fuit Adjectivi forma, μακάριος, & μακαρίτης: prior de *vivis* adhibetur, de mortuis altera. Μακάριος notabat *quacumque re beatum* vel *fortunatum*. Quoniam autem in *summa* parte felicitatis *opes* collocan-

locantur ab hominibus, *divites* & *opulenti*, ut a Latinis *beati*, sic a Graecis saepissime dicuntur μακάριοι. Μακαρίτης autem, & μακαρῖτις feminine, ponebantur de *fato functis*, quos & nos vulgo *beatos* vocamus. Hoc sensu accipi debet in *Persii* Satyr. III, 103. *Beatulus alto compositus lecto. &c.* L. C. V. A μάκαρ quam maxime analogice factum μακάρτερος, μακάρτατος, quod recte *Eustath.* p. 1542: 30. 32. inde ortum existimabat, i. q. μακαριώτατα. E. S.]

[Μάκελλον Lat. MACELLUM. „ A μᾶκος, Dorice pro μῆκος, est Adjectivum μακρός, per syncopen μακρός. A μακρὸς autem, MACER, *macellum*, μάκελλον" &c. *L. Bos*, Observ. Critic. Cap. XLII, p. 171. & Diss. de Etymol. Gr. p. 30. 31. Adde *Salmas.* de Usur. p. 349. & virum eruditiss. in nota voci μακέλη, in Lexico Hedericano, subjecta. E. S.]

Μακκοᾶν *desipere.* Forte a sono *mani* hominum *delirantium.*

Μάλα *valde.* Forte ab obsoleto μάλας: unde Lat. MALUS. Notio autem repetenda a μαλάσσω *mollio*, quod non multum differt a μάσσω *pinso*, *subigo.* Origo videtur esse μάω *moveo*, *movendo comminuo.* [Haec ita videntur accipienda, ut ex notione *subigendi* (quam vir celeberr. modo dixit) illam *vehementiae* acceperit nostrum μάλα: quod quidem pp. videtur est Accus. plural. Adverbialiter positus, a nom. adject. μαλὸς, de quo inferius. Jam vero, si contuleris formam verbi cognatam μόλω, (unde μόλος, *labor*, & μόλις *aegre*, q. d. *cum labore*, Latina item MOLIOR, id est „ *cum conatu & viribus*

ago,"

ago," MOLIMEN, & alia) ratio significationis, in nostro μάλα, erit evidentior. Simul etiam apparebit, ex collata ista vocula μόλις, qua lege a μάλα dictum sit μάλιστα: nempe μάλιστα pp. a μάλι, unde μαλιω, μεμάλισται, μάλιστος. Denique quod Latinum MALUS eandem habeat indolem, quae est in verbo μαλάσσω *mollio*, facile potest confirmari ex collatione usus Latini in phrasi *mala aetas*, h. e. aetas imbecillior, senectus: tum vero etiam ex eo, quod *malus* (Gr. pp. μαλὸς) veniat pro κακῷ id est MOLLI, *ignavo* homine. Confer infra in Μαλακὸς, Μαλὸς &c. comparatis quoque; quae dedit summus *Vossius*, in Etymologico, vocibus MALUS, & VIRTUS. E. S.]

[Μαλακὸς *mollis*. „ Talem *mollitiem* complectitur, qualis est *lanae*: nam μαλὸς, sive μαλλὸς, *lanam* quoque notat. Hinc μαλακὸς, pp. notans *id quod instar lanae molliter fluit*. Tam in *bonam*, quam in *malam* partem sumitur, & refertur ad mores. Itaque notat *mollem* & *effeminatum*. Sed in *bonam* quoque partem notat *eum, qui alteri cedit*, nec *pertinax* est: sed se praebet mollem. Hinc λόγοι μαλακοὶ sunt *sermones supplices*, & *mollibus* verbis aliquid *petentes*. Hac potestate in *Euripide* saepe occurrit." &c. T. H.]

Μαλάσσω *mollio*. A μάλα. Vide ad vocem Μάλα, [Μαλακὸς, & infra in Μαλὸς, Μαλὸς &c. E. S.]

Μάλη *axilla*. Videtur a *mollitie* dictum. [Nempe pp. est foem. a masc. Μαλὸς. E. S.] Vide Μάλα. [Nisi idem sit ac Μασχάλη: quod vide. E. S.]

Μάλης

Μάλκη *ſtupor ex frigore.* Forte pro μαλακὴ: quod a μαλάσσω. [Obſervavit jam *Salmaſius*, Exerc. Plin. p: 637. Aeoles dixiſſe μαλκὸς, pro μαλακὸς, unde MURCUS & MURCIDUS &c. Ut μαλκὸς pp. ſit *mollis*, hinc *imbecillis*, *ignavus*, & μαλκὴ, Subſtantive, pro *imbecillitate*, *ſtupore*. Ejusdem formae & indolis vox eſt νάρκη. Vide *Stephan.* Append. col. 1411. 1412. E. S.]

Μαλλὸς quaſi *mollis* a μάλω: de quo dictum. [Apud *Heſychium* Μαλλὸς exponitur τὸ ἔριον, καὶ ἡ καθειμένη κόμη κ. τ. λ. *lana & coma promiſſa.* Plura dabit *Stephan.* in Append. col. 1412. Vide porro ſequens Μαλὸς. E. S.]

Μαλὸς *tener.* A μάλα, quod vide. [Per Aphaereſin literae primae, pro ἀμαλὸς, dictum volunt Grammatici. Sed ratio iſta parum tuta eſt. Potius ἀμαλὸς dictum fuiſſe pro μαλὸς auctor, eſt cel. *Lennep.* quem vide in Ἀμαλὸς, ſupr. p. 123. E. S.]

[Μάλω obſoletum. Idem videtur notaſſe ac vicinum μόλω, quod, litera λ geminata, pronuntiarunt μόλλω; unde propagatum Lat. MOLLIO. Vide quae habet auctor in Ἀμαλὸς. Ex μάλω hoc ſuperſunt *Adj.* Μαλὸς, ἡ, ον, *Subſt.* Μάλη, itemque Lat. MALUM, Dorice μᾶλον, i. q. μῆλον, pp. *mite*, hinc *mite pomum*, porro Μαλὶς, Μάλιον, aliaque apud *Heſychium.* Latinorum MALO, MALIM, MALLEM, quippe contracta ex *mavolo*, *mavelim*, *mavellem*, pro *magis velerem*, huc non pertinent. E. S.]

Μάμμα, μάμμη, μαμμαία. Facta ex repetita ſyllaba prima vocis μήτηρ [quod vulgo μήτηρ, MATER]

 nem-

nempe μή. [Vide *Valcken.* ad Herod. L. IV, 59. p. 307. E. S.]

Μαμμᾶν *vox pueruli, panem flagitantis.* Est a praecedenti Μάμμα.

Μανδαλωτὸν *osculi genus immodestum.* Est a μάνδαλον, quod pro μάδαλον. Hoc vero a μάζω, cui vicinum μάσσω *subigo*, & Lat. MANDO, MANDERE. [Usus est hac voce, inter alios, *Aristophanes* in Acharn. vs. 1200. & Thesmoph. vs. 139. E. S.]

Μάνδρα *stabulum, caula,* & Μανδραγόρας, „ *Mandragoras, planta cui vis inest obstupefaciendi sensus & soporandi homines.*" Forte a μαδαρὸς repetenda sunt. Litera enim ν inserta est. Μαδαρὸς autem a μάδω: unde Lat. MANDO, Gr. μάσσομαι.

Μανθάνω *disco.* A μάθω, quod a μάω *inquiro.* [Ejusdem formae verbum est ac sunt θιγγάνω, αἰσθάνω, πυνθάνω &c. de quibus vide *Etymolog.* in Θιγγάνω, col. 450. E. S.]

Μανὸς *rarus, mollis.* A μάνω, quod a μάω, cui vicinum Lat. MEO, unde *meatus.* [Μανὸς, cum accentu in ultima, est *ornamentum collare*, quod alioquin μανιάκης, vox formae ἀκινάκης. Plura de eo habet *Stephan.* in Append. col. 1415. Utrumque forte μάνος & μανὸς, a *mobilitate* nomen habet. Hinc &, ni fallor, *Lat.* MANUS, MANNUS, MANES, qui a notione *mobilitatis*, & *recursus levissimi*, Hebr. etiam אוב dicti. Itaque stirps fuerit μάω, cui cognatum μόω, MOVEO &c. E. S.]

Μάντις *vates.* A μάνω *furo*, de quo in Μαίνομαι. Alio loco vir celeberr." *Vates* a Graecis dicebatur μάν-

μάντις, q. d. *furibundus*, vel *furore percitus*, a μαί-νεσθαι *furere*. Inde autem in *vatem* apte translata vox μάντις, quia *vates*, oracula reddituri, *furore*, quem divinum vocabant, *perciti* id faciebant. *Furor* nimirum in iis instinctus divini indicium habebatur. Eo saepe respiciunt scriptores veteres, quum vates, oracula edituros, inducunt.

Μάραγδος *gemma*. A μαράγω, quod nescio an ab ἄρω, praefixa μ, sit repetendum. [Μαράγω vicinam formam habet μαρμαίρω *luceo*, *splendeo*: quod verbum si porro contuleris cum alio μαρμαίρω, facile apparebit, stirpem utriusque esse μάρω, unde μαραίνω &c. At dubia res est, unde istud μάρω descenderit. Cel. *Lennepius* stirpem facit ἄρω. Mihi quidem vicinae formae μάρω, μέρω, μόρω videntur omnes vim primariam *secandi* & *dividendi* habuisse. Unde vero μάραγδος (pro quo, praefixa σ, etiam σμάραγδος dictum) significationem *gemmae rutilantis* acceperit haud satis liquet: nisi sit a *divisis* radiis. Conf. *Bochart.* Hier. II, 690: 32. & Gron. ad Herod. §. 873, 106: 1. E. S.]

Μάραθρον *herbae genus.* Forte a μαραίνω, unde sequens μαραίνω *macero*, *flaccidum reddo.*

Μαραίνω *Marcessere facio*, *flaccidum reddo.* Forte ab ἄρω: de quo vide suo loco. [Dubitari omnino nequit, an μαραίνω, & *marceo*, *marcesco* &c. sint verba, ab eadem stirpe μάρω ducta. Vis earum propria maxime elucet ex Lat. *marcere.* Vide *Salmas.* Exc. Plin. p. 637. a. C. E. S.]

Μάργαρον *unio.* Forte ab ἀργὸν *candidus*, *albus*,

 quod

quod vide suo loco. [Peregrinam vocem esse βέρβερι vel μάργαρι (unde manaverit Gr. ὁ μαργαρίτης λίθος) docent *Salmas.* Exc. Plin. p. 790. b. coll. *Boch.* Hier. II, 690. Addit ille, vocem Graecitae veteris esse μάργαρον pro *lance.* Quam quidem significationem a μάρω *divido* repetere haud difficile foret. E. S.]

[Μάργος, vel μαργὸς *insanus*, *amens.* „ Proprie notat *furore correptum*, *furibundum:* unde a Grammaticis exponitur per μαινόμενος. Maxime ponitur de *cupiditatibus* & *libidinibus furibundis*, atque ad omnem *immoderatam libidinem* applicatur. Sic θυμὸς μάργος *animus furens*, ἔρως, στόμα &c. μάργον: γαστὴρ μάργος *qui* omnia quae apponuntur, quasi *furore correptus comedit.* Ex hac, apud Homerum, locutione composita est vox γαστρίμαργος *homo edendi cupiditate flagrans.* T. H. Adde *Valcken.* ad Euripid. Phoen. vs. 1252. p. 422. 423. Stirps videtur esse μάω, unde μαίνω, μαίνομαι *furor* &c. E. S.]

Μάρη Plur. μάραι *manus.* Forte a μάρω *prehendo:* unde μάρπτω.

Μάρις *mensura liquidorum.* Forte a μάρω *capio* vel *divido:* cui vicinum μάρη.

Μαρμαίρω *rutilo.* Ab ἄρω forte est μάρω, & reduplicatum μαρμαίρω. [Vide supra in Μάραγδος, & conferatur *Bocharti* Hieroz. P. II, p. 690. 31. ubi observatum, μαίρειν & μαρμαίρειν pp. esse *splendere*, & μαρμαρυγὴ *splendorem.* Unde, ut μάρμαρον, & μάραγδος, vel cum prosthesi σμάραγδος, ita etiam μαργαρίτης &c. E. S.]

Μάρναμαι *pugno*, *praelio decerno.* Videtur repeten-

tendum a μάρπω *capio*, vel *divido*. [Est τὸ μάρναμαι: hoc vero a μάργη, pp. *furor*, quo quis corripitur. Dicitur de *furore bellico*, atque adeo verbum hoc saepe notat *pugnare*, & μαρνάμενοι de iis dicitur, *qui verbis altercando inter se certant*. T. H.]

Μάρπτω *prehendo*. A μάω sunt μάρπω & μάπτω. Hinc, μαπέειν *comprehendere*: illinc μαρπω, μαρπτω, μάρπτω, μαρπτω. [Comparentur, quae vir cel. dedit in Ἀμαρτάνω, supr. p. 124, 125. E. S.]

Μάρσιπος & μάρσιππος *Marsupium*. Nescio, an sit compositum ex ἵππος, de quo supra [p. 368.] & μάρω, unde μάρη: cujus derivata compone.

Μάρτυς *testis*. Est a μάρπω *prehendo*. [Originem esse repetendam a μέμαρται, saepius diximus, atque adeo a verbo μείρω *divido*, *discerno*, *dirimo*. Hic observandum (quod in studio linguarum usus est multiplicis) vocabuli Graeci, quod *testem* notat, praeter alias, duplicem exstare formam, μάρτυς & μάρτυρ. Istarum formarum illa in ς desinens vetustior est altera, desinente in ρ. In lingua Graeca & Latina veteri, in centenis vocabulis, ς primum pronuntiabatur, in quibus posteri, ejus literae loco, adhibuerunt *gammam* ρ: quae, utpote difficilior pronuntiatu, in istarum linguarum infantia, vix pronuntiabatur. Vulgo tradunt Grammatici, recentiores Atticos, in multis vocabulis, ρ usurpasse, pro litera ς. Ista ratio erat invertenda. Veteres Graeci *masculum* ex. gr. dixerunt ἄρσενα: recentiores Attici, σ in ρ mutata, ἄῤῥενα. *Fortitudinem* veteres dixerunt θάρσος, recentiores Attici

 θάῤ-

θηρ̃ες: & ad eandem normam alia pronunciarunt. Haec accepta refero Grammaticorum doctissimo *Heraclidae Alexandrino* ad *Eustath.* super talibus, notanti ad Iliad. M, p. 877. & ad Odyss. I, p. 352. Hujus observatis usus est *Henr. Stephanus*, de Dial. Attica p. 16. 55. & 191. Prae aliis autem Graecis, Spartani, in fine vocabulorum, in quibus reliqui Graeci literam ς pronunciabant, posuerunt ρ. Libri Spartana dialecto conscripti omnes perierunt: sed exstat tamen Senatusconsultum Laconicum, quod, conservatum a Boëthio L. I, c. 1. *de Musica*, emaculavit *Jos. Scaliger*, Comment. ad Manilium, p. 426. In eo reperiuntur Τιμόθεορ, ὁ Μιλήσιορ, Παραγενόμενορ, & paullo post τὰρ ἀκοὰρ, pro τὰς ἀκοὰς, τὼρ νέωρ, pro τὼς νέως. Similiter Eretrienses, pro σκληρότης, dicebant σκληρότηρ, observante *Platone*, p. 297. Pro Πελαργὸς ab iisdem dictum fuisse Πέλαργορ, *Phrynichus* monuit, p. 40. Qui vulgo Graece παῖς dicebatur, apud Lacedaemonios vocatus fuit παὶρ, & πόρ: unde Lat. puer. Veteres Romani dixerunt por; quod remansit in *Marcipor*, [*Publipor*, *Lucipor*,] pro *servus Marci* &c. similibusque. Ad eandem rationem, in infantia Latini sermonis, s pronunciarant pro r. „S" inquit *Festus*, „pro r saepe antiqui posuerunt: ut *majosibus*, *meliosibus*" &c. Ex dictis patebit nonnullorum Adjectivorum apud Latinos ratio Analogica. Pro *angor* veteres dixerunt *angos* & *angus*; qualia in libris nostris supersunt *honos*, *labos*, *arbos*. Non ab *angor*, sed a veteri forma *angus*, na-

tum

tum *angustus*. Pro *augur* veteres dixerunt *augus*: hinc *augustus*. Adjectivum *vetus* antiquitus flectebatur, *vetesis*, *vetesi*, & *vetusis*, *vetusi*: hinc *vetusitus*, contracte *vetustus*. *Funus* olim *funesis*, *funesi*: hinc *funestus*. *Honos*, *bonus*. Hinc *bonesis*, *bonesi*, *bonesitus*, *bonestus*. *Arbos* & *arbus*, *arbusitus*, *arbustus*. L. C. V.]

Μασάομαι *mando*, a μασάω, quod a μάσσω, Futuro verbi μάω *movendo minuo*, *mollio*. Inde μάσσω, μάζω, μαδῶ: unde Lat. MANDO. [Huc etiam pertinet forma μασίω, unde μάσημα, vox rarior, quam *Toupius*, in Epist. Crit. p. 25. commemoravit. E. S. Μασᾶσθαι pp. *dentibus subigere*, id est, *comedere*. Est a μάσσω, vel μάττω, *marcerando subigo*; respondetque plane Latino *mandere*. Μασᾶσθαι igitur notat *cibos* ita *manducare*, ut *non deglutias*, sed *gustum bene sentias*: dein significat *ita manducare*, *ut succum deglutias*, reliqua *exspuas* & *rejicias*. Sic refertur ad *nutrices*, quae *manducare* solent *cibos*, ut *manducatos ori* pueri *inserant*. Hinc μαστητὴρ *manducator*, & μύες μαστῆρες, apud Medicos, dicuntur *musculi*, qui ut dentes moveantur, efficiunt. T. H.]

[Μασϑαλὶς *Poculum mammae figuram habens*. Vocem hanc Graeciae restituit cel. *Valcken*. in Digressione IV. e Theocriteis, p. 294. Facta est a μασϑός: quod vide. E. S.]

Μάϑλη *lorum emollitum*, quasi a μάϑω, quod a μάω vel μάσσω. [Pro eodem etiam in tertia Declinatione, μάϑλης, μάϑλητος, adhibetur. Vide vi-

 ros

ros doctos ad *Hesych.* in voce Μάθλη, ab *Albert.* laudatos, & in primis *Berglerum* ad Aristophanis Nubes, vs. 448. & Equites, vs. 269. ubi ex Scholiaste observatur, improprie μάθλητα dici τὸν μεμαλαγμένον ἐν πονηρίᾳ. E. S.]

[Μαθὸς *mamma*, *mammilla.* Est forma tantum diversum a μαζὸς, pro quo Dores scripsere μασδὸς, literis σδ, pro recentiori ζ, adhibitis. Stirps μάω. Vide in Μαζός. E. S.]

Μάσσω *pinso.* Est a μάσω, quod a μάω, *moveo tractando, comminuendo.* Alio loco vir celeb. „ Verbum μάω, a generali, qua pollet, notione *tractandi*, vel *minuendi*, eam accepit *molliendi:* quae in variis derivatis cernitur, ut in μαλάσσω, &c. Itaque a μάσω, Futuro verbi μάω, factum μάσσω itidem *tractandi*, *comminuendi* & *subigendi* significationem habet: unde speciatim *pistoribus* tribuitur, & idem est quod Lat. *pinso.* Idem autem, in compositis, ἀπομάσσειν, ἐκμάσσειν & similibus, *abstergendi* notione usurpatur. Unde ἐκμαγεῖον aliquando dicitur *id*, *quo quis se abstergit.*" Μάσσω, pro quo veteres dixerunt μάγω, notat *subigere* & *subigendo abstergere.* Hinc μάσσειν χεῖρας *abstergere manus.* Ab hujus tertia Praeter. perf. Pass. μέμακται, est μάκτρα *instrumentum ad subigendum:* sed μάκτρον, in neutro genere norat *instrumentum, quo absterguntur manus.* Sic *mappa* dicitur μάκτρον: adeoque multum differt a μάκτρα, quod v. gr. apud *Aristophanem* in Pluto, vs. 545. ponitur pro *alveo*, in quo *panis*, *farina massa* &c. *subigitur.*" T. H. Idem vir summus alio

loco:

loco. „ Μάσσειν *subigere*. Proprie de *farina* dicitur. Eleganter etiam usurpatur de *veneficiis:* nam *veneficae* dicuntur non tantum κνᾶν, & ἀνακνᾶν, sed etiam μάττειν; unde μάκτρια *veneficam* significat, proprie *subactricem*."

Μαστεύω *quaero*. Est a μαστὴς quasi *investigator;* quod a μάω *inquiro*.

Μάστιξ *flagellum*. Quasi a μαστίζω, quod a μάστις, [servato apud *Hesychium*, unde in Dativo μάστι, Il. Ψ, 500, ex edit. Clarkii, & Accus. μάστιν Odyss. O, 187. E. S.] similive forma: e verbo μάσσω, de quo supra. Alio loco vir celeberr. „ Nomen μάστιξ, significans *flagrum*, vel *flagellum*, proxime oritur a verbo μαστίζω, hoc vero ab obsoleto μάστις, quod a μάω: cui inter alia adest notio *urendi*. Sicut autem hoc ab *urendo* ad notionem *caedendi flagris* transfertur, ita ipsum Lat. *flagrum* & *flagellum* repetendum a verbo *flagro*, quod in origine convenit cum Graeco φλέγω."

[Μαστὸς *mamma*. „ Μαστοὶ *ubera* sive *mammae*. Inter alias deteriores veram quoque notionem praebet auctor Etymologici magni, dum, hac voce proprie, scribit, significari τὸ τοῖς βρέφεσι ζητούμενον, *id quod pueri infantes* duce natura *quaerunt*. Est enim ab origine saepius indicata μάω *ardenter quaero*. Quam Grammatici statuunt differentiam inter μαζὸς, & μαστὸς, illa tantum pendet a dialecto. Quadruplex enim fuit, in diversis dialectis, vocis unius scriptio, μασὸς, μασθὸς, μαζὸς, & μαστὸς: quarum ul-

tima fuit proprie Dorienſium, adhibita *Theocrito* Carm. III, 16. &c. L. C. V.]

Μαστρωπὸς *lena*. Videtur idem quod μαστρωπὶς: & hoc componendum cum μαστρύλη *lena*; quod Diminutivum eſt a μάστης, de quo ſuo loco. [Vir doctiſſimus, in Lexico Hedericiano, repetit a μάστηρ *indagator* & *index capturarum venerearum*. Cui derivationi favet, quod Graeci *investigatorem* dixerunt μαστῆρα & ματῆρα. Jam vero μαστρωπὸς, in Genitivo μαστρωποῦ, ejusdem formae nomen videtur eſſe ac ἀγχιωπὸς, ἀῤῥενωπὸς, αἰλωπὸς, βλοσυρωπὸς, καλωπος, μορμορωπὸς, οἰνωπὸς, παρθενωπὸς &c. Quae quum manifeſto compoſita ſint cum voce ὤψ, ὠπὸς, *oculus* vel *adſpectus:* dubitari vix poteſt, quin noſtrum μαστρωπὸς ſit ejuſdem generis, & proprie *eum* vel *eam* ſignificet, qui, vel quae *investigatoris investigatricisve ſpeciem* demonſtret, *lenonem* adeoque vel *lenam*. E. S.]

Μασχάλη *axilla*. Eſt pro μυχάλη, a μάχομαι *pugno*. [Neſcio an ſit potius repetendum a μάω *moveo*, unde ipſum quoque μάχεσθαι notionem invenit: ut μασχάλη, ſive μαχάλη pp. ſit *quae valde & crebro moveatur*. Conf. Homericum illud χεῖρας ἀνασχόντες, vel χεῖρας ἀνασχόμενοι, quod *Stephanus* laudat, in voce noſtra, Append. col. 1402. E. S.]

Μάτην *fruſtra, temere*. A μάω, μῶ, unde Lat. *meatus*. [A μάτη, quod a μάτος, hoc vero a μέμαται, tertia Praeter. perf. Paſſ. verbi μάω *quaero*. *Quaerimus* vero quod non habemus, & ſaepe, operam

μὰψ perdimus. Hinc ματὸς *frustra quaesitus*, & μάτην *frustra*. T. H. Est igitur μάτην pp. Accusat. Singul. f. g. a memorato μάτος. Unde per ellipsin nominis Substantivi, & praepositionis κατὰ, vel similis Adverbialiter ponitur. E. S.]

Μαυρύλλη *lena*. Vide dicta ad vocem Μαυρωτὸς.

Μάχλος *incontinens*, *libidinosus*, *lascivus*. Nescio an a μάχομαι sit repetendum. [Stirps est μάω, unde μέμακα, μέμαχα, μάχω; & hinc Adjectivum μάχλος, contracte μάχλος. Tribuitur potissimum *mulieribus*, *virum appetentibus*. Vide Hesiod. Ἔργ. vs. 586. Conf. porro Μάω. E. S.]

Μάχομαι *pugno*. Videri potest nomen μάχη ortum esse a μάσσω *tango*, & inde ad *pugnam* translatum. [A μάω est μάχω, ut dictum ad vocem Μάχλος. Est autem pp. Μάχομαι, vi terminationis Mediae, *Cum ardenti studio infero me* &c. Unde nonnunquam additur vox χερσὶ *manibus*: ut Iliad. Α, 298. χερσὶ μὲν οὔ τοι ἔγωγε μαχήσομαι, pp. *manibus quidem ego me non inferam*, & Μάχεσθαι nonnunquam est *ardenter invehi in aliquem*. Il. Ζ, 329. E. S.]

Μὰψ *frustra*, *in cassum*. Est a μάπτω, quod a μάω. Unde Μάτην idem: de quo supra. [Uti ἀψ contracte dictum pro ἀπὸς (de quo supra p. 180.) ἀψ, pro ὄπος, δὰψ, Lat. DAPS, pro δαπὸς: sic μὰψ videtur contractum ex μαπὸς, quod a μάπτω, unde *unde prehendo*. An igitur μὰψ pp. est *prehensione*, vel *prehensa*: quae *prehensio* cum saepe sit *difficilis* & *frustranea*, vocula Μὰψ pro *frustra*, *in cassum*

ad-

adhiberi potuit. Conf. Iliad. β, 120. 214. &c. E. S.]

Μάω *vehementer cupio.* A *motu* videtur translatum ad *tactum*, *transitum*, aliave. Inde notat *quaero*, *cupio vehementer* &c. [Μάω significat *magno cum impetu feror*, vel *quaero*, vel *investigo*. &c. T. H. Conferantur quae cel. *Lennepius* supra jam dederat in Μάγος, Μαίνομαι & seqq. Fuerunt autem haud dubie cognata verba μάω, μίω, μόω &c. Ex his Latina lingua nobis integrum servavit MEO, *meare*, quod verbum saepe ponitur de iis *quae ultro citroque eunt* vel *eunt redeuntque*, ut in illo *Lucani* L. III, 640, *Discursusque animae diversa in membra meantis.* Porro de verbo μόω apud eosdem Latinos superest Praeteritum MOVI & Supinum MOTUM, quae verbo MOVEO, a μόω derivato, tribuuntur. Videtur igitur & ipsum Gr. μάω pp. notasse *motum* sive *meatum*, qui ultro citroque fiat, & quidem *cum insigni fervore* & *impetu*. Hinc μάω exponitur *quaero*, huc illuc, nempe, discursans, μαίνομαι *furo*, *furore agitor*, *commoveor vehementius* &c. E. S.]

Μεγαίρω *invideo*, *curo*. Forte a μέγω repetendum: unde μέγας &c. [Conf. μοχθέω *laboro invidia*, in quo similis translationis ratio, & sequens Μέγαρον E. S.]

[Μέγαρον *domus*. „ Μέγαρον & Μάγαρον, a veteribus dictum fuit *penetrale*. In templis Μέγαρα dicebantur, *ubi res sacrae recondebantur*. Hinc τὰ μέγαρα,

γαια, in Plurali, ponuntur pro *templo integro.* A *Pausania* commutantur μέγαρον & ἄδυτον, hoc est, iste, templi locus, quem nemini, nisi sacerdoti vel pontifici, adire licet. T.H. Vide *Albert.* ad Hesych. v. Μέγαρον. Est a verbo μέγω (cujus stirps μέω) a quo μέγας, μεγαίρω, μεγαίρω. E. S.]

Μέγας *magnus.* A μέγω, quod idem ac μέζω, unde μέζων Jonicum, idem quod μείζων. Convenit haud dubie cum μέδω, de quo suo loco. [Stirps est μέω Lat. MEO: de quo vide supra in Μάω. Hoc ipsum μάω dedit μάγω, unde Latini veteres fecerunt *magus*, ex quo superest Adverbium MAGIS. A *magis* porro factum est *magnus*, & contracte *magnus.* Pro *magus* etiam dixerunt *majus, a, um:* unde Comparativus MAJOR pro *maior*, & *deus* MAJUS ac MAJA & vox *majestas.* Vide *Macrob.* L. I, 12. laudi a *Vossio* in MAGNUS. Comparativi autem forma neutra *majus* videtur esse pro MAIIUS. A μέω factum μέων, μέσσων, quomodo Jones extulerunt Aeolicum μέζων. Porro a μέω factum μέγω, ut a μάω, μάγω. A μέγω, μέγας, μέγαλος: unde foem. forma μεγάλη, Genit. item μεγάλου &c. Ex quibus omnibus satis apparet, proprietatem verborum μάω & μέω, in *motu vehementiori* positam, transiisse ad *intensiorem granditatem* significandam. E. S. Μείζων contractum est ex μεγίζων, a verbo μέγω. Antea usitata fuere μέγον, μεγίων, μέγιστον, ut φίλων, φίλιον, φίλιστος, quorum haec reperiuntur in unico *Homeri* & unico *Sophoclis* loco. —— A μέγω fluxit μέγαλος; hinc vero est μεγαλεῖος, significans non

non tantum *magnificum*, fed & *fumma laude dignum*. Quod fatis liquet ex *Xenophonte*; qui p. 460. *homines egregios* μεγαλείους dixit, & p. 471. Καλὸν, καὶ μεγαλεῖον νομίζειν εἶναι *pulchrum & laude dignum putare effe*. Adverbium μεγαλείως eidem *Xenophonti* bis, terve, adhibitum. Deos *fumtuofis facrificiis honeftare* dixit μεγαλείως τιμᾶν, p. 495. L. C. V.]

Μέδιμνος MEDIMNUS, *menfura aridorum*. Eft pro μεδίμενος, quod Participium verbi Μεδίω, hoc a Μέδω, unde MODUS Latinorum, & MEDIUS. [Μέδιμνος & Μόδιος inter fe differunt. Interpretes tamen μέδιμνον *modium* exponunt. Non accurate. Vide hic Commentar. [noftrum ad *Ariftophan.* Plut. p. 345.] Verum tamen eft, μέδιμνον & μόδιον ab eadem origine effe ducta, nempe a μέδω. Hinc μεδίμενος fit, & contracte μέδιμνος. Μέδω in Praeter. Medio habet μέμοδα. Hinc μόδος (unde Lat. MODUS) id eft *menfura*. A μέδω etiam Lat. METIOR defcendit: quare ex hac poteftate patet, μέδιμνον & μόδιον fignificare *menfuras*, ad *quantitatem* rerum *metiendam*. T. H.]

Μέδω *impero*. Ortum videtur a μέω, quod, vicinum verbo μάω &c. fupereft in Lat. MEO: unde μέδω, μέτος, Lat. MODUS, MODEROR & fimilia. [Μέδομαι ad amuffim refpondet Lat. MEDITOR, in illo Il. Θ, 458. de *Minerva* & *Junone*, κακὰ δὲ Τρώεσσι ΜΕΔΕΣΘΗΝ *mala Trojanis* MEDITABANTUR &c. Vide etiam virum doctiffimum ad *Hederici* Lexicon, in verbo Μέδω. E. S.]

[Μέθυ *vinum*, *temetum*. Οἶνος quodvis mixtum

dice-

dicebatur, seu *merum* seu *mixtum*. Μέθυ *vinum* e-rat *merum*, aquae liquore *non debilitatum*: quale, *vinum* Varro vocat *purum putum*. A voce μέθυ, μεθύω *ebrius sum*. Illinc ductum μεθύσκειν (secundum vim verborum in σκω) est *inchoativum*." Ergo μεθύσκεσθαι *inebriari*. L. C. V. Stirps μέω, cognata alteri μάω. Notio *ebrietatis* videtur ducta ab illa *commotionis vehementioris*. Conf. imago Jes. 24: 20. 29: 9. E. S.]

Μειδάω *subrideo*. Forte ab εἰδάω, vel εἴδω *video*, *adspicio blande*. [Ponitur paullo alio modo, quam γελάω. Hoc enim refertur ad *risum*, proprie dictum, verum μειδᾶν ad *vultum renidentem*, *lenemque risum prae se ferentem*, & *indicantem*. Hoc non tantum valet μείδησις & μείδημα: sed & μειδὴς in compositis; unde φιλομμειδὴς, quod epitheton est Veneris, id est, Venus *renidente vultu*, *quae amat vultum renidentem*, & ἀμειδὴς epitheton Orci, quo orcus dicitur is, *a quo nitor*, *tranquillitas* & *laetitia* aliena sunt. T. H. Adde cel. *Lennep*. Anim. ad Coluth. p. 91. De etymo verbi μειδάω lege *Stephanum* in Adjiciendis Tomo II. Thesauri, col. 1607. Stirps mihi est Μίω. E. S.]

Μειλίσσω *mulceo*. Repetendum a μέλι *mel*. [Etymologus M, p. 82: 33. & 582: 36. παρὰ τὸ μέλι, μελίσσω, καὶ, πλεονασμῷ τῷ ι, μειλίσσω. A *Stephano* exponitur *Dulcedinem quandam melleam indo*, *mellitum reddo*. Sed recte idem addit, „ usurpari metaphorice pro *blandis verbis* & *veluti mellitis demulcere*, aut etiam *delinire*." Nempe comparatio La-

thi

tini MULCEO cum noſtro μειλίσσω vix patitur dubitare, quin uti ſtirpes utriusque verbi, nempe, μύλω, μίλω, ſunt cognatae, ita & ipſae proprietate ſua converſiant: ut μειλίσσω pp. ſit *mulcere*, *demulcere*. Conf. loca Il. Η, 410. Od. Γ, 96. Orphei Argonaut. vs. 788. 936. &c. E. S.]

Μεῖραξ *adoleſcens*. Haud dubie eſt a μέρω, μείρω. [Mos apud Atticos frequens eſt, ut μεῖραξ ponatur de *puella*, ſed Diminutivum ejus μειράκιον de *juvene*, & alterum Diminutivum μειρακίδιον de *aetate juvenili*. Jam vero μειρακίδιον ſequitur poſt παῖδα, ſive *puerum*. Quando quis παῖς eſſe deſiit, & attigit annos XIV aut XVI, dicitur μειράκιον. T. H. Etymologus M. col. 583: 1. Ἀπὸ τοῦ ἱμείρω, ἱμεῖραξ, καὶ μεῖραξ, ὁ τούτου χρόνου ὤν, ὥστε καὶ ἐπιθυμεῖσθαι. E. S.]

Μείρω *divido*. A μέρω, quod a μέω repetendum videtur, quaſi, *medium ſejungo*, *divido*. [Vide infra in Μέρος. E. S.]

Μείων *minor*. Eſt a μειω, cui convenit μίω, μίω, unde MINUO, quod componendum cum μάω, μάσσω *ſubigo*. [Vide T. H. infra ad Μινύθω. E. S.]

Μέλαθρον *domus*. Videtur repetendum a μέλω, & hoc proprie eſſe idem, quod μίω, μάω *tango*, *divido*, MEO. Rationem tamen ſignificationis non ſatis, perſpicio. Convenit autem μέλω etiam cum μέρω. [Eſt ejusdem formae, & vicinae fortaſſe originis nomen, ac μέλεθρον *funis*. Stirps utriusque eſt μελω, unde μέλλω pp. *moror*, *cunctor* &c. An hinc μέλαθρον pp. *locus morandi*, *commorandi*, μέλαθρον vero

in-

instrumentum morandi, five *quod moretur abire cupientem*, adeoque *funis* vel *pedica*? E. S.]

Μέλας *niger*. A μέλω: translatione incerta: [uti nihil fere incertius eſt in linguis quam ratio denominationis *colorum*. E. S.]

[Μέλγω. Vide cel. *Lennep.* ad Ἀμέλγω, *p.* 130.]

Μέλδω *liquefacio*. A μέλω *divido* &c. Huic vicinum eſt μέρω. [Contractum videri queat ex μελίδω. Convenit quodammodo cum Belgarum SMELTEN. E. S.]

Μελεδαίνω *curo*. A μελέδη *cura*, quod a μέλω, vel μέλω. [Notio *curarum* & *ſollicitudinis* in μελεδαίνω videtur ducta ab illa *liquefaciendi* ac *tabefaciendi* in verbo μέλδω, contracto ex μελίδω. Eadem translatio longe tritiſſima eſt in Arab. ذاب; itemque in τήκεσθαι, quemadmodum & Belgice dicimus *zig verteeren door zorgen* &c. E. S.]

Μέλαθρον *pedica*, *funis*. A μέλω, vel μέλω. [Vide dicta ad Μέλαθρον. E. S.]

Μέλει *curae eſt*. A μέλω, de quo vide ad Μέλαθρον. [Μέλει eſt tertia Singul. verbi μέλω cujus proprietas nondum ſatis eſt explorata. Fortaſſe idem pp. notat ac μελίδω, de quo vide in Μέλδω. Conf. etiam infra in Μόλω. E. S.]

Μέλεος *vanus*, *ſtultus*, *inanis*. A μέλος *membrum*, & hoc a μέλω: de quo in Μέλω. [Vir ſummus, *J. A. Erneſti* ad locum Il. κ, 480. ex Scholiaſta Lipſ. exponit: „ μεθητήν, ἐκλελυμένον τὰ μέλη." E. S.]

Μέλι MEL. Videtur eſſe a μέλω, quod a μέω,

vicino alteri *μάω moveo, tango:* unde MOLLIS, MULCEO, &c. Et sic ad *saporem dulcem* transitum forte. [Vide in Μόλω. E. S.]

Μέλισσα vel *μέλιττα apis.* A μέλι. [Μέλισσαι etiam olim *sacerdotes Cereris* vocatae: cujus in nominis locum postea successit Μητροπόλοι, ut ostendit *Hesychius*, ubi vide *Sopingium.* Meminit Scholiast. *Euripid.* ad Hippol. Coron. vs. 17. & Schol. *Theocriti* ad Idyll. XV, 94. ubi, pro ἑταίρας, recte legit ἱερέας *Tanaq. Faber,* teste *Anna* filia ad Callimach. in Apoll. vs. 110. Sed etiam, latiore ambitu, pro cujusvis dei deaeve *sacerdotibus foeminis,* μέλισσαι fuerunt positae. A *Pindaro* certe Pyth. IV, 106. μέλισσα Δελφὶς Pythica sacerdos appellatur: cui proprium alioquin nomen erat προφῆτις. Hujus autem rei ratio ab *apium* est natura repetenda, quae, cum castissimae sint & eleganti munditie delectentur, (*Aelian.* de Animal. L. V, 11. βίον καθαρὸν ζῇ μέλιττα) suum nomen cum *virginibus sacris* communicarunt. Quin mystica quadam ratione, in sacrorum arcanis, *animae* ob purissimam naturam dicebantur non tantum νύμφαι, sed & μέλισσαι, ut docet *Porphyr.* de *Antro Nymph.* p. 261. cui adjungendus est Scholiast. ad dictum locum *Pindari.* Non dissimili modo *Lunam* (quae τῆς γενέσεως προστάτις habebatur) μέλισσαν vocarunt. Si quis hujus nominis fabulosam originem cognoscere cupiat, illi adeundus est *Servius* ad Aeneid. L. I, 434. &c. T. H.]

Μέλλω a μέλω, est, quod vide supra. Alio loco vir

vir celeberrimus. „ Verbum hoc μέλλω saepe, *temporis Futuri* notione positum, post se *Infinitivum* habet, ita ut per *simplex Futurum* Latine reddendum sit. Ita Graecum μέλλω ποιεῖν, vel etiam ποιήσειν, vel denique, per Aoristum, μέλλω ποιῆσαι ἄν, simpliciter Latine significat *faciam* vel *facturus sum:* atque sic in aliis quam plurimis. Orta autem, in hoc verbo, *Futuri* significatio a notione *cessandi*, *tergiversandi*, vel *moras nectendi*, quae verbo μέλλειν, per se posito, apud scriptores Graecos fere propria est. Ita Graece dicas τί μέλλεις; i. e. *quid cessas?* vel *quid tergiversaris?* Haec autem potestas ab ea *curandi* nata est, quasi dicas *usque curando tergiversari.* Oritur, nimirum, μέλλω (geminato λ) a μέλω, quod, rarissime licet, *transitive* positum, significat *curare.* Ita dicitur aliquis μέλειν τὶ *curare aliquid.* Longe vero frequentius, tanquam verbum Impersonale, dici solet, v. gr. μέλει μοί τούτου, vel, mutata constructione, τοῦτο μέλει μοί. [Latini verbo μέλλειν simile quid videntur habere in suo MOLIOR, MOLIRI: quod sua quoque origine fere idem esse facile apparet. Est enim *molior*, prona analogia, a μέλω, μέμολα, μέλος. Conf. omnino Iliad. Κ, 454. 455. Λ, 22. *Hesiod.* Ἀσπ. vs. 126. 127. *Aristoph.* Plut. vs. 1103. Stirps μέω, vel μέω pp. *moveo:* unde μέλλω *moveo me ad faciendum.* E. S.]

Μέλος *membrum.* Forte non differt proprie a μέρος *pars*, ortumque habet a μέλω, ut hoc a μείρω. Origo communis est μέω.

Μέλπω *canto*. A μέλος *carmen*. [Μέλος hoc sensu recte exponi videtur *carmen modulatum*, & quasi *membris incisum*. A quo quidem μέλος, fieri potuit μελέπω, μέλπω. Nescio tamen an cognatum sit nostrum μέλπω alteri μέλγω, & Lat. MULCEO: ut v. gr. Il. Α, 475. μέλποντες ἑκάεργον pp. sit, CANTU MULCENTES *Apollinem*, ubi aptissime hoc sensu sequeretur ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων *ille autem animo delectabatur*, pp. *leniter demulcebatur*, *audiens*. Et, alio flexu, per ironiam, Il. Η, 240. *Scio quoque* ἐνὶ σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ pp. *in stataria pugna me saevo Marti* DEMULCENDUM PRAEBERE, h. e. manibus ipsius me committere. Sed levis est suspicio, accuratius expendenda. E. S.]

Μέμφομαι *conqueror*. Est a μέμφω, & hoc a μέφω, quod a μέπω, & hoc forte cum μάπτω componendum: de quo ad μάρπτω. [Etymologus M. col. 579: 16. repetit a verbo μέμφω, quod exponit λαμβάνω *accipio*: id quod cel. *Lennepii* derivationem eximie confirmat. Hoc igitur pacto μέμφομαι μέμψιν pp. foret *sumo mihi sumtionem*, vel *capio mihi captionem*, haud aliter ac Hebraei suum נָשָׂא מַשָּׂא proprie & improprie adhibent. Plena phrasis Graece reperitur apud Atticos, ut in *Aristophanis* Pluto, vs. 8. 10. Τῷ δὲ Λοξίᾳ μέμψιν δικαίαν μέμφομαι ταύτην, quod ad literam sic foret, *Loxiae vero* Apollini *juste impono hoc onus*, criminis nempe, quod ipsum oneris instar premat. Idem Comicus in Ranis, vs. 1284. Τὴν ἄρα ΜΕΜΨΙΝ γ' ἐπιθεὶς Ἀρ-

ᾆρ

ἤ; *Quamnam reprehensionem*, pp. quodnam onus, *conferet in virum* &c. E. S.]

Μὲν *quidem*. Nescio an a μένω repetendum sit. [Uti ἐν est pro ἐνὶ, de quo supra p. 273. sic μὲν videtur esse pro μενὶ, quod pleniore forma adhibent veteres; ut *Aristophan.* in Avib. vs. 448. νῦν μενὶ *&c.* De origine autem hujus μὲν, ex μενω, pluribus egit Cl. *Hoogeveen* Doctr. Partic. p. 638, E. S.]

Μένος *animus*. A μένω. [Rectissime exponitur ab *H. Stephano* „ animi *ardor*, seu *impetus* &c. Proprie tribuitur *igni*, unde πυρὸς μένος Il. Ψ, 177. 238. Ω, 792. *soli* Il. Ψ, 190. (unde μένος ὀξέος ἠελίοιο *Hesiod.* Ἐργ. vs. 414.) *vento* Il. Ε, 524. *fluviis* Il. Μ, 18. Φ, 305. *ferro* Il. Υ, 372. *equis* Il. Ρ, 476. Ψ, 390. *bobus* Od. Γ, 450. *mulis* Od. Η, 2. *viro* Il. Α, 207. Β, 387. &c. Hinc porro pro *vi indomita*, *furore*, *ira* venit Il. Α, 103. Η, 210. Ζ, 101. Ι, 675. unde μένος & θάρσος conjunguntur Il. Ε, 2. Od. Α, 321. ψύχη & μένος Il. Ε, 296. μένος & θυμὸς Il. Ε, 470. μένος & ἀλκὴ Il. Ι, 702. Υ, 161. Ex quibus omnibus satis mihi videtur constare, stirpem esse μέω *vado*, quod verbum explicitum in Μάω p. 540. Porro, uti Gr. γένος dedit Lat. contractum GENS, GENTIS, sic μένος contracte est Lat. MENS, MENTIS: quod quo minus ambiguum sit, facient *Hesychii* glossae: Μένος· ἰσχὺς, δύναμις, ὀργὴ, βία, θυμὸς, νοῦς, ψυχή· & multa dicta poëtarum Latinorum, ut *Horatii* L. I. Epist. 2, 59. 60. (ubi vid. *Bentlejum*) Lucret. L. IV.

758. *Virgil.* Aen. L. VI, 11. XII, 609. &c. Conf. etiam seq. Μένω. E. S.]

Μένω *maneo.* A simpliciori verbo μέω, Lat. MEO. [Verbum hoc μένω *active* & *neutraliter* sumitur. Neutraliter significat *firmum* & *stabilem manere:* Active autem *constanter aliquem excipere.* Hoc pacto Homerus dixit μένειν ἀλκὴν λέοντος *sustinere vim leonis* &c. T. H. Eadem vis *Activa* & *Neutra* cernitur in Lat. MANERE, apud *Virgil.* Aen. L. X, 770. Liv. L. XLII, 66. &c. Unde clarius etiam apparet, Lat. *manere* & Gr. μένειν eadem esse verba, e stirpibus μάω & μέω deducta. E. S.]

Μέρδω *privo, prohibeo.* A μέρω, unde μείρω *divido, separo.* [Alio flexu μέρδειν notat idem quod ὁρᾷν *videre*, de qua significatione legi potest *Eustath.* ad Homer. p. 228: 22, 26. 936: 6. 1585: 64. ubi simul componitur cum ζμέρδειν, ὃ ἐστιν ἄγαν βλέπειν ἐν τῷ μερίζειν τὰς ὀπτικὰς ἀκτῖνας. Eadem proprietas est verbi Hebr. חָזָה *secuit*, dein *accurate vidit*, quasi oculorum *acie* fixa. Quin & ipsum Lat. VIDI, Praeteritum verbi VIDEO, quis dubitet idem origine esse, quod alterum VIDI, a VINDO, sive potius ab antiquo *fido* ductum, ut VIDI similiter proprie est a VIDO. Qua vero ansa Latinum MERDA desumtum sit a Gr. μέρδω, haud statim apparet: nisi sit pro μέλδω, a μέλδω, aut notionem habeat a *secernendo*, quae est in μείρω *divido, secerno.* E. S.]

Μέριμνα *sollicitudo:* pro μεριμενά, a μερίω, quod a μείρω *divido.* [Cl. *L. Bos* a μερίζω repetit μεριζόμενος, unde, per syncopen syllabae ζο, fit μεριμενος, μεριμένη.

μέρη, μερίμνη, μέριμνα. Rectius, mea quidem sententia, *Lennepius* noster, fine fyncope, ducit a μείρω, unde ipsum fluxit μερίζω. Ceterum „ originem hanc a *dividendo* fatis firmabunt *Terentiana*, ex Andr. I, 5, 25. *Tot me impediunt curae, quae meum animum* DIVORSE TRAHUNT. Hac curae funt proprie μερίμναι, *animum* veluti *dividentes*. *Virgil*. Aen. V, 720. *Tum vero in curas animus* DIDUCITUR *omnes*. Lib. VIII, 19. *Magno curarum fluctuat aestu*, *Atque animum*, *nunc* HUC *celerem*, *nunc* DIVIDIT ILLUC, *In* PARTESQUE *rapit* VARIAS, *perque omnia versat*." L. C. V.]

ι Μερμαίρω *curo*, *anxie cogito*. Conferatur Μερμηρίζω idem eft, quod μείρω, a μέρος. Inde reduplicatum μερμαίρω. [Conf. & *Homericum* μερμηρίζω ut Il. Α, 189. Ε, 671. & alibi faepiffime. „ Pro μερμήριξε, in quibusdam Mff. & edd. legitur μερμήριξε, ut Il. Α, vs. 191. pro ἐναρίξει, ἐναρίξοι. Veteres & illud *Doricum* in *Futuro*, ab *Homero*, vel nunquam, vel raro ufurpatum effe, adnotarunt. Sunt certe in Homero loca prave fcripta: fed, quo modo cumque legatur, res eodem redit. Μερμηρίζω fcribitur non tantum per η, fed etiam per ε: licet rarius. Oritur autem a μερμηρὸς, quod ortum fine dubio, per reduplicationem, a μέρω: unde μέριμνα, μερμηρός. Significant autem μέρω & μείρω proprie *dividere*. Μερίζειν de *cogitationibus divifis* & *diftractis* dicitur. —— Ponitur aliquando pro *confideratione attenta*, qua quis

inter duas res ambiguus haeret, quamque eligat incertus est. T. H.]

Μέσσ *medius.* A μέω, Lat. MEO. [Conf. in Ἡμισυς supra, p. 321. & infra in Μέσφα. E. S.]

Μεσὸς *plenus. Eustath.* ad Hom. Il. Γ, p. 425: 84. παρὰ τὸ ἔω, τὸ πληρῶ, ἐσὸς καὶ μεσὸς, ὁ πλήρης. Eadem fere habet *Etymologus*, col. 573: 40. 580: 44. Si comparemus verbum μύω, (haud dubie cognatum alteri μέω) & inde ductum μυφίος, pp. *constipatus, densus*, videri possit, verbum μέω significationem *farciendi* habuisse: unde μεσὸς pp. sit *farctus, constipatus.* Sane „ μεσὸς in *deteriorem* sumitur *partem*, notatque *refertus:* πλήρης in *meliorem* ponitur, significatque illum, qui *naturae necessitati satisfacit;* sed μεσὸς qui *ventrem immodice* replet: quo sensu & *refertus* apud Latinos dicitur, qui *immodice se ingurgitavit cibis.* T. H.]

Μέσφα *donec.* Est pro ἔσφα, hoc autem compositum ex ἐς & φα. De utroque suo loco. [Poeticum est. *Eustath.* ad Il. Θ, 508. p. 726: 40. ποιηται μόνοι, inquit, τὴν τῆ μέσφα λέξιν φιλῦσιν. Videri autem possit litera μ, hac in vocula, mere esse *pleonastica.* Etymologus M. col. 573: 39. observavit, literam μ in multis πλεονάζειν, uti v. gr. in vocibus μία, μεσὸς, μάλουρον. Itaque, quum ἐς poëticum cum μὲς, in μέσφα, satis apte conveniat, μέσφα poni fortasse potuit pro ἔσφα. Quodsi tamen propius attendas ad *vim* illam verbi μέω Lat. MEO, qua *motum* notat *ad locum*, & MEARE adeoque ve-

teri-

teribus idem eſt ac *pergere* (ut in *Horatii* Carm. I, 4, 17. *quo ſimul* MEARIS:) dubitare vix licebit, quin prior ſyllaba μὲς, in μέσφα, arceſſi quoque poſſit a μέω *pergo*. Μέω nempe dedit μέσω, hoc μέσος: hujus vero Dativus eſt μέσῳ. Pro μέσῳ autem dixerint μὲς, ut pro ἴσῳ, ἰς &c. Videetiam Μέχρι. E. S.]

Μετὰ *cum*, &c. Forte repetendum eſt a μέω. [Videtur pp. eſſe pro μετᾷ ex μεταὶ (ut παρὰ pro παραὶ &c.) adeoque *Dativus*, aut *Ablativus* antiquus Singularis vocis, apud Graecos obſoletae, μετὰ, quam tamen Latina lingua nobis ſervavit, in ſuo META, METAE: *Meta* igitur pp. notat *Terminum*, *quorſum* aliquid *movetur:* unde *vitae metam*, *aevi metam*, ſimiliaque, apud ſcriptores Latinos invenias pro *termino vitae*, *aevi* &c. Ducitur autem analogice a μέμεται, tertia Praeter. perf. Paſſ. verbi μέω MEO: de quo ſupra dictum jam aliquoties. Itaque Graec. μετὰ pp. *Motum* notat vel *ad ulteriora*, vel *retrorſum:* ut in μεταφέρω *transfero*, μεταντλάω *hauriendo transfundo*, μεταστρέφω *converto*. [Μετὰ in quibusdam compoſitis ſignificat *poſt*. Μετὰ τινὰ ἔρχεσθαι POST *aliquem venire:* unde compoſitum μετέρχεσθαι τινὰ *conſequi aliquem*. Sic Jaſon ab *Apollonio Rhodio* dicitur *navigaſſe* μετὰ πλοῖα, POST *naves*, id eſt, per conſequens, naves *perſecutus eſſe*, atque adeo *conſecutus*. —— In aliis compoſitis [ex eadem propria vi, qua *terminum* notat, quorſum aliquid *movetur*, vel *motu transponitur*] infert *mutationem* aut *converſionem*; ut v. gr. in μεταμανθάνειν *ſententiam mutare*, Belg. *afleeren*, μετα-

νοεῖν

νοῦν cogitationes mutare, *poenitentia adfici*. T. H. Alio in loco cel. *Lennepius*: „ Μετατίθημι, vi praepositionis μετὰ, proprie significat *aliquid ex uno in alium locum transpono*, *transfero*. Praecipue autem verbi hujus usus proprius fuit in *ludo calculorum*: &, quando *calculi*, male positi, *transponebantur*, ita ut *ludus* veluti *corrigeretur*, tum ii dicebantur μετατιθέναι. Inde autem fluxit usus metaphoricus hujus verbi; quando in oratione aliquid, minus recte dictum, veluti *transponitur* & *mutatur*, ita ut in integrum restituatur oratio: quo sensu verbum hoc frequens est apud *Platonem*, similesque. Nec valde dissimili ratione ii quoque μετατιθέναι dicuntur, qui *in aliam sententiam traducuntur*" &c.

Μέταλλον METALLUM. Ex μετὰ & ἄλλος, ab ἄλλος *alius*, qua de voce dictum supra. [Μέταλλον pp. est *id quod studiose exquiritur*, & *investigatur*, in terrae visceribus; terram nempe *effodiendo*, & *effossam trajiciendo in aliam partem*: quae vis est praepositionis μετὰ, ut in μετατιθέναι. Vide in Μετά. E. S. „ Μεταλλάω, [apud *Homerum* Il. A, 550.] a Scholiaste exponitur ἐπιζητέω *studiose quaero*, & πολυπραγμονέω *per curiositatem*, & *curiose investigo*. Μέταλλον (ut Latinis METALLUM) significavit apud veteres, quod *in terram* & *sub eam est reconditum*. Quare vetustissimi Graeci μέταλλα vocaverant, non tantum ea, quae nunc vocantur METALLA, sed omnes *res*, sive *lapides* sive *ligna*, quae in tellurio superficie reperiuntur. Verum usus dein voluit,

loit, ut μέταλλα vocarentur illa sola, quae ex *intimis* terrae *visceribus effoderentur*. Hinc μεταλλᾶν *effodere* μέταλλα, h. e. ea terrae loca *in quibus metalla*, proprie dicta, *reperiuntur*, quae dicta sunt μεταλλεῖαι, & *effossores* μεταλλεῖς. Jam facile patet, quo pacto μεταλλᾶν pro *pervestigare* usurpetur, & ad *curatam* ac *curiosam rei investigationem* transferatur. *Plato* dixit μεταλλᾶν φύσιν *pervestigare naturam*. Usurpavit quoque hoc verbum *Pindarus*, Olymp. *Od.* VIII, vs. 108. ubi consulendus est antiquus Scholiastes. T. H.]

Μετέωρος *sublimis*. Compositum ex μετὰ, & ἕωρος, & hoc idem quod αἰώρα, unde αἰωρέω de quo supra, duo loco p. 88. 89. ubi ab αἶα *terra* repetendum esse dixi, sed rectius referri posse video ad αἴω, & ἄω: quae formae vicinae sunt voci ἀὴρ, ut sit quasi *aëreus*. [Μετεωρολογέω *de rebus sublimibus loquor*. Μετέωρα dicebantur *res*, quae sunt in *summo aëre*. Apud Jonas Physici vocabantur μετεωρολόγοι &c. T. H.] Quidquid est *pensile*, Graecis veteribus erat αἰώρα, & ἐώρα. Hinc fluxit μετέωρος *sublimis* sive *in sublimi pendens*. Hinc verbum μετεωρίζω *in sublime erigere*. Proprie ponitur de *navibus*, anchoris fluctuantibus, μετεωρίζεσθαι. Transfertur autem ad *animum*, inter spem & metum *suspensum* & *pendentem*. Vim verbi *Horatius* expressit Epist. L. I, 18, 110. *neu* FLUITEM *dubiae spe* PENDULUS *horae*, Graece diceremus uno verbo μὴ μετεωρίζωμαι. Eleganter de feroci ista bellua, rege Antiocho, dicitur, Libr. II. Maccab. Cap. V, 17.

με-

ἐμετεωρίζετο τὴν διάνοιαν *animi pendebat.* Ita *Lucae* Evang. XII, 29. μὴ μετεωρίζεσθε *ne animi pendeatis.* L. C. V. Vide viros doctos, laudatos a *Bielio*, Nov. Thesaur. Philol. P. II, p. 344. 345. E.S.]

Μέτρον *mensura.* A μέω MEO: unde μέδω, & Lat. MODUS &c. [Μέτρον pp. est *instrumentum metiendi*, sive proprie *replendi.* Est enim a μέω, in Praeter. perf. pass. μέμημαι, vel μέμισμαι, in tertia persona, μέμεσται: unde μεστὸς *plenus.* Μέτρον itaque significat *mensuram.* Jam vero Graeci dicere solent μέτρον τῆς ἀρετῆς i. e. *virtus castigata & in medio utriusque termini posita*· μέτρον σοφίας est *sapientia mensurata, non superba* vel *arrogans.* Hinc Adjectivum est μέτριος, eam significans *temperationem* vitae, morum, ceterarumque virtutum, quae ad hominem pertinent, quae efficit ut quis sit *bonus* & *honestus.* Hinc μέτριος ponitur pro *cive bono & honesto*, ac saepe opponitur τῷ ἀδίκῳ & πλεονέκτῃ. Neutro genere etiam τὸ μέτριον significat *id quod fieri decorum est* & τὰ μέτρια non *res modicas* (ut plurimi interpretes voluerunt) sed *ea quae fieri oportet, quae fieri decet.* —— Dicitur οὐχ ἕξεις τὰ μέτρια, id est *nil tibi praebebo, quod hominem decet dare alteri*, sive *humanitatis jura non habebis* &c. T. H. Conferantur porro quae habet *Graevius* in Lect. Hesiod. p. 20. 37. 38. 77. ubi etiam p. 43. de verbo μετρεῖσθαι, non *mensura mutuum accipere*, sed *sub usura mutuum petere* &c. E. S.]

Μέχρι *usque.* Est pro ἄχρι, quod idem atque ἄχρι. Utrumque est ab ἄγω & ἴγω, vel ἄχω & ἴχω.

ἔχω. [Si comparaveris ea quae p. 552. de Μέσφα diximus, videri fortaſſe poſſit, ſtirpem eſſe Μέω, literamque μ adeo etiam hac in voce eſſe radicalem, non adſcititiam ab initio. E. S.]

[Μέω Lat. MEO. Stirps fuit cognata alteri μάω: in cujus verbi explicatione quae hic dicenda erant, jam occupavimus. Vide etiam paſſim dicta in Μέγας —— Μέτρον. E. S.]

Μὴ *ne*. Comparandum eſt cum μαί. [Redi ad p. 523. E. S.]

Μῆδος *cura*, vel a μάω, vel a μέδω repetendum. [Nempe μήδεα, teſtibus Etymologo & *Euſtathio*, idem eſt ac βουλεύματα, pp. ut videtur Lat. *meditationes*. Vide dicta ad Μέδω, p. 542. Idem μήδεα *pudenda* notat, ſcriptum, nimirum, pro μειδεα, dictumque a *ridendo*. Vide *Heſiod.* Theogon. vs. 180, coll. ſimul vs. 205. E. S.]

Μηκάομαι *balo*, *balare*. Factum a ſono *caprarum*. [Nempe a ſono μὴ. Vide infra in Μῆλον *ovis*. E. S.]

Μῆκος *longitudo*. Componendum cum μάκαρ, & μακρός. Origo videtur μάω, [aut μέω, unde μέμυκα, μέκος, μῆκος. Vide T. H. ad Μέτρον. E. S.]

Μηλέα *malus arbor*. A μῆλον. Neſcio, an a μάλω, unde μαλάσσω *emollio*. [Vide dicta in Μάλω. E. S.]

Μήλη *ſpecillum*. Neſcio an ſit a μάω *quaero*. [Vide, ſi tanti eſt, quae, de hoc nomine aliisque, diximus Differt. in Cant. Hisk. p. 271. 272. & conf. ſimul obſervationem viri eruditiſſimi, in Lexico Hedericiano, voce Μηλόω. E. S.]

Μῆλον

[Μῆλον Dorice μᾶλον Lat. MALUM, pomum. Vide dicta ad vocem Μηλέα, & adi *Graev.* Lect. Hesiod. p. 16—18. E. S.]

[Μῆλον *Ovis*, *pecus*. Pl. μῆλα *pecudes*. Haud dubie a sono μῆ, μη. Conf. etiam in Μηκάομαι. E. S.]

Μὴν particula. Proprie conveniunt μαν, μὴν, μὲν [de qua vide supra in Μέ. Primariam vim, aliaque ad hanc voculam spectantia, eruditissime disseruit clar. *Hoogeveen*, Doctr. Partic. Cap. XXVIII, p. 774—778. E. S.]

Μὴν *mensis*. Esse a μέω, docet Aeolicum μεὶς, quod a vicino μέω. [Lege hic *Platonem* in Cratylo p. 409. laudatum a *Mattaire*, de Dialecto Dorica, p. 148. Si comparaveris vocem μήνη & μηνὸς *lunam* significantes, Hebraica porro ירח *luna* & ירח *mensis*, Belgica *maan* & *maand*, similiaque in aliis linguis ab unoquovis observanda, dubitare vix licebit, quin vox μὴν *mensis* originem suam repetierit a μήνη *luna*, aut certe cognata huic forma; recteque adeo statuerit Etymologus, col. 583: 14. Τὸ δὲ μὴν γίνεται ἀπὸ τῦ μήνη, ὃ σημαίνει τὴν σελήνην κ. τ. λ. Hoc vero qua analogia factum sit, dispiciendum est paullo accuratius. Stirps mihi, salva summi praeceptoris nostri reverentia, videtur esse μέω MEO, h. e. *ultro citroque eo*, *redeoque*. Redi ad p. 540. A μέω hocce factum est quam maxime analogice μένος, μένη, μέναι, & vocali longa η pro ε adhibita, μῆνος, μήνη, μῆνον. Itaque hujus forma foeminina postea usum obtinuit fortasse Substantivum, quo μήνη *rediens* eximie diceretur *Luna*, ut-

utpote saepissime *revertens*, „ *revertentesque ignes colligens*." A masculino vero μῆνος videtur, hoc pacto, per apocopen, remansisse ὁ μὴν, τοῦ μηνός, pp. *rediens luna*, dein *mensis*: cujus quidem Latinam quoque appellationem MENSIS, pro *menesis*, esse a Graeco μὴν, μηνός, quis hodie cum ratione addubitet: etsi *Cicero*, de Nat. deor. L. II, 27. *menses a metiendo* deduxerit, quia *mensa conficiunt spatia*? Quanto rectius *Isidorus* Orig. L. V, 33. MENSIS, inquit, *nomen Graecum de* LUNAE *nomine tractum est. Luna enim* μήνη, *Graeco sermone, vocatur.* &c. Quin & hujus significationis primariae, qua MENSIS pp. *redeuntem*, eximie *lunam*, olim denotaverit, vestigium fortasse est in illo *Virgilii* Georg. L. I, 335. *Hoc metuens, caeli* MENSES *& sidera serva*, ubi *Servius* MENSES" duodecim signa zodiaci" intelligit, singulis, nempe, noctibus redeuntia, atque in orbem, quasi, revertentia. E. S.]

Μήνιγξ *membrana quaevis*. Repetendum a μάνω, unde Lat. MANEO: cui vicinum μένω. [Vide hac de voce *Foësium*, in Oeconomia, & viros doctos ad *Hesychium*. E. S.]

Μῆνις *ira*. Idem proprie, quod μένος: de quo suo loco. [Μῆνις *ira*, non tantum explicatur ὀργὴ sive *ira*, sed ὀργὴ ἐπίμονος *ira permanens, constans*: quam originem Grammatici repetierunt a verbo μένειν. In origine falluntur, neque minus in propria vocis potestate. Nam proprie non significat *iram quae diu permanet*, sed *iram quae ultionem spirat*, & *exquirit*, *properatque ad eam*. Haec est caus-

cauſſa, cur μῆνις tribuatur diis, & hi, verbo inde deducto, dicuntur μηνιᾶν, vel μηνίειν, quando *ultionem ſcelerum. ab hominibus commiſſorum, poſcunt.* Sic μῆνις Νεμέσεως, vel Ἀδραστείας, vocatur harum *ira*, quae *malefacta* hominum *ulciſcatur* Eo modo derivatur a μάω, μάομαι, μῶμαι: quod non tantum *quaero*, ſed & *inquiro*, *exploro*, *perſcrutor* ſignificat. Ab hoc ipſo verbo, *judices*, qui *cauſas* exquirebant, dicebantur μαστῆρες, vel μαστῆρες: *exactores poenarum*, ut apud Latinos *quaerere* pro *poenas exigere*, & *quaeſitores* dicuntur; unde MINOS, inferorum judex, etiam vocatur. T. H. Neſcio tamen, an ſimplicior ſit derivatio a μαίνω, -ομαι, ut μῆνις pp. ſit *furor*. *Etymol. M.* Τὸ δὲ μῆνις παρὰ τὴν μανίαν, μανία τις οὖσα· ἐοίκασι γὰρ μαινομένοις οἱ ὀργιζόμενοι. Compone jam Il. Α, 75. Ε, 34. 454. Ο, 125. ubi conjunguntur χόλος & μῆνις, ut χόλος & θυμὸς Il. Α, 192. Inſpice & locum *Heſiodi* Ἀσπ. vs. 99. E. S.]

Μηνύω *indico.* A μάνω, cui vicinum μένω: vicina autem ſunt μηνύω & Lat. *maneo.* [Neſcio, an cognationem quandam habeat cum voce μένος, MENS: ut pp. ſit quaſi *menti injicio*, vel *mentem do*, *praebeo.* E. S.]

Μήρινθος *funiculus*, *filum*,

Μηρὸς *femur*,

Μηρύω *glomero*; neſcio, an ſint repetenda ab εἴρω *necto*: de quo ſuo loco.

Μήτηρ, Dorice μάτηρ, MATER. [*Mater* apud Graecos denominata fuit ab *amore ardentis* & *tenerrimo*,

rimo, quo liberos suos *complectitur*, & a *cura*; quam in illis educandis impendit. Vox enim derivatur a tertia Praeterit. perf. Pass. μέμηται, verbi μάω: quod primo significat *ardeo*; dein *ardenti desiderio complector*; tertio *cupide quaero*. Πατὴρ derivatur a tertia Praeteriti perf. Pass. πέπαται, verbi πάω *pasco*, &, ex origine, significat *altorem*, *nutritorem*. Porro observandum est, formam vocis esse *masculinam*. Foeminina, secundum analogiam, fuisset μητέρα. Nostris quidem in libris haec forma non invenitur. Inventa tamen fuit a Grammaticis vetustis: nam, in *Hesychii* Lexico, legitur Μητέρα καὶ ἡ μήτηρ. L. C. V. In usu est forma contracta hujus vocis μητέρα, nempe μήτρα, *matricem*, sive *vulvam* notans: pp. tamen, ut apud Belgas *moeren*; a qua voce μήτρα, Aeolice μάτρα, apud Latinos superest productior forma MATRALIA, *matris* Matutae *festa* notans: estque hoc *matralia* adeo Plurale neutrum a Sing. obsoleto *matrale*, *matrale*. Apud *Ovidium* Fast. L. VI, 475. *Ite bonae* MATRES, *vestrum* MATRALIA *festum* &c. E. S.]

Μῆτις *cura*. A μάω *cura*. [Μῆτις a μάω *indago*, *scrutor*. Hinc μῆτις pp. *scrutatio*, *indagatio*, *consilium*. Verbum inde productum est μητιάω: unde μητίετα, forma apud Homerum frequens, quam pro μητιέτης adhibitam putant, ut pro ἠπύτης *vociferator*, ἠπύτα. Grammatici veteres *metaplasmum casus*, in his, posuere, & voluerunt, *vocativum* adhiberi pro *Nominativo*. Quodsi idem metaplasmus occurreret in aliis formis, rationem haberet explicatio.

 Sed

Sed vix solet in aliis formis reperiri. Unde magis probabilis est eorum sententia, qui *Nominativum Aeolicum* esse existimant. Ita etiam in lingua Latina *poëta* a ποιήτης, *palaestra* a παλαίστρη: quae forma linguae Latinae satis ostendit, (quippe deducta ex Aeolica dialecto) eum Nominativum apud Aeoles exstitisse μητίετα, unde Genitivus μητιετάο. Haec certe Genitivi forma Aeolica ostendit, apud eos fuisse formam Latinam, respondentem Nominativo. Ergo *verus* est *Nominativus Aeolicus.* Jam vero μητιέτης notat *auctorem consilii.* Illa forma, quum tribuitur *diis*, notat *praesidium.* Sic ὅρκιος Ζεὺς *Jupiter jurisjurandi praeses* &c. T. H. De μητίεται, similibusque, non *Vocativo*, sed *Nominativo*, vide etiam *Clarke*, ad Il. α, 175. β, 324. E. S.]

Μηχανή *machina*, pro μαχανά, quod a μάχομαι repetendum. Dicitur autem μηχανή a Graecis *instrumentum*, ex variis partibus compositum, gravioribus oneribus moliendis inserviens. Speciatim autem vox usurpata fuit in *bello*, ubi *instrumenta majoris molis*, quibus, in obsidendis urbibus, utebantur veteres, dicta quoque fuerunt μηχαναί. In scena veteri idem quoque nomen locum sibi proprium habuit, quum *instrumenta* ea, *quibus* deosve deasve in scenam *prodire faciebant*, μηχανὰς etiam vocarent: unde proverbium natum θεὸς ἐκ μηχανῆς *deus ex machina*, quod in eos dictum fuit, qui quum naturali modo exitum rei invenire non possent, dei alicujus auxilium adhibuerunt. A generali nominis notione, qua *instrumentum artificiose constructum*

tum ad onera *molienda* significat, vox transiit ad *quodvis* fere *artificium*, quo hoc illudve efficere coneris: unde formula usitata Graecis, πάσῃ μηχανῇ, quasi dicas *omni artificio*, *omni arte*, vel *omnibus modis* &c. [Μηχανὴ pp. est adject. f. g. a μήχανος, quod a μήχω vel μηχῶ, quae utraque sunt a μάω *quaero*, *quaerendo invenio*. Veteres Grammatici ab eo verbo *Musas*, quas Dores μώσας vocant, putant esse dictas: quare *Cornutus* ait, „ Musas esse nominatas ἀπὸ τῦ μῶσθαι [sive τῆς μώσεως.] Hoc verbum ab *Epicharmo*, *Archilocho* cet. ponitur pro *inquirere*, vel *invenire*. A μάω, μήχω, fit μῆχος, quae vox satis usitata *inventum* notat, sive *machinationem*. A μήχω fit μήχανος, μηχάνη, quod mutato accentu vertitur in usum Substantivum. Μηχανὴ vero Aeoles & Dores dicunt μαχανὴ, unde Latinorum MACHINA. Μηχανὴ etiam ponitur pro *instrumento*, *ingeniose reperto:* unde *bellica instrumenta* vocantur μηχαναὶ πολεμικαί. Sed, ut *machina* apud Latinos pro *arte* & *dolo* sumitur, unde & verbum MACHINARI [in malam partem significatione accepta:] sic etiam μηχανὴ apud Graecos usurpatur, ut & μηχανᾶσθαι *machinari*, vel arte vel dolo reperiendo aliquid novi. —— Hinc etiam est ἀμήχανος, quod ponitur vel de *persona*, quae aliquid nulla machina potest efficere, vel de *re*, quae omnino nulla arte fieri potest, & πολυμήχανος de *eo qui multas machinas invenire potest*. T. H. Vide & *Graevium* ad *Hesiodi* Theogon. vs. 146. Ἀμήχανα apud *Homerum* Il. Θ, 130. Λ, 310. redditur *exitialia*, *inelu-*

flabile-malum afferentia: quod nescio an rectius reddi posset *indecora*, sive talia quae neminem machinari oporteret, Hebr. מעשים אשר לא יעשו Genes. XX, 9. E. S.]

Μιαίνω *foedo*. Est a μίω *moveo, tango, tracto:* unde *polluo*. Alio loco vir celeberr. „ Origo est μίω. Inde μιάω, & μιαίνω, quod pp. significat, quasi, *tractando comminuere*, sive *manibus tractare & identidem tangere*. Hinc profecta *contaminandi* notio. Eadem autem, quae in Graeco verbo, etiam in Latino translatio est. A *tago* nempe, (quod peperit verbum *tango*) nomen ortum *tagimen*, & contracte, *tamen*, verbum peperit *tamino*, & compositum *contamino*. Quod autem nomen TAMEN dicebam esse contractum ex *tagimen*, simile videmus exemplum in NOMEN, quod, contractum ex NOVIMEN, ortum a *nosco*; ut sit pp. *id*, *quo* aliquem *internoscas* ab aliis. Ceterum a μιαίνω *contamino, polluo*, ortum μιαντὸς, & compositum ἀμίαντος, proprie notans *non contrectatum* manibus, adeoque *intaminatum*. Ab eodem verbo μιάω aliud derivatum est μιαρὸς, significans *impurum*, sive, ut Graeci interpretantur Grammatici, μεμολυσμένον ἁμαρτίᾳ ἀκαθάρτῳ: qua interpretatione *usum vocis* in primis spectant. Proprie enim verbum μολύνω, sive Medium μολύνομαι notat *coeno, instar suis, volvendo se oblinere*, sive *inquinare*. Vide etiam in Μιαρός.

Μιαρὸς *spurcus, pollutus*. A verbo μίω, quod fere respondet Lat. MINUO, superstes nomen μιαρὸς, & verbum μιαίνω, in primis usurpantur sensu *polluendi*.

luendi. Sic, nimirum, quem *pollutum* significare volunt Graeci, μεμιασμένον dicunt: unde, nomine orto, μίασμα *rem pollutam* designat: quam alia voce, Graeci dicunt ἄγος. Μιαρὸς itidem de *polluto* ponunt, & saepe quidem dicitur ἄνθρωπος μιαρὸς *homo sceleribus* seu *facinoribus piacularibus contaminatus* & *pollutus*: quemadmodum μίασμα etiam maxime metaphorice de *piaculo* adhibetur. Hinc μιαρὸν aliquid dicunt, quod veluti *piaculo pollutum sit*, vel ipsum *piaculum*, *scelus*, aut quidquid *aliud expiandum* est, μιαρὸν εἶναι dici potest. [Μιαρὸς est a μιαίνω sive μιαίνω, idque a μιὰς, quod pp. significat *maculam*, *labemve*. Itaque μιαίνω, pp. *maculo* vel *macula inficio*. Hinc ponitur pro *tingere*. Sic μιαίνειν ἔριον *tingere lanam*: qua potestate hoc verbum apud Homerum occurrit. Jam vero, ut μιὰς metaphorice ad *vitia*, quibus quis *maculatur*, transfertur: sic quoque μιαρὸς, notatque *hominem improbum*, omnibus *maculis vitiorum tinctum* &c. T. H.]

Μίγνυμι *misceo*. A μίγω, quod a μίω: de quo ad Μιαίνω. [Ab obsoleto μίγω, quod clarissima sui vestigia reliquit in μίγμα, μιγμὸς, μιγὰς &c. in *Futuro*, prona analogia, factum est μιγσω, &, trajectis literis, μίσγω, unde apud *Hesychium* μισγαγκεῖα & alia, supersunt & in *Phavorino* „ μίγω, γράφεται καὶ μίσγω." Hoc ipsum μίσγω dedit Lat. MISCO, MISCEO &c. Stirps est μίω, cognatum alteri μέω MOVEO, unde μίγω, μίσγω, & alia, pp. videntur notasse *mistionem* ejusmodi, quae *cum motu* fiat. E. S.]

Μικρὸς *parvus*. Eſt a μικὸς (unde Doricum μικκός) ſimilive forma. Μικὸς autem, cujus foem. eſt Lat. MICA, ortum a μίω *tractando comminuo*. [Vide *Koen.* ad Corinth. p. 130. *Valck.* Adnot. in Theocr. p. 350. & infra in Μιτύλος.]

[Μιλκὸς *ſegnis*, & μιλκότης *ſegnities*. A μύλλω, vicina forma alteri μέλλω. Vide ſupra, & conf. *Toup.* Emend. in Suid. P. II, p. 158. 159. coll. P. III, p. 162. 163. E. S.]

Μιμέομαι *imitor*. Eſt a nomine μῖμος, cujus ſtirps latet. Neſcio autem, an μ adſcititia ſit, propter Lat. IMITOR [abjecta ab initio litera *m*] hinc ortum. Alio loco vir celeb. „ Μῖμοι olim eximie dicebatur *genus carminis dramatici laſcivi & obſcoeni*, quo *geſticulatione* & *motu* corporis, veluti *imitando*, exprimebant hiſtriones: unde iſtud genus *hiſtrionum* MIMI quoque dicuntur. Inde ortum μιμεῖσθαι, in uſu, eximie valet *accuratiſſime imitando exprimere* vel *imitari:* quemadmodum in proverbio eleganti eſt: ῥᾷον μωμεῖσθαι, ἢ μιμεῖσθαι. Atque iſta notione *imitandi* ſaepe μιμεῖσθαι idem fere eſt quod ζηλοῦν: unde non raro utrumque verbum conjungitur." [Quia μιμεῖσθαι, ut obſervavit auctor clariſſimus, pp. *geſticulationes motus*que corporis indicat, facile apparet, ſtirpem commodiſſime ſtatui poſſe μίω, cognatum alteri μύω: unde MOTUM, MOTUS. Ceteroquin haud ſine exemplo eſt, literam *m*, ab initio vocabulorum abjici; ut v. gr. obſervante *Voſſio*, in ALA pro μάλα, ſive μάλη, in voxos pro μοξός a qua lege a μιμέω ſive potius a μιμέτω fieri potuit IMITO,

μιντο, in forma *activa*, quam *Varro* adhibuit. E. S.]

Μὶν pronomen antiquum ab obfoleto μὶς, quod (cum μὸς unde μοῦ componendum) peperit Plurale μὲς, & μέες: unde ἡμεῖς, ὑμεῖς. [Vide Animadv. ad Analog. Ling. Gr. p. 286. ff. E. S.]

[Μίνθος, & in foem. μίνθα, dicitur: notatque *florem*, propter *odorem suavem*, (quem emittit) ἡδύοσμον dictum. Omnibus autem in linguis quaedam funt vocabula, quae per *antiphrasin* dicuntur. Sic μίνθος ponitur pro *floribus male olentibus*, quare & *stercus* dicitur μίνθος: unde & *gravis* iste *hircorum odor* μίνθος vocatur. Hinc verbum μινθόω, quod poteftatem habet *stercore oblinendi*. T. H. Conf. vir fummus ad Plutum *Aristophan*. p. 98. & quae *P. Merula*, de verbo *Stincken*, habet, excerpta a *Kiliano*, in voce *Stincken*; ac *Ten Kate*, in I. *Proeve van Geregelde Afleid*. p. 440. & difpice dein, an forte μίνθος dici potuerit a *motu* particularum *fragantium*, verfus omnes partes *dispersarum*: ut μίνθος pp. hoc pacto fit *odor diffusus dispersusve*. E. S.]

Μινὸς *parvus*, *exilis*. A μίνος, Lat. MINUS: quod a μίνω. Stirps μὶν: de qua vide in Μικρός. [Vide infra in Μινύθω. E. S.]

Μισθὸς *merces*. Eft pro μιθὸς, quod a μίω. Rationem translationis nondum fatis perfpicio. [Μισθὸς *justa merces* & *honesta* cujuscumque rei dicitur a Graecis: *Merces* contra *inhonesta* dicebatur μίσθωμα, uti v. gr. de *quaestu meretricio*. A μισθὸς ductum

ficatio nec ne? Verum, cognita origine nominis, & usu, illa dubitatio facile decerni potest. Verbum fuit antiquum μίω, unde μίνω, μινύω, Lat. MINUO, MINOR, MINUTUS: indidem μικός, sive μικκός, & μικρός, contracte μικρός. A priore forma descendit Lat. MICA; hinc itidem μείων, &, quod veteribus usitatum, μεῖος, unde μειόω, μειῶ. Propterea μίειν a Grammaticis exponitur ἐσθίειν *dentibus* & *manducando comminuere, ac conterere* cibos. A μίω, aut μίμιτρι, usitata forma mansit μιστύς, hinc μιστύλλεω & μιστύλλειν, quod in *Homero* Il. A, 465. H, 317. certissime notat *in partes discindere, concidere*, itaque ponitur: ut proprius, ejus verbi locus in *cibis secandis* fuisse videatur. Ideo veteres exponunt εἰς μικρὰ διακόπτειν. Exinde nascitur μιστύλη, apud Atticos praesertim, *panis frustulum cavatum quo jusculum hauriunt*: κοῖλον ἄρτον vocat *Diogenes Laërtius*, L. VI, §. 37. ubi vide *Aegid. Menagium*. Inde μιστυλᾶσθαι, vel, ut saepe scribitur, μιστυλλᾶσθαι, est, *Hesychio* exponente, τὸ ἐκροφῆσαι τὸν ζωμὸν τοῖς ψωμίοις. Postmodum, ob figurae similitudinem, *cochlearia*, eundem in usum comparata, nomen idem habuerunt. *Pollux*, L. VI, §. 81. X, §. 89. Comici deinceps hoc verbum posuerunt pro *juscula suaviter sorbere, convivari*: neque aliter intelligi debet in *Aristophan*. Plut. vs. 625. Ω μεμιστυλημένοι O *vos* senes, *qui delicate convivati estis!* Eleganter idem in Equitibus vs. 824. μιστυλᾶσθαι τῶν δημοσίων, *arrodere* & *absorbere pecunias publicas*. Vide Scholiast. & *Liban*. Epist. IX. Aliam viam ingressus

eſt *Salmaſius* ad Solin. p. 795. ſed parum ſibi conſtans. T. H. Alio loco idem vir ſummus: „ Μιστύλω eſt a μιστύλη, in maſcul. genere μίστυλος quod auctum eſt ex μιστύς. —— Forma talium derivatorum eſt *Dorica*. Sic μαστὺς *inquiſitio* eſt a μάομαι, ὀρχηστὺς *ſaltatio* ab ὄρχεομαι, verbi ὀρχέω *ſalto* &c. Vide etiam eundem ad *Ariſtoph.* Plut. p. 211. E. S.]

Μίσχος *pediculus, per quem folia fructusque arboribus adhaerent.* Forte pro ἴσχος, praefixo μ, ab ἴσχω *contineo.* [Neſcio an ſit a μίγω, μίσγω vel μίσκω, μίσχω. Idem Latinis eſt MISCERE, quod, in Paſſiva forma, vel Media, apud Latinos idem valere atque *accedere, adjungi*, probavit *A. Schultenſius*, in *Veters ac regia Via Hebr.* p. 55. Hac anſa μίσχος pp. foret *adjunctus*, & eximie talis arboris pediculus. E. S.]

Μίτος *ſeu* μῖτος, *licium, filum quod ſtamini implicatur.* A μίω *minuo.* [An a *motu*, quo per ſtamen trajicitur? Hoc pacto μίω foret explicandum, per cognatum μόω, MOVEO, & μίτος accipi poſſet pro *adject.* ſive *participiali* forma, ut *motus, a, um*, pp. eſt a μόω MOO, unde MOFO, MOVEO. E. S.]

Μίτρα *cingulum, zona.* Proxime ortum videtur a μίτος. [Nempe ut a μίκος, μίκερος, μικρὸς, ſic a μίτος, μίτερος, μίτρος in foem. μίτρα. *Etymol. M.* Μίτρα· ζώνη ἡ διὰ τοῦ μίτου ὑφασμένη. De phraſi λύειν μίτρην, *ſolvere cingulum* vide *Schräderi* Animadv. ad Muſaeum p. 340. ſſ. E. S.]

[Μίω, verbum obſoletum, cognatum fuit formis

mis μάω, μίω, μύω. Propria ejus significatio videtur fuisse *movere*, *commovendo minuere*, five *deterere*. Vide quae *Lennepius* & T. H. dederunt in Μινύθω, Μινὺς, Μινύθω &c. E. S.]

Μνᾶ *mina*. Contractam esse vocem docet Lat. MINA, & ortum videtur a μίω. [*Minam* repeti posse a μίω, satis docet Lat. obsoletum *minus*, *mina*, *minum*: unde superest MINA OVIS, quae vocabatur ovis *ventre glabro*, apud *Varron*. de Re rust. L. II, 2. Adi viros doctos a *Gesnero* laudatos in Lexico rustico. Etiam *mina mamma* est apud *Festum*, L. XI. 5. & in *Hesychio*, Μνα· τὰ μικρὰ σῦκα. Contractam vero vocem esse ex MINA pulchre docuit *Rhemnius Fannius*, de Ponderib. & mensur. vs. 32. his versiculis: *Accipe praeterea parvo quam nomine Graji* Μνᾶν *vocitant*, *nostrique* MINAM, *dixere priores*. Sed rectius fortasse μνᾶ habetur vox orientalis. Graecorum nomen μνᾶ & Lat. MINA, cum ipso pondere, delata sunt in Graeciam, ex Oriente per mercatores Palaestinos, sive Phoenices. Graecae linguae, per se spectatae, nihil est convenientiae cum linguis orientalibus. Qui linguarum lexica harmonica condiderunt, credi vix potest, quantum vulnus inflixerint linguarum studio: a quo, splendidis nugis suis, homines ingeniosos averterunt. Recentiori tamen aevo, per commercia cum orientalibus mercatoribus & nautis, plurima vocabula, ex oriente, in Graecam invecta fuerunt. Rei, scilicet, cum ipsis appellationibus transsumserunt Graeci ab Orientalibus: sed hoc nusquam

statu-

ſtatuendum, niſi cum eſt manifeſta ratio. Appellationes, in *re ſacra* ſollemnes, in *re nummaria, inſtrumentorum Muſicorum, nauticorum*, cum eorum uſu, receptae fuerunt a Graecis: nomina quoque *ſtirpium* & *plantarum*. Par atque eadem ratio hodiedum eſt in linguis. Merces, quae ex Indis cum Hollandis fuere communicatae, &, per Hollandos in reliquum terrarum ſparſae, ſervant ſuas patrias appellationes. Obtinuit hoc etiam in primis in *nummis* & *ponderibus*. Graeca vox μνᾶ & Latine MINA totidem literis ſcribitur in lingua Hebraica. Unicus locus ſufficiet *Ezechiëlis* XLV, 12. Radix & origo ſupereſt in nobili loco Danielis Cap. V, 25. 26. Significat, nempe, מנה *certa & praefinita menſura adſignavit*. Vide excellentiſſimum *Jobi* interpretem *[A. Schultenſium]* p. 195. 196. L. C. V.]

" Μιχάομαι *recordor, memini*. A μνάω, quod a μενάω: hoc a μένω *maneo*, de quo ſupra. A *manendo* ad *memoriam* tranſiit. Alio loco vir celeberr. „ Origo eſt verbum μένω, ſignificans *maneo*. Ab iſto verbo, ut fieri ſolet, verba pura formata ſunt μενάω, μενέω, & ſic per reliquas vocales. Haec verba contracta pepererunt formas μνάω, μνέω &c. Horum prius ſupereſt in lingua Graeca, atque a notione *manendi* ad *memoriam* eximie translatum fuit: qua nempe, res veluti *cuſtoditae permanent*. Similis ratio eſt derivatorum verbi μνέω. Inde enim verbum μνέω peperit nomen μνεία *memoria, mentio* &c. Sic Graeci dicunt μνείαν ποιεῖσθαι τινὸς *mentionem facere de aliqua*

aliqua re sive *recordari aliquid:* quod &, nomine a verbo μνάω derivato, dicunt μνήμην ποιεῖσθαι τινός. Μνάω, nempe, vi activa significans speciatim *facere recordari*, ex se peperit μνάομαι, virtute Media, notans *facere semet recordari:* quod idem fere est ac simplex *recordari.* Ab isto verbo μνάομαι, sive Praeterito perfecto ejus μέμνημαι, nomina formantur μνῆμα, μνήμη, & obsoletum μνῆμος. Primum μνῆμα pp. *rem* notat, *quae faciat recordari:* unde saepe ponitur pro *monumento* vel *sepulcro.* Alterum μνήμη *memoriam* significat: nomen autem μνῆμος, obsoletum, peperit, cum *Substantivum* μνημοσύνη, qua significatur *vis* vel *virtus recordandi*, tum etiam *nomen collectivum* μνήμων, *hominem* eximie notans, *valida memoria gaudentem*, sive *qui multarum rerum memoriam habet.* Ab isto nomine μνήμων verbum deinceps oritur μνημονεύω, id est, *multarum rerum memoria gaudeo*, vel *sum* μνήμων: hinc compositum ἀπομνημονεύω, unde porro ἀπομνημονεύματα dicuntur eximie *ex tempore factae dissertationes*, quae *ex ore alicujus haustae*, & *memoria custoditae, ex tempore recensentur & habentur.*

Μνηστεύω *nuptias ambio.* Verbi μνηστεύω origo est μένω, quod est *maneo*, unde reduplicatum μιμένω peperit contractum μίμνω: quod item *manere* significat. A notione autem *manendi* derivata, ab hoc verbo, multa translata fuerunt ad *memoriam*, qua quid *custoditum* veluti *maneat.* Inde, nimirum, facta verba μνάω & μνέω, quorum prius, per contractionem, peperit μνάω: hoc autem in usu valet in

nuptum do; Μνηστεύω nuptum do: qui puellam in matrimonium poscit μνᾶσθαι dicitur Schleusner

in memoriam revoco vel *commonefacio:* quo sensu cum *Accus.* personae & *Genit.* rei construi solet. —— Verbi autem μνάω forma Media μνάομαι, vi reciproca, significans *revoco me in memoriam*, commode adeo redditur per Lat. *recordor*. Inde porro ad *ambiendi* notionem transfertur, ubi, nimirum, sermo est de eo qui puellam *ambit* & *nuptias* ejus *petit:* quo sensu saepe occurrit apud *Homerum* & reliquos poëtas. Inter alia hujus verbi derivata in primis ad nos pertinet μνηστὸς, cujus foem. μνηστὴ ab *Homero* usurpatur de *muliere desponsata*, nec non μνηστὴρ *procus*, qui *mulierem ambit*. Inde verbum μνηστεύω, vi terminationis, idem est quod *sum procus*, vel *ambio nuptias*, ejusque *Medium* verbum μνηστεύομαι simili gaudet virtute. Rarius idem verbum, Passive usurpatum, de muliere *desponsata* invenitur &c. [*Procus*, qui puellam *ambit*, dicitur μνᾶσθαι: *puella*, quae petitori *respondet*, sive *despondetur*, dicitur μνηστεύεσθαι. *Erotianus* Grammaticus, μνᾶται, inquit, ὁ ἀνὴρ γυναῖκα, μνηστεύεται δὲ ἡ γυνὴ ἀνδρί. Apud Romanos veteres pp. *despondet* puellam, *qui petit*, *spondet*, *a quo petitur:* observante *Donato* in Differentiis. Dedit eam in rem plura *Salmasius* de Modo Usur. p. 712. De differentia Graecorum verborum egit *J. G. Graevius* in not. ad *Luciani* Soloecist. p. 119. L. C. V.]

Μογγὸς *qui voce est obtusa*. Videtur factum a sono *mussitantium*.

Μόγος *labor*, *molestia*. Componendum est cum μόγω, unde μόγις & similia. [Proprie, ab *Homero* adhi-

adhibetur pro *labore bellicoso*, atque adeo illi dicuntur μογεῖν, qui *bello laborem impendunt*. T. H. Stirps μόω, Lat. MOVEO. Ab eadem origine est μόγις, idem fortasse ac μόγοις, Dativo vel Ablativo veteri, a Nom. μόγος: ut μόγις pp. sit *cum molestiis*, hinc *aegre*, *difficulter*. E. S.]

Μόθος *labor*. A μόω. Vide Μῶλος. [Μόθος in primis dicitur de *labore bellico*, atque adeo pro ipsa *pugna:* ut Il. Η, 118. Σ, 159. 537. Φ, 310. *Hesiod.* Ἀσπ. 158. Vix differre videtur a Lat. nomine Subst. MOTUS, in illo *Horatii* Carm. L. II, 1. MOTUM *ex Metello consule civicum:* quocum compone Il. Λ, 241. μόθον ἵππων ὠκειάων. Stirps igitur μόω: a qua forma etiam Lat. MOTUS. Vide & seq. Μόθων. E. S.]

[Μόθων *verna*. Haec vox potissimum usurpatur a Comicis poëtis, & pertinet ad *res* & *personas*. Itaque μόθων dicitur *saltationis indecorae genus*, quod a *nautis* praecipue usurpabatur. Praeterea *Pollux* docet, esse εἶδος αὐλήσεως αἰσχρᾶς. Porro μόθων etiam pertinet, (ut diximus) ad *personas:* & μόθωνες illi dicuntur, qui sunt *maligni* aliorum *irrisores*. Hinc verbum est μοθωνεῖν, quod significat *alicui maligne insultare* & *illudere*. Hinc quoque est μοθωνία apud *Hesychium*, quod exponitur ἀλαζονεία. Non tantum vero dicitur μόθων, sed etiam μόθαξ: unde patet, hanc vocem derivari a μόθος, quod significat *tumultum*, *bellum*, *motus turpes* & *ad illudendum comparatos:* sed porro Μόθωνες ut μόθακες, apud Lacedaemonios, illi dicebantur, qui, tanquam *moderatores*, adjungebantur pueris ordinis majoris, ut

cum

cum iis simul educarentur, vocabanturque οἱ παρατρεφόμενοι, ut monet Scholiastes, ad *Aristophanis* Plutum, vs. 279, quo scilicet eos pueros adjuvarent, iisque adessent ludendo, & comitarentur ad scholas. Erant illi non ingenui, sed tamen liberae conditionis. Hinc factum est ut egregii viri apud Lacedaemonios fuerint μόθωνες: ut, magnus ille Lacedaemoniorum imperator, *Lysander*, & plures alii, quemadmodum docet *Aelianus* Var. Hist. L. XII, 43. Sed, apud Comicos significat *eum, qui* aliis *maligne illudit* & *insultat*. T. H. Vide viros doctos ad *Hesych.* vocibus Μόθων, Μοθωνικὸν, Μόθωνα &c. & *Perizonium* ad Aelianum l. l. E. S.]

[Μοιχὸς MOECHUS, *adulter*. [Μοιχὸς à μέμοιχα Praeter. perfecto verbi μοίχω, vel μιχω, quod notat *mingo*, vel MEJO. T. H. Eadem fere ex ore magni *Hemsterhusii* habet *A. Schultens*, in Comm. ad Prov. Sal. p. 60. E. S.]

Μολῶ *venio*, *vado*. A μέλω, quod componendum cum μίω, μόω, μέλω, Lat. MOVEO. [Vide infra in Μέλω. E. S.]

Μόλιβος, aut μόλυβδος *plumbum*. [An a MOLE & *gravitate*? *Etymol. M.* Μόλιβος ἐπίκειται τῷ ἄγκυρῳ ὡς τὸ καθέλκειν αὐτὸ τῷ βάρει κάτω. Idem Grammaticus docet, „ si per ι pronuntietur, vocem esse μόλιβος, sine δ scribendam; sin vero per υ, tum efferendam esse per delta μόλυβδος." E. S.]

[Μόλις *vix*, *aegre*: idem quod μόγις. Vide sub Μόγις.]

Μολοβρὸς *gulosus*, *vorax*. Forte pro μολοφὸς, a μόλω.

[*Etymol. M.* Μολοβρὸς, κατὰ συγκοπὴν, μολοβορός τις ὢν &c. Compositum videri queat ex μόλος, & βορὸς, quod a βόρω, Lat. VORO: de quo supra, p. 196. E. S.]

Μόλος *labor*, *pugna*. A μόλω, quod vide. [Analogice derivari debet a μόλω, quod Latini servarunt in suo MOLO, MOLERE, nisi malis forte ducere a μέμολα, Praeter. perf. Medio verbi μέλω: de quo dictum supra in Μέλω, Μέλαθρον &c. A μόλος hocce, sive Dativo ejus Plurali μόλοις, videtur descendisse μόλις, Adverbialiter positum, pro *aegre*, *vix*: quasi dicas *magno cum labore*, sive pp. *cum laboribus*; ut μόγις est pro μόγοις. E. S. „ Μόλις ac μόγις, & significatione & origine, sunt proxima. Μόλις est a μόλος *labor*, & pp. quidem *labor bellicus*. —— Hinc ponitur pro *bello* apud *Homerum*. —— Μόγις est a μόγος, *gravis labor*: unde μογεῖν *laborare*, & μόχθος *labor onerosus*" &c. T. H. Ceterum a μόλος, sive μόλις, productum fortasse est Lat. MOLIOR: ut a μόλω est MOLA, a μέλω autem, unde MOLUI Lat. pro MOLEVI, MOLES &c. E. S.]

Μολύνω *polluo*. A μόλω *accedo*. [A μελὺς, quod in antiqua lingua Graeca *maculam* notavit. Hinc μολύνειν *conspurcare*, *maculare*. T. H. Suspicor, μολύνειν pp. notasse *fordes contrahere e luto* inter eundum &c. L. C. V. *Etymol. M.* Μολύνω· παρὰ τὸ ὀλύω, ὀλύνω καὶ μολύνω, καὶ μολυσμός. E. S.]

Μόλω verbum, apud Graecos obsoletum. Latina lingua servavit in suo MOLO, MOLERE. *Molui*

praeteritum pp. est a *moleo*, Gr. μολέω, pro *molevi*: ut *docui* contractum esse ex *docevi*, satis probant alia non contracta, *delevi*, *obsolevi*, *consuevi*, a *deleo*, *obsoleo*, *consueo*. Est igitur Graec. μόλειν (collato Lat. MOLO, *molere*) pp. idem quod aliud εἰλεῖν, *in gyrum vertere*, *huc illuc versare*, *discurrere* &c. Unde in *Hesychio* non modo simpliciter exponitur ἐλθεῖν, sive ἔρχεσθαι, verum etiam τρέχειν & δραμεῖν: quae quidem notio *vertendi*, *convertendi*, ut in isto τρέχειν primaria est, ita & in nostro μόλειν non alia videtur esse. Sentiri potest illa vis *convertendi*, in Latinorum voce substantiva MOLA, AE, quod pp. Adjectivum foem. est a masc. μόλος, η, sive α, ον, & diversos usus admittit; uti etiam ex ipso verbo Lat. MOLERE, & composito ejus PERMOLERE: quae leviter indicasse sufficiat. Conf. porro Il. Λ, 173. μολών de *leone adventante* & in grege *huc illuc discurrente*, aliaque apud *Homerum*. E. S.]

Μόνος *solus*. A μένω *maneo*, [sive ejus Praeter. perf. Medio μέμονα. Μόνος igitur pp. est *qui remansit*, *qui relictus est*, quasi, *de aliis*. Sentiri potest haec vis ex illo versiculo, in Batrachomyomachia vs. 257. Ὃς μόνος ἐνὶ μύεσσιν ἀριστεύεσκε μαχέσθαι *qui* SOLUS *inter mures strenuum se praebebat pugnando*; nempe, quum ceteri mures jam metu aufugissent, *solus relictus*. In ipsa Iliade & Odyssea vox μόνος non occurrit. Apud *Aristophanem* in Pluto, vs. 250. per τὸν υἱὸν, τὸν μόνον, *filius* designari videtur, *qui unus de aliis relictus fuerat*. Et sic adhi-

betur

betur pro *uno relicto* vel *superstite* a *Matthaeo*, Cap. XIV, 23. XVII, 8. *Marc.* IX, 8. *Luc.* XXIV, 12. &c. E. S.]

Μορμύρω *murmuro*. Verbum fictum a sono. [Vide *Hesychium*, & conf. infra in Μύρω. E. S.]

Μορμὼ *mulier horrenda & monstrosa facie*, *larva*. Vox Dorica est qua pueros terrere solebant. „ [Μόρμος *terror*: quod & Substantive & Adjective accipitur. —— Hinc μορμολὸς, & μορμολύς: unde μορμολύκω & μορμολύσσω *terrorem objicio* alteri, sive *propono* & *ob oculos fero*, quod *terrorem* ipsi *faciat*. Et μορμολύκειον, *persona Tragica* vel *Comica distorta* &, *ad terrorem incutiendum*, *facie composita*. Vide *Polluc*. L. X, §. 167. & Commentarium. Plura subministrabit *Spanhem.* ad Callimach. in Dian. 67. 69. Hinc in Fabulis Μορμολύκα *Acherontis* est *nutrix* apud *Stobaeum* Eclog. Phys. p. 129." T. H.]

Μόρος *portio* &c. [Μόρος origine & potestate idem est quod μοῖρα. Utrumque pp. significat *partem* alicui *distributam* & *destinatam*. Est enim a verbo μείρω *divido*, *distribuo*. A μόρος est quoque Lat. MORS &c. T. H. Uti a *foros*, pro ὅρος, factum est, per contractionem, SORS; a φόρος, FORS, eadem analogia a μόρος, MORS. A notione illa *dividendi* sive potius *rescindendi* aut *praecidendi* est quoque nomen μορόεις *elaboratus*, pp. *praecisus* a jugo: quamquam metaphoram Hebraei in suo בָּצַע frequentant. Vide Differtat. in Cant. Hiskiae, p. 77. E. S.]

Μορύσσω *inquino*. A μόρυ. Componendum est cum μολύνω.

Μορφή. *forma.* Nescio an sit a μέρω similive forma vocis repetendum: nisi malis, μ praefixum esse adeoque repetendam vocem ab ἔρω *excito*. Idem *Lennep.* alio loco: „ Μορφή; in antiqua Graecorum lingua Aeolica, φόρμα, est ipsum Lat. FORMA: ut adeo verbum, a nomine μορφή deductum, μορφόω idem sit ac Lat. FORMARE. Dicitur autem μορφῦσθαι de *rebus*, quae *in aliquam formam rediguntur*. Hujus compositum μεταμορφῦσθαι inde significat, quasi, *denuo formari*, vel potius *ex una in aliam formam mutari*. Id spectavit *Ovidius*, quando, Μεταμορφώσεων librum scripturus, ita incipit: *In nova fert animus mutatas dicere formas Corpora*; quod fere Graece sonaret μεταμορφώματα &c. „ [*Etymol. M.* Μορφή· παρὰ τὸ μείρω τὸ μερίζω, μορή, καὶ πλεονασμῷ τοῦ φ, μορφή. E. S.]

Μόσχος *vitulus*. Est pro ὄσχος, ab ἴσχω, pro ἔχω, adeoque ab *adhaerendo* dicitur. Hinc μόσχος pp. significat *ramum novellum*, seu *tenacem*: qualis est v. gr. *vitis*; atque ita *Adjective* positum est ab *Homero*, Il. Λ, 105. ubi idem valet quod *vimen tenax*, seu *lentum*. Latius posita vox, a notione *tenacitatis* & *teneritudinis*, eximie translata est ad designandum *vitulum*. [Ὀσχαι & ὤσχαι. Apud veteres ο utriusque literae vicem supplebat, solo pronuntiandi tractu distinctam. Utramque vocem *Hesychius* & *Harpocration* exponunt: κλῆμα βότρυς ἐξηρτημένας ἔχον *palmitem unde racemi dependent*. Olim ὄσχος (vide *Athenaeum*, L. IX, p. 495.) ὄσχη, & μόσχος *quemvis ramum tenellum, & florentem* notabat,

M

M enim quibusdam in vocibus antiquis, formendi caussa, praefigitur; ut in ὄχλος, μοχλός· ὀμφή, μομφή· εἰλεῖν, μιλλεῖν· ὀνθυλεύειν, μοθυλεύειν· ἄλευρον, μάλευρον. Verum dein, usu jubente, ὄχος & ὄχη propriam de vitium palmitibus potestatem habuit, μόσχος vim generalem retinuit: unde μοσχεύειν notat *surculos arbori praecisos in terram depangere, ut succrescant*, & metaphorice *alere, augere, fovere*. Adi *Suidam* in Ὠσχοφόρια & Ὠσχοφόρος. T. H.]

Μοτὸς *linamentum carptum, quod vulneribus inditur*. Haud dubie est a μόω MOVEO: quod fere idem est ac vicinum μίω. [Pro eodem dici etiam μοτὴ, & μοτὸν, *H. Stephanus* dudum indicavit, Thes. L. Gr. T. II, p. 977. 978. Ex quibus facile apparebit, voces has pp. esse formas *Adjectivas* sive *Participiales*, adeoque respondere Latinis MOTUS, MOTA, MOTUM, quae Substantive posita eo usu invaluerunt. Conf. μόθος & infra in stirpe Μόω. E. S.]

Μοῦσα MUSA. Proprie Participium est pro μόσα, a μόω. Ratio significationis minus est perspicua. [Vide quae vir summus T. H. supra dedit in Μηχανή.]

Μόχθος *labor*. Conferatur huc Μόγος, & similia. [A μόχθος fit μοχθηρός, ut a πόνος est πονηρός. Μοχθηρὸς vero pp. gaudet vi *activa*, notatque *illum*, qui *laborem* sive *nequitiam* alteri *facit*: quo pacto & πονηρὸς usurpatur pro *eo, qui malum facit* alteri. Dein utrumque pro *malus*, sive *malignus*, poni solet. Porro μοχθηρὸς non solum notat *malus*, sed etiam

etiam *infelix*. Utraque ſignificatio nonnunquam conjungitur. T. H]

[Μόω ſtirps obſoleta. Certiſſimae ejus propagines ſunt μοτὸς, μοτὴ, μοτόω: quae voces quum pp. ſignificent *carptum linamentum*, hinc facile apparet, originem verbi non aliam eſſe, quam cognatae ſtirpis μάω, *tractandi*, nempe, ſive *manu*, modo huc modo illuc, *lata verſave*, *movendi*. Vide ſupra in Μάσσω, Μαςός &c. Et *Heſych*. Μόω· Μόθων. E. S.]

Μυδάζομαι *abhorreo*, *averſor*. Ortum videtur a μυδάω, ſimilive verbo. [Vide mox in Μυδάω.]

Μυδάω *prae madore putreſco*. Confer Μαδάω, quod huic vicinum. Ortum videtur a μύδω, quod forte ab ὕδω, unde ὕδωρ *aqua*. [Vir ſummus, T. H. ad vocem μόσχος, agnovit illam praefixionem literae M, multis in vocabulis factam. Quodſi tamen propius inter ſe conferas verbum μάδω (unde μάδος, MADOR, MADEO) & alterum μύδω, unde ſunt μῦδος, μυδάω cet. nulla videtur eſſe cauſſa, cur μύδος repetamus ab ὕδω, μάδος vero a μάδω? Itaque verae ſtirpes videntur fuiſſe μάω & μύω: ut notio *aquae* fortaſſe adſcita ſit ab illa *mobilitatis*, qua *liquor* modo huc *fluat*, modo illuc *refluat*. Ceterum vicina fuerunt μάδος, unde Lat. MADOS, ſive MADOR, & μῦδος, Graecis eximie dictus *humor viroſus*: ab *humiditate* autem eſt notio *putreſcendi*, ut μυδάω rectiſſime reddatur *prae madore putreſco*. Ceterum vide hic cel. *Ruhnk*. ad Tim. p. 132. & *Koen*. ad Corinth. p. 264. 265. E. S.]

[Μῦδος *virus*, pp. *humor* viroſus. A μύδος hocce ductum

ductum est nomen μύδρος, pro μύδερος, ut μακρὸς pro μακερὸς: de quo vide in Μυελλω. Jam vero μύδρος ab *Hesychio* exponitur ὁ ἀργὸς σίδηρος, — σίδηρος πεπυρωμένος. Vide ibid. viros doctos, & *Foesii* Oeconomiam. Locum *Anaxagorae*, qui solem esse dixerat πυρόεντα μύδρον, aut μύδρον διάπυρον, dedit *Suidas*. Sed vide *Lennep.* in voce Ἀμυδρός. E. S.].

Μυδρίασις *oculi vitium.* Oritur a μυδριάω, quod a μύδρος: de quo vide in voce Ἀμυδρός.

Μύδρος *candefactus.* Vide vocem Ἀμυδρὸς, [& supra in Μύδος. E. S.]

Μυελὸς *medulla.* A μύω *claudo.* [*Etymol.* Παρὰ τὸ μύω, τὸ ἀσφαλίζω, ὁ ἐσφαλισμένος ὑπὸ τῶ ὀστῶ, ὅθεν καὶ μυαλῶ. Sed illa derivatio cel. *Lennepii* est veri similior: μυελὸς enim, ut *H. Stephanus* in Appendice ait, dicitur τῶν ὀστῶν τὸ λευκὸν πλήρωμα. Ceterum Lat. MEDULLA & Gr. μυελὸς, quorum hoc formam praebet *masculinam*, illud vero *foemininam*, videntur ejusdem esse originis. Vide *Caninium* & *Vossium* in Etymologico. E. S.]

Μυέω *initio.* A μύω *claudo*, unde & μύστης *minister sacrorum arcanorum.* [Μυέω *sacris arcanis*, ubi *os clauditur* & *obsignatur*, aliquem *initio*. Μύειν dicitur de *janua*, quando *cohaeret clausa*, uti & *concha*, quae *cohaeret*, μύσθαι. T. H.]

Μύζω *mussito*, factum a *sono narium.* [Est ipsum Lat. MUSSO, i. e. pp. *premo*, *comprimo*, *compressum teneo*, inquit vir doctissimus in Lexico Hedericiano: quod vide. Scribitur etiam Graece μύσσω. Stirps hac ratione est μύω *claudo.* E. S.]

Μῦθος *verbum.* A μύθω, quod vix differt a μύζω. [Μῦθος apud Jonas, quorum vox illa maxime est propria, pp. notat *sermonem* in genere: sed praeterea etiam translatus accipit significationes. Inter has praecipua illa est, qua ponitur de *consilio publico*, quod inter viros, qui concionem habent, instituitur. Hinc apud *Herodotum* μῦθος δημόσιος, *publica consultatio.* Inde quoque apud Jonas ponitur pro *factione* quorundam hominum, qui *consilia* inter se *ineunt.* Ita *Homerus* ipse Od. φ, 71. hoc verbum usurpavit: ubi Scholiastes notat, μῦθος poni pro στάσις. T. H. Conf. *Koen.* ad Corinth. p. 235.]

Μυῖα *musca.* A μῦς MUS, & hoc a μύω. [Forte a sono μυ. E. S.]

Μυκάω MUGIO. Factum a *sono boum.*

Μυκτὴρ *nasus.* A μύζω, de quo supra. Alio loco vir celeb. „ Verbum μύζειν proprium est *sono* qui clauso ore *naribus editur:* unde dein alias notiones accepit. Huic autem vicina est notio ea, qua μύσσω, vel μύττω, ponitur pro *mucum naribus educo.* Unde μυκτὴρ pp. *eum*, notat, *qui μύζει*, dein *nasum.* A nomine μυκτὴρ ortum verbum μυκτηρίζειν pp. notat *inultari*, vel *sectari nasum:* quomodo alibi *sanguis*, *nimia copia nasum petens*, μυκτηρίζειν dicitur. Frequentiori autem usu iis tribuitur, qui *naso suspenso irrident:* notatque fere idem quod Lat. *subsannare.* Unde figura Rhetorica μυκτηρισμὸς dicitur *subsannatio*, sive *irrisio*, quae fit *nare suspenso.* [Origo statuenda est in syllaba μύ. Hinc μύζειν ductum a sono significavit *sonum e naribus emittere.*

tere. Μύσσειν dein ufus traduxit ad vim *emungendi*, vel *mucum auferendi.* Hanc ideam quum, in lingua etiam noftra vernacula, adhibeant, *decipiendi*, mirum non eft ἀπομυκτηρίζειν Graecis, in fermone familiari, pofitum fuiffe: quo fenfu fervulus dicit, in *Terentii* Comoedia, *emunxi argento fenes* (Phorm. Act. IV, fc. 4, vs. 1.) Legi poterit *Pollux* Onom. L. II, Segm. 78. —— *Emungendi* fenfu proprio de *nutrice* pofuit *Plato*, De rep. L. I, p. 343. Σὲ κορυζῶντα οὐκ ἀπομύττει *mucofum te non emungit.* A μύσσω, tertia Praeter. paff. μέμυκται. Hinc μυκτήρ. Μυκτῆρες funt *nares.* Hinc verbum duplicis formae μυκτηρίζειν & μυκτηριάζειν. Quarum formarum illa tantum eft in Lexicis: alteram praebet membrana vetus Bibliothecae Leidenfis in Gloffario *Dofithei:* » Μυκτηριάζω *fubfanno.*" Sic, *de ponte in aliquem convitia fundere*, Athenis γεφυρίζειν, & γεφυριάζειν, dicebatur. Μυκτηρίζειν autem vel μυκτηριάζειν fignificabat eximie *narium motu* alicui *illudere*, ut *labiorum motu illudere alteri* χλευάζειν dicebatur. *Horatius* noftrum verbum reddidit *nafo adunco fufpendere:* fed poftea hoc verbo quaevis *irrifio maligna* fuit fignificata. Quo fenfu graviter *Paullus* (ad Galat. c. VI, 7.) *Ne*, inquit, *decipiamini:* Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται DEO *illudi nequit*, nempe *impune.* In Euangelio *Lucae* Cap. XVI, 14. fortaffe proprio fenfu *avari Pharifaei*, opes contemnentem, JESUM ἐξεμυκτήριζον *contumeliofe irridebant nafuti.* L. C. V.]

[Μύκω verbum obfoletum in tempore *Praefenti*, pro quo vulgo adhibetur forma ejus productior

μυκάω. In *aoristo secundo*, sive potius *Praeterito imperfecto*, superest μύκον, sine augmento, pro ἐμύκον: Iliad. Ε, 749. Θ, 393. Μ, 460. Ἀυτόμαται δὲ πύλαι ΜΥΚΟΝ οὐρανοῦ *Sponte autem sua portae* CREPUERUNT *coeli*, & μύκε Il. Τ, 260. μέγα δ' ἀμφὶ σάκος ΜΥΚΕ δουρὸς ἀκωκῇ *ingensque scutum* UNDIQUAQUE CREPUIT sive MUGIIT *hastae cuspide*. Ex quibus simul patet, propriam verbi vim esse *crepare*, sive potius MUGIRE, verbum a sono μυ factum, quem sonum μυ in his primariam praebere notionem, vir summus L. C. V. supra dixerat. Confirmabit idem hoc locus Od. Κ, 413. ubi μυκώμεναι *mugientes*, e forma altera μυκάω sive μυκάομαι, de *vitulis* MUGIENTIBUS legitur.

Μύλη *mola*. A μύλω, quocum convenit μόλω *moveo, venio, coëo*: a μέω & μύω, quae pp. vicina sunt. [Pro μύλω adhiberi solet μύλλω, litera λ geminata, ut in κέλλω pro κέλω &c. E. S.]

Μυλλὸς *curvus, tortuosus*. [A μύλω sive μύλλω; quod pp. est *torquere* in gyrum. Unde notio *molendi*, & *permolendi*. E. S.]

Μῶμαρ *macula*. [Dixerunt non tantum μῶμος in forma masculina, sed etiam μῶμα in neutra, & in foeminina μώμη. Significat *maculam* eadem ratione ac μῶμος, & μῶμαρ. Proprie habet *maculae* vel *labis* potestatem. Hinc, ut ἀμώμος *macula* & *labe carens* sic etiam ἄμωμος, & mutata forma ἀμύμων, *qui omnis labis immunis est*, & *culpa caret*. Itaque in laude ponitur, & significat *hominem integrum*. T. H.]

Μύω-

Μύσσομαι *praetexo, caussor.* A μύνω, unde forte Lat. MUNIO. Μύνω autem a μύω *claudo, tego.* Ab hoc verbo autem repetendum forte ἀμύνω, quod supra praetermissum.

Μύξα MUCUS. A μύζω, de quo supra. [Nisi proxime sit a μύγω (unde cum inserta ν Lat. MUNGO) cujus Futurum μύγξω produxit μύξα. Fuit autem μύγω isti cognatum μύσσω, unde MUCUS sive MUCCUS Lat. Vide *Vossium* in Etymologico. E. S.]

Μυρίος *innumerus.* Forte a μύω *fluo.* Alio loco: Μυρίος derivatum a verbo μύρεσθαι, pp. significat *fluxum*: speciatim, ad *numeros* relatum, μύρια Graeci dicunt *decem millia.* Passim autem ponitur de *omni numero majori, cujus calculi non facile iniri possint:* atque sic fere respondet Lat. *infinitus.* Hoc sensu apud *Lucianum* v. gr. ἐρασταὶ μυρίοι dicuntur *amatores numero infiniti & plurimi.* Eadem vox, in Singulari posita, vix aliud interdum notat quam *summum, extremum,* cujus rationes, nimirum, *tantae* sunt, *ut nequeant iniri.* Ita ἐν μυρίᾳ πενίᾳ καταστῆναι aliquis dicitur qui *in summa paupertate vivit.* [Proprie de *fluidis* μυρίον adhiberi, ut v. gr. μυρίον αἷμα, μυρίον ὕδωρ, μυρίον οἶδμα, observavit *Valcken.* ad Eurip. Phoeniss. p. 498. *latissime* tamen *patuisse, de quacumque magnitudine usurpatum,* idem vir, analogiae ususque linguae Graecae peritissimus, addidit. Mihi quidem, si a tantis viris dissentire liceret, paullo aliter statuendum videretur de significationibus stirpium μύω & μύρω, sive μύρομαι. Μύω, nempe, & reduplica-

tum

tum μυρμύρω, putaverim pp. dictum fuisse de *sono aquae fluentis*, unde μύρειν & μύρεσθαι sit pp. *fluere cum sono strepituve* leniori; μύειν vero dixerim esse cognatum aliis μάειν, μίειν, μόειν, de quibus jam supra: quin etiam, a sono μυ facta esse putem alia verba, quae primam syllabam μυ habent, ut v. gr. μυκάω, μυζάω, MUGIO, atque ab eodem hocce μυ derivandam esse notionem *claudendi*, sive *fortius obserandi*, in verbo μύειν pp. *comprimendo claudere* &c. Jam vero a μύω *premo*, *comprimo*, *condenso*, facillime fieri potuit μύρος pp. *compressus*, *compactus*, *densus*, unde eximie *piscis* dictus fuit μύρος *myrus*, quem *unicolorem* esse & ROBUSTUM, ait *Plinius*, L. IX, 23. Hincne etiam MURUS Latine dictus, tanquam structura *densior* & *compactior*, an vero MURUM Latini proprie extulerunt MOERUM, (unde *poemoeria* &c.) voce facta a μείρω, μείρω *divido*, *separo*? Hoc certius est, quemadmodum Hebraei רְבָבָה *numerum densum* a רָבַב *spissus*, *densus fuit*, pro numero *decem millium* dixerunt, ita Graecos eundem numerum μυριάδα, quasi *densiorem*, vocare potuisse. Quo pacto nostrum μυρίος, sive μύριος, pp. foret *compactus*, *densus*, *spissus*, hinc *multus*, *copiosus*, &c. E. S.]

Μύρον *unguentum*. Derivatum est a μύρω, sive μύρεσθαι *fluere*. Inde μύρον pp. videtur dici *unguentum stillatitium*. [Μύρον vox est ex oriente ad Graecos deducta. Unde *Homero* ignota est; qui nusquam eam usurpat, sed, ejus loco, adhibet ἔλαιον *oleum*, cum adjecto epitheto, ut e. gr. ἔλαιον εὐώ-

δες

ζις odoriferum oleum. Poftea, Archilochi aetate, *unguenta orientalia* ad Graecos venerunt, & nomen ipfum. Dubitari non poteft quin μύρον fit a מור vel מֹר quod fignificabat *myrrham*, tum *arborem ipfam*, tum *unguentum myrrhinum.* *Myrrhae* ufus erat follennis, in unguentis praeparandis. Ideo *unguenta* orientalia vocantur μύρα: & hinc μύρον *quodvis unguenti genus* notat. T. H.]

Μύρω *fluo.* Factum videtur a *fono aquae leniter fluentis.* [Μύρομαι *lugeo, ploro.* Utrumque haud dubie a *fono.* *Hefychius:* Μύρειν· ῥεῖν ὕδωρ, κλαίειν, θρηνεῖν, ἠχεῖν, ὀλοφύρεσθαι. In *Paffiva* vel *Media* forma adhiberi folet. *Etymol. M.* Μύρεσθαι· τὸ κλαίειν — ἀπὸ τοῦ μύρω, τὸ ῥέω. Ceterum a μύρω eft reduplicatum μυρμύρω, f. μορμύρω, MURMURO. Vide fupra in Μορμὺς &c. E. S.]

Μῦς MUS. A μύω *claudo.* [Μῦς a μύειν, quod eft *abdere fe* in latibula five *inlatebrare.* *G. J. Voffius* in Etymologico. Vide infra Μύω.]

Μῦσος *fcelus, facinus deteftandum.* Dubito, fitne a μύζω, fimilive forma an a μύττω, *contero,* quod cum μὴν *minuo* componendum? [Μύειν in primis eft *comprimere* labia, e cujus verbi Futuro μύσω factum eft μύσσω & hinc μυσσάω, unde Lat. MUSSARI. Hac ex etymologia μῦσος pp. foret *facinus tacendum,* quod *appellari nefas,* Latinis *nefandum* aliquid, vel *infandum.* Nifi praeplaceat, elegans fane, derivatio *Euftathii,* p. 1193: 30. εἰς ὃ μύομεν, μὴ ἐνβλέπειν ἀνεχόμενοι, ἢ πρὸς ὃ τὰ χείλη μύομεν, ὡς προσφωνεῖν. E. S.]

Μύστα

F. Μύσσω *mungo*. A *sono*, ut μύζω. [Vide omnino; quae, occasione vocis ἀπομυξάμενος, *emuncti*, dedit T. H. ad *Luciani* Dial. Mort. T. I, p. 351. E. S.]

Μυστήριον *mysterium*. A verbo μύω Lat. *claudo* nomen μύστης pp. significat *eum*, qui *res sacras claudit* & *celat*. Unde speciatim sic dicitur *sacrorum arcanorum antistes*. Inde factum nomen μυστήριον significat *rem sacram arcanam*, & *a vulgi profani cognitione arcendam*: cujusmodi *sacra arcana*, quae *evulgari nefas* erat, multa olim fuerunt. In primis autem hoc nomen μυστήριον sacris arcanis deae Cereris & Proserpinae fuit adsignatum &c. [*Alexander Morus* in Obss. ad 2 Corinth. IV, 2." Certum" inquit „ habeo, vocem μυστήριον *Hebraicae*, non Graecae, *originis* esse." Sic solent homines docti ingenio suo abuti, quibus linguarum analogia non satis fuit perspecta. Non utique dixisset *Morus*, si centena vidisset nomina, in τήριον desinentia, *illa omnia originis Hebraicae esse*. Sicut λουτήριον & θυτήριον sunt a λούω & θύω, sic μυστήριον est a μύω. A tertia Praeter. Pass. μέμυσται, μύστης & μύστις manarunt: hinc μυστήριον. Jam vero μύειν significavit pp. *premere*, vel *premendo claudere*, sive *aperta occludere*. Opponitur verbo χαίνειν, vel χάσκειν, significanti *hiscere*. Os *hiscens* & *diductum compressis labiis claudere*, pp. dicitur μύειν, &, composito verbo καταμύειν, vulgo in καμμύειν contracto; sicut καννύειν contrahitur ex κατανύειν, ἀμμένειν ex ἀναμένειν, ὑββάλλειν ex ὑποβάλλειν. Ab ista igitur proprie-

prietate μύςης & μύςης, Lat. MYSTA, pp. est *qui os claudit*. Eximie sic dicebatur *sacris initiatus*, *celans arcana*. Hinc μυςήρια ἱερὰ pp. *sacra* erant *silentio tegenda*, & *profanos* seu *non initiatos*, *diligenter celanda*. Talia erant *mysteria* Orphica, Bacchica, Eleusinia, Pythagorica; omnia ejusdem originis, orta ex Aegypto, matre scientiarum & superstitionis Graecanicae &c. L. C. V.]

Μυςίλη idem quod μιςύλη, & vicinae originis. [Vide supra: & adi *Koenium* ad Corinth. p. 264. E. S.]

Μύτις *nasus*: pec. *marinorum piscium*. A μύω. [Conf. Μυκτήρ.]

Μυχὸς *penetrale*, *intimus locus*. A μέμυχα, Praeterito verbi μύκω, quod a μύω *claudo*.

Μύω *meo*, *coëo*, *claudo* &c. Originem verbi explicitam vide a L. C. V. in Μυςήριον. *Eustath.* ad Homer. p. 1282. Μύω δὲ ἐπὶ βλεφάρων, καὶ χειλέων, καὶ τινων ἑτέρων λέγεται. Proprietas eleganter elucet ex illo Homeri Il. Ω, 420. 637. Vide porro *H. Stephanum*, in Append. T. II, col. 1649. cet, E. S.]

Μῶλος *bellum*, *pugna*. [Num conferenda vox est cum Lat. MOLES unde in Gloss. vet. „ Μῶλος *moles*." Pulcherrime Il. Σ, 134. μήπω καταδύσεο μῶλον Ἄρηος & sic alibi saepius. Unde videri possit, μῶλον pp. esse MOLEM, adeoque μῶλον Ἄρηος pp. *molem belli* sive *molem Martis* dici, qua iste *gravis* & *vehemens incumbit*. Sed alia loca sunt quae demonstrent quam certissime, μῶλον nostrum idem prorsus

esse

A

esse ac *μόθον* & *μῶλον*, de quo diximus supra; orta, a *μάω moveo*; adeoque *μῶλον* pp. notasse *commotionem*, *tumultum*, sive θόρυβον, ut recte *Hesychius*, dein *rixam*, *bellum*. Vide Il. Γ, 397. Od. Σ, 232. E. S.]

Μῶμος *dedecus*. Proprie notat *vitium*, quod *in oculos incurrit*, & dein *reprehensionem*, quae cum *irrisione maligna* conjungitur. Inde verbum μωμεῖσθαι pp. valet *reprehendere cum maligna* quadam *irrisione*: alibi tamen de *quavis reprehensione* positum idem fere valet quod μέμφεσθαι. Ab eodem est compositum ἄμωμος, quod de *eo* poni potest, qui *omnis labis expers* est, ut *nihil in eo reprehendi* possit. Idem valet ἀμώμητος, ortum a verbo μωμᾶσθαι. Utrumque autem in usu promiscué ponitur pro ἄμεμπτος, id est *in quo nihil reprehendas*. Atticis in primis placuit ἄμεμπτος &c. [Conf. supra in Μῶμαρ.]

Μωρὸς, vel μῶρος, *stultus*. Repeti debet a verbo μάω *desidero* sive *insano feror desiderio*. [Belgarum phrasis *als een gek zoeken* etymologiae huic favet. Ceterum de μῶσθαι *quaerere*, verbo antiquo, vide *Toup.* in Suid. II, 193. & *Burgess.* ad *Dawesii* Miscell. Crit. p. 529.

* *
*

N

N.

Νάβλα *genus instrumenti musici.* [Haud dubie vox est orientalis, Graeca civitate donata: nempe Hebr. נֶבֶל, quod olim pronuntiabatur נַבְלָ. Vide *Valcken.* supra in Μνᾶ. E. S.]

Ναὶ Lat. NAE adverbium adfirmandi & concedendi. [Originem hujus voculae indagavit ususque simul elegantissime explicuit cl. *Hoogeveen*, in *Doctr. Particul. Linguae Graecae*, Cap. XXXI, p. 787. ff. E. S.]

Ναίω *habito.* Vicina sunt νάω, νέω, νίω, νόω, νύω. Significatio propria posita est in *movendo*, *acervando*, *nectendo.* Inde *colendi*, *habitandi*, significatio. [Hoc pacto vix quidquam discriminis statui posset inter origines verborum νάω, νέω, νιω, νόω, νύω, & μάω, μέω, μίω, μόω, μύω. Mihi quidem, salva aliorum reverentia, νάω, νέω &c. potius videntur proprie valuisse *talem motum qui fiat deorsum sursumque.* Sed vide inferius in Νάκη, Ναὸς, Νέω &c. E. S.]

Νάκος *pellis cum suo villo.* Nescio an sit a νάω *acervo.* [Vide *Hesychium* in voce & ibidem viros doctos. Adde omnino *Etymol. M.* Analogice ducitur a νένακα, Praeterito perf. Act. verbi νάω, pp, ut mihi quidem videtur, idem valente quod νέω:

ut νάκος, & in altera forma νάκη, pp. sit *quod manu identidem sublata*, animalibus detrahitur. E. S.]

Ναὸς *templum*. A νάω *acervo*, *necto*, *construo*. [Prima verbi vis est *habitaculum*, *domicilium*: a νάω, vel ναίω, quod *habito* significat, quodque frequentant poetae; apud quos saepius invenias Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει *Jupiter altitonans qui summa coelorum tecta incolit*. Ut AEDIS singulari numero apud Romanos pro *templo*, sic ναὸς, priore obliterata, in eandem potestatem migravit. Commode *Hesychius* interpretatur οἶκος, ἔνθα θεὸς προσκυνεῖται. *Stephanus* autem, in voce Θεραπναι, ναὸν describit οἰκίαν, ἔνθα οἱ θεοὶ θεραπεύονται. Ἔνναιον pari virtute veteres dixisse, ex Clinia observavit Scholiastes *Apoll. Rhodii* ad L. II, 1087. διὰ τὸ ἐνναίειν ἐν αὐτῷ τὰς θεάς. Egregia figura Pythagorei (quorum sententiam ipsis verbis expressam praebet *Synesius* p. 49.) dicere solent ὁ νοῦς ναὸς καινὸς θεῷ. Junguntur crebro ναοὶ & βωμοί: *Euripides* Hecuba vs. 146. ἀλλ' ἴθι ναούς, ἴθι πρὸς βωμούς. Vide Scholiast. Sic Epiphani filio Carpocratis, (a quo Carpocratianorum haeresis nomen habet) *in urbe Cephaleniae Samiae* ἱερὸν, βωμοί, τεμένη, μουσεῖον ᾠκοδόμηται τε καὶ καθιέρωται *Clem. Alexandr*. Strom. L. III, p. 184. Ἱερὸν autem & ναὸς, sive νεὼς, quando connectuntur, veluti apud *Thucydid*. L. IV, §. 90. περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν (ubi plura notavit *Dukerus*) ita distingui debent, ut ἱερὸν significet τὸ τέμενος sive *totam aream Deo consecratam*, *humanisque usibus exemtam*, τὸ ἱερὸν χωρίον: ναὸς vero ipsum *fanum* vel *templi* aedi-

aedificium. Ἱερὸν autem intelligendum relinquit δῶμα, & saepius adsciscit ἅγιον &c. T. H. Ναὸς pp. nihil aliud est, quam *domicilium*, a verbo ναίω *habito*. Quum in Graecia homines adhuc sub dio agerent, vel in tuguriis per agros sparsi, jam antiquissimis temporibus coeperunt *domum* condere, in qua deos suos colerent. Nulla tamen erant, nisi, in honorem deorum constructa, domicilia, pro aevi simplicitate rudia. Istae aedes, quae solae tum erant, dici debuerunt ναοί. Lapsu temporis vetus tamen nomen adhaesit deorum *templis*: ab usu vero gentilium Judaei idem nomen transtulerunt ad designandum etiam templum Hierosolymitanum &c. L. C. V. Significatio *habitandi*, in verbis ναίω & νάω, videtur esse *secundaria*; eaque ab ipso nomine ναὸς *habitaculum* ducta. Origo indicata est in Νάω. Inde fluxit notio *findendi*, *diffindendi*, *secandi*: unde ea *exsecandi*, *secando ascisandi*, *excavandi* cet. Quo pacto, eadem via ac בַּיִת *domus* Hebraeis dicta fuit a בָּת *secuit*, *resecuit*, *excidit*: ita & ναὸς repeti potuit a νάω *seco*, *ascio*, *exascio* aut *exseco*, *excido*, sive ab *apta fabricatione*, sive ab *excavatione soli*, secundum illud „ *domus antra fuere*." E. S.]

Νάπος *saltus*. A νάπτω, quod confer cum νέφω, & Lat. NUBO, quod proprie *tego*. [Etiam, in forma foeminina, νάπη dicitur. *Hesych.* Νάπη· ὑδατώδης καὶ ὀρεινὸς τόπος. Unde recte effecisse videtur *Isaac. Vossius*, pp. a νάω *fluere* dictas esse νάπας: quemadmodum etiam vir doctissimus, in Lexico

Hedericiano, „ A νάω *fluo:* a frequentia *fontium* & *rivorum*." Nimirum, νάω *fluo* pp. videtur esse *findo*, sive *cum fissione erumpo*, *prorumpo*, & eximie dici de *eruptione fontium* ac *rivulorum*, unde νᾶμα *scaturigo*, *Hesychio* πηγαῖον ὕδωρ, ῥεῦμα. E. S]

Νάρδος NARDUS, *frutex.* [Est vox orientalis, Syrorum נַרְדָּא. E. S.]

Νάρθηξ *ferula*, *bacillus.* [*Etymol. M.* Νάρθηξ· παρὰ τὸ ναρὸν, ὁ σημαίνει τὸ ὑγρὸν, νάρηξ καὶ νάρθηξ. Itaque pp. notaret *bacillum humidum*, ac *recentem.* Cui etymologiae favent haec *Hesychii:* Νάρθηξ· εἶδος φυτοῦ καλαμοειδοῦς, ἐλαφροῦ. E. S.]

Νάσσω *aequo*, *premo.* A νάω *acervo*, *condenso.* [*Hesych.* Νάσσει· θλίβει. Videtur esse pp. ita *premere*, *ut quid rumpatur:* Belgice *tot barsten toe vol stoppen.* E. S.]

Ναστὸς *placenta e melle*, *uvis passis* &c, [A νάω, interposito γ, &, mutata γ in χ, est νάχω, pro quo νάσσω & νάττω. Notat autem *farcire*, *refertum farcire*, & oppositum sibi habet κενόω, κενὸν, &c. T. H.]

Ναῦς *navis.* Proprie idem, quod ναὸς, a *nectendo*, *construendo*que. Origo est νάω. [Ex nostra quidem conjectura, νάω pp. est *findo*, dein *effindo*, *excido*, *excavo:* unde ναῦς & obsoletum ναὶς (Aeol. ναFὶς, idem quod Lat. NAVIS) pp. *excisam* sive *excavatam trabem* videntur notasse, quales barbari in Indis etiamnum *canoos* appellant; dein vero *navem*, ex variis partibus *constructam*, servato nomine antiquo, ναῦν dixerunt. Eadem fere est origo

verna

vernaculi nostri vocabuli SCHIP, sive German. *schiff*, & Gr. σκάφη SCAPHA: de quibus vide *Ten Cate* I. Proeve van Geregelde Afleiding, p. 347. A. & confer. dein κάω, σκάω, σκάπτω, σκάφω, pp. *cavo*, *excavo*. E. S.]

Νάω *habito*, etiam *fluo*, *mano*, *scateo*. [Vide *H. Stephanum*, Thes. T. II, col. 995. 996. De primaria significatione hujus verbi jam diximus, in Ναπυ. E. S.]

Νεβρὸς *hinnulus*, *pullus cervi*. Forte dicitur pro νεῦρος NERVUS. [Νεβρὸς *hinnulus*, & νεῦρος *nervus*, eadem certe origine videntur gaudere. Utrumque dictum forte ab *humore*. Stirps est νέω: quod verbum cognatum fuisse alteri νάω, satis probat Lat. NO (pro NAO) NAVI, NATUM, NARE, comparatum cum Gr. νέω, νεύσω, idemque suadent Genitivi poëtici νεὸς, νηὸς, qui alioquin ναὸς &c. Igitur νεῦρος Lat. NERVUS pro NEURUS, dictus videtur ab *humore*, quo gaudet, νεβρὸς vero ab eodem *humore*, sive *madore*, nomen habet: quemadmodum etiam HOEDUS (ut Latine ab οἶδος) sic Hebraice גְּדִי, & Arabice جدي, ab *uvore* dicitur. Conf. infra in Νεῦρον. E.S.]

Νήλυς *novicius*. Vox νήλυς, quam per *advenam* vulgo exponunt, composita est ex νὸς *novus*, & antiquo ἐλύς. Proprie igitur significat *nove veniens*. Est nimirum antiquum ἐλὺς, idem fere quod ἐλθὼν, formatum, veluti, ab antiquo ἔλυμι, cujus Participium est ἐλύς: ut a ζεύγνυμι, ζευγνύς. Ἔλυμι autem convenit cum formis verborum ἔλω, ἔλθω, ἐλύω, ἐλεύω, ἐλύθω, & ἐλεύθω: quarum formarum aliae in

 deri-

derivatis, aliae superstites sunt in temporibus, quae vulgo junguntur verbo ἔρχομαι *venio*, tanquam anomala: a quo verbo, si originem spectes, valde differunt; significatione tamen fere conveniunt. [Vide dicta ad Ἔρχομαι. E. S.]

Νεῖκος *jurgium*. Componendum cum νίκη. A νέω vel νέω *moveo*, *acervo*. [*Etymol. M.* παρὰ τὸ νε στερητικὸν, καὶ τὸ εἴκω, τὸ ὑποχωρῶ, γίνεται νέεικος, καὶ, κατὰ κρᾶσιν, νεῖκος. Probat hanc derivationem *H. Stephanus* in Thes. T. II, col. 1011. *Lennepius* tamen illa longe videtur esse simplicior ac verior. Proprie, nimirum, νεῖκος est a νένικα, Praeter. perf. verbi obsoleti νέω, pp. *findo*, *findendo divido* & *dirimo*: quae notio satis manifesta est in νέμω *dirimo*. Hinc igitur νεῖκος pp. est *divisio* animorum, vel *divisio*, *secessio*, amicorum: unde *jurgium* designat. *Homerus* saepissime ea voce usus est; uti & formis cum ea cognatis: id quod eo magis verisimile reddit, formam vocis esse simplicem, non compositam. Possis etiam a notione *pungendi* in νέω, νίκω &c. repetere verbum νεικέω, ut νεικεῖν pp. idem fere sit ac Gall. *piquer*. Conf. Il. Ω, 29. & alibi. E. S.]

Νεκρὸς *mortuus*. A νέκος, quod a νέκω Lat. NECO, id est, *prosterno*, *in longum porrigo*. Repetendum a νέω. Vide supra in Ἡνεκὴς, p. 322. Alio loco vir celeb. „ Vocis νεκρὸς origo est verbum νέκω, quod superest in lingua Latina: ubi notum est verbum NECARE, & inde *nex*, *necis*. A Graeco νέκω nomen proxime oritur νέκος, quod ab Aeolibus pronunti-

nuntiatum fuit νεκύς, ejus autem loco Lacones pronuntiarunt νεκύρ. Inde productum νεκυρὸς peperit contractum νεκρὸς, quod in usu idem significat atque apud poëtas νέκυς. Generatim autem magis νεκρὸς quoque de omni eo ponitur quod *vigore* suo tanquam *vita* privatum est. [A notione *findendi* planior via datur ad eam *vulnerandi*, *transfigendi*, in primis *sagitta*, vel alio *acuto instrumento*. Jam vide usum vocum νέκυς, & νεκρὸς Il. Λ, 52. Δ, 467. 492. 493. Η, 86. &c. E. S.]

Νέκταρ, NECTAR, *potus deorum*. Videtur ortum a νέκω: denotatque *vim habens prosternendi*, quod *vino* aptum nomen. De νέκω vide modo supra. [Certissimum est, *Homerum* hanc vocem posuisse de *potu*, in conviviis deorum hausto, ἀμβροσίαν de *cibo*. Mirum autem est, a *Sapphone* νέκταρ *cibum*, ἀμβροσίαν vero *potum* deorum fuisse appellatum. Plurimi scriptores *Homerum*, pauci *Sapphonem*, secuti sunt. De NECTARE Grammatici admodum inter se different. Plerique volunt, νέκταρ esse compositum ex νε, particula negandi, & κτὰρ, quod oriatur a κτάω *possideo*, vel a κτάω, κτέω, κτῶ *occido*. Certum est, a κτέω derivari κτέαρ vel κτέας, idque significare *possessionem*. Hoc itaque in κτὰρ, contracto, & praeposito νε, νέκταρ componi volunt. In hac tamen origine ratio analogiae minime convenit; uti nec in illa, qua κτέας a κτέω, κτείω, κτείνω, *occido* derivatur. A νέκω, νένεγμαι, νένεξαι, νένεκται, analogice quidem est νέκταρ: verum quum νέκω itidem *occido* notet, etiam haec origo non est pro-

banda. Hinc nihil, quod ad originem veram faciat, adferre possumus. Videtur igitur vox peregrina, & aliunde in linguam Graecam adscita. —— *Nectaris* vero vocabulum a Graecis ad Latinos fluxit. —— In utraque lingua de *delicatissimo vino* ponitur; unde νέκταρ Θάσιον, id est *delicatissimum* insulae *Thasi vinum:* dein itidem usurpatur de *melle suavissimo*. Hinc νέκταρ Ὑμήττιον *mel hymettium*. T. H. Νέκταρ, si Graeca vox sit, maxime analogice repeti posse a νέκω, νένγμαι, νένεκται, docuit vir summus: sed notionem *occidendi*, secundariam haud dubie, huic voci applicari posse negat. Aptiusne in eam quadrabit primaria vis *secandi:* ut νέκταρ (per eandem metaphoram qua supra vidimus p. 402. in verbo κεράσθαι notionem *secandi* ad *temperaturam* vini transferri) pp. sit *potus jucundissime temperatus?* E. S.]

Νεκύδαλος *necydalus*, insecti genus. Ex νέκυς *cadaver*, & δαλός: quod componendum cum δηλέω *noceo;* de quo supra. [Dubium tamen adhuc est, fueritne δαλὸς vox separata, quae in compositionem intraverit, an potius pro *mera terminatione* habendum sit δαλος, quemadmodum αλος terminatio est in Ἀττάλος, μέγαλος & δαλὸς in Δαίδαλος &c. Vide p. 417. E. S.]

Νεμεσάω *merito indignor*. Proxime oritur a νέμεσις *ultio*, *qua* pro *meritis* quid *tribuatur*. A νεμέω, quod a νέμω *tribuo*.

Νέμω *distribuo*. A νέω, de quo suo loco. Notat autem νέμω *partes divisas attribuo*, atque adeo differt a μείρω, quod valet tantum *in partes seco* vel

vel *divido*: νέμεσθαι autem, vi *Medii*, notat *divisas partes sibi attribuere*, adeoque *accipere*; unde latius est *possidere*. Vide *Kuster.* de Verbis Mediis, Sect. I, §. 36.

Νέος *novus.* A νέω *venio*, *advenio.* Nos Belgae dicimus *een aankomeling.* [Graecum νέος & Lat. NOVUS ejusdem sunt originis. A Praeterito enim Medio, verbi veteris νέω, νένοα est νέος, Aeolice νέϝος hinc NOVUS. L. C. V. Quodsi recte conjecerimus, verbum νάω pp. fuisse *findo*, *effindo*, *excido* hinc *exascio*, νέος & νέον, a forma verbi cognata νάω, notare potuerunt *effissum*, noviter *productum* aut *exasciatum*: hinc *novum.* Eadem origo est vocis جديد *novus*; pp. *fissus*, *effissus*, apud Arabas. E. S.]

Νεοσσὸς *pullus.* A νέος & ὀσσὸς, quod idem atque ὄπτης, ab ὄπτομαι *video.* Est autem νεοσσὸς in usu *pullus*, significans pp. quasi *novellum.* Pro νεοσσὸς Attici pronuntiabant νεοττός. In vulgari vero Graecorum dialecto, eliso ε, νοσσὸς dicebatur: cujus fere generis elisio cernitur quoque in Lat. PULLUS, quod haud dubie e *puellus* contractum &c. [A νέος productum νεοσσὸς *novellus* pp. inserviebat *avium pullis* significandis. *Ammonius* de different. voc. p. 145. recte „ νεοσσοὶ" inquit „ ὀρνίθων *avium pulli.* —— Illinc ductum νεοσσιὰ *nidum* significat, & νεοσσεύειν *nidum aedificare.* —— Atticae erant formae νεοττὸς, νεόττιον, & νεοττιά: reliqui Graeci vulgo νεοσσὸς, νεοσσίον, νεοσσιά. Ad hanc regulam corrigendum esse *Thomam Magistrum*, liquet ex *Phrynicho*: quod

minus animadverterat clar. *Alberti* in Obff. ad Nov. Teft. p. 134. Porro a *pullus* avium translata fuit haec vox ad *liberos* aliosve defignandos, quos blanda voce compellarent. In *Theophrafti* Character. Cap. III. adulator illius, cui ad aurem gannit, *liberos* vocat χρηστοῦ πατρὸς νεόττια *optimi patris pullos*. Ex *Didymi* fententia, *vetulam* quandam pecuniofam adolefcens pauperculus, in *Ariftophanis* Comoedia, dixerat νεττάριον. Videatur nota *Hemfterhuf.* ad Plutum, p. 363. L. C. V.]

Νεῦρον *nervus.* Proprie id eft *quod faciat vergere.* A νεύω. [Lat. NERVUS & Gr. νεῦρον haud dubie ejusdem funt originis. Νεῦρον eft adjectiva forma, neutrius generis, Subftantive pofita; NERVUS vero, per metathefin NEURUS, idem nomen mafc. generis quafi νεῦρος. *Etymologus M.* repetebat παρὰ τὸ νεύεσθαι δι᾽ ὅλου τοῦ σώματος: quod longius quaefitum. Nefcio utrum repetendum fit a νάω pp. *findo* in longum, ut νεῦρον pp. fit *fiffum* in longum, & hinc quafi *filamentum* longius *porrectum*; an ab *humore*. Redi ad p. 597. E. S.]

Νεύω *adnuo, vergo, propendeo.* A νέω *moveo.* [Duplex forma verbi fuit νεύω & νύω. Hoc Latinis fuit NUERE: unde remanfit NUMEN, & NUTUS, & compofita verba *annuere, innuere, renuere.* Νεύω autem & Lat. NUO pp. notant *caput* & *oculos moveo*, deinde *motu capitis* vel *oculorum annuo* vel *renuo*, five *addico* vel *denego.* In *Homeri* Il. I, 223. νεῦσ᾽ Αἴας Φοίνικι *innuit Ajax Phoenici.* Jupiter, qui *nutu* faepe Olympum tremefaciebat, *Homero* dicitur νεῦσαι. Exemplo fit Il. A, 528. Ἦ καὶ κυανέῃσιν

σεν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων *Sic ait: atque supercilius pater annuit atris.* Venustus exstat *Alexidis* e *Parasito* locus apud Athenaeum L. X, p. 421. de parasito guloso, Δειπνεῖ δ' ἄφωνος Τήλεφος, νεύων μόνον Πρὸς τοὺς ἐπερωτῶντας τί *Coenat Telephus mutus: interrogantibus nutu tantum respondet.* Legatur elegans locus *Ovidii* in Heroid. Ep. XIX, 45. Pro duplici autem forma verbi, duplex quoque forma fuit derivatorum νεῦσις & νύσις: unde verba fluunt νευστάζειν & νυστάζειν, quae a Lexicographis non debuerant a se invicem divelli. Νυστάζειν saepe reperitur: νευστάζειν adhibetur ab *Homero* Il. Υ, 162. Od. Μ, 194. Σ, 153. 239. & a *Theocrito* Eid. XXV, vs. 260. L. C. V.]

Νεφος *nubes.* Dicitur a *tegendo, acervando:* quae notio verbi νέω: unde νέπω, νέφω. [Videtur νέφος proxime convenire cum Lat. NIMBUS. Uti v. gr. in illo Il. Δ, 274. 275. ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν. Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ κ. τ. λ. quae *Virgilius* Aen. XII, 450. sic expressit: *Qualis ubi ad terras abrupto sidere* NIMBUS *It mare per medium.* Stirps νεῶ cognata fuit aliis νέω, νύω. A νέω analogice facta sunt νέβος, νέπος, νέφος: a νύω, νύβος, νύμβος. Origo utrinsque verbi videtur esse in *motu, qui fiat deorsum.* Unde notio *nutandi, propendendi,* in νέω, νεύω ut νέφος sive NIMBUS pp. sit *nubes densior graviorque in terram propendens:* qualis modo ab *Homero* describebatur μελάντερον ἠΰτε πίσσα — ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν. Inde etiam vox NUBES, a *propendendo*, dicta, cujus stirps pp. est νύω. A *nube* vero

vero est notio *obtegendi*, *occultandi*: nisi hanc mavis recta ducere ab origine *motus versus inferiora*. E. S.]

Νεφρός *ren*. Nescio an sit a νίφω, quod a νέω repetendum; nimirum, quod *adipe tegitur*. [*Etymol. M.* Νεφρος παρὰ τὸ νεφιῶθαι τῷ στέαρ, ὅ ἐστι βρέχεσθαι. Sed prius illud longe videtur esse simplicius. E. S.]

Νέω *no*, *nato*. Proprie est *moveo*, *acervo*, *necto*, *vento*. [Ex comparatione verbi νέω cum vicinis ναίω, νάω, νόω, νύω, νεύω, verisimile fit, primariam ejus notionem statuendam esse in *motu*, eo in primis *qui fiat deorsum sursumque*: qualis v. gr. NUTU *oculorum*, *capitis* & similium cernitur. Hinc in verbo νάω significatio primaria est *findendi* quod *securi* fit *sursum deorsumque lata* & *impulsa*. Hinc νέω i. q. κολυμβάω sive νήχομαι, *nato*, brachiis *sursum deorsumque commotis* & *jactatis*; hinc νέω, id est πορεύομαι *eo redeoque*, itidem forte a motu brachiorum, inter incedendum: hinc etiam νέω id. q. ῥέω *fluo* sive potius *scaturio*, aqua sursum erumpente & defluente; hinc denique νέω, Lat. NEO, *nevi*, *netum*, *nere*, id est filum *torquere sursum deorsumque*, atque identidem *ori admovere*, secundum illud *Catulli*: *Laneaque aridulis haerebant morsa labellis*. E. S.]

Νὴ *particula adfirmativa*. [Rectissime suspicari videtur *Eustathius* p. 92: 19. 26. νὴ, ab *Homero* nullibi adhibitum, per contractionem ortum esse ex ναί: unde Dores pro νὴ τὼς θεὼς dixerint ναὶ τὼ σιώ.

Plu-

Plura dabit clariff. *Hoogeveen*, Doctr. Particul. Cap. XXXI, fect. 2. p. 793. ff. E. S.]

Νηγάτεος *novus*, *nuper factus*. Eft pro νεηγάτεος, ex νέος & γάτεος, pro γατός, a γάω, quid idem ac γίνομαι. Vide fupra. [Ufus eft hac voce *Homerus*, Il. Β, 42. μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα Καλὸν νηγάτεον. Vide etiam Il. Ξ, 185. Hymnum in Apoll. vs. 122. *Etymologus M.*, *Euftathius*, *Apollonius*, *Hefychius*, *Suidas*, *Scholia minora*, uno quafi confenfu, reddunt νέως κατεσκευασμένον, νεωστὶ γενόμενον. Addit *Etymologus*, „ quemadmodum a τείνω, τείνομαι, factum fit τατὸς, fic a γείνω γείνομαι ortum effe γατὸς: porro pro νεόγατος, vocali ε in η converfa, fieri νεήγατος, dein ε trajecto νηγάτεος." Vide ipfum col. 602. Quodfi tamen comparaveris vocabula alia, ab initio, cum fyllaba νη, compofita, uti νηκερδὴς *non lucrofus*, νήκερως *non habens cornua*, νηπαθὴς *carens dolore*, νήπλεκτος *incomtus*, νήποινος *impunis* &c. videri queat, νη, tali in compofitione, effe negativum a νὴ (NE Latinorum) defumtum. Itaque rectius fortaffe fe habet aliorum fententia, a *Suida* commemorata, vocem νήγατεος, κατὰ στέρησιν, effe τὸ μὴ γατὸν, id eft, *quod non eft factum*, five *elaboratum:* nifi praeplaceat, τὸ γάτεος, hac in compofitione idem effe quod χάτεος, a γάω, χάω *hifco*; ut νηγάτεος de veftimento cet. dictum pp. fit *fiffuris*, *foraminibus*ve, *carens*, pp. *non hifcens*. E. S.]

Νηδὺς *venter*. Ex νὴ & ἐδὺς, ab ἔδω, quod vulgo ἐσθίω. [Varias derivationes hujus vocis praebebit *Etymol. M.* col. 603: 4. quas inter & illa eft, qua

qua νηδὺς ipsi significare dicitur, τὴν βαθεῖαν *profundam*. Haeccine unica vera etymologia est, ut ἡ νηδὺς pp. sit ἡ βαθεῖα, ἡ κοίλη, unde *venter* alia voce dicitur ἡ κοιλία? Ejusdem indolis videtur esse alia vox Pluralis, a νηδὺς ducta, τὰ νηδύια *viscera*. Ratio tamen etymi latet: nisi forte νηδὺς, eodem indicante *Etymologo*, sit ἀπὸ τοῦ νάειν, ὅ ἐστι ῥεῖν i. e. *fluere*, ut, a *fluxu* ad *inferiora*, tam *venter* quam *viscera* appellata sint. E. S.]

Νήπιος *infans*. Ex νὴ *valde*, & πίω *bibo*. Alio loco vir celeb. hac de voce agens. „ Vox composita est" inquit „ ex particula νὴ, significante fere *valde*, & πίω: quod ortum a verbo πίω, pp. *premo*, translate, quasi, *pressis labiis sugo* vel *bibo*. Sic, nimirum, de *animalibus* poni solet, quae *sugendo bibunt*, differtque a verbo λάπτειν, quod proprium est iis *animalibus*, qui *bibunt lambendo*, ut *canes* &c. Ab isto igitur πίω, derivatum πίνω, usitatissimum est, *bibendi* sensu. Cernitur autem memorata vis verbi πίνω in phrasi *Anacreontea*, πίνω ἄμυστι *labiis compressis uno haustu avide bibere* & *sine intermissione*. Inde νήπιος sponte fluxit ad designandum *qui lacte* etiamnum *utitur*, notatque pp. quasi *bibulum*. Differt autem a nomine βρέφος, quo speciatim designatur *infans recens natus*, vel etiam *qui adhuc in utero* materno *est*: quem pp. medici Graeci vocant ἔμβρυον. [*Etymologus*, post alia, col. 604: 15. ἢ παρὰ τὸ νη στερητικὸν, καὶ τὸ ἔπω, γίνεται νηέπιος, καὶ, κατὰ συγκοπὴν, νήπιος, ὁ μὴ δυνάμενος λέγειν. Hoc pacto pp. idem foret ac Lat. INFANS, ut νηπιό-

της

της INFANTIA, *stultitia.* Analogia favere videtur huic derivationi. Vide exempla allata in voce Νηγύτιος. Vide porro *H. Stephanum* T. II, col. 1671. ubi plura, & L. C. V. ad Νῆστις. E. S.]

Νηρός *humidus.* Forte a νάω *fluo.* [Nimirum, uti a κλάω factum est κλῆρος, & praefixa σ, σκληρός, sic a νάω, νηρός. *Etymologus* repetit a νήσω, Futuro verbi νέω. Vide ipsum col. 604: 48. E. S.]

Νῆσος *insula.* A νάω *habito.* [*Etymol. M.* col. 605: 10. ἀπὸ τοῦ νῶ, νήσω, τὸ κολυμβῶ *Insula enim* ,, addit" *est terra* περιτετειχισμένη ὑπὸ θαλάσσης. E. S.]

Νῆσσα *anas.* Contracta vox νήσσα, quasi a masc. νῆξ, quod a νῆς, cui vicina sunt ναῦς, νηός, ναός, *navis.* Hinc νήσσα *naviculae similis.* [*Etymol. M.* ab eodem νέω, νῶ, *nato* repetit. Hoc pacto νῆσσα pp. foret *natatrix*, quemadmodum Lat. ANAS ipsum a *nando* repetebat *Varro*, & *Isidorus* Orig. L. X. ,, *anatem* ab assiduitate *natandi* aptum nomen accepisse" auctor est. Vide porro *Vossii* Etymol. voce ANAS. E. S.]

Νῆστις *jejunus.* Ex νη *privativo* & ἔσις, quod ab ἔδω EDO, Alio loco vir celeb. ,, Vox νῆστις, docente *Hesychio*, a medicis Graecis usurpata fuit, pro τῷ τοῦ στομάχου ἐντέρῳ, ἐν ᾧ οὐδέποτε κόπρος εὑρίσκεται, *intestino vacuo* &c. Praeterea νῆστις ἄνθρωπος, vel simpliciter νῆστις, dicebatur *homo cibo vacuus* vel *jejunus.* Videatur *Etymol. M.* p. 605. ubi compositum esse monet ex νη & σῖτος *frumentum*, quasi sit νήσιτις, παρὰ τὸ κενὸν εἶναι σιτίων, vel ex νη & ἔσις, quod ab ἔδω repetit. Est autem ἔδω superstes in

Lat. EDO, nec non in verbo ἔδομαι, apud poëtas eodem sensu obvio, quo Lat. EDO, & Graec. ἐσθίω (formatum a Futuro ἔσω) usurpantur. Posterior origo vocis νῆστις haud dubie vera est, in qua νὴ vim habet *privandi*, ut α *privativum*. A νῆστις porro formantur vox νηστεία, & verbum νηστεύειν." [Contracta fuit vox ex νὴ, vocula negante, & ἔσις, quod ab ἔδω. Sic *immisericors*, ex vocula νὴ & ἔλεος, contracte νηλεὴς dicebatur. *Puer*, *qui* nondum *fari potest*, *non-fans*, vel *infans*, ex νὴ & ἔπος, Graecis dicitur νήπιος. Altera, quam attigi, originatio traxit *Lambertum Bos*, in Diff. de Etymol. Graeca, p. 35. Νηστεύειν, ut Lat. *jejunus*, pp. notabat *cibo vacuum esse*. Figurate verbum iisdem usibus inservit, quibus voces Latinae *jejunus* & *jejunare*. Quaevis *pondere* & *rebus vacua* Ciceroni *jejuna* dicuntur: cui *jejunitas* etiam memoratur *bonarum artium*. L. C. V.]

Νήφω *sobrius sum*. Componendum cum νέβω &c. *tego*: unde est *caute se gerere*. [Νήφειν *sobrium* & *mentis compotem esse* opponitur τῷ μεθύειν & μαίνεσθαι. Venuste *Plato* de Legg. L. VI, p. 869. μαινόμενον οἶνον, dicit, κολάζεσθαι ὑπὸ τοῦ νήφοντος ἑτέρου θεοῦ, id est, *vinum merum & furoris plenum castigari ab alio deo sobrio*, quando mixtum aqua diluitur, ardoremque deponit. Illa figura sumta est ab *Homero* Il. ε, 132. Hinc, ad insignem mentis virtutem denotandam, transiit, quum *singulari prudentia cogitateque* in tractandis rebus *versatur*, nihilque agit, cujus rationes accurate non constent; ut in illo divino

divino *Epicharmi* praecepto: Νᾶφε, καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν *Sobrius esto* mente, & *memento haud facile credere. Isti sunt animi artus.* Conf. 1 Petr. IV, 7. V, 8. Ideo *sobrii* dicebantur, *Ammiani* saeculo, *prudentes & graves ac moderati viri:* ut docet *Valesius* ad *Ammianum Marcellinum*, L. XV, p. 80. Apud *Terentium* in Heautont. Act. IV, 3, 29. *Sati'ne sanus es aut sobrius?* A verbo νήφω oritur Adjectivum νηφάλιος *abstemius*, & νηφάλιοι θυσίαι *quae vino carent.* Eadem & ἄοινα *Hesychio* in voce, & rarius ἄσπονδα vocantur &c. T. H. *Apollonius* apud *Etymolog. M.* col. 605: τὸ νήφω τὸ θύω, καὶ τὸ νήφω, τὸ μεθύω, facta existimat ἀπὸ τοῦ νίφω, τὸ χιονίζω. Hoc fere pacto νήφειν pp. notaret *frigidum esse:* hinc *moderatum, sobrium esse.* Vide infra in Νίφω. E. S.]

Νίζω, *lavo.* [Conf. in Νίπτω.]

Νικάω *vinco.* Vide supra Νεῖκος & Νεικέω. Est a νίκη *victoria*, quod a νίκω *acervo, sterno.* [Stirps est Νίω, cognata aliis Νάω, νέω, νύω. Origo eadem videtur esse in *motu*, qui *deorsum fiat.* Hinc notio *findendi* in Ναω, νέω &c. A Praeterito perf. νένικα fit νίκω, quod fortasse pp. dictum de *fissis perruptisque* ordinibus: unde absolute *victoria* appellata νίκη h. e. *fissio, perruptio* ordinum. A νίκω autem est νικάω *vinco.* E. S.]

Νιν *ipsum.* Componendum cum νῦν. Ab antiquo νῖν, cujus origo videtur esse νίω *venio.* [Vide *Valcken.* Adnot. in Euripid. Hippolyt. p. 299. *Koen.* ad Corinth. p. 104. ubi monetur, νιν Doricum esse,

 quod-

quod poëtae usurparint, pro eo, quod apud *Homerum* est, μίν. De μιν diximus in Animadversf. ad Analog. ling. Graec. p. 293. 294. Qua autem analogia μιν est a μίς, eadem est νιν a νίς. Stirps νίω tacta jam supra ad vocem Νικάω. E. S.]

Νίπτω *lavo*. A νίπω, quod a νίω: cui vicina νάω, νίω; νίφω, νίφω. Ab *irrigando* dicitur. [Νίπτειν est *lavare* manus & pedes, λούειν *lavare* corpus, πλύνειν *lavare* vestimenta. Veteres dicebant νίπτω & νίζω cujusmodi forma apud eos frequens est: & quidem ita ut saepe commutentur. Sic ἕσσω, ἕζω, ὄπτω, ὄπτομαι: πρήσω, πίπτω, πέσσω. Sic quoque νίπτειν dicitur νίζειν & νίσσειν. Sed posteriores usurparunt νίπτειν, quod itidem apud *Homerum* reperitur, Od. Λ, 138. & alibi. Proprie autem de *lavandis manibus*, *& pedibus* adhibetur, diciturque νίπτειν τοὺς πόδας; unde ποδόνιπτρον *vas in quo pedes lavantur*: itemque νίπτειν τὰς χεῖρας, unde χειρόνιπτρον *vas in quo lavantur manus*. Sed generalius etiam ponitur & significat *aqua colluere*. Hinc apud *Homerum* νίπτειν τὰς τραπέζας *abstergere mensas aqua*. T. H. Apparet etiam ex his, νίπτειν pp. esse *manu sursum deorsumque mota fricare & abstergere*. E. S.]

Νίτρον *nitrum*. Id dicitur quo possis νίπτειν. [Nempe nomina in τρον notant *instrumentum*, quo aliquid *fiat* vel *fieri possit*. *Etymol. M.* Παρὰ τὸ νίζω (νίψω, νίπτω) γίνεται νίτρον, ὡς μάσσω, μάκτρον, καὶ πλήσσω, πλῆκτρον. E. S.]

Νίφω *ningo*, *irrigo*. Compone cum νίπτω [& vide statim in Νιψ. E. S.]

Νιψ

Νίψ, νίφος Obsoletum. Hujus Accusativum, νίφα superesse apud *Hesiodum*, Ἔργ. vs. 535, auctores sunt *Guyetus* & *Graevius*, quos vide ad l. l. Stirps haud dubie est νίω, unde νίπτω, νίπος, & νίφος, contracte νίψ. Νίω autem idem quod νάω, νέω, νύω, νώω pp. *sursum deorsum vergo, tendoque:* id quid *nivi* in primis proprium est, dum *ningit, modo deorsum, modo sursum latae.* Superest ipsum illud νίψ, in nomine proprio *fontis* cujusdam apud *Etymol. M.* col. 568: 17. Νίψ inquit νιβάς· ὄνομα κρήνης· ὥστε καὶ λίψ, λιβάς. Ex qua collatione vocum λίψ & νίψ simul facile intelligitur, uti λίψ est a λείβω, sic νίψ nostrum pp. esse a νίβω, cognatamque adeo huic voci esse Lat. NIX, in Gen. NIVIS, ubi literae vicinae pronuntiationis υ & β permutantur. E. S.]

Νόθος *nothus.* Nescio an sit νάω, vel νέω *advenio.* [*Etymol. M.* Παρὰ τὸ ἐνῶ, τὸ μέμφομαι καὶ βλάπτω, γίνεται ἔνοτος· καὶ, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ε, καὶ τροπῇ τοῦ τ εἰς θ, γίνεται νόθος. Quomodo NOTHI Latine differant a *spuriis*, vide apud *Vossium*, in Etymologico. Observavit *H. Stephanus*, T. II, col. 1675. νόθον opponi pp. τῷ γνησίῳ, & illi voci *Homerum* passim adjunxisse nomen substantivum υἱός, aliquando tamen etiam sine hoc adjecto simpliciter νόθος dixisse: id quod clare probat, νόθον pp. esse vocem *adjectivam.* Stirps videtur esse νέω, quatenus idem significat, quod ῥέω FLUO. An a *fluxu* exundantis γον. appellationem habet? Conf. supra in Μοιχὸς & Hebr. מַמְזֵר. E. S.]

Νομὰς, Gen. νομάδος, *in pascuis degens.* [Νομάδες, quos NUMIDAS Latini vocant, a Sing. νομὰς: quae terminatio vocis ας pp. est *foeminina.* Sic Ἑλλὰς, λαμπὰς &c. foeminina sunt. Sunt tamen quaedam voces *masculini generis*, ea terminatione finitae, ut a λόγος, λογὰς, Genit. λογάδες, *lectus*, *electus:* unde στρατιῶται λογάδες, λίθοι λογάδες &c. Sic ergo etiam λαοὶ νομάδες *populi*, qui huc illuc *pascendi caussa* vagantur. Etiam de *animalibus* ponitur, ut λέοντες νομάδες *leones*, qui *pabuli quaerendi caussa* huc illuc sparsim vagantur. T. H. Conf. & in Νόμος & *Salmasii* Exc. Plin. p. 219. 584. E. S.]

Νόμος *lex* a νέμω *tribuo*, de quo supra suo loco. [*Etymologus M.* col. 606. recenset varias hujus vocis significationes, omnes a *secando* in partes, atque adeo *dispertiendo*, *distribuendo*, ductas. Stirps est νέω, unde νέμω: a νέμω autem νένομα, νόμος, & νομὸς &c. Redi ad Νέω, pag. 604. A νένομα igitur est νόμος, quod *Etymologus* adfert, redditque μέτρον γῆς *certam mensuram terrae*, *distributam*, nempe, & *adsignatam alicui*, sive *toti genti.* Hujus νόμος, sive νομὸς, forma foeminina est νομὴ, unde νομὴ τῆς βοσκῆς eximie *terrae pars*, *ad pastum data*, apud eundem. Porro νόμος est *carminis modulatio*, quasi *distributio*, vel ipsa *cantilena*, *in membra* quasi *distributa*, vel *modulata*, vox apud *Herodotum* frequens, ut L. I, c. 9. p. 11: 49. &c. Vide *Wesselingium* ad p. 140: 69. Etiam frequentissimum est νόμος *lex*, ὁ νέμων πᾶσι τὸ ἴσον, *Etymologo*, vel potius ipsum *jus* alicui *tributum.* A νομὸς, sive obsoleto νόμος,

μος, eſt νομίζω *lege ſancio* &c. E. S. Hinc τὰ νομιζόμενα, vulgo *juſta*, *quae defuncto fiunt*, ſed rectius „ *piacula*, quibus, *poſt funus elatum*, contagio domus familiaeque procuratur: quo modo ἡ ἐκφορὰ, καὶ ὅσα νομίζεται μετὰ τὴν ἐκφορὰν, in Teſtamento *Stratonis* apud *Diogenem Laërtium*, L. V, 61. 63., & *Lyconis*, ſegm. 69. &c. T. H. „ Ab eodem νέμω, νόμος, eſt Lat. NUMERUS, ſive pp. a νέμω eſt *numero*, ut a *blato*, *blatero*, a *tolo* (*tollo*) *tolero*." BURGESS. ad Daweſii Miſcell. Critica, p. 448. & in Indice ibidem. E. S.]

Νόος, *mens*. A νέω *necto*, *cogo*, *cogito*.—— Alibi vir celeb. „ Verbum νέω pp. ſignificat NECTO: unde notio *lanam glomerandi* adſignata eſt verbo Lat. NEO. Ab hujus *Perfecto Medio* νένοα ortum eſt νόος, &, contracte, νοῦς, eam *partem hominis* eximie notans, *quae ideas* animo *conceptas* veluti, *nectit*, quae adeoque *ratiocinatur*, vel *rationalis eſt*. Ea de cauſſa nunquam ὁ νοῦς *brutis animalibus* tribuitur. Reſpondet ei voci Lat. MENS, homini ob eandem cauſſam propria. Inde verbum νοέω idem valet, quod *cogito:* addita autem praepoſitione κατὰ, idem eſt quod *valde cogitare*, vel *valde apud animum conſiderare*. [Paullo aliter *Etymologus*, col. 606. Νόος παρὰ τὸ νέω, τὸ πορεύομαι· οὐδὲν γὰρ ταχύτερον τοῦ νοός. Ὅμηρος (Il. Ο, 80.) Ὡς δ' ὅταν ἀΐξῃ νόος ἀνέρος &c. Ita fere & vir ſummus, *A. Schultenſius*, in Veteri ac Regia via Hebraizandi p. 41. „ Νόος *animus*, a *pervadendo*, vel *penetrando*" &c. Ceterum quantum ad Lat. NEO, Gr. νέω, attinet, un-

de

de νίκω, νίκτω, NECTO, origo ejus haud dubie altius est quaerenda. Vide supra suo loco & infra in Νῦς. E. S.]

Νόσος *morbus*. Forte a νόω, quod componendum cum νίκω NECO, de quo supra [in Νεκρὸς, Νέκταρ &c. [Si νόος, νῦς a *motu celeri*, quo *pervadit*, *penetret*ve nomen habeat, videri possit, νόσον, similiter a νόω, νόσω, ductum fuisse, rationemque denominationis petendam esse a *celerrimo motu* sanguinis &c. qualis deprehenditur in *febri* &c. Sed νόσος apud veteres eximie notabat *pestem*, ut in illo Homeri Il. Α, 10. Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν: (Νοῦσος enim dicebant pro νόσον, ut pro κόρος, κοῦρος, pro μόνος, μοῦνος Etymol. col. 607.) qua de caussa malim conferre Lat. NOCEO, NOXA &c. ab eadem stirpe νίκω vel ὀ´κω orta. E. S.]

Νοσέω *redeo*. A νόσος *reditus*, quod a νόω, cui vicinum νέω *venio*. [Vox νόστος apud *Homerum* fere semper significat *reditum ad locum*, unde discessisti; & is dicitur νοστεῖν, qui *redit* illuc, *unde abierat*. Apud Graecos νόστος itidem saepe sumitur pro *reditu in patriam* unde νόστον δομόνδε &c. Dein vero in genere usurpatur pro *itinere* & νοστεῖν universe est *ire*, vel *iter facere*. T. H.]

Νοτὶς *humor*. A νόω cui vicina νάω, νέω, νίω, νίζω *irrigo*.

Νότος *Notus*, *auster*. Ejusdem originis ac νοτὶς, νοτίδος, de quo supra. [Vide *Gellium* laudat. ab *H. Stephano*, Lib. II, Cap. 22.]

Νοῦμμος NUMMUS. Est vox Sicula, pro νόμος: a νέμω

νέμω *tribuo.* [Vide eruditiss. *Burgessium*, ibidem laudatum. E. S.]

Νῦς *mens*, *intellectus.* Contractum ex νόος: ubi vide. [Nemo negabit, analogiam, sive similitudinem & proportionem, dari inter nomina ῥῦς, πλῦς, χῦς, νῦς. Novimus omnes, ex firmis linguae fundamentis, όο contrahi in ῦ. Redeant igitur formae veteres, ῥόος, πλόος, χόος, νόος. Illa omnia formata a *Praeteritis Mediis* verborum in έω, ἔῤῥοα, πέπλοα, κέχοα, νένοα, nempe ῥέω *fluo*, πλέω *navigo*, χέω *fundo.* Hinc itaque ῥῦς *fluxio*, πλῦς *navigatio*, χῦς *mensura liquidorum.* Quod ad νῦς attinet, pro νόος, est a νέω pp. *glomero*; & significat *illud* in animo quod *glomerat*, quod *coagit*, *cogit*, *cogitat.* Sed in primis decreveram dare, quod ad alia intelligenda nobis conducet, illud νῦς diverso modo in suos casus inflecti. Nimirum νῦς, νοός, νοΐ, νοα, & νῦς, νῦ, νῷ, νῦν. In aliis non memini, me id observare, praeterquam in χῦς. Hoc itidem flectitur χῦς, χοός, χοΐ, χοα, vel χῦς, χῦ, χῷ, χῦν. In Novo Testamento nunquam reperientur Genit. νῦ, Dativ. νῷ, semper νοός, νοΐ. Contra ex *Platone* vel triginta loca excitari possent, in quibus νῦ, νῷ &c. L. V. C.]

Νὺ particula expletiva apud Poëtas. A νῦς. Vide Νῦν [ubi plura dabimus. E. S.]

[Νύσσω *pungo.* Unde νύσσω, νοσέω NOCEO: vide in Νόσος. E. S.]

Νύμφη *sponsa* pro νύφη, quod a νύβω *tego*, Lat. NUBO. Alio loco vir clariss. „ Verbum vetus

Graecorum fuit νύβω, quod significavit pp. *tego*, vicinumque est verbo νίβω & νίφω, unde nomen νέφος, nec non νεφέλη & Lat. NEBULA, sicut a νύβω est NUBES: Quae omnia a *tegendo* nominantur. Latinum autem NUBO speciatim a *tegendo* translatum fuit ad *rem matrimonialem*, quando *virgo* dicitur *nubere* viro, id est *se obtegere* viro: quod a *ritu matrimoniali* repetendum. Inde jam dicta νύφη, &, interposito μ ante literam labialem, ut in quamplurimis vocabulis fieri solet, νύμφη *puellam* notat, speciatim *viro desponsatam*. Latius vero, sumtum, quamcumque etiam *puellam*. Unde porro transiit ad *semideas* designandas. Colebantur, nimirum, a veteribus, ut *semidei* varii generis, sic etiam *semideae*, vel *agrestes*, vel *fluviatiles*, vel *montanae*, vel *silvestres*, vel *marinae*, similesque: quae omnes νύμφαι dictae, generali nomine: tametsi etiam, pro rebus, quibus praeesse credebantur, priva nomina habuerunt: ut νύμφαι ἁμαδρυάδες, ὀρειάδες &c. A νύμφη *sponsa* porro est nomen νυμφών, ὦνος *thalamus nuptialis*. Proprie nomen collectivum est: sicut δενδρών *arboretum*, ἰχθυών *forum piscarium* & alia *multa*.

Νυμφίος *sponsus*, & *maritus*. [*Mulier* viro *nupta* interdum νύμφη, sed potissimum sic *puella* dicebatur, quae ad *nubendum* primum *prodibat* in publicum. Absurda originatio, quam tradit *Cornutus* de Natura deorum, p. 195. 196. Est illa tamen antiquae consuetudinis index, quae, quum ad rationem multorum vocabulorum intelligendam viam pate-

patefaciat, nonnulla utile erit delibasse ex antiquitate Graeca. Mulieres Graecae honestiores raro, puellae virgines nunquam, prodibant in publicum: nisi quando marito essent elocandae. Debebant esse *mulieres*, ut in lapidibus saepe dicitur Latinis, *domisedae*, Graece οἰκουροί, id est *domus & rerum domesticarum curatrices*. Usus hac eadem voce *Paullus*, virtutem istam commendat in Epist. ad Titum, Cap. II, 5. *Sophocles*, Oedipo in Col. vs. 3. 5., κατ' οἶκον οἰκουροῦσιν ὥστε παρθένοι *domi sedebant ut puellae virgines*. Desidebant autem Graecae mulieres, non, ut Romanae in *primis* aedibus sed *in interiore parte aedium, quae* GYNAECONITIS *appellatur, quo nemo accedebat nisi cognatione propinquus:* quae verba sunt *Cornelii Nepotis*, in Praefatione admirabili libelli sui. *Platonis* est locus de Legg. L. VI, p. 781. hanc in rem perinsignis. *Puella innupta*, quales arcte custodiebantur, *Callimacho* dicitur παῖς κατάκλειστος *puella* domi *occlusa*, in Fragmento CXVIII. —— Dicitur talis *Theocrito* παρθένος ἐκ θαλάμω. Talem autem, ante diem nuptialem, publice conspici dedecori habebatur. *Phocylidis* est praeceptum, vs. 203. Παρθενικὴν δὲ φύλασσε κ. τ. λ. L. C. V.]

Νῦν *nunc*. Accusativus est a νῦς quod a νύω *pungo*, *nuto*, *vergo*: hinc igitur νῦν, quasi *hoc puncto*. [Latinum NUNC videtur per apocopen dici, pro νῦνγε, vel νῦνκε. Itaque compositum est ex eodem isto νῦν & particula finali γε vel κε. Est autem νῦν manifesto casus *Accusativus*, absolute positus,

a Nomin. νῦς, quod dubitari nequit quin sit a νύω, pp. ut mihi videtur, *findo*, *seco*: ut νῦς pp. sit *sectio*, & hinc *articulus* quasi *resectus*, aut *divisus*, dein *articulus* universe, Hebr. את. Poëtae idem hoc νῦν sive νὺν cum accentu gravi, pleonastice videntur adhibuisse. Proprie tamen νὺν & νῦν idem valere jam dudum observavit clar. *Hoogeveen*, Doctr. Particul. Cap. XXXII. qui omnino est adeundus. Ceterum, quod pro νὺν etiam νὺ dicatur, id inde videtur esse repetendum, quod νὺν pp. sit casus *Accusativus*, νὺ vero, pro νῷ, casus *Dativus*, absolute positus, quo adspectu etiam differre ἀπὸ pro ἀπῷ, & Lat. ABS, Graece pp. ἄπς sive ἄψ, pro ἀπὸς, similiaque, suo loco diximus. Quoniam tamen prius νῦν producitur, & *accentu* notatur *circumflexo*, suspicio levis mihi enata est, an forte νῦν dixerint pro νέον, a *Nominativo* veteri νέος, quod idem sit ac νέος Lat. *novus*: prorsus ut Lat. NUPER pro *noviper* esse, *Festus* jam admonuit. Certe νέον apud *Homerum* idem saepe valet atque alterum illud νῦν. Vide Il. Γ, 394. &c. Etiam νῦν manifesto idem est quod NUPER, ut in Evang. Johann. Cap. XI, 8. Vide *Heins.* & *Albert.* ad Hesych. p. 693. —— Hoc pacto νῦν notatum *circumflexu*, referri pp. deberet ad νῦς pro νέος, νὺν vero *breve* ad νύς: quae tamen eodem redeunt, siquidem verbum νέω (unde νέος, νῦς) & νύω, unde νὺς, ejusdem sunt originis. E. S.]

Νύξ, νυκτὸς, NOX. A νύσσω *pungo*: quod a νύω, de quo ad Νῦν. Alio loco celeb. *Lennepius*: „ A verbo

verbo νύσσω vel νύττω *pungo*, *ſtimulo*, NOCTEM Graeci dixerunt νυκτὰ, quaſi tempus *triſte* vel *ingratum*, quod *tenebris* ſuis *triſtituam* adfert hominibus: uti contra ἡμέρα *dies* dicitur, quaſi *tempus placidum* & *amoenum*." [Vide ſupra, in voce Ἡμέρα. Genitivus caſus nominis νὺξ, Lat. NOX, νυκτὸς, & NOCTIS, ſatis demonſtrat, verbum (unde ea vox propagata fuit) eſſe νύκω, Lat. *noco* (cujus productior forma eſt NOCEO) pp. *findo*, atque ita *vulnero*, *dolorem infero* &c. Denique etiam Latina vox NUX, *nucis* ejusdem originis videtur fuiſſe ac Gr. νὺξ, νυκτὸς. A *findendo*, nempe, ac *diffringendo* nomen habet. Vide viros doctos apud *Voſſium*, in Etymologico, laudatos. E. S.]

Νυὸς *nurus*, *filii uxor*, ſeu *fratris ſoror*. Neſcio an componendum ſit cum νύμφη. [Ejusdem certe originis eſt: manifeſto quippe ductum e ſtirpe νύω. Quin vocem νυὸς vicinam alteri iſti formam eſſe, ſatis declarant Gloſſae *Heſychii*: Νυοί· νύμφαι: & Νυός· νύμφη γεγαμημένη τοῖς τῦ γήμαντος οἰκείοις. Ad quem locum vide viros doctos, ab *Albertio* laudatos. Latini, pro νυὸς, inſerto ρ, dixere NURUS: ut rectiſſime obſervarunt *Voſſius* in Etymologico, &, ante ipſum, *Salmaſ.* Exc. Plin. p. 65. b. A. Porro poëtae Latinorum *nurus* univerſe dixerunt, pro *nuptis*. Loca vide apud *Forcellinum*. Ergo voces νυὸς, NURUS, νύμφη, NUPTA, una omnes ex origine eſſe, liquet: nempe a *nubendo* dictae quod" *ſponſae* apud veteres, cum viro traderentur, *flammeo*

meo nubere, id eſt, *velare*, *capita* ſolebant. Vide *Forcellinum*, voce *Nubo* & ſupra in Νύμφη. E. S.]

Νύσσω *pungo*, *fodico*, *punctim caedo*. A νύω *nuto*, *moveo*, *impello*. [Nimirum a νύω, factum eſt νύσω, νύττω, ut a κύω, κύσω, κύσσω: unde κύσσε *oſculatus eſt* Od. Π, 15. &c. Attici dixerunt νύττω, pro NUTO, quod verbum apud Latinos diverſo nonihil uſu manſit & originariam ſignificationem ſatis prodit, poſitam in *motu*, *qui deorſum fit*. E. S. „ Νύττειν pp. ſignificat *pungere* aliquem: in primis eo ſenſu, quo Latine dicitur *vellere*; ut *vellere brachium*, *aurem*, id eſt *tangere brachium* vel *aurem*, admonendi cauſſa. —— Apud veteres, in ſacris faciendis, adeſſe ſolebant *monitores*, qui ſacra facturos admonerent, quid faciendum eſſet, ne quid peccarent contra ſanctitatem ſacrorum" &c. T. H. A νύσσω, *deorſum moveo*, *defigo*, eſt νύσσα pp. *defixa*, nempe, *meta*, *terminus*. Vide omnino Il. Ψ, 326—333. Eſtque adeo prorſus idem, quod Hebr. גְבוּלָה, ſive גְבוּל a Them. גָּבַל *panxit*, *depanxit*. E. S.]

Νυςάζω *dormito*. A νύω, NUTO, repetendum. [A νύω, νύσω, νένυγμαι, νένυσαι, deſcendit vox obſoleta νυςὸς: hujus vero foem. eſt νυςὰ, unde νυςάω, νυςάζω. Plane elucet ex eodem verbo primaria vis *motus verſus inferiora*: qualis cernitur in *dormitantibus nutante capite*. Pro νυςάζειν dicitur quoque νευςάζειν, ducta forma a vicino νεύω: quod tamen in uſu linguae univerſe eſt *nutare*, *innuere*, Vide Il. Υ, 162.

162. Od. Μ, 194. Σ, 153. pecul. *ut facit ebrius* vid. Od. eadem Σ, 239. E. S.]

[Νύω ipsum thema, unde tot formae propagatae sunt, partim a nobis supra jam recensitae, Νύμφη, Νὺξ &c. quibus sunt addendae aliae voces, a Lexicographis, sub literis Νυ, explicatae. Apud Graecos verbum hoc νύω aeque ac Latinos est obsoletum: sed Latina lingua id servavit in suis compositis ABNUO, ANNUO, INNUO, RENUO. Fulsse autem cognatas stirpes νάω, νέω, νίω, νόω, νύω, saepe jam in superioribus est observatum. E. S.]

Νώγαλα *Edulia suavia & delicata.* [Etiam νωγαλεύματα & νωγαλίσματα: quibus de vocibus consule *H. Stephanum* in Appendice col. 1514. Videtur vox esse composita ex duabus aliis. Sed non satis liquet, utrum sit contractio facta ex νέο a νέος *novus*, & ἄγαλον, quod dici potuit cum *omega* servili pro γαλὸν, a voce γάλα *lac* (unde πολύγαλον &c.) ε & α contractis in unum ω, ut in νεώνητος *nuper emtus* pro νέο & ὠνητὸς, νεωρὴς *recens* pro νέο, & ὥρα dein autem ex εω facto ω, quo pacto nostrum νώγαλα pp. forent *edulia ex recenti lacte confecta:* an vero compositio sit ex νὴ vel νὴ *negativo* & ὄγαλος, ut νώδυνος ex νὴ & ὀδύνη: qua lege νώγαλα forent, quasi, *non-lacticinia*, hoc est *non-vulgaria*, *minus vulgaria* sive *rariora*, & *delicatiora*. Posterior compositio fortasse magis analoga foret aliis vocibus νωθὴς, νωθρὸς &c. E. S.]

[Νωδὸς *edentulus*, *qui caret dentibus*. Νὴ vel νὴ, apud veteres, *negationis* signum erat, & usurpatum fuit

fuit etiam in compositis. [Vide exempla adducta in Νηγάτεος). Νωδὸς autem compositum est, ex νὴ vel νῆ, & ὀδὼς *dens*. Significat igitur, pp. *qui dentibus caret*. Verum alia quoque potestas, hac in voce, est, ex alia compositione repetenda. Nempe ex νὴ & αὐδὴ *vox*, unde pro νεαυδὸς, factum νωδὸς: pro αυ enim saepe ponitur ω. Νωδὸς ergo, hoc adspectu, significat *qui loquendi facultatem non habet*, *qui loqui non potest*. Priori illa significatione vox νωδὸς Atticum est: nam communes usurpant ἀνόδους. Porro quaecumque componuntur ex ὀδὼς, in Genitivo faciunt οντος, sed νωδὸς habet in Genitivo νωδῦ. T. H.]

Νωθὴς *tardus*, *segnis*. Ex νὴ & ὤθω *pello*. [Ut sit, nempe, νωθὴς pp. *qui impelli non potest*, *quem frustra impellas*. Quod de *asino* dicitur: dicitur item de *sene*, quo *H. Stephanus* Append. col. 1514. laudavit illud *Luciani* κυφὸς καὶ τὰ γόνατα νωθής. E. S. Idem alioquin effertur νωθρὸς *tardus*, *segnis*, *lentus piger*, tam in *incessu*, quam in *agendo*. De qua voce alio loco *Lennepius*: „ Νωθρὸς ortum est" inquit „ ab ὠθρὸς, praefixa litera ν, quae in variis compositis idem valet ac litera α apud Graecos, & modo *vim privandi*, modo *vim intendendi* habet. Ita a nomine ὀδὼς *dens*, formata vox νωδὸς *dentibus privatum* notat. Contra, ab ἥδυμος *dulcis*, νήδυμος notat *perdulcem*. Ad hanc rationem νωθρὸς pp. diceretur *is qui usque impellendus est*, adeoque *segnis*, *tardus*: quemadmodum ab *Hesychio* redditur βραδύς. Ὠθρὸς nempe, ortum est a verbo ὤθω *impello*.

Ab

Ab ista tarditatis notione νωθρὸς eximie transfertur ad *oculos languentes*, & veluti *acie obtusa:* quod Graeci dicunt Νωθρῶς βλέπειν. Similiter translatum est ad *auditum obtusiorem*, *hebetudinem animi*" &c. Adde *L. Bos* Exercit. Philol. in Epist. ad Hebr. Cap. V. 11. p. 240. 241. E. S.]

Νωλεμὴς *indefinens*, *adsiduus*. Forte ex νὴ & ὀλεμὴς, quod ab ὀλέω *perdo*. [Usus est saepissime hac voce *Homerus:* ut Il. I, 317. P, 148. μάρνασθαι νωλεμὲς αἰεί. Et Il. T, 232. μαχώμεθα νωλεμὲς αἰεί. Aut Adverbio inde ducto, νωλεμέως, Il. Δ, 428. E, 492. N, 3. 780. &c. *Etymolog. M.* col. 602: 12. Νωλεμέως, συνεχῶς, καὶ ἀδιαλείπτως· παρὰ τὸ νω, στερητικὸν μόριον, καὶ τὸ λείπω, τὸ λιμπάνω, γέγονε νωλεπέως, καὶ τροπῇ, νωλεμέως κ. τ. λ. Sed durior est haec permutatio literarum π & μ, quam ut, tali in compositione, admitti posse videatur. Itaque malim equidem, cum clariss. *Lennepio*, compositionem factam concipere ex νὸ vel νὴ negativo & ὀλέμης: eo tamen pacto, ut respiciamus ad primam notionem verbi ὀλέω, sive ὄλω, qua pp. idem est quod Lat. volvo. Ex hac origine τὸ νωλεμὲς pp. fuerit *id quod non volvatur*, *non devolvatur*, *non immutetur*, τὸ μὴ ἀλλασσόμενον (quod vocabulum ex simili origine idem pp. sonat) adeoque *permanens*, *constans:* unde Adverbium Νωλεμὲς *constanter*, *indesinenter*. E. S.].

[Νωμάω *moveo*, *agito*. [Converso ε in ω, repetendum est a νομὸς vel νομὴ, quod a νέμω. Sic πωλέω a πόλος &c. T. H. Itaque stirps verbi nostri est

νέω,

cujus multae propagines supersunt, quae demonstrent, vicinum fuisse hoc νέω aliis νάω, νίω &c. E. S.]

[Νωπέω *deprimor, percellor.* Unde νενώπηται (ex emendatione *Bentleji* pro vitioso νενώνηται) apud *Hesych.* exponitur τεταπείνωται *depressus fuit*, & καταπέπληκται *perculsus fuit.* Stirps νέω, *deorsum moveo*, unde νώπω, νωπέω, & νωπέω. Vide dicta in Νωμάω. E. S.]

[Νῶροψ *splendidus. Hesych.* Νώροψ· λαμπρός, ὀξύφωνος. Vide ibidem viros doctos, ut & in Νώροπι, Νώροπα. Praeeunte eodem Glossatore, vir eruditissimus, in Lexico *Hedericiano*, exponebat; „ *quod ita fulget, ut rectis adspici oculis nequeat.*" Conf. Il. Β, 578. Η, 206. & Ω, 466. 499. ubi perpetuum epitheton est vocis χαλκός *aes*, quod alias jungitur adjectivo αἶθοψ. Compositum autem videtur ex νὴ vel νῆ negativo, & ὤψ vel ὄψις, quae ab ὄπω sive ὄπτω, ὄπτομαι *video.* Ejusdem formae sunt praeter αἶθοψ, alia ἴνοψ, ἄοψ, οἴνοψ. E. S.]

[Νῶτος *dorsum, tergum.* Est vox facta a νένωται, tertia Praeteriti perf. pass. verbi νέω *deorsum moveo*, atque ita *proclino, inclino:* ut pp. *inclinatum* sive προνύπτομενον denotet. E. S.]

[Νωχελής *tardus. Etymolog. M.* exponit per νωθρὸς καὶ δυσκίνητος κ. τ. λ. Ergo compositum videtur ex νὴ vel νῆ negativo, & ὄχελος sive ὄχελος: quod ab ὀχέω *veho, porto.* Stirps ὄχω vel ἔχω. Vide supra p. 302. E. S.]